

کتابخانه مجلس سنا

اسم کتاب

اسم مؤلف

خطی

چاپی

موضوع

شماره دفتر ثبت ۱

شماره ترتیب در قفسه

ملاحظات

۱
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

قوانین موضوعه و تصویبات

دوره هشتم قانونگذاری

۲۵ دیماه ۱۳۰۹ - ۲۵ دی ماه ۱۳۱۱

چاپ دوم

چاپخانه مجلس

اجرای کنونی با ذکر تاریخ تصویب و تعیین دوره مربوطه در حاشیه گذارده شده است.

ثانیاً

مصوبات این مجموعه بهفت قسمت بشرح زیر تقسیم شده است :

- ۱) قسمت اول - قوانین (مصوباتی که جنبه عمومی داشته و عامه مشمول مقررات آن میباشند مانند قوانین قضائی مصوب مجلس یا کمیسیون قوانین دادگستری).
- ۲) قسمت دوم - امتیازات .
- ۳) قسمت سوم - عهد نامه ها و مقاوله نامه ها (عهد نامه هائی که با کشورهای بیگانه بسته شده و یا اینکه بین سایر کشورها منعقد شده و دولت شاهنشاهی ایران نیز در آن شرکت نموده است).
- ۴) قسمت چهارم - کتراتها (اجازه استخدام کارمندان بیگانه).
- ۵) قسمت پنجم - مصوبات مالی (اعتبارات - بودجه ها - فروش اراضی و شهریه ها و غیره).
- ۶) قسمت ششم - تصمیمات قانونی .
- ۷) قسمت هفتم - آئین نامه ها .

ثالثاً

برای سهولت مراجعه و پیدا کردن محل هر قانونی در هر قسمت از قسمتهای ششگانه و در فهرست خاص آن قسمت این نکته در نظر گرفته شده است که قوانین راجعه بیک موضوع یا مربوط بیک وزارتخانه (مثلاً قوانین قضائی یا قوانین اقتصادی یا قوانین مربوطه بوزارت کشور یا وزارت فرهنگ و غیره) اگر چه از حیث تاریخ

بنام خداوند بخشنده مهربان

چون مجموعه مصوبات دوره هشتم قانونگذاری که سابقاً چاپ و منتشر شده بود تمام و مراجعات عمومی اقتضای تجدید چاپ آنرا مینمود بتجدید چاپ آن مبادرت ورزیده اینک با مزایا و اصلاحاتی که ذیلاً برای اطلاع خوانندگان محترم یادآوری میشود تقدیم خواستاران میگردد :

اولاً

قسمتی که در این مجموعه رعایت شده است نسخ و اصلاحاتی است که بعد از تصویب هر قانون در همان دوره یا در طی ادوار بعد تا موقع چاپ این مجموعه در همان قانون بعمل آمده است بدین ترتیب که نسخ و اصلاحات مزبور در محل خود زیر همان قانون یا ماده یادآوری شده است از قبیل قانون ثبت اسناد که کلیه مواد منسوخه یا موادی که بجای آن بتصویب مجلس شورای ملی یا کمیسیون پارلمانی دادگستری رسیده است و هر گونه اصلاح یا تغییری که در آن شده و یا موادی بآن الحاق یا اضافه گشته تنظیم و در جای خود زیر همان ماده تذکر داده شده است بدین معنی که مواد منسوخه در متن با حروف ریز و موادی که بجای آنها مورد اجراء میباشد در حاشیه قرار داده و چنانچه موادی که بجای قسمتی از مواد منسوخه بتصویب رسیده بعد از مدتی آن مواد نیز منسوخ یا مجدداً بجای آن قانون جدا گانه یا ماده جدیدی تصویب شده باشد مواد منسوخه جدید نیز بهمان ترتیب با حروف ریز و مواد یا قانون مورد

صوبه مقدم و مؤخر باشد پشت سرهم چاپ شده است .

رابعاً

فهرستی که برای این مجموعه در نظر گرفته شده بسه قسمت تقسیم گردیده :

۱ - فهرست تقسیمی بترتیب قسمتهای ششگانه مصوبات که آن نیز بر دو

قسمت است :

الف - فهرست کلی که در ابتدای این مجموعه گذارده شده و محل هر يك از

قسمتهای ششگانه را بطور کلی معین کرده است .

ب - فهرست جزئی که برای هر قسمت علیحده تنظیم شده است و شامل

فهرست کلیه قوانین مندرجه در آن قسمت میباشد این فهرست در متن کتاب در ابتدای

قسمتهای مربوطه قرار داده شده است .

۲ - فهرست تاریخی که در آخر کتاب قرار داده شده و کلیه مصوبات دوره

هشتم بترتیب تاریخ تصویب در آن ذکر شده است .

۳ - فهرست موضوعی و آن فهرست موضوعات مختلفه ایست که در ضمن يك

قانون تصویب شده و مورد احتیاج مبرم است .

مثال :

در ضمن قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی پنج موضوع مختلف بشرح زیر

تصویب شده است :

۱ - تعیین مجازات متصدیان پرداخت مخارج ملزومات و ائانه و مصارف اداری

اگر بیش از احتیاج خریداری نمایند یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت ننمایند .

۲ - راجع بحق التدریس مستخدمین ادارات در ساعات غیر اداری در مدارس

عالیه و تعیین میزان حق التدریس .

۳ - اجازه عدم رعایت آگهی مزایده یا مناقصه در معاملات دولتی .

۴ - عدم پرداخت حقوق انتظار خدمت .

۵ - قراردادن کرایه حمل اجناس مالیاتی و خالصجات بعهدہ وزارت دارائی .

مسلم است تعیین تاریخ تصویب هر يك از این موضوعات مختلفه و کیفیت مواد

مربوطه بآن اگر مورد احتیاج واقع شود سهولت میسر نخواهد بود مگر اینکه

تمام متن قوانین از مواد و تبصره های مجموعه دوره هشتم را از مد نظر بگذرانند

تا موضوع منظور را بیابند ولی با این فهرست موضوعی رفع محذور میشود .

اداره مطبوعات و اطلاعات مجلس شورای ملی

آذرماه ۱۳۲۶

1	قانون...	7	374
2	قانون...	8	375
3	قانون...	9	376
4	قانون...	10	377
5	قانون...	11	378
6	قانون...	12	379
7	قانون...	13	380
8	قانون...	14	381
9	قانون...	15	382
10	قانون...	16	383
11	قانون...	17	384
12	قانون...	18	385
13	قانون...	19	386
14	قانون...	20	387
15	قانون...	21	388
16	قانون...	22	389
17	قانون...	23	390
18	قانون...	24	391
19	قانون...	25	392
20	قانون...	26	393
21	قانون...	27	394
22	قانون...	28	395
23	قانون...	29	396
24	قانون...	30	397
25	قانون...	31	398
26	قانون...	32	399
27	قانون...	33	400
28	قانون...	34	401
29	قانون...	35	402
30	قانون...	36	403
31	قانون...	37	404
32	قانون...	38	405
33	قانون...	39	406
34	قانون...	40	407
35	قانون...	41	408
36	قانون...	42	409
37	قانون...	43	410
38	قانون...	44	411
39	قانون...	45	412
40	قانون...	46	413
41	قانون...	47	414
42	قانون...	48	415
43	قانون...	49	416
44	قانون...	50	417
45	قانون...	51	418
46	قانون...	52	419
47	قانون...	53	420
48	قانون...	54	421
49	قانون...	55	422
50	قانون...	56	423
51	قانون...	57	424
52	قانون...	58	425
53	قانون...	59	426
54	قانون...	60	427
55	قانون...	61	428
56	قانون...	62	429
57	قانون...	63	430
58	قانون...	64	431
59	قانون...	65	432
60	قانون...	66	433
61	قانون...	67	434
62	قانون...	68	435
63	قانون...	69	436
64	قانون...	70	437
65	قانون...	71	438
66	قانون...	72	439
67	قانون...	73	440
68	قانون...	74	441
69	قانون...	75	442
70	قانون...	76	443
71	قانون...	77	444
72	قانون...	78	445
73	قانون...	79	446
74	قانون...	80	447
75	قانون...	81	448
76	قانون...	82	449
77	قانون...	83	450
78	قانون...	84	451
79	قانون...	85	452
80	قانون...	86	453
81	قانون...	87	454
82	قانون...	88	455
83	قانون...	89	456
84	قانون...	90	457
85	قانون...	91	458
86	قانون...	92	459
87	قانون...	93	460
88	قانون...	94	461
89	قانون...	95	462
90	قانون...	96	463
91	قانون...	97	464
92	قانون...	98	465
93	قانون...	99	466
94	قانون...	100	467
95	قانون...	101	468
96	قانون...	102	469
97	قانون...	103	470
98	قانون...	104	471
99	قانون...	105	472
100	قانون...	106	473
101	قانون...	107	474
102	قانون...	108	475
103	قانون...	109	476
104	قانون...	110	477
105	قانون...	111	478
106	قانون...	112	479
107	قانون...	113	480
108	قانون...	114	481
109	قانون...	115	482
110	قانون...	116	483
111	قانون...	117	484
112	قانون...	118	485
113	قانون...	119	486
114	قانون...	120	487
115	قانون...	121	488
116	قانون...	122	489
117	قانون...	123	490
118	قانون...	124	491
119	قانون...	125	492
120	قانون...	126	493
121	قانون...	127	494
122	قانون...	128	495
123	قانون...	129	496
124	قانون...	130	497
125	قانون...	131	498
126	قانون...	132	499
127	قانون...	133	500
128	قانون...	134	501
129	قانون...	135	502
130	قانون...	136	503
131	قانون...	137	504
132	قانون...	138	505
133	قانون...	139	506
134	قانون...	140	507
135	قانون...	141	508
136	قانون...	142	509
137	قانون...	143	510
138	قانون...	144	511
139	قانون...	145	512
140	قانون...	146	513
141	قانون...	147	514
142	قانون...	148	515
143	قانون...	149	516
144	قانون...	150	517
145	قانون...	151	518
146	قانون...	152	519
147	قانون...	153	520
148	قانون...	154	521
149	قانون...	155	522
150	قانون...	156	523
151	قانون...	157	524
152	قانون...	158	525
153	قانون...	159	526
154	قانون...	160	527
155	قانون...	161	528
156	قانون...	162	529
157	قانون...	163	530
158	قانون...	164	531
159	قانون...	165	532
160	قانون...	166	533
161	قانون...	167	534
162	قانون...	168	535
163	قانون...	169	536
164	قانون...	170	537
165	قانون...	171	538
166	قانون...	172	539
167	قانون...	173	540
168	قانون...	174	541
169	قانون...	175	542
170	قانون...	176	543
171	قانون...	177	544
172	قانون...	178	545
173	قانون...	179	546
174	قانون...	180	547
175	قانون...	181	548
176	قانون...	182	549
177	قانون...	183	550
178	قانون...	184	551
179	قانون...	185	552
180	قانون...	186	553
181	قانون...	187	554
182	قانون...	188	555
183	قانون...	189	556
184	قانون...	190	557
185	قانون...	191	558
186	قانون...	192	559
187	قانون...	193	560
188	قانون...	194	561
189	قانون...	195	562
190	قانون...	196	563
191	قانون...	197	564
192	قانون...	198	565
193	قانون...	199	566
194	قانون...	200	567
195	قانون...	201	568
196	قانون...	202	569
197	قانون...	203	570
198	قانون...	204	571
199	قانون...	205	572
200	قانون...	206	573
201	قانون...	207	574
202	قانون...	208	575
203	قانون...	209	576
204	قانون...	210	577
205	قانون...	211	578
206	قانون...	212	579
207	قانون...	213	580
208	قانون...	214	581
209	قانون...	215	582
210	قانون...	216	583
211	قانون...	217	584
212	قانون...	218	585
213	قانون...	219	586
214	قانون...	220	587
215	قانون...	221	588
216	قانون...	222	589
217	قانون...	223	590
218	قانون...	224	591
219	قانون...	225	592
220	قانون...	226	593
221	قانون...	227	594
222	قانون...	228	595
223	قانون...	229	596
224	قانون...	230	597
225	قانون...	231	598
226	قانون...	232	599
227	قانون...	233	600
228	قانون...	234	601
229	قانون...	235	602
230	قانون...	236	603
231	قانون...	237	604
232	قانون...	238	605
233	قانون...	239	606
234	قانون...	240	607
235	قانون...	241	608
236	قانون...	242	609
237	قانون...	243	610
238	قانون...	244	611
239	قانون...	245	612
240	قانون...	246	613
241	قانون...	247	614
242	قانون...	248	615
243	قانون...	249	616
244	قانون...	250	617
245	قانون...	251	618
246	قانون...	252	619
247	قانون...	253	620
248	قانون...	254	621
249	قانون...	255	622
250	قانون...	256	623
251	قانون...	257	624
252	قانون...	258	625
253	قانون...	259	626
254	قانون...	260	627
255	قانون...	261	628
256	قانون...	262	629
257	قانون...	263	630
258	قانون...	264	631
259	قانون...	265	632
260	قانون...	266	633
261	قانون...	267	634
262	قانون...	268	635
263	قانون...	269	636
264	قانون...	270	637
265	قانون...	271	638
266	قانون...	272	639
267	قانون...	273	640
268	قانون...	274	641
269	قانون...	275	642
270	قانون...	276	643
271	قانون...	277	644
272	قانون...	278	645
273	قانون...	279	646
274	قانون...	280	647
275	قانون...	281	648
276	قانون...	282	649
277	قانون...	283	650
278	قانون...	284	651
279	قانون...	285	652
280	قانون...	286	653
281	قانون...	287	654
282	قانون...	288	655
283	قانون...	289	656
284	قانون...	290	657
285	قانون...	291	658
286	قانون...	292	659
287	قانون...	293	660
288	قانون...	294	661
289	قانون...	295	662
290	قانون...	296	663
291	قانون...	297	664
292	قانون...	298	665
293	قانون...	299	666
294	قانون...	300	667
295	قانون...	301	668
296	قانون...	302	669
297	قانون...	303	670
298	قانون...	304	

شماره ردیف	شرح	صفحه	
		از	تا
۱	قسمت اول - قوانین	۱	۳۶۴
۲	قسمت دوم - امتیازات	۳۶۵	۳۶۸
۳	قسمت سوم - عهدنامه ها و مقاوله نامه ها	۳۶۹	۴۹۲
۴	قسمت چهارم - کنتراتها	۴۹۳	۵۲۲
۵	قسمت پنجم:		
	الف - بودجه ها	۵۲۳	۶۲۲
	ب - اعتبارات	۶۲۳	۷۰۰
	ج - معافیت ها - واگذاری و تبدیل املاک خالصه - شهریه ها	۷۰۱	۷۱۲
۶	قسمت ششم - تصمیمات متفرقه	۷۱۳	۷۱۴
۷	قسمت هفتم - آئین نامه ها	۷۱۵	۷۱۶

فهرست

قسمت اول - قوانین

از صفحه ۱ تا صفحه ۳۶۴

۱ - اختیارات وزارت عدلیه	۲ - قوانین جزائی
۳ - قوانین قضائی	۴ - قوانین مربوط بکشور
۵ - قوانین اقتصادی و مالیاتی	۶ - قوانین فرهنگی
۷ - قوانین استخدامی	

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	از	تا	از	تا
	اختیارات وزارت عدلیه			
۱	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	—	۱	—
۲	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	—	۲	—
۳	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	۳	۲	—
۴	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	۴	۳	—
۵	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	—	۴	—
	قوانین جزائی			
۶	قانون مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت	۶	۵	—
۷	قانون راجع بجلوگیری از قاچاق اجناس ممنوع الورد	۹	۶	—
۸	قانون راجع بقاچاق عوارض بلدی	۳۲	۳۰	—
۹	قانون اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ قانون مجازات عمومی	۱۵	۱۳	—
۱۰	قانون اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی	۱۶	۱۵	—
۱۱	قانون اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی	۱۱	۱۰	—
۱۲	قانون اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی	۱۳	۱۱	—

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	از	تا	از	تا
۱۳	قانون اصلاح ماده ۲۴۴ و ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی	۲۴	۲۰	—
۱۴	قانون راجع به مجازات قطاع الطريق	۱۷	۱۶	—
۱۵	قانون راجع به محاکمه قطاع الطريق	۱۸	۱۷	—
۱۶	قانون مجازات مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکت	۲۰	۱۸	—
۱۷	قانون مواد متمم قانون مجازات عمومی	۲۶	۲۴	—
۱۸	قانون مجازات مجرمین در امور نظام و وظیفه	۲۸	۲۶	—
۱۹	قانون راجع باسلحه و مهمات جنگی	۲۹	۲۸	—
۲۰	قانون راجع به انکار زوجیت	۳۰	۲۹	—
۲۱	قانون مرجع محاکمه مأمورین نظمیه و سجل احوال	۱۰	۹	—
۲۲	قانون مجازات مستخدمین قشونی که بر خلاف حقیقت راپورت میدهند	۳۳	۳۲	—
۲۳	قانون اصلاح اصول محاکمات جزائی	۴۱	۳۳	—
۲۴	قانون متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی	۵۵	۴۱	—
	قوانین قضائی			
۲۵	قانون راجع بورود و اقامت اتباع خارجه در ایران	۶۳	۵۵	—
۲۶	قانون راجع قاموال غیرمنقول اتباع خارجی	۶۵	۶۳	—
۲۷	قانون راجع بترکه اتباع خارجه	—	۶۶	—
۲۸	قانون راجع به ثبت شرکتهای	۷۵	۷۲	—
۲۹	قانون ثبت علائم و اختراعات	۸۸	۷۶	—

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۳۰	قانون حق الثبت شرکتهای بیعه	۸۸	۹۰
۳۱	قانون ثبت اسناد و املاک	۹۰	۱۳۲
۳۲	قانون متمم قانون مرور زمان اموال منقوله	۱۳۲	۱۳۳
۳۳	قانون هیئت منصفه	۶۷	۷۱
۳۴	قانون راجع باشخاص ممنوع الوکاله	۶۶	۶۷
۳۵	قانون راجع به ازدواج	۱۳۳	۱۳۷
۳۶	قانون اعسار و افلاس و اصلاح قانون تسریع محاکمات	۱۴۷	۱۵۴
۳۷	قانون محاکم شرع	۱۵۴	۱۶۰
۳۸	قانون تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی	۱۳۷	۱۳۹
۳۹	قانون رفع اختلافات صنفی	۱۳۹	۱۴۰
۴۰	قانون اصلاح قانون خدمت نظامی	۱۴۰	۱۴۶
قوانین مربوط بکشور			
۴۱	قانون تذکره	۱۶۰	۱۶۸
۴۲	قانون اصلاح قانون سجل احوال	۱۶۹	۱۷۰
قوانین اقتصادی و مالیاتی			
۴۳	قانون واگذاری انحصار تجارت خارجی مملکت بدوالت	۱۷۱	—
۴۴	قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی	۱۷۱	۱۷۶
۴۵	قانون اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی	۱۷۶	۱۹۲

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۴۶	قانون تعیین تکلیف مال التجاره های وارده تا آخر خرداد ۱۳۱۰	—	—
۱۹۴	۱۹۳	قانون و مال التجاره های موجوده در گمرکخانه های ایران	—
۱۹۳	۱۹۲	قانون راجع به تعهدات مربوطه بانحصار تجارت خارجی	—
۴۷	قانون اجازه تمدید مدت تعهد صدور نسبت به اجناسی که در	—	—
۴۸	قانون اجازه تمدید مدت تعهد صدور نسبت به اجناسی که در	—	—
۱۹۵	۱۹۴	موعد قانونی برای صدور مهیا نشده اند	—
۱۹۶	۱۹۵	قانون راجع بجواز ورود سرمایه های خارجی بصورت ماشین آلات	—
۵۰	قانون راجع بجواز ورود اجناس وارده تا آخر مهر ماه ۱۳۱۰ و	—	—
۱۹۷	۱۹۶	موجوده در گمرکات و صدور فیروزه	—
—	۱۹۴	قانون اجازه خروج نقره مسکوک سالم از ایران	—
۲۱۹	۲۱۸	قانون راجع به آزادی معامله و نرخ اسعار خارجی	—
—	۱۹۹	قانون راجع بتقسیمات وزارت اقتصاد ملی	—
۲۲۱	۲۱۹	قانون اصلاح قانون اطاقهای تجارت	—
۲۰۶	۱۹۹	قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول	—
۵۶	قانون اجازه طبع و تهیه یکصد و بیست و پنج میلیون ریال	—	—
۲۰۸	۲۰۷	اسکناس اضافی بعنوان ذخیره	—
۵۷	قانون تمدید مدت اعتبار قانونی پول قران و تعیین تکلیف پولهای	—	—
—	۲۰۸	نیکل سابق	—
۳۳۴	۲۲۱	قانون تجارت	—
۲۰۷	۲۰۶	قانون اوزان و مقیاسها	—

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره دینار	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۶۰		قانون راجع بصدور جواهر آلات و احجار کریمه و تمبريست	—	۱۹۵
۶۱		قانون آزادی ورود و صدور مروراید و معافیت آن از پرداخت حقوق و عوارض	—	۱۹۷
۶۲		قانون متمم قانون مالیات خالصجات انتقالی	۳۴۵	۳۴۳
۶۳		قانون راجع به مستغلات انتقالی	—	۳۴۵
۶۴		قانون راجع ببقایای مالیاتی	۳۴۹	۳۴۵
۶۵		قانون راجع بتخفیف قیمت باندرل تریاک	۳۵۰	۳۴۹
۶۶		قانون اصلاح قانون انحصار دولتی تریاک	۳۵۲	۳۵۰
۶۷		قانون راجع ببقایای جرائم قاچاق تریاک	۳۵۳	۳۵۲
۶۸		قانون راجع بنرخ تسعیر جنس مالیاتی	—	۳۴۱
۶۹		قانون تفسیر ماده اول قانون متمم قانون ممیزی	—	۳۴۰
۷۰		قانون اصلاح ماده هفتم قانون متمم قانون ممیزی	۳۴۲	۳۴۱
۷۱		قانون اصلاح ماده اول قانون متمم قانون ممیزی	—	۳۴۲
۷۲		قانون راجع بعوارض صدور میس و قوچ و بره	—	۱۹۸
۷۳		قانون اجازه معافیت ادوات و مصالح دفع ملخ از حقوق و عوارض گمرکی و سایر مالیاتها	—	۱۹۸
۷۴		قانون اصلاح قانون انحصار دخانیات	۲۱۴	۲۰۸
۷۵		قانون اصلاح مواد ۳ و ۴ قانون دخانیات	۲۱۸	۲۱۵
۷۶		قانون اجازه معافیت اجناس دخانیه وارده جهت مصرف شخصی نمایندگان سیاسی خارجه از پرداخت حقوق انحصار	—	۲۱۴

فهرست : قسمت اول - قوانین

شماره دینار	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۷۷		قانون اصلاح قانون مالیات راه	۳۴۰	۳۳۴
۷۸		قانون معافیت قسمتی از وسایط نقلیه بلدی و مریضخانه ها و شیروخورشید سرخ از تأدیه حق الثبت	—	۳۵۳
۷۹		قانون راجع بفرع وجوه بدهی مدیونین بانک ایران	۳۵۵	۳۵۴
قوانین فرهنگی				
۸۰		قانون اجازه انتخاب محصلین ایرانی امریکا جزو صدی بیست محصلین اعزامی	—	۳۵۵
۸۱		قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف	۳۵۶	۳۵۵
۸۲		قانون راجع بمدت قبول مدارک داوطلبان امتحان طبابت مجاز در سال ۱۳۱۱	—	۳۵۶
قوانین استخدامی				
۸۳		قانون اصلاح قسمتی از قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظمی	۳۵۸	۳۵۷
۸۴		قانون راجع به محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله	۳۵۹	۳۵۸
۸۵		قانون راجع بمدت خدمت مجانی مستخدمین دون رتبه وزارت داخله	—	۳۵۹
۸۶		قانون اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری	۳۶۱	۳۶۰
۸۷		قانون قسمتی از مواد قانون استخدام کشوری	۳۶۴	۳۶۱

قسمت اول

قوانین

* قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب

کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع به کمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضای هشت روز بعمل آید. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

این قانون بموجب قوانین مصوب ۲۴ فروردین - ۲ آبان ۱۳۱۰ و ۳۰ فروردین - ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ تجدید شده است.

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب

کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و چهارم فروردین ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب

کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به مجلس

شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم آبان ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون

پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۳۰ فروردین ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد

شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیام فروردین ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون

قوانین عدلیه

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین جزائی

قانون

مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت

مصوب ۱۰ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - هر گاه مأمورین گمرک و مقومین مذکور در ماده (۱۰) متمم قانون انحصار تجارت خارجی اجناس صادره و یا وارده را عامداً برخلاف حقیقت تقویم نمایند بجس تأدیبی از شش ماه الی دو سال محکوم خواهند شد و چنانچه مأمور گمرک یا مقوم برای تقویم برخلاف واقع مرتکب ارتشاء شده باشد بمجازات مرتشی محکوم خواهد شد.

ماده دوم - اجناسیکه جزء فقره الف ماده پنجم قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی بوده و بدون جواز ورود وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهد شد و مجازات مرتکب همان است که در ماده ۱۵ قانون مزبور ذکر شده است.

ماده سوم - مأمورین گمرک که بدون جواز ورود یا اجازه مخصوص دولت اجازه خروج اجناسی از گمرکخانه برای ورود بمملکت بدهند و یا از صادر کنندگان در حدود ماده ۱۳ متمم قانون انحصار تجارت خارجی در موقع صدور تعهد اسعاری نگیرند یا برای کسر تعهد اسعاری صادر کنندگان برخلاف حقیقت تصدیق ورود بآنها بدهند بشش ماه الی دو سال حبس تأدیبی محکوم خواهند شد.

ماده چهارم - نسبت بحقوق و عوارضیکه بتوسط اداره گمرکات اخذ و وصول میشود ماده اول قانون ۱۶ اسفند ۱۳۰۷ فقط در موارد ورود و خروج اجناس قاچاقی قابل اجرا خواهد بود - راجع بسایر تخلفات از مقررات و نظامات گمرکی کما فی السابق مطابق نظامنامه های گمرکی اقدام و عمل خواهد شد.

ماده پنجم - این قانون از اول آبان هزار و سیصد و ده بموقع اجرا گذارده میشود.

نسبت بمواد ۱ - ۲ و ۳ بموجب قسمت (الف) و (د) ماده ۱۱ قانون مصوب ۱۰ تیر ماه ۱۳۱۱ اصلاحاتی بعمل آمده است.

ماده چهارم نیز بموجب قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت) مشتمل بر پنج ماده که در تاریخ دهم مهر ماه یکهزار و سیصد و ده شمس بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

☆ قانون

راجع بجلو گیری از قاچاق اجناس ممنوع الورود

مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمس

ماده اول - اداره کل تجارت مکلف است از اجناس خارجی ممنوع الورودی که از طرف دولت معین خواهد شد صورتی تهیه کرده و اعلان نماید .

اشخاصیکه اجناس ممنوعه مذکوره در اعلان را برای فروش تجارتي موجود داشته باشند مکلفند که اولاً صورت اجناس مزبوره را منتهی در ظرف دو ماه از تاریخ انتشار اعلان در هر محل به اداره کل تجارت در مرکز و در ایالات و ولایات بنمایند آن اداره تسلیم نموده رسید دریافت دارند ثانیاً از تاریخ اعلان مذکور تا انتضای سال ۱۳۱۱ در آخر هر ماه صورت فروش آن ماه را نیز بداره کل تجارت و یا نمایندگان آن اداره تسلیم نمایند بعد از انتضای سال ۱۳۱۱ اجناس ممنوعه که بفروش نرفته باید در ظرف یکماه بمراکز فروش که در هر محل از طرف دولت تعیین خواهد شد تحویل گردد تا تحت نظارت دولت و صاحبان اجناس بقیمتی که دولت معین مینماید بفروش برسد .

ماده دوم - اجناس مذکور در ماده اول که برای فروش تجارتي موجود باشد و در ظرف دو ماه از تاریخ انتشار اعلان صورت آنها بداره کل تجارت یا نمایندگان آن اداره تحویل نشده

این قانون بموجب ماده پنجم قانون اصلاح قانون بازرگانی خارجی مصوب هشتم تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) نسخ شده است .

باشد و همچنین اجناسیکه صورت آن داده شده ولی تا آخر اسفند ۱۳۱۱ بفروش نرسیده و در ظرف یکماه پس از انتضای مدت مزبوره بمراکز فروش دولتی تحویل نگردیده باشد در حکم قاچاق بوده و بنفع دولت ضبط میشود .

ماده سوم - هر کس مرتکب یکی از اقدامات ذیل بشود بجزای نقدی از پانصد تا ده هزار ریال و یا بجزای تأدیبی از یکماه تا یکسال محکوم خواهد شد بعلاوه مرتکب برای دو سال از حق اخذ جواز ورود محروم خواهد بود :

۱ (اخذ تصدیق صدور برای مال التجاره ای که از مملکت صادر نشده است .

۲ (اخذ تصدیق صدور بمبلغی بیشتر از آنچه مال التجاره صادر شده است بوسیله تباری بامورین گمرک یا مقومین .

۳ (مخفی کردن اجناس ممنوع الصدور یا ممنوع الورود در میان اجناس مجاز جز در مواردیکه قوانین مخصوصه مجازات بیشتری معین کرده باشد که در آن صورت مرتکب مطابق همان قوانین مجازات میشود - اجناس ممنوعه مشمول این قسمت ضبط میشود .

۴ (خارج کردن مال التجاره ورودی از گمرک بداخله مملکت که قیمت آن بیش از مبلغ مذکور در جواز ورود باشد بوسیله تباری یا مأمورین گمرک یا مقومین در این مورد معادل مبلغ اضافی از مال التجاره ضبط میشود .

۵ (صادر یا وارد کردن جنسی باسم جنس دیگر .

تبصره ۵ - در صورتیکه عملیات مذکوره در قسمت ۱ و ۲ مشمول ماده ۱۶ قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ باشد مرتکب بمجازات مقرر در ماده مزبوره خواهد رسید .

ماده چهارم - اشخاصیکه بعنوان نمایندگان از طرف وارد کننده یا صادر کننده مباشر ورود یا صدور اجناس میشوند باید در اظهارنامه که به گمرک میدهند سمت خود را تصریح و وارد کننده یا صادر کننده حقیقی را معرفی کنند اشخاص مذکور یا کسانی که بعنوان دلالی یا هر عنوان دیگر در یکی از جریمهای مذکور در ماده سوم عالماً معاونت کنند از حیث مجازات در حکم مجازات مجرم اصلی می باشند .

ماده پنجم - اشخاصیکه در اداره کل تجارت یا اداره گمرک یا سایر مؤسسات مربوط بقانون انحصار تجارت خارجی از طرف تجار یا مؤسسات تجارتي سمت نمایندگی و یا دلالی یا حق العمل کاری دارند در صورتیکه خیانت در امانت نمایند و یا باعث خسارت و ضرر کسانیکه از

طرف آنها نمایندگی دارند بشوند از طرف اداره کل تجارت از اشتغال باین شغل موقتاً ممنوع خواهند شد و این امر مانع نخواهد بود که اگر عمل آنها مطابق قانون مستلزم مجازات باشد به مجازات مقرر نیز محکوم گردند.

ماده ششم - بکاشفین قاچاق ورود اجناس بدون جواز مبلغی معادل صدی سی ۳۰٪ قیمت اجناس موضوع قاچاق که ضبط شده است پس از وضع مخارج بعنوان جایزه پرداخته میشود.

ماده هفتم - حکم محکمه دایر باخذ جریمه در مواردیکه بموجب قوانین مربوطه بانحصار تجارت خارجی و این قانون مصرح میباشد قابل اجرای موقت است و در صورتیکه جریمه دهنده تبرئه شد جریمه مأخوذه و اموال ضبط شده باو مسترد میگردد.

ماده هشتم - عواید حاصله از فروش اجناس ضبط شده و یا جرائم مأخوذه در حساب مخصوص نگاهداری شده و پس از صدور حکم نهائی دائر بمجرمیت جریمه دهنده بحساب عواید عمومی منتقل میشود و حق کاشفین پس از وضع مخارج و قبل از انتقال عواید مزبور بحساب عواید عمومی کسر و پرداخته خواهد شد.

ماده نهم - تهدید یا تطمیع مأمورین دولت یا تبانی با آنها برای ارتکاب یکی از جرمهای مذکور در ماده سوم این قانون و ماده ۱۶ و ۱۵ قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی در حکم همان جرمها بوده و مرتکب بمجازات مقرر برای آن جرم محکوم خواهد شد مگر آنکه عمل مرتکب بموجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد در این صورت بمجازات اشد محکوم میگردد.

ماده دهم - کلیه اشخاصیکه مکلف با اجرای مقررات مربوطه بقوانین انحصار تجارت خارجی و یا اسعار خارجی هستند در صورتیکه وسیله ارتکاب جرمهای مذکوره در این قانون و قوانین مربوطه به انحصار تجارت و اسعار خارجی واقع شده یا مساعدت در ارتکاب آن بنمایند و یا عامداً تسهیلاتی برای ارتکاب جرمهای مزبور فراهم نمایند بحسب تأدیبی از ششماه تا دو سال محکوم گردیده و در صورتیکه مستخدم دولت باشند بعلاوه بانفصال ابد محکوم خواهند شد و این امر مانع از این نخواهد بود که اگر عمل آنها بموجب قانون مستلزم مجازات شدیدتری باشد به مجازات اشد محکوم گردند.

ماده یازدهم - مأمورین دولتی که یکی از جرمهای مذکور در این قانون یا قوانین مربوط بانحصار تجارت و اسعار خارجی را با علم باینکه برخلاف واقع است بکسی نسبت دهند بمجازات مفتری و انفصال ابد از خدمات دولتی محکوم خواهند شد.

ماده دوازدهم - ورود کتب و سایر مطبوعات که در داخله مملکت طبع آن میسر نیست با اجازه مخصوص دولت از الزام صدور معاف خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

☆ قانون

مرجع محاکمه مأمورین نظمیه و سجل احوال

مصوب ۳۰ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - تعقیب جزائی مأمورین نظمیه و مأمورین اداره احصائیه و سجل احوال در مورد اختلاس و ارتشاء و جرمهائی که مأمورین اداره احصائیه و سجل احوال راجع بامور احصائیه و سجل احوال مرتکب شده یا بشوند در محاکم نظامی بعمل آمده و با رعایت ماده ۶ قانون مجازات عمومی به مجازات خواهند رسید.

ماده دوم - مأمورین نظمیه تابع مقررات انضباطی وزارت جنگ خواهند بود.

ماده سوم - این قانون بلافاصله پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود.

چون بموجب قانون ۱۲ بهمن ماه ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوايح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که

بموجب قانون مصوب ۶ مهرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) بوزارت دادگستری اجازه داده شده در در هر حوزه ای که مقتضی بداند بهیئت وزیران پیشنهاد کند تعقیب این بزه ها بدادگستری ارجاع شود.

در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید (علیهذا) قانون مرجع محاکمه مأمورین نظمیه و سبیل احوال) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ سی ام اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی

مصوب ۳۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی بطریق ذیل اصلاح میشود:
ماده ۱۹۲ - در مورد مواد ۱۷۰ و ۱۷۱ و ۱۷۲ و قسمت اول ماده ۱۷۳ و مواد ۱۷۵ و ۱۷۶ هر گاه موجبات تخفیفی از قبیل عفو از طرف مدعی خصوصی یا علل دیگر موجود باشد محکمه میتواند مرتکب را بحد اقل مجازات محکوم و بامجازات را بکدرجه و در موارد اعدام دو درجه تخفیف دهد.

چون بموجب قانون ۱۲ بهمن ماه ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجازات کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ سی ام اسفند ماه یکهزار و سیصد و

نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

☆ قانون

اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی

مصوب ۷ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۲۰۷ - کسانی که عالماً مرتکب یکی از اعمال ذیل شوند بجزس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهند شد:
۱ - هر زن شوهردار که بامردی رابطه داشته باشد.

بموجب ماده واحده (قانون اصلاح مواد ۲۰۷ تا ۲۱۴ قانون مجازات عمومی) مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس مورخ ۲۹ شهریور ۱۳۱۲ (دوره نهم) ماده ۲۰۷ بطریق زیر اصلاح شده است:

فصل پنجم

در جنحه و جنایات بر ضد عفت و اخلاق عمومی و تکالیف خانوادگی

- ماده ۲۰۷ - الف - هر کس بعنف یا تهدید هتك ناموس زنی را بنماید بجزس با اعمال شاقه از سه سال تا ده سال محکوم خواهد شد و همین مجازات مقرراست درباره کسیکه مرتکب لواط شود. در صورت وجود یکی از علل مشدده ذیل مرتکب بحد اکثر مجازات مزبور محکوم میشود:
- ۱ - هر گاه مرتکب معلم یا لاله یا مستخدم مجنی علیه یا مستخدم کسی باشد که نسبت بمجنی علیه سمت صاحب اختیاری دارد یا کسی باشد که مجنی علیه در تحت اختیار یا نفوذ او واقع شده.
 - ۲ - اگر مجنی علیه کمتر از ۱۸ سال تمام داشته باشد.
 - ۳ - اگر مجنی علیه زن شوهردار باشد.
 - ۴ - اگر مجنی علیه دختر باکره بوده باشد.
 - ۵ - اگر مجنی علیه بواسطه ضعف قوای دماغی یا بدنی قادر بمقاومت نبوده باشد.
 - ۶ - اگر مرتکب مرد متأهل باشد.
 - ۷ - در مورد لواط هر گاه بعنف یا تهدید باشد.

- ۲ - هر مرد زن دار که با زنی رابطه نامشروع داشته باشد .
- ۳ - هر مردی که با زن شوهردار رابطه نامشروع داشته باشد .
- ۴ - هر زنی که با بودن در قید زوجیت با دیگری مزاجت نماید .
- ۵ - هر مردی که زن شوهردار را ازدواج نماید .
- ۶ - هر عاقده‌ای که زن شوهردار را برای مردی تزویج کند .

در مورد فقره ۲ این ماده زوجه و در سایر موارد زوج سمت مدعی خصوصی داشته و تعقیب جزائی موکول بشکایت او است - در صورت استرداد شکایت از طرف مدعی خصوصی تعقیب جزائی موقوف خواهد شد .

مواد چهارده گانه اصول محاکمات جزائی (از ماده ۴۱۶ تا ماده ۴۲۹) و ماده واحده مورخه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۰۶ که بموجب اختیارات حاصله از ماده واحده مصوبه ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ بتصویب کمیسیون مربوطه رسیده و همچنین ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از اول خرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد .
چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع

هر گاه مرتکب از اقرباء نسبی تادرجه سوم و یا از اقربای سببی درجه اول مجنی علیه (اعم از ذکور و یا اناث) و یا قیم او باشد و یا مأمور دولت باشد که مجنی علیه از طرف مقامات رسمی به او سیرده شده و یا از محارم مجنی علیه باشد مجازات او حبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد بود .
ب - هر کس بدون علف یا تهدید هتک ناموس زنی را بنماید که بیش از ۱۵ سال داشته ولی بسن ۱۸ سال تمام نرسیده است بحبس با اعمال شاقه از سه تا هفت سال محکوم خواهد شد .
در صورت وجود یکی از علل مشذره مذکور در قسمتهای ۱ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ بند الف مرتکب بعد اکثر مجازات مزبور محکوم میشود .
طرف ارتکاب که تمکین از آن نموده نیز بمجازات حبس در دارالتأدیب از یکسال الی پنجسال محکوم خواهد شد .

در صورتیکه مرتکب یکی از اشخاص مذکور در قسمت اخیر بند الف این ماده باشد مجازات او حبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد بود .

هر گاه مجنی علیه ۱۵ سال تمام یا کمتر داشته باشد مجازات مرتکب همان است که بموجب بند الف این ماده برای هتک ناموس بعنف یا تهدید مقرر شده است .

ج - در غیر موارد مذکور در دو بند فوق هر کس هتک ناموس یکی از محارم خود را بنماید به ۱۰ تا ۱۵ سال حبس با اعمال شاقه محکوم خواهد شد .

و همین مجازات مقرر است برای طرف مقابل که تمکین به ارتکاب نموده است .

اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ قانون مجازات عمومی

مصوب ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۲۴ - در مورد جرائم عمومی حکم تکرار جرم در باره اشخاص

ذیل جاری است اعم از اینکه محکمه حا کمه عمومی باشد یا اختصاصی :

۱ - کسی که بحکم لازم الاجرا محکوم بجزای جنائی شده و در ظرف ده سال

از تاریخ اتمام مدت مجازات مجدداً مرتکب جنحه مهم و یا جنایتی گردد اعم از اینکه حکم سابق اجرا شده یا نشده باشد .

۲ - کسی که بحکم لازم الاجرا محکوم بحبس تأدیبی بیش از دو ماه شده و در

ظرف پنجسال از تاریخ اتمام مدت مجازات مرتکب جنحه مهم یا جنایت گردد خواه حکم سابق اجرا شده یا نشده باشد .

ماده ۲۵ - در مورد تکرار جرم بطریق ذیل رفتار میشود :

۱ - اگر مجرم فقط یک سابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات

او بیشتر از حد اکثر مجازات جرمی است که دفعه دوم مرتکب شده بدون اینکه از حد اکثر آن مجازات بعلاوه نصف تجاوز کند مگر آنکه مجرم مرتکب نظیر همان جرم سابق شده باشد که در این صورت مجازات بیشتر از حد اکثر مجازات جرم دوم

خواهد بود بدون اینکه از دو برابر حد اکثر تجاوز کند.

سرقت و اختلاس و ارتشاء و کلاه برداری و خیانت در امانت از حیث تکرار جرم نظیر هم محسوب است.

۲- اگر مجرم دو سابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات او یکدرجه تشدید شده یا بیشتر از دو برابر حد اکثر مجازات جرم سوم خواهد بود بدون اینکه از سه برابر حد اکثر تجاوز کند.

۳- هر گاه مجرم بیش از دو سابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات او یکدرجه تشدید میشود و نباید از دو برابر حداقل مجازات اشد کمتر باشد مگر اینکه دو برابر حداقل بیش از حد اکثر مجازات اشد باشد که در اینصورت بهمان حد اکثر محکوم خواهد شد.

مجازات کسانی که بیش از دو سابقه محکومیت برای دزدی و یا کلاه برداری داشته باشند حبس موقت با اعمال شاقه است مگر اینکه قانوناً جزای بیشتری برای آنها مقرر باشد و در مورد این اشخاص محکمه باید حکم دهد که محکوم بعد از انقضای مدت محکومیت در یکی از نقاطیکه از طرف دولت معین می شود توقف اجباری نماید - تعیین مدت توقف اجباری بنظر وزیر عدلیه بوده ولی نباید از ده سال تجاوز کند - بعلاوه دولت می تواند حکم محکومیت این محکومین را نیز در همان نقطه اجرا نماید.

۴- هر گاه در حین صدور حکم محکومیت های سابق مجرم معلوم نبوده و بعداً معلوم شود مدعی العمومی که در نزد محکمه حا کمه مأموریت دارد باید مراتب را به محکمه اطلاع بدهد در اینصورت اگر محکمه محکومیت های سابق را محرز دانست مکلف خواهد بود حکم خود را بر طبق مقررات فوق تصحیح نماید.

برای اجرای مقررات این قانون محکومیت های قبل از تصویب آن نیز منظور خواهد شد.

تبصره ۵- جرم قاچاق اسلحه و طلا تابع مقررات فوق است.

ماده ۲۵ مکرر - مواد ۲۴ و ۲۵ سابق قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از اول خرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجازات کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ یازدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی

مصوب ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۸۱ - ۱- هر کس نسبت بر رئیس مملکت بفرنجی از انحاء توهین نماید از سه ماه تا سه سال محکوم به حبس تأدیبی خواهد شد.

۲- هر کس علناً نسبت بر رئیس يك مملکت خارجی یا نماینده سیاسی يك مملکت خارجی در ایران بفرنجی از انحاء توهین نماید محکوم بسه ماه تا دو سال

حبس تأدیبی خواهد شد مشروط باینکه در آن مملکت نیز در موارد مذکور نسبت بایران معامله متقابله شود.

در مورد این فقره تعقیب منوط بتقاضای دولت خارجی یا نماینده سیاسی است و در صورت استرداد تقاضا تعقیب جزائی نیز موقوف خواهد شد.

ماده ۸۱ سابق قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از بیستم اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می شود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی) که در تاریخ یازدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

✽ قانون

راجع به مجازات قطاع الطريق

مصوب ۹ خردادماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - محاکمه اشخاص ذیل در دیوان حرب بعمل آمده و مجازات آنها به نسبت جرمی که مرتکب شده اند اعدام و یا حبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد بود:

✽ این قانون بموجب قانونیکه در صفحه بعد مندرج است اصلاح شده است.

۱ - کسانی که در طرق و شوارع بشجوی از انحاء مرتکب راهزنی شوند.

۲ - اشخاصی که سر دسته عده از اشرار مسلح و یا داخل آنها باشند اعم از اینکه مقصود آن عده تصرف و غارت املاک و احوال یا تعرض بنفوس و اعراض باشد و یا حمله بقوای دولتی و یا مقاومت باقوای دولتی که مأمور جلو گیری و قلع و قمع مرتکبین این نوع جنایات هستند.

ماده دوم - ماده ۷۵ و ماده ۲۲۴ قانون مجازات عمومی نسخ و این قانون از ۱۵ خردادماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاشته می شود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به مجازات قطاع الطريق) که در تاریخ نهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع به محاکمه قطاع الطريق

مصوب ۶ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - رسیدگی بجرمهای مذکور در قانون راجع بمجازات قطاع الطريق مصوب ۹ خردادماه ۱۳۱۰ در صورتی داخل در صلاحیت دیوانهای

حرب خواهد بود که جرمهای مزبور از ۱۵ خرداد ماه ۱۳۱۰ بپس واقع شده باشد و نسبت به جرمهای واقعه قبل از تاریخ مذکور باید مستنطقین و محاکم عدلیه رسیدگی نمایند اگر چه در مورد آنها قرار عدم صلاحیت صادر و قطعی شده باشد. چون بموجب قانون ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به محاکمه قطاع الطريق) که مشتمل بر یک ماده و در تاریخ ششم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مجازات مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکت

مصوب ۲۲ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - مرتکبین هر يك از جرمهای ذیل بحبس مجرد از سه تا ده سال

محکوم خواهند شد:

۱ - هر کس در ایران بهر اسم و یا بهر عنوان دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی تشکیل دهد و یا اداره نماید که مرام یا رویه آن ضدیت با سلطنت مشروطه ایران و یا رویه یا مرام آن اشتراکی است و یا عضو دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی شود که بایستی از مرام یا رویه های مزبور در ایران تشکیل شده باشد.

۲ - هر ایرانی که عضو دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی باشد که مرام یا رویه آن ضدیت با سلطنت مشروطه ایران یا مرام یا رویه آن اشتراکی است اگر چه آن دسته یا جمعیت یا شعبه در خارج ایران تشکیل شده باشد.

ماده دوم - هر کس بنحوی از انحاء برای جدا کردن قسمتی از ایران یا برای لطمه وارد آوردن به تمامیت یا استقلال آن اقدام نماید محکوم بحبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد شد.

ماده سوم - هر کس خواه با مشارکت خارجی خواه مستقلاً بر ضد مملکت ایران مسلحاً قیام نماید محکوم باعدام می شود.

ماده چهارم - هر کس عضو دسته یا جمعیتی باشد که برای ارتکاب یکی از جنایات مذکور در مواد قبل تشکیل شده و قبل از تعقیب از طرف مأمورین دولتی قصد جنایت و اسامی اشخاصی را که داخل آن دسته و جمعیت بوده اند برای دولت یا مأمورین دولتی افشاء نماید از مجازات معاف خواهد بود.

تبصره ۵ - مقصود از دسته و جمعیت مذکور در این قانون عده از دو نفر بیلااست.

ماده پنجم - هر کس برای یکی از جرمها و یا مجرمین مذکور در مواد ۱ و ۲ و ۳ در ایران بنحوی از انحاء تبلیغ نماید و هر ایرانی که بر علیه سلطنت مشروطه ایران یا بر له یکی از جرمها و یا مجرمین مذکور در مواد فوق بنحوی از انحاء در خارج از ایران تبلیغ کند محکوم به یکسال تا سه سال حبس تأدیبی خواهد شد.

ماده ششم - اشخاصی که جرمهای مذکور در مواد ۳ و ۲ را در خارج از ایران مرتکب شوند و ایرانیان مذکور در قسمت اخیر ماده ۵ پس از ورود بخاک ایران تعقیب و مجازات خواهند شد.

ماده هفتم - ماده ۶۰ و ماده ۷۹ قانون مجازات عمومی نسخ و اینقانون از اول تیر ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می شود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مجازات مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکت) مشتمل بر هفت ماده که در تاریخ ۲۲ خرداد ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده ۲۴۴ و ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی

مصوب ۲۲ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - ماده ۲۴۴ و ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی نسخ و بجای آن مواد ذیل تصویب و از ۱۵ مرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود:

ماده ۲۴۴ - الف - رقابت مکارانه ممنوع و مرتکب بحبس تأدیبی از سه ماه تا شش ماه و بمجازات نقدی از صد تا پانصد تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد.

رقابت مکارانه عبارت است از اینکه تاجری برای انصراف مردم از خرید یا استعمال متاعی مشابه متاع خود بوسیله اسباب چینی یا نسبت های کذب یا بطور کلی بهر وسیله متقلبانه دیگر متوسل شده و بطور مستقیم یا غیر مستقیم تلویحاً یا

تصريحاً در صدر معیوب یا نامرغوب جلوه دادن آن متاع بر آید.

ب - هر کس جنسی را بجای جنس دیگر قلمداد کرده یا کم بفروشد و بطور کلی هر کس مشتری را از حیث کمیت یا کیفیت مبیع فریب دهد بحبس تأدیبی از يك الى ششماه و بتأدیه غرامت از ده الى صد تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد و اگر عمل مزبور نسبت به فلزهای قیمتی یا عیار آنها یا احجار کریمه باشد مرتکب بیکسال الى سه سال حبس تأدیبی و پانصد الى پنج هزار تومان غرامت و یا بیکی از این دو مجازات محکوم میگردد.

مجازات اخیر در باره کسانی نیز مقرر است که اشیاء نو ساخته را بجای اشیاء عتیقه قلمداد کرده و مشتری را فریب دهند.

ماده ۲۴۹ - الف - هر کس نسبت به علامت تجارتي ثبت شده در ایران عالم مرتکب یکی از اعمال ذیل شود بحبس تأدیبی از سه ماه الى سه سال و بیجزای نقدی از صد الى هزار تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد:

۱) هر کس علامت تجارتي غیر را جعل یا با علم بمجعول بودن آن استعمال کند.

۲) هر کس علامت تجارتي غیر را بدون اجازه صاحب علامت استعمال کند اعم از اینکه در روی اوراق و اسناد یا اعلانات و قبوض و امثال آنها باشد یا در محصولات.

۳) هر کس محصولی را بمعرض فروش گذاشته و یا بفروش برساند که در روی آن محصول علامت مجعول و یا علامتی باشد متعلق بغير که صاحب علامت اجازه استعمال آنرا نداده.

۴) هر کس علامت تجارتي غیر را خواه با الحاق و خواه با کسر و خواه بتغییر دادن قسمتی از خصوصیات آن تقلید کند بنحوی که مشتری عادی یعنی کسی که

اطلاعات مخصوصه ندارد فریب بخورد و یا با علم به تقلیدی بودن آن علامت را استعمال کند.

۵) هر کس محصولی را که دارای علامت معمول یا تقلیدی بوده و یا دارای علامتی است که من غیر حق استعمال شده است از ایران صادر و یا به مملکت وارد کند. در تمام موارد فوق اگر مرتکب مستخدم یا کارگر یا نماینده فعلی یا سابق صاحب علامت باشد یا کسی باشد که با صاحب علامت طرف معاملات تجارتي بوده است بحد اکثر مجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد.

شروع بجرمهای فوق مستلزم دو ماه تا یکسال حبس تأدیبی یا بیست تومان تادویست تومان جزای نقدی خواهد بود.

ب - اشخاص ذیل بحبس تأدیبی از هشت روز تا شش ماه و بجزای نقدی از ده الی سیصد تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهند شد :

۱) کسانی که علامت تجارتي اجباری را در روی محصولی که اجباراً باید دارای آن علامت باشد استعمال نکنند.

۲) کسانی که عالماً محصولی را بمعرض فروش گذاشته یا بفروشدند که دارای علامتی نباشد که برای آن محصول اجباری است.

ج - هر تجاوزی که نسبت بحق صاحب ورقه اختراعی که بموجب قانون علائم و اختراعات داده شده بعمل آید خواه با ساختن محصولات و خواه با استعمال وسائلی که موضوع ورقه اختراع اوست جعل محسوب و موجب سه الی ششماه حبس تأدیبی و یا صد الی هزار تومان جزای نقدی و یا هر دو مجازات خواهد بود.

اشخاصی نیز که اینگونه محصولات را با علم بمجموع بودن آن بایران وارد یا از ایران صادر کنند یا در ایران بمعرض فروش گذاشته و یا بفروش رسانند محکوم بمجازات فوق خواهند شد.

د - در موارد ذیل مرتکب بحبس تأدیبی از ششماه تا دو سال محکوم خواهد شد :

اولاً - در صورتیکه جاعل کارگر یا مستخدمی باشد که در کارخانه یا مؤسسه مخترع مستخدم یا کارگر بوده.

ثانیاً - در صورتیکه جاعل یا مستخدم یا کارگر مخترع تبانی یا شرکت نموده و بدستکاری او از طرق فنی موضوع اختراع اطلاع یافته باشد در اینصورت کارگر یا مستخدم مزبور هم مطابق مجازات متهم اصلی مجازات خواهد شد.

ه - هر کس نظر بمقام فنی یا بمقام امانت داری خود از اسرار راجعه باختراع یا طرز اجرای اختراعی مطلع شده و آنرا افشاء و یا بطریق دیگری سوء استفاده نماید بحبس تأدیبی از یکسال تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۴۹ مکرر - جز در مورد فقرات ج - د - ه - ماده ۲۴۹ که تعقیب جزائی منوط بشکایت مدعی خصوصی است در مورد کلیه جرمهای مذکور در این قانون تعقیب جزائی ممکن است رأساً از طرف پار که یا در اثر شکایت مدعی خصوصی بعمل آید.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح ماده ۲۴۴ و ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی) مشتمل بر يك ماده که در تاریخ بیست و

دوم تیرماه یکم هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مواد متمم قانون مجازات عمومی

مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۲۸۱- هر مستنطقی که بنا بر نظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون قرار منع تعقیب متهمی را بدهد و یا برای مستور نمودن و اخفای جرم مواضعه نموده و یا کیفیات مخالف حقیقتی قائل شود که مستلزم معاف نمودن مجرم از مجازات و یا موجب تخفیف مجازات می شود بجزس مجرد از دو الی ده سال محکوم خواهد شد. همین مجازات در باره سایر مأمورین کشف جرائمی نیز مقرر است که یکی از جرمهای فوق را مرتکب شوند.

ماده ۲۸۲- هر يك از رؤساء و اعضاء پار که ها که برای محو نمودن جرم مواضعه کرده و یا بنحوی از انحاء وسیله فرار مجرم را از مجازات قانونی فراهم نمایند و یا بنا بر نظریات و اغراض شخصی برخلاف قانون با قرار منع تعقیبی که بنا بر نظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون در باره متهمی صادر شده است موافقت نمایند بجزس با اعمال شاقه از ۳ الی ۱۵ سال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۸۳- هر يك از رؤساء و اعضاء محاکم که بنا بر نظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون متهمی را تبرئه کرده و یا مجازاتی را که بجرم منتسب بمتهم قانوناً تعلق میگیرد اعمال نمایند بجزس با اعمال شاقه از ۳ الی ۱۵ سال محکوم میگردند.

ماده ۲۸۴- هر يك از مأمورین مذکور در مواد فوق و همچنین هر يك از

مستخدمین دیگر دولت که مأمور کشف جرائم هستند در صورتیکه بنا بر نظریات خصوصی و اغراض شخصی برخلاف قانون شخص بی تقصیری را مجرم قلمداد کرده و یا بعنوان مجرم حکم مجازات در باره او صادر کنند و یا برای مجرمی بیش از آنچه قانوناً مقرر است تعیین مجازات نمایند بر حسب مورد یکی از مجازاتهای مقرر در مواد فوق محکوم خواهند شد مگر اینکه مجازاتی که بموجب حکم برای آن شخص معین شده بیشتر از این مجازات باشد که در اینصورت مرتکب نیز بهمان مجازات محکوم خواهد گردید.

ماده ۲۸۵- هر مفتشی که در ضمن تفتیشات اداری کشف جرم عمومی نموده و بمقامات مافوق خود اطلاع ندهد علاوه بر انفصال ابد از خدمات دولتی به دو تا سه سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۲۸۶- در تمام موارد مذکور در مواد فوق هر گاه جرمهایی که بموجب مواد مزبوره پیش بینی شده است در اثر اخذ رشوه و وقوع یا بد مجرم بعد اکثر مجازاتهایی که بموجب این قانون مقرر است محکوم خواهد شد مگر اینکه مجازات مقرر برای مرتشی بیشتر باشد که در اینصورت بمجازات اشد محکوم میشود.

ماده ۲۸۷- مقررات این قانون در باره مأمورین کشف جرائم و مستنطقین ومدعیان عمومی وقضاة ومفتشین نظامی یا تابع نظام نیز مجری خواهد بود.

ماده ۲۸۸- قرار منع تعقیب یا موافقت با قرار مزبور و یا نرسیدن مجرم بمجازات قانونی و یا عدم انجام وظایف از طرف مفتشین و همچنین قرار جرمیت یا موافقت با قرار مزبور و یا حکم محکومیت شخص بی تقصیر - در صورتی که بواسطه مسامحه یا سهل انگاری باشد - و همینطور ارفاق یا تشدید بيمورد در مجازات تقصیر اداری محسوب می شود.

مجازاتهای اداری تقصیرات فوق الذکر و بطور کلی تشخیص انواع تقصیرات

اداری دیگر قضاة و صاحبمنصبان پار که ها و مفتشین قضائی و مستخدمین اداری وزارت عدلیه و مجازات هر يك از آن تقصیرات مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۲۸۹ - این قانون از ۱۵ مرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاشته می شود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (مواد متمم قانون مجازات عمومی) مشتمل بر نه ماده که در تاریخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه

مصوب ۲۳ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - اشخاص ذیل به حبس تأدیبی از یکماه الی یکسال محکوم خواهند شد:

- ۱ - مرتکبین هر گونه تقلب یا دسیسه ای که در نتیجه آن اسم کسی که مشمول قانون نظام وظیفه است در صورت مشمولین ذکر نشود.

- ۲ - کسانی که مطابق قانون جزو مشمولین نظام وظیفه بوده و به مجلس سربازگیری احضار

این قانون بموجب ماده ۱۶۷ قانون (اصلاح قانون نظام وظیفه) مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۲۱ (دوره سیزدهم) نسخ شده است.

شده اند ولی در اثر تبانی بایکدیگر در مجلس مزبور حاضر نشوند.

- ۳ - کسانی که بوسایل متقلبانه معافیت خود را از نظام وظیفه تحصیل نمایند مگر در صورتیکه عمل آنها مطابق قوانین جزائی دیگر مستلزم مجازات شدیدتری باشد.

- ۴ - معاونین و شرکاء جرمهای مذکور در فوق.

ماده دویم - کسانی که اسم آنان در اثر تقلب یا دسیسه در صورت مشمولین نظام وظیفه ذکر نشده است و همچنین کسانی که بوسایل متقلبانه تحصیل معافیت کرده و جرم آنها ثابت شده است پس از اجراء مجازات بخدمت سربازی جلب و در عوض دو سال سه سال تحت السلاح خواهند ماند.

ماده سوم - اشخاصی که برای تحصیل معافیت موقت یا دائم از خدمت نظامی یکی از اعضاء خود را که نقص آن مستلزم معافیت از خدمت نظامی است ناقص نمایند بجزس تأدیبی از یکماه الی یکسال محکوم شده و پس از اجراء مجازات بدون قرعه برای تمام مدت خدمت نظامی جلب می شوند. معاونین اشخاص مزبور نیز بیکماه الی یکسال حبس تأدیبی محکوم خواهند گردید و اگر معاون مستخدم دولت باشد علاوه بر مجازات مزبور محکوم بانقصال ابد از خدمات دولتی میشود. هر کس برای اینکه دیگری تحصیل معافیت کند عضوی از اعضاء او را ناقص نماید مشمول ماده (۱۷۲) قانون مجازات عمومی خواهد بود.

ماده چهارم - هر گاه طیب یا جراحی برای معاف نمودن یکنفر از خدمت نظامی تصدیقی برخلاف حقیقت دهد در صورتیکه نظامی باشد بمجازات مذکور در ماده (۲۷۰) قانون محاکمات نظامی و در صورتیکه غیر نظامی باشد بمجازات مذکور در ماده (۱۱۰) قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد.

هر گاه مأمورین مذکور در فوق برای دادن تصدیق مرتکب ارتشاء شوند بمجازات مرتشی محکوم خواهند شد ولو اینکه تصدیق موافق واقع داده شده باشد.

ماده پنجم - هر کدخدا و هر يك از معتمدین محلی و اعضاء مجلس سربازگیری و مأمورین مملکتی (اعم از دولتی و بلدی) که بمناسبت موقعیت خود وسیله معافیت شخصی را از خدمت نظامی در غیر موارد مقرر قانون فراهم آورده و یا در غیر موارد مذکوره معافیت کسی را قبول و یا تجویز معافیت در اثر اخذ رشوه بوده مرتکب بمجازات مرتشی محکوم خواهد شد و لئو آنکه معافیت در موارد مقرر قانونی قبول یا تجویز شده باشد.

ماده ششم - هر کس اشخاص مذکور در ماده (۲۳۳) قانون محاکمات نظامی را با علم بغیر مطیع بودن آنها مخفی نماید یا موجبات فرار آنها را فراهم آورده باختلاف مورد بجزس عادی و یا بجزس تأدیبی از سه ماه تا يك سال محکوم خواهد شد.

اگر مرتکب مستخدم دولت باشد مدت حبس ممکن است تا دو سال معین شود و در هر حال بجزای نقدی که بیش از دوپست تومان نباشد محکوم خواهد شد.

کسانی که با اشخاص مذکور در ماده (۲۳۳) قانون مجازات نظامی قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم داشته باشند از مجازات مقرر در این ماده معاف خواهند بود.

ماده هفتم - کسانی که در عملیات اشخاص مذکور در مواد ۳۲ و ۳۳ قانون نظام وظیفه معاونت نمایند بجزس تأدیبی از سه ماه الی ششماه محکوم خواهند شد.

ماده هشتم - شروع بارتکاب جرم های مذکور در ماده ۴ و ۵ این قانون نیز مستلزم مجازات است در اینصورت مرتکب بحد اقل مجازاتهای مذکور در مواد مزبوره محکوم خواهد شد.

ماده نهم - در مورد کلیه جرم های مذکور در این قانون هر گاه متهم نظامی یا همردیف نظامی نباشد محکمه میتواند مقررات مواد ۴۴ و ۴۵ قانون مجازات عمومی را در باره او مجری دارد.

ماده دهم - رسیدگی بجرم های مذکور در این قانون بعهده محاکم نظامی خواهد بود اگرچه متهم نظامی یا همردیف نظامی نباشد.

ماده یازدهم - مواد ۳۱ و ۳۴ قانون نظام وظیفه (قانون خدمت نظام اجباری) مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۴ نسخ میشود.

ماده دوازدهم - این قانون از یازدهم شهریور ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع باسلحه و مهمات جنگی) مشتمل بر دوازده ماده که در تاریخ بیست و سوم مرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع باسلحه و مهمات جنگی

مصوب ۳ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - وارد و خارج کردن اسلحه ناریه و مهمات جنگی و مواد محترقه و اسلحه

این قانون بموجب (قانون مجازات مرتکبین قاچاق) مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است.

شکاری و اسلحه سرد جنگی ممنوع است مگر با اجازه دولت. ساختن هر نوع اسلحه ناریه و مهمات جنگی و اسلحه شکاری و اسلحه سرد جنگی و مواد محترقه باسثنای باروت منوط با اجازه قبلی وزارت جنگ و ساختن باروت و اشتغال به کسب اسلحه فروشی و تعمیر اسلحه و فروش مهمات جنگی و مواد محترقه منوط با اجازه نظمی است. جواز داشتن و حمل و نقل اسلحه ناریه و مهمات جنگی و اسلحه شکاری و مواد محترقه در داخل شهرها از طرف نظمی و در خارج شهرها و همچنین شهرهایی که نظمی در آنجا نباشد از طرف اداره امنیه داده خواهد شد.

متخلفین از مقررات فوق سه ماه تا سه سال حبس تأدیبی یا به سیصد تا ده هزار ریال جزای نقدی و یا بهر دو مجازات محکوم میشوند.

ماده دویم - این قانون از اول خرداد ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده شده و نظامنامه اجرای آنرا هیئت دولت تصویب خواهد کرد.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع باسلحه و مهمات جنگی) مشتمل بر دو ماده که در تاریخ سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به انکار زوجیت

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - هر گاه مردی در مقابل دعوی زن راجع بحقوق مالی ناشی از عقد ازدواج اعم از صداق و نفقه و غیره انکار زوجیت کند و بعد معلوم شود این انکار بی اساس بوده محکمه که بدعوی مالی رسیدگی مینماید مرد را علاوه بر تأدیه حقوق مالی به هشت روز الی سه ماه حبس تأدیبی و یا به صد تا هزار ریال جزای نقدی و یا بهر دو مجازات محکوم خواهد نمود.

حکم فوق درباره کسانی نیز جاری است که پس از فوت مرد طرف دعوی ارث یا حقوق مالی دیگر ناشی از عقد ازدواج شده و با علم بزوجیت زن آن را انکار نمایند.

ماده دوم - زنی که برخلاف واقع ادعای زوجیت و مطالبه حقوق مالی ناشی از ازدواج کرده و همچنین کسی که بعنوان قائم مقام قانونی زنی برای مطالبه حقوق مالی ناشی از عقد ازدواج با علم بعدم زوجیت اقامه دعوی نماید به مجازات حبس از هشت روز تا دو ماه و یا جزای نقدی از صد تا هزار ریال و یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده سوم - این قانون از اول خرداد ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریات ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به انکار زوجیت) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ بیستم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به قاچاق عوارض بلدی

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - هر کس در مورد مالی که موضوع عوارض بلدی است (جز در مورد

مواد ۲۰۱ این قانون بموجب ماده ۵۰ قانون (مجازات مرتکبین قاچاق) مصوب ۱۹ اسفندماه ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است.

ماده ذیل) مرتکب قاچاق شود از حیث مجازات مشمول قوانین مربوط بقاچاق مالی که موضوع عایدات دولت است خواهد بود.

ماده دوم - هر کس در مورد مالی که موضوع عوارض قیانداری است مرتکب قاچاق شود بتأدیه دو برابر عوارضی که برای آن مال مقرر بوده محکوم میشود - در صورت تکرار جرم مرتکب بطریق ذیل محکوم میگردد:

پس از یکمرتبه محکومیت چهار برابر و پس از دو مرتبه محکومیت به هشت برابر عوارض مقرر و بعلاوه در صورت اخیر ممکن است مرتکب به یک تا شش ماه حبس تأدیبی نیز محکوم شود.

تبصره ۵ - در هیچیک از موارد مذکور در این ماده مال موضوع قاچاق ضبط نخواهد شد.

ماده سوم - رسیدگی بقاچاق عوارض بلدی در محاکم صلاحیتدار بعمل خواهد آمد و حکم محکمه راجع بجزای نقدی قابل اجرای موقت است.

ماده چهارم - مقصود از عوارض بلدی عوارضی است که مطابق قانون بتصویب هیئت وزراء رسیده باشد.

هر یک از مأمورین و مستخدمین دولتی یا بلدی عوارضی که بتصویب هیئت دولت ترسیده یا زیاده بر آنچه که مصوب دولت است اخذ یا امر به اخذ آن نماید بحسب تأدیبی از سه ماه تا سه سال و بتأدیه دو برابر آنچه که گرفته محکوم خواهد شد بعلاوه مرتکب باید آنچه را که برخلاف حق مأخوذ داشته بصاحب آن مسترد کند.

ماده پنجم - عین مواد فوق باید در ظهر کلیه قبوض راجع بعوارض بلدی طبع شود.

ماده ششم - جرائم حاصله از اجرای این قانون به بلدییه مربوطه پرداخته می شود.

ماده هفتم - این قانون از اول تیرماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی

بموجب قانون (محا که و مجازات مأمورین بخدمات عمومی) مصوب ۱۶ اردی بهشت ۱۳۱۵ (دوره نهم) مأمورین شهرداری در حکم مأمورین دولت هستند.

را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده نائیب برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید (علیهذا) قانون راجع به قاچاق عوارض بلندی (مشمول بر هفت ماده که در تاریخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مجازات مستخدمین قشونی که برخلاف حقیقت راپورت میدهند

مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - هر يك از صاحبمنصبان نظامی و همردیقان آنها و یا اعضاء و مستخدمین دواير و قسمت های قشونی راپورتنی برخلاف حقیقت بمقام مافوق تقدیم نماید و یا جریاناتی را مستور داشته و به اطلاع مقام مافوق نرساند و یا حقایق را پرده پوشی کرده و راپورت آن را باتغییر ماهیت قضیه بمقام مافوق تقدیم کند و یا سعی نماید که حقایق بطور ناقص با اطلاع مافوق برسد بطریق ذیل مجازات خواهد شد:

۱- اگر اقدام یا خودداری از اقدام عمدی بوده و موجب اتلاف نفس شود مقصر به حبس مؤبد با اعمال شاقه محکوم می شود و اگر اقدام یا عدم اقدام عمدی که منجر بمحکومیت بمجازات غیر از اعدام شود مقصر بهمان مجازاتی که برای محکوم مزبور معین شده است محکوم خواهد شد لیکن اگر بعداً در نتیجه کشف

حقیقت مجازات محکوم مزبور اجرا نشود بمجازات آنی که برای مقصر معین شده است یکدرجه تخفیف داده خواهد شد - در صورت تعدد محکومین مجازات مقصر شدیدترین مجازاتی خواهد بود که برای یکی از آنها معین شده است.

۲- اگر اقدام یا خود داری از اقدام عمدی بوده و منجر به اتلاف مال شود مقصر بحبس با کار از يك تا سه سال محکوم خواهد شد.

۳- اگر اقدام یا خود داری از اقدام عمدی بوده و هیچیک از نتایج فوق را نبخشد مقصر به حبس عادی از ششماه تا دو سال محکوم می شود.

۴- اگر اقدام یا خودداری از اقدام عمدی نبوده ولی منجر به محکومیت دیگری گردد مقصر به حبس عادی از هشت روز تا دو سال محکوم میشود بدون اینکه مجازات او بتواند از مجازات خود محکوم بیشتر گردد مگر اینکه محکومیت غیر با اعدام یا حبس مؤبد با اعمال شاقه باشد که در این صورت مجازات مقصر حبس با کار از دو تا پنج سال خواهد بود.

۵- اگر اقدام یا خود داری از اقدام عمدی نبوده ولی منجر به اتلاف مال شود مقصر به حبس عادی از هشت روز تا شش ماه محکوم می شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هیجدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح اصول محاکمات جزائی

مصوب ۱۰ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - در اصول محاکمات جزائی تغییرات ذیل داده شده و از اول

تیرماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده میشود:

۱) مواد ۳۸ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۸ - ۵۷ بطریق ذیل تغییر می یابد:

ماده ۳۸ - مستنطق رأساً و یا بتقاضای مدعی العموم میتواند در تمام مراحل تحقیقاتی قرار توقیف متهم و همچنین قرار اخذ تأمین و یا تبدیل تأمین را صادر نماید. در صورتیکه مستنطق رأساً قرار توقیف بدهد مکلف است تا بیست و چهار ساعت مفاد قرار خود را کتباً برای مدعی العموم بفرستد - هر گاه مدعی العموم با توقیف موافق نبوده و همچنین در موردیکه مدعی العموم تقاضای توقیف کرده و مستنطق با آن موافق نباشد حل اختلاف در محکمه بدایت محل بعمل خواهد آمد و متهم بر حسب مورد بدستور مستنطق یا مدعی العموم تا صدور رأی محکمه توقیف خواهد شد. در این مورد و همچنین در صورتیکه مدعی العموم و مستنطق در توقیف توافق داشته باشند متهم میتواند تاده روز از روز ابلاغ یا اعلام قرار مستنطق بدستور مدعی العموم راجع بتوقیف بمحکمه ابتدائی محل رجوع کند - این حق شکایت باید در ضمن قرار مستنطق یا دستور مدعی العموم راجع بتوقیف صریحاً قید شود - هر وقت علتی که موجب توقیف بود مرتفع شده و موجب دیگری برای ادامه توقیف نباشد توقیف با موافقت مدعی العموم و مستنطق رفع خواهد شد.

اگر بین مستنطق و مدعی العموم نسبت برفع توقیف اختلاف باشد محکمه ابتدائی حل اختلاف خواهد کرد و تا زمان رفع اختلاف متهم در توقیف میماند.

هر گاه متهم موجبات توقیف را مرتفع دید میتواند از مستنطق رفع توقیف خود را بخواهد و چنانچه تا پنج روز از تاریخ تسلیم تقاضانامه بمستنطق تقاضای او انجام نشود متهم حق دارد تا ده روز پس از انقضای پنج روز فوق الذکر بمحکمه ابتدائی شکایت کند ولی متهم نمی تواند در امور جنحه بیش از دو ماه یکمرتبه و در امور جنائی بیش از چهار ماه یکمرتبه از این حق شکایت استفاده نماید.

در صورت اختلاف بین مستنطق و مدعی العموم راجع بصلاحیت محلی مستنطق نیز رفع اختلاف در محکمه ابتدائی محل بعمل خواهد آمد.

در کلیه موارد مذکور در فوق محکمه ابتدائی خارج از نوبت و در جلسه اداری رسیدگی کرده و رأی آن غیرقابل استیناف و تمیز است - محکمه میتواند متهم را در مواردیکه لازم بداند در جلسه اداری احضار نماید - در صورتیکه بین مستنطق و مدعی العموم راجع بصلاحیت مستنطق عدلیه و مستنطق محاکمات نظامی اختلاف باشد حل آن با محکمه استیناف است.

در هر مورد که بین مدعی العموم و مستنطق راجع بنوع جرم اختلاف باشد دوسیه برای محاکمه بمحکمه که مدعی العموم آن را صالح میدانند رجوع خواهد شد.

ماده ۴۰ - در امور جنحه بطور کلی و در جنایات اگر جرم مشهود باشد مدعی العموم میتواند شخصاً یا بوسیله وکیل عمومی یا معاون اداری خود تحقیقات لازمه را از قبیل تحقیق از متهم واستعلام از مطلعین و شهود و بدست آوردن آلات و ادوات جرم و معاینه محل و غیره بعمل آورد - اقدامات مزبور در این موارد موافق ترتیبی خواهد بود که برای تحقیقات مقدماتی در فصل پنجم باب اول مقرر است.

تبصره ۵ - معاونین اداری مدعی های عمومی از بین مستخدمین اداری وزارت عدلیه بموجب نظامنامه معین خواهد شد.

ماده ۴۱ - در صورتیکه اطلاعاتی در خارج از حوزه مأموریت مدعی العموم باید جمع آوری شود مشارالیه میتواند از مدعی العموم محلی که باید تحقیقات در آنجا بعمل آید انجام آن تحقیقات را بخواهد.

ماده ۴۸ - مدعی العموم و همچنین مستنطق می تواند تحصیل اطلاعات یا اجرای تفتیشات یا تحقیق از شاهد یا جمع آوری دلائل و امارات جرم یا هر اقدام دیگری را

که برای کشف جرم لازم بداند بکمیسر نظمیه یا مأمور صلح یا صاحب منصب امنیه با تعلیمات لازمه رجوع نماید.

در هر موقعی که مدعی العموم یا مستنطق اقدامات مأمورین مزبور را ناقص دید می تواند آنرا خود تکمیل و یا تکمیل آنرا تقاضا نماید - همین حکم در موردی نیز جاری است که تحقیقاتی بموجب ماده ۴۰ بعمل آمده و مستنطق آن را ناقص تشخیص دهد.

ماده ۵۷ - هر گاه استنطاق متهم یا استماع شهود یا معاینه محل یا تفتیش منازل و جمع آوری آلات جرم یا تحقیقات محلی و بطور کلی هر اقدام دیگر در محلی که خارج از حوزه مستنطق است لازم شود مستنطقی که مشغول رسیدگی است تعلیمات لازمه را در این باب به مستنطق محلی که باید تحقیقات در آنجا بعمل آید داده و مستنطق آن محل بعد از اجرای تحقیقات آنرا امضا نموده مهوراً نزد مستنطق اول ارسال می دارد.

(۲) بعد از ماده ۵۷ ماده ذیل بنمره ۵۷ مکرر تصویب می شود:

ماده ۵۷ مکرر - هنگامی که مستنطق دستور استنطاق متهم را بمستنطق دیگری میدهد می تواند تأمین معین کرده و مقرر دارد تأمین مزبور از متهم گرفته شود یا اینکه گرفتن تأمین یا اختیار یکی از تأمینات مذکور در ماده ۱۲۹ را بنظر مستنطق مزبور واگذار نماید.

در صورت اول مستنطق مرجوع الیه مکلف است تأمین بگیرد که مستنطق تقاضا کننده معین نموده و در صورت ثانی یا در صورتیکه مستنطق تقاضا کننده بهیچ وجه نظری راجع بتأمین اظهار نکرده گرفتن تأمین بسته بنظر مستنطق مرجوع الیه است و اگر تأمین نگرفته مستنطق تقاضا کننده می تواند پس از مراجعه باوراق استنطاق تأمین معین کرده و دستور اخذ آنرا بمستنطق متصدی تحقیق بدهد.

قبصر ۵ - مستنطق می تواند تقاضای تحقیقات یا گرفتن تأمین را بشرح ماده ۵۷ و این ماده از امین صلح یا مأمور صلحی نیز بکند که تحقیقات یا گرفتن تأمین در حوزه او باید بعمل آید.

در مواردی که مستنطقین يك حوزه متعدد باشند و یکی از آنها بخواهد برای انجام کار مخصوصی بمحلی برای تحقیقات یا اقدامات دیگر برود هر يك از مستنطقین دیگر می توانند در صورت موافقت مدعی العموم از آن مستنطق تقاضا نمایند که در محل مزبور تحقیقاتی را که باید خود آنها بعمل آورند انجام دهد.

(۳) دو ماده ذیل تحت نمره ۵۹ الف و ۵۹ ب بعد از ماده ۵۹ اضافه میشود:

ماده ۵۹ - الف - مدعی العموم قبل از اینکه تحقیق در جرمی را از مستنطق بخواهد یا بجای اینکه جریان تحقیقات را بطور کلی بمستنطق تفویض نماید می تواند اجرای یاره تحقیقات یا هر يك از اقدامات بخصوص مندرج در فصل پنجم را از مستنطق تقاضا نماید در این صورت مستنطق مکلف است فقط بتحقیقات یا اقدام مورد تقاضای مدعی العموم قناعت کرده و نتیجه را نزد مدعی العموم ارسال دارد بدون اینکه حق داشته باشد خارج از مورد تقاضا تحقیق یا اقدامی بعمل آورده یا در اصل موضوع اظهار عقیده نماید.

ب - هر گاه متهمی در جنحه مشهود دستگیر شده باشد فوراً او را با صورت مجلس های تنظیم شده توسط مأمورین نظمیه یا امنیه نزد مدعی العموم محکمه بدایت باید ببرند - مدعی العموم از او تحقیقاتی را که لازم بداند بعمل آورده ولدی الاقتضاء او را بدون ادعای نامه کتبی و بلافاصله برای محاکمه در جلسه محکمه حاضر خواهد کرد. هر گاه محکمه جنحه تعطیل باشد مدعی العموم می تواند امر دهد که متهم را در توقیفگاه نگاه دارند و مکلف است در اولین جلسه بعد متهم را در محکمه حاضر

کرده و بر علیه او کتباً یا شفهاً اقامه دعوی کند.

هر گاه نزدیکترین جلسه محکمه نتواند زودتر از ۲۴ ساعت منعقد گردد مدعی العموم باید برای اخذ تأمین کافی از متهم موافق ماده ۱۲۹ بمستنطق رجوع کند در صورت لزوم ممکن است جلسه فوق العاده محکمه را تشکیل داد محکمه جنحه نسبت باینگونه متهمین همیشه خارج از نوبت باید رسیدگی نماید در این موارد مدعی العموم می تواند امر بدهد که بشهود قضیه شفهاً اطلاع داده شود در محکمه حاضر شوند در صورت عدم حضور مدعی العموم می تواند از محکمه تقاضای جلب شهود را بنماید.

محکمه مکلف است بمتهم اخطار نماید که احوق دارد برای تدارک دفاع خود استمهال بکند و چنانچه متهم از این حق خود استفاده کند محکمه باو لااقل سه روز مهلت خواهد داد.

این اخطار محکمه و جواب متهم باید در حکم محکمه قید شود و عدم اخطار موجب نقض در دیوان عالی تمیز و مسئولیت انتظامی حاکم محکمه خواهد بود و نیز چنانچه محکمه در ضمن رسیدگی در جلسه اول محتاج بتحقیقاتی بشود میتواند رسیدگی را یکی از نزدیکترین جلسات خود محول بدارد و لدی الاقتضاء متهم را باقید کفیل یا مطلقاً مستخلص خواهد کرد.

هر گاه متهم تبرئه شود فوراً آزاد خواهد شد و لو آنکه از حکم محکمه استیناف داده شود.

(۴) ماده ۷۹ بطریق ذیل اصلاح میشود :

ماده ۷۹ - در موقع تحقیقات اهل خبره مستنطق هر گاه لازم بداند شخصاً حاضر خواهد شد.

(۵) ماده ۱۲۸ و ۱۲۹ و ۱۳۰ بطریق ذیل تغییر می یابد :

ماده ۱۲۸ - کسانی که تحت تعقیب جزائی هستند نباید از حوزه که مستنطق معین میکند بدون اجازه او خارج شوند. در موردی نیز که مدعی العموم بدون رجوع بمستنطق کسی را تعقیب میکند خارج شدن از حوزه که مدعی العموم معین خواهد کرد بدون اجازه او ممنوع است.

ماده ۱۲۹ - برای جلوگیری از فرار یا پنهان شدن متهم مستنطق می تواند قرار یکی از تأمینات ذیل را بدهد :

۱ - التزام عدم حرکت از محل اقامت (بدون اجازه مستنطق) و حاضر شدن برای استنطاق و مجامعه و اجراء حکم در مواقعی که بمتهم اخطار میشود با قید وجه التزامی که متهم در صورت تخلف خواهد پرداخت. میزان وجه التزام را مستنطق معین خواهد کرد.

۲ - دادن کفیل.

۳ - دادن وثیقه وجه یا مال دیگر (اعم از منقول یا غیر منقول).

۴ - توقیف احتیاطی.

ماده ۱۳۰ - تأمین باید با اهمیت جرم و شدت مجازات و دلائل و اسباب اتهام و احتمال فرار متهم و امحاء اثرات جرم و همچنین سابقه متهم و چگونگی مزاج و سن و حیثیت او متناسب باشد.

(۶) ماده ذیل تحت نمره ۱۳۰ مکرر بعد از ماده ۱۳۰ تصویب میشود :

ماده ۱۳۰ مکرر - در موارد ذیل توقیف متهم جائز است :

۱ - در جنایات مطلقاً.

۲ - در امور جنحه و قتیکه متهم و لگردد بوده و کفیل یا وثیقه ندهد.

۳- در هر موردیکه آزاد بودن متهم ممکن است موجب احماء آثار و دلائل جرم شده و یا باعث مواضعه و تنائی باشهود و مطلعین واقعه گردیده یا سبب شود که شهود از ادای شهادت امتناع کنند .
و همچنین در موقعیکه بیم فرار یا پنهان شدن متهم باشد و بطریق دیگری نتوان از آن جلوگیری نمود .

(۷) ماده ۱۳۱ بطریق ذیل اصلاح میشود :

ماده ۱۳۱- کفالت شخصی پذیرفته می شود که اعتبار او برای پرداخت وجه الکفاله محل تردید نباشد - تشخیص این موضوع با کسی است که قرار اخذ کفیل میدهد - در صورت فرار متهم یا عدم دسترسی به او در مواردی که حضور شخص او از طرف مستنطق یا محکمه یا مدعی العموم مقرر گردیده کفیل ملزم بپرداخت وجه الکفاله است .

(۸) ماده ۱۳۵ بطریق ذیل تغییر میکند :

ماده ۱۳۵- متهمی که در مورد او قرار کفیل یا وثیقه داده شده تا اجرای مفاد قرار در توقیف مانده و پس از آن نیز مشمول ماده ۱۲۸ خواهد بود .

(۹) ماده ذیل تحت نمره ۱۳۶ مکرر تصویب می شود :

ماده ۱۳۶ مکرر - هر گاه متهمی که وثیقه داده یا دیگری بجای او وثیقه داده است در موعد مقرر حاضر نشود مدعی العموم امر خواهد داد که وثیقه بنفع دولت ضبط شود - این امر بکسی که وثیقه را داده خواهد شد آن شخص می تواند تا ده روز از تاریخ ابلاغ بمحکمه ابتدائی که مدعی العموم در حوزه آن مأموریت دارد شکایت نماید . اگر متهمی که کفیل داده است در موعد مقرر حاضر نشود مدعی العموم یا مستنطق به کفیل اخطار خواهد کرد که در ظرف پنج روز یا متهم را حاضر و یا وجه الکفاله را تأدیه کند والا وجه الکفاله به امر مدعی العموم از

از کفیل اخذ خواهد شد - کفیل در صورت عدم پرداخت بدستور مدعی العموم توقیف می شود .

مواردی را که کفیل می تواند مدعی برائت خود گشته و بمحکمه رجوع کند وزارت عدلیه بموجب نظامنامه معین خواهد کرد .

وصول وجه التزام از متهم بترتیبی است که برای وصول وجه الکفاله از کفیل مقرر شده .

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اصلاح اصول محاکمات جزائی) مشتمل بر یک ماده که در تاریخ دهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .
رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی

مصوب ۱۲ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - در اصول محاکمات جزائی تغییرات ذیل داده میشود :

۱- ماده ذیل تحت نمره ۱۸ مکرر بعد از ماده ۱۸ اضافه می شود :

ماده ۱۸ مکرر - مأمورین نظمیه مکلف هستند هر گونه تحقیقات مقدماتی

راجع بجرائم را که مدعی العموم یا مستنطق بخواهد بعمل آورند.

۲ - ماده ۲۳ و ماده ۲۴ بطریق ذیل تغییر می یابد:

ماده ۲۳ - در موارد جرائم مشهوده مأمورین نظمیه مکلفند تا وقتیکه مدعی العموم یا مستنطق مداخله نکرده کلیه اقدامات لازمه را برای جلوگیری از احواء اثرات جرم و فرار متهم و هر تحقیقی را که برای کشف جرم لازم بدانند بعمل آورند.

جرم در موارد ذیل مشهود محسوب است:

۱ - در صورتیکه جرم در مرئی و منظر مأمورین کشف جرائم واقع شده و بلافاصله مأمورین مزبور در محل وقوع جرم حاضر شده و با آثار جرم را فوراً پس از وقوع ملاحظه نمایند.

۲ - در صورتیکه دسته یا جماعتی که ناظر وقوع جرم بوده و یا خود مجنی علیه بلافاصله پس از وقوع جرم شخص معینی را مرتکب معرفی نماید.

۳ - اگر در موقعی نزدیک بزمان وقوع جرم علائم و آثار واضحه یا اسباب و دلائل جرم در تصرف متهم یافت شود یا تعلق اسباب و دلائل مزبور به متهم محرز شود.

۴ - وقتیکه متهم در زمان نزدیکی پس از وقوع جرم قصد فرار داشته یا در حال فرار یا فوراً پس از آن دستگیر شود.

۵ - وقتیکه متهم ولگرد باشد.

علاوه بر موارد مذکور در فوق در موردی نیز که صاحب خانه دخول مأمورین نظمیه را بخانه خود تقاضا کند و همچنین در موردی که در غیاب مستنطق یا مدعی العموم میتوان علائم و آثار جرم را معدوم نمود مأمورین مزبور قائم مقام مستنطق

واقع شده اقدامات و تحقیقاتی را که فوریت دارد بعمل می آورند.

ماده ۲۴ - کمیسر نظمیه پس از اجرای تحقیقات و اقدامات فوری در امریکه مشمول ماده ۲۳ میباشد و همچنین اجرای تفتیشات محرمانه در موارد ماده ۲۱ نتیجه اقدامات خود را با اطلاع مدعی العموم میرساند.

در صورتیکه مدعی العموم آن اقدامات را کامل نیافت میتواند تکمیل آنرا بخواهد در این موارد کمیسرهای نظمیه مکلفند بدستور مدعی العموم هر گونه تحقیقات و اقدامات قانونی را برای کشف جرم بعمل آورند ولی کمیسرهای نظمیه متهم را بیش از بیست و چهار ساعت نمی توانند در توقیفگاه نگاهدارند و هر گاه توقیف او را بیش از بیست و چهار ساعت برای تعقیب تحقیقات لازم بدانند فوراً بمدعی العموم اطلاع میدهند در این صورت مدعی العموم لدی الاقتضاء توقیف او را از مستنطق میخواهد و تعقیب تحقیقات را به کمیسر دستور میدهد. در اخذ سایر تأمینات نیز کمیسرهای نظمیه نمی توانند مستقلاً اقدام نمایند و هر وقت لازم بدانند باید بمدعی العموم مراجعه نمایند.

همچنین اجراء تفتیش در منازل و جلب اشخاص در غیر از موارد مذکور در ماده ۲۳ باید با اجازه مخصوص مدعی العموم باشد و لو آنکه اجرای تحقیقات بطور کلی از طرف مدعی العموم بکمیسر نظمیه رجوع شده باشد.

۳ - ماده ۲۷ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده ۲۷ - قواعد مقرر در این فصل راجع بکمیسرهای نظمیه شامل مأمورینی که بر حسب مقررات اداری قائم مقام کمیسرهای نظمیه باشند نیز خواهد بود.

۴ - مواد ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ نسخ و ماده ذیل تصویب میشود:

فصل سوم - در تکالیف صاحبمنصبان و مأمورین امنیه

ماده ۲۸ - کلیه وظائفی که بموجب فصل دوم برای کمیسرها و نظمییه مقرر است شامل صاحبمنصبان و مأمورین امنیه نیز خواهد بود.

۵ - ماده ۳۳ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده ۳۳ - مدعی العموم در اموری که بمستنطق ارجاع میشود حق نظارت و دادن تعلیمات لازمه را خواهد داشت.

۶ - ماده ذیل به نمره ۵۹ مکرر بعد از ماده ۵۹ اضافه میشود:

ماده ۵۹ مکرر - در مورد جرمهای مشروح ذیل محکمه ابتدائی میتواند بتقاضای مدعی العموم قبل از تشکیل جلسه محاکمه و برطبق زمینه رائی که مدعی العموم تهیه می نماید حکم مجازات متهم را در حدود مجازاتی که قانوناً برای جرم منتسب باو مقرر است بدهد ولی در هر حال مجازات مزبور نباید از سه ماه حبس تجاوز کند مگر در مورد سرقتهای مذکور در مواد ۲۲۶ و ۲۲۷ و جرم مذکور در ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی که مدت حبس ممکن است تا ششماه معین گردد - اینگونه احکام محکمه ابتدائی در امور جزائی موسوم بامرنامه خواهد بود.

در تقاضای صدور امرنامه مدعی العموم باید مقدار مجازات را صریحاً معین نماید و محکمه ابتدائی هر گاه تقاضا را بموقع ببیند آنرا امضاء خواهد کرد - در مواردی که محکمه ابتدائی ملاحظه نماید که تعیین مجازات بموجب امرنامه موقعیت ندارد امر بتشکیل جلسه محاکمه میدهد. همچنین است در صورتیکه حاکم ابتدائی با مجازاتی که مدعی العموم پیشنهاد کرده موافق نباشد و مدعی العموم نیز در میزان مجازات بانظر حاکم مزبور موافقت نکند.

جرمهای مذکور فوق از این قرار است:

۱ - جنحه هائی که حداکثر مجازات حبسی آن مطابق قانون بیش از سه ماه حبس نیست اعم از اینکه قانون برای آن جرمها مجازات نقدی نیز معین کرده باشد یا نه.

۲ - جنحه هائی که مجازات آن منحصر بجزای نقدی است.

۳ - جرح یا ضربی که در قانون بیش از ششماه حبس تأدیبی برای آن مقرر نشده.

۴ - سرقت های مذکور در مواد ۲۲۶ و ۲۲۷ قانون مجازات عمومی.

۵ - شروع بسرقت هائی که قانوناً جنحه محسوب است (ماده ۲۲۹ قانون مجازات عمومی).

۶ - مخفی کردن اشیاء مسروقه (ماده ۲۳۰ قانون مجازات عمومی).

۷ - جرمهائی که بموجب مواد ۲۴۳ و ۲۶۲ قانون مجازات عمومی پیش بینی شده.

امرنامه باید علاوه بر تعیین مقدار مجازات و هویت کامل متهم حاوی نکات ذیل باشد:

شرح عملی که مستلزم مجازات شده - قانونی که مدرك مجازات است - دلائل ارتکاب جرم - تصریح باینکه امرنامه چنانچه متهم ده روز بعد از ابلاغ آن بدفتر محکمه ابتدائی اعتراض ندهد قطعی و لازم الاجرا است.

متهم می تواند قبل از انقضای موعده مزبور از حق اعتراض خود کتباً صرفنظر کرده و تسلیم خود را بمجازات مقرر در امرنامه اظهار نماید هر گاه در موعده مقرر نسبت بامرنامه اعتراض نشود امرنامه دارای تمام اثرات حکم قطعی لازم الاجرا خواهد بود.

در صورتیکه متهم در موعد مقرر اعتراض کرده باشد محکمه برای رسیدگی به اعتراض تعیین جلسه خواهد نمود مگر اینکه قبل از تشکیل جلسه مدعی العموم (در مواردیکه قانون اجازه میدهد) از تعقیب صرفنظر نموده و یا متهم اعتراض خود را مسترد بدارد.

محکمه پس از رسیدگی به اعتراض میتواند مجازاتی را که در امرنامه معین شده تخفیف یا تشدید نماید یا در صورت عدم ثبوت تقصیر متهم را تبرئه کند.

هر گاه معترض بدون عذر موجه در جلسه حاضر نشود و وکیل نیز نفرستد محکمه غیاباً رسیدگی کرده و حکم خواهد داد - این حکم غیابی قابل اعتراض نبوده ولی میتوان از آن استیناف داد.

۷ - تبصره ذیل به آخر ماده ۱۲۵ اضافه می شود.

تبصره ۵ - مستنطق در ضمن تعیین هویت متهم قبل از اینکه مشارالیه مسکن خود را معرفی نماید باو خاطر نشان خواهد کرد محل اقامتی را که معین کند محل اقامت قانونی او شناخته شده و احضار نامه ها بمحل مزبور ابلاغ گردیده و آن ابلاغ ابلاغ قانونی محسوب خواهد شد. و اگر بخواهد محل اقامت خود را تغییر دهد باید بیست و چهار ساعت قبل مستنطق را کتباً از تغییر منزل مستحضر نموده و مسکن جدید خود را بطور وضوح که بتوان پیدا نمود تعیین نماید - هر گاه متهم مسکن خود را تغییر داد ولی مستنطق را مطلع نکرد هر ابلاغی که بمسکن سابق او بشود معتبر محسوب است. و اگر تغییر مسکن را اطلاع داد ولی آدرس او واضح و روشن نبود بطوریکه بتوان او را ابلاغ نمود اوراق مدت یک هفته در دفتر محکمه الصاق شده و این الصاق بمنزله ابلاغ قانونی محسوب خواهد شد.

۸ - ماده ۱۶۶ و ماده ۱۸۵ بطریق ذیل تغییر می یابند:

ماده ۱۶۶ - پس از آنکه دوسیه تحقیقات و استنطاقات با تقاضا نامه مدعی

العموم بمستنطق اعاده داده شد مشارالیه در صورتیکه با عقیده مدعی العموم راجع به تقصیر متهم موافق باشد دوسیه تحقیقات را بمحکمه که صلاحیت رسیدگی دارد ارسال می نماید.

ماده ۱۸۵ - رسیدگی بخلاف و جنحه های کوچک از وظایف محاکم صلحیه و رسیدگی بجنحه های بزرگ از خصایص محکمه ابتدائی و رسیدگی به جنایات بمحکمه جنائی است.

محکمه جنائی در مورد رسیدگی بجنایاتی که مجازات قانونی آن حبس دائم یا اعدام است مرکب از پنج نفر و در مورد سایر جنایات مرکب از سه نفر خواهد بود.

۹ - ماده ۱۸۶ نسخ میشود.

۱۰ - ماده ذیل تحت نمره ۲۰۸ مکرر بعد از ماده ۲۰۸ اضافه می شود:

ماده ۲۰۸ مکرر - در نقاطیکه محکمه ابتدائی در مقرر محکمه صلح نباشد وزارت عدلیه مجاز است محاکمه در امور جنحه را بمحکمه صلح واگذار نماید در این صورت محکمه صلح از حیث جریان محاکمه و صدور حکم تابع مقررات محکمه جنحه میباشد و وظیفه مدعی العموم را در این موارد کمیسر پلیس و چنانچه در مقرر محکمه صلح نظمیه نباشد نایب الحکومه محل یا مدیر دفتر صلحیه بتعیین وزارت عدلیه انجام خواهد داد.

مرجع استینافی احکام و قرارهای محکمه صلح در این موارد محکمه استیناف است.

۱۱ - ماده ۳۲۹ بطریق ذیل تغییر می یابد:

ماده ۳۲۹ - تحقیقات و رسیدگی محکمه بدین طریق بعمل می آید بدو ادعای مدعی العموم و اگر اقامه دعوی از طرف مدعی خصوصی شده عرض حال او

خوانده می شود بعد رئیس محکمه از متهم می پرسد که اقرار بجرم منتسب بخود دارد یا نه در صورت اقرار هر گاه اقرار متهم صریح بوده و موجب شك و شبهه یا تردیدی نباشد محکمه بطوریکه در ماده بعد مذکور است اقدام می کند و در صورت انکار یا وجود تردید در اقرار شروع به تحقیقات شده و شهودی که محکمه استماع شهادت آنرا لازم میدانند شهادت خود را داده و بعد به آلات تحقیقیه رسیدگی می شود.

تبصره ۵ - هر شاهی که در جلسه محاکمه حاضر بوده و یکی از اصحاب دعوا استماع شهادت او را تقاضا کند محکمه مکلف بقبول آن تقاضا است.

۱۲ - مواد ذیل تحت نمره ۳۲۹ الف و ۳۲۹ ب بعد از ماده ۳۲۹ تصویب می شود:

ماده ۳۲۹ الف - هر گاه حضور شاهد یا اهل خبره در جلسه محکمه برای یکمدت مدید یا غیر معلوم یا بواسطه علت مزاج یا سایر موانع غیر قابل رفع مقدور نباشد محکمه می تواند استماع شاهد یا اهل خبره را بوسیله یکی از اعضاء خود یا عضو علی البدل یا مدیر دفتر یا حاکم محکمه یا هر مأمور قضائی دیگر مقیم محل اقامت شاهد و یا اهل خبره مقرر بدارد یا اینکه یکی از اعضاء محکمه را مأمور کند که در خارج از جلسه محاکمه استماع شهادت کند - استماع شهادت شهود یا اطلاعات اهل خبره در مواردیکه مقتضی التزام باشد باقید التزام بعمل خواهد آمد این ترتیب در مواردی نیز که حضور شاهد یا اهل خبره در محکمه بواسطه بعد مسافت مشکل باشد معمول خواهد شد.

ماده ۳۲۹ ب - وقت جلسه ای که برای استماع شهادت یا اطلاعات اهل خبره بترتیب ماده قبل معین می شود باید قبلاً باطلاع مدعی عمومی و متهم و وکیل مدافع

او و مدعی خصوصی برسد مگر اینکه اطلاع دادن به آنها بواسطه بیم تأخیر میسر نباشد. در هر حال حضور آنها در موقع استماع شهادت یا اطلاعات اهل خبره در این موارد ضروری نخواهد بود ولی حق خواهند داشت صورت مجلسی که از اداء شهادت شهود یا اطلاعات اهل خبره باین ترتیب تنظیم شده است قبل از جلسه رسیدگی به اصل اتهام ملاحظه نمایند هر گاه متهم آزاد نباشد و محکمه که با اتهام او رسیدگی میکند استماع شهادت شهود یا اطلاعات اهل خبره را مطابق ماده قبل مقرر بدارد متهم مزبور فقط در جلساتی که برای استماع شهادت یا اطلاعات مزبوره در محل توقیف او تشکیل شود حق حضور خواهد داشت.

۱۳ - ماده ۳۴۸ بطریق ذیل اصلاح میشود:

ماده ۳۴۸ - تشدید مجازات محکوم علیه یا تعیین مجازات برای متهمی که در محکمه جنحه برائت حاصل کرده است جائز نخواهد بود مگر در موردی که مدعی العموم بدایت یا مدعی العموم استینافی تقاضای استیناف کرده باشند خواه اصلاً و خواه تبعاً.

۱۴ - ماده ۳۴۹ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده ۳۴۹ - رسیدگی استینافی به احکام و قرارهای جزائی محکمه ابتدائی از خصائص محکمه استینافی است که محکمه ابتدائی در حوزه آن واقع است عرض حال استینافی باید در موعد قانونی بدفتر محکمه جنحه که حکم داده یا بدفتر استینافی که مرجع است و یا در مورد اشخاصی که در توقیف هستند بدفتر محبس یا توقیفگاهی که آن اشخاص در آنجا توقیفند تسلیم گردد - هر يك از این دفاتر مکلفند تاریخ تسلیم عرض حال را بلافاصله در روی آن قید کرده و رسید بدهند.

۱۵ - ماده ۳۵۱ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده ۳۵۱ - اشخاص مفصله ذیل حق تقاضای استیناف دارند:

۱ - متهم.

۲ - اشخاصیکه محکوم بتأدیه ضرر و زیان مدعی خصوصی شده اند.

۳ - مدعی العموم بدایت.

۴ - مدعی خصوصی از حیث ضرر و زیان.

مدت استیناف ده روز است و این مدت در احکام حضوری از تاریخ اعلام حکم و در احکام غیابی از تاریخ انقضاء مدت اعتراض شروع میشود.

در هر موردی که یکی از اشخاص فوق عرضحال استیناف دهد هر يك از اصحاب دعوی نیز میتوانند در ظرف يك مهلت اضافی ده روزه که از تاریخ تقدیم عرضحال مزبور شروع خواهد شد تقاضای استیناف کنند و این استیناف تبعی نامیده میشود. علاوه بر اشخاص فوق مدعی العموم استیناف نیز میتواند تقاضای استیناف نماید و این حق مادام که اعلان ختم محاکمه استیناف داده نشده است برای مدعی العموم استیناف باقی است و اگر هیچیک از اشخاص مذکور فوق در مدت مقرر استیناف نداده باشند مدعی العموم استیناف فقط تا یکماه از تاریخ اعلام حکم در محکمه جنحه حق تقاضای استیناف خواهد داشت.

۱۶ - ماده ۴۳۲ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده ۴۳۲ - اشخاص ذیل حق تقاضای تمیز دارند:

۱ - محکوم علیه جزائی و اشخاصی که محکوم بتأدیه ضرر و زیان مدعی خصوصی شده اند.

۲ - مدعی العموم استیناف.

۳ - مدعی العموم بدایت نسبت به احکام محکمه جنحه که استینافاً صادر شده.

۴ - مدعی خصوصی از حیث ضرر و زیان.

در هر موردی که یکی از اشخاص مذکور فوق عرضحال تمیز دهد هر يك دیگر از اصحاب دعوی نیز میتوانند در ظرف يك مهلت اضافی ده روزه که از تاریخ تقدیم عرضحال مزبور شروع میشود تبعاً تقاضای تمیز کنند.

هر گاه هیچیک از اشخاص مذکور فوق تقاضای تمیز نکرده باشند مدعی العموم تمیز فقط تا یکماه از تاریخ اعلام حکم در محکمه حاکمه حق تقاضای تمیز خواهد داشت.

در صورتیکه یکی از اشخاص مذکور فوق تقاضای تمیز نماید مدعی العموم تمیز هم میتواند در ضمن اظهار عقیده راجع بحکم تمیز تقاضای تمیز نماید و در این مورد ابلاغ این تقاضا بسایر اطراف دعوی لازم نخواهد بود.

۱۷ - ماده ۴۳۳ نسخ می شود.

۱۸ - ماده ۴۳۴ بطریق ذیل اصلاح میشود:

ماده ۴۳۴ - علاوه بر حق تقاضای تمیزی که بموجب ماده ۴۳۲ برای مدعی العموم تمیز مقرر است مدعی العموم مزبور می تواند در مورد نقض قوانین نسبت به احکام و قرارهای مخالف قانون بطوریکه در ماده ۴۶۴ و ماده ۴۶۵ مقرر است تقاضای تمیز کند.

۱۹ - ماده ۴۳۸ بطریق ذیل اصلاح میشود:

ماده ۴۳۸ - مدت استدعای تمیز ده روز است و ابتدای آن در احکام حضوری از تاریخ اعلام حکم و در احکام غیابی از تاریخ انقضاء مدت اعتراض محسوب میشود.

۲۰ - ماده ۴۴۱ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب می شود:

ماده ۴۴۱ - عرضحال تمیزی باید در موعد قانونی بدفتر دیوانعالی تمیز بدفتر محکمه استینافی که از حکم آن استدعای تمیز میشود بدفتر محکمه بدایتی که حکم بدوی را صادر کرده و یا در مورد اشخاصی که در توقیف هستند بدفتر محبس یا توقیفگاهی که آن اشخاص در آنجا توقیفند داده شود. هر يك از این دفاتر مکلفند تاریخ تسلیم عرضحال را بلافاصله در روی آن قید کرده و رسید بدهند.

ماده دوم - مواد ذیل بعنوان مواد الحاقیه با اصول محاکمات جزائی اضافه میشود:

ماده ۱ - اقامه دعوی جزائی از طرف مدعی العموم محکمه را در حدود صلاحیت خود مکلف برسیدگی و صدور حکم بکلیه جرمهائی میکنند که بموجب محتویات دوسیه متهم مظنون بارتکاب آن است ولو اینکه تمام آن جرمها در ادعانامه قید نشده باشد مگر در صورتیکه بعضی از آنها را مدعی العموم در ادعانامه خود و یا قبل از صدور حکم صریحاً استثنا کند در مورد این ماده هر گاه محکمه نسبت بتمام یا بعضی از جرمها تحقیقات را ناقص دید آنرا تکمیل کرده یا امر بتکمیل آن میدهد.

ماده ۲ - اگر شخصی مرتکب چند عمل شده که هر يك از آنها مطابق قانون جرم باشد محکمه برای هر يك از آن اعمال حکم مجازات علیحده صادر خواهد کرد ولو اینکه مجموع آن اعمال بموجب قانون جرم خاصی شناخته شده یا بعضی از آنها مقدمه دیگری باشد.

در صورتیکه فرد فرد اعمال ارتکابیه جرم بوده بدون اینکه مجموع آنها در قانون عنوان جرم خاصی داشته باشد محکمه باید برای هر يك حداکثر مجازات مقرر را معین نماید.

در صورتیکه فرد فرد آن اعمال جرم بوده و مجموع آنها نیز در قانون عنوان

جرم خاصی داشته باشد محکمه باید برای هر يك از آن اعمال مجازات علیحده تعیین کرده و برای مجموع نیز مجازات قانونی را مورد حکم قرار دهد.

در هر يك از موارد فوق فقط مجازات اشد بموقع اجرا گذارده می شود.

ماده ۳ - در هر يك از موارد مذکور در ماده فوق اگر حکم محکمه نسبت به يك یا چند جرم در دیوان تمیز نقض و نسبت به يك یا چند جرم دیگر ابرام شود مدعی العموم دیوان تمیز میتواند با موافقت هیئت حاکمه دیوان مزبور ارجاع برای رسیدگی مجدد را موقوف دارد در این صورت مجازات اشدی که مورد ابرام بوده است بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

مدعی العموم تمیز هر گاه نظر بتبرک تعقیب دارد باید در ظرف ده روز از تاریخ صدور حکم نظر خود را بهیئت مذکور پیشنهاد نماید و در این مورد بتقاضای مدعی العموم خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد.

ماده سوم - مواد ۳۲ و ۳۳ قانون مجازات عمومی نسخ میشود.

ماده چهارم - ماده پنجم قانون راجع بمحاکمات جنائی مصوب یازدهم مرداد ۱۳۰۹ نسخ و ماده ذیل بجای آن تصویب میشود:

ماده پنجم - پس از تکمیل تحقیقات و همچنین در مواردی که محکمه از ابتداء با وجود مشاهده نقص ایراد مرور زمان و یا ایرادات دیگری را وارد دیده و یا خود متوجه آن شده و ادامه رسیدگی را بيمورد بداند و یا در صورتیکه تحقیقات از اول کامل بوده است قرار مقتضی صادر خواهد نمود.

قرار محکمه فقط در صورتی که راجع بحصول مرور زمان یا عدم صلاحیت محکمه یا هر جهت دیگری که موجب عدم تعقیب و محاکمه متهم باشد قابل تمیز است.

قرار محکمه باید در ظرف بیست و چهار ساعت بمدعی العموم استیناف یا قائم مقام او اعلام یا ابلاغ شود.

مهلت تمیز نسبت بمدعی العموم اگر قرار اعلام شده از تاریخ اعلام والا از تاریخ ابلاغ شروع می شود.

ماده پنجم - ماده ذیل بعنوان ماده الحاقیه بقانون اصول تشکیلات اضافه می شود:

ماده الحاقیه - برای رسیدگی استینافی به احکام و قرارهای حقوقی و جزائی محاکم ابتدائی محکمه استیناف ممکن است از دونفر تشکیل شود و رأی آن دونفر در صورت اتفاق منطوق اعتبار خواهد بود و در هر موردی که بین آن دونفر اختلاف نظر حاصل شود یکنفر دیگر از اعضاء استیناف به تعیین رئیس کل استیناف برای مشاوره و رأی در موضوع مورد اختلاف ضمیمه خواهد شد در این صورت رأی اکثریت قاطع است.

در صورت نقض حکم محکمه استیناف دیوان تمیز رسیدگی مجدد را بشعبه دیگر همان محکمه یا محکمه استیناف حوزه دیگر ارجاع میکند.

ماده ششم - این قانون از اول آبان ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده میشود چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی) مشتمل بر شش ماده که در تاریخ دوازدهم مهر ماه یک هزار و

سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین قضائی

قانون

راجع بورود و اقامت اتباع خارجه در ایران

مصوب ۱۹ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی.

ماده ۱ - هر يك از اتباع خارجه برای ورود و اقامت و خروج از ایران باید اجازه مأمورین مربوطه ایران را تحصیل نمایند.

ماده ۲ - اجازه ورود به ایران و عبور از آن بوسیله ویزای مأمورین ایران در خارجه در روی تذکره و یا اوراق و شهادت نامه های هویت صادره از طرف دولت متبوعه هر کس تحصیل می شود.

مأمورین ایران در خارجه در موارد ذیل باید ازدادن ویزا خود داری نمایند:

الف - در صورتیکه صحت اسناد ارائه شده را تردید نمایند.

ب - اشخاصی که مطابق قوانین ایران تبعه ایران محسوب شده و بخواهند با اوراق تابعیت غیر ایرانی به ایران مسافرت کنند.

ج - اگر حضور خارجی در ایران برضد امنیت مملکت و یا نظم عمومی و یا بجهت دیگری منافی مصالح مملکتی باشد.

د - اگر خارجی در ایران سابقه محکومیت به جنحه مهم و یا جنایت داشته و یا در مملکت خارجه محکوم به جنحه و یا جنایت شده باشد.

۵ - اگر خارجي قبلاً از ايران اخراج شده باشد .

و - اگر حضور خارجي در ايران بملاحظه حفظ الصحه عمومى و با عمليات منافى عفت صلاح نباشد .

ز - اگر خارجي نتواند اثبات نمايد كه وسائل تحصيل معاش خود را در ايران بوسيله سرمايه يا مشاغل مفيده خود دارا مى باشد .

ويزاى مأمورين ايران در خارجه علاوه بر حق ورود با مراعات مقررات ماده ۳ حق سى روز اقامت در ايران را نيز بدارنده ميدهد مواردى كه از طرف دولت ترتيب خاصى مقرر بوده است از اين قاعده مستثنى مى باشد .

ماده ۳ - هر گاه يكي از موانع مذكوره در ماده ۲ در موقع ويزا بر مأمور ايران در خارجه مكشوف نبوده و بابتاً موجود شود مأمورين مربوطه مى توانند از دادن اجازه توقف دائم يا موقت خوددارى نموده و با اجازه هاى صادره را ملغى نمايند . در هر يك از موارد فوق پس از الغاء اجازه صادره تنظيمه محل شخص خارجي را از ايران اخراج خواهد كرد . تشخيص علل مذكوره در اين ماده و ماده قبل منحصرأ بسته بنظر مأمورين مربوطه ايران است ولى در غير موارد مذكوره امتناع از دادن اجازه جايز نيست .

ماده ۴ - اقامت اتباع خارجه در ايران بر دو قسم است : اقامت موقت و اقامت دائم . اقامت دائم در صورتى است كه خارجي در خاك ايران اقامتگاه قانونى اختيار نموده باشد و در غير اين صورت اقامت خارجي در ايران موقت محسوب مى شود .

اجازه اقامت موقت و يا دائم از طرف تنظيمه بايد داده شود و هيچيك از اتباع خارجه بدون اجازه مزبور و بيش از مدت معينه در اجازه هاى مذكوره نمى توانند در ايران اقامت نمايند . اجازه اقامت موقت و يا دائم قابل تجديد و تمديد مى باشد .

ماده ۵ - اتباع خارجه ملتزم ميباشند در انقضاء مدت اجازه عبور و يا توقف از خاك ايران خارج شوند مگر اينكه از تنظيمه تقاضاى تمديد مدت كرده و تحصيل اجازه نمايند . در اجازه ورود و عبور ممكن است گذشتن يك يا چندين مرتبه از سرحدات نيز قيد شود .

ماده ۶ - اجازه اقامت دائمي از طرف تنظيمه مركز ناحيه كه خارجي ميخواهد در آن ناحيه اقامتگاه اختيار كند با رعايت مقررات ماده ۳ داده خواهد شد . خارجي ممكن است اين اجازه را قبل از ورود خود بايران بوسيله نمايندگان ايران در خارجه تحصيل كند جواز توقف دائمي بايد هر سال تجديد شود .

ماده ۷ - اجازه عبور از خاك ايران از طرف نمايندگان ايران در خارجه با رعايت مقررات ماده ۳ داده مى شود و بخارجي حق ميدهد در مدت معينه در اجازه نامه در نقاط بين راه توقف نمايند خط سير و مدت لازم براى عبور ممكن است در اجازه نامه قيد شود . مدت را تنظيمه مى تواند لذي الاقتضاء تمديد نمايد .

ماده ۸ - هر يك از اتباع خارجه مكلف است در ظرف ۴۸ ساعت پس از ورود بمر نقطه از ايران محل توقف خود را كتباً به تنظيمه اطلاع دهد .

هر خارجي كه در ايران توقف مى نمايد بايد در ظرف هشت روز پس از ورود بمحل توقف شخصاً بنظميه محل حاضر شده اسم خود را در آنجا ثبت و تصديقنامه تحصيل نمايد . صاحبان منازل عمومى نيز موظفند توقف هر تبعه خارجي را كه بيش از ۴۸ ساعت در آن منازل توقف مينمايد به تنظيمه اطلاع دهند .

احصائيه خارجيان در دفترى كه در تشكيلات كل تنظيمه مملكتى تنظيم ميشود تمرکز خواهد يافت . وظيفى كه بموجب اين ماده خارجيان در اطلاع دادن منزل و ثبت اسم بعهده دارند ممكن است بموجب نظامنامه بتوسط اشخاص ديگر انجام داده شود .

ماده ۹ - هر خارجي كه در خاك ايران اقامت دارد بايد از دولت متبوعه خود .

سندی داشته باشد که هویت و تابعیت او را ثابت نماید نظمیة محل میتواند لدی الاقتضاء بخارجی که بعللی نتوانسته است سند سابق الذکر را تحصیل کند جواز موقتی برای اقامت یا اجازه مخصوص برای خروج از ایران بدهد و در اینصورت نظمیة محل حق دارد محل توقف موقت خارجی را در ایران یا خط سیر او را معین و محدود کند.

ممکن است در اسناد مثبتة تابعیت خارجی و همچنین در جواز اقامت موقتی اسامی زوجه و اولاد و احفاد ذکور و اناث خارجی و برادران و خواهران او که بحد بلوغ نرسیده و در تحت کفالت و همراه او هستند نیز ثبت شود.

ماده ۱۰ - اجازه خروج از ایران از طرف نظمیة محل اقامت دائمی یا موقتی خارجی باو داده خواهد شد.

ماده ۱۱ - خارجی را ممکن است در موارد ذیل از خاک ایران اخراج و یا محل توقف او را تغییر داد:

الف - اگر برخلاف مقررات این قانون رفتار نماید.

ب - در صورتیکه مطابق مقررات مواد ۳ و ۴ اجازه عبور و یا توقف خارجی ملغی شود.

تصمیم اخراج را اداره نظمیة بموقع اجرا میگذارد.

در هر موقعی که تصمیم اخراج اتخاذ شود و تأخیر اجرای آن منافی مصالح مملکتی نیست از طرف نظمیة و یا از طرف ادارات ذیصلاحیت دیگر آن تصمیم و مهلتی که برای اجرا داده میشود به شخصی که باید اخراج شود اخطار خواهد شد.

هر گاه خارجی تقبل کند که در مدتی که از طرف اداره صلاحیتدار تعیین می شود از ایران خارج بشود آزادانه خارج خواهد شد و الا تحت الحفظ اخراج میشود. مصارف اخراج در مواردیکه خارجی باید تحت الحفظ اخراج شود از محل عواید مقررہ بموجب ماده ۱۴ تأدیہ خواهد شد.

ماده ۱۲ - در موقعی که از اعطای جواز اقامت امتناع شده و تصمیم اخراج از طرف مقامات ذیصلاحیتی که دولت معین میکند اتخاذ می شود خارجی حق خواهد داشت بوزارت داخله مراجعه کرده تقاضای تجدید نظر در تصمیم مزبور را بنماید. این تقاضا کتباً و یا تلگرافاً بوسیله مقام صلاحیتداری که تصمیم را اتخاذ کرده داده خواهد شد ولی خارجی می تواند مدلول تقاضای خود را مستقیماً هم بوزارت داخله ارسال دارد.

تقدیم تقاضای تجدید نظر موجب تعویق اجرای تصمیم اخراج - باستثنای مواردیکه اخراج از نقطه نظر مصالح مملکتی فوریت دارد - خواهد بود ولی ممکن است تا تعیین نتیجه تجدید نظر نظمیة خارجی را در تحت مراقبت مخصوص خود قرار دهد.

ماده ۱۳ - برای حفظ امنیت و یا مصالح عمومی و یا بملاحظات صحی هیئت وزراء می تواند تصمیمات ذیل را که ورود و اقامت و خروج و عبور خارجیان را محدود یا مشروط مینماید اتخاذ کند:

الف - جلوگیری از کلیه یا قسمتی از مرادوات سرحدی.

ب - منع توقف موقتی یا دائمی در بعضی از مناطق یا عبور از بعضی مناطق ایران.

ج - اتخاذ وسایل مخصوص نظارت نسبت بخارجیان در موارد فوق العاده.

ماده ۱۴ - برای صدور اجازه موقت یا دائم و تمدید اجازه عبور خارجیان حقوق ذیل اخذ خواهد شد:

بموجب ماده بیستم قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۳ کشور ماده ۱۴ بالا بشرح زیر اصلاح شده است:

ماده ۱۴ - برای صدور اجازه موقت یا دائم و تمدید اجازه عبور خارجیان حقوق ذیل اخذ خواهد شد:

۱ - برای تمدید اجازه عبور و صدور اجازه اقامت موقت و تجدید آن معادل ده ریال طلا.

۲ - برای صدور اجازه اقامت دائم و تجدید آن معادل بیست ریال طلا.

قبصراً - این ماده از اول سال ۱۳۱۳ اجرا خواهد شد و نسبت بقبل از تاریخ مزبور حقوق جوازهای مذکورہ در بند (۱) از قرار پنج ریال طلا و حقوق جوازهای مذکورہ در بند (۲) ده ریال طلا میباشد.

- ۱ - برای تمدید اجازه عبور و صدور اجازه اقامت موقت و تجدید آن معادل يك ريبال طلا.
- ۲ - برای صدور اجازه اقامت دائم و تجدید آن معادل دو ريبال طلا.

ماده ۱۵ - اشخاص ذیل بجنس تأدیبی از سه ماه تا يكسال و به جزای نقدی از دو ريبال تا دو هزار ريبال و یا یکی از این دو مجازات محکوم میشوند مگر اینکه جرم آنها مشمول قوانینی گردد که مجازات سخت تری معین کرده باشد.

۱ - هر کس تذکره یا جواز اقامت یا جواز عبور جعل کند و یا با علم معمول بودن آنها را استعمال نماید و یا این قبیل اوراق مجعوله را برای دیگری تحصیل نماید.

۲ - هر کس عامداً در نزد مأمورین ذیمدخل برای تحصیل تذکره و یا جواز اقامت و یا جواز عبور شهادت کذب داده و یا اظهارات خلاف واقع نماید و یا موضوعاتی را که در تشخیص تابعیت مؤثر است کتمان نماید و یا تذکره و یا جواز اقامت و یا جواز عبور و یا ورقه هویتی را که بوسائل مزبور تحصیل شده است عامداً استعمال کند.

۳ - هر کس عامداً بدون داشتن اسناد و جواز لازم از سرحد ایران عبور کند و همچنین هر کس که از راه های غیر مجاز و یا سرحدات ممنوعه عبور نماید.

۴ - هر کس برای اثبات هویت و یا تابعیت خود اسناد و یا اوراق و یا ورقه هویت متعلق بدیگری را استعمال کند و هر کس برای اثبات تابعیت و یا هویت بکنفر خارجی اسناد و اوراق و یا ورقه هویت متعلق بخود یا غیر را بدیگری بدهد.

۵ - هر خارجی که برای فرار از اجراء تصمیم اخراج که در باره او اتخاذ شده است مخفی شود و یا پس از اخراج شدن از ایران مجدداً بدون اجازه بخاک ایران مراجعت کند.

۶ - هر کس در یکی از اعمال مذکور فوق شرکت یا معاونت کرده باشد. شروع بارتکاب جرمهای مذکور در این ماده در حکم ارتکاب خواهد بود.

هر کس برای استفاده از حقوقی که بموجب این قانون و یا نظامات مربوطه به آن میتواند تحصیل نمود در خارجه مرتکب یکی از اعمال مذکور در فقرات ۱ و ۲ و ۴ این ماده بشود پس از آمدن بایران تعقیب و مجازات خواهد شد مگر در موارد ذیل:

الف - در صورتی که در خارجه بموجب حکم قطعی محکوم و مجازات هم اجرا شده باشد.

ب - در صورتیکه نسبت به تعقیب یا اجراء مجازات مطابق قوانین ایران مرور زمان حاصل شده باشد.

ماده ۱۶ - هر خارجی که مقررات این قانون و یا نظامات و احکامی را که بر طبق این قانون صادر می شود رعایت نکند به جزای نقدی از دوازده ريبال تا شصت ريبال محکوم خواهد شد مگر اینکه برای جرم او در این قانون یا قوانین دیگر مجازات سخت تری معین شده باشد.

همین مجازات در باره صاحبان منازل عمومی نیز مجری خواهد شد که به تکلیف مقرر در ماده ۸ عمل نکرده باشند.

ماده ۱۷ - محاکمه متخلفین از مقررات این قانون در محاکم عمومی بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ - اشخاص ذیل از مقررات این قانون مستثنی خواهند بود:

- ۱ - کسانی که دارای مصونیت سیاسی هستند.
- ۲ - مأمورین قونسولی دول خارجه و افراد عائله آنها که با هم در يك خانه

زندگانی میکنند و اعضاء رسمی آنها ولی اگر اتباع ايران از طبقات مذکور
مقیمین در یکی از ممالک خارجه از مزایای مزبور کلاً یا بعضاً بهره مند نباشند نسبت
به اتباع مملکت مزبور از طبقات فوق معامله متقابل خواهد شد.

از طرف مأمورین ايران بمشمولین فقرات ۱ و ۲ این ماده برای ورود بایران
و همچنین برای عبور و خروج از ايران ویزای سیاسی داده میشود بشرط معامله متقابل.

۳ - اعضاء هیئت های اعزامیه دول خارجه که باموافقت دولت ايران وارد
ايران میشوند و کسان دیگری که دارای ویزای سیاسی مأمورین ايران باشند.

تبصره ۵ - مقررات مربوط باجرای این ماده از طرف وزارت امور خارجه
باموافقت وزارت داخله ضمن نظامنامه مخصوص تعیین میشود.

ماده ۱۹ - راجع باعضاء و اجزای کشتیها و مسافرینی که قصد ورود و اقامت
ايران را نداشته و اسناد لازم که بموجب این قانون باید دارا باشند ندارند و در موقع
توقف موقتی کشتیها در بنادر ايران پیاده میشوند وزارت امور خارجه و وزارت
داخله و وزارت مالیه نظامنامه مخصوص تدوین و بداره کل تشکیلات نظمیه مملکتی
و مأمورین مربوطه بنادر ابلاغ خواهند نمود.

ماده ۲۰ - خارجیانی که در تاریخ اجرای این قانون در ايران میباشند باید
در ظرف دو ماه از تاریخ مزبور مستقیماً به نظمیه محل اقامت خود مراجعه کرده
اجازه اقامت تحصیل نمایند. دوائر نظمیه بر طبق ماده ۴ و ۹ عمل خواهند نمود.

ماده ۲۱ - در نقاطی که نظمیه تأسیس نشده باشد وظایفی را که بموجب
این قانون بر عهده آن محول است حاکم یا نماینده حکومت محل انجام خواهد داد.

ماده ۲۲ - ماده واحده مصوبه ۱۱ تیر ماه ۱۳۰۸ کمیسیون عدلیه مجلس
شورای ملی منسوخ است.

ماده ۲۳ - این قانون از پانزدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده بموقع اجرا
گذاشته میشود.

این قانون که مشتمل بر بیست و سه ماده است در جلسه نوزدهم اردیبهشت ماه
یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اموال غیر منقول اتباع خارجه

مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - هر تبعه خارجه مکلف است در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این
قانون صورت املاک مزروعی خود را با تعیین محل و مشخصات آن بدفتر محکمه
بدایتی که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است در مقابل رسید تسلیم نموده و در
همان موقع نیز مقومی کتباً معرفی نماید.

تبصره ۵ - توابع و متعلقات املاک مزروعی از قبیل قنوات - چشمه سارها - باغات
مرانع و طواحین و امثال آن در حکم ملک مزروعی است.

ماده دوم - رئیس محکمه بدایت پس از وصول صورت مذکور در ماده (۱)
مقومی را که از طرف اداره مالیه محل برای تقویم املاک بمحکمه معرفی میشود
مأمور خواهد کرد با مقومی که از طرف دارنده ملک معین گردیده ملک را
تقویم نمایند.

ماده سوم - اگر در تعیین قیمت ملک بین مقوم مالیه و مقوم دارنده ملک
اختلاف نظر باشد مقومین بتراضی یک نفر سر مقوم تعیین خواهند نمود و در صورت

عدم تراضی رئیس محکمه و مدعی العموم بدایت سر مقوم را معین خواهند کرد. تقویم سر مقوم در هر حال معتبر و قاطع خواهد بود.

ماده چهارم - هر ملك مزروعی که دارنده آن در مدت مقرر بتكاليف مذکور در ماده اول عمل ننمود بوسیله مقومی که از طرف رئیس محکمه و مدعی العموم معین می شود تقویم خواهد شد در این صورت دارنده ملك حق هیچگونه اعتراض بر تقویمی که بعمل آمده نخواهد داشت.

مفاد این ماده در مورد ملكی نیز مجری خواهد شد که مقوم معرفی شده از طرف دارنده ملك از تقویم خود داری کند.

ماده پنجم - پس از آنکه قیمت ملك بطریق مذکور فوق معین گردید ملك بمزایده بترتیبی که در اصول محاکمات حقوقی برای مزایده مقرر است فروخته خواهد شد.

ماده ششم - اگر ملك بقیمت تقویمی و یا بیشتر خریدار پیدا نکرد بهمان قیمت تقویمی متعلق بدولت شده و سند انتقال از طرف محکمه بدایت بدولت داده می شود.

ماده هفتم - هر گاه دولت قیمت مزبور را نقداً بپردازد ملك را قطعاً تصرف خواهد کرد و اگر قیمت را نقداً نپردازد ملك تا پرداخت قیمت در تصرف دارنده آن (یا وارث) او باقی مانده و دارنده ملك آن را بخرج خود اداره کرده و منافع آن را تملك خواهد نمود تا موقعی که دولت قیمت ملك را نپردازد است دارنده ملك حق خواهد داشت بهر نحو و بهر قیمتی که بخواهد ملك را با اطلاع دولت بیکی از اتباع ایران انتقال دهد این انتقال مورد تصویب دولت واقع خواهد گردید و نامه دولت و دارنده ملك نسبت بهم بری خواهد شد.

ماده هشتم - هر گاه دولت قیمت ملك را نپردازد و بعد خواست آنرا تأدیه کند هر يك از طرفین حق خواهند داشت تقاضای تقویم مجدد نمایند در این صورت تقویم بر طبق مواد ۲ و ۳ بعمل آمده و دولت قیمتی را که پس از تقویم مجدد معین می شود باید تأدیه کند.

ماده نهم - جز در مورد ماده قبل که حق الزحمه مقوم بعهدہ طرفی است که تقاضای تجدید تقویم کرده در کلیه موارد حق الزحمه مقومی که دارنده ملك معین مینماید و همچنین حق الزحمه مقومی که از طرف محکمه و مدعی العموم مطابق ماده ۴ این قانون معین می شود و نصف حق الزحمه سر مقوم و تمام مخارج مزایده بعهدہ دارنده ملك خواهد بود.

ماده دهم - هر نقل و انتقال راجع به اموال غیر منقول که تا تاریخ اجراء این قانون از طرف اتباع خارجه باتباع ایران واقع شده باشد و همچنین هر نقل و انتقالی باتباع ایران که از تاریخ اجراء این قانون تا سه ماه مقرر در ماده (۱) بعمل آید معتبر است.

ماده یازدهم - نسبت به نقل و انتقالی که از طرف اتباع خارجه واقع شده یا بشود اعم از اینکه تبعه خارجه مستقیماً ناقل بوده یا مملك مطابق ماده (۷) انتقال داده شده باشد تبعه خارجه ضامن درك و مسئول کشف فساد خواهد بود.

ماده دوازدهم - این قانون از اول امرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه شانزدهم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به ترکه اتباع خارجه

مصوب ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - وزارت عدلیه مجاز است ترتیب محافظت و اداره و تصفیه ترکه اتباع خارجه را که در ایران یا در خارجه وفات کرده و در ایران اموالی دارند با رعایت حقوق عمومی بین المللی و اصل معامله متقابله بموجب نظامنامه معین نماید.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقضی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع بترکه اتباع خارجه) مشتمل بر يك ماده که در تاریخ بیستم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اشخاص ممنوع الوکاله

مصوب ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - اشخاص ممنوع الوکاله بعنوان انتقال حق یا مالی از غیر نمیتوانند اصالتاً در هیچیک از محاکم محاکمه نمایند و محاکم در این موارد آنها را نخواهد پذیرفت مگر اینکه حق یا مال ارثاً منتقل شده باشد.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقضی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به اشخاص ممنوع الوکاله) مشتمل بر يك ماده که در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

هیئت منصفه

مصوب ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - رسیدگی بجرمهای سیاسی و مطبوعاتی در دیوان جنائی و با حضور هیئت منصفه بعمل خواهد آمد.

ماده دوم - جرمی که بوسیله کتاب یا مطبوعات مرتب الا انتشار واقع شود جرم مطبوعاتی است.

تبصره - مقصود از مطبوعات مرتب الا انتشار جریده یا مجله یا مطبوع دیگری است که بنای آن منتشر شدن در ایام یا اوقات معینه باشد از قبیل روزنامه یا مجله و امثال آن.

ماده سوم - جرم های ذیل جرم مطبوعاتی نبوده و محاکمه آن بدون حضور هیئت منصفه بعمل خواهد آمد:

۱ - جر مهائیکه بوسیله بیانیه یا هر قسم مطبوعات دیگری که بنحو مرتب منتشر نمیشود (باستثنای کتاب) وقوع یابد.

۲ - جر مهائیکه بوسیله انتشار اعلان بعمل آید ولو اینکه اعلان در جریده یا مجله یا سایر مطبوعات مرتب الا انتشار منتشر گردد.

۳ - توهین پیدایش مملکت.

۴ - توهین بر رؤسای ممالک خارجه یا نمایندگان سیاسی آنها در ایران.

۵ - اسناد توهین آمیز یا افترا نسبت بفردی از نمایندگان ملت یا وزراء و معاونین آنها یا رؤساء و مستخدمین دربار سلطنتی یا نسبت بفردی از مأمورین دولتی یا ادارات مجلس یا مأمورین بلدی و یا نسبت به اعضاء انجمنهای بلدی و یا اعضاء هیئت منصفه و یا اعضاء اطاق تجارت و یا اعضاء انجمنهای نظارت انتخابات و یا هیئتی از اشخاص فوق الذکر مشروط بر اینکه آن اسناد یا افترا با مقام یا شغل اشخاص مذکور ارتباطی نداشته باشد.

۶ - اسناد توهین آمیز یا افترا نسبت بافراد.

۷ - فحش و ناسزا نسبت بهرکس که باشد.

ماده چهارم - اعضاء هیئت منصفه باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱ - تابعیت ایران.

۲ - خط و سواد فارسی باندازه کافی.

۳ - معروفیت و سکونت در محلی که هیئت منصفه باید در آنجا تشکیل شود.

۴ - لا اقل سی سال سن.

۵ - عدم استخدام دولتی یا بلدی یا عدم استخدام در ادارات مجلس.

۶ - عدم محکومیت بجنحه و جنایت.

ماده پنجم - در نیمه اول بهمن ماه هر سال وزیر عدلیه عده اشخاصی را که

در مقرر هر محکمه استیناف برای عضویت هیئت منصفه در ظرف سال بعد لازم است معین و اعلان مینماید - عده مزبور از پنجاه نفر کمتر نخواهد بود.

ماده ششم - اعضاء هیئت منصفه بطریق ذیل تعیین میشوند:

در مقرر هر محکمه استیناف حاکم محل و رئیس استیناف و رئیس محکمه بدایت و رئیس انجمن بلدی و رئیس اطاق تجارت (در نقاطی که اطاق تجارت تشکیل شده باشد) عده را که برای عضویت هیئت منصفه در ظرف سال لازم است و وزیر عدلیه مطابق ماده فوق معین نموده در اسفند ماه هر سال از میان اشخاصی که دارای شرایط مقرر در اینقانون میباشند برای سال بعد معین میکنند. در هر موقعی که تشکیل هیئت منصفه لازم باشد محکمه استیناف در جلسه علنی و با حضور مدعی العموم استیناف پنج نفر را بسمت عضویت اصلی و پنج نفر را بسمت عضویت علی البدل از میان اشخاصیکه بطریق فوق معین شده اند بحکم قرعه انتخاب میکنند تا در حین رسیدگی بجرمی که هیئت منصفه در مورد آن تشکیل میشود حضور داشته باشند.

ماده هفتم - اعضاء هیئت منصفه باید مادام که اعلام ختم محاکمه نشده است در تمام مدت جلسه محاکمه حضور داشته باشند و اگر يك یا چند نفر از اعضاء اصلی هیئت منصفه حاضر نباشند يك یا چند نفر از اعضاء علی البدل بحکم قرعه قائم مقام آنها میشوند.

ماده هشتم - پس از اعلام ختم رأی محکمه - در صورتی که دایر بمجازات متهم باشد - هیئت منصفه بلافاصله باطاق مشاوره رفته و عقیده خود را اگر مبثی بر عدم تقصیر با بوجود موجبات تخفیف باشد باز کر دلائل کتبا اظهار خواهد نمود.

ماده نهم - اظهار عقیده هیئت منصفه بر بی تقصیری متهم موجب اعاده محاکمه

است مگر اینکه آخرین هیئت منصفه که اظهار عقیده کرده متهم را بی تقصیر ندانسته باشد.

در مورد فوق اعاده محاکمه بتقاضای وزیر عدلیه بعمل خواهد آمد و وزیر عدلیه مکلف بآن تقاضا است.

ماده دهم - هرگاه هیئت منصفه موجباتی برای تخفیف مجازات ذکر کرده باشد وزیر عدلیه در صورت قطعیت حکم محکومیت مطابق قانون استدعای تخفیف خواهد کرد مگر اینکه آخرین هیئت منصفه که اظهار عقیده کرده قائل بوجود موجبات تخفیف نشده باشد.

ماده یازدهم - محاکمه وزراء راجع بتقصیرات سیاسی در محکمه منصفه که بطریق ذیل تشکیل میشود بعمل خواهد آمد:

هیئت عمومی دیوان تمیز عدّه را مساوی با عدّه خود با حضور مدعی العموم کل ازمیان اشخاصیکه بطریق مذکور در قسمت اول ماده شش اینقانون تعیین شده اند بحکم قرعه برای عضویت اصلی هیئت منصفه و بهمان عدّه از آن اشخاص برای عضویت علی البدل معین خواهد کرد.

محکمه منصفه از هیئت عمومی دیوان تمیز و عدّه مساوی با آن از اعضاء هیئت منصفه تشکیل شده و مطابق مقررات اصول محاکمات جزائی رسیدگی مینماید - پس از اعلان ختم محاکمه بلافاصله مشاوره نموده رأی خود را دائر به تبرئه یا مجرمیت متهم و تشخیص جرم خواهد داد ولی صدور حکم فقط با هیئت عمومی دیوان عالی تمیز خواهد بود.

در صورت تساوی آراء رأی بر له متهم بمنزله رأی اکثریت بوده و حکم بر طبق آن صادر میشود - حکم محکمه منصفه قطعی است.

ماده دوازدهم - کسی که بسمت عضویت اصلی یا علی البدل هیئت منصفه معین

گردید نمیتواند بدون عذر موجه از قبول آن استنکاف نموده و یا به تکلیف مقرر در ماده ۷ راجع بحضور در تمام مدت جلسه محاکمه عمل نکند.

متخلف بحکم محکمه محاکمه یا بآئین پنجم تومان محکوم خواهد شد این حکم را محکمه رأساً و یا بتقاضای مدعی العموم صادر میکند.

تشخیص موجه یا غیر موجه بودن عذر با محکمه محاکمه است.

ماده سیزدهم - برای سال ۱۳۱۰ وزیر عدلیه وظیفه مقرر در ماده ۵ را تا نیمه خرداد ماه و اشخاص مذکور در ماده ۶ وظیفه مقرر در آن ماده را در ظرف ماه تیر انجام خواهند داد.

ماده چهاردهم - ماده ۹ و ۱۰ قانون محاکمه وزراء و هیئت منصفه مصوب

۱۶ تیرماه ۱۳۰۷ و تبصره های آن دو ماده نسخ و اینقانون از دهم خرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح

قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون هیئت منصفه) مشتمل بر چهارده ماده که در تاریخ بیست و نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و شصت و شمس بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به ثبت شرکتها

مصوب ۲ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - هر شرکتی که در ایران تشکیل و مرکز اصلی آن در ایران باشد شرکت ایرانی محسوب است.

ماده دوم - کلیه شرکتها ایرانی مذکور در قانون تجارت (سهامی - ضمانتی مختلط - تعاونی) که در تاریخ اجراء این قانون موجود و مطابق مقررات قانون تجارت راجع به ثبت و تطبیق تشکیلات خود با قانون مزبور عمل نکرده اند باید تا آخر شهریور ماه ۱۳۱۰ تشکیلات خود را با مقررات قانون تجارت تطبیق نموده و مطابق قانون مزبور تقاضای ثبت کنند و الا بتقاضای مدعی العموم بدایت محلی که ثبت باید در آنجا بعمل آید محکمه مدیران آن ها را به یکصدالی هزار تومان جزای نقدی محکوم خواهد کرد و در صورت تقاضای مدعی العموم حکم انحلال شرکت متخلف نیز صادر خواهد شد. در صورتیکه مدت فوق برای تطبیق تشکیلات با قانون تجارت و تقاضای ثبت کافی نباشد رئیس محکمه ابتدائی محل بتقاضای شرکت تا سه ماه مهلت اضافی خواهد داد.

ماده سوم - از تاریخ اجراء این قانون هر شرکت خارجی برای اینکه بتواند بوسیله شعبه یا نماینده بامور تجارتي یا صنعتی یا مالی در ایران مبادرت نماید باید در مملکت اصلی خود شرکت قانونی شناخته شده و در اداره ثبت اسناد طهران به ثبت رسیده باشد.

ماده چهارم - هر شرکت خارجی که در تاریخ اجراء این قانون در ایران بوسیله شعبه یا نماینده مشغول بامور تجارتي یا صنعتی یا مالی است باید در ظرف چهار ماه از تاریخ مزبور تقاضای ثبت نماید در صورتیکه این مدت برای تهیه و

تسلیم اوراق لازمه بداره ثبت کافی نباشد رئیس محکمه ابتدائی طهران بتقاضای نماینده شرکت تا شش ماه مهلت اضافی خواهد داد.

ماده پنجم - اشخاصی که بعنوان نمایندگان یا مدیرین شعبه شرکتها خارجی در ایران اقدام بامور تجارتي یا صنعتی یا مالی کرده و قبل از انقضاء موعده مقرر تقاضای ثبت نکنند بتقاضای مدعی العموم بدایت و بحکم محکمه ابتدائی طهران محکوم بجزای نقدی از پنجاه تومان تا هزار تومان خواهند شد و بعلاوه محکمه برای هر روز تأخیر پس از صدور حکم متخلف را بتأدیه پنج الی پنجاه تومان محکوم خواهد کرد و هر گاه حکم فوق قطعی شده و تا سه ماه پس از تاریخ ابلاغ آن تخلف ادامه یابد دولت از عملیات نماینده یا مدیر شعبه شرکت متخلف جلوگیری خواهد نمود.

ماده ششم - در مورد شرکتها خارجی که شرایط عملیات آنها بموجب امتیازنامه صحیح و منظمی مقرر است و صحت امتیاز را در موعده قانونی تقاضای ثبت وزارت امور خارجه تصدیق نماید - مفاد قسمت اخیر ماده فوق مجری نخواهد شد ولی جزای نقدی برای هر روز تأخیر بعد از صدور حکم از قرار روزی ده الی یکصد تومان است.

ماده هفتم - تغییرات راجع به نمایندگان شرکت و یا مدیران شعب آن باید بداره ثبت اسناد کتباً اطلاع داده شود تا وقتی که این اطلاع داده نشده عملیاتی که نماینده و یا مدیر سابق بنام شرکت انجام داده عملیات شرکت محسوب است مگر اینکه شرکت اطلاع اشخاصی را که باستناد این ماده ادعای حقی میکنند از تغییر نماینده یا مدیر خود بشنود رسانند.

ماده هشتم - شرکتها بیمه اعم از ایرانی و خارجی تابع نظامنامه هائی خواهند بود که از طرف وزارت عدلیه تنظیم می شود.

قبول تقاضای ثبت شرکتهای فوق و شرایط راجعه بادامه عملیات آنها منوط بر عایت مقررات نظامنامه های مزبوره خواهد بود.

ماده نهم - برای اجراء این قانون از طرف وزارت عدلیه نظامنامه های لازم تنظیم خواهد شد در نظامنامه های مزبور باید راجع بمسائل ذیل صریحاً تعیین تکلیف شود:

- ۱ - اشخاصی که باید اظهارنامه ثبت بدهند.
 - ۲ - نکاتی که باید در اظهارنامه قید شود.
 - ۳ - اوراق ومدار کی که عین یا ترجمه مصدق آنها باید ضمیمه اظهارنامه شود.
 - ۴ - نکاتی که در صورت تغییر باید مجدداً ثبت برسد.
 - ۵ - طرز ثبت شعب یا نمایندگان جدید.
 - ۶ - اعلاناتیکه پس از ثبت باید بوسیله اداره ثبت اسناد بخرج شرکت بعمل آید.
 - ۷ - تعرفه راجع به ترجمه و تصدیق صحت ترجمه.
- ماده دهم -** حق الثبت شرکتهای اعم از ایرانی و خارجی مطابق تعرفه ذیل خواهد بود:

تادومیلیون تومان سرمایه کل يك در هزار.

از دو میلیون و یکتومان تاده میلیون تومان نسبت بمآزاد ربع واحد در هزار.
از ده میلیون تومان تا پنجاه میلیون تومان نسبت بمآزاد يك در بیست هزار.
واز پنجاه میلیون تومان به بالا نسبت بمآزاد يك از پنجاه هزار.

بموجب قانون حق الثبت شرکتهای بیمه مصوب ۶ آذرماه ۱۳۱۰ (صفحه ۸۸ همین مجموعه) مقررات این ماده در آن قسمت که راجع بحق الثبت خود شرکت است شامل شرکتهای بیمه نخواهد بود.

برای تغییراتی که باید به ثبت برسد باستثناء تغییر مربوط بازدیاد سرمایه که تابع ترتیب مذکور فوق خواهد بود پنجتومان برای هر تغییر.

برای ثبت هر شعبه بیست و پنج تومان.

ماده یازدهم - نماینده هر شرکت خارجی یا مدیر شعبه آن که بر خلاف ماده ۳ قبل از ثبت بسمت نمایندگی یا مدیریت شعبه شرکت در ایران اقدام بعملیات تجارتي یا صنعتی یا مالی نماید مطابق ماده ۵ این قانون محکوم بجزای نقدی خواهد شد.

در مورد شرکتهای داخلی که پس از تاریخ اجرای این قانون تشکیل میشوند کسانی که مکلف بتقاضای ثبت شرکت بوده و در موعد قانونی به تکلیف خود عمل نکنند مطابق ماده ۲ این قانون محکوم بجزای نقدی خواهند شد.

ماده دوازدهم - مواد ۶۶ و ۱۴۱ قانون تجارت و ماده ۲۴۱ قانون ثبت اسناد نسخ و این قانون از ۱۵ خرداد ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده می شود.
این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه دوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مقصود از مواد ۶۶ و ۱۴۱ قانون تجارت قانون تجارتي است که در دوره پنجم « ۱۳۰۳ - ۱۳۰۴ » تصویب شده است نه قانون تجارت مصوب ۱۳ اردیبهشت ۱۳۱۱ که بعد از این قانون تصویب شده است و همچنین ماده ۲۴۱ قانون ثبت اسناد مقصود از قانونی است که قبل از این قانون قوت قانونی داشته نه قانون مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ که بعد از این قانون تصویب شده است.

قانون

ثبت علائم و اختراعات

مصوب اول تیرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

فصل اول - ثبت علائم تجارتي

ماده ۱ - علامت تجارتي عبارت از هر قسم علامتی است اعم از نقش - تصویر رقم - حرف - عبارت - مهر - لفاف و غیر آن که برای امتیاز و تشخیص محصول صنعتی - تجارتي یا فلاحتی اختیار میشود.

ممکن است يك علامت تجارتي برای تشخیص امتیاز محصول جماعتی از زارعین یا ارباب صنعت یا تجار و یا محصول يك شهر و یا يك ناحیه از مملکت اختیار شود. تبصره ۵ - داشتن علامت تجارتي اختیاری است مگر در مواردی که دولت آن را الزامی قرار دهد.

ماده ۲ - حق استعمال انحصاری علامت تجارتي فقط برای کسی شناخته خواهد شد که علامت خود را بثبت رسانیده باشد.

ماده ۳ - کسانی که در ایران دارای مؤسسات تجارتي - صنعتی یا فلاحتی هستند اعم از اتباع داخله یا خارجه در صورتیکه علائم تجارتي آنها موافق مواد ذیل ثبت شود از مزایای این قانون بهره مند خواهند شد.

ماده ۴ - کسانی که مؤسسات صنعتی یا تجارتي و یا فلاحتی آنان در خارج از ایران واقع است موافق شرایط ذیل میتوانند از مزایای این قانون بهره مند شوند:

۱) علائم خود را بموجب مقررات این قانون در ایران بثبت برسانند.

۲) مملکتی که مؤسسه آنها در آنجا واقع شده بموجب عهدنامه و یا قوانین داخلی خود از علائم تجارتي ایران حمایت کنند.

ماده ۵ - هیچیک از علائم ذیل را نمیتوان بعنوان علامت تجارتي اختیار نمود و یا آنها را یکی از اجزاء يك علامت تجارتي قرار داد:

۱ - بیرق مملکتی و سلطنتی ایران و هر بیرق دیگری که دولت ایران استعمال آنرا بطور علامت تجارتي منع کند - علامت شیر و خورشید - نشانها - مدالها و انگهای دولت ایران.

۲ - تمثال پادشاه و ولیعهد مگر با اجازه مخصوص.

۳ - کلمات و یا عباراتی که موهم انتساب بمقامات رسمی ایران باشد از قبیل شاهنشاهی - سلطنتی - دولتی و امثال آن.

۴ - علامات مؤسسات رسمی مانند شیر و خورشید سرخ و صلیب احمر و نظائر آن.

۵ - علائمی که مخّل انتظامات عمومی و یا منافی عفت باشد.

ماده ۶ - کسی که تقاضای ثبت علامتی را مینماید باید شخصاً و یا توسط وکیل ثبت آن را از شعبه مخصوصی که در دفتر محکمه ابتدائی طهران برای این امر تشکیل میشود بموجب اظهار نامه بخواهد - این اظهار نامه باید بلافاصله بعد از تسلیم بشعبه مزبور در دفتر خاصی ثبت و در مقابل آن رسید داده شود.

ماده ۷ - متصدی شعبه مزبور در ماده فوق باید تا پانزده روز از تاریخ وصول اظهار نامه و ضمائم آن تکلیف قبول یا رد آن را معین نماید.

در صورتیکه تقاضای ثبت ردّ شود علل رد باید صریحاً ذکر گردد - تقاضا کننده میتواند از تصمیم ردّ تا ده روز از تاریخ ابلاغ آن بر رئیس محکمه اول ابتدائی طهران شکایت کند - حکم محکمه قابل استیناف و تمیز خواهد بود.

ماده ۸ - در صورتیکه تقاضای ثبت از طرف متصدی شعبه فوق الذکر قبول گردد و یا بعد از ردّ تقاضا حکم قطعی دائر بقبول آن صادر شود اداره ثبت اسناد

طهران مکلف است تا پانزده روز از تاریخ تقدیم سواد تصمیم یا حکم قطعی علامت را بثبت رسانیده تصدیق رسمی ثبت را بتقاضا کننده بدهد.

ماده ۹- در موارد ذیل متصدی شعبه مذکور در ماده ۶ تقاضای ثبت را رد خواهد کرد:

- ۱- در صورتیکه علامت مخالف مقررات قانون باشد.
- ۲- در صورتیکه علامت قبلاً با اسم دیگری ثبت شده و یا شباهت علامت با علامت دیگری که ثبت شده است باندازه باشد که مصرف کنندگان عادی یعنی اشخاصی را که اطلاعات مخصوصی ندارند باشتباه بیاندازد.

ماده ۱۰- ثبت هر علامت با قید مراتب ذیل بعمل میآید:

- ۱- تاریخ روز و ماه و سال ثبت با تمام حروف.
- ۲- اسم - شغل - محل اقامت و تابعیت صاحب علامت و وکیل در صورتیکه تقاضا بتوسط وکیل بعمل آمده باشد.
- ۳- اسامی و اوصاف محصول یا طبقات محصولاتی که علامت برای تشخیص و امتیاز آن اختیار شده.

۴- تعریف علامت بطور اجمال با تعیین اجزائی که تقاضا کننده میخواهد حق استعمال انحصاری آنرا برای خود تخصیص دهد.

۵- حق الثبتی که اخذ میشود.

ماده ۱۱- هر تغییری که در خود علامت و یا در نوع محصولاتی که علامت برای تشخیص و امتیاز آن بکار میرود داده شود باید مطابق مقررات این قانون جداگانه بثبت برسد و الا قابل حمایت نخواهد بود.

ماده ۱۲- علامت تجارتي قابل نقل و انتقال است ولی انتقال آن در مقابل اشخاص ثالث وقتی معتبر خواهد بود که موافق مقررات اینقانون بثبت رسیده باشد.

ماده ۱۳- ثبت هر علامت و هر تغییری که مطابق اینقانون باید بثبت برسد تا پانزده روز از تاریخ ثبت توسط اداره ثبت اسناد طهران بخرج تقاضا کننده در مجله رسمی وزارت عدلیه اعلان خواهد شد.

ماده ۱۴- علاماتی که ثبت شده باشند از تاریخ تسلیم اظهارنامه حمایت خواهند شد و مدت اعتبار ثبت علامت ده سال است ولی صاحب علامت میتواند تقاضای تجدید ثبت نماید در این صورت حق استعمال انحصاری ده سال دیگر با صاحب علامت خواهد بود و بهمین طریق هر تجدید ثبت حق مزبور را برای ده سال تضمین مینماید.

ماده ۱۵- حقی که برای ثبت علامت اخذ میشود بقرار ذیل است:

- ۱- برای اظهارنامه ثبت دو ریال طلا.
- ۲- برای ثبت علامت قطع نظر از عده طبقات محصول يك پهلوی.
- ۳- برای هر طبقه محصول اگر چه منحصر بفرد باشد علاوه بر حق الثبت علامت پنج ریال طلا.

ماده ۱۶- اشخاص ذیل میتوانند نسبت به علامتی که تقاضای ثبت آن شده یا بثبت رسیده است اعتراض کنند:

- ۱- کسانی که آن علامت را علامت تجارتي خود میدانند.
 - ۲- کسانی که آن علامت با علامت آنها باندازه شباهت دارد که مصرف کنندگان عادی را باشتباه میاندازد.
- در هر يك از دو صورت فوق الذکر اگر معترض کسی باشد که علامت قبلاً با اسم او ثبت نشده است باید در حین اعتراض برای علامت خود مطابق مقررات این قانون تقاضای ثبت کرده حق الثبت و تمام مخارج مربوطه بآن را قبلاً تأدیه نماید.

در مورد کسانی که مؤسسه آنها در خارج از ایران واقع است حق اعتراض مشروط بشرط معامله متقابله مذکور در فقره دوم ماده ۴ میباشد.

ماده ۱۷ - اگر اعتراض قبل از آنکه علامت معترض علیه بثبت رسیده باشد بعمل آید باید بترتیب و در موعدهی که در نظامنامه مذکور در ماده ۲۳ مقرر میشود بتقاضا کننده ثبت علامت ابلاغ گردد تا در صورتیکه با اعتراض تسلیم نشده و تقاضای خود را مسترد ننمود معترض در مدت مقرر در نظامنامه فوق الذکر بمحکمه ابتدائی طهران رجوع کند - در مورد این ماده عملیات راجعه به ثبت متوقف خواهد ماند لیکن هر گاه معترض در ظرف مدتی که بموجب نظامنامه مذکور فوق مقرر میشود بمحکمه رجوع ننمود و یا بعد از رجوع دعوی خود را تعقیب نکرد علامت باسم معترض علیه ثبت و وجوهی که معترض تأدیه نموده بفتح دولت ضبط خواهد شد.

ماده ۱۸ - هر گاه اعتراض راجع بعلامت ثبت شده باشد معترض باید مستقیماً در محکمه ابتدائی طهران اقامه دعوی کرده و ابطال ثبت را تقاضا نماید.

ماده ۱۹ - جز در مواردی که بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه استثناء شود اصول رسیدگی مطابق اصول محاکمات تجارتنی است و در هر حال حکم محکمه در حدود قوانین قابل استیناف و تمیز خواهد بود.

تبصره ۵ - مفاد حکم قطعی باید بخرج محکوم له در مجله رسمی وزارت عدلیه و یکی از جراید یومیه طهران منتشر شود - محکوم له میتواند مخارج مزبور را در جزء خسارت از محکوم علیه مطالبه نماید.

ماده ۲۰ - هر گاه معترض ثابت کند که نسبت بعلامت بواسطه سابقه استعمال مستمر قبل از تقاضای ثبت حق تقدم داشته محکمه حکم خواهد داد که آن علامت باسم معترض ثبت شود و اگر علامت مورد اعتراض قبلاً در اداره ثبت اسناد بثبت

رسیده باشد محکمه حکم خواهد داد که ثبت سابق ابطال و علامت بنام معترض ثبت گردد.

ماده ۲۱ - ترتیب مقرر فوق در موردی نیز رعایت خواهد شد که اعتراض راجع بثبت انتقال علامت یا بثبت تغییر خود علامت و یا راجع بثبت تغییر محصولاتی باشد که علامت برای تشخیص و امتیاز آن بکار میرود.

ماده ۲۲ - کسی که نسبت بثبت های راجع بعلامتی از تاریخ ثبت تا سه سال اعتراض نکرده باشد دیگر نمیتواند نسبت به ثبت آن اعتراض نماید مگر اینکه ثابت کند معترض علیه در حین ثبت عالم بوده است باینکه علامت را خود معترض یا کسی که بمعترض علامت را انتقال داده قبلاً بطور مستمر استعمال کرده ولی هر گاه معترض علیه ثابت نماید که معترض قبل از انقضاء مدت سه سال فوق از ثبت علامت اطلاع داشته است اعتراض معترض پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۲۳ - برای اجرای مقررات این فصل نظامنامه های لازمه از طرف وزارت عدلیه تنظیم خواهد شد - در نظامنامه های مزبور تکلیف نکات ذیل باید صراحتاً تعیین شود:

- ۱) طرز تنظیم اظهارنامه.
- ۲) اسناد و اوراقی که باید عین یا سواد یا ترجمه مصدق آن و همچنین کلیشه یا کلیشه هائی که باید ضمیمه اظهار نامه بشود.
- ۳) طبقه بندی محصولات.
- ۴) موافق چه ترتیب علامت بثبت خواهد رسید.
- ۵) مراتبی که باید در اظهار نامه راجع به ثبت انتقال علامت و یا راجع به تغییر در علامت و یا در محصولی که علامت راجع به آن است قید شود.

۶) اعلاناتی که باید راجع به علامت در مجله رسمی منتشر شود و میزان خرج اعلانات.

۷) اصول رسیدگی محاکم در مورد مذکور در مواد ۷ و ۱۹.

۸) ترتیبی که مطابق آن کلیه ابلاغات مربوطه بعلازمات تجارتی باید بعمل آید.

۹) تعرفه ترجمه و تصدیق صحت ترجمه.

ماده ۲۴ - ثبت علازمات متعلق بکسانی که در ایران دارای مؤسسات صنعتی و تجارتی یا فلاحتی بوده و مطابق قانون علائم صنعتی (مصوب نهم فروردین ۱۳۰۴) بعمل آمده است برای بقیه مدت ده سال مقرر در قانون مزبور باعتبار خود باقی است.

ماده ۲۵ - کسانی که مؤسسات تجارتی - صنعتی یا فلاحتی آنان در خارج ایران بوده و مطابق قانون نهم فروردین ماه ۱۳۰۴ علامت خود را به ثبت رسانیده باشند یا تقاضای ثبت کرده ولی علامت آنها به ثبت نرسیده و بعد از تاریخ اجرای این قانون به ثبت برسد در صورتی از مزایای این قانون برای بقیه مدت ده سال بهره مند خواهند شد که مملکتی که مؤسسات آنها در آنجا است بموجب عهدنامه یا قوانین داخلی خود از علائم تجارتی ایران حمایت نمایند.

فصل دوم - ثبت اختراع

ماده ۲۶ - هر قسم اکتشاف یا اختراع جدید در شعب مختلفه صنعتی یا فلاحتی بکاشف یا مخترع آن حق انحصاری میدهد که بر طبق شرایط و در مدت مقرر در این قانون از اکتشاف یا اختراع خود استفاده نماید مشروط بر این که اکتشاف یا اختراع مزبور مطابق مقررات این قانون در اداره ثبت اسناد طهران ثبت رسیده باشد.

نوشته که در این مورد اداره ثبت اسناد طهران میدهد ورقه اختراع نامیده میشود.

ماده ۲۷ - هر کس مدعی یکی از امور ذیل باشد میتواند تقاضای ثبت نماید:

۱ - ابداع هر محصول صنعتی جدید.

۲ - کشف هر وسیله جدید یا اعمال و سائل موجوده بطریق جدید برای تحصیل

یک نتیجه یا محصول صنعتی یا فلاحتی.

ماده ۲۸ - برای امور ذیل نمی توان تقاضای ثبت نمود:

۱) نقشه های مالی.

۲) هر اختراع یا تکمیلی که مخلل انتظامات عمومی یا منافی عفت یا مخالف

حفظ الصحه عمومی باشد.

۳) فورمولها و ترکیبات دوائی.

ماده ۲۹ - کسی که بدو مطابق این قانون تقاضای ثبت اختراع بنام خود

مینماید مخترع شناخته میشود مگر اینکه خلاف ادعای او در محاکم صلاحیتدار بشبوت برسد.

ماده ۳۰ - مخترعی که در خارج ایران برای اختراع خود مطابق قوانین محل

تحصیل ورقه اختراع کرده می تواند در صورتیکه مدت ورقه مزبور منقضی نشده باشد

در ایران نیز برای بقیه آن مدت تقاضای ورقه اختراع کند لیکن اگر اختراع

مزبور را کسی یا مؤسسه در ایران قبل از تقاضای ثبت اختراع کلاً یا جزء بموقع

عمل یا استفاده گذارده و یا مقدمات استفاده آن را تهیه کرده باشد مخترع نمی تواند

از عملیات آن شخص یا مؤسسه جلو گیری کند.

ماده ۳۱ - مفاد مواد ۶ و ۷ و ۸ این قانون در مورد تقاضای ثبت اختراع نیز

رعایت خواهد شد.

ماده ۳۲ - اظهار نامه ثبت وقتی قبول می شود که مخترع یا نماینده او پنج

ریال طلا برای اظهارنامه و لااقل حق الثبتی را که بموجب ماده ۳۴ برای سال اول مقرر است تقدماً تأدیه نماید.

حقی که برای اظهارنامه اخذ می شود در هیچ مورد مسترد نخواهد شد.

ماده ۳۳ - مدت اعتبار ورقه اختراع بتقاضای مخترع ۵ یا ۱۰ یا ۱۵ یا منتهی ۲۰ سال خواهد بود - در مدت مزبور که باید صراحتاً در ورقه اختراع قید شود مخترع یا قائم مقام قانونی او حق انحصاری ساخت یا فروش یا اعمال و یا استفاده از اختراع خود را خواهد داشت.

ماده ۳۴ - برای ثبت اختراع حق الثبت بطریق ذیل اخذ می شود:

برای پنجسال اول	از قرار سالی ۱۰ ریال طلا
برای پنجسال دوم	از قرار سالی ۲۰ ریال طلا
برای پنجسال سوم	از قرار سالی ۳۰ ریال طلا
برای پنجسال چهارم	از قرار سالی ۴۰ ریال طلا

ممکن است تمام یا بعضی از اقساط سنواتی فوق را در حین صدور ورقه اختراع دفعتاً تأدیه نمود در اینصورت اگر پنج قسط دفعتاً تأدیه شود پنج درصد $\frac{5}{100}$ و اگر ده قسط تأدیه شود ده درصد $\frac{10}{100}$ و اگر پانزده قسط تأدیه شود پانزده درصد $\frac{15}{100}$ و اگر بیست قسط تأدیه شود بیست درصد $\frac{20}{100}$ تخفیف داده میشود.

ماده ۳۵ - قسط هر سال اگر قبلاً تأدیه نشده باشد باید در ظرف سه ماه اول همانسال تأدیه گردد والا ثبت اختراع از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.

هر گاه در ظرف سه ماه دوم سال صاحب ورقه دو برابر حقی را که متعلق بآن سال است تأدیه نماید ثبت اختراع باعتبار خود باقی خواهد بود.

ماده ۳۶ - ورقه اختراع بهیچوجه برای قابل استفاده بودن و یا جدید بودن و یا حقیقی بودن اختراع سندیت ندارد و همچنین ورقه مزبور بهیچوجه دلالت بر این

نمیکند که تقاضا کننده یا موکل او مخترع واقعی میباشد و یا شرح اختراع و یا نقشه های آن صحیح است و اشخاص ذی نفع میتوانند نسبت بموارد مزبوره در محکمه ابتدائی طهران اقامه دعوی کرده خلاف آن را ثابت نمایند.

ماده ۳۷ - در موارد ذیل هر ذی نفعی میتواند بمحکمه ابتدائی طهران رجوع کرده و تقاضای صدور حکم بطلان ورقه اختراع را بنماید:

- ۱ - وقتیکه اختراع اختراع جدید نیست.
- ۲ - وقتیکه ورقه اختراع مخالف مقررات ماده ۲۸ صادر شده باشد.
- ۳ - وقتیکه اختراع مربوط بطریقه های علمی صرف بوده و عملاً قابل استفاده صنعتی یا فلاحتی نباشد.
- ۴ - وقتی که پنجسال از تاریخ صدور ورقه اختراع گذشته و اختراع بموقع استفاده عملی گذاشته نشده باشد.

تبصره ۵ - هر اختراع یا هر تکمیل اختراع موجودی که قبل از تاریخ تقاضای ثبت خواه در ایران و خواه در خارجه در نوشتجات یا نشریاتی که در دسترس عموم است شرح و یا نقشه آن منتشر شده و یا بمورد عمل یا استفاده گذارده شده باشد اختراع جدید محسوب نمیکردد.

ماده ۳۸ - در مورد مواد ۳۶ و ۳۷ مفاد ماده ۱۹ لازم الرعایه خواهد بود.

ماده ۳۹ - دارنده ورقه اختراع میتواند ملکیت یا حق استفاده از موضوع اختراع خود را کلاً یا جزءً بهر طریقی که بخواهد بدیگری منتقل نماید.

هر گاه ورقه اختراع ازناً منتقل شده باشد مالک جدید وقتی میتواند از مزایای اینقانون بهره مند شود که این انتقال را به ثبت برساند.

ماده ۴۰ - هر گونه معامله راجع بورقه اختراع باید بموجب سند رسمی بعمل

آمده و در دفتر ثبت اختراعات نیز ثبت شود و الا آن معامله نسبت باشخاص ثالث معتبر نخواهد بود.

هر گاه معامله در خارج ایران واقع گردد آن معامله در ایران نسبت باشخاص ثالث وقتی معتبر خواهد بود که در اداره ثبت اسناد طهران ثبت شده باشد.

ماده ۴۱ - حق الثبت معاملات و انتقالات مذکور در دو ماده فوق را وزارت عدلیه مطابق نظامنامه معین خواهد کرد لیکن در هر حال نباید از دو پهلوی تجاوز نماید.

ماده ۴۲ - مراجعه بکلیه اسناد و اوراق مربوط به ثبت هر اختراع پس از صدور ورقه اختراع آزاد است و هر کس میتواند از اسناد و اوراق مربوط بورقه اختراع یا معاملات راجعه به آن با تأدیه حقی که بموجب نظامنامه معین خواهد شد سواد مصدق تحصیل کند.

ماده ۴۳ - دارنده هر ورقه اختراع یا قائم مقام قانونی او میتواند در تمام مدت اعتبار ورقه مزبور هر تغییری را که در اختراع خود داده باشد مطابق مقررات اینقانون به ثبت رساند - حق الثبت هر تغییر ده ریال طلا خواهد بود.

ماده ۴۴ - نسبت باتباع خارجه که در ایران تقاضای ثبت اختراع نموده و اقامتگاه آنان در ایران نباشد مقررات عهدنامه که بادولت متبوع آنها منعقد شده باشد مرعی خواهد بود و اگر عهدنامه نباشد معامله متقابله خواهد شد.

ماده ۴۵ - وزارت عدلیه نظامنامه های مربوطه باجرای این فصل را تنظیم خواهد نمود - در نظامنامه های مزبور باید تکلیف نکات ذیل صریحاً معین گردد:

- ۱ - طرز تنظیم اظهارنامه ثبت.

- ۲ - اسناد و اوراقی که باید عین یا سواد یا ترجمه مصدق آنها ضمیمه اظهارنامه شود.

۳ - تعرفه انتشارات در مجله رسمی و تعرفه ترجمه و تصدیق صحت ترجمه.

۴ - ترتیبی که مطابق آن کلیه ابلاغات مربوط به ثبت اختراع باید بعمل آید.

فصل سوم - مقررات مشترک

ماده ۴۶ - رسیدگی بدعاوی حقوقی یا جزائی مربوط باختراع یا علامات تجارتنی در محاکم طهران بعمل خواهد آمد اگر چه در مورد دعاوی جزائی جرم در خارج طهران واقع یا کشف و یا متهم در خارج طهران دستگیر شده باشد که در این موارد تحقیقات مقدماتی در محل وقوع یا کشف جرم یا دستگیری متهم بعمل آمده و دوسیه برای رسیدگی بمحاکم طهران ارجاع میشود.

ماده ۴۷ - اگر در ضمن رسیدگی جزائی متهم برای دفاع خود موضوع مالکیت علامت تجارتنی یا اختراع را مطرح کند خود محکمه جزا باید در این موضوع نیز رسیدگی نماید.

ماده ۴۸ - طرق تأمین دلیل - موارد ترتیب توقیف محصولات که مخالف حق حاصل از ثبت علامات تجارتنی یا حق اختراع باشد و همچنین موعدی که اگر بعد از تأمین یا توقیف اقامه دعوی نشود تأمین یا توقیف باطل میگردد بموجب نظامنامه هائی که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد اعم از اینکه مطابق نظامنامه های مزبور مراجعی که برای انجام این امور معین میشود مقامات قضائی باشد یا مأمورین کشوری از قبیل مأمورین گمرک و غیر آنها.

ماده ۴۹ - در مورد خساراتی که خواه از مجرای حقوقی و خواه از مجرای جزائی در دعاوی مربوطه باختراعات و علائم تجارتنی مطالبه میشود خسارات شامل ضررهای وارده و منافع خواهد بود که طرف از آن محروم شده است.

ماده ۵۰ - قانون نهم فروردین ماه ۱۳۰۴ راجع بعلائم تجارتنی و صنعتی

نسخ و این قانون از ۱۵ تیرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

ماده ۵۱ - وزارت عدلیه مأمور اجرای این قانون است.

چون بموجب قانون بیست و چهارم فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلید مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون ثبت علائم و اختراعات) مشتمل بر پنجاه و یک ماده که در تاریخ اول تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

حق الثبت شرکتهای بیمه

مصوب ۶ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - مقررات ماده ۱۰ قانون ثبت شرکتهای مصوب ۲ خردادماه ۱۳۱۰ در آن قسمتی که راجع به حق الثبت خود شرکت است شامل شرکتهای بیمه نخواهد بود و شرکتهای مزبور باید حقوق ذیل را تأدیه نمایند:

برای ثبت خود شرکت معادل ۳۰۰۰ ریال طلا قطع نظر از میزان سرمایه شرکت.

برای معاملات شرکت:

الف - در بیمه بر ضد حریق.

۱) اگر سند بیمه (پلیس بیمه) برای مدتی بیش از سه ماه صادر شود یک دینار برای هر چهارصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسر آن در هر سال یا کسر سال.

۲) اگر سند بیمه برای سه ماه یا کمتر صادر شود یک دینار برای هر هشتصد ریال قیمت مال بیمه شده یا کسر آن.

ب - در سایر بیمه ها ده دینار برای هر بیست ریال حق بیمه یا کسر آن که شرکت اخذ میکند.

ج - برای تصدیقات موقتی ده دینار از هر تصدیق.

هر گاه مبلغ بیمه شده در اوراق و اسناد فوق معین نشده باشد هر یک دینار حق بیمه را باید در مقابل ده ریال قیمت مال بیمه شده محسوب داشت.

هر گاه مدت بیمه ذکر نشده باشد مدت آن یکسال محسوب خواهد شد.

تبصره ۱۵ - در موقع تجدید سند بیمه باید مطابق مقررات فوق حق الثبت تأدیه شود.

تبصره ۲۵ - تأدیه حقوق مذکور در این ماده بعهده خود شرکت است و شرکت بهیچوجه حق ندارد بوسیله از دیاد میزان حق بیمه یا بطریق دیگر آن را از بیمه شدگان اخذ کند.

هر قراردادی که با بیمه شدگان برخلاف این ترتیب داده شود در قسمتی که مخالف این تبصره است باطل بوده و علاوه ممکن است موجب الغاء اجازه عملیات شرکت بشود.

تبصره ۳۵ - بهر سند بیمه یا تصدیق باید معادل حقوق قانونی تمبر الصاق شود و الا سه برابر حق تمبر از شرکت گرفته خواهد شد.

وصول این وجه بطریق اداری و بدون مراجعه به محکمه خواهد بود.

اگر سند بیمه در نسخ متعدد تنظیم شده باشد تمبر به نسخه الصاق میشود که بصاحب سند بیمه باید تسلیم گردد و در سایر نسخ باید قید نمود که تمبر به نسخه مزبور الصاق شده است. بهر يك از سایر نسخ نیز باید معادل يك دینار تمبر الصاق گردد.

ماده دوم - این قانون از ۱۵ آذرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به حق الثبت شرکتهای بیمه) که مشتمل بر دو ماده و در تاریخ ششم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

ثبت اسناد و املاک

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

باب اول - تشکیلات اداری ثبت

ماده ۱ - در هر حوزه ابتدائی باقتضای اهمیت محل يك اداره یا دائره ثبت اسناد و املاک تأسیس میشود - ممکن است هر اداره یا دائره ثبت دارای شعبی باشد.

ماده ۲ - مدیران و نمایندگان ثبت و مسئولین دفاتر و صاحبان دفاتر اسناد رسمی جز در محل مأموریت خود نمی توانند انجام وظیفه نمایند اقدامات آنها در خارج از آن محل اثر قانونی ندارد.

ماده ۳ - در هر اداره یا دائره ثبت متناسب توسعه آن يك یا چند نفر محقق ثبت برای رفع اختلافات و اعتراضات ناشی از تقاضای ثبت املاک معین خواهد شد.

ماده ۴ - انتخاب محققین ثبت از بین مستخدمین وزارت عدلیه مطابق نظامنامه که وزارت عدلیه تنظیم خواهد نمود بعمل می آید.

ماده ۵ - حدود صلاحیت و طرز رسیدگی محققین ثبت بموجب نظامنامه معین خواهد شد در مواردی که رأی محقق ثبت قابل استیناف است محکمه بدایت مرجع استینافی خواهد بود و رسیدگی تمیزی حکم محکمه بدایت مطابق قوانین عمومی در محکمه استیناف بعمل خواهد آمد.

ماده ۶ - برای رسیدگی بامور راجع بجریان ثبت مطابق نظامنامه که وزارت عدلیه معین خواهد کرد هیئت نظارت ثبت مرکب از مدعی العموم دیوان عالی تمیز و مدیر کل اداره تهیه لوایح قانونی و مدیر کل ثبت تشکیل میشود.

ماده ۷ - دفاتر لازم برای ثبت اسناد و املاک وعده و نوع و ترتیب آنها مطابق نظامنامه که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد.

ماده ۸ - مراجعه بدفاتر املاک برای اشخاص ذینفع مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه جائز است.

⊗ مواد ششم و یازدهم بالا بموجب (قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت اسناد و املاک) مصوب دهم مهرماه ۱۳۱۲ (دوره یازدهم) بطریق زیر اصلاح شده است:

ماده ۶ - برای رسیدگی باختلافات و اشتباهات حاصله در امور مربوطه به ثبت املاک و ثبت اسناد و تشخیص وقوع و مؤثر بودن اشتباه و رفع اختلاف و اخذ تصمیم مقتضی دو هیئت بعنوان شورای عالی ثبت و هیئت نظارت در اداره کل ثبت تشکیل می شود:

شورای عالی ثبت مرکب خواهد بود از مدعی العموم دیوان عالی تمیز و مدیر کل امور قضائی (یا یک نفر از اعضاء عالی رتبه قضائی بتعین وزیر عدلیه) و مدیر کل ثبت.

هیئت نظارت عبارت خواهد بود از معاون کل ثبت و رئیس اداره امور املاک و یک نفر از اعضاء اداره کل ثبت بتشخیص وزیر عدلیه.

وظایف و حدود صلاحیت هر يك از دو هیئت مذکور در ماده ۲۵ و ۲۵ مکرر تعیین میشود. ترتیب طرح مسائل و رسیدگی در هر يك از دو هیئت بر طبق آئین نامه وزارت عدلیه خواهد بود.

باب دوم - ثبت عمومی

فصل اول - اعلان ثبت و تحدید حدود

ماده ۹ - در نقاطی که اداره ثبت موجود است از تاریخ اجرای این قانون و در سایر نقاط پس از تشکیل اداره یا دائره ثبت وزارت عدلیه حوزه هر اداره یا دائره ثبت را بچند ناحیه تقسیم کرده و ثبت کلیه اموال غیرمنقول واقع در هر ناحیه اقدام میکند.

ماده ۱۰ - قبل از اقدام به ثبت عمومی املاک هر ناحیه حدود ناحیه مزبور و اینکه املاک واقع در آن ناحیه باید ثبت برسد بوسیله اعلان در جراید باطلاع عموم خواهد رسید - اعلان مزبور در ظرف سی روز سه مرتبه منتشر میشود.

ماده ۱۱ - از تاریخ انتشار اولین اعلان مذکور در ماده فوق تا ۶۰ روز باید کلیه اشخاصی که مالک متصرف املاک واقع در آن ناحیه هستند و اشخاص مذکور در مواد ۲۷ و ۲۲ بوسیله اظهارنامه تقاضای ثبت نمایند.

ماده ۱۱ - از تاریخ انتشار اولین آگهی مذکور در ماده ۱۰ تا شصت روز باید متصرفین بعنوان مالکیت و اشخاص مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ نسبت باملاک واقع در آن ناحیه بوسیله اظهارنامه درخواست ثبت نمایند.

اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مذکور صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده اند با نوع ملك و شماره که از طرف اداره ثبت برای هر ملك معین شده در روزنامه ها آگهی نماید و این آگهی تا شصت روز هر بیست روز يك نوبت منتشر خواهد شد.

تبصره ۵ - در مورد اراضی و املاکی که آثار تصرف مالکانه فعلی کسی نسبت بآنها موجود نباشد درخواست ثبت از کسی پذیرفته میشود که بر مالکیت یا بر تصرف سابق خود بعنوان مالکیت یا بر تصرف خود بعنوان تلقی از مالک یا قائم مقام قانونی مدارکی داشته باشد.

چنانچه تقاضای ثبت نسبت باین قبیل املاک یکی از عناوین مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ باشد در صورتی تقاضای ثبت پذیرفته میشود که تقاضا کننده مدارکی بر عنوان مذکور یا بر تصرف سابق خود بآن بعنوان و یا بر تصرف کسی که تقاضا کننده قائم مقام قانونی او محسوب میشود داشته باشد.

اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین اعلان فوق الذکر صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده اند با نوع ملك و نمره که از طرف اداره ثبت برای هر ملك معین شده در جراید اعلان نماید و این اعلان تا شصت روز هر بیست روز يك نوبت منتشر خواهد شد.

ماده ۱۳ - هر ملكی که نسبت بآن اظهارنامه داده نشده باشد در ضمن اعلان نوبتی مذکور در ماده فوق بعنوان مجهول المالك اعلان خواهد شد ولی تا ده سال از تاریخ انتشار اولین اعلان نوبتی اشخاصی که مطابق ماده ۱۱ حق تقاضای ثبت دارند میتوانند نسبت به آن ملك تقاضای ثبت نمایند.

اعلانات نوبتی این قبیل اشخاص آنچه تا اول فروردین هر سال برسد در آخر فروردین ماه و آنچه تا اول مهر بداره داده شود در آخر مهر ماه همان سال بطریق مذکور در قسمت اخیر ماده ۱۱ انتشار خواهد یافت. اگر تا انقضای ده سال مذکور در فوق هیچکس تقاضای ثبت

ماده ۱۲ بالا بموجب ماده واحده زیر اصلاح شده است:

قانون

اصلاح ماده ۱۲ قانون ثبت اسناد و املاک

مصوب ۱۰ خرداد ماه ۱۳۲۲

ماده واحده - ماده ۱۲ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۳ - نسبت باملاکی که مجهول المالك اعلان شده اشخاصی که حق تقاضای ثبت دارند میتوانند در ظرف مدت دو سال از تاریخ اجرای این قانون تقاضای ثبت نمایند و پس از گذشتن مدت دو سال معاملات راجع به آن املاک قبل از تقاضای ثبت در دفاتر اسناد رسمی پذیرفته نمیشود و صدی ۲۵ از حق ثبت معمولی در موقع تقاضای ثبت علاوه دریافت خواهد شد و نسبت باملاکی که آگهی نوبتی آنها منتشر نشده از تاریخ انتشار اولین آگهی نوبتی مذکور در ماده ۱۱ معاملات این املاک بهیچ عنوان قبل از تقاضای ثبت در دفاتر اسناد رسمی پذیرفته نخواهد شد و پس از یکسال از تاریخ اولین آگهی نوبتی صدی ۲۵ از حق الثبت معمولی در موقع تقاضای ثبت علاوه دریافت خواهد شد.

در این موارد املاکی که قیمت آنها تا پنج هزار ریال است از پرداخت حق الثبت بکلی معاف هستند و املاکی که قیمت آنها تا ده هزار ریال است فقط از پرداخت صدی ۲۵ اضافی معاف خواهند بود.

ماده ۱۲ و ۱۳ قانون ثبت مصوبه ۱۳۱۰ و ماده ۱۳ مکرر قانون ثبت اسناد مصوبه ۱۳۱۳ نسخ میشود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

ملکی را که مجهول المالك اعلان شده ننماید اداره ثبت بتقاضای مدعی العموم بدایت محل مطابق قسمت اخیر ماده ۱۱ ملك را باسم دولت اعلان کرده و بموجب مقررات این قانون سند مالکیت صادر خواهد نمود تا قیمت یا منافع آن مطابق قانون مدنی بمصارف خیریه برسد.

ماده ۱۳ - کسانی که تقاضای ثبت ملکی را که مجهول المالك اعلان شده بنمایند باید دوبرابر حق الثبت بپردازند مگر اینکه ملك یا املاک مورد تقاضای آنها دوهزار ریال یا کمتر قیمت داشته باشد در این صورت فقط حق الثبت معمولی را خواهند پرداخت.

در مورد املاکی که مطابق ماده ۱۲ بنام دولت ثبت میشود حق الثبت معمولی اخذ خواهد شد و حق الثبت مزبور در صورتی که ملك عایدی داشته باشد از عوائد والا موافق نظامنامه وزارت عدلیه از قیمت آن اخذ میشود.

ماده ۱۴ - تحدید حدود املاک واقعه در هر ناحیه متدرجاً بترتیب نمره املاک مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل می آید و تقاضا کنندگان ثبت و مجاورین برای

ماده ۱۳ بالا بموجب قانون مشروحه در زیر اصلاح شده و این اصلاح هم بموجب (قانون اصلاح ماده ۱۲ ثبت) مصوب دهم خرداد ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) نسخ شده است:

قانون

اصلاح مواد ۱۳ و ۴۱ و ۴۳ و ۷۰ و ۱۱۱ و ۱۱۷

قانون ثبت اسناد و املاک

مصوب ۷ مردادماه ۱۳۱۲ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - ۱ - ماده ۱۳ قانون ثبت اسناد و املاک بطریق ذیل اصلاح میشود:

ماده ۱۳ - کسانی که تقاضای ثبت ملکی را که مجهول المالك اعلان شده بنمایند باید صدی ۲۵ علاوه بر حق الثبت معمولی بپردازند مگر در موارد ذیل:

الف - اگر ملك یا املاک مورد تقاضای ثبت دوهزار ریال یا کمتر قیمت داشته باشد حق الثبت معمولی پرداخته خواهد شد.

ب - اگر ملك یا املاک مورد تقاضای ثبت بیش از دوهزار ریال و منتهی بیست هزار ریال قیمت داشته باشد تا دوهزار ریال حق الثبت معمولی و نسبت بمآزاد دوهزار ریال تا بیست هزار ریال صدی ده علاوه بر حق الثبت معمولی حق الثبت باید تأدیه بشود.

در مورد املاکی که مطابق ماده ۱۲ بنام دولت ثبت میشود حق الثبت معمولی اخذ خواهد شد و حق الثبت مزبور در صورتیکه ملك عایدی داشته باشد از عوائد والا موافق نظامنامه وزارت عدلیه از قیمت آن اخذ میشود.

روز تحدید حدود بوسیله اعلان احضار میشوند - این اعلان لا اقل بیست روز قبل از تحدید حدود یکمرتبه در جراید منتشر میشود بعلاوه مطابق نظامنامه وزارت عدلیه در محل نیز اعلانی منتشر خواهد شد.

ماده ۱۵ - اگر تقاضا کنندنده در موقع تحدید حدود خود یا نماینده اش حاضر نباشد ملك مورد تقاضا با حدود اظهار شده از طرف مجاورین تحدید خواهد شد.

هر گاه مجاورین نیز در موقع تحدید حدود حاضر نشوند و باین جهت حدود ملك تعیین نگردد اعلان تحدید حدود نسبت به آن املاک تجدید میشود و اگر برای

ماده ۱۳ مکرر بموجب ماده واحده زیر تصویب و بقانون ثبت علاوه شده است و بعداً بموجب (قانون اصلاح ماده ۱۲ ثبت) مصوب دهم خرداد ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) نسخ شده است.

قانون

الحاق ماده ۱۳ مکرر بقانون ثبت اسناد و املاک

مصوب ۱۵ خردادماه ۱۳۱۳ شمسی

ماده واحده - ماده ذیل تحت نمره ۱۳ مکرر بقانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ افزوده میشود:

ماده ۱۳ مکرر - در مورد اعیانی که زارعین در املاک مزروعی متعلق بغيردارند و به تبع اصل ملك یا مستقلاً مجهول المالك اعلان شده است تقاضای ثبت از طرف زارعین نسبت به اعیانی مزبور با همان حق الثبت معمولی وبدون تأدیه وجه علاوه مقرر در ماده ۱۳ اصلاحی مصوب ۷ مرداد ۱۳۱۲ قبول خواهد شد اگر چه قیمت آن بیش از دوهزار ریال باشد.

تبصره ۱۵ - در مورد این ماده مقصود از زارعین کلیه ساکنین املاک مزروعی است اگر چه شغل آنها زراعت نباشد باستثنای مالك اصل زمین.

تبصره ۴۵ - کلیه املاکی که مجهول المالك اعلان شده یا در سال ۱۳۱۳ مجهول المالك اعلان شود چنانچه تا آخر اسفندماه ۱۳۱۳ تقاضای ثبت آن بشود از پرداخت وجه علاوه مقرر در ماده ۱۳ اصلاحی معاف بوده و همان حق الثبت معمولی اخذ خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پانزدهم خردادماه یکهزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مرتبۀ دوم نیز تقاضا کننده و مجاورین هیچیک حاضر نشده و تحدید حدود بعمل نیاید حق الثبت ملك دوبرابر اخذ خواهد شد.

فصل دوم - اعتراض

ماده ۱۶ - هر کس نسبت بملك مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرضحال مزبور مستقیماً به اداره یا دائره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود - در مقابل عرضحال باید رسید داده شود در صورتیکه عرضحال در مدت قانونی داده شده باشد اداره ثبت آنرا نزد محقق ثبت و یا دفتر محکمه که مرجع رسیدگی است ارسال میدارد اگر اداره ثبت تشخیص دهد که عرضحال خارج از مدت داده شده کتباً نظر خود را اظهار خواهد کرد و بحاکم محکمه ابتدائی محل اطلاع میدهد تا حاکم مزبور در جلسه اداری موافق نظامنامه وزارت عدلیه رسیدگی کرده رأی دهد رأی حاکم محکمه ابتدائی در این موضوع قاطع است.

ماده ۱۷ - هر گاه راجع بملك مورد تقاضای ثبت بین تقاضا کننده و دیگری قبل از انتشار اولین اعلان نوبتی دعوائی اقامه شده و در جریان باشد کسیکه طرف دعوی با تقاضا کننده است باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز تصدیق محکمه را مشعر بجریان دعوی بدارد ثبت تسلیم نماید و الا حق او ساقط خواهد شد.

تبصره ۵ - در مواردی که اداره ثبت تشخیص دهد تصدیق مزبور خارج از مدت بدارد ثبت تسلیم گردیده موافق ماده ۱۶ عمل خواهد شد.

ماده ۱۸ - در صورتیکه محکمه یا محقق ثبت قرار عدم صلاحیت خود را صادر نماید مکلف است پس از قطعیت قرار مزبور بتقاضای مدعی دوسیه عمل را برای

مرجع صلاحیتدار بفرستد - در این مورد تجدید عرضحال لازم نیست.

اگر معترض پس از تقدیم عرضحال در مدت شصت روز دعوی خود را تعقیب نکرد (مسکوت گذاشت) محکمه یا محقق ثبت مکلف است بتقاضای مستدعی ثبت قرار اسقاط دعوی اعتراض را صادر نماید - از این قرار میتوان استیناف داد - رأی استیناف قابل تمیز نیست.

ماده ۱۹ - در صورتیکه در جلسه مقرر برای محاکمه یا رسیدگی محقق ثبت معترض یا وکیل او حاضر نشود و مطابق مقررات اصول محاکمات حقوقی بتقاضای مستدعی ثبت عرضحال او ابطال گردد تجدید عرضحال فقط در ظرف ده روز پس از ابلاغ قرار ابطال برای يك مرتبه ممکن خواهد بود - در این مورد عرضحال مستقیماً به محقق ثبت یا دفتر محکمه صلاحیتدار داده خواهد شد.

تبصره ۵ - در مواردی نیز که بموجب مواد ۱۶ و ۱۷ اصول محاکمات آزمایش عرضحال رد میشود مفاد این ماده لازم الرعایه است.

ماده ۲۰ - مجاوری که نسبت بحدود یا حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل است میتواند فقط تا سی روز از تاریخ تنظیم صورت مجلس تحدید حدود بوسیله اداره ثبت بمرجع صلاحیتدار عرضحال دهد.

مقررات مواد ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ (باستثنای مدت اعتراض که سی روز است) در این مورد نیز رعایت خواهد شد.

تقاضا کننده ثبتی که خود یا نماینده اش در موقع تحدید حدود حاضر نبوده و ملك مورد تقاضای او با حدود اظهار شده از طرف مجاورین مطابق ماده ۱۵ تحدید شده میتواند مطابق مقررات این ماده عرضحال اعتراض دهد.

فصل سوم - در آثار ثبت

ماده ۲۱ - پس از اتمام عملیات مقدماتی ثبت ملک در دفتر املاک ثبت شده و سند مالکیت مطابق ثبت دفتر املاک داده می شود.

ماده ۲۲ - همینکه ملکی مطابق قانون در دفتر املاک به ثبت رسید دولت فقط کسی را که ملک باسم او ثبت شده و یا کسی را که ملک مزبور باو منتقل گردیده و این انتقال نیز در دفتر املاک به ثبت رسیده یا اینکه ملک مزبور از مالک رسمی ارثاً به او رسیده باشد مالک خواهد شناخت.

در مورد ارث هم ملک وقتی در دفتر املاک باسم وراثت ثبت می شود که وراثت و انحصار آنها محرز و در سهم الارث بین آنها توافق بوده و یا در صورت اختلاف حکم نهائی در آن باب صادر شده باشد.

تبصره ۵ - حکم نهائی عبارت از حکمی است که بواسطه طی مراحل قانونی و یا بواسطه انقضای مدت اعتراض و استیناف و تمیز دعوائی که حکم در آن موضوع صادر شده از دعاوی مختومه محسوب شود.

ماده ۲۳ - ثبت ملک بحقوق کسانی که در آن ملک مجرای آب یا چاه قنات (اعم از دائر و بائر) دارند بهیچ عنوان و در هیچ صورت خللی وارد نمی آورد.

ماده ۲۴ - پس از انقضای مدت اعتراض دعوی اینکه در ضمن جریان ثبت تضییع حقی از کسی شده پذیرفته نخواهد شد نه بعنوان عین نه بعنوان قیمت نه بهیچ عنوان دیگر خواه حقوقی باشد خواه جزائی.

در مورد مذکور در ماده ۴۴ مطابق ماده ۴۵ و در موارد مذکور در مواد ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۶ - ۱۱۷ مطابق مقررات جزائی مذکور در باب ششم این قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۲۵ - چنانچه در جریان عملیات مقدماتی ثبت اشتباه مؤثری واقع شده باشد بطریق ذیل رفتار خواهد شد:

هر گاه اشتباه از عملیات خود تقاضا کننده ثبت ناشی شده باشد کلیه عملیاتی که در نتیجه آن

ماده ۲۵ بالا بموجب ماده واحده (قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت اسناد و املاک) مصوب دهم مهرماه ۱۳۱۷ (دوره یازدهم) بطریق زیر اصلاح شده است:

ماده ۱ - هر گاه در اجرای مقررات ماده ۱۱ از جهت پذیرفتن تقاضای ثبت اختلافی بین اشخاص و اداره ثبت واقع شود و یا اشتباهی تولید گردد و یا در تصرف اشخاص تراحم و تعارضی باشد رسیدگی بآن از صلاحیت شورای عالی ثبت مذکور در ماده ۶ خواهد بود که به تقاضای مدیر کل ثبت رسیدگی و اظهار نظر خواهد کرد.

۲ - رسیدگی بسایر اشتباهات و اختلافاتی که در جریان عملیات ثبت املاک واقع شود از صلاحیت هیئت نظارت مذکور در ماده ۶ خواهد بود.

۳ - در موارد صلاحیت هر یک از دو هیئت تشخیص وقوع اشتباه و مؤثر بودن آن با خود هیئت خواهد بود و رأی و تصمیم هر یک از آنها قطعی است بدون آنکه در رسیدگی با اعتراضات ثبت در محاکم تأثیری داشته باشد.

۴ - هر گاه تشخیص صلاحیت یکی از دو هیئت مورد تردید اداره کل ثبت باشد و یا پس از ارجاع به هیئت نظارت هیئت مذکور خود را صالح نداند موضوع در شورای عالی ثبت طرح و رأی این هیئت در تشخیص صلاحیت قاطع است.

۵ - هر گاه شورای عالی ثبت یا هیئت نظارت تشخیص دادند که در جریان ثبت املاک اشتباه مؤثری واقع شده عملیاتی که در نتیجه آن اشتباه و یا بعد از آن بعمل آمده و یا اشتباه مربوط بآن بوده ابطال و جریان ثبت بر طبق مقررات این قانون تجدید یا تکمیل یا اصلاح میگردد.

۶ - هر گاه بر حسب تشخیص شورای عالی ثبت یا هیئت نظارت مقرر شود هر سه نوبت آگهی مذکور در ماده ۱۱ تجدید شود معترضین مطابق ماده ۱۶ حق اعتراض خواهند داشت و چنانچه مقرر شود فقط آگهی های نوبت دوم و سوم یا نوبت سوم تجدید شود در این صورت از تاریخ نشر آخرین آگهی تا اینجا روز اشخاص حق اعتراض دارند.

۷ - چنانچه اشتباه از طرف خود درخواست کننده ثبت ناشی شده باشد هزینه اقداماتی که برای جریان ثبت ملک بعمل می آید بعهده تقاضا کننده ثبت است و چنانچه رأی یکی از دو هیئت ابطال کلیه عملیات ثبتی باشد جریان مجدد عملیات ثبت موقوف بتأدیبه حق الثبت جدید خواهد بود.

۸ - رسیدگی هر یک از دو هیئت در اثر اشتباه یا اختلاف ناموقعی جایز و ممکن است که هنوز ملک در دفتر املاک به ثبت نرسیده باشد.

ماده ۲۵ مکرر زیر بموجب (قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت اسناد و املاک) مصوب دهم مهرماه ۱۳۱۷ (دوره یازدهم) تصویب و در تاریخ ۲۶ مرداد ۱۳۲۰ (دوره ۱۲) شق دوم آن

اشتباه و یا بعد از آن بعمل آمده و یا اشتباه مربوط به آن بوده باطل و ملک باید با تأدیه حق ثبت جدید ثبت برسد در این مورد اعلانات مربوطه مطابق نظامنامه‌های وزارت عدلیه منتشر خواهد شد. هر گاه اشتباه از عملیات مأمورین ثبت ناشی شده باشد آن اشتباه باید بعد از اتمام عملیات تعدید حدود هر ناحیه بوسیله اعلان اصلاحی تصحیح شود در این صورت معترضی که حق او در اثر آن اشتباه ساقط شده بود می تواند مطابق مقررات این قانون عرضحال اعتراض بدهد - در هر يك از دو صورت فوق تشخیص وقوع و مؤثر بودن اشتباه و عملی که برای رفع آن باید بعمل آید بعهده هیئت نظارت ثبت اسناد و املاک خواهد بود و رأی هیئت مزبور قاطع است.

که در زیر مذکور است اصلاح و بازهم در تاریخ دهم خرداد ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) قسمتی از آن اصلاح که در زیر مذکور است نسخ شده است:

ماده ۲۵ مکرر ۱- در غیر موارد مذکور در مواد ۴ و ۶۰ قانون دفتر اسناد رسمی مصوب ۱۵ خرداد ۱۳۱۶ هر گاه در طرز تنظیم اسناد و تطبیق مفاد آنها با قوانین اشکال یا اشتباهی پیش آید رفع اشکال و اشتباه و صدور دستور لازم نیز باشورای عالی ثبت خواهد بود.

۲- در هر مورد که بنظر وزیر عدلیه یا مدیر کل ثبت رأی هیئت نظارت مذکور در ماده ۶ قانون ثبت و یا رأی هیئت حل اختلاف و حاکم بدایت که در مورد رسیدگی بشکایات مربوطه به اجرای اسناد مطابق ماده ۵۹ قانون دفتر اسناد رسمی و مواد تابعه صادر میشود برخلاف قانون باشد موضوع در شورای عالی ثبت طرح و هیئت مزبور رسیدگی کرده نظر خود را اظهار میدارد.

رأی شورای عالی در این مورد فقط برای رعایت قانون در نظایر آن است و نسبت بموضوع طرح شده و اشخاص ذی‌علاقه تأثیری ندارد.

در صورتیکه شورای عالی ثبت رأی هیئت مذکوره را مخالف قانون تشخیص دهد رأی شورای عالی در مجله رسمی یا مجموعه حقوقی منتشر خواهد شد.

اصلاح زیر در تاریخ ۲۶ مرداد ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) تصویب شده است:

الف - قانون ثبت و املاک

۱- شق ۲ ماده ۲۵ مکرر قانون ثبت مصوب دهم مهر ماه ۱۳۱۷ بشرح زیر اصلاح میشود:

شق ۳- در هر مورد که بنظر وزارت دادگستری یا اداره کل ثبت رأی هیئت نظارت مذکور در ماده ۶ قانون ثبت و یا رأی هیئت حل اختلاف و دادرس دادگاه شهرستان که در مورد رسیدگی بشکایات مربوطه با اجرای مفاد اسناد رسمی مطابق ماده ۵۹ قانون دفتر اسناد رسمی و مواد وابسته صادر میشود برخلاف قانون باشد و یا تشخیص داده شود که گردش پرونده های اجرائی برخلاف مقررات صورت گرفته است موضوع برای رسیدگی بشورای عالی ثبت ارجاع میشود و رأی شوری قطعی و قابل اجراست. ارجاع بشورای عالی ثبت و رسیدگی آن در موارد رأی هیئت نظارت ناموقعی است که ملک در دفتر املاک به ثبت نرسیده باشد و نسبت برای هیئت حل اختلاف و دادرس دادگاه شهرستان ارجاع بشورای عالی ثبت فقط در ظرف دو ماه از تاریخ صدور رأی بعمل میآید.

ماده ۲۶- در مورد انتقال تمام یا قسمتی از ملک ثبت شده و یا واگذاری حقی نسبت بعین آن ملک و همچنین در مورد عمری و رقبی و سکنی و معاملات راجع بانتقال منافع ملک برای مدتی بیش از سه سال بترتیب ذیل عمل خواهد شد:

سند معامله در دفتر اسناد رسمی یا دفتر معاملات غیر منقول ثبت و خلاصه آن در دفتر املاک ذیل صورت ثبت ملک قید می شود و بهمین طریق خلاصه کلیه انتقالات در دفتر املاک بترتیب تاریخ ذیل یکدیگر ثبت خواهد رسید.

بشرایط و ترتیب ثبت خلاصه انتقالات در دفتر املاک و تجدید اوراق مالکیت بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۲۷- کسانی که در مورد املاک وقف و حبس و ثلث باقی باید تقاضای ثبت بدهند و همچنین کسانی که نسبت بثبت این قبیل املاک باید عرضحال اعتراض داده و حقوق وقف و حبس و ثلث باقی را حفظ کنند بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

در مورد تخلفات از مقررات اجرائی هم ارجاع کار بشورای عالی ثبت تنها در مدت دو ماه از پایان عملیات اجرائی صورت خواهد گرفت.

در صورتیکه شورای عالی ثبت رأی هیئت نظارت یا هیئت رفع اختلاف را مخالف قانون تشخیص دهد رأی شورای عالی در مجله رسمی و مجموعه حقوقی منتشر خواهد شد.

قبصر ۱۵- در موارد فوق چنانچه وزیر دادگستری لازم بداند دستور خواهد داد تا حصول نتیجه رسیدگی در شورای عالی ثبت عملیات اجرائی یا ثبتی متوقف بماند.

قبصر ۳۵- آرائی هم که تا تاریخ تصویب این قانون از هیئت های نامبرده صادر و بنظر وزارت دادگستری برخلاف قانون تشخیص شده بشرح فوق در شورای عالی طرح و رسیدگی خواهد شد مشروط بر اینکه گزارش موضوع تا دو ماه از تاریخ تصویب این قانون بشورای عالی فرستاده شود. بموجب ماده دهم قانون مصوب ۲۷ شهریور ۱۳۲۲ (دوره ۱۳) که در زیر مذکور است قسمتی از شق ۲ ماده ۲۵ مکرر نسخ شده است:

ماده ۵۵- ماده ۹۴ قانون ثبت مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ و مواد (۵۸ و ۵۹ و ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴) قانون دفتر اسناد رسمی مصوب خرداد ماه ۱۳۱۷ و تبصره اضافی بماده ۶۴ مصوب مهر ماه ۱۳۱۷ و آن قسمتی از شق ۲ ماده ۲۵ مکرر از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ مرداد ۱۳۲۰ که راجع است بهیئت رفع اختلاف و دادرس دادگاه شهرستان در مورد رسیدگی بشکایات مربوطه به اجرای مفاد اسناد رسمی و هر قانون دیگر در قسمتی که مخالف این قانون باشد نسخ میشود.

ماده ۲۸ - هر گاه نسبت باین قبیل املاک بعنوان مالکیت تقاضای ثبت شده و متولی یا نماینده اوقافی که بموجب نظامنامه مکلف بدادن عرضحال اعتراض و تعقیب دعوی و حفظ حقوق وقف یا حبس یا ثلث باقی است در اثر تبانی به تکلیف خود عمل ننماید بمجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد.

در مواردی نیز که تقاضای ثبت ملک دیگری بدون ذکر حقوق ارتفاقی املاک وقف و حبس و ثلث باقی شده است هر گاه اشخاص مذکور در فوق در اثر تبانی به تکلیف خود عمل ننمایند بمجازات خائنین در امانت محکوم میشوند.

ماده ۲۹ - مخارج راجع به ثبت املاک مذکور در فوق در صورتی که ملک مورد تقاضا عایدات نداشته و برای امور خیریه تخصیص داده شده باشد و همچنین مخارج محاکمه اعتراض از محل مبرات مطلقه و موقوفات مجهول المصرف داده می شود و در صورت عدم کفایت این عایدات مخارج گرفته نخواهد شد.

ماده ۳۰ - در مواردی که اداره اوقاف تقاضای ثبت میدهد مخارج راجع به ثبت را خود مستقیماً از عایدات موقوفه مورد تقاضا وصول خواهد نمود.
برای ثبت مساجد و اماکن متبرکه و مدارس قدیمه و تکایا و آب انبارهای عمومی تقاضای ثبت از طرف متولی یا اداره اوقاف بدون اخذ حق الثبت و مخارج مقدماتی پذیرفته خواهد شد.

ماده ۳۱ - ثبت رقبه بعنوان وقفیت و حبس مثبت تولیت نیست.

ماده ۳۲ - تقاضای ثبت نسبت باملاک دولت بعهده مالیه محل و نسبت باملاک و مؤسسات بلدی و خیریه برعهده رئیس مؤسسه و نسبت باملاک شرکتهای بعهده مدیر شرکت و در مورد املاک محجورین بعهده ولی یا قیم آنها است.

ماده ۳۳ - نسبت باملاکی که با شرط خیار یا بعنوان قطعی با شرط نذر خارج و یا بعنوان قطعی با شرط و کالت منتقل شده است و بطور کلی نسبت باملاکی که بعنوان

صلح یا بهر عنوان دیگر با حق استرداد قبل از تاریخ اجرای این قانون انتقال داده شده اعم از اینکه مدت خیار یا عمل بشرط و بطور کلی مدت حق استرداد منقضی شده یا نشده باشد و اعم از اینکه ملک در تصرف انتقال دهنده باشد یا در تصرف انتقال گیرنده حق تقاضای ثبت با انتقال دهنده است مگر در موارد ذیل که اظهارنامه فقط از منتقل الیه پذیرفته میشود:

۱ - در صورتی که ملک قبل از تاریخ اجرای این قانون بموجب حکم نهائی بملکیت قطعی منتقل الیه محکوم شده باشد.

۲ - در صورتی که پس از انقضاء مدت حق استرداد انتقال دهنده مالکیت قطعی (بدون حق استرداد) انتقال گیرنده را کتباً تصدیق کرده باشد.

۳ - در صورتیکه با شرایط ذیل ملک در تصرف انتقال گیرنده باشد:

الف - در تاریخ اجرای این قانون بیش از پنجسال از تاریخ انقضای مدت حق استرداد گذشته باشد.

ب - قبل از تاریخ اجرای این قانون از طرف انتقال دهنده یا قائم مقام قانونی او بر علیه انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او راجع به انتقال نه اقامه دعوی شده و نه اظهاریه رسمی یا اعتراضنامه ثبت داده شده باشد.

تبصره ۱ - کلیه معاملات با حق استرداد ولو آنکه در ظاهر معامله با حق استرداد نباشد مشمول جمیع مقررات راجعه بمعاملات با حق استرداد خواهد بود

بموجب ماده اول قانون اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۸ دیماه ۱۳۱۲ شمسی (کمسیون قوانین عدلیه) در (دوره نهم) فقره ۳ بالا بشرح زیر اصلاح شده است:

ماده اول - فقره ۳ ماده ۲۳ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ بطریق ذیل اصلاح میشود:

فقره ۳ - در صورتیکه در تاریخ اجرای قانون مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ ملک مورد معامله در تصرف انتقال گیرنده بوده و لااقل پنج سال از انقضای موعده حق استرداد تا تاریخ مزبور گذشته باشد مشروط بدو شرط ذیل:

الف - از انقضای موعده حق استرداد تا تاریخ اجرای قانون بهمن ۱۳۰۸ از طرف انتقال دهنده یا قائم مقام قانونی او بوسیله عرضحال یا اظهارنامه رسمی اعتراض بملکیت انتقال گیرنده نشده باشد.

ب - در صورتیکه تا تاریخ تصویب این قانون (۲۸ دیماه ۱۳۱۲) حکم قطعی بر بی حقی انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او صادر نشده باشد.

اعم از اینکه معامله بین متعاملین محصور بوده و یا برای تأمین حق استرداد اشخاص ثالثی را به ای نحو کان مداخله داده باشند.

قبصر ۳۵- در مواردی که مطابق این ماده انتقال دهنده تقاضای ثبت میکند باید حق انتقال گیرنده را در تقاضانامه خود قید نماید و این حق در ضمن اعلان با تصریح باسم طرف ذکر خواهد شد.

ماده ۳۴- در مورد معاملات مذکوره در ماده ۳۳ هر گاه انتقال دهنده در ظرف مدت

بموجب ماده واحده (قانون اصلاح مواد ۳۴ و ۳۵ قانون ثبت اسناد و املاک) مصوب ۱۵ اسفندماه ۱۳۱۲ (دوره نهم) مواد ۳۴ و ۳۵ بالا تغییر یافته و بعداً بموجب شق دوم از ماده واحده مصوب ۲۶ مرداد ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) ماده ۳۴ اصلاحی هم تغییر یافته و بموجب شق سوم همین قانون ماده بعنوان ماده ۳۴ مکرر بتصویب رسیده و هر سه قسمت در زیر مندرج است:

قانون اصلاح مواد ۳۴ و ۳۵ قانون ثبت اسناد و املاک

مصوب ۱۵ اسفندماه ۱۳۱۲ شمسی

ماده واحده- مواد ۳۴ و ۳۵ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ نسخ و دو ماده ذیل بجای آن تصویب و از تاریخ تصویب قابل اجرا خواهد بود:

ماده ۳۴- در مورد معاملات مذکوره در ماده ۳۳ هر گاه انتقال دهنده در ظرف مدت از حق خود استفاده نکرد انتقال گیرنده می تواند فروش مال مورد معامله را از اداره ثبت تقاضا نماید در این صورت اداره ثبت با انتقال دهنده اخطار می کند که هر گاه در ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ اخطار به اصل وجه معامله را با اجرت المسمی عقب افتاده و خسارت تأخیر تأدیه نسبت به اصل از روز انقضای مدت حق استرداد با انتقال گیرنده تأدیه ننماید مورد معامله بمزایده گذارده میشود و برای تعیین قیمتی که مزایده از آن قیمت شروع میشود باید ملک بقیمت عادلانه تقویم شود و در صورتی که تعیین قیمت عادلانه محتاج باهل خبره باشد یک یا چند نفر خبره بتراضی طرفین و در صورت عدم تراضی سه نفر اهل خبره بقرعه معین شده و بعد از تقویم مال مورد معامله یک خمس از قیمتی که خبره معین نمود کسر و مزایده از آن قیمت شروع میشود و بعد از فروش وجه آن بمیزان طلب به انتقال گیرنده داده میشود اگر چه مدیون طلبکار دیگری هم داشته باشد و اگر در روز مزایده خریداری نبود یا مبلغی که مزایده از آن شروع شده بفروش نرسید از مال مزبور بهمان قیمت یعنی قیمت عادلانه یا کسر خمس آن بمقدار طلب با انتقال گیرنده داده می شود و اداره ثبت سند قطعی با انتقال گیرنده خواهد داد ولی مؤسسات بانکی از این قاعده مستثنی بوده و باید ملک مورد معامله بطریق مزایده بفروش برسد.

از حق خود استفاده نکرد انتقال گیرنده حق دارد از اداره ثبت فروش ملک متعلق حق خود را تقاضا نماید در این صورت اداره مزبور به انتقال دهنده اخطار خواهد کرد که در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اخطار نامه اصل و اجرت المسمی عقب افتاده و خسارت تأخیر تأدیه نسبت باصل (از روز انقضای مدت حق استرداد) یا وجه التزام را در صورتی که بین طرفین مقرر بوده با انتقال گیرنده تأدیه کند و الا ملک بطریق مزایده فروخته شده و وجوه فوق الذکر مرجعاً بر هر طلبکار دیگر

قبصر ۱۵- املاکی که مورد تقاضای مزایده بوده و هنوز بفروش نرسیده و سند قطعی بخریدار داده نشده از حیث مزایده و تقویم و واگذاری بمنتهی الیه مشمول این قانون خواهد بود.

قبصر ۳۵- در صورت تعیین قیمت بتوسط اهل خبره که بقرعه معین شده باشند هر گاه یک طرف اعتراض قابل توجهی بر تقویم اهل خبره بنماید در ظرف ده روز بعد از ابلاغ تصدیق اهل خبره به او حق دارد برای یک نوبت تجدید نظر بخواهد در این صورت خبره های دیگری برای تعیین قیمت انتخاب خواهد شد.

قبصر ۳۵- محل تقویم مال مورد مزایده انتخاب خبره بتراضی یا بقرعه و ترتیب بقرعه و تجدید نظر در تصدیق خبره و حق الزحمه آنان و سایر ترتیبات بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

قبصر ۴۵- در مورد معاملات مذکوره در ماده ۳۴ خسارت تأخیر تأدیه باصل وجه مورد معامله از تاریخ انقضای مدت حق استرداد تعلق خواهد گرفت - در مورد سایر معاملات استقراری تعلق خسارت تأخیر اداء مشروط بتقدیم اظهارنامه یا عرضحال است از تاریخ ابلاغ اظهارنامه یا تقدیم عرضحال محسوب میشود ولی بطور کلی تعلق خسارت تأخیر اداء در صورتی است که وجه الزامی بین طرفین در ضمن معامله اصلی یا ضمن هر نوع قرارداد و معامله دیگر که التزام مزبور راجع بمعامله اصلی باشد و مدیون در صورت تأخیر اداء بطور مستقیم یا غیر مستقیم بتأدیه آن ملزم نشده باشد.

قبصر ۵۵- مقررات این ماده بمعاملاتی که موافق ماده ۳۳ نسبت بعین منقول واقع شده مجری خواهد بود ولی در هر موردی که عین منقول قابل تجزیه نباشد باید مال مزبور بمزایده بفروش رسیده و طلب دائن تأدیه گردد.

معاملات شرطی که موضوع آن مال ذمه باشد (از قبیل بیع شرط روغن و امثال آن) دائن فقط حق دارد اصل طلب خود را با وجه التزام (در صورتیکه معین شده باشد) یا خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ انقضای مدت مطالبه نماید.

قبصر ۶۵- در صورتیکه پس از اخطار اداره ثبت با انتقال دهنده در ظرف مدت دو ماه انتقال دهنده

انتقال دهنده به انتقال گیرنده تأدیه میگردد.

قبصر ۱۵ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ خسارت تأخیر تأدیه باصل وجه مورد معامله و از تاریخ انقضای مدت حق استرداد تعلق خواهد گرفت در مورد سایر معاملات استقراضی تعلق خسارت تأخیر تأدیه مشروط بتقدیم اظهارنامه یا عرضحال است و از تاریخ ابلاغ اظهارنامه و یا تقدیم عرضحال محسوب میشود.

قبصر ۲۵ - مقصود از وجه التزام مذکور در این قانون وجهی است که در ضمن معامله با انتقال گیرنده معامله خود را ختم نماید اداره ثبت اسناد حق مطالبه حق الاجرا را نخواهد داشت.

ماده ۳۵ - محاکم عدلیه در هیچ مورد نسبت بوجه التزام مقرر در معاملات مذکوره در ماده ۲۲ و معاملات استقراضی بیش از صدی ۱۵ در سال بنسبت مدت تأخیر حکم نداده و ادارات ثبت بیش از صدی دوازده در سال ورقه لازم الاجرا صادر نخواهند کرد.

قانون اصلاح مواد ثبت اسناد و قوانین دیگر

مصوب ۲۶ مردادماه ۱۳۲۰

۴ - ماده ۳۴ اصلاح قانون ثبت مصوب پانزدهم اسفندماه ۱۳۱۲ و تبصره های آن نسخ و ماده زیر بجای آن تصویب میشود:

ماده ۳۴ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و کلیه معاملات شرطی و رهنی راجع بمنقول و غیر منقول چنانچه بدهکار در ظرف مدت مقرر از حق خود استفاده نکند بستانکار میتواند با درخواست صدور اجرائیه فروش مال مورد معامله را از اداره ثبت بخواهد هر گاه بدهکار در ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ اجرائیه اصل وجه مورد معامله را با اجور عقب افتاده و زیان دیر کرد نسبت باصل از تاریخ انقضای مدت حق استرداد نپردازد آگهی مزایده مال مورد معامله از همان مبلغی که در سند تعیین شده بعلاوه اجور عقب افتاده و زیان دیر کرد نسبت باصل وجه از تاریخ انقضای مدت معامله تا روز مزایده حقوق دیوانی و هزینه مزایده و مالیات حراج منتشر میشود و در روز معین از همان مبلغ مزایده شروع و از وجه حاصل از فروش طلب بستانکار پرداخته شده و مازاد پس از وضع حقوق دیوانی و هزینه مزایده و مالیات حراج به بدهکار داده میشود چنانچه مال مزبور خریدار نداشته باشد پس از دریافت حقوق و عوارض دولتی بخود بستانکار بمان مبلغ آگهی شده واگذار میگردد. مؤسسات بانکی از این قاعده خیر مستثنی میباشند و در این صورت ملک مورد معامله بهر حال بطریق مزایده باید بفروش برسد.

قبصر ۱۵ - املاکی که مورد درخواست مزایده بوده و در تاریخ اجرای این قانون ارزیابی آنها طبق ماده ۳۴ سابق قطعی نشده مشمول این قانون خواهند بود.

قبصر ۲۵ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ زیان دیر کرد اصل وجه مورد معامله از تاریخ انقضای مدت مقرر در سند تعلق خواهد گرفت - در مورد سایر معاملات استقراضی تعلق زیان دیر کرد

اصلی یا هر نوع قرارداد و معامله دیگری مقرر شده و مدیون در صورت تأخیر تأدیه بطور مستقیم یا غیر مستقیم بتأدیه آن ملزم باشد.

ماده ۳۵ - در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و بطور کلی در جمیع معاملات استقراضی

مشروط بتقدیم اظهارنامه یا دادخواست است و از تاریخ ابلاغ اظهارنامه یا تقدیم دادخواست محسوب میشود ولی بطور کلی زیان دیر کرد در صورتی تعلق میگیرد که وجه التزامی بین طرفین در ضمن معامله اصلی یا ضمن هر نوع قرارداد یا معامله دیگری بطوری که التزام مزبور راجع بمعامله اصلی باشد مقرر نشده و بدهکار در صورت دیر کرد بطور مستقیم یا غیر مستقیم بتأدیه آن ملزم نگردیده باشد.

قبصر ۳۵ - در معاملات استقراضی که موضوع آن مال ذمه باشد از قبیل بیع شرط روغن و امثال آن بستانکار فقط حق دارد اصل طلب خود را با وجه التزام (در صورتیکه معین شده باشد) و یا زیان دیر کرد از تاریخ انقضای مدت مطالبه نماید.

قبصر ۴۵ - در صورتیکه در ظرف سه ماه مهلت مذکور در ماده ۳۴ بدهکار یا بستانکار معامله خود را مستقیماً ختم نماید اداره ثبت اسناد فقط نصف حق اجراء را دریافت خواهد داشت.

۴ - ماده زیر بشماره ۳۴ مکرر بقانون نامبرده افزوده میشود:

ماده ۳۴ مکرر - در معاملات رهنی یا با حق استرداد نسبت باموال غیر منقول که به ثبت رسیده و یا مدت اعتراض آن گذشته باشد معامله کننده میتواند با قید حق بستانکار مقدم مورد معامله را برای وام های دیگر وثیقه و تأمین قرار دهد. در صورت فك معامله مقدم تمام مال مورد معامله وثیقه وام بعدی و در صورت عدم فك معامله مقدم و فروش مال هر بستانکار مقدم برای استیفای اصل طلب واجور و خسارات قانونی بر بستانکارهای بعدی مقدم خواهد بود.

تمام بستانکارهای مذکور در این ماده نسبت بمال مورد معامله بر بستانکاران دیگر حق رجحان خاص خواهند داشت معامله کننده مکلف است در موقع تنظیم سند اینگونه معاملات خصوصیات معاملات قبلی را در سند تصریح نماید والا بکلی مقرر در ماده ۱۱۷ قانون ثبت محکوم خواهد شد.

قبصر ۱۵ - در مورد ماده ۳۴ بدهکار میتواند اصل وجه طلب بستانکار و اجور و خسارات قانونی تا انقضای مدت را در صندوق ثبت سپرده فك معامله را از اداره ثبت بخواهد و هر گاه منافع مال مورد معامله حق سکنی یا حقوق دیگری باشد که به بستانکار واگذار شده باید حق نامبرده تا آخر مدت مذکور در سند معامله رعایت شود.

قبصر ۲۵ - هر یک از بستانکاران مذکور در ماده ۳۴ مکرر و هر بستانکار دیگری که حق درخواست بازداشت اموال بدهکار را دارد نیز میتواند بترتیب مقرر در تبصره فوق فك معامله و مزایده مال مورد معامله را برای وصول طلب خود از اداره ثبت درخواست کند و در این صورت اداره ثبت پس از احراز تودیع کلیه طلب و خسارات قانونی بستانکار در صندوق ثبت به بستانکار اخطار میکند که برای دریافت طلب خود و فك معامله حاضر شود و چنانچه در ظرف سه روز پس از ابلاغ اخطار به حاضر نگردد اداره ثبت فسخ و فك معامله را بدقتر تنظیم کننده سند اعلام و بمزایده مال اقدام مینماید.

وقتی خسارت تأخیر تأدیه تعلق خواهد گرفت که وجه التزامی مقرر نشده باشد - محاکم عدلیه و ادارات ثبت در هیچ مورد نسبت بوجه التزام بیش از صدی ۱۵ در سال به نسبت مدت تأخیر حکم نداده و ورقه لازم الاجرا صادر نخواهد کرد.

ماده ۳۶ - خسارت تأخیر تأدیه در صورتی که در محاکم عدلیه مورد مطالبه واقع شود مشمول مواد ۲ و ۴ و ۴۴ قانون تسریع محاکمات خواهد بود و در صورتی که بوسیله اداره ثبت مأخوذ شود از قرار صدی ۱۲ در سال بوده و تمام آن بطلبکار داده میشود. وجه التزام در صورتیکه در محاکم عدلیه مورد مطالبه واقع شود و بیش از صدی ده باشد مازاد از صدی ده تا صدی پانزده نیز مشمول مواد ۴۲ و ۴۴ قانون تسریع محاکمات است و چنانچه صدی ده یا کمتر باشد تمام آن بمحکوم له داده خواهد شد و هر گاه وجه التزام بوسیله اداره ثبت مأخوذ شود منتهی از قرار صدی دوازده در سال است که تماماً بطلبکار داده می شود.

ماده ۳۷ - نسبت بمعاملات مذکور در ماده ۳۳ که قبل از تاریخ اجرای این قانون و پس از ثبت ملک واقع شده مقررات ماده ۳۴ لازم الرعایه خواهد بود.

ماده ۳۸ - در موضوع انتقالات مذکور در ماده ۳۳ که قبل از تاریخ اجرای این قانون واقع شده محاکم مکلفند در مواردی که مطابق ماده مزبور حق تقاضای

⊗ بموجب ماده دوم قانون اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۸ دیماه ۱۳۱۲ شمسی (دوره نهم) که ذیلا درج میگردد ماده ۳۸ بالا تفسیر شده است :

ماده دوم - الف - مقصود از حکم مقرر در قسمت اول ماده ۳۸ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ راجع بمعاملات مذکور در ماده ۳۳ این قانون این است که اگرچه انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او عین مورد معامله را مطالبه کرده باشد محاکم مکلفند بر طبق مفاد ماده ۳۴ و دو تبصره آن و ماده ۳۸ قانون مزبور برد اصل وجه و متفرعات مذکور در ماده ۳۴ حکم صادر نمایند مگر آنکه انتقال دهنده قبل از صدور حکم بتسلیم عین مال در مقابل اصل حاضر شود که در اینصورت بتسلیم عین و متفرعات حکم صادر خواهد شد.

ب - در صورتیکه مدعی اصل وجه و متفرعات را مطالبه کند محکمه نمیتواند حکم بتسلیم عین مال بدهد ولو اینکه انتقال دهنده بتسلیم عین مال حاضر شود.

ثبت بانتقال دهنده داده شده بر طبق ماده ۳۴ حکم برد اصل و اجور و غیره داده و در مواردی که حق تقاضای ثبت بانتقال گیرنده داده شده است حکم به مالکیت انتقال گیرنده بدهند اعم از اینکه نسبت بملک مورد معامله تقاضای ثبت شده یا نشده باشد. نسبت بمعاملات مذکور در ماده ۳۳ که پس از تاریخ اجرای این قانون واقع شود محاکم و ادارات ثبت مکلفند مدلول ماده ۳۴ را بموقع اجرا گذارند.

ماده ۳۹ - حقوقی که در مواد ۳۳ و ۳۴ و ۳۷ و ۳۸ برای انتقال دهنده مقرر است قبل از انقضای مدت حق استرداد قابل اسقاط نیست هر قرارداد مخالف این ترتیب باطل و کان لم یکن خواهد بود خواه قبل از این قانون باشد خواه بعد و اعم از اینکه بموجب سند رسمی باشد یا غیر رسمی.

ماده ۴۰ - تخلف قضاة و مأمورین دولت از مقررات مواد ۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹ مستلزم مجازات انتظامی از درجه ۴ بیلا است.

⊗ **ماده ۴۱ -** در صورتیکه در مدت عملیات مقدماتی تقاضا کننده ثبت ملک مورد تقاضا را کلاً یا بعضاً بدیگری انتقال دهد مکلف است تا ده روز از تاریخ انتقال شخصاً یا بتوسط وکیل ثابت الوکاله در اداره ثبت اسناد حاضر و معامله خود را کتباً اطلاع دهد.

ماده ۴۲ - هر گاه مورد انتقال ملکی باشد که نسبت به آن عرضحال اعتراض داده شده است انتقال دهنده مکلف است در حین انتقال انتقال گیرنده را از وجود معترض و در ظرف ده روز از تاریخ انتقال معترض را از وقوع انتقال و اسم انتقال گیرنده بوسیله اظهار نامه رسمی مسبوق نماید و اگر انتقال دهنده در حین انتقال از اعتراضی که شده است رسماً مطلع نبوده و یا عرضحال اعتراض بعد از انتقال داده شود انتقال

⊗ ماده ۴۱ بالا بموجب شق دوم ماده اول (قانون مصوب هفتم مرداد ۱۳۱۲ دوره نهم) بطریق زیر اصلاح شده است :

ماده ۴۱ - در صورتیکه در اثناء مدت عملیات مقدماتی تقاضا کننده ثبت ملک مورد تقاضا را کلاً یا بعضاً بدیگری منتقل کند دهنده مکلف است تا ده روز از تاریخ انتقال شخصاً یا بتوسط وکیل ثابت الوکاله در اداره ثبت اسناد حاضر و معامله خود را کتباً اطلاع دهد.

دهنده مکلف است در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع رسمی معترض را بوسیله اظهارنامه رسمی از وقوع انتقال و اسم منتقل الیه و انتقال گیرنده را در همان مدت و بهمان طریق از وقوع اعتراض مسبوق کند. منتقل الیه بمحض ابلاغ اظهارنامه در مقابل معترض قائم مقام انتقال دهنده شده و دعوی بدون تجدید عرض حال بطرفیت او جریان خواهد یافت. انتقال دهنده که مطابق مقررات فوق عمل ننماید مسئول هر ضرر و خسارتی خواهد بود که از تخلف او بر انتقال گیرنده و یا معترض وارد گردد و مادام که ضرر و خسارت مزبور را جبران نکرده است بتقاضای انتقال گیرنده یا معترض توقیف خواهد شد. تبصره ۵ - هر گاه معترض حقوق ادعائیه خود را بدیگری انتقال دهد آن شخص بدون تجدید عرض حال قائم مقام او شده و از مواعیدی که برای معترض در تاریخ انتقال باقی است استفاده خواهد کرد.

ماده ۴۳ - هر گاه انتقال دهنده معامله خود را با اداره ثبت اسناد اطلاع نداد منتقل الیه بوسیله اظهارنامه که بتوسط اداره ثبت ابلاغ میشود باو اخطار خواهد کرد که انتقال را رسماً با اطلاع اداره ثبت برساند. چنانچه مستدعی ثبت پس از رؤیت اخطار در ظرف ده روز انتقال را

ماده ۴۳ - بالابموجب شق سوم از ماده اول قانون مصوب هفتم مرداد ۱۳۲۰ (دوره نهم) بطریق زیر اصلاح شده است:

ماده ۴۳ - هر گاه انتقال بموجب سند عادی بوده و انتقال دهنده معامله خود را به اداره ثبت اطلاع نداد چنانچه مدت اعتراض باقی است منتقل الیه مطابق مقررات عرض حال اعتراض میدهد و چنانچه مدت منقضی شده منتقل الیه میتواند بوسیله اظهارنامه با انتقال دهنده اخطار نماید هر گاه مشارالیه معامله را در ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ اخطار به تصدیق نموده ملک را بنام انتقال گیرنده ثبت و الاملاک بنام انتقال دهنده ثبت و انتقال گیرنده بموجب ماده ۱۰ و ۱۱ میتواند انتقال دهنده را تعقیب نماید. هر گاه انتقال بموجب سند عادی بوده و انتقال دهنده مطابق ماده ۴۱ عمل نماید و یا انتقال بموجب سند رسمی باشد بترتیب ذیل عمل خواهد شد:

اگر اعلانات توبتی منتشر نشده ملک با اسم انتقال گیرنده اعلان میشود و اگر اعلانات در جریان باشد بقیه اعلانات بنام انتقال گیرنده با قید انتقال اصلاح میشود و اگر رجوع با اداره ثبت بعد از اتمام اعلانات باشد ملک با اسم انتقال گیرنده ثبت خواهد رسید.

اگر معلوم شود سند رسمی انتقال معمول بوده مرتکب به پنج تا یا نوزده سال حبس با اعمال شاقه محکوم و بعلاوه مفاد ماده (۱۱۴) در باره او مجری خواهد شد.

رسماً با اداره ثبت مطابق ماده ۴۱ اطلاع نداد منتقل الیه معترض شناخته شده و پس از انقضای ده روز فوق الذکر باید در مدت شصت روز عرض حال اعتراض بدهد. هر گاه انتقال بموجب سند رسمی بعمل آمده باشد اداره ثبت ملک را با اسم انتقال گیرنده اعلان خواهد نمود و با انتقال دهنده اخطار خواهد کرد که اگر اعتراضی دارد تا شصت روز پس از ابلاغ اخطار به عرض حال اعتراض بدهد.

ماده ۴۴ - هر گاه کسی که نسبت بملک مورد ثبت اقامه دعوی کرده قبل از انقضای مواعدهای مقرر در مواد ۱۷ - ۱۸ و ۱۹ فوت کرده یا مجنون یا مجبور شود مستدعی ثبت مکلف است مراتب را با اداره ثبت و پسر که بدایت صلاحیت دار کتباً اطلاع داده و پس از معین شدن قائم مقام قانونی باو از طریق محقق ثبت یا محکمه مربوطه اخطار نماید که مشارالیه در ظرف شصت روز از تاریخ ابلاغ اخطار به دعوا را تعقیب کند.

هر گاه قائم مقام قانونی در مدت مقرر دعوا را تعقیب نکرد محکمه یا محقق ثبت قرار اسقاط دعوا را صادر میکند. این قرار فقط قابل استیناف است.

ماده ۴۵ - اگر بواسطه عدم اقدام در مورد مواد ۱۷ - ۱۸ و ۱۹ ملکی ثبت رسیده و بعد معلوم شود عدم تعقیب یا عدم ابراز تصدیق بعلت فوت یا جنون یا حجر طرف دعوی با مستدعی ثبت بوده و اخطار مذکور در ماده فوق هم با اینکه مستدعی ثبت بفوت یا جنون یا حجر عالم بوده بعمل نیامده است قائم مقام قانونی متوفی و یا مجنون و یا مجبور می تواند در ظرف پنج سال از بابت قیمت ملک و اجور و خسارات در محکمه حقوق بوسیله عرض حال جدید بر علیه مستدعی ثبت اقامه دعوی نماید.

مبدأ پنج سال مذکور فوق در مورد وراثت کبیر و وراثی که ولی خاص (پدر یا جد پدری یا وصی منسوب مسلم الوصایه) دارند از تاریخ فوت و در غیر این موارد از تاریخ تعیین قیم یا مدیر تصفیه محسوب میشود.

در مورد این ماده چنانچه مستدعی ثبت محکوم گردد و ملک را قبلاً بدیگری انتقال داده و در موقع اجرای حکم مفلس باشد و ثابت شود برای فرار از ادای حق طرف خود را مفلس کرده بحبس تأدیبی از یکسال تا دو سال محکوم خواهد شد - تعقیب جزائی در این مورد منوط بشکایت مدعی خصوصی است و با استرداد شکایت تعقیب موقوف می شود.

باب سوم - ثبت اسناد

فصل اول - مواد عمومی

ماده ۴۶ - ثبت اسناد اختیاری است مگر در موارد ذیل :

۱) کلیه عقود و معاملات راجع بعین یا منافع املاکی که قبلاً در دفتر املاک ثبت شده باشد .

۲) کلیه معاملات راجع بحقوقی که قبلاً در دفتر املاک ثبت شده است .

ماده ۴۷ - در نقاطی که اداره ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی موجود بوده و وزارت عدلیه مقتضی بداند ثبت اسناد ذیل اجباری است :

۱) کلیه عقود و معاملات راجعه بعین یا منافع اموال غیر منقوله که در دفتر املاک ثبت نشده .

۲) صلحنامه و هبه نامه و شرکت نامه .

ماده ۴۸ - سندی که مطابق مواد فوق باید ثبت برسد و ثبت نرسیده در هیچ يك از ادارات و محاکم پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۴۹ - وظائف مسئولین دفاتر از قرار ذیل است :

۱) ثبت کردن اسناد مطابق مقررات قانون .

۲) دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده باشخاصی که مطابق مقررات حق گرفتن سواد دارند .

۳) تصدیق صحت امضاء .

۴) قبول و حفظ اسنادی که امانت میگذارند .

ماده ۵۰ - هر گاه مسئول دفتر در هویت متعاملین یا طرفی که تعهد میکند تردید داشته باشد باید دو نفر از اشخاص معروف و معتمد حضوراً هویت آنان را تصدیق نموده و مسئول دفتر مراتب را در دفتر ثبت و بامضای شهود رسانیده و این نکته را در خود اسناد قید نماید .

ماده ۵۱ - در مورد ماده فوق شاهدهی که یکطرف از اصحاب معامله را معرفی مینماید نمی تواند معرف طرف دیگر باشد .

ماده ۵۲ - وقتیکه مسئول دفتر نتواند بوسیله شهود معروف و معتمد هویت اشخاص را معین کند باید از ثبت نمودن سند امتناع نماید .

ماده ۵۳ - مسئول دفتر نمی تواند اسنادی را که بمنفعت خود یا کسانی که در تحت ولایت یا وصایت و یا قیمومیت او واقعند یا با او قرابت نسبی تا درجه چهارم یا سببی تا درجه سوم دارند و یا در خدمت او هستند ثبت نماید .

ماده ۵۴ - در مواقعی که مسئول دفتر بواسطه مرض و امثال آن از انجام وظیفه معذور است عمل ثبت بعهدہ مسئول دفتر دیگری که در آن حوزه مأموریت دارد واگذار خواهد شد .

در مورد ماده ۵۳ اگر مسئول دفتر منحصر به فرد باشد مشار الیه باحضور امین صلح و مدعی العموم محل یا نماینده او سند را ثبت خواهد کرد .

ماده ۵۵ - مسئول دفتر باید نمره و تاریخ ثبت را با تعیین دفتری که سند در آن ثبت شده در روی هر سندی که ثبت می شود قید کرده و بامضای خود مضمی و بمهر دائره ثبت برساند .

ماده ۵۶ - اسناد باید حرف بحرف از اول تا آخر متن و حاشیه سجل و ظهر ثبت شود.

ماده ۵۷ - مسئول دفتر نباید معاملات اشخاصی را که مجنون یا غیر رشید یا بنحوی دیگر از انحاء قانونی ممنوع از تصرف هستند ثبت نماید مگر اینکه معامله بوسیله قائم مقام قانونی اشخاص مزبور واقع شود.

ماده ۵۸ - شهود باید موثق باشند علاوه بر این ورقه هویت (سجل احوال) خود را ارائه دهند.

ماده ۵۹ - شهادت اشخاص ذیل پذیرفته نخواهد شد:

۱ - غیر رشید یا محجور ۲ - کور یا گنگ ۳ - اشخاص ذینفع در معامله
۴ - خدمه مسئول دفتر ۵ - خدمه اصحاب معامله.

ماده ۶۰ - مسئول دفتر ثبت نباید اسناد راجع بمعاملاتی را که مدلول آن مخالفت صریح با قوانین موضوعه مملکتی داشته باشد ثبت نماید.

ماده ۶۱ - هر گاه طرفین معامله یا شهود زبان فارسی را ندانند و مسئول دفتر نیز زبان آنها را نداند اظهارات آنها بوسیله مترجم رسمی ترجمه خواهد شد.

ترتیب تعیین مترجمین رسمی و میزان حقی که برای ترجمه و تصدیق ترجمه و سواد برداری از نقشه و تصدیق صحت سواد نقشه اخذ میشود بموجب نظامنامه از طرف وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۶۲ - تراشیدن و پاک کردن و الحاق کردن بهر نحوی از انحاء در دفاتر ثبت اسناد و املاک ممنوع است - کلیه الحاقات و آنچه که بجای کلمات تراشیده شده و یا در محل پاک شده نوشته میشود از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

ماده ۶۳ - طرفین معامله یا وکلای آنها باید ثبت سند را ملاحظه نموده و مطابقت آن ثبت با اصل سند بتوسط مشارالیه و مسئول دفتر ثبت تصدیق گردد.

در مورد اسنادی که فقط برای یکطرف ایجاد تعهد مینماید تصدیق و امضای طرف متعهد کافی خواهد بود.

ماده ۶۴ - در صورتیکه طرفین معامله و یا یکی از آنها کور یا کر و گنگ بی سواد باشند علاوه بر معرفین هر یک از اشخاص مزبوره باید بمعیت خود یک نفر از معتمدین خود را حاضر نماید که در موقع قرائت ثبت و امضای آن حضور بهم رسانند مگر اینکه بین خود معرفین کسی باشد که طرف اعتماد آنها است - معتمد مزبور در مورد اشخاص کر گنگ باید از جمله اشخاصی باشد که بتواند به آنها با اشاره مطلب را بفهماند - در مورد این ماده مراتب در سندی که ثبت میشود در ستون ملاحظات دفتر باید قید گردد.

ماده ۶۵ - امضای ثبت سند پس از قرائت آن بتوسط طرفین معامله یا وکلای آنها دلیل رضایت آنها خواهد بود.

ماده ۶۶ - در موقعی که معامله راجع باشخص بی سواد است علاوه بر معرفین حضور یک نفر مطلع با سواد نیز که طرف اعتماد شخص بی سواد باشد لازم است مگر در صورتیکه بین خود معرفین شخص با سواد باشد که طرف اعتماد شخص بی سواد است.

ماده ۶۷ - ثبت سند باید برای شخص بی سواد قرائت شده و این قرائت و همچنین رضایت مشارالیه باید در دفتر ثبت قید و از طرف معتمد امضا گردد.

معامله کننده بی سواد نیز باید علامت انگشت خود را ذیل ثبت سند بگذارد.
ماده ۶۸ - هر گاه سندی بواسطه تقصیر یا غفلت مسئول دفتر از اعتبار افتاده باشد مسئول مذکور باید علاوه بر مجازاتهای مقرر از عهده کلیه خسارات وارده نیز بر آید.

ماده ۶۹ - هر گاه بر طبق شرایط مقرر بين طرفین و با اطلاع مراجع ثبت احد متعاملین معامله را فسخ و یا متعهدی تعهد خود را انجام دهد و طرف مقابل حاضر نبوده یا نشود مراجع مزبور پس از ملاحظه قبض صندوق اداره ثبت حاکی از ودیعه گذاردن مورد معامله در صورتی که عبارت از وجه نقد یا مال منقول دیگر باشد و پس از تأمین حقوق طرف مقابل در غیر اینصورت مراتب را در دفتر قید و بطرف اخطار می نماید که حق خود را اخذ و برای باطل نمودن ثبت حاضر گردد.

فصل دوم - آثار ثبت اسناد

ماده ۷۰ - سندیکه مطابق قوانین ثبت شده رسمی است و تمام محتویات و امضاهای مندرجه در آن معتبر خواهد بود مگر اینکه معمولیت آن سند ثابت شود.

ماده ۷۱ - اسناد ثبت شده در قسمت راجعه بمعاملات و تعهدات مندرجه در آنها نسبت بطرفین و یا طرفی که تعهد کرده و کلیه اشخاصیکه قائم مقام قانونی آنان محسوب میشوند رسمیت و اعتبار خواهند داشت.

ماده ۷۲ - کلیه معاملات راجعه باموال غیر منقوله که بر طبق مقررات راجعه

⊗ ماده هفتاد بالا بموجب شق چهارم از ماده اول قانون مصوب هفتم مرداد ۱۳۲۰ (دوره نهم) بطریق زیر اصلاح شده است:

ماده ۷۰ - سندیکه مطابق قوانین ثبت رسیده رسمی است و تمام محتویات و امضاهای مندرجه در آن معتبر خواهد بود مگر آنکه معمولیت آن ثابت شود.

انکار مندرجات اسناد رسمی راجع باخذ تمام یا قسمتی از وجه یا مال و یا تعهد بتأدیه وجه یا تسلیم مال مسموع نیست.

مأمورین قضائی یا اداری که از راه حقوقی یا جزائی انکار فوق را مورد رسیدگی قرار داده و یا بنحوی از انحاء مندرجات سند رسمی را در خصوص رسید وجه یا مال یا تعهد بتأدیه وجه تسلیم مال معتبر ندانند بشموله تا یکسال انفصال موقت محکوم خواهند شد.

توضیح - هر گاه کسی که بموجب سند رسمی اقرار باخذ وجه یا مالی کرده یا تأدیه وجه یا تسلیم مالی را تعهد نموده مدعی شود که اقرار یا تعهد او در مقابل سند رسمی یا عادی یا حواله یا برات یا چک یا فته طلبی بوده است که طرف معامله باو داده و آن تعهد انجام نشده و یا حواله یا برات یا چک یا فته طلب پرداخت نگردیده است این دعوی قابل رسیدگی خواهد بود.

به ثبت املاک ثبت شده است نسبت بطرفین معامله و قائم مقام قانونی آنها و اشخاص ثالث دارای اعتبار کامل و رسمیت خواهد بود.

ماده ۷۳ - قضاة و مأمورین دیگر دولتی که از اعتبار دادن باسناد ثبت شده استنکاف نمایند در محکمه انتظامی یا اداری تعقیب میشوند و در صورتیکه این تقصیر قضاة یا مأمورین بدون جهت قانونی باشد و بهمین جهت ضرر مسلم نسبت بصاحبان اسناد رسمی متوجه شود محکمه انتظامی یا اداری علاوه بر مجازات اداری آنها را بچبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود.

ماده ۷۴ - سوادى که مطابقت آن با ثبت دفتر تصدیق شده است بمنزله اصل سند خواهد بود مگر در صورت اثبات عدم مطابقت سواد با ثبت دفتر.

فصل سوم - در امانت اسناد

ماده ۷۵ - هر کس بخواهد سند خود را در اداره ثبت اسناد امانت بگذارد باید آن را در پاکت و بالفاه دیگری که لاک و مهر شده باشد گذاشته و شخصاً روی پاکت تاریخ تسلیم امانت را با تمام حروف در حضور مسئول دفتر قید کند و در صورتی که نتواند بنویسد باید دو نفر شاهد تاریخ مزبور را در روی لفاه یا پاکت نوشته امضاء و مهر کنند.

ماده ۷۶ - مسئول دفتر پس از تصدیق تاریخ تسلیم نمره ترتیبی امانت را تعیین نموده و پاکت یا لفاه را بمهر اداره ثبت اسناد رسانیده و در دفتر مخصوص همان نمره ترتیبی را که انتخاب کرده باسم امانت گذار و تاریخ امانت و اسامی شهود اگر باشند قید میکنند و بمهر و امضای امانت گذار و شهود نیز خواهد رسانید.

ماده ۷۷ - اشخاصیکه سند خود را امانت میگذارند میتوانند قبل از آنکه آنها را در پاکت و یا لفاه دیگری گذارده مهر کنند تقاضای سواد بنمایند در

اینصورت مسئول دفتر سواد مصدق خواهد داد ولی باید در روی سواد مزبور قید شود که این سواد مطابق با اصلی است که در اداره ثبت اسناد و املاک امانت گذاشته شده و بهیچوجه رسمیت ندارد مگر اینکه آن سند قبلاً مطابق مقررات قانون ثبت شده باشد در اینصورت دائره ثبت اسناد و املاک می تواند سواد مصدق سند را بطوریکه در این قانون مقرر است بدهد.

ماده ۷۸ - در موقع امانت گذاشتن اسناد مسئول دفتر باید کلیه مشخصات و میزات پاکت یا لفافه امانتی را درستون مخصوص دفتر قید نموده و بامضای خود و امانت گذار و شهود بمضی دارد و پس از آن رسیدی که مشتمل بر نمره و مشخصات پاکت یا لفافه امانت است بامانت گذار بدهد.

ماده ۷۹ - استرداد اسناد امانتی باین ترتیب بعمل می آید که در ستون ملاحظیات دفتر امانت و در مقابل ثبتی که از امانات سند بعمل آمده شخصی که سند را پس میگیرد با حضور دو نفر شاهد رسید نوشته و آنرا امضاء می نماید.

ماده ۸۰ - تاریخ استرداد باید در ذیل رسید با تمام حروف قید شود و همچنین اسم مسئول دفتر و مبلغ حق الحفاظه که اخذ میشود درج خواهد شد.

باب چهارم - دفاتر اسناد رسمی

ماده ۸۱ - در تقاطیکه وزارت عدلیه مقتضی بدانند برای تنظیم اسناد رسمی دفاتر رسمی بعهده کافی معین خواهد کرد - هر دفتر رسمی اسناد مرکب است از یککنفر صاحب دفتر و لااقل یککنفر نماینده اداره ثبت اسناد.

ماده ۸۲ - هیچ دفتری را نمی توان رسمیت داد مگر اینکه صاحب آن در ضمن تقاضانامه خود تبعیت از قوانین و نظامات وزارت عدلیه را راجع به ثبت اسناد تعهد نماید.

ماده ۸۳ - حوزه صلاحیت هر يك از دفاتر اسناد رسمی بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۸۴ - نماینده که از طرف اداره کل ثبت اسناد و املاک برای هر دفتری تعیین می شود باید در اوقات کار در دفتر اسناد رسمی حاضر باشد تا هر معامله و تعهدی که واقع می شود پس از ثبت در دفتر صاحب دفتر در دفتر خود ثبت نماید در هر يك از این دو دفتر باید نمره صفحه دفتر دیگری که سند در آن ثبت شده است قید گردد.

ماده ۸۵ - هر گاه دفتر اسناد رسمی که باید با رعایت ماده (۸۲) معین شود در محضر یکی از مجتهدین جامع الشرايط باشد حضور نماینده (بشرط اجازه وزارت عدلیه) در دفتر لازم نبوده و سندی که مطابق مقررات از دفتر صادر شده و با اداره ثبت صدور آن از ناحیه صاحب دفتر مسلم باشد در دفتر اداره به ثبت خواهد رسید.

ماده ۸۶ - در صورتیکه تقاضای ثبت سندی بشود تحصیل اطمینان از هویت متعاملین یا طرفی که تعهد کرده بعهده صاحب دفتر است و اگر مشارالیه شخصاً آنها را شناسد باید بر طبق مواد این قانون رفتار نماید و در صورت تخلف مشمول ماده ۱۰۲ این قانون خواهد بود.

ماده ۸۷ - شهود و معرفین و اصحاب معامله باید دفتر صاحب دفتر را مطابق مواد (۵۰ - ۶۳) این قانون امضاء نمایند ولی در دفتر ثبت نماینده فقط امضای اصحاب معامله کافی خواهد بود.

ماده ۸۸ - در مورد املاکی که مطابق این قانون به ثبت نرسیده دفاتر اسناد رسمی و همچنین دفاتر ثبت اسناد و املاک (در دفتر مخصوص) میتوانند هر نوع معامله و تعهد و نقل و انتقالی را راجع بعین غیر منقول یا منافع آن ثبت نمایند ولی این قبیل اسناد فقط نسبت بطرفین یا طرفی که تعهد کرده و قائم مقام قانونی آنها

رسمیت خواهد داشت .

ماده ۸۹ - از عایدات حاصله از حق الثبت صاحب دفتر بترتیب ذیل سهم

خواهد برد :

تاششصد ریال در ماه نصف - از ششصد و یکریال تا چهار هزار ریال نسبت بمآزاد
خمس - از چهار هزار و یک ریال تا ده هزار ریال نسبت بمآزاد از چهار هزار ریال عشر .
ماده ۹۰ - عایدات حاصله از حق الثبت دفاتر اسناد رسمی پس از پرداخت
سهم صاحبان دفاتر جزء عایدات عمومی محسوب و تسلیم خزانه خواهد شد .

ماده ۹۱ - باستثنای مواردیکه برای دفاتر اسناد رسمی مطابق این قانون ترتیب
خاصی معین شده مقررات این قانون در دفاتر اسناد رسمی نیز لازم الرعایه و اعتبار
اسناد ثبت شده در دفاتر رسمی همان است که در ماده (۷۰ و ۷۱) مقرر شده است .

باب پنجم - اجراء مفاد اسناد رسمی

ماده ۹۲ - مدلول کلیه اسناد رسمی راجع بدیوان وسایر اموال منقول بدون
احتیاج حکمی از محاکم عدلیه لازم الاجراست مگر در مورد تسلیم عین منقولی
که شخص ثالثی متصرف و مدعی مالکیت آن باشد .

ماده ۹۳ - کلیه اسناد رسمی راجع بمعاملات املاك ثبت شده مستقلا وبدون
مراجعه بمحاکم لازم الاجراست .

ماده ۹۴ - سندی که باید اجرا شود وصاحب سند تقاضای اجرای آنرا نموده بدستور
مدیر ثبت بموقع اجرا گذاشته میشود .

ماده ۹۵ - عموم ضابطین عدلیه وسایر قوای دولتی مکلف هستند در مواقعی
که از طرف مأمورین اجرا به آنها مراجعه میشود در اجرای مفاد ورقه اجرائیه
اقدام کنند .

این ماده بموجب ماده دهم قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت وقانون دفاتر اسناد
رسمی مصوب ۷ شهریور ماه ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) نسخ شده است .

ماده ۹۶ - اجرای اسناد رسمی مطابق نظامنامه مخصوصی خواهد بود که وزارت عدلیه
تنظیم خواهد کرد .

ماده ۹۷ - دستور اجرا و رفع اختلافات راجع بعملیات اجرائی بامدیر ثبت است .

ماده ۹۸ - مرجع شکایت از اجرای ثبت مدعی العموم بدایت محل است .

مواد ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ بالا بموجب قانون مصوب ۱۲ اسفند ۱۳۱۴ (دوره دهم) که در زیر مندرج
است اصلاح و در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۱۶ (دوره دهم) بموجب ماده ۶۵ قانون دفتر اسناد رسمی
مواد اصلاحی هم نسخ شده است :

قانون

اصلاح مواد ۹۶-۹۷-۹۸ قانون ثبت اسناد و املاك

مصوب ۱۲ اسفند ماه ۱۳۱۴ (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده واحده - مواد ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ قانون ثبت اسناد و املاك مصوب اسفندماه ۱۳۱۰
نسخ و بجای آن مواد ذیل تصویب میشود :

ماده ۹۶ - اجراء اسناد رسمی بدستورمدیر ثبت مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد .
ماده ۹۷ - باختلافات مربوطه بمدلول اسناد رسمی که در نتیجه اقدام با اجرای آنها تولید میشود
و همچنین بشکایات مربوط بطرز عمل و اقدامات اجرائی اداره ثبت اسناد هیئتی مرکب از رئیس و
مدعی العموم محکمه بدایت ومدیر ثبت محل رسیدگی خواهد نمود .
هر گاه دستور اجراء بتوسط مدیر ثبتی داده شده است که محل مأموریت او در مقرر محکمه
بدایت نیست هیئت باعضویت مدیر ثبت مأمور در مقرر محکمه بدایتی که اجراء ثبت در حوزه آن
جریان یافته تشکیل میشود .

در موردی که اجراء مدلول اسناد رسمی از حوزه ثبتی بخوزه دیگر احاله شده باشد نسبت باختلافات
مربوطه بمدلول اسناد رسمی هیئت مزبوره از مدیر ثبتی که دستور اجرا را صادر کرده و رئیس
و مدعی العموم محکمه همان محل تشکیل خواهد شد و نسبت بشکایات مربوط بطرز عمل واقدمات
اجرائی هیئت مزبوره از مدیر ثبت و رئیس و مدعی العموم محلی که اقدامات اجرائی در آن حوزه
بعمل میآید تشکیل میشود .

ماده ۹۸ - در صورتیکه هیئت مذکور در ماده فوق تشخیص دهند که مدلول سند مخالف قوانین
مدنی است و یا دستور اجراء مطابق بامفاد سند رسمی نبوده یا تعهدی که امر با اجراء آن شده است
متوقف بر مقدمه یا شرطی است که حصول مقدمه یا شرط مورد اختلاف واقع شده و حل آن منوط
بر رسیدگی قضائی است دستور اجراء را ابطال میکند این تصمیم هیئت قابل شکایت نیست لکن در
مورد اول ذینفع میتواند بمحکمه صالحه مراجعه نماید و در مورد ثانی مدیر ثبت دستور مجدد مطابق

ماده ۹۹ - ادعای معمولیت سند رسمی عملیات راجع با اجرای آنرا موقوف نمیکند مگر پس از اینکه مستنطق قرار مجرمیت متهم را صادر ومدعی العموم هم موافقت کرده باشد.

باب ششم - جرائم و مجازات

ماده ۱۰۰ - هر يك از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاک و صاحبان دفاتر رسمی عامداً یکی از جرمهای ذیل را مرتکب شود جاعل در اسناد رسمی محسوب وبمجازاتانی که برای جعل وتزویر اسناد رسمی مقرر است محکوم خواهد شد:
اولاً - اسناد مجعوله یا مزوره را ثبت کند.
ثانیاً - سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت نماید.

ثالثاً - سندی را باسم کسانی که آن معامله را نکرده اند ثبت کند.
رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم یا مؤخر در دفتر ثبت کند.
خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را معدوم یا مکتوم کند یا ورقی از آن دفاتر را بکشد یا بوسائل متقلبانه دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیاندازد.
سادساً - اسناد انتقالی را با علم بعدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کند.
سابعاً - سندی را که بطور وضوح سندیت نداشته و یا از سندیت افتاده ثبت کند.

یا مفاد سند رسمی صادر میکند و در مورد سوم جریان اجرائی ثبت بکلی موقوف مانده و اجراء حکمی که در نتیجه مراجعه ذینفع بمحکمه صادر میشود با محکمه است.
در صورتیکه شکایت مربوط بطرز عمل واقدامات اجرائی باشد جریان اجرا موافق نظر هیئت مزبور حسبالمورد تعقیب یا تکمیل یا انقضاء خواهد شد و این تصمیم نیز قابل شکایت نخواهد بود.
نظریات اعضاء هیئت در این موارد از موجبات رد حاکم مطابق قانون اصول محاکمات حقوقی محسوب نخواهد بود.

رسیدگی هیئت مزبوره در جلسه اداری بعمل میآید وترتیب آن در نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۱۰۱ - هر گاه اعضاء ثبت اسناد و املاک سندی را که مفاد آن مخالفت صریح با قوانین موضوعه مملکتی داشته ثبت کنند از یکسال تا سه سال از خدمات دولتی منفصل خواهند شد.

ماده ۱۰۲ - هر يك از اعضاء ثبت اسناد و املاک قبل از احراز هویت اشخاص و یا اهلیت اصحاب معامله و یا قابلیت موضوع معامله سندی را عمداً ثبت نماید بمجازات اداری فوق محکوم خواهد گردید.

ماده ۱۰۳ - هر يك از مستخدمین و اجزای ثبت اسناد و املاک عامداً تصدیقاتی دهد که مخالف واقع باشد در حکم جاعل اسناد رسمی خواهد بود.

ماده ۱۰۴ - در موارد تقصیراتی که مجازات آنها بموجب این باب معین نشده مستخدمین و اجزای ثبت اسناد و املاک که مرتکب جرم عمومی و یا تقصیر اداری میشوند موافق مقررات قوانین جزائی و یا قانون استخدام تعقیب و مجازات خواهند شد.

ماده ۱۰۵ - جز در مورد مذکور در ماده ۳۳ (راجع به بیع شرط وامثال آن) هر کس تقاضای ثبت ملک را بنماید که قبلاً بدیگری انتقال داده یا با علم این که بنحوی از انحاء قانونی سلب مالکیت از او شده است تقاضای ثبت نماید کلاه بردار محسوب میشود و همچنین است اگر در موقع تقاضا مالك بوده ولی در موقع ثبت ملك در دفتر ثبت املاک مالك نبوده و مع هذا سند مالکیت بگیرد یا سند مالکیت نگرفته ولی پس از اخطار اداره ثبت حاضر برای تصدیق حق طرف نباشد.

ماده ۱۰۶ - مقررات فوق در مورد وارثی نیز جاری است که با علم بان انتقال ملك از طرف مورث خود یا با علم باینکه بتحوی از انحاء قانونی سلب مالکیت از مورث او شده بوده است تقاضای ثبت آن ملك یا تقاضای صدور سند مالکیت آن ملك را باسم خود کرده و یا مطابق قسمت اخیر ماده فوق پس از اخطار اداره ثبت رفتار نکند.

در تمام این موارد علم وارث باید بوسیله امضاء یا مهر و یا نوشته بخط او محرز شود.
ماده ۱۰۷- هر کس بعنوان اجاره یا عمری یا رقبی یا سکنی و یا مباشرت و بطور کلی هر کس نسبت بملکی امین محسوب بوده و بعنوان مالکیت تقاضای ثبت آن را بکنند بمجازات کلاه بردار محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۸- هر گاه شخصی که ملك را بیکی از عناوین مذکور در فوق متصرف بوده شخصاً تقاضای ثبت ننموده ولى بواسطه خیانت یا تبانی او ملك بنام دیگری به ثبت برسد بطریق ذیل عمل خواهد شد:

الف- اگر کسی که ملك باسم او ثبت شده مشمول مقررات یکی از مواد ۱۰۵-۱۰۶-۱۰۸ باشد شخص او امین هر دو بعنوان مجرم اصلی بمجازات کلاه بردار محکوم شده و نسبت بخسارات مدعی خصوصی متضامناً مسئول خواهند بود.

ب- هر گاه کسی که ملك بنام او به ثبت رسیده مشمول هیچیک از مقررات مواد ۱۰۵-۱۰۶ و ۱۰۸ نباشد شخص مزبور بهیچ عنوان اعم از حقوقی و جزائی قابل تعقیب نیست ولی امین بعنوان مجرم اصلی تعقیب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم شده و بعلاوه برای جبران خسارت صاحب ملك در توقیف خواهد ماند، در صورتیکه در ظرف پنجسال نتوانست با تأدیه خسارت یا از طریق دیگری رضایت مدعی خصوصی را فراهم سازد وزیر عدلیه از مقام سلطنت عفو او را استدعا میکند.

ماده ۱۰۹- هر کس نسبت بملکی که در تصرف دیگری بوده خود را متصرف قلمداد کرده و تقاضای ثبت کند کلاه بردار محسوب می شود اختلافات راجع بتصرف در حدود مشمول این ماده نیست.

ماده ۱۱۰- در مورد مواد فوق و همچنین در کلیه مواد دیگر این قانون اظهار نامه که در مورد ثبت عمومی املاك داده میشود بمنزله تقاضانامه است.

ماده ۱۱۱* - در مورد مواد قبل تعقیب متهم موکول بشکایت مدعی خصوصی است.
ماده ۱۱۲- در صورتیکه مدعی خصوصی قبل از صدور حکم نهائی شکایت خود را مسترد داشت تعقیب متروک خواهد شد.

ماده ۱۱۳- تجدید شکایت از مدعی خصوصی پذیرفته نمی شود.

ماده ۱۱۴- در مورد مواد ۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸ و ۱۰۹ (باستثنای مورد مذکور در بند ب ماده ۱۰۸) مجرم علاوه بر مجازات مقرر برای جرم کلاه برداری تاموقعیکه بوسیله تصدیق حق مدعی خصوصی در اداره ثبت املاك یا بوسایل دیگر خساراتی را که مستقیماً بواسطه تقاضای ثبت و صدور سند مالکیت بطرف وارد آورده و مدعی خصوصی بوسیله تقدیم عرضحال مطالبه نموده و مورد حکم واقع شده جبران نماید در توقیف خواهد ماند.

تعیین میزان خسارت با محکمه ایست که بجنبه جزائی رسیدگی کرده و لو اینکه عرضحال خسارت از طرف مدعی خصوصی پس از صدور حکم جزائی داده شده باشد.

خسارات غیر مستقیم (خسارات ناشی از محاکمه) مطابق اصول معموله تعیین و وصول خواهد شد.

ماده ۱۱۵- هر کس یکی از اعمال مشروحه در مواد ۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-

بموجب شق پنجم از ماده اول قانون مصوب هفتم مرداد ۱۳۱۲ (دوره نهم) ماده زیر بعنوان ماده ۱۱۱ مکرر بقانون ثبت اضافه شده است و در ماده دوم همین قانون راجع بماده ۱۱۱ توضیحی داده شده که عیناً نقل میگردد:

ماده ۱۱۱ مکرر- اگر در مورد مواد ۱۰۷ و ۱۰۸ متهم کسی باشد که املاك موقوفه عام المنفعه را بعنوان متولی یا متصدی و یا املاك مولی علیه را بعنوان ولایت یا قیمومت در تصرف دارد تعقیب جزائی موکول بشکایت مدعی خصوصی نیست.

ماده دوم- مقصود از مواد قبل مذکور در ماده (۱۱۱) قانون ثبت اسناد و املاك مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ مواد ۱۰۵ و ۱۰۶ و ۱۰۷ و ۱۰۸ و ۱۰۹ قانون مزبور است.

۱۰۸ و ۱۰۹ را قبل از اول اسفند ۱۳۰۸ مرتكب شده و تا اول خرداد ۱۳۰۹ بوسیله تصدیق حق طرف در دفاتر ثبت یا بوسائل دیگر خسارات وارده بر صاحب ملك را جبران ننموده كلاه بردار محسوب شده و علاوه بر مجازات مقرر برای این جرم تا موقعی كه خسارت وارده بر طرف را مطابق ماده ۱۱۴ جبران نكرده در توقیف خواهد ماند.

ماده ۱۱۶ - در مورد املاكی كه برهن یا بیكی از عناوین مذكوره در ماده ۳۳ انتقال داده شده رهن یا انتقال دهنده مكلف است حق طرف را در ضمن اظهارنامه خود قید نماید.

در صورتیكه رهن یا انتقال دهنده باین تكلیف عمل ننمود مرتهن یا انتقال گیرنده میتواند تا يكسال از تاریخ انقضاء مدت حق استرداد یا رهن بوسیله اظهارنامه رسمی حق خود را مطالبه كند - هر گاه در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اظهارنامه رهن یا انتقال دهنده حق طرف را نداد كلاه بردار محسوب و با رعایت مواد ۱۱۱ - ۱۱۲ و ۱۱۳ مطابق ماده ۱۱۴ با او رفتار خواهد شد.

اگر اخطار قبل از انقضاء مدت حق استرداد و یا رهن بعمل آمده باشد رهن یا انتقال دهنده وقتی مجرم خواهد بود كه در صورت بقاء ملك بملكیت او حق طرف را تا ده روز پس از ابلاغ اظهارنامه در اداره ثبت تصدیق ننماید و در صورتی كه ملك بملكیت او باقی نباشد وقتی مجرم محسوب خواهد شد كه تا ده روز پس از انقضای مدت حق استرداد یا رهن حق مرتهن یا انتقال گیرنده را تأدیه نكند.

تبصره ۵ - مرتهن یا انتقال گیرنده كه در ظرف مدت يكسال اخطار مذكور در فوق را نكرد مادام كه مرور زمان منقول شامل طلب او نشده حق مطالبه طلب خود را خواهد داشت.

ماده ۱۱۷ - هر كس بموجب سند رسمی نسبت بعین یا منفعت مالی (اعم از منقول یا غیر منقول) حقی بشخص یا اشخاصی داده و بعد نسبت بهمان عین یا منفعت بموجب سند رسمی دیگری معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور بنماید جاعل در اسناد رسمی محسوب و بحسب با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال محكوم خواهد شد.

باب هفتم - تعرفه و مخارج ثبت اسناد و املاك

ماده ۱۱۸ - حقوقی كه در اداره ثبت اسناد و املاك و دفاتر رسمی اخذ میشود مطابق مواد ذیل خواهد بود.

ماده ۱۱۹ - برای ثبت ملك در دفتر املاك علاوه بر مخارج مقدماتی هر ده ریالی ده دینار حق الثبت مأخوذ میشود.

ماده ۱۲۰ - حق الثبت املاك مطابق نظامنامه وزارت عدلیه با قساطر دریافت خواهد شد.

ماده ۱۲۱ - حق الثبت اسم تجارتي از دو ریال طلا تا يك پهلوی است كه مطابق نظامنامه وزارت عدلیه اخذ خواهد شد.

ماده ۱۲۲ - حق الثبت شرکتهامطابق قانون ثبت شرکتهها و حق الثبت شرکتههای بیمه مطابق قانون مصوب ۶ آذرماه ۱۳۱۰ و حق الثبت شرکتههای حمل و نقل بحری و هوائی معادل يكربع و حق الثبت شرکتههای حمل و نقل بری معادل يك ثلث حق الثبتی است كه مطابق قانون خرداد ۱۳۱۰ برای شرکتهها مقرر است.

تبصره ۵ - حق الثبت شرکتههای حمل و نقل بحری و هوائی مطابق نظامنامه وزارت عدلیه ممكن است با قساطر تأدیه شود.

ماده ۱۲۳ - تعرفه ثبت اسناد با استثنای مواد ذیل برای هر ده ریال دو دینار و نیم است - هر گاه منافع بطور عمومی انتقال داده شود از منافع ده ساله حق الثبت اخذ خواهد شد.

بموجب شق ششم از ماده اول قانون مصوب هفتم مرداد ۱۳۱۲ (دوره نهم) ماده ۱۱۷ بالا بطریق زیر تغییر یافته است :

ماده ۱۱۷ - هر كس بموجب سند رسمی یا عادی نسبت بعین یا منفعت مالی (اعم از منقول یا غیر منقول) حقی بشخص یا اشخاص داده و بعد نسبت بهمان عین یا منفعت بموجب سند رسمی معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور بنماید بحسب با اعمال شاقه از سه تا ده سال محكوم خواهد شد.

ماده ۱۲۴ - برای ثبت اسنادی که تعیین قیمت موضوع آنها ممکن نباشد برای هر سند ده ریال مأخوذ خواهد شد.

برای تصدیقاتی که از اداره ثبت گرفته میشود هر تصدیقی ده ریال و برای المثنی سند مالکیت در صورتیکه مطابق ورقه مالکیت قیمت ملک پنج هزار ریال یا کمتر باشد پنج ریال برای هر نسخه و در صورتیکه قیمت ملک مطابق ورقه مذکور بیش از پنج هزار ریال باشد ده ریال برای هر نسخه اخذ خواهد شد.

ماده ۱۲۵ - برای ثبت بروات و حوالجات تجارתי هر هزار ریال بیست و پنج دینار اخذ و کسور هزار ریال بمنزله هزار ریال حساب میشود.

ماده ۱۲۶ - از بابت مخارج حرکت بخارج از مقرّ اداره یا شعبه ثبت در مورد ثبت املاک علاوه بر مخارج حمل و نقل که بعهدہ مستدعی ثبت است برای مهندسین شبانه روزی بیست ریال و برای نماینده هشت ریال دریافت میشود.

ماده ۱۲۷ - در موقع ثبت عمومی املاک خورده مالکین مخارج حرکت و کرایه حمل و نقل متناسب سهام آنها در املاک گرفته میشود.

ماده ۱۲۸ - حق الودیعه اسناد و اوراق از بابت هر بسته مههور ماهی دوریال است - حق الودیعه ششماهه قبلاً اخذ خواهد شد.

ماده ۱۲۹ - برای دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده برای هر صفحه که نمونه آن را وزارت عدلیه معین مینماید پنج ریال است - کسر صفحه يك صفحه تمام محسوب میشود.

ماده ۱۳۰ - برای دادن سواد مصدق از اوراق و اسناد ثبت نشده صفحه سه

این ماده بموجب بندالف ماده اول قانون اصلاح بعضی از مواد قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۰ مهرماه ۱۳۱۷ (دوره یازدهم) بشرح زیر اصلاح شده است:

ماده ۱۲۸ - حق الودیعه اسناد و اوراق از بابت هر بسته مههور ماهی دوریال است.

حق الودیعه شش ماهه قبلاً اخذ خواهد شد.

برای اسناد و اوراقی که بطور دائم به اداره ثبت امانت داده می شود معادل حق الودیعه بیست ریال بطور مقطوع قبلاً تأدیه خواهد شد.

ریال گرفته میشود - کسر صفحه يك صفحه محسوب است.

ماده ۱۳۱ - حق الاجرای اسناد لازم الاجرا نیم عشر و از کسی که اجرا بر علیه اوست اخذ خواهد شد مگر اینکه دائن بدون حق تقاضای اجرا نموده باشد که در اینصورت نسبت به آن قسمتی که دائن حق نداشته از خود او مأخوذ میگردد.

ماده ۱۳۲ - برای تصدیق صحت هر امضاء پنج ریال مأخوذ میشود.

ماده ۱۳۳ - کلیه مخارج و حقوق فوق الذکر باستثنای حق الاجرا بعهدہ طرفی است که تقاضای ثبت مینماید مگر آنکه بین طرفین متعاهدین ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۱۳۴ - سوادهاییکه از طرف محاکم و مدعیان عمومی و مستنطقین تقاضا میشود از حقوق دولتی معاف خواهد بود ولی در صورتیکه سوادهای مزبوره را بدون علت و سبب تقاضا کرده باشند علاوه بر مجازات اداری دو برابر حق معمولی از تقاضا کننده اخذ خواهد شد.

ماده ۱۳۵ - بر کلیه حقوقی که اداره ثبت بموجب مواد فوق مأخوذ میدارد باستثنای حق الاجرا صدی بیست و پنج اضافه میشود.

عوائد حاصله از صدی بیست و پنج فوق الذکر در حساب مخصوصی گذارده شده و سرمایه ذخیره خاصی را تشکیل خواهد داد - سرمایه مزبور منحصراً و بترتیب ذیل بمصرف خواهد رسید:

بموجب شق چهارم از ماده واحده مصوب ۲۶ مرداد ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) تبصره زیر بماده ۱۳۱ بالا اضافه شده است:

تبصره ۵ - هر گاه طرفین پس از صدور اجرائیه و ابلاغ در خارج صلح نمایند یا قرار اقساط بگذارند یا مهلت بدهند یا مدت یکسال اجرائیه را تعقیب نکنند متضامناً مسئول پرداخت نیم عشر خواهند بود و کسی که در نتیجه مسئولیت تضامنی حق اجراء را میبرد می تواند آنرا از طرفی که قانوناً مسئول پرداخت حق اجراء میباشد بوسیله اجراء وصول نماید.

الف - برای تکمیل تشکیلات و توسعه اداره ثبت اسناد و املاک در مملکت منتهی سی درصد.

ب - برای تکمیل تشکیلات عدلیه و توسعه آن در مملکت هفتاد درصد. صرف ذخیره فوق الذکر در غیر موارد مذکور فوق ممنوع است.

ماده ۱۳۶ - در موقع اخذ کلیه حقوقی که اداره ثبت وصول میکند مبلغ های کمتر از ده دینار ده دینار اخذ خواهد شد.

باب هشتم - مواد مخصوصه

ماده ۱۳۷ - هر يك از مستخدمین ثبت که بعنوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید حق دارد نصف حقوق رتبه خود و نصف حقوق بودجه مقامی را که متکفل است دریافت دارد مشروط بر اینکه شغل بالاتر نمایندگی - مسئولیت دفتر - مدیریت ضبط - معاونت یاریاست یکی از شعب یا دوائر و ادارات ثبت خارج از مرکز باشد.

ماده ۱۳۸ - اگر اراضی که قبلاً جزء شارع عام یا میدانهای عمومی بوده و بدین جهت قابل ثبت نبوده است از شارع یا میدان عمومی بودن خارج و جزء املاک خصوصی شهر گردد و یا از طرف بلدیة بدیگری انتقال یابد بلدیة یا مالک جدید می تواند نسبت به آن اراضی تقاضای ثبت نماید.

ماده ۱۳۹ - در هر نقطه که اعلان ثبت عمومی شده و در تاریخ اجرای این قانون موعده مقرر برای تقدیم اظهار نامه ها منقضی گردیده و اعلان نوبتی منتشر شده اداره ثبت نسبت به املاکی که اظهار نامه های مربوط به آنها عودت داده نشده است اعلانی منتشر و بکسانی که حق تقاضای ثبت دارند شصت روز مهلت خواهد داد تا تقاضای ثبت نمایند - در مورد اظهار نامه هایی که در ظرف مدت مزبور داده می شود و یا قبل از این تاریخ ولی در خارج از مدت داده شده است مطابق ماده ۱۳ عمل خواهد شد.

املاکی که نسبت به آنها در مدت مذکور فوق تقاضا نامه داده نشود بعنوان مجهول المالك اعلان و تابع مقررات مذکور در ماده ۱۲ خواهد بود اگر چه قبل از تاریخ اجرای این قانون اداره ثبت آن املاک را در نتیجه تحقیقات خود باسم اشخاصی اعلان کرده باشد.

ماده ۱۴۰ - املاکی که قبل از تاریخ اجرای این قانون تقاضای ثبت آنها شده است چنانچه اولین اعلان نوبتی آن منتشر شده باشد مطابق مقررات قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ به ثبت خواهد رسید - و هر گاه اولین اعلان نوبتی منتشر نشده باشد ثبت ملک بر طبق مقررات این قانون بعمل خواهد آمد مگر آنکه تقاضا کننده ثبت تقاضا نماید که اعلانات مطابق قانون فوق الذکر بجزبان افتد ولی در این صورت نیز فقط انتشار اعلان و تحدید حدود بر طبق مقررات قانون سابق بوده و سایر جریانات (از اعتراض و غیره) تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۱۴۱ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه مواعیدی که در این قانون معین شده بهمان ترتیب که در ماده ۱۷ قانون تسریع محاکمات مقرر است محسوب خواهد شد.

ماده ۱۴۲ - قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ و قانون ثبت اماکن متبرکه و غیره مصوب ۲۹ مهر ماه ۱۳۰۹ نسخ و این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون دوم آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون ثبت اسناد و املاک)

مشمول بر یکصد و چهل و دو ماده که در تاریخ بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون مرور زمان اموال منقوله

مصوب ۱۳ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - اگر کسی بوسیله عرضحال رسمی یا اظهارنامه قانونی حق خود را از دیگری مطالبه نماید و بعد معلوم شود که طرف در تاریخ تقدیم عرضحال یا اظهارنامه در حال حیات نبوده و یا اگر طرف شرکتی بوده آن شرکت در تاریخ مزبور منحل بوده است این عرضحال یا اظهارنامه برای قطع مرور زمان بر علیه ورثه متوفی و یا بر علیه اشخاص یا شرکتی که قائم مقام شرکت منحل شده اند و یا مسئول تعهدات او میباشند کافی خواهد بود.

ماده دوم - تقدیم عرضحال رسمی و یا اظهارنامه قانونی بعنوان ورثه طرف بدون تعیین اسامی یا محل اقامت آنان و یا بعنوان اشخاص یا شرکتی که قائم مقام شرکت منحلی گردیده و یا مسئول تعهدات او میباشند برای قطع مرور زمان کافی خواهد بود.

ماده سوم - اگر کسی قبل از انقضاء مهلت دو ساله که بموجب ماده ۸ قانون مرور زمان مصوب ۲ تیرماه ۱۳۰۸ مقرر است بوسیله عرضحال رسمی یا اظهارنامه قانونی حق خود را مطالبه کرده باشد مدت مزبور منقطع شده و مدت جدیدی که برای حصول مرور زمان لازم است یکسال از تاریخ انقطاع خواهد بود علاوه بر بقیه

مدت دو سال قبل از انقطاع انقطاع مهلت مذکور فوق فقط یکدفعه ممکن است.
ماده چهارم - اینقانون بلافاصله پس از تصویب بموقع اجراء گذارده میشود. اینقانون که مشتمل بر چهارماده است در جلسه سیزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به ازدواج

مصوب ۲۳ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۱ - درحوزههایی که وزارت عدلیه معین و اعلان مینماید هر ازدواج و طلاقی که وقوع یابد در یکی از دفاتری که مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه تنظیم میشود باید ثبت برسد. در صورتیکه مجری صیغه مزاجت یا طلاق دارای چنین دفتری نباشد شوهر مکلف است تا بیست روز پس از وقوع عقد یا طلاق یکی از کسانی که دارای دفتر فوق الذکر هستند رجوع کرده

مواد ۱ و ۳ این قانون بموجب (قانون اصلاح مواد ۱ و ۳ قانون ازدواج) مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۶ (دوره دهم) بطریق زیر اصلاح شده است و جمله زیر هم بموجب ماده اول قانون مصوب ۱۳ آذر ۱۳۱۷ (دوره یازدهم) با آخر ماده یک اصلاحی اضافه شده است:
ماده ۱ - درتقاطی که وزارت عدلیه معین و اعلام مینماید هر ازدواج و طلاق و رجوع باید در یکی از دفاتری که مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه تنظیم میشود واقع و به ثبت برسد. در نقاط مزبور هر مردی که در غیر از دفاتر رسمی ازدواج و طلاق مبادرت بازدواج و طلاق و رجوع نماید به یک تاششماه حبس تأدیبی محکوم میشود. همچنین مجازات درباره عاقدی مقرر است که در این نقاط بدون داشتن دفاتر رسمی اقدام باجراه صیغه ازدواج یا طلاق یا ثبت رجوع نماید. جمله زیر بماده اول قانون ازدواج اصلاح شده بموجب قانون مصوب ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۶ اضافه میشود:

درحوزههایی که آگهی فوق الذکر از طرف وزارت دادگستری نشده است شوهر مکلف است در صورتیکه در غیر دفاتر رسمی ازدواج و طلاق مبادرت بازدواج یا طلاق یا رجوع نماید تا بیست روز پس از وقوع عقد یا طلاق یا رجوع یکی از دفاتر رسمی ازدواج و طلاق رجوع کرده قبالة مزاجت یا طلاقنامه یا رجوع را ثبت برساند و الی بیکماه تاششماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

قباله مزاجت یا طلاقنامه را به ثبت برساند والا بیک ماه تا ۶ ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵- قباله ازدواج و طلاقنامه در صورتیکه مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه به ثبت رسیده باشد سند رسمی والا سند عادی محسوب خواهد شد.

برای ثبت ازدواج و طلاق دولت حق الثبت نخواهد گرفت.

ماده ۳- مزاجت با کسی که هنوز استعداد جسمانی برای ازدواج پیدا نکرده ممنوع است هر کس با کسی که هنوز استعداد جسمانی نداشته مزاجت کند بیک سال تا سه سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد و بعلاوه ممکن است مجرم بجزای نقدی از دو بیست تومان تا دو هزار تومان محکوم گردد.

در مورد این ماده محاکمه در محاکم مخصوصی که اصول تشکیلات و طرز رسیدگی آن مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه تعیین خواهد شد بعمل میآید.

ماده ۴- طرفین عقد ازدواج می توانند هر شرطی که مخالف بامقتضای عقد مزبور نباشد در ضمن عقد ازدواج یا عقد لازم دیگر بنمایند مثل اینکه شرط شود هر گاه شوهر در مدت معینی غائب شده یا ترک انفاق نموده یا بر علیه حیوة زن سوء قصد کرده یا سوء رفتاری نماید که زندگانی زناشویی غیر قابل تحمل شود زن

ماده ۳- هر کس برخلاف مقررات ماده (۱۰۴۱) قانون مدنی با کسیکه هنوز بسن قانونی برای ازدواج نرسیده است مزاجت کند به شش ماه الی دو سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد و در صورتیکه دختر بسن سیزده سال تمام نرسیده باشد لااقل بدو الی سه سال حبس تأدیبی محکوم میشود و در هر دو مورد ممکن است علاوه بر مجازات حبس بجزای نقدی از دو هزار ریال الی بیست هزار ریال محکوم گردد و اگر در اثر ازدواج برخلاف مقررات فوق موافقه منتهی بنقص یکی از اعضا یا مرض دائم زن گردد مجازات زوج از پنج الی ده سال حبس با اعمال شاقه است. و اگر منتهی بفوت زن شود مجازات زوج حبس دائم با اعمال شاقه است. عاقد و خواستگار و سایر اشخاصیکه شرکت در جرم داشته اند نیز بهمان مجازات یا بمجازاتیکه برای معاون جرم مقرر است محکوم میشوند. محاکمه این اشخاص را وزارت عدلیه میتواند بمحاکم مخصوصی که اصول تشکیلات و ترتیب رسیدگی آن بموجب نظامنامه معین میشود رجوع نماید و در صورت عدم تشکیل محکمه مخصوص رسیدگی در محاکم عمومی بعمل خواهد آمد.

و کیل و و کیل در تو کیل باشد که پس از اثبات تحقق شرط در محکمه و صدور حکم قطعی خود را بطلاق باین مطلقه سازد.

تبصره ۵- در مورد این ماده محاکمه بین زن و شوهر در محکمه ابتدائی مطابق اصول محاکمات حقوقی بعمل خواهد آمد - حکم بدایت قابل استیناف و تمیز است. مدت مرور زمان شش ماه از وقوع امریست که حق استفاده از شرط میدهد.

ماده ۵- هر یک از زن و شوهری که قبل از عقد طرف خود را فریبی داده که بدون آن فریب مزاجت صورت نمی گرفت بشش ماه تا دو سال حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۶- هر مردی مکلف است در موقع ازدواج بزنی و عاقد صریحاً اطلاع دهد که زن دیگر دارد یا نه این نکته در قباله مزاجت قید میشود.

مردی که در موقع ازدواج برخلاف واقع خود را بی زن قلمداد کرده و از این حیث زن را فریب دهد بمجازات فوق محکوم خواهد گردید.

ماده ۷- تعقیب جزائی در مورد دو ماده فوق بسته بشکایت زن یا مردی است که طرف او را فریب داده است و هر گاه قبل از صدور حکم قطعی مدعی خصوصی شکایت خود را مسترد داشت تعقیب جزائی موقوف خواهد شد.

ماده ۸- زن و شوهر مکلف به حسن معاشرت بایکدیگرند.

ماده ۹- نفقه زن بر عهده شوهر است.

تبصره ۵- نفقه عبارتست از مسکن و لباس و غذا و اثاث البیت بطرز متناسب.

ماده ۱۰- زن میتواند در مورد استنکاف شوهر از دادن نفقه بمحکمه رجوع کند - در این صورت محکمه میزان نفقه را معین و شوهر را بدادن آن محکوم خواهد کرد.

هر گاه اجرای حکم مزبور ممکن نباشد زن میتواند برای تفریق از طریق

محا کم عدایه بحاکم شرع رجوع کند.

ماده ۱۱ - تعیین منزل زن باشوهر است مگر خلاف آن شرط شده باشد.
ماده ۱۲ - در مواردیکه زن ثابت کند ترك منزل بسبب خوف ضرر بدنی یا مالی است که عادتاً نمی توان تحمل کرد و در صورت ثبوت مظنه ضرر مزبور محکمه حکم بازگشت بمنزل نخواهد داد و مادام که زن در بازنگشتن بمنزل معذور است نفقه برعهده شوهر خواهد بود.

ماده ۱۳ - در مورد ماده فوق مادام که محاکمه بین زوجین خاتمه نیافته محل سکونای زن بتراضی طرفین معین میشود و در صورت عدم تراضی محکمه باجلب نظر اقربای نزدیک طرفین منزل زن را معین خواهد نمود و در صورتی که اقربائی نباشد محکمه خود محل مورد اطمینانی را معین خواهد کرد.

ماده ۱۴ - زن میتواند در دارائی خود بدون اجازه شوهر هر تصرفی را که میخواهد بکند.

ماده ۱۵ - نسبت به حق نگاهداری اطفال مادر تا دو سال از تاریخ ولادت اولویت خواهد داشت - پس از انقضای این مدت حق نگاهداری با پدر است مگر نسبت باطفال اناث که تا سال هفتم آنها حق حضانت با مادر خواهد بود.

ماده ۱۶ - اگر مادر طفل در مدتی که حق حضانت با اوست بدیگری شوهر کند یا مبتلا بجنون شود یا از حضانت امتناع نماید مادام که یکی از علل مذکوره باقی است پدر از اولاد نگاهداری خواهد کرد.

ماده ۱۷ - ازدواج مسلمه با غیر مسلم ممنوع است.

ازدواج زن ایرانی باتبعه خارجه در مواردی هم که مانع قانونی ندارد موکول با اجازه مخصوص بوده و دولت باید در هر نقطه مرجعی را برای دادن اجازه معین نماید. هر خارجی که بدون اجازه مذکور در فوق زن ایرانی را ازدواج نماید بجنس

تأدیبی از یکسال تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸ - در مورد عقد و طلاق که در دفاتر مذکور در ماده اول اینقانون به ثبت برسد آن قسمتی از مقررات مواد ۵ و ۴ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ مردادماه ۱۳۰۷ که مربوط باعلام و وقوع عقد و طلاق است لازم الرعایه نخواهد بود.
ماده ۱۹ - نظامنامه های لازم برای اجرای این قانون را وزارت عدلیه تنظیم خواهد کرد.

ماده ۲۰ - این قانون از اول مهرماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون راجع به ازدواج) مشتمل بر بیست ماده که در تاریخ بیست و سوم امرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی

مصوب ۲۶ امرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده اول - مقصود از اصل ۸۲ متمم قانون اساسی آنست که هیچ حاکم محکمه عدلیه را نمیتوان بدون رضای خود او از شغل قضائی بشغل اداری و یا

بصاحبمنصبی پارکه منتقل نمود و تبدیل محل مأموریت قضاة با رعایت رتبه آنان مخالف با اصل مذکور نیست.

ماده دوم - مأموریت هیچیک از قضاة و صاحبمنصبان پارکه در نقاط بدآب و هوا بیش از سه سال نباید بطول انجامد مگر با رضایت خود مأمور.

از تاریخ اختتام مأموریت هر قاضی و صاحبمنصب پارکه در نقاط بدآب و هوا تا پنجسال به آن مأمور نمی توان در هیچ نقطه بدآب و هوایی مأموریت داد مگر با رضای خود او.

هریک سال مأموریت اشخاص فوق پس از اجرای این قانون در نقاط بدآب و هوا در موقع ترفیع دو سال محسوب می شود مشروط بر اینکه لااقل دو سال تمام در نقاط مذکور مأموریت داشته باشد.

تبصره ۵ - نقاط بدآب و هوای مذکور در این ماده بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده سوم - قضاتی که با رعایت ماده اول این قانون محل مأموریت آنها تبدیل شده و از قبول مأموریت امتناع نمایند متمد محسوب و در محکمه انتظامی تعقیب و مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه مجازات خواهند شد.

ماده چهارم - نسبت بقارغ التحصیل های کلاس قضائی دوره اول شرط دوم ماده اول قانون استخدام قضاة و صاحبمنصبان پار که مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ لازم الرعایه نیست.

ماده پنجم - این قانون از ۱۵ شهریورماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود. چون بموجب قانون ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را

که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی) مشتمل بر پنج ماده که در تاریخ بیست و ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

رفع اختلافات صنفی

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۱ - برای رسیدگی باختلافات صنفی و محاکمه متخلفین از نظامات بلدی وزارت عدلیه در صورتیکه لازم بداند محکمه صلحی بخرج بلدیة محل تشکیل مینماید - مجازات متخلفین از نظامات بلدی مطابق مقررات ماده (۲۷۶) قانون مجازات عمومی خواهد بود.

در نقاطی که محکمه صلح مزبور تشکیل نشده باشد محاکمه متخلفین از نظامات بلدی بعهدہ محاکم صلح عادی و رسیدگی باختلافات صنفی بشرط موافقت وزارت عدلیه بعهدہ اداره بلدیة خواهد بود.

تبصره ۱ - اختلافات صنفی عبارت است از اختلافاتی که بین اصناف و افراد آنها راجع بامور صنفی تولید میشود و امور صنفی برطبق نظامنامه که به پیشنهاد وزارت داخله و تصویب وزارت عدلیه تنظیم خواهد شد تعیین میگردد.

اختلاف بین قصاب و چوبدار راجع بقیمت گوسفند و اختلاف بین قصاب و خباز با دکاندار راجع بوجه فروش یومیه در حکم اختلافات صنفی است.

تبصره ۲۵ - در نقاطیکه محکمه صلح بخرج بلدیة تشکیل میشود عوائد محکمه نیز ببلدیة مربوطه پرداخته خواهد شد.

ماده ۲ - اختلافات صنفی بطریق حکمیت قطع میشود - طریقی ارجاع به حکمیت - طرز تعیین حکمها اعم از اختصاصی و مشترك - موارد تجدیدنظر در حکم و طرز تجدیدنظر بموجب نظامنامه که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد.

ماده ۳ - این قانون از اول آبان ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده میشود.

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ (وزیر عدلیه مجاز است لوايح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون رفع اختلافات صنفی) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ پنجم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قانون خدمت نظامی

مصوب ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بجای قسمتی از مواد قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خرداد ۱۳۰۴

مواد ذیل تصویب میشود:

بجای ماده ۴ - مملکت ایران مطابق تشکیلات قشونی بنواحی سربازگیری منقسم شده و

این قانون بموجب قانون خدمت نظام وظیفه عمومی مصوب ۲۹ خرداد ۱۳۱۷ (دوره یازدهم)

ملغی شده است.

افراد وظیفه در مراکز حوزه‌های سربازگیری خود بخدمت احضار و مطابق نظریه وزارت جنگ بقسمتهای قشونی تقسیم میشوند.

بجای ماده ۵ - در تمام نواحی سربازگیری بموجب پیشنهاد وزارت جنگ و تصویب هیئت وزراء و صدور فرمان همايونی عمل سربازگیری از ۱۵ مهر ماه هر سال شروع و تا آخر آذرماه همان سال خاتمه خواهد یافت.

بجای ماده ۶ - در سه ماهه آخر هر سال دفاتر احصائیه و سبج احوال هر ناحیه سربازگیری صورتی از کلیه افرادی که در سال آتی بسن سربازی میرسند و در ثبت حوزه‌های جزء میباشند از دفتر سبج نفوس آن محل استخراج و بنواحی سربازگیری تسلیم و نواحی سربازگیری پس از تطبیق صورتهای مزبور با دفاتر نفوس محل بوسیله رؤسای مافوق خود بوزارت جنگ ارسال میدارند.

تبصره ۵ - تهیه و تحویل صورتهای مزبور بنواحی و تطبیق آنها با دفاتر نفوس و ارسال بوزارت جنگ نباید از ماه آخر سال تجاوز نماید.

بجای ماده ۷ - وزارت جنگ پس از وصول صورتهای مزبور در فروردین ماه هر سال عده نفراتی را که در آن سال لازم خواهد داشت با تعیین تقسیم آن بنواحی باضافه صدی بیست برای کسور احتمالی معین کرده و برای نواحی سربازگیری و حوزه‌های قشونی ارسال خواهد نمود.

بجای ماده ۸ - مادامیکه احتیاجات قشونی کمتر از میزان افرادی است که باید برای خدمت نظامی احضار شوند افراد لازم برای احتیاجات وزارت جنگ بترتیب ذیل از بین واجدین شرایط خدمت نظامی معین خواهد شد:

۱ - غیر متأهل ۲ - متأهل بدون اولاد ۳ - متأهل با اولاد. برای تأمین احتیاجات قشونی افراد وظیفه طبقه اول مقدم بر طبقه ثانی و طبقه ثانی مقدم بر طبقه ثالث خواهد بود در صورتیکه تعداد هر طبقه اضافه بر احتیاج بوده باشد افراد لازم از بین آنها مطابق تقدم تاریخ ولادت انتخاب و بقیه موقتاً مرخصی خانه داده میشود.

بجای ماده ۹ - در صورتیکه انتخاب از بین افرادی باید بعمل آید که تاریخ روز و ماه تولد آنان در اوراق سبجی ذکر نشده یا ذکر شده و تاریخ تولدشان یکروز باشد تقدم با کسانی خواهد بود که نسبت با افراد دیگر ردیف خود دیرتر ورقه سبج گرفته‌اند.

بجای ماده ۱۰ - افراد در چهار سال دوره احتیاط پس از سه سال اول احتیاط یکمرتبه و ذخیره مقدم هر دو سال یکمرتبه و افراد ذخیره تالی هر سه سال یکمرتبه در حوزه خود برای مدت یک ماه مشق نظامی باید حاضر شوند موعده و ترتیب آن مطابق نظامنامه که وزارت جنگ تهیه خواهد کرد معین خواهد شد.

بجای ماده ۱۱ - اشخاصیکه در سن سربازی و یا بعد از آن بخواهند داخل خدمت دولتی یا اجتماعی یا مشاغل آزادیکه مستلزم اجازه رسمی دولت است بشوند باید تصدیق انجام خدمت

تحت السلاح و یا معافیت از خدمت نظامی را در دست داشته باشند و بدون اوراق مزبور دوائر کشوری و مؤسسات از قبول آنها باید خودداری نمایند .

بجای ماده ۱۳ - اشخاصیکه قبل از رسیدن بسن سربازی داوطلبانه دو سال تحت السلاح خدمت نموده اند پس از خاتمه خدمت تحت السلاح جزء ذخیره محسوب خواهند شد مشروط باینکه پس از رسیدن بسن لااقل هیجده سالگی شروع بخدمت کرده باشند .

بجای ماده ۱۵ - کسانیکه از خدمت نظام وظیفه عمومی بواسطه علل مزاجی بتصدیق دونفر از اطباء نظامی که عدم استعداد آنها را برای خدمت نظامی تصدیق نمایند معاف میباشند :

- ۱ - نابینا از يك یا دو چشم .
- ۲ - قوزی .
- ۳ - کر .
- ۴ - لال .
- ۵ - شل و چلاق .
- ۶ - یکدست .
- ۷ - فاقدین شست و سیاه دست راست .
- ۸ - اشخاص قصیر القامه که قد آنها از يك گزونیم کمتر باشد .
- ۹ - اشخاص مسلول و مبتلای امراض غیر قابل علاج .
- ۱۰ - معیوبین از چشم که از عهده خدمات نظامی بر نیایند .

قبصر ۱۵ - اشخاص ضعیف البینه یا مرضی قابل معالجه قبل از رفتن بخدمت تحت السلاح بخرج دولت معالجه خواهند شد .

قبصر ۲۵ - در صورتیکه دونفر طیب نظامی درمحل تشکیل مجلس سرباز گیری حاضر نباشند وظیفه مذکور در فوق بدونفر طیب غیر نظامی که از طرف اداره نظام وظیفه معین میشوند محول میگردد .

بجای ماده ۱۶ - کسانیکه بواسطه موقعیت خود از خدمات نظامی معاف میباشند :

- ۱ - حکام شرع مجاز بساجتهد یا فتوی یا مراجع تقلید یا فتوی و علماء درجه اول مذاهب زرتشتی و کلیمی و مسیحی و مدرسین علوم معقول و منقول .
- ۲ - یگانه پسر هر مرد یا زنیکه بواسطه علت مزاج از اداره امر معاش خود عاجز و کفالت بر عهده آن پسر باشد در تمام مدت کفالت .
- ۳ - پسر دوم هر مرد یا زنیکه يك پسرش در خدمت تحت السلاح بوده و در صورت داشتن پسر سوم آن پسر بسن ۱۸ نرسیده باشد .
- ۴ - پسر هر مرد یا زنیکه يك پسرش بموجب قانون نظام وظیفه بخدمت احضار و در خدمت

وفات کرده باشد در صورتی که آن مرد یازن پسر دیگری هم داشته باشد این معافیت تا زمان رسیدن پسر دیگر بسن هیجده سالگی خواهد بود .

۵ - هر جوانیکه نفقه ده يك خانواده بوده و در محل پدر یا برادر پدر زن و یا برادر زنیکه وضعیت اعاشه آنها اجازه کفالت امور خانواده مشمول را بدهد نداشته باشد مادام که این وضعیت باقی است .

مشمولیکه در سال احضار بخدمت تأهل اختیار کند حق معافیت از خدمت سرباز را بعنوان ضرورت تکفل از عیال خود نخواهد داشت .

۶ - دونفریکه مشترکاً کفیل يك یا چند خانواده باشند و در یکسال هر دو برای خدمت سربازی دعوت شوند آنکه بیشتر بعائله کمک میکند مادامیکه این وضعیت باقی است از خدمت معاف خواهد بود .

۷ - یکی از دو پسر پدر یا مادریکه هر دو در يك سال بخدمت نظامی احضار می شوند بانتخاب پدر و در صورت نبودن پدر بانتخاب مادر برای مدت دو سال معاف خواهد بود .

۸ - بطور کلی مطابق مقررات فقره ۷ این ماده ازدو پسر یکی معاف و مطابق مقررات فقره ۳ و ۴ از سه پسر در صورت نرسیدن پسر سوم بسن ۱۸ سالگی و یا بودن يك پسر در خدمت نظامی یکنفر معاف و از چهار پسر نیز یکنفر و از پنج پسر دونفر معاف خواهد بود .

۹ - هر جوانیکه کفیل معیشت منحصر بقرد پدر یا مادر جد یا جدیه پیر و علیل و از کار افتاده خود باشد مادام که حال بدین منوال است .

قبصر ۵ - در صورت ادامه تکفل مقرر در فقرات ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ این ماده تا پنج سال متوالی در آخر پنج سال کلیه متکفلین بدون استثناء برای فرا گرفتن مقدمات تعلیمات نظامی برای چهار ماه بخدمت نظامی احضار و پس از خاتمه آن مرخص و جزء ذخیره محسوب خواهند شد .

بجای ماده ۱۷ - محصلینی که در مدارس عالی و سیکل دوم متوسطه داخله یا خارجه مشغول تحصیل باشند و بسن سربازی برسند تا موقع اتمام و اکمال تحصیلات خود از خدمت نظامی معاف هستند .

بجای ماده ۱۸ - مدت خدمت تحت السلاح دارندگان تصدیقنامه رسمی (دیپلم لیسانس و بالا) از مدارس عالی داخله یا خارجه فقط یکسال و دارالکمال تصدیقنامه دوره کامل مدارس متوسطه داخله یا خارجه ۱۸ ماه خواهد بود .

قبصر ۵ - فارغ التحصیل های مدارس عالی و متوسطه مخصوص تشکیل کادرهای صاحبمنصبی احتیاط هستند و وزارت جنگ با تشکیل مدارس صاحبمنصبی احتیاط و سائل نیل آنها را بمقام صاحبمنصبی احتیاط در مدت خدمت تحت السلاح مقرر در این ماده فراهم خواهد نمود .

بجای ماده ۱۹ - طلاب علوم دینی در صورت اشتغال بتحصیل تا اکمال و خاتمه تحصیلات

خود در صورتیکه تحصیلات آنها مطابق مدارس عالیّه و یا متوسطه بوده باشد مشمول مقررات ماده ۱۷ و ۱۸ خواهند بود.

بجای ماده ۲۰ - برای اجرای مقررات ماده ۵ این قانون وزارت جنگ مقدمات جریان سربازگیری را در تمام مملکت از ۱۵ فروردین ماه تا آخر شهریور ماه هر سال از حیث اعلان اسامی مشمولینیکه در ۱۵ مهرماه آن سال باید خود را برای خدمت نظامی حاضر نمایند و رسیدگی بوضعیت مشمولین و تهیه و تکمیل اوراق آنهایکه مطابق فقرات ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ ماده ۱۶ قانون خود را معاف میدانند حاضر خواهد نمود که پس از صدور فرمان همایونی در احضار مشمولین بدون فوت وقت مجالس سربازگیری باوراق متکفلین و اشخاص مذکور در ماده ۱۵ و سوابق و مدارک آنها که قبلاً بوسیله حوزه‌های سربازگیری هر محل تهیه شده است رسیدگی و سربازان مسلم را بسربازخانه‌ها اعزام و برای اشخاص واجد شرایط معافیت ستم معافیت صادر نمایند.

بجای ماده ۲۱ - پس از صدور اوامر وزارت جنگ در باب احضار افراد بخدمت نظامی مأمورین سربازگیری با صاحبمنصبان ساخلو که برای هر حوزه معین و از ۱۵ فروردین تا آخر شهریور ماه هر سال مأمور اجرای مقررات ماده فوق میباشند یا دفاتر مذکور در ماده ۶ بمراکز خود زفته با اطلاع مأمورین کشوری اسامی کلیه افراد ساکن آن حوزه را که واجد سن سربازی شده و یا معافیت موقت آنها خاتمه یافته است اعم از مقیم یا مسافر با دفاتر نفوس تطبیق مینمایند که در روز معین بمجلس سربازگیری محل دعوت شوند.

کلیه افراد مذکور در فوق مکلف میباشند که در موعد معین در مجلس سربازگیری حضور بهم رسانند و در عوض مسافرین و اشخاص علیل غیر قادر بحرکت باید پدر یا برادر یا یکی از اقوام نزدیک یا شخص دیگر را که بنمایندگی تعیین نمایند حاضر شوند.

بجای ماده ۲۲ - برای اجرای عمل سربازگیری در مرکز هر حوزه سربازگیری مجلسی مرکب از اعضاء مفصله ذیل تشکیل می شود:

۱- حاکم ورؤسای مالیه - بلدیّه - نظمیّه - امنیّه - مدعی عمومی و سبج احوال در صورت بودن رؤسای مزبوره در محل.

۲- از یک الی پنج نفر صاحبمنصب باننتخاب فرمانده ناحیه سربازگیری و یک یا دو نفر طبیب نظامی.

در صورت نبودن طبیب نظامی در محل مطابق تبصره ۲ ماده ۱۵ رفتار خواهد شد.

۳- پنج نفر از معاریف و معتمدین اهل محل که سه نفر از آنها عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل خواهند بود - یکنفر از اعضاء اصلی باید از طبقه علماء باشد.

انتخاب معتمدین فوق بنظر حاکم و فرمانده ساخلو و رئیس حوزه سربازگیری محل بعمل میآید.

تبصره ۵- در صورتیکه تشکیل مجالس سربازگیری در مدت مقرر در ماده ۵ در تمام مملکت غیرمقدور باشد نواحی و حوزه‌های سربازگیری مکلف خواهند بود مجالس سربازگیری را

بمحض تهیه مقدمات یکی بعد از دیگری در طول سال تشکیل و به احضار افراد اقدام نمایند بطوریکه افراد آن سال در همان سال احضار بخدمت شوند.

بجای ماده ۲۳ - ریاست مجلس سربازگیری بعهده حاکم و نظارت آن بارتیس حوزه سربازگیری محل و مسئولیت مشترک متوجه کلیه اعضاء آن خواهد بود.

بجای ماده ۲۵ - وظایف مجلس سربازگیری از قرار ذیل است:

۱- امر دولت در احضار افراد بخدمت نظامی و مواردیکه مطابق قانون از خدمت نظامی دائماً یا موقتاً معاف میباشند برای حاضرین قرائت می شود.

۲- اسامی اشخاصی که در آن سال برای خدمت دعوت شده‌اند مطابق دفاتریکه حوزه‌های سربازگیری استخراجاً طبق صورتهای ارسالی دفاتر احصائیّه و سبج احوال محل تهیه نموده‌اند یک یک بصدای بلند خوانده و حاضر و غایب معین شده و اشخاص حاضر معاینه گردیده آنهایکه قابلیت سربازی ندارند خارج و ستم معافیت به آنها داده می شود.

۳- باسناد اشخاصیکه مطابق فصل دوم این قانون معاف میباشند و طبق ماده ۲۰ قبلاً از طرف حوزه‌های سربازگیری با تحقیقات محلی تنظیم و تکمیل گردیده رسیدگی کرده پس از تصدیق حقانیت آنها در مقابل اسامی آنان در دفتر سربازگیری ذکر علل را نموده و ستم معافیت به آنها میدهند.

۴- اشخاصیکه در دفتر اسامی نامشان ذکر شده ولی بواسطه مسافرت یا مرضی نتوانند حاضر شوند و نماینده فرستاده باشند از نماینده آنها تحقیقات لازم بعمل آمده علل عدم حضور و لیاقت و عدم لیاقت و معافیت و عدم معافیت آنها در مقابل اسمشان قید و ستم مقتضی بنمایند آنها داده خواهد شد.

۵- دفاتر اسامی که از طرف حوزه‌های سربازگیری تهیه و به مجلس سربازگیری تسلیم شده با دفتر نفوس محلی تطبیق و در صورت اختلاف علل و موجبات آن تحقیق شده و برطبق آن تحقیقات عمل می شود و پس از اتمام عملیات دفاتر مذکور بسته شده و بامضای تمام اعضاء مجلس خواهد رسید.

۶- پس از موضوع کردن معافین از خدمت نظامی عده مورد احتیاج از مجموع افراد قابل سربازی انتخاب و به بقیه افراد اضافه بر احتیاج مرخصی خانه تا احضار ثانوی داده خواهد شد بدیهی است در مرخصی افراد اضافه بر احتیاج طبقات سه گانه مقرر در ماده ۸ باید ملحوظ شود و طبقه سوم مقدم بر طبقه دوم و طبقه دوم مقدم بر طبقه اول خواهد بود.

بجای ماده ۲۶ - رسیدگی بوضعیت افراد علنی و در حضور حاضرین در مجلس سربازگیری بعمل می آید.

بجای ماده ۲۷ - وضعیت هر یک از افراد باید در مقابل اسم آن شخص در دفتر صورت مجلس سربازگیری ثبت و بامضای رئیس دفاتر و منشی مجلس سربازگیری برسد.

بجای ماده ۲۸ - در صورت اختلاف آراء بین اعضاء مجلس سرباز گیری رأی اکثریت قاطع خواهد بود.

بجای ماده ۲۹ - اشخاصی که بدون عنذر موجه در مجلس سرباز گیری حاضر نشوند و یا نماینده نفرستند برای استنکاف از حضور در مجلس سرباز گیری یا فرار پس از ثبوت تقصیر در محکمه اداری جلب بخدمت سربازی شده و در عوض دو سال سه سال تحت السلاح خواهند ماند.

تبصره ۵ - در صورت ثبوت عنذر موجه برای غیبت محکمه اداری با مشمول مزبور مطابق مقررات قانونی رفتار خواهد نمود.

بجای ماده ۳۱ - قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۴ که بموجب قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه مصوب ۲۳ مرداد ماه ۱۳۱۰ نسخ شده ماده ذیل تصویب می شود:

محکمه اداری مذکور در ماده ۲۹ بریاست رئیس ناحیه یا رئیس حوزه سرباز گیری و عضویت نماینده حکومت و سجل احوال و امانیه و توپخانه محل در مراکز نواحی و حوزه ها تشکیل میگردد.

بجای ماده ۳۲ - هر يك از افراد ذخیره که در موقع احضار برای مشق نظامی بدون عنذر موجه حاضر نشوند پیش از ثبوت تقصیر در محکمه نظامی از يك ماه تا سه ماه محکوم بجزس میگرددند.

بجای ماده ۳۳ - حکم مذکور در ماده فوق در مورد افراد احتیاط نیز جاری است.

بجای ماده ۳۴ - که بموجب قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه نسخ شده ماده ذیل تصویب می شود:

مدتی را که مستخدمین رسمی و مستخدمین جزء قبل از تاریخ اجرای این قانون انجام خدمت نظام وظیفه نموده و یا بعداً بنمایند جزو مدت خدمت آنها محسوب شده وزارت خانه ها و ادارات مربوطه مکلفند آنها را پس از دوره خدمت نظامی بخدمت خود بپذیرند و همینطور مستخدمین دیگر ادارات که بر اثر این قانون بخدمت نظام وظیفه دعوت می شوند پس از خاتمه خدمت تحت السلاح برای اشتغال بخدمت سابق خود یا خدمات دیگر دولتی بر سایرین مقدم خواهند بود.

بجای ماده ۳۶ - این قانون از تاریخ دهم مهر ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده میشود. اشخاصیکه بموجب قانون خدمت نظامی مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۴ مشمول بوده اند از حیث معافیت تابع مقررات مواد ۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹ این قانون خواهند بود.

نظامنامه اجرای این قانون توسط وزارتین جنگ و داخله تدوین و پس از تصویب هیئت وزراء بوسیله وزارت جنگ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام شهریور ماه یکم هزار و سیصد و سه شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعسار و افلاس و اصلاح قانون تسریع محاکمات

مصوب ۲۵ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

باب اول - اعسار و افلاس

ماده ۱ - معسر کسی است که بواسطه عدم دسترسی باموال و دارائی خود موقتاً قادر بتأدیه مخارج عدلیه و یا محکوم به نباشد.

ماده ۲ - مفلس کسی است که دارائی او برای پرداخت مخارج عدلیه و یا بدهی او کافی نیست.

فصل اول - اعسار در مورد مخارج عدلیه

ماده ۳ - همینکه اعسار کسی ثابت شد از مراتب ذیل استفاده خواهد کرد:

(۱) معافیت موقتی از تأدیه تمام یا قسمتی از مخارج عدلیه در مورد محاکمه که برای معافیت از مخارج آن ادعای اعسار شده.

(۲) حق داشتن و کيل مطابق ماده ۱۷ این قانون.

(۳) معافیت از دادن تأمینی که باید اتباع خارجه بدهند در صورتیکه مدعی از اتباع خارجه باشد.

تبصره ۵ - در رسیدگی بدعوی اعسار مدعی موقتاً از کلیه مخارج عدلیه مربوط بدعوی اعسار معاف خواهد بود.

ماده ۴ - معافیت از مخارج عدلیه باید برای هر دعوائی علیحده تحصیل شود - ولی معسر میتواند در تمام مراحل مربوطه بهمان دعوی از حکم اعسار استفاده کند.

ماده ۵ - مرجع رسیدگی بدعوی اعسار محکمه ایست که صلاحیت رسیدگی بدعوی بدعوی اصلی دارد ولو اینکه دعوی اعسار برای معافیت از مخارج مرحله استیناف یا تمیز باشد.

ماده ۶ - دعوی اعسار بطرفیت مدعی العموم اقامه خواهد شد.

هر گاه محکمه صلاحیتدار صلحیه باشد مدیر دفتر صلحیه سمت نمایندگی مدعی العموم را خواهد داشت.

ماده ۷ - دعوی اعسار در صورتیکه برای معافیت از پرداخت مخارج مرحله بدعوی باشد باید ضمن عرض حال راجع بدعوی اصلی اقامه گردد - در صورتیکه برای معافیت از مخارج

این قانون بموجب ماده چهارم (قانون اعسار) مصوب ۲۰ آذر ۱۳۱۳ (دوره نهم) نسخ شده است.

مرحله استینافی و تمیزی باشد بوسیله عرضحال جداگانه در محکمه مذکور در ماده ۵ اقامه خواهد شد.

ماده ۸ - مدعی اعسار باید شهادت کتبی لاقبل چهار نفر از اشخاصی را که از وضع معیشت و زندگانی او مطلع باشند بعرضحال خود ضمیمه نماید.

در شهادتنامه مذکور باید اسم - شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و عدم تمکن او برای پرداخت مخارج دعوائی که میخواهد اقامه کند با تعیین مبلغ آن تصریح گردد.

ماده ۹ - هویت شهود را باید نظمی و یا نایبالحکومه محل یا کدخدا تصدیق نماید مگر اینکه شهود در نزد محکمه معروف باشند.

ماده ۱۰ - محاکمه اعسار اختصاری است.

ماده ۱۱ - مدیر دفتر مکلف است در ظرف دو روز از تاریخ وصول عرضحال اعسار دوسیه را بنظر حاکم محکمه برساند تا چنانچه حاکم حضور شهود را در جلسه محاکمه لازم بداند بمدعی اعسار اخطار شود که در روز مقرر شهود خود را حاضر نماید - مدیر دفتر يك نسخه از عرضحال اعسار و ضمائم آنرا برای مدعی العموم و نسخه دیگر را برای طرف دعوای اصلی ارسال و ضمناً روز جلسه محاکمه را تعیین و ابلاغ مینماید.

طرف دعوای اصلی میتواند در موقع رسیدگی بدعوای اعسار حاضر شده و اگر دلائلی بررد اعسار دارد بیان کند ولی عدم حضور او مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود.

ماده ۱۲ - محکمه در روز جلسه به اسناد و شهادت شهود و امارات مستنده هر يك از طرفین دعوی رسیدگی خواهد کرد.

محکمه میتواند بمدعی العموم و طرف دعوای اصلی در صورتیکه شهودی بررد اعسار داشته باشد اخطار کند که شهود خود را برای تحقیقات در محکمه حاضر نمایند.

ماده ۱۳ - حکم قبول اعسار قابل استیناف و تمیز نیست و از حکم رد اعسار فقط میتوان استیناف داد.

ماده ۱۴ - هر گاه حکم بررد اعسار صادر شد بطریق ذیل رفتار میشود:

اگر حکم بدایتاً صادر و در ظرف مدت قانونی استیناف داده نشده باشد مدعی اعسار مکلف است تاده روز پس از انقضاء مدت استیناف و اگر حکم استینافاً صادر شده باشد تاده روز پس از ابلاغ آن مخارج عرضحال دعوی اصلی را تأدیه نماید و الا قرار رد عرضحال دعوی اصلی صادر خواهد شد.

ماده ۱۵ - در صورتیکه دعوی اعسار برای معافیت از مخارج استینافی یا تمیزی باشد مدعی اعسار باید تصدیقی از دفتر محکمه که باعسار رسیدگی میکند حاکی از تقدیم عرضحال اعسار گرفته در ظرف مدت قانونی بعرضحال استینافی یا تمیزی ضمیمه نماید.

ماده ۱۶ - اگر معسر فوت نماید وراث او حق نخواهند داشت از حکم دائر باعسار مورث خود استفاده کنند.

ماده ۱۷ - وکلای رسمی عدلیه مکلفند وکالت اشخاص معسر را موقتاً بطور مجانی قبول کنند. تعیین وکیل مجانی در این موارد مطابق نظامنامه های وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ - اگر تاده سال از تاریخ قبول اعسار معسر متمکن نگردید دیگر مخارجی که از پرداخت آن موقتاً معاف بوده است از او مطالبه نخواهد شد.

فصل دوم - اعسار در مورد محکوم به

ماده ۱۹ - مرجع رسیدگی بدعوای اعسار در مورد محکوم به محکمه ایست که بدایتاً بدعوی اصلی رسیدگی کرده است.

ماده ۲۰ - دعوای اعسار در مورد محکوم به بطرفیت محکوم له دعوی اصلی اقامه خواهد شد.

ماده ۲۱ - در رسیدگی بدعوای اعسار در مورد محکوم به هر گاه محکوم علیه برای معافیت موقتی از پرداخت مخارج عدلیه نیز ادعای اعسار کند موقتاً و بدون رسیدگی مخصوص از مخارج مربوطه بدعوی اعسار معاف است.

ماده ۲۲ - بعرضحال اعسار در مورد محکوم به اوراق ذیل باید ضمیمه شود:

۱) مدارکی که مشعر باشد بر اینکه مدعی اعسار اموالی دارد که در دسترس او نیست یا تعیین قیمت اموال مزبور.

۲) شهادت کتبی لاقبل چهار نفر از اشخاصی که از وضع معیشت و زندگانی مدعی اعسار مطلع باشند. در شهادتنامه مذکور باید اسم و شغل و وسائل گذران مدعی اعسار و عدم تمکن او برای پرداخت محکوم به با تعیین مبلغ آن تصریح شود.

ماده ۲۳ - مقررات مواد ۹ و ۱۰ و قسمت اول ماده ۱۱ و ماده ۱۲ (جز اخطار بمدعی العموم) در مورد اعسار نسبت بمحکوم به نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۲۴ - حکم رد یا قبول اعسار در مورد محکوم به قابل استیناف و تمیز است.

فصل سوم - افلاس

ماده ۲۵ - مدعی افلاس (خواه در مورد محکوم به و خواه در مورد دین دیگر) باید بمحکمه صلحیه محل اقامت خود عرضحال افلاس بدهد.

بعرضحال مزبور باید صورت مشروحاتی از کلیه دارائشی مدعی افلاس اعم از مطالبات و اموال منقول و غیر منقول و همچنین صورت مفصلی از کلیه قروض او با تعیین اسم و شغل و محل اقامت طلبکاران و بابت قرض ضمیمه شود.

کلیه طلبکارهای مدعی افلاس مدعی علیهم این دعوی محسوب میشوند.

ماده ۳۶ - مدعی افلاس از تأدیه مخارج عدلیه معاف است ولی مخارج مزبور و همچنین هر مصارف دیگر عدلیه از دارائی او قبل از تقسیم بین طلبکاران موضوع خواهد شد.

ماده ۳۷ - طرز رسیدگی بدعوی افلاس - طریقه تعیین مدیر تصفیه - حدود اختیارات مدیر مزبور حتی برای فروش اموال مفلس و وصول مطالبات و اقامه دعوی بر علیه مدیونین او و تشخیص مطالبات داتین. فروش اموال و تقسیم آن بین طلبکاران بموجب نظامنامه که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود معین خواهد شد.

در تقسیم دارائی مفلس بین طلبکاران اشخاصی که نسبت بمال مفلس حق عینی داشته باشند در مورد خود آن مال و یا قیمت آن حق اولویت دارند.

ماده ۳۸ - کسی که برای معافیت از مخارج عدلیه مدعی افلاس شود در حکم مدعی اعسار و مشمول کلیه مواد مربوط به کسی است که در مورد مخارج عدلیه ادعای اعسار کند.

فصل چهارم - مقررات جزائی

ماده ۳۹ - در مورد رد عرضحال اعسار بطریق ذیل رفتار میشود:

۱) در صورتیکه ادعای اعسار برای معافیت از مخارج عدلیه باشد محکمه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را بپرداخت وجوه ذیل محکوم خواهد کرد:

الف - دو برابر مخارج دعوی اصلی در اولین مرحله که برای معافیت از مخارج آن عرضحال اعسار داده شده در صورت تعقیب دعوی اصلی و در غیر این صورت معادل آن مخارج.

ب - حق الوکاله و کیل از بابت مجازات اعسار در صورتیکه و کیل مطابق ماده ۱۷ برای او معین شده باشد و بشرط تقاضای وکیل.

۲) در صورتیکه ادعای اعسار در مورد محکوم به باشد محکمه در ضمن حکم رد اعسار مدعی اعسار را به پرداخت وجوه ذیل علاوه بر محکوم به اصلی محکوم مینماید:

الف - بجای عشریه اجرائی معادل صدی یا نوزده محکوم به.

ب - حق الوکاله و کیل از بابت مجازات اعسار بشرح مذکور در قسمت (ب) فقره اول همین ماده.

ماده ۴۰ - هر گاه معلوم شود پس از صدور حکم اعسار از معسر رفع عسرت شده و معهدا از حکم اعسار استفاده کرده است مقررات ماده فوق در مورد او بموقع اجرا گذارده شده بعلاوه بیک ماه تا ششماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۴۱ - اگر پس از قبول اعسار یا افلاس ثابت شود که شیوه قضیه عامداً شهادت دروغ داده و یا برخلاف حقیقت تصدیقی کرده اند بمجازات مذکور در قسمت اخیر ماده ۲۱۸

قانون مجازات عمومی محکوم خواهند شد.

ماده ۴۲ - اگر پس از صدور حکم اعسار یا افلاس معلوم شود که مدعی اعسار یا افلاس برخلاف واقع خود را معسر یا مفلس قلمداد کرده بمجازاتاتی که برای کلاه بردار مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده ۴۳ - هر کس که بنحوی از انحاء برای معسر یا مفلس قلمداد کردن کسی که معسر یا مفلس نیست یا او تبانی کرده و یا برخلاف حقیقت خود را طلبکار معسر یا مفلس قلمداد و در این موضوع با معسر یا مفلس تبانی کند شریک جرم مذکور در ماده فوق محسوب خواهد شد.

فصل پنجم - مقررات مختلفه

ماده ۴۴ - از تاجر عرضحال اعسار یا افلاس پذیرفته نمی شود - تاجری که مدعی اعسار یا افلاس باشد باید مطابق مقررات قانون تجارت عرضحال توقف دهد.

ماده ۴۵ - در هر موقع که معسر یا مفلس به تأدیه تمام یا قسمتی از بدهی خود متمکن گردد ملزم بتأدیه آن است. نسبت بورقه اجرائیه که بر علیه معسر یا مفلس صادر شده مرور زمان از تاریخ تمکن جاری می شود و مدت آن ده سال است.

ماده ۴۶ - اگر کسی که معافیت از مخارج عدلیه را تحصیل کرده است در دعوی اصلی خود محکوم به بیحقی گردد محکوم له نیز از پرداخت بقیه مخارج مجاز که به محکومیت معسر منتهی شده معاف خواهد بود.

تبصره ۵ - مفاد این ماده در مواردی نیز مجری خواهد بود که در تاریخ اجرای این قانون هنوز بقیه مخارج مجاز که از کسی که طرف دعوی معسر بوده وصول نشده باشد.

ماده ۴۷ - در کلیه اختیارات و حقوق مالی مدعی اعسار یا افلاس که استفاده از آن مؤثر در تأدیه دیون او باشد طلبکاران در مورد مدعی اعسار - و مدیر تصفیه - در مورد مدعی افلاس قائم مقام قانونی مدعی اعسار یا افلاس بوده و حق دارند بجای او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کنند.

ماده ۴۸ - اشخاصیکه دارائی نداشته یا دارائی آنها کافی برای تأدیه تمام بدهی نباشد ولی با عایدات شغل و حرفه خود بتوانند تمام یا بقیه بدهی خود را در مدتی که بیش از دو سال نباشد بپردازند در حکم معسر بوده و محکمه در مورد محکوم به یا اداره ثبت (در مورد اوراق لازم الاجرا) بادر نظر گرفتن مبلغ بدهی و عایدات بدهکار و معیشت ضروری او میزان وعده اقساطی را که باید داده شود تعیین خواهد کرد.

ماده ۴۹ - کسی که طلب خود را بغير مدیون انتقال داده و بعد از انتقال آنرا از مدیون سابق خود دریافت کرده و یا بدیگری انتقال دهد کلاه بردار محسوب می شود.

هر گاه مدیون بدهی خود را بعد از انتقال به دائن سابق تأدیه نماید منتقل الیه حق رجوع باو نخواهد داشت مگر اینکه ثابت نماید که قبل از تأدیه دین انتقال را با اطلاع مدیون رسانیده و یا اینکه مدیون بوسیله دیگری از انتقال مستحضر بوده است.

ماده ۴۰ - احکام اعساریکه قبل از تاریخ اجراء این قانون برای معافیت از مخارج عدلیه صادر شده است فقط در مورد دعاوی قابل استفاده خواهد بود که قبل از تاریخ مزبور اقامه شده باشد. حکم اعسار یا افلاسی که راجع بتأدیه محکوم به قبل از تاریخ اجراء این قانون صادر شده است فقط در موردی قابل استفاده خواهد بود که نسبت به آن مورد بخصوص وبطرفیت محکوم له صادر وقطعی شده باشد.

ماده ۴۱ - بدعاوی اعساریکه قبل از تاریخ اجراء این قانون در مورد مخارج عدلیه و همچنین به دعاوی اعسار یا افلاسی که قبل از تاریخ مزبور در مورد محکوم به اقامه شده و در تاریخ مزبور نسبت به آن دعاوی حکم قطعی صادر نگردیده است مطابق مقررات این قانون رسیدگی خواهد شد ولی محکمه که عرضحال را قبول کرده نمیتواند باستناد ماده (۵) یا ماده (۱۹) و (۲۵) این قانون قرار عدم صلاحیت خود را صادر نماید.

ماده ۴۲ - مواد ۶۲۴ - ۶۲۵ - ۶۲۶ - ۷۹۸ - ۷۹۹ - ۸۰۰ - ۸۰۱ - ۸۰۲ - ۸۰۳ - ۸۰۴ قانون اصول محاکمات حقوقی نسخ می شود.

باب دوم - اصلاح قانون تسریع محاکمات

ماده ۴۳ - ماده ۷۴۵ قانون اصول محاکمات حقوقی مصوب ۱۹ ذیقعد ۱۳۲۹ نسخ و بجای مواد ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۶۰ - ۷۲ قانون تسریع محاکمات مواد ذیل تصویب می شود:

ماده ۳۶ - در دعاوی که موضوع آن وجه نقد است خسارت تأخیر تأدیه معادل صدی پانزده محکوم به در سال است که بنسبت مدت تأخیر از تاریخ ابلاغ اظهارنامه والا از تاریخ اقامه دعوی و در موارد مذکور در ماده ۳۴ از تاریخ صدور اولین حکم تا روز تأدیه حساب میشود. **تبصره ۱۵ -** در مورد این ماده خسارت محتاج به اثبات نیست و صرف تأخیر در پرداخت برای مطالبه وحکم کافی است.

تبصره ۴۵ - خسارت تأخیر تأدیه در مورد معاملاتیکه بعنوان بیع شرط و بطور کلی هر معامله که با حق استرداد مال (اعم از منقول و غیر منقول) واقع شده مطابق این ماده نسبت به اصل وجه معامله محسوب خواهد شد.

ماده ۳۷ - در دعاوی که موضوع آن استرداد عین بوده (باستثناء موارد مذکور در تبصره ۲ ماده فوق که خسارت مطابق مقررات تبصره مزبور حساب میشود) ومدعی مطالبه اجرت - المثل و یا خسارت ناشی از تنزل قیمت نماید و همچنین در موارد دیگری که موضوع دعوی وجه نقد نیست محکمه میزان خسارت را پس از رسیدگی معین خواهد کرد لیکن در مورد اجرت المثل اعیان مستأجره محکمه مطابق میزان اجرت المسمی حکم خواهد داد مگر اینکه موجر مدعی باشد که میزان اجرت المثل زیاده از میزان اجرت المسمی است که در اینصورت محکمه نسبت به زیاده پس از رسیدگی حکم صادر خواهد کرد.

در مورد این ماده و ماده قبل هر گاه بین متعاملین ترتیب خاصی مطابق ماده ۲۳۰ قانون مدنی مقرر شده باشد محکمه موافق آن حکم خواهد داد.

ماده ۳۷ - کسر - نسبت بکلیه خساراتی که قبل از ۱۵ آذرماه ۱۳۱۰ راجع به تأخیر تأدیه در محاکم عدلیه مطالبه شده است مطابق مقررات سابق قانون تسریع محاکمات عمل خواهد شد.

ماده ۳۸ - دعوی خسارتی را که بعلمت تأخیر تأدیه یا از بابت مخارج عدلیه وحق الوکاله وغیره و یا به استناد ماده ۳۷ میتوان اقامه کرد هر گاه در ضمن جریان دعوی اصلی اقامه نشده باشد فقط تا سه سال از تاریخی که دعوای اصلی اعتبار دعاوی مختومه را پیدا کرده میتوان اقامه نمود.

ماده ۴۱ - میزان خسارت ناشی از تأخیر تأدیه را در صورتیکه خسارت مزبور ضمن جریان دعوی اصلی مطالبه شده باشد محکمه مطابق ماده ۳۶ تا روز صدور حکم معین کرده و در حکم خود قید میکند و نسبت به خسارتیکه از تاریخ صدور حکم تا روز وصول باید تأدیه شود بطور کلی حکم خواهد داد که اجراء در موقع حساب کرده و از محکوم علیه وصول نماید.

ماده ۴۲ - از خساراتی که بموجب ماده ۳۶ مورد حکم واقع میشود يك ثلث و از خسارتیکه بموجب ماده ۳۷ مورد حکم واقع میشود صدی ۵ به صندوق عدلیه پرداخته خواهد شد.

ماده ۴۳ - در صورتیکه محکوم له مطالبه خسارت تأخیر تأدیه نموده و بعد صرف نظر کند صدی ۵ محکوم به در سال از روز ابلاغ اظهارنامه والا از روز اقامه دعوی تا روز وصول محکوم له به نفع صندوق عدلیه حکم میشود و تأدیه این مبلغ بعهده محکوم علیه است.

ماده ۶۰ - رئیس محکمه مکلف است در موقع صدور ورقه اجرائیه در آن ورقه قید نماید که هر گاه در ظرف ده روز محکوم علیه بهیچیک از طرق مذکور در ماده ۵۵ اقدام ننمود و یا عرضحال اعسار داد و نتوانست اعسار خود را ثابت کند و یا در مدت مقرر در ماده ۵۹ مجاکمه خود را تعقیب نکرد رئیس اجراء بتقاضای محکوم له محکوم علیه را توقیف نماید.

تبصره ۱۵ - رئیس محکمه مکلف است در موقع صدور هر ورقه اجرائیه در آن ورقه قید نماید که عشریه اجراء نیز از محکوم علیه گرفته شود.

تبصره ۴۵ - اشخاص ذیل از توقیف مصون خواهند بود:
(۱) صغار و مجانین. (۲) زنان حامله یا زنانی که از وضع حمل آنان چهل روز نگذشته.
(۳) ولی طفلی که بواسطه توقیف او مولی علیه بی معاش میماند. (۴) مریضی که طیب حرکت یا توقیف او را مضر بداند.

ماده ۷۲ - در مورد اوراق اجرائیه که در اول مرداد ۱۳۰۹ تمام یا قسمتی از آن اجراء نشده و بهیچیک از طرق مذکوره در ماده ۵۵ هم عمل نگردیده و یا محکوم علیه عرضحال اعسار نداده است برای اجراء بترتیب ذیل عمل میشود:

محکمه بتقاضای محکوم له ورقه اخطاریه صادر و در آن قید خواهد نمود که هر گاه تا ده

روز پس از ابلاغ اخطاریه (مطابق ماده ۵۲) محکوم علیه بهیچیک از طرق مذکور در ماده ۵۵ اقدام ننمود و یا عرضحال اعسار داد و نتوانست اعسار خود را ثابت کند و یا در مدت مقرر در ماده ۵۹ محاکمه خود را تعقیب نکرد رئیس اجرا بتقاضای محکوم له محکوم علیه را توقیف نماید لیکن اگر قبل از اول مرداد ۱۳۰۹ نسبت به اوراق اجرائیه مذکور اقدامات اجرائی شده و منتهی به توقیف اموال محکوم علیه گردیده باشد ولو اینکه اموال مذکور برای تأدیه تمام محکوم به کفایت نکند محکوم له میتواند از صدور ورقه اخطاریه مذکور فوق صرف نظر کرده و تقاضای تعقیب اجرائیه سابق را بنماید در این صورت عملیات مزبوره تعقیب خواهد گردید تا حکم اجراء شود.

ماده ۴۴ - مجموع این قانون از تاریخ ۱۵ آذر ماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

چون بموجب قانون دوم آبانماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون اعسار و افلاس و اصلاح قانون تسریع مخاکمات) مشتمل بر چهل و چهار ماده که در تاریخ بیست و پنجم آبانماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراء است.

قانون

محاکم شرع

مصوب ۹ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

۱ - تشکیل محاکم شرع

ماده ۱ - محاکم شرع از محاکم اختصاصی است.

ماده ۲ - محاکم شرع برای فصل دعاوی و انجام اموری تشکیل میشود که بموجب قوانین موضوعه مملکتی از وظایف حکام شرع است.

ارجاع بمحکمه شرع باید از طرف محاکم و ادارات مدعی عمومی بعمل آید.

ماده ۳ - محکمه شرع تشکیل میشود از یک مجتهد جامع الشرایط.

برای محکمه شرع طهران ممکن است يك یا دو معاون که بدرجه اجتهاد رسیده باشند تعیین کرد - وظایف معاونین را وزارت عدلیه بموجب نظامنامه معین خواهد نمود.

حوزه هر يك از محاکم شرع را وزیر عدلیه تعیین و اعلان میکنند.

ماده ۴ - در حوزه هائی که وزارت عدلیه محکمه شرع تشکیل نداده محضر رسمی قائم مقام محکمه شرع خواهد بود.

هر محضر رسمی تشکیل میشود از يك مجتهد جامع الشرایط - انتخاب محضر مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۵ - مرجع تجدید نظر در احکام محاکم شرع ولایات محکمه شرع طهران است.

مرجع تجدید نظر در احکام محکمه شرع طهران و همچنین مرجع تجدید نظر در احکام محاکم شرع ولایات در مواردی که رسیدگی حاکم محکمه شرع طهران بواسطه مانع قانونی ممکن نباشد بترتیب مذکور در ماده ۶ معین خواهد شد.

ماده ۶ - محکمه شرع طهران در جلسه علنی با حضور متداعین یا نمایندگان آن ها و در صورت عدم حضور یکی از طرفین یا نماینده او با حضور طرف دیگر یا نماینده او و نماینده مدعی العموم بطریق قرعه بکنفر از مجتهدین جامع الشرایط طهران را برای تجدید نظر معین می نماید.

محکمه شرع فقط اسامی مجتهدینی را بقرعه میگذارد که از طرف وزارت عدلیه برای دو سال معین و کتباً بمحکمه معرفی شده باشند.

وزارت عدلیه برای هر دو سال فقط دو نفر مجتهد جامع الشرایط مرکز را میتواند بمحکمه شرع معرفی کند.

تبصره ۵ - هر گاه یکی از دو مجتهد مذکور در این ماده یا هر دو بواسطه مانع قانونی نتوانند بامری رسیدگی نمایند وزارت عدلیه برای تعیین حاکم شرع بطریق قرعه و رسیدگی به آن امر يك يادو مجتهد دیگر را بمحکمه شرع معرفی خواهد کرد.

۲ - موارد رجوع بشرع

ماده ۷ - رجوع بشرع در موارد ذیل بعمل میآید:

- ۱ - دعوی راجع باصل نکاح یا طلاق.
- ۲ - مورد مذکور در ماده ۱۰ قانون ازدواج مصوب ۲۳ مرداد ماه ۱۳۱۰.
- ۳ - مواردیکه قطع و فصل دعوی جز باقامه بینه یا حلف و احلاف ممکن نیست و بموجب قانون مخصوصی معین خواهد شد ولی مادام که موارد مزبور در ضمن قانون مخصوصی معین نشده هیچ دعوائی را نمیتوان بعنوان اقامه بینه و حلف و احلاف بمحکمه شرع ارجاع نمود.
- ۴ - نصب قیم یا وصی یا متولی با ناظر یا ضم امین که بتقاضای مدعی العموم بعمل خواهد آمد.

تبصره ۵ - ترتیب تقاضای مدعی العموم - طرز اعمال حق نظارت مدعی العموم در عملیات قیم - حدود مسئولیت اختیارات قیم - موارد عزل قیم و بطور کلی حدود نظارت مدعی العموم در امور مجانین و صغار و اشخاص غیر رشید (در صورتی که صغیر پدر یا جد پدری نداشته باشد) بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین خواهد شد. مرجع تقاضای عزل قیم محکمه بدایت محل اقامت مولی علیه است. حکم محکمه در این مورد فقط قابل استیناف خواهد بود و مادامیکه تکلیف قطعی معین نشده امور صغیر بموجب مقررات نظامنامه وزارت عدلیه اداره میشود.

۳ - صدور و ابلاغ حکم شرعی

ماده ۸ - محکمه شرع باید حکم خود را پس از صدور در ظرف دو روز بدفتر محکمه که امر را ارجاع کرده بفرستد.
مدیر دفتر محکمه مزبور منتهی در ظرف دو روز حکم شرعی را برای ابلاغ بمتداعین بمأمور ابلاغ خواهد داد.

۴ - تجدید نظر در احکام محاکم شرع

ماده ۹ - احکام محاکم شرع قابل تجدید نظر است مگر در موارد ذیل:

- ۱ - در صورتیکه طرفین قبل از صدور حکم بموجب سند کتبی از حق اعتراض صرف نظر کرده باشند.
- ۲ - در صورتیکه حکم شرعی مستند باقرار شفاهی یا کتبی باشد - در مورد اقرار شفاهی اقرار باید در دوسیه ثبت و بامضای مقرر رسیده باشد.
- ماده ۱۰** - مهلت شکایت ده روز از تاریخ ابلاغ است.
- ماده ۱۱** - شاکی باید عرضحال شکایت خود را بدفتر محکمه بدهد که امر را ارجاع بشرع کرده است.

ماده ۱۲ - عرضحال باید حاوی تمام اعتراضاتی باشد که شاکی بر حکم شرعی وارد میداند بعلاوه شاکی باید اسناد و مدارک خود را بعرضحال مزبور ضمیمه نماید و پس از تقدیم آن دیگر اعتراض و سند جدیدی پذیرفته نخواهد شد مگر اینکه در محکمه شرع ثابت نماید اسنادی دارد که بدست آوردن آن در حیطه اقتدار او نبوده.

ماده ۱۳ - پس از وصول عرضحال اعتراضی که قابل قبول است محکمه باید

از اصدار حکم بر طبق حکم شرعی خودداری نماید ولی محکوم له حق دارد از آن محکمه تقاضای صدور قرار تأمین نموده و محکمه اعم از اینکه بدوی یا استینافی باشد مکلف است بر طبق مقررات قانون تأمین مدعی به رفتار کند.

ماده ۱۴ - محکمه باید عرضحال اعتراضی را که قابل قبول است در ظرف دو روز پس از وصول آن با ضمائم بتوسط مدیر دفتر برای ابلاغ بطرف دعوی ارسال نماید.

طرف دعوی مکلف است تا ده روز مدافعات کتبی خود را بدفتر محکمه تسلیم نموده رسید بگیرد و پس از مدت مزبور هیچ مدافعه پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۵ - پس از وصول مدافعات مدیر دفتر محکمه باید دوسیه را بمحکمه شرع طهران بفرستد تا در صورتی که محکمه شرع طهران خود مرجع باشد رسیدگی نموده و الا مطابق ماده ۶ رفتار کرده و دوسیه را نزد حاکم شرعی که مرجع خواهد بود ارسال دارد.

ماده ۱۶ - رأی محکمه شرعی که مرجع رسیدگی است قاطع است باین طریق که اگر رأی بر دعوی داد محکمه که دعوی را ارجاع بشرع کرده بود حکمی بر طبق حکم شرعی صادر نموده و بموقع اجرا خواهد گذاشت و هر گاه محکمه شرع اعتراض را وارد و مؤثر در حکم دانست در ماهیت دعوی رسیدگی کرده رأی میدهد و محکمه عدلیه بر طبق آن حکم صادر نموده بموقع اجرا میگذارد.

۵ - مواد متفرقه

ماده ۱۷ - مرجع تجدید نظر از احکام محاضر شرع مرکز و ولایات (در صورتیکه مطابق قانون کار از مجرای محاکم عدلیه در نتیجه تراضی طرفین دعوی یا قرعه به آن محاضر رجوع شده باشد) نیز مطابق مقررات این قانون بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۸ - در کلیه دعاوی که قبل از پانزدهم دیماه ۱۳۰۷ بمحاکم یا محاضر شرع یا حکام صلح ارجاع شده و از مواردی نیست که مطابق این قانون رسیدگی بآن از خصائص محاکم شرعی باشد هر گاه یکی از اطراف دعوی تقاضا نماید محکمه که قضیه را ارجاع بشرع کرده بدعوی مزبور رسیدگی کند محکمه مکلف بقبول این تقاضا است مشروط بر اینکه قبل از تسلیم تقاضا نامه رأی کتبی محکمه یا محاضر شرع یا حاکم صلح صادر نشده باشد.

تبصره ۵ - تقاضا کننده مکلف است پس از تسلیم تقاضا نامه بمحکمه که رسیدگی بدعوی را از آن محکمه میخواهد مفاد تقاضای خود را کتباً بمحکمه شرع یا محضری که مرجع دعوی بوده اطلاع دهد تا پس از آن تاریخ از طرف محکمه شرع یا محضر شرع حکمی صادر نشود.

ماده ۱۹ - مجتهدین مذکور در ماده ۶ راجع بتعیین قیّم و سایر اموری که قانوناً راجع بحکام شرع باشد طرف رجوع مدعی العموم نیز خواهند بود.

ماده ۲۰ - در مورد دعاوی که قبلاً رسیدگی بآن بحکام صلح رجوع شده مرجع رسیدگی بشکایت از احکام حکام مزبور محکمه شرع طهران است.

ماده ۲۱ - برای سال جاری وزارت عدلیه تاده روز پس از تاریخ اجرای این قانون مجتهدین مذکور در ماده ۶ را معین خواهد نمود.

ماده ۲۲ - کتاب دوم اصول تشکیلات عدلیه مصوب رجب ۱۳۲۹ قمری قانون

رسیدگی بشکایات از احکام صادره از محاضر شرعیّه مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ - کتاب چهارم اصول محاکمات آزهائش - مواد ۴۰ و ۴۱ و ۴۲ اصول تشکیلات

عدلیه مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۰۷ - قانون راجع بارجاع دعاوی بمحاضر شرع مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۰۷ - قانون راجع بمحاکم شرع مصوب ۱۴ خردادماه ۱۳۰۸ نسخ و این

قانون از اول دیماه ۱۳۱۰ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون دوم آبان ماه ۱۳۱۰ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون محاکم شرع) مشتمل بر بیست و دو ماده که در تاریخ نهم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین مربوط بکشور

قانون تذکره

مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

فصل اول - اطلاعات عمومی

ماده ۱ - تذکره سند است که از طرف مأمورین صلاحیتدار برای تعیین تابعیت و اجازه مسافرت اتباع ایران بممالک خارجه و اقامت در ممالک مزبوره یا مسافرت از خارجه بایران داده میشود.

ماده ۲ - مأمورین سرحدی ایران بهیچیک از اتباع ایران بدون ارائه تذکره قانونی اجازه خروج نخواهند داد.

ماده ۳ - بهیچکس غیر از تبعه مسلم ایران نباید تذکره ایرانی داده شود و صدور تذکره منوط بوجود اسنادی است که هویت و تابعیت ایرانی تقاضا کنندگان را ثابت کند.

ماده ۴ - هر يك از اتباع ایران برای مسافرت بممالک خارجه و یا اقامت در خارجه باید تحصیل تذکره نماید.

ماده ۵ - تذکره بر دو قسم است: تذکره عادی و تذکره غیر عادی.

فصل دوم - تذکره عادی

ماده ۶ - اقسام تذکره عادی که بطور مطلق تذکره نامیده میشود و نمونه آنها بر طبق نظامنامه معین خواهد شد بقرار ذیل است:

۱- تذکره که برای مسافرت از ایران به ممالک خارجه یا از خارجه بایران داده میشود مدت اعتبار آن از تاریخ صدور تذکره یکسال و ناچار سال دیگر سال بسال قابل تمدید است و دارنده آن میتواند در مدت اعتبار تذکره بیش از یکبار مسافرت نماید.

۲- تذکره سرحدی که به سرحد نشینان ایرانی برای عبور و مرور بین نقاط سرحدی ایران و نقاط سرحدی ممالک مجاور اعم از سرحدات خاکي یا آبی مطابق قراردادهای عبور و مرور سرحدی بین ایران و دول مجاور یا بر حسب تصویب دولت داده می شود.

۳- تذکره ایرانیان بی بضاعت مقیمین خارجه که مدت اعتبار آن بارعایت مقررات فقره اول این ماده پنجسال است.

۴- تذکره محصلی که به محصلین داده می شود و اعتبار آن تا اختتام دوره تحصیلی دارنده آن خواهد بود مشروط بر اینکه در انقضای هر سال بامضاء مأمور ایران مقیم محل تحصیل یا نزدیکترین محل برسد.

فصل سوم - ترتیب صدور تذکره عادی

ماده ۷ - صدور تذکره عادی در داخله با نظمیه و در خارجه با مأمورین قونسولی ایران و یا مأمورین سیاسی عهده دار امور قونسولی میباشد و در محل هائی که نظمیه نباشد صدور تذکره با مأمورینی خواهد بود که دولت به آنها اجازه مخصوص بدهد.

ماده ۸ - گیرنده تذکره برای مسافرت به ممالک خارجه باید معادل میزان متوسط مخارج معاودت خود و همراهانش را از مقصد مسافرت تا محل صدور تذکره وجه نقد یا تعهدنامه بانك یا يك تجارتخانه یا ضامن معتبر دائر به تأدیه مخارج مزبور بدفتر صدور تذکره بطور ودیعه سپرده قبض دریافت نماید که موقع ضرورت بوسیله مأمورین دولت ایران بمصرف مخارج معاودت او برسد چنانچه صاحب ودیعه برای مراجعت محتاج باخذ وجه مزبور نشود یا مسلم گردد که اقامت دائمی در خارجه اختیار کرده یا فوت شده ودیعه در مقابل قبض باو یا بورثه اش مسترد می شود. مأمورین دولتی و ایرانیانیکه اقامتگاه دائمی آنها ممالک خارجه باشد و محصلینی که ترتیب مسافرت آنها تابع مقررات مخصوص میباشد از سپردن ودیعه معاف خواهند بود.

زائرین بیت الله علاوه بر ودیعه مذکور در فوق مبلغ پنجاه ریال برای تأمین مخارج مراقبت های لازمه صحی و غیره که از طرف دولت بعمل می آید بدفتر صدور تذکره باید بپردازند و قبض رسید دریافت دارند.

ماده ۹ - باشخاص ذیل تذکره برای مسافرت از ایران داده نمی شود:

الف - اشخاصی که کمتر از هیجده سال تمام دارند یا تحت ولایت یا قیمومت می باشند مگر با اجازه کتبی ولی یا قیم.

ب - کسانی که بموجب امر کتبی مقامات قضائی حق خروج از مملکت ندارند.

ج - مشمولین نظام وظیفه مگر اینکه از طرف اداره نظام وظیفه مجاز در مسافرت باشند.

ماده ۱۰ - ترتیب صدور تذکره جمعی اعضاء و اجزاء کشتی ها بر طبق نظامنامه معین می شود.

ماده ۱۱ - برای يك خانواده (زن و شوهر و یا هر يك از آنها) با اولاد کمتر از هیجده سال میتوان يك تذکره صادر نمود و معادل قیمت يك تذکره دریافت

داشت. صدور تذکره علیحده برای زوجه به تنهایی یا با اولاد کمتر از هیجده سال منوط با اجازه زوج خواهد بود.

ماده ۱۲ - به ایرانیانیکه در خارجه مقیم و مشمول نظام وظیفه میباشند برای توقف یا مسافرت در خارجه تذکره و ویزا داده نخواهد شد و مأمورین ایران باید به آنها شهادتنامه مجانی فقط برای مراجعت بایران بدهند مگر اینکه ورقه معافیت از خدمت نظام داشته باشند همچنین مأمورین ایران در مواردی که وزارت امور خارجه اجازه بدهد برای معاودت اتباع دولت شاهنشاهی به ایران شهادتنامه مجانی صادر خواهند نمود.

فصل چهارم - ویزای تذکره

ماده ۱۳ - ایرانیانیکه بممالک خارجه مسافرت یا به ایران مراجعت میکنند باستثنای اشخاصی که در نقاط سرحدی اقامت دارند و در نقاط مزبور عبور و مرور میکنند باید بر طبق نظامنامه تذکره خود را لدی الورود یا در موقع مراجعت به ویزای نماینده ایران برسانند.

ماده ۱۴ - ویزای تذکره ها و اوراق اتباع خارجه که قصد مسافرت بایران را دارند تابع مقررات قانون ورود و اقامت اتباع خارجه مصوب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ میباشد و قیمت ویزای هر يك بر طبق معامله متقابل دریافت میشود.

ماده ۱۵ - هر گاه مأمورین ایران در خارجه تذکره و شهادتنامه را که در دست بعضی از تقاضا کنندگان ویزا میباشد برسمیت نشناسند در صورتیکه برای ورود آنها بایران ممنوعیتی نباشد شهادتنامه مخصوص برای مدت معین مطابق نمونه که در نظامنامه تعیین خواهد شد به آنها خواهند داد.

فصل پنجم - تذکره غیر عادی (تذکره سیاسی - تذکره مخصوص)

تذکره سیاسی

ماده ۱۶ - مدت اعتبار تذکره سیاسی تا خاتمه مأموریت دارنده آن خواهد

⊗ ماده ۱۲ بالا بموجب قانون مصوب ۵ اسفند ۱۳۱۴ (دوره دهم) نسخ شده است.

بود و برای مأموریت جدید قابل تمدید است صدور تذکره سیاسی فقط با وزارت امور خارجه و مأمورین سیاسی ایران مقیمین خارجه میباشد.

ماده ۱۷ - بطبقات ذیل تذکره سیاسی داده میشود:

۱ - اعضاء بلا فصل خانواده سلطنت اعم از ذکور و اناث.

۲ - وزیر دربار پهلوی و خانواده او.

۳ - مأمورین سیاسی و ژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولهای رسمی و

خانواده آنها.

۴ - وزراء و رؤسای مجلسین و خانواده آنها.

۵ - وزراء و سفرا و وزرای مختار سابق و رؤسای سابق مجلسین و همچنین معاونین

وزارتخانه ها و وکلای مجلسین و رؤسای ادارات وزارت امور خارجه در دوره تصدی

و خانواده آنها با تصویب هیئت وزراء.

۶ - اشخاصی که از طرف دولت نزد دولت دیگر یا مؤسسه رسمی بین المللی

بمأموریت مخصوص اعزام می شوند.

ماده ۱۸ - صدور ویزای سیاسی با مقامات ذیل است:

۱ - در پایتخت با وزارت امور خارجه.

۲ - در ایالات و ولایات با ولایه و حکام.

۳ - در ممالک خارجه با نمایندگان گیهای سیاسی دولت شاهنشاهی یا ژنرال

قونسولگریها و قونسولگریهایی که از طرف وزارت امور خارجه اجازه مخصوص

داشته باشند.

⊗ بموجب شق ۲ ماده اول (قانون اصلاح قانون تذکره) مصوب ۱۵ شهریور ۱۳۱۲ (دوره نهم)

شق ۲ ماده ۱۷ بالا بدین طریق تغییر یافته است: (اعضاء رئیس دربار سلطنت).

تذکره مخصوص

ماده ۱۹ - بطبقات ذیل تذکره مخصوص داده می شود:

⊗ ۱ - اعضاء رئیس دربار سلطنت و خانواده آنها.

۲ - اعضاء رسمی ژنرال قونسولگریها و قونسولگریها و ویس قونسولگریها

و خانواده آنها.

۳ - مأمورین دولت غیر از طبقات مذکور در ماده ۱۷ که برای انجام مأموریتی

بخارجه اعزام می شوند و خانواده آنها.

۴ - اشخاصی که بموجب تصویب نامه هیئت وزراء اجازه داده می شود.

ماده ۲۰ - مدت اعتبار تذکره مخصوص تا خاتمه مأموریت یا مسافرت دارنده

آن خواهد بود.

ماده ۲۱ - تذکره مخصوص در ایران از طرف وزارت امور خارجه بمعرفی و

تقاضای مقامات مربوطه صادر می شود و در خارجه صدور آن با اجازه وزارت امور

خارجه بمعهد مأمورین سیاسی یا قونسولی ایران خواهد بود.

فصل ششم - تفتیش تذکره

ماده ۲۲ - تفتیش و رسیدگی تذکره اتباع داخله و خارجه با رعایت

مقررات این قانون و قانون ورود و خروج و اقامت اتباع خارجه مورخ ۱۹ اردیبهشت

۱۳۱۰ بمعهد مأمورین گمرک سرحدات است.

فصل هفتم - قیمت تذکره

ماده ۲۳ - قیمت تذکره بقرار ذیل است:

⊗ بموجب شق یک ماده اول (قانون اصلاح قانون تذکره) مصوب ۱۵ شهریور ۱۳۱۲ (دوره نهم)

عبارت (تذکره مخصوص) مبدل به (تذکره خدمت) میشود و بموجب شق ۳ همین قانون شق یک

ماده ۱۹ بالا نسخ شده است.

۱ - قیمت تذکره عادی يك پهلوی است و اعتبار آن بعد از سال اول تا چهار سال دیگر در داخله هر سالی در ازاء نیم پهلوی و در خارجه مجاناً تمدید می شود .
 ۲ - قیمت تذکره قراء سرحدی : یکساله بیست و پنج ریال - ششماهه پانزده ریال - سه ماهه ده ریال .

۳ - تذکره ایرانیان بی بضاعت مقیمین خارجه مجانی خواهد بود .

۴ - تذکره سیاسی و تذکره مخصوص مجانی .

۵ - تذکره محصلین مجانی .

☆ ماده ۲۴ - قیمت ویزای تذکره ها بقرار ذیل است :

۱ - ویزای تذکره عادی ایرانیان برای مراجعت بایران ۱۵ ریال .

۲ - ویزای تذکره های سیاسی و مخصوص و تذکره محصلین و تذکره ایرانیان بی بضاعت مقیمین خارجه کلیتاً و ویزای تذکره عادی در موقع ورود بمقصد یا در موقع مسافرت بین ممالک خارجه مجانی است .

ماده ۲۵ - دولت مجاز است در هر يك از نقاط ممالک خارجه که مقتضی بداند نسبت به قیمت تذکره و ویزای تذکره ایرانیان تخفیف بدهد .

فصل هشتم - جرائم

ماده ۳۶ - هر ایرانی که بدون تذکره وارد ایران یا خارج شود بتأدیه

بموجب شق چهارم از ماده اول (قانون اصلاح قانون تذکره) مصوب ۱۵ شهریور ۱۳۱۲ (دوره نهم) جمله زیر بماده ۲۴ بالا اضافه شده است :

مأمورین وزارت امور خارجه می توانند به تذاکره طیاره چی و معاون او و شوfer و شاگرد او و مکاری و همچنین به تذکره عادی انفرادی و جمعی ملاحین در ازاء مبالغ ذیل :

برای مدت ۳ ماه	۲۰ ریال
برای مدت ۶ ماه	۳۰
برای مدت یکسال	۴۰

و ویزای کثیر المسافره صادر نمایند .

قیمت تذکره که باید دارا باشد باضافه يك برابر آن بعنوان جریمه ملزم خواهد بود و در صورت تکرار جرم علاوه بر جزای نقدی از يك ماه تا ششماه نیز محکوم به حبس تأدیبی خواهد شد .

☆ ماده ۲۷ - هر ایرانی که در خارجه تذکره خود را مطابق قانون تمدید یا تجدید نکند باید در صورت عدم تمدید علاوه بر قیمت يك تذکره برای هر سال ده ریال و در صورت عدم تجدید در آخر سال پنجم از تاریخ صدور تذکره علاوه بر قیمت تذکره معادل يك برابر آن نیز بعنوان جریمه تأدیه نماید .

ماده ۲۸ - اتباع ایران مقیمین خارجه که تا تاریخ اجرای این قانون تذکره خود را تجدید نکرده اند در صورتیکه از تاریخ مزبور الی دو سال تقاضای تجدید تذکره نمایند از پرداخت جرائم گذشته معاف میشوند و الا نسبت بمدت گذشته نیز جرائم مقرر به آنها تعلق خواهد گرفت .

تبصره ۵ - وزارت امور خارجه در موقع لزوم مجاز است با شرایط مقرر در نظامنامه مشمولین این جرائم را از پرداخت تمام یا قسمتی از وجه جریمه و یا از تعقیب جزائی معاف نماید .

ماده ۳۹ - هر ایرانی که تذکره خود را به ویزاهائی که در ماده ۱۳ این

☆ ماده ۲۷ بالا بموجب (قانون اصلاح ماده ۲۷ قانون گذرنامه) مصوب ۲۰ خرداد ماه ۱۳۱۶ (دوره دهم) که ذیلا درج میگردد لغو شده است :

ماده واحده - ماده ۲۷ قانون گذرنامه مصوب بیستم دیماه ۱۳۱۱ لغو و ماده ذیل بجای آن

تصویب میگردد :

مدلول ماده ذیل از اول آذرماه ۱۳۱۴ نسبت به کسانی که جریمه مقرر تاکنون نپرداخته اند قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۳۷ - هر ایرانی که در خارجه گذرنامه خود را مطابق قانون تمدید یا تجدید نکند باید در صورت عدم تمدید برای هر سال ده ریال و در صورت عدم تجدید در آخر سال پنجم از تاریخ صدور گذرنامه علاوه بر قیمت گذرنامه معادل يك برابر آن نیز بعنوان جریمه تأدیه نماید .

قانون مقرر شده فرساند باید نسبت به هر ویزای بچائی پنج ریال و نسبت به هر ویزای غیر بچائی علاوه بر قیمت ویزا يك برابر آن را بعنوان جریمه بپردازد.

✱ ماده ۳۰ - ایرانیانی که از مناطق سرحدی سابقاً بخارجه مهاجرت کرده اند تا دو سال دیگر در موقع مراجعت بایران از جرائم و مجازاتهای مقرر برای داران بودن تذکره و ویزا معاف میباشند.

ماده ۳۱ - بمأمورین دفتری گمرکات سرحدی که متصدی تفتیش تذکره میباشند معادل صدی ده از عایدات جرائمی که وصول مینمایند بطور انعام پرداخته می شود.

تبصره ۵ - صدی ده مزبور که تا کمون بموجب تصویبنامه دولت برای حق الکشف تأدیه شده است اجازه داده میشود که بخرج منظور دارند.

✱✱ ماده ۳۲ - نظامنامه های مربوطه به این قانون بتصویب هیئت وزراء رسیده و از اول خرداد ماه ۱۳۱۲ بموقع اجرا گذاشته میشود.
این قانون که مشتمل بر سی و دو ماده است در جلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

✱ بموجب قانون مصوب ۲۰ شهریور ۱۳۱۴ (دوره نهم) مدت معینه در ماده (۳۰) تا دیماه ۱۳۱۵ تمدید شده است.

✱✱ بموجب ماده دوم (قانون اصلاح قانون تذکره) مصوب ۱۵ شهریور ۱۳۱۲ (دوره نهم) ماده ۳۲ بالا اصلاح شده است.

ماده دوم - قانون تذکره مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۱۱ نسبت باتباع ایران مقیمین خارجه از اول آذر ۱۳۱۲ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

* قانون

اصلاح قانون سجل احوال

مصوب ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مواد ۷ - ۸ - ۹ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ مردادماه ۱۳۰۷ نسخ و بجای آنها مواد ذیل تصویب و ده روز پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود:

ماده ۷ - پس از انقضاء یکسال از تاریخ اجراء مقررات راجعه بسجل احوال در هر حوزه کسانی که ورقه یا کتابچه هويت نداشته باشند یا تکالیفی را که بر طبق مواد ۱ و ۴ و ۵ و ۶ قانون سجل احوال مصوب ۲۰ مرداد ۱۳۰۷ بعهده آنها قرار گرفته انجام ندهند علاوه بر اینکه بموجب حکم محکمه محکوم بانجام تکالیف مزبوره میشوند به حبس تأدیبی قابل ابتیاع نیز از هشت روز تا دو ماه از قرار روزی از پنج تا پنجاه قران محکوم خواهند گردید و در صورتیکه خود آنها تا ده روز بعد از ابلاغ حکم قطعی تکلیف خود را راجع به اسناد سجلی و یا ثبت واقعه انجام ندهند مأمورین نظمی در شهرها و مأمورین امنیه در قسبات و قراہ آنها را برای انجام تکلیف نزد مأمورین سجل احوال محل حاضر خواهند نمود.

اشخاصی که قبل از اجراء این قانون تکالیف مزبوره را انجام نداده باشند در صورتیکه تا دو ماه از تاریخ اجراء این قانون بتکالیف قانونی خود عمل کنند از تعقیب آنها صرف نظر میشود والا مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

ماده ۸ - هر گاه اختلافی راجع باسناد سجل احوال ایجاد شود رسیدگی آن در محکمه ابتدائی و در صورت نبودن آن در نزدیکترین محکمه صلح بعمل میآید و تا موقعی که از طرف محکمه مزبور اسناد مذکور بموجب حکمی ابطال نشود آن اسناد باعتبار خود باقی خواهند بود و فقط محاکم مزبور میتوانند به تصحیح آن اسناد امر صادر کنند در اینصورت مأمور سجل احوال رأی محکمه را در دفتر مخصوصی ضبط و در حاشیه دفتر اصلاح شده قید و بر طبق رأی مزبور ورقه جدید صادر مینمایند.

در ورقه جدید باید این نکته قید شود که بموجب حکم محکمه و برای اصلاح ورقه سابق صادر شده است حکمی که بموجب این ماده صادر میشود فقط در باره متداعیین و قائم مقام قانونی آنها معتبر است.

تبصره ۵ - هر گاه اوراق سجل احوال از حیث مقررات مربوطه بنظام وظیفه مورد اعتراض اداره نظام وظیفه یا اداره سجل احوال گردد بطریقی که بموجب ماده ۹ مقرر است رفتار خواهد شد.

✱ این قانون بموجب (قانون اصلاح قانون ثبت احوال) مصوب ۲۲ اردیبهشت ۱۳۱۹ (دوره دوازدهم) نسخ شده است.

تبصره ۴ - اشتباهاتی را که ممکن است در تنظیم اوراق سجل احوال از طرف اداره مربوطه بعمل آمده باشد میتوان با موافقت اداره سجل احوال و صاحب ورقه تصحیح نمود لیکن این تصحیح در مقابل اشخاص ثالث معتبر نخواهد بود.

تبصره ۳ - اگر در دعوائی که برای تصحیح اوراق سجل احوال در محکمه اقامه میشود اداره سجل احوال مستقیماً سمت مدعی یا مدعی علیه را نداشته باشد محکمه مکلف است دوسیه را بداره سجل احوال ذی‌مدخل احاله نماید و اداره مزبوره باید فوراً عقیده خود را کتباً بادوسیه امر بمحکمه تسلیم کند و محکمه پس از ملاحظه عقیده اداره مزبور مطابق مقررات قانونی حکم مقتضی را صادر مینماید.

ماده ۹ - نسبت باوراق هویتی که از طرف اداره کل نظام وظیفه یا اداره کل احصائیه و سجل احوال در هر حوزه اعم از مرکز و ولایات از حیث مقررات مربوطه بنظام وظیفه مورد اعتراض واقع شود بوسیله هیئتی مرکب از حاکم یا نماینده او و نماینده اداره نظام وظیفه و نماینده احصائیه و سجل احوال و یک نفر طیب یا انتخاب اداره نظام وظیفه و یک نفر معتمد محلی که باتصویب مأمورین مزبور دعوت میشود رسیدگی و راپورت آن بادوسیه مربوطه بطهران ارسال میگردد. در مرکز هیئتی مرکب از نمایندگان ارشد اداره نظام وظیفه و اداره احصائیه و یک نفر طیب یا انتخاب اداره نظام وظیفه و یک نفر طیب یا انتخاب صحیه کل مملکتی و مدعی العموم ابتدائی یا نماینده او براپورت مزبور رسیدگی خواهد کرد و رأی هیئت فوق‌الذکر که با کثرت قطعی خواهد بود ابلاغ و مدلول آن در روی ورقه هویت در ستون ملاحظات دفاتر مربوطه قید میشود لیکن این رأی فقط از نقطه نظر مقررات راجعه بنظام وظیفه مؤثر خواهد بود.

اوراقی که تا تاریخ اجرای این قانون در محاکم عدلیه نسبت بآنها رسیدگی بعمل آمده و احکام قطعی صادر گردیده و همچنین اوراقی که در کمیسیون‌های تجدید نظر بر طبق قانون سابق مورد رسیدگی واقع شده و تکلیف قطعی آنها معین و رأی کمیسیونهای مزبور بموقع اجرا گذاشته شده است مشمول مقررات فوق نخواهد بود.

تبصره ۵ - اگر مأموری برخلاف حقیقت و قانون شخصی را مورد تعقیب قرار دهد شخص ذینفع میتواند بموجب قانون ۲۳ مرداد ۱۳۱۰ بمحکمه مربوطه شکایت نماید و در صورت ثبوت بهمان مجازات مقرر در ماده قانون مذکور راجع بمجازات مجرمین در امور نظام وظیفه محکوم خواهد شد. این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین اقتصادی و مالیاتی

قانون

واگذاری انحصار تجارت خارجی مملکت بدولت

مصوب ۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تجارت خارجی ایران در انحصار دولت بوده و حق وارد کردن و صادر کردن کلیه محصولات طبیعی و صنعتی و تعیین موقتی و یا دائمی میزان واردات و صادرات مزبوره بدولت واگذار میشود و دولت میتواند تا تصویب متمم این قانون از ورود مال التجاره خارجی بخاک ایران جلوگیری نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون انحصار تجارت خارجی

مصوب ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - برای اجرای قانون مصوبه ۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ راجع بانحصار تجارت

خارجی مواد ذیل تصویب میشود:

ماده دوم - وارد کردن هر نوع محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجه بایران مشروط بشرط

⊗ بموجب ماده دوم قانون اختیارات دکتر میلیسیو در مورد تثبیت و تنزل بهای اجناس مصوب ۲۲

اردی بهشت ۱۳۲۲ (دوره ۱۳) حق استفاده از این قانون بدکتر میلیسیو داده شده است.

⊗ بموجب قانون مصوب ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ مقرراتی که نسبت بانحصار تجارت خارجی وضع شده و مخالف قانون مذکور باشد از درجه اعتبار ساقط است.

حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یا صنعتی ایران است در حدود قیمت صادرات مذکور اعم از اینکه خود وارد کننده صادر کننده باشد و یا بتوسط دیگری صادر شده باشد صدور اجناسیکه بطور انحصار صادر میشود بخود صادر کننده پیش از صدی بیست اجازه ورود نمیدهد. صدور نفت و مواد نفتی و محصولات شیلات مجوز ورود مال التجاره نخواهد بود. ورود طلا بشکل شمش یا خاکه طلا از الزام صدور جنس معاف است.

ماده سوم - دولت مجاز است حق وارد کردن محصولاتی را که خود نمیخواهد مستقیماً عهده دار شود بوسیله جوازهای مخصوصی و در تحت شرایط معینه باشخاص و یا مؤسسات مختلفه تجارتهی واگذار نماید در جوازهای مذکور نوع و میزان مال التجاره و دفتر ورود و تمهیدات دیگر وارد کنندگان از قبیل عدم احتکار و فروش جنس بقیمت عادلانه و تبعیض نکردن در فروش و امثال آن معین خواهد گردید. طرز تقسیم جواز بین اشخاص و مؤسسات و میزانیکه بآنها داده خواهد شد مطابق نظامنامه خواهد بود که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد.

پس از تصویب اینقانون تا اول تیرماه ۱۳۱۰ ممکن است برای تحصیل جواز بجای ارائه تصدیق صدور تعهد قابل قبولی نمود که تا اول شهریورماه ۱۳۱۰ معادل جنسیکه وارد میگردد تصدیق صدور ارائه شود (۲) مجموع جوازهای صادره در مقابل تعهد نباید از صدی بیست و پنج کل احتیاجات سال ۱۳۱۰ تجاوز نماید.

پس از اول تیرماه ۱۳۱۰ دادن جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ مشروط ب ارائه تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان اجناس ورودیست مدت اعتبار جوازهای مذکوره در خود جواز تعیین شده و متناسب با مدتیکه برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود ولی در هر صورت از یکسال تجاوز نکرده و بدیگری قابل انتقال نخواهد بود.

تبصره ۵ - قیمت عادلانه عبارت است از قیمت تمام شده برای وارد کنندگان بعلاوه منافع متعارفی.

ماده چهارم - در موارد ذیل وارد کردن هر نوع محصولات خارجی مجاز و از الزام صادر کردن محصولات ایران معاف خواهد بود:

الف - اجناسیکه دولت برای احتیاجات خود وارد مینماید.

ب - اجناسیکه برای عبور (ترانزیت) وارد خاک ایران میشود.

ج - اجناسیکه برای فروش نبوده و بول خرید آن در بازار ایران تحصیل نشده باشد بشرط اجازه مخصوص دولت.

⊗ برطبق قانون ۱۷ مرداد ۱۳۱۰ در صورتیکه تعهد کنندگان بواسطه اوضاع مجلی خود مجبوراً باید اجناسی را صادر کنند که آن اجناس در اول شهریور ماه ۱۳۱۰ برای صدور مهیا نشده است هیئت وزراء میتواند تافصل صدور محصول مدت تعهد را تمدید نماید

(د) اجناسیکه برای احتیاجات شخصی اشخاص و مؤسساتیکه دارای معافیت گمرکی هستند در حدود احتیاجات آنها و بشرط اجازه مخصوص دولت وارد میشود.

⊗ (ه) ماشین آلاتیکه برای رفع حوائج مهمه مملکت از محصولات و مصنوعات خارجی وارد میشود بشرط اجازه مخصوص دولت.

ماده پنجم - دولت مکلف است همه ساله قبل از اول تیرماه با در نظر گرفتن مدتیکه برای سفارش و حمل اجناس لازم است و امسال بدون تأخیر بعد از تصویب این قانون احتیاجات مملکت را باجناس ورودی معین کرده و برای اطلاع عامه اعلان نماید. اجناس ورودی مزبور بدو طبقه تقسیم خواهد شد:

(الف) اجناسیکه حق وارد کردن آنها بمیزان و یا مبلغ معینی بارعایت مقررات ماده (۳) از طرف دولت بکسان دیگر واگذار میشود.

(ب) اجناسیکه دولت حق وارد کردن آنها را برای خود محفوظ نموده و بکسی دیگر این حق را نمیدهد. صورتهای مذکوره راجع بهرسال اقتصادی که از اول تیرماه تا آخر خرداد ماه سال دیگر است قابل جرح و تعدیل خواهد بود.

وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) بیش از مبلغ یا میزان معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص هیئت دولت.

ماده ششم - وارد نمودن هر یک از محصولات خارجه بخاک ایران علاوه بر شرط صدور محصولات ایران مشروط بتأدیه حقوق و عوارضی که در موقع ورود اخذ میشود بمیزان هر یک قران دو خمس ریال طلا خواهد بود حقوق صدوری نیز بهمین میزان اخذ میشود.

بعلاوه ممکن است از طرف دولت ساخته شدن آنها بطور خاص و یا بسته شدن بشکل مخصوص شرط ورود قرار داده شود.

ماده هفتم - کلیه اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ از طرف دولت بین دفاتر گمرکی معینی تقسیم شده و فقط بهمان میزان اجازه ورود از دفاتر مذکوره داده خواهد شد.

ورود اجناس اضافی از دفاتر معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص دولت و همچنین دولت حق خواهد داشت که صدور پاره اجناس ایران را فقط از دفاتر معینه تجویز کرده و از دفاتر دیگر منع نماید.

ماده هشتم - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرک که ورود آنها مقید بصدور محصولات ایران است مشروط ب ارائه جواز ورود و تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان مال التجاره ورودی خواهد بود ولی نسبت باجناسیکه تا تیرماه ۱۳۱۰ بر طبق ماده ۳ جواز ورود آنها باعتبار تعهد گرفته میشود ارائه تصدیق صدور قبلی لازم نخواهد بود - تصدیق نامه های صدوری مزبور در موقع خروج جنس ورودی از گمرک ضبط میشود.

⊗ بموجب قانون مصوب ۱۱ مهر ماه ۱۳۱۰ در این بند (ه) برای ورود ماشین آلات تسهیلاتی شده است.

خروج نمونه های اجناس از گمرک برای نشان دادن بمشتریان مجاز است ولی در موقع خروج مجموع جنس نمونه های مذکور نیز در جزء تعهدات وارد کننده محسوب میشود.

ماده نهم - باستثنای مواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده یا حق انحصاری صدور خود را عملاً بکسی دیگر واگذار نماید صدور سایر اجناس مقید بهیچ قیدی جز الزاماتی که قانوناً در موقع صدور باید رعایت شود نخواهد بود.

ماده دهم - در موقع صدور محصولات ایران اداره گمرک مکلف است که مخصوصاً محصولات را که صدور آنها برطبق این قانون اجازه ورود اجناس خارجی را میدهد بدقت تقویم کرده و قیمت حقیقی صادرات مزبوره را مطابق نرخ محل دفتر صدور معین نماید.

مبلغ صادرات مزبور و اسامی صادر کنندگان و مقصد صدور در دفاتر مخصوص ثبت خواهد شد و برطبق تقاضای صادر کننده از طرف گمرک تصدیق صدور با ذکر مبلغ اجناس صدوری و واسم صادر کننده و مقصد صدور داده میشود تصدیق نامه های مذکور در ظرف سه ماه حق تحصیل جواز ورود اجناس مذکور در فقره (۱) ماده ۵ را معادل مبلغ صادرات بارائه دهنده میدهد. در صورتیکه تا انتضاء سه ماه تصدیق نامه های مذکور برای تحصیل جواز ورود ارائه نشود از درجه اعتبار ساقط بوده و معادل صادرات معینه در تصدیق نامه ها خود دولت میتواند جواز ورود اجناس مذکور در فقره (۱) ماده ۵ را بپرس که میخواهد بدهد. طرز تقسیم جوازهای مزبوره و میزانیکه بیک شخص یا مؤسسه اجازه داده میشود و طرز تقویم مال التجاره های صدوری و ورودی و تعیین مقومین و محل تقویم برطبق نظامنامه مخصوص که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد بعمل میآید.

تبصره ۵ - اجناس ورودی نیز مطابق قیمت محل دفتر ورود تقویم خواهد شد.

ماده یازدهم - دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هر یک از محصولات صدوری مملکت را تهیه کرده و معین نماید که بچه طرز و ترتیب باید تهیه شود پس از انجام مقدمات مزبوره و اعلام آن دولت مجاز خواهد بود از صدور محصولاتیکه مطابق نمونه و شرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سکنه بحسن شهرت صادرات مملکت وارد مینماید جلوگیری کند.

ماده دوازدهم - اداره گمرک مکلف است بوسیله دفاتر خود احصائیه های منظمی از صادرات و واردات مملکتی با تعیین اسامی وارد کنندگان و صادر کنندگان و نوع و مبلغ و میزان صادرات و واردات بممالک مبدأ واردات و مقصد صادرات نگاهداشته و هر ماه خلاصه احصائیه های مذکور را بادارات مربوطه مرکزی ارسال دارد از طرف ادارات مربوطه میزان واردات و صادرات با تقسیم آنها بممالک مبدأ و مقصد برای اطلاع عامه منتشر خواهد شد.

ماده سیزدهم - هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتیکه در موقع صدور تعهد خواهد کرد و حد اکثر آن هشت ماه خواهد بود اسعار خارجی خود را بمیزان تقویمی که در موقع صدور جنس بریال طلا بعمل میآید بدولت بفروشد - هیئت وزراء میتواند بعضی از صادر کنندگان را کلاً یا جزء برای مدت معینی از این الزام معاف دارد.

اسعار مزبور در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکور در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود؛ در صورتیکه قبل از انتضاء مدت معینه برای فروش اسعار بدولت صادر کننده باعتبار تصدیق صدور خود اجناس مذکور در فقره (۱) ماده پنج را در حدود جواز ورود از گمرک خارج نماید معادل قیمت مال التجاره که وارد میکند از تعهد اسعاری او کسر خواهد شد.

ماده چهاردهم - نسبت باجناسیکه جزء فقره (ب) از ماده ۵ بوده و مطابق ماده ۶ قانون متمم قانون اسعار خارجه اجازه ورود داشته و تا قبل از دهم اسفند ۱۳۰۹ بمقصد مستقیم ایران حمل شده باشد تا آخر اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ اجازه ورود داده خواهد شد مشروط براینکه وارد کنندنده تعهد کند که بمیزان اجناس ورودی خود محصولات ایران را در ظرف چهار ماه صادر نموده یا تصدیق صدور تسلیم نماید.

ماده پانزدهم - کلیه اجناسی که جزء فقره ب ماده ۵ بوده و پس از اجرای این قانون برخلاف مقررات آن وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهد شد و مرتکب نیز سه تا شش ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد گردید.

ماده شانزدهم - اشخاص یا مؤسساتیکه برخلاف شرایط مذکور در جواز ورود از قبیل فروش بقیمت عادلانه و تبعیض نکردن در فروش عمل کرده و یا مرتکب احتکار شوند از یک تا سه سال از حق وارد کردن جنس محروم خواهند شد بعلاوه مرتکبین احتکار مطابق ماده ۲۴۲ قانون مجازات عمومی مجازات شده و دولت جنس احتکار شده را بقیمت عادلانه بفروش رسانیده و حاصل فروش جنس را بصاحب آن خواهد داد

اشخاصیکه تعهد صدوری خود را مطابق ماده ۳ و ماده ۱۴ و یا تعهد اسعاری خود را مطابق ماده ۱۳ انجام ندهند تا میزان خمس تعهد انجام نشده بجزای نقدی و از سه ماه تا ۶ ماه بحبس تأدیبی و یا یکی از این دو مجازات محکوم خواهند شد.

جعل تصدیق صدور و جواز ورود جعل اسناد رسمی محسوب شده و مرتکب آن بمجازات قانونی خواهد رسید مأمورینی که برخلاف واقع تصدیق صدور داده و یا برخلاف مقررات این قانون جواز ورود بدهند یا در دادن تصدیق صدور و یا جواز ورود اعمال غرض نمایند بحبس مجرد از دو تا ۵ سال محکوم خواهند شد.

⊗ در تاریخ ۶ تیر ۱۳۱۰ و ۲۳ آذر ۱۳۱۰ در تکمیل ماده فوق مقرراتی تصویب شده است.

ماده هفدهم - هر قسمتی از مقررات قانون تفتیش اسعار مصوبه ۶ اسفند ۱۳۰۸ و قانون متمم قانون تفتیش اسعار مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۰۹ که منافی با مقررات این قانون باشد ملغی است.

ماده هیجدهم - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته می شود و وزارت اقتصاد ملی مأمور اجرای آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر هیجده ماده است در جلسه بیستم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

✽ قانون

اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی

مصوب ۱۹ تیر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - تجارت خارجی ایران در انحصار دولت بوده و حق صادر کردن و وارد کردن کلیه محصولات طبیعی و صنعتی و تعیین میزان و شرایط ورود و صدور آنها در حدود مقررات این قانون بدولت واگذار میشود.

ماده دوم - وارد کردن هر نوع محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجه به ایران باستثنای مواردیکه در این قانون پیش بینی شده است مشروط حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یا صنعتی ایران و مراعات مقررات این قانون است.

تناسب بین واردات و صادرات مزبور بر طبق مقررات این قانون معین میگردد بعلاوه بدولت اجازه داده میشود در مواردیکه مصالح اقتصادی مملکت اقتضا نماید

✽ بموجب ماده دوم قانون اختیارات دکتر میلیسیو در مورد تنزل و تثبیت بهای اجناس مصوب ۱۳ اردیبهشت ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) اجازه استفاده از این قانون بدکتر میلیسیو داده شده است.

اجازه ورود پاره محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجه را مشروط بشرط صدور محصولات طبیعی و یا صنعتی معین ایرانی بنماید.

✽ **قصر ۵** - اجناسی که بعنوان ترانزیت وارد خاک ایران میشود جزو واردات مملکت محسوب نشده و مشروط بصادر کردن محصولات و یا مصنوعات ایران نمی باشد و ورود آنها محتاج بداشتن جواز ورود نخواهد بود ولی در صورتیکه اجناسی که بطور ترانزیت وارد میشود از حدود مقررات ترانزیتی خارج و در داخله ایران بمصرف برسد وارد کنندگان ملزم با اجرای مقررات قانون انحصار تجارت خارجی خواهند بود. بعلاوه از اینگونه اجناس عوارض ورودی دو مقابل مأخوذ خواهد گردید و اگر اجناس غیر مجاز باشد بلاعوض از طرف دولت ضبط خواهد شد.

ماده سوم - الف - دولت مجاز است حق وارد کردن محصولات خارجی را که خود نمیخواهد مستقیماً عهده دار شود بشرايط معینه و در تحت مقررات مخصوص باشخاص و یا مؤسسات مختلفه تجارتي واگذار نماید.

✽ **ب** - برای تأمین این مقصود دولت مکلف است که همه ساله در اول تیرماه که اول سال اقتصادی است صورتی از محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجی را که خود متصدی ورود آنها نخواهد بود و اجازه وارد نمودن آنها را در ظرف آن سال اقتصادی باشخاص و یا مؤسسانی خواهد داد اعلان نماید.

✽ **ج** - در صورت مزبور که سهمیه نامیده میشود میزان هر يك از محصولات مزبوره و گمر کخانه هائی که از آنها آن محصولات را میتوان وارد نمود و سهم هر يك از گمر کخانه های مزبور معین خواهد گردید.

✽ تبصره بالا بموجب ماده چهارم قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی مصوب هشتم تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) نسخ شده است.

✽ بموجب ماده یکم قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی مصوب هشتم تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) بند (ب) و (ج) بالا بطریق زیر اصلاح و تغییر داده شده است:

بند ب - در فرودین ماه هر سال وزارت بازرگانی صورت کالاهای خارجی را که برای آنها در ظرف آن سال پروانه ورود داده خواهد شد تنظیم و پس از تصویب هیئت وزیران انتشار خواهد داد.

✽ **بند ج** - در صورت نامبرده که سهمیه نامیده میشود میزان هر يك از محصولات و گمر کخانه هائیکه از آنها کالاهای مزبور را میتوان وارد نمود و نوع کالاهائی که متصدی ورود آنها خود دولت خواهد بود و کالاهائیکه اجازه ورود آن بدیگران داده میشود تعیین خواهد گردید.

تبصره ۵ - بر طبق تصویبنامه هیئت وزراء در سهم هر يك از گمرکخانهها تغییر و تبدیل لازم میتوان داد.

۵ - گذاردن اجناسیکه در داخله ایران تهیه می شود و از حیث مقدار و مرغوبیت کافی احتیاجات مملکتی است در سهمیه و بالتبعیجه دادن اجازه ورود اجناس مزبوره برای تجارت ممنوع است.

۵ - نسبت باجناسیکه در داخله ایران تهیه می شود ولی از حیث مقدار کافی احتیاجات عمومی نمی باشد فقط بقدر تکمیل احتیاجات عمومی در سهمیه گذارده خواهد شد.

۹ - همچنین در صورتیکه ورود پاره اجناس خارجی مستلزم صدور اجناس معین ایران باشد آن اجناس و اجناس متقابل آنها و شرایط مربوطه بصدور و ورود در سهمیه ذکر خواهد شد.

ز - دولت می تواند در ظرف سال اقتصادی میزان و مبلغ اجناس مذکور در سهمیه را اضافه نموده و یا اجناس جدیدی وارد سهمیه نماید لکن حق کسر کردن اجناس اعلان شده در سهمیه را در ظرف آن سال اقتصادی نخواهد داشت.

ح - در صورتیکه دولت میزان و یا مبلغ اجناس مذکوره در سهمیه را اضافه نماید و یا اجناس جدیدی وارد سهمیه نماید آن اضافات نیز باید برای اطلاع عامه اعلان شود.

ماده چهارم - دولت می تواند در موارد ذیل وارد کردن اجناس خارجی را

بموجب بند (ج) ماده یکم قانون مصوب هشتم تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) کلمه (اقتصادی) در دومورد ذکر شده در بند (ز) بالا حذف شده است.

بموجب ماده دوم قانون مصوب هشتم تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) بند ۱ و ۳ ماده چهاربالا شرح زیر تغییر یافته است:

بند ۱ - ماشین آلات و کالاهای طرف احتیاج که بمنظور انتقال سرمایه وارد میشود و برای آن پرداخت ارز مورد احتیاج نباشد.

که تحصیل آن در محل مصرف در داخله ایران اشکال داشته باشد از الزام صادر کردن محصولات ایران بر طبق اجازه مخصوص معاف دارد.

۱ - اجناسی که دولت برای احتیاجات خود مستقیماً وارد مینماید در حدود عوائد اسعاری دولت و صدی پنجاه اسعار حاصله از صدور اجناس انحصاری در صورتیکه اجناس مزبور از تعهد فروش اسعار معاف نشده باشد.

۲ - اشیائیکه برای فروش نبوده و منحصرأً برای احتیاجات و مصارف شخصی وارد شود بشرط اینکه اگر اجناس مزبوره برای اشخاص و مؤسسات خارجی وارد شود پول خرید آن در داخله ایران تحصیل نشده باشد و اگر برای اشخاص و یا مؤسسات داخلی وارد شود آن اشخاص و مؤسسات دارای حق معافیت گمرکی باشند و یا ثابت نمایند که پول خرید آن در داخله ایران تهیه نشده است.

۳ - ماشین آلات و قطعات و مایحتاج آنها که برای رفع حوائج مهمه مملکت از محصولات و مصنوعات خارجی و یا بهبودی صادرات وارد میشود در حدود اعتبارات اسعاری که از طرف دولت برای اینگونه موارد معین میگردد و یا در صورتیکه برای ورود آنها احتیاجی به تهیه اسعار خارجی در بازار ایران نباشد.

تبصره ۵ - اشیائی که ورود آنها مطابق این قانون از داشتن جواز ورود معاف میباشد از الزام صدور نیز معاف خواهد بود.

ماده پنجم - بقیه از مواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده و یا

بند ۳ - اشیائی که بعنوان هدیه یا ارمغان یا نمونه یا کلام وارد میشود در حدود نظامات مقرر از طرف دولت.

بموجب ماده سوم قانون (اصلاح قانون انحصار بازرگانی) مصوب ۸ تیرماه ۱۳۲۰ (دوره ۱۲) ماده پنج بطریق زیر اصلاح و تغییر داده شده است:

ماده ۵ - بقیه از مواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده یا حق انحصار صدور خود را عملاً بشخص یا اشخاصی واگذار نموده یا صدور کالاهائی را ممنوع یا محدود کرده باشد صدور سایر کالاها با رعایت شرایط و مقرراتیکه بتصویب دولت رسیده باشد مجاز است.

حق انحصاری صدور خود را عملاً بشخص و یا مؤسسه واگذار نماید و یا صدور جنس را محدود و یا ممنوع نماید صدور محصولات ایران با مراعات مقررات این قانون آزاد بوده و مقید بقیود دیگری نخواهد بود در همان حال دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هر یک از محصولات صدوری مملکت را تهیه کرده و معین نماید که بچه طرز و ترتیب باید تهیه شود.

پس از انجام مقدمات مزبوره و اعلان آن دولت مجاز خواهد بود از صدور محصولاتیکه مطابق نمونه و شرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سگته بحسن شهرت صادرات مملکت وارد مینماید جلو گیری کند.

❖ ماده ششم - الف) قطع نظر از تقویمی که ادارات گمرک از نقطه نظر اخذ حقوق و عوارضی که در سرحدات مملکت مأخوذ میگردد بعمل می آورند در موقع صدور محصولات ایران که

❖ بموجب (قانون اصلاح پاره از مقررات قانون انحصار تجارت خارجی) مصوب ۱۷ آبان ۱۳۱۵ (دوره دهم) قسمتی از ماده ۶ اصلاح و بعداً بموجب ماده سوم (قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی) مصوب ۸ تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) ماده ۶ بطریق زیر تغییر داده شده است:

❖❖ قانون اصلاح پاره از مقررات قانون انحصار تجارت خارجی

مصوب ۱۷ آبانماه ۱۳۱۵

ماده واحده:

الف - کالای وارده بکشور از لحاظ حساب تعادل واردات و صادرات باید بمیزان قیمتی که تا ورود به گمرک ایران تمام شده است (قیمت سیف) تقویم شود.

ب - تصدیق صدور در مواردی هم که کالا بصورت انحصار صادر میگردد معادل تمام قیمت کالای صادره باید داده شود.

قبصر ۵ - کالائی که از ابتدای فروردین ماه سال جاری بصورت انحصار صادر شده مشمول این قانون خواهد بود.

ج - پروانه ورود باید در حدود مقررات قانون انحصار تجارت خارجی معادل تمام مبلغ تصدیق صدوری که ضمیمه درخواست تسلیم میگردد داده شود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم آبانماه یک هزار و سیصد و یازده بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

ماده سوم قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی

مصوب ۸ تیرماه ۱۳۲۰

ماده ششم:

الف - کالای صدوری از نظر تسلیم گواهینامه صدور مطابق نرخ نزدیکترین بازار عمده فروشی داخلی با اضافه کرایه باربری از آن بازار تا مرز صدور و حقوق و عوارض صدوری ارزیابی میشود.

صدور آنها بر طبق این قانون اجازه ورود اجناس خارجی را داده و یا مستلزم تعهد اسمعاری است به استثناء اجناسی که قیمت صدوری آن بطور ثابت از طرف دولت معین می شود گمرکخانه ها مکلف میباشند آن محصولات را بدقت تقویم کرده و قیمت صادرات مزبوره را مطابق نرخ عمده فروشی بازار دفتر صدور معین نمایند و هر گاه در محل دفتر صدور بازار عمده فروشی نباشد باید نرخ عمده فروشی نزدیکترین بازار داخلی مأخذ تقویم قرار داده شود و در صورتیکه محل دفتر صدور در سرحد نباشد کرایه اجناس صادره تا سرحد صدور بر قیمت آن افزوده می شود.

قبصر ۵ - حقوق گمرکی و عوارض مأخوذه از صادرات در موقع صدور در جزء قیمت صادرات باید محسوب شود.

در مورد کالائیکه قبل از صدور فروخته شده است میتوان میزان معامله انجام یافته را مأخذ ارزیابی قرار داده و کرایه باربری تا مرز و حقوق و عوارض صدوری را در صورتیکه ضمن بهای مورد معامله منظور نشده باشد بآن اضافه نمود لیکن هر گاه بهای معینه در قرارداد معامله از مأخذ بهای عمده فروشی دور بوده و مطابق واقع بودن آن مورد تردید واقع شود در صورتیکه تشخیص میزان حقیقی معامله در گمرک صدوری میسر نگردد بهای عمده فروشی بترتیب مشروح بالا موقتاً مأخذ ارزیابی واقع شده و برای اتخاذ تصمیم قطعی رسیدگی امر با ادارات مربوطه مرکزی مراجعه میشود. دولت میتواند برای ارزیابی تمام یا پاره از کالاهای صدوری نرخ ثابتی برای مدت معین تعیین نموده و بگمرکخانهها اطلاع دهد که نرخ مزبور را مأخذ ارزیابی قرار دهند.

ب - گمرکخانهها مکلفند برای هر فقره و هر نوع کالای فرستاده پس از حصول اطمینان از اینکه از مرز کشور خارج شده است گواهینامه جدا گانه که در آن نام و نشان فرستنده و مقدار و نوع و ارزش کالا و گمرکخانه صدور و کشور مقصد و تاریخ خروج از مرز و سایر مشخصات مورد احتیاج معلوم شده باشد بفرستنده کالا یا نماینده او بدهند.

ج - دارندگان گواهینامه صدور میتوانند آنرا در ظرف مدت اعتبار قانونی که از تاریخ تسلیم برگ گواهینامه بصادر کننده تا یکسال است منحصرأ بیانک عامل دولت بفروشند - بانک مزبور مکلف است گواهینامه های صدور را بنرخه که از طرف دولت تعیین میشود بوعده که از سه ماه تجاوز نکند خریداری نماید.

قبصر ۵ - در مواردیکه اتفاقاً گوهینامه صدور در ظرف مدت اعتبار به بانک فروخته نشده باشد چنانچه بموجب اسناد و مدارک محقق شود که عدم استفاده از گواهینامه صدور بر اثر پیش آمدی بوده که صاحب گواهینامه قادر بر رفع آن نبوده است وزارت بازرگانی میتواند با تصویب هیئت وزیران مدت اعتبار گواهینامه صدور را بمیزان کافی تمدید دهد.

د - واردکننده کان کالاهای خارجی که برای درخواست پروانه ورود احتیاج بگواهینامه صدور دارند باید گواهینامه مورد احتیاج را از بانک عامل دولت بنرخ معینه از طرف دولت خریداری نمایند.

ب) پس از حصول اطمینان از اینکه اجناس مزبور از سرحد ایران خارج گردیده است ادارات گمرک مکلف میباشند که برای هر یک از اجناس صادره تصدیق جداگانه بصادر کنندگان و یا نمایندگان آنها با تعیین مقدار و مبلغ و نوع و سایر مشخصات صادرات و اسم صادر کننده و یا نماینده او و تاریخ و مقصد صدور و گمرکخانه که از آن جنس صادر شده است بدهند. نسبت به اجناس انحصاری بمیزان صدی پنجاه و پنج تقویمی که بعمل آمده است تصدیق صدور داده خواهد شد. اطلاعات مذکوره در دفاتر مخصوص نیز ثبت خواهد شد.

تبصره ۵ - در صورتیکه صادر کننده تقاضا کند که در عوض یک ورقه تصدیق صدور اوراق متعدد تصدیق صدور که مبلغاً تفاوتی با تصدیق صدور یک ورقه نداشته باشد به او داده شود باید تقاضای او مورد قبول واقع شود ولی صادر کننده نیز در عوض یک ورقه تعهد اسعاری باید بدهد و مبالغ تصدیق صدور تعهد اسعاری بدهد.

تبصره ۵ - نرخ خرید و فروش گواهینامه صدور از طرف دولت تعیین و آگهی میشود تغییر نرخ فقط نسبت بگواهینامههایی مؤثر خواهد بود که کالای موضوع آنها پس از تاریخ نشر آگهی از مرز کشور خارج شود. نسبت بگواهینامه های خریداری از بانک تغییر نرخ از تاریخی مؤثر خواهد بود که موجودی گواهینامه های خریداری شده بنرخ سابق در بانک تمام شده باشد.

ه - برای کالاهای زیر گواهینامه صدور داده نمیشود:

- ۱ - اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافرین.
- ۲ - اشیائی که بعنوان هدیه و ارمغان و یا نمونه بخارجه ارسال میشود.
- ۳ - کالاهائیکه بطور کاپوتاژ از یک مرز ایران صادر و از مرز دیگر وارد میشود.
- ۴ - مواد نفتی.
- ۵ - محصول شیلات.
- ۶ - کتاب اعم از خطی و چاپی.
- ۷ - کالاهای خارجی.
- ۸ - تمبر پست و اشیاء عتیقه و پرده های نقاشی.
- ۹ - چنانچه کالای فرستاده که برای آن گواهینامه صدور داده شده است بکشور عودت داده

شود باید از طرف فرستنده گواهینامه صدور که برای آن کالا داده شده یا گواهینامه صدور دیگری معادل آن مسترد و باطل شود.

بهای فروش این قبیل گواهینامه ها از طرف بانک مطابق بهای خرید خواهد بود نه بهای فروش. ز - سایر مقررات مربوط به کالاهای صدور و صادر کنندگان بموجب آئین نامه که بتصویب هیئت وزیران رسیده باشد معین میشود.

ج) تصدیقهای صدور مذکوره در فوق قابل انتقال بوده و مدت اعتبار آن از تاریخ ایفای تعهد اسعاری که در موقع صدور محصولات ایران باید بعمل آید تا ششماه خواهد بود.

تبصره ۵ - تصدیقهای صدوری که تا تاریخ اجرای این قانون بصادر کنندگان داده شده و هنوز مدت اعتبار آن منقضی نگردیده و برای اخذ جواز ورود به اداره کل تجارت تسلیم نشده باشد در حکم تصدیقهای صدوری که بعد از اجرای این قانون صادر می شود خواهد بود ولی اینگونه تصدیقهای صدور قبل از انجام تعهد اسعاری برای رفع تعهدات صدوری که در سه ماه اول ۱۳۱۰ بعمل آمده است معتبر خواهد بود.

د) برای صدور اجناس ذیل تصدیق صدور داده نشده و تعهد فروش اسعار خارجی نیز اخذ نخواهد شد:

- ۱ - اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافرین.
 - ۲ - اجناسیکه بعنوان هدیه و سوغات و یا نمونه بخارجه ارسال می شود بشرط آنکه قیمت آنها از هزار ریال تجاوز نکند.
 - ۳ - اجناسیکه بطور کاپوتاژ از یک سرحد ایران صادر و از سرحد دیگر وارد می شود.
- ه) برای صدور اجناس ذیل تصدیق صدور داده نشده ولی معاقبت از تعهد اسعاری منوط به اجازه مخصوص دولت خواهد بود:

- ۱ - مواد نفتی ۲ - محصولات شیلات ۳ - تمبر پست و جواهرات باستانی فیروزه
 - ۴ - اشیاء عتیقه.
- و) در صورتیکه جنس صادره که برای آن تصدیق صدور داده شده است به مملکت عودت داده شود باید از طرف صادر کننده تصدیق صدوری که برای آن جنس داده شده و یا تصدیق صدور دیگری بمیزان مبلغ معین در تصدیق صدور آن جنس مسترد شود - اینگونه تصدیقهای صدور و تعهدات اسعاری مربوطه به آن باید باطل شود.

ز) سایر مقررات مربوطه به مال التجاره صدوری بموجب نظامنامه که بتصویب هیئت وزراء رسیده باشد معین میشود.

فقره (ج) ماده ششم در تاریخ ۱۹ تیرماه ۱۳۱۳ (دوره نهم) اصلاح و در تاریخ ۱۴ اسفند ۱۳۱۳ (دوره نهم) برای مرتبه دوم اصلاح و برای دفعه سوم در تاریخ هشتم تیر ۱۳۲۰ که تمام ماده ششم تغییر یافته هر سه مورد اصلاحی بالا هم تغییر داده شده.

فقره (ه) ماده ششم بموجب ماده قانون مصوب ۱۹ تیر ۱۳۱۳ دوره نهم اصلاح و طبق قانون ۸ تیر ۱۳۲۰ جزء ماده ششم تغییر یافته است.

⊛ ماده هفتم - الف) کلیه صادر کنندگان باستثناء مواردیکه مطابق مقررات قانونی معین شده باشد در موقع صدور اجناس که در مقابل آن تصدیق صدور اخذ می شود مکلف میباشند تعهد نامه بدهند که بمیزان قیمت جنس صدوری خود و بترخ تاریخ تصدیق صدور اسعار خارجی که در بازار آزاد خارجی دادوستد میشود (⊛⊛) بدولت بفروشند.

ب) اینگونه تعهدات در نسخی که عده آن از طرف دولت معین می شود بوسیله گمر کخانه که از آنجا جنس صادر می شود قبل از دادن تصدیق صدور از خود صادر کننده و یا نماینده او اخذ خواهد شد و اداره گمرک مکلف است بلا تأخیر نسخ مأخوذه مزبور را بمؤسستیکه از طرف دولت معین می شود ارسال دارد.

ج) در صورتیکه صادر کننده در موقع صدور جنس خود و یا قبل از صدور آن معادل قیمت آن اسعار خارجی که در بازار ایران تحصیل نشده باشد بدولت فروخته یا بفروشد از دادن تعهد اسعاری معاف خواهد بود در اینگونه موارد تصدیق صدور از تاریخ صدور جنس ناششاه دارای اعتبار خواهد بود همچنین در صورتی که فروشنده اجناس خود دولت باشد و قیمت آن با اسعار خارجی که در بازار ایران تحصیل نشده باشد بدولت تأدیه شود صادر کننده از تعهد اسعاری معاف خواهد بود.

د) هر صادر کننده مکلف است به مجرد بدست آمدن اسعار خارجی حاصله از صادرات آن اسعار را مطابق تعهد اسعاری خود بدولت بفروشد ولی در هر حال مدت انجام تعهد اسعاری از یکسال نباید تجاوز نماید.

انجام شدن تعهد اسعاری در خود تصدیق صدور که بر طبق آن تعهد اسعاری بعمل آمده است از طرف دولت و یا بانکهای که از طرف دولت مأمور خرید و فروش اسعار دولتی باشند قید شده و تعهد نامه های اسعاری مربوطه به آنها نیز مسترد خواهد شد و فقط پس از آن تصدیقهای صدور مزبور دارای اعتبار خواهند بود.

ه) در صورتیکه صادر کننده بتواند بفروش نرسیدن جنس خود را با اسناد مثبت و قابل قبول برای دولت ثابت نماید دولت می تواند مهلت متناسبی برای انجام تعهد اسعاری صادر کننده بدهد همچنین دولت می تواند در موارد مخصوصه صادر کنندگان را از تعهد اسعاری معاف نماید.

⊛ قسمت الف ماده هفتم طبق بند يك ماده واحده مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ (همین مجموعه) لغو شده و قسمت اسعاری ماده هفت بموجب قانون راجع بمعاملات اسعار خارجی مصوب اسفند ۱۳۱۴ (دوره دهم) اصلاح و بموجب ماده چهارم قانون مصوب ۸ تیر ۱۳۲۰ نسخ شده است. ⊛ بموجب قانون ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ (صفحه ۱۹۲ همین مجموعه) بانکهای عامل دولت مکلفند اسعار خارجی حاصله از صادرات را به نرخ هر روزی که اسعار تعهد شده را می فروشند خریداری نمایند قانون مصوب ۲۴ دیماه (۱۳۱۱) هم بموجب ماده پنجم قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی خارجی مصوب ۸ تیر ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) ملغی شده است.

و - کلیه اسعار حاصله از صادرات که بدولت فروخته می شود از طرف دولت و یا از طرف بانکهای که عامل دولت باشند در حسابهای مخصوص نگاه داشته شده و در ظرف سته اقتصادی که صادرات مربوط بآن است اسعار حاصله از صادرات عمومی مطابق مقررات فقره (ج) ماده ۸ و صدی پنجاه اسعار حاصله از صدور محصولات انحصاری به مصرف وارداتی که جواز ورود آنها بر طبق تصدیقهای صدوری که تعهد اسعاری ناشی از آن انجام شده باشد بمیزان مبالغ معینه در جواز ورود باید برسد. فروش اسعار بر طبق جوازهای ورودی که تصدیق صدور مربوطه به آنها حاکی از انجام تعهد اسعاری ناشیه از صادرات نباشد از محل اسعار حاصله از تعهدات اسعاریکه مطابق این قانون حاصل میشود ممنوع است.

صدی پنج اسعار حاصله از صادرات عمومی برای احتیاجات صنعتی مملکت تخصیص داده می شود مازاد اسعار حاصله از صادرات در آخر هر سال اقتصادی باختیار دولت گذارده میشود و اسعار مزبور و مازاد صدی پنجاه اسعار اجناس انحصاری در مرحله اول برای احتیاجات توسعه صنایع مملکتی که از طرف دولت و یا مردم بعمل می آید تخصیص داده میشود و اگر مازادی از اسعار مزبور باقی ماند بمصرف تشکیل ذخیره تثبیت نرخ اسعار خواهد رسید.

قبصر ۵ - اسعاری که برای جوازهای ورود صادره در ظرف آن سته اقتصادی لازم باشد از محل اسعاری که باختیار دولت گذارده میشود باید تأدیه شود.

ز) فروش اسعار حاصله از صادرات بغیر دولت و یا بانکهای که عامل دولت باشند ممنوع بوده و مرتکبین مورد مجازات معینه در این قانون خواهند شد.

ح) قیمت اسعاریکه از بابت صادرات بدولت فروخته می شود باید از طرف دولت و یا بانکهای عامل دولت تقدماً بصاحبان آنها تأدیه شود.

ط) تعهد اسعاری با وارد نمودن اجناس خارجی مرتفع نمیکردد.

ی) در صورتیکه کسی بیش از تعهد اسعاری خود اسعار از بابت صادرات خود بدولت بفروشد بمیزان اضافه اسعاری که فروخته است حق اخذ تصدیق صدور خواهد داشت.

اینگونه تصدیقهای صدور را در مقابل تصدیق فروش اضافه اسعار اداره کل تجارت صادر خواهد نمود و در آن تصدیق صدور فروخته شدن اسعار اضافی و مدرک آن فروش را ذکر خواهد نمود.

ل) برای خرید و فروش اسعار حاصله از صادرات از طرف دولت نرخ رسمی برقرار خواهد گردید در همان حال بدولت اجازه داده می شود که خرید و فروش و سایر معاملات کلیه اسعار را در مملکت در مواقع مقتضی تحت تقش و نظارت خود قرارداد و برای آن نرخ رسمی معین نماید. نرخ رسمی و سایر شروط خرید و فروش اسعار خارجی و الزامات و تعهدات بانکهای عامل دولت از حیث عدم استتکاف از فروش اسعاریکه ابواب جمع آنها است و نگاهداشتن حسابهای

مخصوصی برای اسعار حاصله از صادرات و فروش اسعار مزبور از بابت واردات و احتیاجات صنعتی و دولتی و اطلاع دادن میزان و نرخ خرید و فروش اسعار مزبور و دادن صورت اشخاصی که تعهدات اسعاری خود را چه از بابت صادرات و چه از بابت استرداد اسعاری که برای واردات خریدند باشند انجام نداده باشند و سایر وظایف مربوطه از طرف دولت معین خواهد شد.

ل) اسعار خارجی که از صادر نمودن محصولات ایران تحصیل نشده باشد و مخصوصاً اسعاری که در بازار ایران تحصیل شده باشد اعم از اینکه بشکل چک یا برات صادره از بانکهای که در داخله ایران کار میکنند و یا بشکل چک و برات صادره و یا ظهر نویس شده از طرف کلیه افراد مقیم ایران باشد بعنوان اسعار حاصله از صادرات قبول نخواهد شد و فروش این گونه اسعار تعهد اسعاری کسی را از بابت صادرات زائل نخواهد نمود.

ماده هشتم - الف - دولت مکلف است پس از اعلان سهمیه‌های مذکوره در ماده ۳ و

قسمتی از ماده هشتم بموجب (قانون مصوب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۲) دوره نهم اصلاح و طبق ماده سوم قانون مصوب ۱۹ تیر ۱۳۱۳ (دوره نهم) جمله با آخر آن اضافه شده و در تاریخ هشتم تیر ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) بطریق زیر اصلاح و تغییر یافته است:

ماده ۸:

الف - دولت مکلف است پس از تعیین و نشر سهمیه‌های مذکور در ماده ۳ و موضوع نمودن قسمتی از کالاها که ورود آن بر طبق قرارداد های مخصوص باید بعمل آید حق وارد نمودن بقیه کالا های معینه در سهمیه را بوسیله پروانه ورود باشخاص و یا بنگاههای بازرگانی واگذار نماید.

ب - برای تحصیل پروانه ورود تقاضا کننده باید درخواست کتبی با ذکر نوع و بهای کالای ورودی و کشور مبدا و گمرکخانه که از آن کالا وارد خواهد شد و نام و نشان خود و سایر توضیحاتی که از طرف وزارت بازرگانی تعیین شود بوزارت نامبرده تسلیم نماید علاوه مقررات مربوط ب معاملات ارزی خارجی را هم کاملاً انجام دهد باستثنای مواردی که در این قانون معین شده درخواست کننده باید برابر بهای کالای موضوع درخواست گواهینامه صدور که از بانک عامل دولت خریداری شده باشد بدرخواست خود پیوست نماید والا بدرخواست او ترتیب اثر داده نخواهد شد.

ج - در پروانه ورود که از طرف وزارت بازرگانی صادر میشود اطلاعات مذکور در فقره (ب) این ماده و توضیح اینکه پروانه ورود بر طبق کدام شماره گواهینامه صدور صادر گردیده ذکر خواهد شد. همچنین در پروانه ورود مدت اعتبار آن باید تعیین شود و در ظرف مدت مزبور گیرنده پروانه مکلف ب وارد نمودن کالای موضوع پروانه خواهد بود.

تبصره ۵ - حد اکثر اعتبار پروانه ورود مستند بگواهینامه صدور یکسال و مدت اعتبار پروانه ورود معاف از خرید گواهینامه صدور هشت ماه است و لکن در مواردیکه بموجب اسناد و مدارک کافی محقق شود عدم استفاده از پروانه ورود در ظرف مدت مقرر بر اثر پیش آمدنی بوده که دارنده پروانه قادر بر رفع آن نبوده است وزارت بازرگانی میتواند مهلت استفاده از پروانه ورود را برای

موضوع نمودن میزانی از اجناس مزبور که ورود آن بر طبق قرار دادهای مخصوصی باید بعمل آید حق وارد نمودن بقیه اجناس سهمیه را بوسیله جواز های ورودی باشخاص یا مؤسسات مختلفه تجارته و اگذار نماید.

ب) برای تحصیل جواز ورود هر درخواست کننده باید درخواست کتبی با ذکر نوع و میزان و مبلغ اجناس ورودی و مملکت مبدأ و گمرکخانه که از آن اجناس وارد خواهد شد و اسم و شهرت درخواست کننده و مدتی که در آن جنس وارد خواهد شد و سایر توضیحاتی که از طرف اداره کل تجارت معین خواهد گردید ب اداره مزبوره بدهد باستثنای مواردی که در این قانون معین شده درخواست کننده باید معادل قیمت جنس موضوع درخواست تصدیق صدور که تعهد اسعاری ناشی از آن انجام شده باشد بدرخواست خود ضمیمه نماید و الا به درخواست او ترتیب اثر داده نخواهد شد در غیر موارد مستثنیه دادن جواز ورود به اعتبار تصدیقهای صدور که تعهدات اسعاری ناشیه از آنها انجام نشده باشد ممنوع است.

ج) اداره کل تجارت مکلف است با مراعات شرایط مقرر قانونی بمیزان صدی نود و پنج مبلغ تصدیق صدور بیکه تعهد اسعاری آن انجام شده باشد جواز ورود بدرخواست کننده بدهد در جواز اطلاعات مذکوره در فقره (ب) این ماده و توضیح باینکه جواز ورود بر طبق تصدیق صدور که تعهد اسعاری آن انجام شده است باید ذکر شود.

مدت مناسبی که در هر حال از ششماه تجاوز نخواهد نمود تجدید نماید.

در مورد معاملات کلی برای خرید ماشین آلات و نظایر آن که مدت تحویل کالا و پرداخت اقساط بها مطابق بیمان نامه مربوطه پیش از یکسال است وزارت بازرگانی میتواند مدت اعتبار پروانه را متناسب با مدت تحویل مقرر در بیمان تعیین نموده و باتصویب دولت گواهینامه صدور آنرا صدی پنجاه در موقع صدور پروانه و صدی پنجاه دیگر را با قسط در مدت اعتبار پروانه ورود دریافت نماید.

د - پروانه ورود بنام درخواست کننده آن صادر میشود و قابل انتقال بدیگری نخواهد بود.

ه - در مواردیکه دولت بر طبق قرارداد مقررات مخصوصی برای ورود و صدور کالا قبول نموده باشد میتوان پروانه ورود بدون اخذ گواهینامه صدور داد.

و - سایر شرایط مربوط ب دادن پروانه ورود و موافقت نامه سفارش کالا و وارد کنندگان آن بر طبق آئین نامه که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد معین خواهد گردید.

بند (ج) ماده هشتم طبق قانون ۲۵ تیر ۱۳۱۲ (دوره نهم) مدت آن تمدید یافته و بموجب قانون ۸ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) صدی و نود پنج به صدی هشتاد و پنج تقلیل یافته و طبق قانون ۱۴ اسفند ۱۳۱۳ دوره نهم دولت مجاز شده است تا میزان صدی صد ترقی دهد و در قسمت (ج) ماده واحده قانون مصوب ۱۷ آبان ۱۳۱۵ (دوره دهم) اصلاح شده است و بموجب قانون مصوب ۵ دیماه ۱۳۱۶ (دوره دهم) بازم اصلاح شده است و در دوره دوازدهم بموجب قانون هشتم تیر ۱۳۲۰ که ماده هشتم اصلاح و تغییر یافته است بند (ج) هم اصلاح شده است و در دوره سیزدهم طبق قانون مصوب ۲۰ اردیبهشت ۱۳۲۱ اصلاحی بعمل آمده است.

همچنین در جواز ورود مدت اعتبار آن که متناسب بامدتی که برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود باید ذکر شود و در ظرف مدت مزبور گیرنده جواز مکلف به وارد نمودن جنس موضوع جواز خواهد بود والا باید اسعاری را که برای وارد نمودن جنس خود از دولت و یا بانکهای مجاز خریداری کرده است با فرغ معمولی بانک بفروشنده مسترد نماید. در هر حال مدت اعتبار جواز از هشت ماه نباید تجاوز نماید در جوازهای مذکور تعهدات وارد کنندگان از قبیل عدم احتکار و فروش جنس بقیمت عادلانه و تبعیض نکردن در فروش و امثال آن معین خواهد گردید. ۵) دولت یا بانکهای عامل دولت مکلف میباشند که در مقابل اینگونه جوازها اسعار معینه در آنها را بصاحبان جواز بفروشند.

۵) جوازهای ورود اسمی بوده و بدیگری قابل انتقال نخواهد بود.

۶) در موارد ذیل میتوان جواز ورود بدون اخذ قبلی تصدیق صدور داد:

اولاً - در مواقعی که دولت بر طبق مقاولاتی مقررات مخصوصی را برای واردات و صادرات قبول نموده باشد.

ثانیاً - در صورتیکه درخواست کننده جواز تعهد بانکی بدهد که تا ششماه بعد از صدور جواز اگر تصدیق صدور که تعهد اسعاری ناشیه از آن انجام شده باشد بداره کل تجارت نداد معادل قیمت جنس ورودی خود اسعار خارجی بدولت بفروشد.

ثالثاً - سایر شرایط مربوطه بدادن جواز ورود و طرز تقسیم جنس و میزان آن که ممکن است دفعتاً باشخاص و مؤسسات مختلفه داده شود بر طبق نظامنامه که به تصویب هیئت دولت رسیده باشد معین خواهد گردید.

۷) ماده نهم - الف) گمرکخانه های ورودی مکلف میباشند در موقع خروج اجناس ورودی از گمرک بداخله مملکت قیمت آن اجناس را بدقت مطابق نرخ عمده فروشی بازار دفتر ورود تعیین نموده و معادل آن جواز ورود دریافت دارند - جوازهای ورود مزبور از طرف گمرک باطل شده و برای اداره کل تجارت باید ارسال شود.

۸) بموجب قانون مصوب ۱۷ آبان ۱۳۱۵ (دوره دهم) راجع به تقویم کالاهای ورودی اصلاح جزئی شده و بعداً در دوره دوازدهم طبق قانون مصوب ۸ تیر ۱۳۲۰ بشرح زیر اصلاح و تغییر داده شده: ماده ۹ - الف - گمرکخانه های ورودی مکلف میباشند در موقع انجام آئین گمرکی کالا ارزش (سیف) آنرا بدقت تعیین نموده و بهمان میزان پروانه ورود دریافت و گواهینامه ورود بدهند و پروانه ورود دریافتی را با توضیح کیفیت استفاده از آن پس از ثبت در دفتر مخصوص بوزارت بازرگانی ارسال نمایند.

ب - کالاهای ورودی از لحاظ تعیین حساب رسیده ها و فرستاده های کشور واخذ و ابطال پروانه ورود باید بمیزان بهای تمام شده تا ورود بگمرکخانه مرزی ایران (بهای سیف) ارزیابی شود - این نحو ارزیابی تأثیری در حساب حقوق گمرکی که مطابق قانون تعرفه گمرک بکالای رسیده تعلق میگردد ندارد.

هر گاه در محل دفتر ورود بازار عمده فروشی نیاشد قیمت نزدیکترین بازار عمده فروشی آن جنس مأخذ تقویم واقع خواهد شد.

حقوق و عوارض گمرکی و کرایه از سرحد تا محل دفتر ورود از قیمت عمده فروشی کسر می شود.

ب) در صورتیکه اجناس بطور عمده فروشی در سرحد بفروش برسد قیمت عمده فروشی بامنظور نمودن منفعت مختصری اساس تقویم خواهد بود.

قبصر ۵ - سایر مقررات مربوطه بتقویم واردات بموجب نظامنامه که بتصویب هیئت وزراء رسیده باشد تنظیم می شود.

ج) گمرکخانه های ورودی مکلف میباشند که بر حسب تقاضای وارد کننده جنس بلا تأخیر تصدیق ورود جنس مزبور را با تعیین قیمت تقویم و ذکر جواز ورودی که باعتبار آن جنس وارد شده است بمشارالیه بدهند.

۵) تصدیق های ورود مذکور تعهد استرداد اسعار خریداری شده از دولت و یا بانکهای عامل دولت را برای وارد نمودن اجناس زایل مینماید.

۶) وارد نمودن اجناسی که در سهمیه ها ذکر نشده باشد بوسیله اشخاص و مؤسسات مختلفه

ج - وارد نمودن کالائی که در سهمیه های اقتصادی ذکر نشده باشد ممنوع است و پروانه ورود برای آنها داده نمیشود مگر بموجب تصویب نامه هیئت وزیران.

۵ - وارد کردن اشیاء زیر بکشور محتاج به ارائه پروانه ورود نمیشود:

۱ - آنچه بعنوان ترانزیت یا کابوتاژ وارد میشود.

۲ - اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافری در حدود احتیاج واقعی آنها بتشخیص اداره

گمرک.

۳ - اثاثیه منزل و ابزار کار و دامهای مهاجرین ایرانی در موقع بازگشت بمیهن.

۴ - زر و سیم بشکل شمش و خاك و مسكوك.

۵ - روزنامه و مجله و کاتالوك.

۶ - نمونه بی بها.

قبصر ۵ - اشیائی که ورود آنها بکشور و مطابق مقررات این قانون از ارائه پروانه ورود

بخشوده میباشند از الزام خرید گواهینامه صدور نیز بخشوده خواهند بود.

پروانه ورود کتاب بدون اخذ گواهینامه صدور داده میشود.

۵ - کالاهای موضوع مبادلات مرزی تا میزان هزار ریال در ورود و صدور ممکن است

بموجب تصویب نامه هیئت وزیران از ارائه پروانه ورود و گرفتن گواهی نامه صدور بخشوده گردد.

۶ - دولت میتواند چگونگی ساخت کالاهای خارجی و طرز بسته بندی آنها را بشکل مخصوص

شرط ورود قرار دهد.

به گمرک و قبول کردن اجناس مزبور از طرف گمرک بدون اجازه دولت ممنوع است .

و) وارد کردن اجناس ذیل محتاج بارانه جواز ورود نمی باشد :

- ۱ - اشیائی که بطور ترانزیت و یا کابوتاز وارد می شود .
- ۲ - اسباب سفر و اشیاء شخصی مسافری .
- ۳ - طلا و نقره بشکل شمش و خاک و مسکوک .
- ۴ - روزنامجات و مجلات و کاتالک و امثال آن .

ز) برای اجناسیکه بعنوان هدیه و سوغات و یا نمونه و یا گلام وارد می شود در حدود نظامات مقرر از طرف دولت و بشرط صدور اجازه مخصوص دولت در هر مورد جواز ورود بدون اخذ تصدیق صدور داده خواهد شد .

ح) دولت می تواند ساخته شدن اجناس ورودی را بطور خاص و یا بسته شدن آنها را بشکل مخصوص شرط ورود قرار دهد .

ماده دهم - وارد نمودن هر یک از اجناس خارجی بظاک ایران علاوه بر اجرای مقررات انحصار تجارت خارجی مشروط بتأدیه حقوق و عوارضی که در موقع ورود اخذ می شود در روی اساس پول طلا خواهد بود حقوق و عوارض صدوری نیز در روی همین اساس اخذ می شود .

ماده یازدهم - الف) کلیه اجناسیکه برخلاف مقررات این قانون وارد مملکت بشود قاچاق محسوب و بنفع دولت ضبط و فروخته می شود و مرتکبین بحبس از شش ماه الی یکسال محکوم خواهند شد .

ب) کلیه معاملات اسعار خارجی که برخلاف مقررات این قانون بعمل آید قاچاق محسوب شده و مرتکبین (مجرم و شرکاء و معاونین) بطور تضامنی بپرداخت جریمه معادل یک برابر موضوع معامله محکوم بوده و بعلاوه ممکن است از حبس یکماه الی یکسال محکوم گردند .

ج) اشخاصیکه تعهدات صدوری و تعهدات اسعاری خود را در مدت معینه

بموجب قانون اصلاح قانون انحصار بازرگانی مصوب ۸ تیر ۱۳۲۰ (دوره ۱۲) ماده دهم و قسمت ارزی ماده یازدهم ملغی شده است .

بموجب قانون ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ اشخاص یا مؤسساتی که در حدود قانون ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ تا تاریخ تصویب قانون تعهد فروش اسعار خارجی یا تعهد صدور اجناس ایرانی را دیرتر از موقع مقرر انجام داده اند از تعقیبات جزائی در هر مرحله قضائی باشد معاف می باشند .

انجام ندهند و از طرف دولت مهلت و یا معافیتی نسبت به تعهدات اسعاری آنها داده نشود همچنین اشخاصیکه اسعار خریداری شده برای واردات را در صورت وارد نمودن جنس در موقع معینه مسترد ندارند علاوه بر اجرای تعهد خود محکوم به تأدیه تاخس مبلغ تعهدی خود بیول ایران بعنوان جریمه خواهند شد .

تبصره - در صورت عدم تأدیه جرایم مذکور در فقرات (ب) و (ج) این ماده و عدم امکان اخذ آن از مجرمین مشارالیهم بحبس از سه تا شش ماه محکوم خواهند شد .

د) مأمورین دولتی که برخلاف مقررات این قانون تصدیق صدور و یا جواز ورود و یا تصدیق ورود بدهند و یا مال التجاره صدوری و ورودی را برخلاف مقررات قانونی تقویم نمایند و همچنین مأمورینی که بدون جواز ورود و یا اجازه مخصوص دولت اجازه خروج اجناسی را از گمرکخانه برای ورود به مملکت بدهند و یا از صادر کنندگان در موقع صدور جنس تعهد اسعار خارجی نگیرند (در صورتیکه از تعهد اسعار خارجی معاف نباشند) بحبس از یکسال تا پنجسال محکوم خواهند شد و بعلاوه از خدمات دولتی بطور دائم منقصل میشوند .

ه) اشخاصی که تصدیق صدور و جواز ورود و تصدیق ورود جعل نمایند و یا اسناد مزبور را که باید باطل شود دوباره بچریان بیاندازند و یا از نسخ متعدده اسناد مزبور بخواهند جدا گانه استفاده نمایند به مجازاتهای معینه برای جعل اسناد رسمی محکوم می شوند .

در صورتیکه مرتکبین مستخدمین دولت باشند بحد اکثر مجازات محکوم خواهند شد .

و) اشخاصیکه با گرفتن رشوه برخلاف یکی از مقررات این قانون عمل کرده

مرتکب ارتشاء بشوند بحد اکثر مجازات مقرر برای مرتشی محکوم خواهند شد.
(ز) به کاشفین معاملات اسعار خارجی و تخلفات از این قانون صدی سی از جرایم
مأخوذه جائزه پرداخته خواهد شد.

ماده دوازدهم - این قانون بلا فاصله پس از تصویب بموقع اجرا گذارده
میشود و ادارات مربوطه دولتی مأمور اجرای آن میباشند و کلیه قوانین و مقرراتیکه
تابحال نسبت بانحصار تجارت خارجی وضع شده و مخالف این قانون باشد از درجه اعتبار
ساقط است.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه نوزدهم تیرماه یکهزار و
سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* قانون

راجع بتمهدهات مربوطه بانحصار تجارت خارجی

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده:

۱ - بانک های عامل دولت مکلفند اسعار خارجی حاصله از صادرات را بنرخ هر روزیکه
اسعار تعهد شده را میفروشند خریداری نمایند و مقررات فقره (الف) ماده ۷ قانون انحصار تجارت
خارجی مشعر بر اینکه اسعار حاصله از صادرات باید بنرخ تاریخ تصدیق صدور فروخته شود
ملفی است.

۲ - اشخاص یا مؤسساتی که در حدود قانون ۲۰ اسفند ۱۳۰۹ تا این تاریخ تعهد فروش
اسعار خارجی یا تعهد صدور اجناس ایرانی را دیر تر از موقع مقرر انجام داده اند از تعقیبات جزائی
در هر محله قضائی باشد معاف میباشند.

۳ - تعهد فروش اسعار خارجی هر تصدیق صدوریکه قبل از ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ داده شده باشد
و با آن تصدیق صدور جواز ورود گرفته و جنس مورد آن جواز را وارد گمرک کرده باشند اعم از

⊗ قانون فوق بموجب ماده پنجم قانون مصوب ۸ تیر ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) ملفی شده است.

اینکه صادر کننده خود وارد کننده باشد یاخیر تعهد مزبور باطل میشود.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده
شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تعیین تکلیف مال التجاره های وارده تا آخر خرداد ۱۳۱۰ و مال التجاره های

موجوده در گمرکخانه های ایران

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اداره کل تجارت مجاز است نسبت
بمال التجاره هائیکه مشمول یکی از فقرات ذیل است و تا پانزدهم فروردین ۱۳۱۰
بمقصد مستقیم ایران حمل و تا آخر خرداد ۱۳۱۰ وارد گمرکخانه شده و نیز تا آخر
خرداد ۱۳۱۰ برای ورود آنها در خواست جواز شده باشد در مقابل تصدیق صدور
جواز ورود بدهد و بقیه مال التجاره هائیکه ورود آنها ممنوع بوده و مشمول یکی
از فقرات ذیل نیستند در صورتیکه در ظرف یکماه پس از تاریخ تصویب این قانون
صاحبان آنها آن اجناس را از گمرکخانه و خاک و آبهای ساحلی ایران خارج
نکردند بمنفعت دولت ضبط نماید:

الف - مال التجاره هائیکه تا تصویب متمم قانون انحصار تجارت خارجی ورود
آنها ممنوع نبوده است.

ب - مال التجاره هائیکه مطابق ماده ۶ متمم قانون تفتیش اسعار خارجی ورود
آنها موکول با اجازه کمیسیون تفتیش اسعار بوده و صاحبان آن اجناس تا هفتم
اسفند ۱۳۰۹ تقاضای اجازه خرید اسعار از کمیسیون مزبور نموده و در درخواست
خود تصریحاً ذکر کرده باشند که اسعار برای وارد نمودن اجناس مذکور است و

از طرف کمیسیون هم اجازه ورود اجناس مزبور و یا لا اقل اجازه تحصیل اسعار به آنها داده شده باشد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ششم تیر ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه خروج نقره مسكوك سالم از ایران

مصوب ۱۳ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است در مواردی که دولت خروج نقره مسكوك سالم را از ایران صلاح بداند اجازه خروج بدهد مشروط بر اینکه خارج کننده تعهد فروش اسعار بنرخی که بیشتر از نرخ رسمی نباشد بنماید - ولی صدور نقره مذکور مجوز دادن تصدیق صدور به صادرکننده نخواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم تیر ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تمدید مدت تعهد صدور نسبت به اجناسیکه در موعد قانونی

برای صدور مهیا نشده اند

مصوب ۱۷ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - در صورتیکه برای اجرای تعهد صدور تا اول شهریور ۱۳۱۰

که مطابق ماده سوم قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی باید بعمل آید تعهد کنندگان بواسطه اوضاع محلی خود مجبوراً باید اجناسی را صادر کنند که آن اجناس در اول شهریور ۱۳۱۰ برای صدور مهیا نشده است هیئت وزراء میتواند تا فصل صدور محصول در ۱۳۱۰ مدت تعهد را تمدید دهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بصدور جواهر آلات و احجار کریمه و تمبر پست

مصوب ۶ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - صدور جواهر آلات و احجار کریمه و تمبر پست مجوز دادن تصدیق صدور و ورود مال التجاره نخواهد بود لیکن صادر کنندگان باید مطابق مقررات قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی فروش اسعار آنرا تعهد نمایند. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ششم مهرماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بچوای ورود سرمایه های خارجی بصورت ماشین آلات

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - اداره کل تجارت میتواند با اجازه مخصوص دولت به اشخاصیکه

تقاضا دارند سرمایه را که در خارجه دارند بصورت ماشین آلات و مایحتاج ماشین - های مذکوره که برای بهبودی صادرات مفید است و یا برای رفع احتیاج از محصولات و مصنوعات خارجی مؤثر است و مشمول قسمت (ه) ماده (ع) متمم قانون انحصار تجارت خارجی نمیشود به ایران انتقال دهند در مقابل تعهد صدور یک مدت انجام آن از تاریخ ورود اجناس مزبوره به گمرکخانه ایران در هر مورد بنظر دولت تشخیص داده می شود جواز ورود آن اجناس را بدهد.

ماده دوم - دادن جواز ورود ماشین آلات برای کارخانجات مهمه علاوه بر رعایت مقررات متمم قانون انحصار تجارت خارجی و ماده اول این قانون مشروط بر این است که درخواست کننده در درخواست خود محل نصب کارخانه را که باید با موافقت نظر دولت انتخاب شود معلوم نماید.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گز

قانون

راجع به جواز ورود اجناس وارده تا آخر مهرماه ۱۳۱۰ و موجوده

در گمرکات و صدور فیروزه

مصوب ۲۳ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

⊗ **ماده واحده - الف -** دولت مجاز است ورود يك يا چند جنس را مشروط بصورت يك يا چند جنس معین از محصولات و مصنوعات داخلی بنماید.

⊗ تکلیف قسمت (الف) بموجب ماده دوم و قسمت (ج) بموجب قسمت (ه) در ماده ۶ قانون ۱۹ تیرماه ۱۳۱۱ تعیین شده است.

ب - بداره کل تجارت اجازه داده میشود برای اجناس مشمول قسمت (ب) ماده (ه) قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی که تا آخر مهر ۱۳۱۰ وارد شده و فعلا در گمرکخانهها موجود است به استثناء مشروبات الکلی که مصرف طبی ندارد در مقابل اخذ تصدیق صدور غله (گندم و جو و آرد) تا آخر اسفند ۱۳۱۰ جواز ورود بدهد. ⊗ **ج -** صدور انواع فیروزه مشمول احجار کریمه مذکوره در ماده واحده مصوبه ۶ مهر ۱۳۱۰ نبوده و باید بصادر کنندگان آن مطابق مقررات قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی تصدیق صدور داده شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گز

قانون

آزادی ورود و صدور مروارید و معافیت آن از پرداخت حقوق و عوارض

مصوب ۲۲ اردی بهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - ورود و صدور کلیه مرواریدی که در خلیج فارس صید می شود از هر نقطه چه داخله و چه خارجه به بنادر و جزایر ایران از مقررات قانون انحصار تجارت آزاد است و نیز ورود و صدور مروارید از پرداخت هر گونه حقوق و عوارض معاف می باشد و فقط صادر کنندگان مکلفند که در موقع صدور اظهار نامه معمولی گمرکی را تسلیم نمایند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و دوم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گز

قانون

اجازه معافیت ادوات و مصالح دفع ملخ از حقوق

و عوارض گمر کی و سایر مالیاتها

مصوب ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است کلیه ادوات و مصالح و مواد و سایر اشیائی

را که از برای دفع ملخ و رفع احتیاجات مأمورین دفع ملخ لازم باشد و با اجازه دولت وارد شده یا بشود از حقوق و عوارض گمر کی و سایر عوارض و مالیاتها که بآن ها تعلق گرفته یا بگیرد معاف نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بعوارض صدوری میش و قوج و بره

مصوب ۲ آبانماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - حقوقی که در موقع صدور میش و قوج و بره بموجب تعرفه گمر کی مصوب ۱۳ اردی بهشت ۱۳۰۷ اخذ میشود نسبت به میش و قوج و بره غیر سفید از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود و وزارت مالیه مجاز است در هر منطقه که صلاح بداند از میش و قوج و بره سفید در موقع صدور دو قران عوارض صدور اخذ نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم آبان ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

* این قانون بموجب قانون تعرفه گمر کی مصوب ۳۱ اردی بهشت ۱۳۱۰ (دوره دهم) لغو شده و در قانون تعرفه گمر کی مصوب ۲۲ تیرماه ۱۳۲۰ (دوره دوازدهم) مجدداً حقوق گمر کی و مالیات راه وضع شده است.

قانون

راجع به تقسیمات وزارت اقتصاد ملی

مصوب ۱۶ خردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون وزارت اقتصاد ملی بسه اداره کل تقسیم میشود:

اداره کل تجارت

اداره کل فلاحت

اداره کل صناعت

ادارات مزبوره در تحت نظارت عالی ریاست وزراء و هر یک از آنها بوسیله رئیس مستقلی که بسمت معاونت وزارت در مجلس و هیئت وزراء حق حضور و شرکت در مذاکرات دارد اداره خواهد شد. وظایف هر یک از ادارات ثلاثه بموجب نظامنامه که هیئت وزراء تصویب خواهد کرد تعیین و این قانون بلافاصله پس از تصویب بموقع اجراء گذاشته میشود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم خردادماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قانون واحد و مقیاس پول

مصوب ۲۲ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ - در قانون واحد و مقیاس پول قانونی ایران مصوبه ۲۷ اسفند ۱۳۰۸

تغییرات ذیل بعمل میآید:

در ماده ۲ فقره الف بنحو ذیل اصلاح میشود:

مسكوك طلا - سكه طلاي صد ريال بنام (پهلوی)

مسكوك طلا - سكه طلاي پنجاه ريال بنام (نیم پهلوی)

* این قانون بموجب قانون اجازه تأسیس دو وزارتخانه تجارت و صناعت مصوب ۸ مهر ۱۳۱۶ (دوره یازدهم) نسخ شده است و همین قانون هم بموجب قانون اجازه توأم شدن سازمان وزارت بازرگانی و پیشه و هنر مصوب ۲۸ دیماه ۱۳۲۰ (دوره سیزدهم) نسخ شده است.

* فقره د راجع بمسکوکات مس حذف میشود .

در ماده ۳ اصلاحات ذیل بعمل میآید :

فقره الف - يك ريال معادل با ۰.۷۳۲۲۳۸۲ گرم طلاي خالص .

فقره ب - مسكوك طلاي پنجاه ريال ي يا نيم پهلوي داراي ۳۶۶۱۱۹۱ گرم طلاي خالص است و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام طلاي خالص را بمصرف ضرب ۲۷۳۱۳۵ عدد مسكوك نيم پهلوي برساند .

فقره ج - مسكوك طلاي صد ريال ي يا پهلوي داراي ۷۳۲۲۳۸۲ گرم طلاي خالص است و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام طلاي خالص را بمصرف ضرب ۱۳۶۰۵۶۷۵ عدد مسكوك يك پهلوي برساند .

* فقره د - مسكوك نقره نيم ريال ي که در داخله مملکت جريان قانوني دارد و نماينده نيم ريال طلا ميباشد داراي ۲.۰۷ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۴۸۳۰۹۱۶ عدد مسكوك نيم ريال ي برساند .

* در دوره نهم بموجب قانون اجازه ضرب مسكوكات مسي مصوب ۱۶ فروردين ۱۳۱۴ بدولت اجازه داده شده که معادل دوميليون ريال مسكوك مسي پنج ديناري و ده ديناري ويست و پنج ديناري جريان گذارد و در دوره دهم بموجب قانون مصوب ۸ تير ۱۳۱۴ اجازه ضرب پنج ميليون ريال مسكوك مسي نيز داده شده است و در تاريخ ۹ اسفند ۱۳۱۵ دوره دهم قانون راجع بمسكوك خرد بتصويب رسیده است .

* فقرات (د) و (ه) و (و) و (ز) اين ماده بموجب ماده نهم قانون اجازه ضرب مسكوك نقره مصوب ۲۶ آبان ۱۳۲۲ (دوره سيزدهم) که ذيلاً نقل ميگردد ملغي است :

ماده ۹ - فقره (د) و (ه) و (و) و (ز) از ماده اول قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول مصوب ۲۲ اسفندماه ۱۳۲۰ راجع به مسكو كهاي نقره نيم ريال ي و يك ريال ي و پنج ريال ي ملغي ميگردد و تبصره آخر همان ماده بشرح زير اصلاح میشود :

تبصره ۵ - عيار مسكوكات طلا عبارت از نهمصد در هزار طلاي خالص و صد در هزار مس يا نقره و مس خواهد بود .

فقره ه - مسكوك نقره يك ريال ي که در داخله مملکت جريان قانوني دارد و نماينده يك ريال طلا ميباشد داراي ۴.۱۴ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۲۴۱.۵۴۸ عدد مسكوك يك ريال ي برساند .

فقره و - مسكوك نقره دو ريال ي که در داخله مملکت جريان قانوني دارد و نماينده دو ريال طلا ميباشد داراي ۸.۲۸ گرم نقره خالص بوده و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۱۲۰.۷۷۴ عدد مسكوك دو ريال ي برساند .

فقره ز - مسكوك نقره پنج ريال ي که در داخله مملکت جريان قانوني دارد و نماينده پنج ريال طلا ميباشد داراي ۲۰.۷۰ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتي بايد يك كيلو گرام نقره خالص را بمصرف ضرب ۴۸.۳۰۹ عدد مسكوك پنج ريال ي برساند .

تبصره ۵ - ميزان عيار مسكوكات طلا عبارت از نهمصد در هزار طلاي خالص و يكصد در هزار مس است و ميزان عيار مسكوكات نقره عبارت از ۸۲۸ در هزار نقره خالص و ۱۷۲ در هزار مس است .

ماده ۷ بنحو ذیل اصلاح میشود :

برای هیچکس قبول مسكوكات نيكل بيش از مبلغ ده ريال در تبديل و معاملات اجباري نيست ولي دواير دولتي از اين قاعده مستثني بوده و هر قدر مسكوك نيكل بابت ماليات و عوارض داده میشود بايد قبول نمايند .

بانك ملي و شعبات آن نيز به نمايندگي و حساب دولت هر مقدار از مسكوك مزبور را که به آنها تسليم نمايند تبديل خواهند نمود .

ماده ۹ راجع بذخيره مسكوكات ملغي میشود .

در ماده ۱۰ در آخر ماده عبارت (مطابق تسعيري که دولت معين خواهد

کرد) حذف میشود .

ماده ۱۳ ملغي میشود .

ماده ۲ - از اول فروردين ۱۳۱۱ ببعده مسكوكات طلاي يك پهلوي و نيم پهلوي

و مسكوكات نقره نيم ريال ي و يك ريال ي و دو ريال ي و پنج ريال ي و مسكوكات نيكل ۵

ديناري و ده ديناري و بيست و پنج ديناري و اسكناس هاي پنج ريال ي و ده ريال ي

* تبصره بالا بموجب قانون مصوب ۲۶ آبان ماه ۱۳۲۲ اصلاح شده است (رجوع بصفحه ۲۰۰) .

و بیست ریالی و پنجاه ریالی و صد ریالی و پانصد ریالی که توسط کمیانی اسکناس امریکائی در نیویورک بطبع رسیده است رواج پیدا کرده و دارای اعتبار قانونی برای معاملات خواهد بود.

ماده ۳۵۵ - از تاریخ تصویب اینقانون ضرب مسکوکات طلای فعلی و مسکوکات نقره ده شاهی و یک قران و دو قران و پنج قران و مسکوکات نیکلی یک شاهی و دو شاهی ممنوع میباشند ولی مسکوکات مذکوره تا اول مهر ۱۳۱۱ دارای اعتبار قانونی بوده و حق رواج خواهند داشت و پس از تاریخ مزبور اعتبار پول قانونی مملکت از آنها سلب میشود. (*)

ماده ۴۵۵ - از تاریخ اول فروردین تا اول مهر ۱۳۱۱ هر یک قران نقره و یک با یک هزار دینار مسکوک نیکل رایج فعلی مساوی با یک ریال نقره بوده و در صورت تقاضا باید فوراً از طرف بانک ملی تبدیل بمسکوک جدید بشود و پس از اول مهر ۱۳۱۱ مسکوکات نقره قرانی و مسکوکات نیکلی فقط بقیمت فلز از طرف دولت پذیرفته خواهد شد.

نسبت به تعهداتی که پس از تاریخ اول مهر ۱۳۱۱ باید انجام شود در مقابل هر یک قران یک ریال تأدیه میشود.

ماده ۵۵۵ - بیانک ملی برای مدت ده سال از تاریخ تصویب اینقانون اجازه انحصاری انتشار اسکناس های مذکوره در ماده ۲ که مبلغاً بنود میلیون ریال بالغ میشود و اگذار میگردد و پس از انقضای ده سال در صورتی که مطابق قانون مخصوص حق

* بموجب قانون ۵ مهرماه ۱۳۱۱ اعتبار پول قران تاموقع تکمیل تبدیل ضرب پول های قران به پول های جدید تمدید شده است وبعلاوه اجازه داده شده است پول های نیکل سابق هر پنجاه دیناری قدیم بجای پنج دینار جدید و هر صد دیناری قدیم بجای ده دینار جدید رایج و معتبر باشد (بصفحه ۲۰۸ همین مجموعه رجوع شود).

انحصاری مزبور ملغی نشود برای ده سال دیگر بخودی خود تمدید خواهد شد و بهمین ترتیب برای دوره های ده ساله عمل خواهد شد.
تعداد اسکناس های مذکوره بشرح ذیل است:

اسکناس پنج ریالی	چهار میلیون ورقه
اسکناس ده ریالی	دو میلیون ورقه
اسکناس بیست ریالی	یک میلیون ورقه
اسکناس پنجاه ریالی	دویست هزار ورقه
اسکناس صد ریالی	یکصد هزار ورقه
اسکناس پانصد ریالی	بیست هزار ورقه

جمعاً هفت میلیون و سیصد و بیست هزار ورقه

بیانک ملی اجازه داده میشود که علاوه برنود میلیون ریال اسکناسهای مذکوره در فوق دویست و پنجاه میلیون ریال اسکناس دیگر که در ضمن آن مبلغی اسکناس هزار ریالی خواهد بود طبع کرده و بجریان بیاندازد باین ترتیب میزان کل اسکناسهای در جریان بمبلغ سیصد و چهل میلیون ریال بالغ خواهد گردید.*

ماده ۶۵۵ - دولت مکلف است که لااقل بمیزان صدی شصت اسکناسهای رایج مسکوک نقره در جریان داشته باشد.

* بموجب قانون ۱۱ مرداد ماه ۱۳۱۱ (صفحه ۲۰۷ همین مجموعه) اجازه طبع و تهیه ۱۲۵ میلیون ریال اسکناس دیگر بعنوان ذخیره داده شده است و نیز بموجب قانون راجع بطبع اسکناسهای جدید مصوب ۲۰ شهریور ۱۳۱۳ (دوره ۹) اجازه طبع ۶۳۵ میلیون ریال اسکناس بیانک ملی داده شده که ۳۰۰ میلیون ریال بطور ذخیره نگاه داشته و بقیه را بجریان بیاندازد و بموجب قانون مصوب ۱۷ آبان ۱۳۱۵ (دوره دهم) اجازه داده شده یک بلیون و ۱۷۶ میلیون و ۱۶۳۶۰۰ ریال اسکناس در جریان داشته باشد و بموجب قانون ۲۱ اسفند ۱۳۱۸ (دوره دوازدهم) اجازه ۱۵۰۰ میلیون ریال و در ۲۵ خرداد ۱۳۲۰ همان دوره اجازه دو هزار میلیون ریال اسکناس داده شده است.

ماده ۷ - میزان مسكوك نیکل پنج دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری که در جریان باید باشد نباید از سه میلیون ریال تجاوز بکند و ضرب اضافی مسكوكات مذکور در هر موقع منوط بقانون مخصوصی خواهد بود.

ماده ۸ - دولت مکلف است که معادل مبلغ کل اسکناسهای منتشره و مسكوك نیکل ذخیره که عبارت از مسكوك و شمش طلا و مسكوك و شمش نقره و اسعار خارجی ممالکی که خرید و فروش و صدور و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد موجود داشته باشد آن قسمت از ذخیره مذکور که در جریان نباشد در بانک ملی به امانت گذارده میشود.

بانک مزبور قسمت شمش و نقود را در ایران و قسمت اسعار خارجی را بر طبق تعلیمات کتبی هیئت دولت در بانک های درجه اول خارجه نگاهداری خواهد نمود.

ماده ۹ - برای نظارت در ذخیره مذکور در ماده قبل هیئت مخصوصی مرکب از هفت نفر بشرح ذیل:

از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان - از طرف هیئت وزراء يك نفر - مدعی العموم دیوان عالی تمیز - رئیس بانک ملی - خزانه دار کل - مفتش دولت در بانک ملی مأموریت خواهند داشت که ماهی یکمرتبه بوضعیت و حساب ذخیره مزبور رسیدگی کرده و راپرتی که حاکی از مبلغ اسکناسهای در جریان و مسكوكات طلا و نقره و نیکل و شمشهای طلا و نقره و اسعار موجوده تهیه و

بموجب قانون راجع نرخ طلا مصوب اردیبهشت ۱۳۱۳ (دوره نهم) بانک ملی مجاز است در داخله ایران طلا را برخری که مقتضی بداند خریداری کرده و بحساب ذخیره اسکناس بگذارد.

بموجب ماده دوم قانون اجازه انتشار اسکناس بهیئت نظارت اندوخته اسکناس مصوب ۲۸ آبان ۱۳۲۲ (دوره سیزدهم) رئیس کل دارائی د کتر میلیسیو پس از ورود عضویت هیئت نظارت اندوخته اسکناس را خواهد داشت.

تنظیم نموده بدولت بدهند. راپرتهای مزبور از طرف دولت برای اطلاع عامه منتشر خواهد گردید.

مدت مأموریت دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی و هیئت وزراء در اردیبهشت هر سال و اگر در آن موقع مجلس دایر نباشد در اولین جلسه که مجلس شورای ملی رسمی میشود انتخاب خواهند شد.

ماده ۱۰ - بیانک ملی اجازه داده میشود که تا اعاده اوضاع عادی اقتصادی و استقرار تعهد تأدیه طلا و یا اسعار خارجی در روی پایه طلا در سایر ممالک که بواسطه بحران عمومی حاصل شده است از تأدیه مسكوك طلا و یا شمش طلا و یا اسعار خارجی در مقابل مسكوكات نقره و یا اسکناسهای منتشره خود داری نماید ولی بانک ملی مکلف خواهد بود که در طهران بدون محدودیت و در ولایات در حدود ذخیره مسكوك نقره خود در هر موقع که کسی تقاضا بکند بلا تأخیر اسکناسهای منتشره و مسكوكات نیکل را مبدل بریال نقره بنماید.

ماده ۱۱ - انتشار اسکناس بیش از مبالغ معینه در این قانون اکیداً ممنوع است. انتشار اسکناسهای اضافی در هر دفعه منوط با اجازه مخصوص است که باید بر طبق قانون مخصوصی تحصیل شود.

ماده ۱۲ - صدور طلا و ورود نقره در هر موقع که برای احتیاجات مسلم اقتصادی مملکت لازم شود بتوسط بانک ملی و بر حسب اجازه مخصوص هیئت دولت بعمل خواهد آمد.

بموجب ماده اول قانون مصوب ۱۳ اسفند ۱۳۲۱ (دوره سیزدهم) ماده دهم بشرح زیر اصلاح شده است:

ماده ۱۰ - بمنظور حفاظت یشتوانه اسکناس تا اعاده اوضاع عادی اقتصادی پرداخت زر و سیم مسكوك و غیر مسكوك و جواهرات در مقابل اسکناسهای منتشره ممنوع است.

ماده ۱۳ - کلیه کسانی که از قبول پول رایج مملکت استنکاف نمایند مجازات های معینه در قانون مجازات عمومی محکوم خواهند گردید.

ماده ۱۴ - اینقانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود.

اینقانون که مشتمل بر چهارده ماده است در جلسه بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اوزان و مقیاسها

مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - اوزان و مقیاسهای رسمی مملکت ایران مطابق اصول مترى بوده و واحد آنها برای طول متر برای سطح متر مربع برای حجم متر مکعب و برای وزن کیلو گرم است.

اضعاف و اجزاء مقیاسهای مزبور مطابق اصول مترى خواهد بود.

تبصره ۱ - دولت میتواند وزنه هائی یا مقیاسه با اصول مترى از قبیل من (معادل سه کیلو) و سیر معادل (۷۵) گرم تهیه نماید.

تبصره ۲ - کلیه اوزان و مقیاسها باید دارای علامت مخصوص دولتی باشد.

ماده ۲ - طرز تهیه اوزان و مقیاسهای مقرر در این قانون و انتشار آن در مملکت و همچنین تقمیش اوزان و مقیاسها وجلو گیری از استعمال اوزان و مقیاسهای تقلبی و سایر شرایط اجرای این قانون بموجب نظامنامه های مخصوصی که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد مقرر میشود.

تبصره ۳ - دولت میتواند لدی الاقتضاء برای اصلاح قیان و ترازو مقرراتی وضع نماید.

ماده ۳ - اداره کل تجارت مکلف است اوزان و مقیاسهای مورد احتیاج هر محل را بقدر کفایت تهیه و در دسترس اهالی آن محل قرار داده و لااقل دو ماه قبل از اجراء تاریخ اجرای آنرا با اطلاع عامه برساند.

ماده ۴ - پس از اجراء این قانون در هر محل هر کسب و تاجری که دارای اوزان و مقیاسهای قلب بوده و یا هر کس با اوزان و مقیاسهای تقلبی داد وستد کند به حبس تأدیبی از یکروز تا پانزده روز و در صورت تکرار تا دو ماه محکوم خواهد شد بعلاوه اوزان و مقیاسهای تقلبی نیز ضبط میشود.

ماده ۵ - قانون مصوب دهم خرداد ۱۳۰۴ شمسی ملغی است.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه هیجدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه طبع و تهیه یکصد و بیست و پنج میلیون ریال

اسکناس اضافی بعنوان ذخیره

مصوب ۱۱ مردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است علاوه بر سیصد و چهل میلیون ریال (۳۴۰۰۰۰۰۰۰) اسکناسی که بموجب ماده ۵ قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول اجازه داده شده است که در جریان گذاشته شود معادل یکصد و پنج میلیون اسکناس ریال هم بعنوان ذخیره طبع و تهیه نماید. این مقدار اسکناس اضافی فقط بجای اسکناسهائی که بواسطه کهنگی و اندراس از جریان خارج میشوند بجریان گذاشته خواهند شد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

تمدید مدت اعتبار قانونی پول قران و تعیین تکلیف پولهای نیکل سابق

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - مدتی که در ماده ۳ و ۴ قانون اصلاح قانون پول مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۱۰ برای اعتبار پول قران معین شده تاموقع تکمیل تبدیل ضرب پولهای قران بیول جدید تمدید میشود .

ماده ۲ - پول های نیکل سابق هر پنجاه (۵۰) دیناری قدیم بجای ۵ دینار جدید و هر صد دیناری (۱۰۰) قدیم بجای ده دینار جدید رایج و معتبر خواهد بود . این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اصلاح قانون انحصار دخانیات

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ - حق وارد و صادر کردن در حدود مقررات قانون انحصار تجارت خارجی خرید و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانیه و انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن در کلیه مملکت منحصر بدولت و این انحصار موسوم بانحصار

دولتی دخانیات خواهد بود و همچنین حق نگاهداری و بکار انداختن ادوات توتون بری و ماشین های کاغذ بری و صحافی کاغذ سیگار و گلیر ریزی و ماشینهای سیگار پیچی و متفرعات آن مختص بمؤسسه انحصار دخانیات است .

مؤسسه انحصار حق خواهد داشت کلیه ادوات و ماشین های مذکور در فوق که اجازه نگاهداری و بکار انداختن آنها را بکسی نداده و همچنین ماشین ها و ادوات آنها را که اجازه نگاهداری و بکار انداختن داده و بعد سلب نموده است از صاحبان آنها خریده و قیمت آنها را بپردازد .

خریداری ماشین و ادوات مذکوره بر طبق تقویم دوفتر مقوم از طرف مؤسسه انحصار و صاحب مال خواهد بود و در صورت عدم توافق مقومین از طرف مؤسسه انحصار و صاحب مال مقوم مشترکی بتراضی تعیین و تقویم او قاطع خواهد بود و در صورت عدم توافق در تعیین مقوم مشترك بحکم قرعه از میان شش نفر بعده مساوی که از طرفین پیشنهاد میشود تعیین خواهد شد و تقویم او قاطع خواهد بود مؤسسه انحصار حق خواهد داشت قیمت مزبور را بصاحب مال پرداخته ادوات و ماشینهای مذکور را تصاحب نماید .

ماده ۳ - کلیه اجناس دخانیه پس از برداشت محصول و خشک نمودن باید در ظرف سه الی ششماه بر حسب تشخیص مؤسسه انحصار متدرجاً بانبار هائیکه آن

ماده ۱۵ - قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۴ مملکتی مصوب ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۳ (دوره نهم)

که مربوط به این قانون است ذیلا نقل میگردد :

ماده ۱۵ - کشت توتون سیگار بموجب اظهارنامه و جواز زراعت که مجاناً داده میشود خواهد بود . مؤسسه انحصار دولتی دخانیات حق هر گونه نظارت و تفتیش در کشت و خشک نمودن و جور کردن و دسته بندی توتون سیگار و دادن دستورهای مربوط به این امور را دارد . در مورد اشخاصی که بر طبق مقررات قانون دخانیات ملزم بپرداخت حقوق دولت میباشند و از پرداخت حقوق دولت استنکاف یا تخلف مینمایند مطابق نظامنامه راجع بتأمین وصول مالیات بر عایدات رفتار خواهد شد .

مؤسسه در نزدیکترین محل دسترس زارعین یا مرکز بلوک یا ولایت معین خواهد نمود وارد شود - مؤسسه انحصار در هر محل با اقتضای موارد موعده را برای ورود اجناس دخانیه بانبارهای دولتی لازم میداند قبلاً تعیین نموده و در ظرف آمدن هر گونه نظارتی را که لازم بداند بعمل خواهد آورد.

ماده ۳ - در سال ۱۳۱۱ مؤسسه انحصار مجاز است نسبت به ریک از انواع و اجناس دخانیه با اخذ حقوق مذکور ذیل تهیه و تجارت یک قسمت یا تمام اجناس دخانیه را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید:

الف - توتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده میشود از قرار یکمن

۳ تومان

ب - توتون چپق نیمکوب از قرار یکمن

۱۸ قران

ج - توتون چپق اشنو - سلوانه - لاهیجان (از محال

ساجبلایع مکرری) و توتونهای مشابه آن یکمن

۱۶ قران

د - توتون چپق سنندج - کرمانشاهان - ساوجبلاغ

مکرری و توتونهای مشابه آن یکمن

۱۱ قران

ه - توتون چپق سقر و بانه - همدان - دهخوارقان -

نهاوند - تویسرکان - اطراف طهران و توتونهای مشابه آن یکمن

۷ قران

و - کلیه اقسام تنباکو از قرار یکمن چهارقران و پانصد دینار

تبصره - تنباکوی چوب قلیانی در صورتیکه در قلیان مصرف شود مشمول

حقوق تنباکو خواهد بود.

ز - تنباکوی نسواری یکمن ۱۵ قران و انفییه یکمن ۵ تومان.

ح - انواع توتون و سیگارت و سیگارهای خارجه در صورتیکه ممنوعیت

این ماده بموجب قانون مصوب ۱۹ آبان ۱۳۱۱ اصلاح شده است (صفحه ۲۱۵ همین مجموعه).

فعلی آن مرتفع گردد صدی دویمت از قیمتی که وارد میشود.

ط - انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن صدی پنجاه از قیمتی که وارد میشود.

تبصره ۱ - قیمت ورودی عبارت است از قیمت خرید و خرج جنس تا دفتر

ورود باضافه حقوق گمرکی و عوارض دیگری که بتوسط گمرک مأخوذ میگردد.

تبصره ۲ - وارد کردن اجناس دخانیه مذکوره در فقرات ح و ط در صورتیکه

ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات

ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.

ماده ۴ - از اول سال ۱۳۱۲ دولت مکلف است خرید و فروش کلیه محصول

دخانیه آن سنه و سنوات بعد را خود مباشرت نماید.

مالکین محصولات دخانیه و اجناس و ادوات مربوطه بآن مکلف خواهند بود

که اموال مذکوره را با اخذ قیمت نقدی آن بمؤسسه انحصار دخانیات بفروشند و

مؤسسه انحصار مکلف بخريد آن میباشد.

حداقل قیمت خرید اجناس مذکوره در ۱۳۱۲ میزان متوسط قیمت پنجسال

اخیر بر طبق معاملات تجار خواهد بود و در سنوات بعد همه ساله مؤسسه انحصار

دخانیات با در نظر گرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال را معین و یکماه

قبل از برداشت محصول در محل اعلان خواهد نمود.

نظامنامه مربوط بعملی نمودن انحصار دخانیات قبل از ۱۳۱۲ از طرف وزارت

مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید.

ماده ۵ - هر گاه در سال ۱۳۱۱ کسانی اجناسی از قبیل اقسام کاغذ

سیگار و گیلز و متفرعات آن و ماشین آلات راجع بتهیه سیگار و سیگارت پس از

تحصیل اجازه از مقامات صلاحیتدار وارد مملکت نمایند و مؤسسه انحصار دخانیات

این ماده بموجب قانون ۱۹ آبان ماه ۱۳۱۱ اصلاح شده است (رجوع بصفحه ۲۱۵ همین مجموعه).

بخواهد آنها را خریداری کند و صاحبان آنها تقویم مؤسسه انحصار دخانیات را قبول نمایند مؤسسه مزبور مجاز است قیمت آنها را معادل مبلغی که مقومین طرفین یا مقوم مشترك تعیین نموده پرداخته و اجناس مزبوره را تصاحب نماید. تعیین مقوم مشترك بتقریبی است که در ماده اول ذکر شده است.

ماده ۶ - کلیه اجناس دخانیه داخلی در موقع صدور بخارج از حقوق گمرکی معاف خواهد بود و عوارض انحصاری مأخوذه از آنها مسترد میشود.

⊙ **ماده ۷ -** از تاریخ اجرای این قانون نسبت بمتخلفین از مقررات آن بر طبق فقرات ذیل رفتار خواهد شد:

الف - هر کس اشیائی را که بموجب این قانون خرید و فروش و تملك آنها انحصار بدولت یافته قاچاق نماید مشمول قانون مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ اسفند ۱۳۰۷ خواهد شد.

ب - هر گاه ادوات توتون سائی و دمار کوبی و ماشینهای سیگار پیچی در منازل اشخاص غیر از تمر کز محل ماشینخانه کشف شود و همچنین هر گاه معلوم شود که اشخاصی هاون یا ماشین توتون بری دستی یا موتور یا ماشینهای کاغذبری و صحافی و کاغذ سیگار و گیلز ریزی و متفرعات آنها را برای بکار بردن در کار توتون بری و کاغذ سیگار و گیلز و نظایر آن نگاهداشته و یا برای این مقصود بکار میبرند عین ماشین و هاون و ادوات مذکوره ضبط و مرتکب و معاونین او هر يك محکوم بپرداخت جریمه نقدی از پنجاه الی یکصد تومان خواهند شد و در صورت تکرار جرم علاوه جزای نقدی بحبس تأدیبی از یکماه الی ششماه محکوم میشوند.

ج - تخلف از ماده دوم این قانون موجب الزام بتحویل دادن تمام جنس بدون دریافت قیمت از مؤسسه انحصار خواهد شد.

د - اختلاط چوب قلبانی کوبیده یا تنباکوی کوبیده و سائیده یا توتون چیق سائیده و توتون نیم کوب یا اجناس غیر دخانیه در توتون سیگار بریده یا در سیگار ممنوع و در حکم قاچاق است و متخلفین بر طبق قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ تعقیب خواهند شد.

ماده ۸ - - وزارت مالیه مجاز است قبوضی را که از بابت یکمن ۱۱ قران تفاوت حقوق توتون نیمکوب که تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده اند به این ماده بموجب قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است.

صاحبان آنها مسترد دارد.

ماده ۹ - برای هر يك از اظهارنامهها و تقاضانامه های صدور جواز دخانیات برای نقل و انتقال در داخله دو قران بعنوان حقوق دفتری دریافت و در مقابل تمبر الصاق و باطل خواهد شد - حقوق انبارداری و سیم بندی عدل ها و مهر سربی و غیره مطابق نظامنامه که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی خواهد رسید گرفته میشود.

⊙ **تبصره ۵ -** اجناسیکه با جواز از نقطه بنقطه دیگر حمل مینمایند چنانچه بدون عذر موجه پنجروز دیرتر از مدت معینه در جواز وارد انبار مقصد بشود یا به مقصد نرسد علاوه بر حقوق انحصار منی دهشاهی جریمه از آن اخذ میشود.

ماده ۱۰ - اداره کل تجارت و اداره گمرک مکلف خواهند بود که قبل از دادن تصدیق صدور نسبت بمواد دخانیات که صادر میگردد و با دادن جواز ورود برای اجناس و ادوات مربوطه بدخانیات اجازه کتبی انحصار دخانیات را از صادر یا وارد کننده تقاضا نماید.

ماده ۱۱ - برای سرمایه انتفاعی مؤسسه انحصار دولتی دخانیات مجاز است دو میلیون تومان از بانك ملی و یا بانك های دیگر در ایران با تصویب و اجازه وزارت مالیه استقراض و اخذ و مصرف نموده و فرع آنرا از محل عواید تجارتنی از معاملات دخانیات بپردازد.

⊙ **ماده ۱۲ -** کلیه ماشینهای توتون بری و گیلز ریزی و ماشین سیگار پیچی و صحافی کاغذ سیگار و متفرعات آنها در صورتیکه خود اداره انحصار برای مصرف خود وارد نماید از حقوق گمرکی معاف خواهد بود.

⊙ از تبصره فوق جمله (یا بمقصد نرسد) بموجب ماده ۵۰ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) حذف شده است.

⊙ این ماده بموجب ماده دهم قانون تعرفه گمرکی مصوب ۲۲ تیرماه ۱۳۲۰ (دوره ۱۲) نسخ شده است.

ماده ۱۳ - قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۰۷ و قانون مصوب ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ راجع بحقوق انحصار دمار توتون سیگار و چپق و همچنین قانون مصوب سیزدهم آبان ماه ۱۳۰۹ راجع بمجازات اشخاصیکه هاون و ماشین توتون بری دستی در منازل خود نگاه میدارند از تاریخ اجرای اینقانون ملغی خواهد بود.

ماده ۱۴ - تاریخ اجرای این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بوده و وزارت مالیه مأمور اجرای آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر چهارده ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه معافیت اجناس دخانیه وارده جهت مصرف شخصی نمایندگان

سیاسی خارجه از پرداخت حقوق انحصار

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است اجناس دخانیه را که برای مصرف شخصی نمایندگان سیاسی خارجه مقیم ایران وارد شده و می شود بشرط معامله متقابل از پرداخت حقوق انحصار دخانیات معاف نماید. تعیین میزان مصرف سالیانه که مشمول این معافیت می شود بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

☆ قانون

اصلاح مواد ۳ و ۴ قانون دخانیات

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - ماده سوم و چهارم قانون دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ بطریق ذیل اصلاح می شود:

۱ - بجای ماده سوم قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ - مؤسسه دخانیات مجاز است از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ و سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ نسبت بهر يك از انواع و اجناس دخانیه که عمل انحصار آن را بدست نگرفته با اخذ حقوق مذکور ذیل تهیه و تجارت يك قسمت یا تمام آن نوع و جنس را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید:

الف - توتون سیگار وسایر اجناس دخانیه که برای مصرف در سیگار بریده می شود از قرار یکم سی ریال .

ب - توتون چپق نیمکوب از قرار یکم هیجده ریال .

ج - توتون چپق اشنو - سلوانه - لاهیجان (از محال ساوجبلاغ مکزى) و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم دوازده ریال و در ۱۳۱۲ چهارده ریال و در ۱۳۱۳ شانزده ریال .

د - توتون چپق سنندج - کرمانشاهان - ساوجبلاغ مکرى و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم هشت ریال و در ۱۳۱۲ ده ریال و در ۱۳۱۳ دوازده ریال .

ماده ۶۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۳ مملکتی مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۳ (دوره نهم)

که مربوط به این قانون است ذیلا نقل میگردد:

ماده ۴۶ - دولت مجاز است تا آخر سال ۱۳۱۳ با اخذ حقوق مقرر در قانون ۱۹ آبان ماه ۱۳۱۱ تجارت توتون و سیگار را در حدود مقررات مربوطه بتجار واگذار نماید .

ه - توتون چپق سقر و بانه - همدان - دهخوارقان - نهاوند - تویسرکان - اطراف تهران و توتونهای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم پنج ریال و در ۱۳۱۲ شش ریال و در ۱۳۱۳ هفت ریال.

و - تنبا کوی شیراز - اصفهان - کلیایگان - کمره و خوانسار - دشتی و دشتستان و تنبا کوههای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم چهار ریال و در ۱۳۱۲ چهار ریال و نیم و در ۱۳۱۳ پنج ریال.

ز - تنبا کوی کرمان - یزد - حوزه خراسان - سمنان - دامغان - شاهرود و تنبا کوههای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۱۱ از قرار یکم سه ریال و در ۱۳۱۲ سه ریال و نیم و در ۱۳۱۳ چهار ریال.

ح - تنبا کوی چوب قلیانی - میخکی - چوله و تنبا کوههای مشابه آن از تاریخ تصویب این قانون از قرار یکم دو ریال.

ط - نسوار ساخته از تاریخ تصویب این قانون یکم پانزده ریال و انقیه ساخت داخله یکم بیست ریال.

ی - انواع توتون و سیگارت و سیگار و انقیه ساخت خارجه در صورتیکه ممنوعیت فعلی آن مرتفع گردد از قرار صدی دو بیست از قیمتی که وارد شده.

ک - انواع کاغذ سیگار و متفرعات آن از قرار صدی پنجاه از قیمتی که وارد می شود.

تبصره ۱ - قیمت ورودی عبارت است از قیمت خرید و خرج جنس تا دفتر ورود باضافه حقوق گمرکی و عوارض دیگری که توسط گمرک مأخوذ میگردد.

تبصره ۲ - وارد کردن اجناس دخانیه مذکور در فقره «ی» و «ک» در صورتیکه ورود آنها موانع قانونی دیگری نداشته باشد بدون اجازه مؤسسه انحصار دخانیات ممنوع بوده و مستلزم ضبط جنس خواهد بود.

تبصره ۳ - وزارت مالیه مجاز است قبوضی را که از بابت یکم یک ریال

تنبا کوههای پست و یکم دو ریال چوب تنبا کوی معروف به چوله و میخکی تا تاریخ تصویب این قانون دریافت نموده بصاحبان آنها مسترد دارد.

تبصره ۴ - اجناس دخانیه که با جواز سفید با دادن وثیقه حمل و تا تاریخ تصویب این قانون حقوق انحصار آنها نقداً مأخوذ نگردیده از حیث حقوق انحصاری مشمول این قانون خواهد بود.

۲ - بجای ماده ۴ قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ - دولت مکلف است خرید و فروش توتون سیگار محصول ۱۳۱۲ و سنوات بعد را خود مباشرت نماید و ترتیب خرید توتون مزبور و همچنین خرید انواع اجناس دخانیه دیگر در موقعی که دولت خود مباشرت را بدست میگیرد بترتیب ذیل خواهد بود:

پس از مباشرت دولت بانحصار عملی هر یک از انواع دخانیه مالکین محصولات آن نوع و اجناس و ادوات مربوطه به آن مکلف خواهند بود که اموال مذکور را با اخذ قیمت نقدی آن بمؤسسه انحصار دخانیات بفرشند و مؤسسه انحصار مکلف بخرد آن میباشد حد اقل قیمت خرید اجناس مذکور در سال اول مباشرت دولت نسبت بهریک از اجناس دخانیه میزان متوسط قیمت پنج سال اخیر بر طبق معاملات تجار خواهد بود و در سنوات بعد همه ساله مؤسسه انحصار دخانیات با در نظر گرفتن وضعیت محصول و بازار نرخ آن سال را معین و یکماه قبل از برداشت محصول در محل اعلان خواهد نمود. نظامنامه مربوطه بعملی نمودن انحصار دخانیات قبل از ۱۳۱۲ از طرف وزارت مالیه تهیه شده و بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید.

تبصره ۵ - استخدام عمال و کارگران کارخانه ها و ماشین خانه های توتونبری و توتون سائی و گیلز ریزی و سیگار پیچی و کیسه گیری و جور کردن و غیره و پرداخت اجرت آنها و همچنین معاملات اجناس دخانیه مورد انحصار تابع مقررات قانون استخدام و قوانین محاسبات عمومی و بودجه نخواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع با آزادی معامله و نرخ اسعار خارجی

مصوب ۲۴ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - از تاریخ اجرای این قانون معامله و نرخ اسعار خارجی آزاد است ولی دولت مکلف است در صورت ضرورت مقررات لازمه راجع به تفتیش و نرخ اسعار را به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

ماده دوم - الزامات اسعاری صادر کنندگان بطوریکه در ماده ۱۳ متمم قانون انحصار تجارت خارجی مصوب ۲۰ اسفندماه ۱۳۰۹ مقرر است کماکان باقی بوده و اسعار حاصله از این طریق را دولت در حساب مخصوص نگاهداشته و در مرحله اول بدارندگان جوازهای ورودی که باعتبار تصدیقنامه های صدور تصویل شده و برای تصدیقنامه های مزبور تعهد اسعاری اخذ شده باشد تخصیص خواهد داد.

⊗ **ماده سوم -** عملیات ذیل ممنوع است :

- ۱ - احتکار اسعار یا نقود خارجی .
- ۲ - صدور طلا بهر صورتی که باشد .
- ۳ - وارد کردن نقره خواه بشکل مسكوك خواه به اشكال دیگر باستثناء اشیاء نقره زرگری شده مگر بر طبق اجازه دولت .
- ۴ - صدور نقره مسكوك یا شمش مگر با اجازه دولت .
- تبصره ۵ - هر مسافر تا بیست تومان حق صادر کردن نقره مسكوك خواهد داشت .

⊗ مواد ۳ و ۴ بالا بموجب ماده ۱۲ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است .

⊗ **ماده چهارم -** متخلفین از ماده ۳ (مجرم و شرکاء و معاونین) بطور تضامنی معادل دو برابر مبلغی که موضوع عمل یا معامله ممنوع بوده بتأدیه جریمه محکوم خواهند شد این امر مانع نخواهد بود که اگر عمل یا معامله مشمول قوانین جزائی دیگر بشود علاوه بر محکومیت فوق متخلف به مجازاتهای معین در آن قوانین نیز محکوم گردد .

تبصره ۵ - بکاشفین تخلفات از این قانون سی درصد از جرائم مأخوذه پرداخته خواهد شد .
ماده پنجم - قانون تفتیش اسعار مصوب ۶ اسفند ماه ۱۳۰۸ و قانون متمم آن مصوب سی و یکم تیر ۱۳۰۹ نسخ و این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجراء گذارده میشود .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه بیست و چهارم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قانون اطاقهای تجارت

مصوب ۱۵ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - از اول فروردین ۱۳۱۱ مواد ۱ - ۴ - ۵ و ۶ و همچنین قسمت (الف) از ماده ۹ و تبصره ماده ۱۰ و قسمت اول از ماده ۲۸ قانون اطاقهای تجارت مصوبه ۱۰ مهر ماه ۱۳۰۹ ملغی و مواد ذیل بجای آن تصویب و بموقع اجراء گذاشته میشود :

ماده دوم - در نقاطی که دولت مقتضی بداند اطاق تجارت بر طبق این قانون تشکیل میشود.

ماده سوم - انتخاب اعضاء اطاق تجارت دو درجه است باین ترتیب که پس از انتشار اعلان مذکور در ماده ۱۴ اشخاصیکه مطابق مقررات ماده ۹ حق انتخاب کردن دارند سه برابر عده لازمه را از بین تجاری که مطابق مدلول ماده ۱۰ واجد شرایط انتخاب شدن می باشند برای مخفی با انتخابات جمعی با کثرت نسبی برای مدت سه سال انتخاب مینمایند و هیئت دولت از بین انتخاب شدگان عده لازمه را برای عضویت اطاق تجارت معین خواهد نمود و در آخر هر يك از سنوات اول و دوم يك نك از اعضاء خارج و عوض آنها را هیئت دولت از بین منتخبین درجه اول معین مینماید - اعضائی که در آخر سال اول و دوم باید خارج شوند در اولین جلسه رسمی اطاق تجارت پس از تعیین هیئت رئیسه دائمی بحکم قرعه معین خواهند شد ولی ممکن است از طرف هیئت دولت مجدداً بعضویت انتخاب شوند - در آخر سال سوم کلیه انتخابات باید تجدید شود.

ماده چهارم - حق انتخاب اعضاء اطاق تجارت را اشخاصی دارند که اسمشان در دفتر مالیات بر شرکتهای و تجارت حوزه انتخابیه ثبت و دارای جواز تجارت یا صنفی یا دلالی یا حق العمل کاری باشند.

ماده پنجم - مدیر هر شرکت یا تجارتخانه در مرکز اصلی آن و مدیر شعبه هر شرکت یا تجارتخانه در غیر مرکز اصلی آن شرکت یا تجارتخانه با شرایط مذکوره در ماده ۱۰ قانون مهرماه ۱۳۰۹ باستثنای فقرات (ز) و (ح) حق دارند انتخاب شوند.

ماده ششم - عوارضی که بنام اطاق تجارت از شرکتهای و تجار و اصناف و دلال

و حق العمل کار گرفته میشود معادل است باصدی يك مالیاتی که بعنوان مالیات بر شرکتهای و تجارت بدولت میپردازند.

این قانون که مشتمل برشش ماده است در جلسه پانزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون تجارت

مصوب ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

باب اول

تجار و معاملات تجاری

ماده ۱ - تاجر کسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجاری قرار بدهد.

ماده ۲ - معاملات تجاری از قرار ذیل است:

(۱) خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول بقصد فروش یا اجاره اعم از اینکه تصرفاتی در آن شده یا نشده باشد.

(۲) تصدی به حمل و نقل از راه خشکی یا آب با هوا بهر نحوی که باشد.

(۳) هر قسم عملیات دلالی یا حق العمل کاری (کمیسیون) و باعاملی و همچنین تصدی بهر نوع تأسیساتی که برای انجام بعضی امور ایجاد میشود از قبیل تسهیل معاملات ملکی یا پیدا کردن خدمه یا تهیه و رسانیدن ملزومات و غیره.

(۴) تأسیس و بکار انداختن هر قسم کارخانه مشروط بر اینکه برای رفع حوائج شخصی نباشد.

(۵) تصدی بعملیات حراجی.

(۶) تصدی بهر قسم نمایشگاههای عمومی.

(۷) هر قسم عملیات صرافیه و بانکی .

(۸) معاملات برواتی اعم از اینکه بین تاجر یا غیر تاجر باشد .

(۹) عملیات بیمه بحری و غیر بحری .

(۱۰) کشتی سازی و خرید و فروش کشتی و کشتیرانی داخلی یا خارجی و

معاملات راجعه به آنها .

ماده ۳ - معاملات ذیل باعتبار تاجر بودن متعاملین یا یکی از آنها تجارته

محسوب میشود :

(۱) کلیه معاملات بین تاجر و کسبه و صرافان و بانکها .

(۲) کلیه معاملاتی که تاجر یا غیر تاجر برای حوائج تجارته خود مینماید .

(۳) کلیه معاملاتی که اجزاء یا خدمه یا شاگرد تاجر برای امور تجارته ارباب

خود مینماید .

(۴) کلیه معاملات شرکت های تجارته .

ماده ۴ - معاملات غیر منقول بهیچوجه تجارته محسوب نمیشود .

ماده ۵ - کلیه معاملات تجارته تجارته محسوب است مگر اینکه ثابت شود معامله

مربوط بامور تجارته نیست .

باب دوم

دفاتر تجارته و دفتر ثبت تجارته

فصل اول - دفاتر تجارته

ماده ۶ - هر تاجری به استثنای کسبه جزء مکلف است دفاتر ذیل یا

دفاتر دیگری را که وزارت عدلیه بموجب نظامنامه قائم مقام این دفاتر قرار میدهد

داشته باشد :

(۱) دفتر روزنامه .

(۲) دفتر کل .

(۳) دفتر دارائی .

(۴) دفتر کپیه .

ماده ۷ - دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون

وداد و ستد تجارته و معاملات راجع به اوراق تجارته (از قبیل خرید و فروش و ظهر

نویسی) و بطور کلی جمیع واردات و صادرات تجارته خود را بهر اسم و رسمی که باشد

و جوهری را که برای مخارج شخصی خود برداشت میکنند در آن دفتر ثبت نماید .

ماده ۸ - دفتر کل دفتری است که تاجر باید کلیه معاملات را لااقل هفته

یکمرتبه از دفتر روزنامه استخراج و انواع مختلفه آن را تشخیص و جدا کرده هر

نوعی را در صفحه مخصوصی در آن دفتر بطور خلاصه ثبت کند .

ماده ۹ - دفتر دارائی دفتری است که تاجر باید هر سال صورت جامعی از

کلیه دارائی منقول و غیر منقول و دیون و مطالبات سال گذشته خود را بریز ترتیب

داده در آن دفتر ثبت و امضاء نماید و این کار باید تا پانزدهم فروردین سال بعد

انجام پذیرد .

ماده ۱۰ - دفتر کپیه دفتری است که تاجر باید کلیه مراسلات و مخابرات و

صورت حسابهای صادره خود را در آن بترتیب تاریخ ثبت نماید .

تبصره - تاجر باید کلیه مراسلات و مخابرات و صورت حسابهای وارده را نیز

بترتیب تاریخ ورود مرتب نموده و در لفاف مخصوصی ضبط کند .

ماده ۱۱ - دفاتر مذکور در ماده ۶ به استثناء دفتر کپیه قبل از آنکه در آن

چیزی نوشته شده باشد بتوسط نماینده اداره ثبت (که مطابق نظامنامه وزارت عدلیه

معین میشود) امضاء خواهد شد . برای دفتر کپیه امضاء مزبور لازم نیست ولی باید

اوراق آن دارای نمره ترتیبی باشد. در موقع تجدید سالیانه هر دفتر مقررات این ماده رعایت خواهد شد.

حق امضاء از قرار هر صد صفحه یا کسور آن دوریال و بعلاوه مشمول ماده (۱۳۵) قانون ثبت اسناد است.

ماده ۱۲ - دفتری که برای امضاء بمتصدی امضاء تسلیم میشود باید دارای نمره ترتیبی و قیطان کشیده باشد و متصدی امضاء مکلف است صفحات دفتر را شمرده در صفحه اول و آخر هر دفتر مجموع عدد صفحات آنرا با تصریح باسم و رسم صاحب دفتر نوشته باقید تاریخ امضاء و دو طرف قیطان را با مهر سربی که وزارت عدلیه برای این مقصود تهیه مینماید منگنه کند. لازم است کلیه اعداد حتی تاریخ با تمام حروف نوشته شود.

ماده ۱۳ - کلیه معاملات و صادرات و واردات در دفاتر مذکوره فوق باید بترتیب تاریخ در صفحات مخصوصه نوشته شود - تراشیدن و حاک کردن و همچنین جای سفید گذاشتن بیش از آنچه که در دفتر نویسی معمول است و در حاشیه و باین سطور نوشتن ممنوع است و تاجر باید تمام آن دفاتر را از ختم هر سالی لااقل تاده سال نگاهدارد.

ماده ۱۴ - دفاتر مذکور در ماده ۶ و سایر دفاتری که تاجر برای امور تجاری خود بکار میبرد در صورتی که مطابق مقررات این قانون مرتب شده باشد بین تاجر - در امور تجاری - سندیت خواهد داشت و غیر این صورت فقط بر علیه صاحب آن معتبر خواهد بود.

ماده ۱۵ - تخلف از ماده ۶ و ماده ۱۱ مستلزم دویست تاده هزار ریال جزای نقدی است. این مجازات را محکمه حقوق رأساً و بدون تقاضای مدعی العموم می تواند

حکم بدهد و اجرای آن مانع اجرای مقررات راجع به تاجر ورشکسته که دفتر مرتب ندارد نخواهد بود.

فصل دوم - دفتر ثبت تجاری

ماده ۱۶ - در نقاطی که وزارت عدلیه مقتضی دانسته و دفتر ثبت تجاری تأسیس کند کلیه اشخاصی که در آن نقاط بشغل تجارت اشتغال دارند اعم از ایرانی و خارجی باستثنای کسبه جزء باید در مدت مقرر اسم خود را در دفتر ثبت تجاری به ثبت برسانند و الا بجزای نقدی از دویست تا دوهزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۷ - مقررات مربوطه بدفتر ثبت تجاری را وزارت عدلیه با تصریح بموضوعاتی که باید به ثبت برسد بموجب نظامنامه معین خواهد کرد.

ماده ۱۸ - شش ماه پس از الزامی شدن ثبت تجاری هر تاجری که مکلف بثبت است باید در کلیه اسناد و صورت حسابها و نشریات خطی یا چاپی خود در ایران تصریح نماید که در تحت چه نمره ثبت رسیده و الا علاوه بر مجازات مقرر در فوق بجزای نقدی از دویست تا دوهزار ریال محکوم می شود.

ماده ۱۹ - کسبه جزء مذکور در این فصل و فصل اول مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه تشخیص می شوند.

باب سوم

شرکتهای تجاری

فصل اول

در اقسام مختلفه شرکت ها و قواعد راجعه بآنها

ماده ۲۰ - شرکتهای تجاری بر هفت قسم است:

- ۱) شرکت سهامی .
- ۲) شرکت بامسئولیت محدود .
- ۳) شرکت تضامنی .
- ۴) شرکت مختلط غیر سهامی .
- ۵) شرکت مختلط سهامی .
- ۶) شرکت نسبی .
- ۷) شرکت تعاونی تولید و مصرف .

مبحث اول - شرکت سهامی

۱ - کلیات

- ماده ۲۱ -** شرکت سهامی شرکتی است که برای امور تجاری تشکیل و سرمایه آن به سهام تقسیم شده و مسئولیت صاحبان سهام محدود بسهم آنها است .
- ماده ۲۲ -** در اسم شرکت سهامی نام هیچیک از شرکاء قید نخواهد شد - در اسم شرکت باید کلمه (سهامی) قید شود .
- ماده ۲۳ -** سهام ممکن است با اسم یا بی اسم باشد .
- ماده ۲۴ -** سهام بی اسم بصورت سند در وجه حامل مرتب و دارنده آن مالک شناخته می شود مگر آنکه خلاف آن قانوناً ثابت گردد - نقل و انتقال این نوع سهام به قبض و اقباض بعمل می آید .
- ماده ۲۵ -** انتقال سهام با اسم باید در دفتر شرکت به ثبت برسد صاحب سهم باید شخصاً یا بتوسط وکیل انتقال را در دفتر شرکت تصدیق و امضا نماید .
- ماده ۲۶ -** سهام ممکن است نقدی باشد یا غیر نقدی - سهام غیر نقدی سهامی است که در ازاء آن بجای وجه نقد چیز دیگری از قبیل کارخانه و امتیاز نامه و غیره داده شود .

- ماده ۲۷ -** قیمت سهام و همچنین قیمت قطعات سهام (در صورت تجزیه) متساوی خواهد بود .
- ماده ۲۸ -** در صورتیکه سرمایه شرکتهای سهامی از دوست هزار ریال تجاوز نکند سهام یا قطعات سهام نباید کمتر از پنجاه ریال باشد و هر گاه سرمایه زائد بر دوست هزار ریال باشد سهام و قطعات سهام کمتر از یکصد ریال نخواهد بود .
- ماده ۲۹ -** مادام که شرکت سهامی تشکیل نشده سهام یا تصدیق موقتی (اعم از با اسم یا بی اسم) نمیتوان صادر کرد هر سهم یا تصدیق موقتی که قبل از تشکیل شرکت بکسی داده شده باشد باطل و صادرکنندگان متضامناً مسئول خساراتی هستند که بدارندگان این قبیل اوراق وارد شده است .
- تا زمانی که پنجاه درصد قیمت اسمی سهام تأدیه نشده نمیتوان سهام بی اسم یا تصدیق موقتی بی اسم انتشار داد .
- ماده ۳۰ -** کسانی که تعهد اکتیاع سهام کرده اند تا موقعی که پنجاه درصد قیمت اسمی سهام خود را نپرداخته اند مسئول تأدیه بقیه قیمت آن خواهند بود اگر چه سهام خود را بدیگری منتقل کرده و منتقل الیه نیز پرداخت بقیه را تعهد کرده باشد .
- ماده ۳۱ -** بعد از تأدیه پنجاه درصد نیز کسی که تعهد اکتیاع سهمی را کرده است از تأدیه بقیه قیمت آن بری نخواهد بود مگر اینکه اساسنامه شرکت آنرا تجویز کرده باشد که در اینصورت منتقل الیه مسئول تأدیه آن بقیه است .
- ماده ۳۲ -** هر کس تعهد اکتیاع سهامی را کرده و در موعد مقرر وجه تعهد شده را نپردازد علاوه بر آن وجه بخسارات تأخیر تأدیه (از قرار صدی دوازده در سال و بنسبت مدت تأخیر) محکوم خواهد شد .
- ماده ۳۳ -** اساسنامه شرکت میتواند نسبت باشخاص مذکور در ماده فوق

ترتیب دیگری اتخاذ نموده حتی مقرر دارد که در صورت عدم تأدیه بقیه قیمت سهام مقدار تأدیه شده از آن بابت بلاعوض تعلق بشرکت یافته و تعهد کننده نسبت به سهام تعهدی هیچ حقی نداشته باشد لیکن در این صورت پرداخت وجه تعهد شده باید لااقل سه مرتبه بوسیله مکتوب باقبض رسید مطالبه و از تاریخ آخرین مکتوب یکماه منقضی شده باشد در مورد سهام بی اسم بجای مکتوب اعلان در جراید بعمل خواهد آمد مفاد این ماده باید در موقع تعهد صریحاً در دفتر شرکت قید شده و متعهد ذیل آنرا امضاء نماید.

ماده ۳۴ - خواه در سهام با اسم و خواه در سهام بی اسم مادام که قیمت آنها کاملاً تأدیه نشده است باید آن مقدار از قیمت که پرداخته شده صریحاً روی سهم قید شود بعلاوه شرکت مکلف است در هر گونه اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات و غیره که بطور خطی یا چاپی صادر یا منتشر مینماید میزان سرمایه خود و آنقسمتی را که تأدیه شده است صریحاً قید کند.

ماده ۳۵ - هر شرکت سهامی میتواند بموجب رأی مجمع عمومی که مطابق ماده (۷۴) اینقانون تشکیل شده باشد سهام ممتازی ترتیب دهد که نسبت بسایر سهام رجحان و مزایائی داشته باشد ولی ایجاد این نوع سهام مشروط است باینکه اساسنامه شرکت چنین اقدامی را تجویز کرده باشد.

۲ - تشکیل شرکت

ماده ۳۶ - شرکت سهامی بموجب شرکتنامه که در دو نسخه نوشته شده باشد تشکیل میشود یکی از نسخین بطوریکه در ماده (۵۰) مقرر است ضمیمه اظهارنامه مدیر شرکت و دیگری در مرکز اصلی شرکت ضبط خواهد شد.

ماده ۳۷ - شرکت باید دارای اساسنامه باشد که نکات ذیل مخصوصاً در آن تصریح بشود:

- (۱) اسم و مرکز اصلی شرکت.
 - (۲) موضوع شرکت.
 - (۳) مدت شرکت در صورتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل شود.
 - (۴) مقدار سرمایه شرکت و مقدار قیمت سهام.
 - (۵) نوع سهام (که سهام با اسم است یا بی اسم) عده هر نوع از سهام و تعیین اینکه سهام با اسم و بی اسم بچه شکل ممکن است بهم تبدیل شود در صورتیکه این تبدیل اساساً پذیرفته باشد.
 - (۶) هیئت های اداره و تفکیک.
 - (۷) عده سهامی را که مدیران شرکت باید بصندوق شرکت بسپارند.
 - (۸) مقررات راجع بدعوت مجمع عمومی و حق رأی صاحبان سهام و طریق شور و اخذ رأی.
 - (۹) مطالبیکه برای قطع آن در مجمع عمومی اکثریت مخصوصی لازم است.
 - (۱۰) طرز ترتیب صورت حساب سالیانه و رسیدگی به آن و همچنین اصولی که برای حساب منافع و تقسیم آن باید رعایت شود.
 - (۱۱) طریق تغییر اساسنامه.
- ماده ۳۸ -** تشکیل شرکت های سهامی محقق نمیشود مگر بعد از آنکه تأدیه تمام سرمایه شرکت تعهد شده باشد بعلاوه هر گاه سهام یا قطعات آن زائد بر پنجاه ریال نباشد تعهد کنندگان باید تمام وجه را تأدیه نمایند والا باید لااقل ثلث قیمت سهام را نقداً بپردازند و در هر حال وجهی که پرداخته میشود نباید کمتر از ۵۰ ریال باشد.
- ماده ۳۹ -** چیزی که در ازاء سهام غیر نقدی تعهد شده تماماً باید تحویل شود.
- ماده ۴۰ -** مؤسسين باید پس از تنظیم نوشته که حاکی از تعهد پرداخت

سرمایه شرکت و تأدیه واقعی ثلث سرمایه نقدی است مجمع عمومی شرکت را دعوت نمایند این مجمع اولین مدیر های شرکت و همچنین مفتش (کمیسر) هائی را که بموجب ماده (۶۲) مقرر است معین میکنند.

ماده ۴۱ - هر گاه یکی از تعهد کنندگان سهم غیر نقدی اختیار کند یا مزایای خاصی برای خود مطالبه نماید مجمع عمومی در جلسه اول که منعقد میشود امر بتقویم سهم غیر نقدی نموده یا موجبات مزایای مطالبه شده را تحت نظر میگیرد تصویب قطعی تقویم یا موجبات مزایا بعمل نمی آید و تشکیل شرکت واقع نمی شود مگر در جلسه دیگر مجمع عمومی که بر حسب دعوت جدید منعقد خواهد شد و برای اینکه در جلسه دوم تقویم یا موجبات مزایا تصویب شود باید لا اقل پنج روز قبل از انعقاد جلسه راپرتی در این خصوص طبع و بین تمام تعهد کنندگان توزیع شده باشد تصویب امور مذکور باید با کثرت دوثلث تعهد کنندگان حاضر باشد و جلسه مجمع عمومی قانونی نخواهد بود مگر اینکه عدداً نصف کل شرکائی که خرید سهام نقدی را تعهد کرده اند حاضر بوده و نصف کل سرمایه نقدی را دارا باشند کسانی که دارای سهم غیر نقدی هستند یا مزایای خاصی برای خود مطالبه کرده اند در موقعیکه سهم غیر نقدی یا مزایای آنها موضوع رأی است حق رأی ندارند آن قسمت از سرمایه غیر نقدی که موضوع مذاکره و رأی است در جزو سرمایه شرکت محسوب نخواهد شد اگر در جلسه دوم مجمع عمومی نصف تعهد کنندگان سهام نقدی و نصف سرمایه نقدی حاضر نشده مجمع بطور موقت تصمیم خواهد گرفت و مطابق قسمت اخیر ماده (۴۵) رفتار میشود.

هر گاه سهام غیر نقدی یا موجبات مزایائی که مطالبه شده تصویب نشود هر يك از تعهد کنندگان میتواند از شرکت خارج شود.

ماده ۴۲ - تصویب مراتب مذکور در ماده فوق مانع نیست از اینکه بعداً

نسبت با آنها دعوی تزویر و تقلب اقامه شود.

ماده ۴۳ - هر گاه شرکت بین اشخاصی منعقد شود که سرمایه های غیر نقدی مشاعاً و منحصرأ متعلق بخودشان باشد رعایت ترتیبات مذکور در ماده (۴۱) راجع بتقویم سهام غیر نقدی لازم نخواهد بود.

ماده ۴۴ - اظهارنامه که بموجب ماده (۵۰) بدایره ثبت اسناد باید تسلیم شود مؤسسين شرکت تهیه نموده با اسناد مربوطه با اولین مجمع عمومی تقدیم مینمایند تا مجمع صحت یا سقم آنرا معین کند.

ماده ۴۵ - مجمع عمومی که در باب صحت اظهارات مؤسسين اظهار رأی و اولین مدیرها و مفتشین را انتخاب مینماید باید از يك عده صاحبان سهامی مرکب شود که لا اقل نصف سرمایه شرکت را دارا باشند - اگر در مجمع عمومی عده که نصف سرمایه را دارا باشند حاضر نشدند تصمیمات مجمع موقتی خواهد بود در این صورت مجمع عمومی جدیدی دعوت میشود و اگر پس از آنکه لا اقل یکماه قبل از انعقاد مجمع دودفعه متوالی بفاصله هشت روز بوسیله یکی از جراید محلی تصمیمات موقتی مجمع سابق اعلان و منتشر شد و مجمع جدید آن را تصویب نمود تصمیمات مزبوره قطعی میشود مشروط بر اینکه در مجمع جدید عده حاضر شوند که لا اقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند.

تبصره - جرایدی که اعلانات فوق را باید منتشر نمایند همه ساله توسط وزارت عدلیه معین و اعلان خواهد شد.

ماده ۴۶ - مجمع عمومی فوق اولین مدیرها و مفتشین شرکت را انتخاب میکند مفتشین برای سال اول و مدیران منتها برای مدت چهارسال معین می شوند مدیرها را می توان پس از انقضاء مدت چهار سال مجدداً انتخاب نمود مگر آنکه اساسنامه شرکت غیر از این مقرر داشته باشد ولی در صورتی که بر حسب مقررات

اساسنامه تعیین آنها موکول بتصویب مجمع عمومی نباشد مدت مدیری آنها بیش از دو سال نخواهد بود.

ماده ۴۷ - در صورتی که مدیرها و مفتشینی که از طرف مجمع عمومی انتخاب شده اند قبول انجام وظیفه نمایند قبولی آنها در صورت مجلس قید و شرکت از همان تاریخ تشکیل میگردد.

۳ - مدیرهای شرکت و وظایف آنها

ماده ۴۸ - شرکت سهامی بواسطه يك يا چند نفر نماینده موظف یا غیرموظف که از میان شرکاء بسمت مدیری و برای مدت محدودی معین شده و قابل عزل میباشند اداره خواهد شد.

ماده ۴۹ - در صورتی که چند نفر بسمت مدیری معین شده باشند باید يك نفر از میان خود بسمت ریاست انتخاب کنند - رئیس مزبور و هر يك از مدیران می توانند در صورتیکه اساسنامه شرکت اجازه داده باشد با تصویب یکدیگر بکنفر شخص خارج را بجای خود معین کنند ولی مسؤلیت اعمال شخص خارج بعهده خود آنها خواهد بود.

ماده ۵۰ - برای این که تعهد و تأدیه وجه سرمایه از طرف شرکاء ثابت شود باید مدیر شرکت وقوع آنرا بموجب نوشته که بدایره ثبت اسناد مرکز اصلی شرکت می سپارد و ثبت میرسد اعلام نماید و باید اسامی شرکاء را بامقداری از سرمایه که پرداخته شده با يك نسخه از اساسنامه و یکی از نسخین شرکتنامه بنوشته مزبور منضم نماید.

ماده ۵۱ - مسؤلیت مدیر شرکت در مقابل شرکاء همان مسؤلیتی است که وکیل در مقابل موکل دارد.

ماده ۵۲ - مدیرها باید يك عده سهامی را که بموجب اساسنامه مقرر است دارا باشند این سهام برای تضمین خساراتی است که ممکن است از اعمال اداری مدیرها مشترکاً یا منفرداً بر شرکت وارد شود - سهام مذکوره با اسم بوده و قابل انتقال نیست و بوسیله مهری که بر روی آنها زده می شود غیر قابل انتقال بودن آنها معلوم و در صندوق شرکت ودیعه خواهد ماند.

ماده ۵۳ - مدیرهای شرکت نمی توانند بدون اجازه مجمع عمومی در معاملاتی که با شرکت یا بحساب شرکت میشود بطور مستقیم یا غیرمستقیم سهام شوند و در صورت اجازه باید صورت مخصوص آنرا همه ساله بمجمع عمومی بدهند.

ماده ۵۴ - مدیران هر شرکت سهامی باید شش ماه بشش ماه خلاصه صورت دارائی و قروض شرکت را مرتب کرده بمفتشین بدهند.

ماده ۵۵ - مدیران هر شرکت سهامی باید مطابق ماده (۹) این قانون صورت حسابی که متضمن دارائی منقول و غیر منقول و همچنین صورت مطالبات و قروض شرکت باشد مرتب کنند - این صورت حساب و همچنین بیلان حساب نفع و ضرر شرکت باید لااقل چهل روز قبل از انعقاد مجمع عمومی به مفتشین داده شود که بمجمع مزبور بدهند.

ماده ۵۶ - از پانزده روز قبل از انعقاد مجمع عمومی هر صاحب سهم میتواند در مرکز شرکت بصورت حساب و صورت اسامی صاحبان سهام مراجعه کرده و از بیلان که متضمن خلاصه صورت حساب شرکت است و از راپورت مفتشین سواد بگیرد.

ماده ۵۷ - همه ساله لااقل يك بیستم از عایدات خالص شرکت برای تشکیل سرمایه احتیاطی موضوع خواهد شد - همینکه سرمایه احتیاطی بعشر سرمایه شرکت رسید موضوع کردن این مقدار اختیاری است.

ماده ۵۸ - اگر بواسطه ضرر های وارده نصف سرمایه شرکت از میان برود

مدیران شرکت مکلفند تمام صاحبان سهام را برای انعقاد مجمع عمومی دعوت نمایند تا موضوع انحلال یا بقاء شرکت مورد شورورای شود - تصمیم این مجمع در هر حال منتشر خواهد شد.

ماده ۵۹ - هر گاه مدیران شرکت بر خلاف ماده فوق مجمع عمومی را دعوت نکردند و یا مجمعی که دعوت میشود نتواند مطابق مقررات قانونی منعقد گردد هر ذیحقی میتواند انحلال شرکت را از محاکم صالحه بخواهد.

ماده ۶۰ - هر گاه يك يا چند نفر از ارباب سهامی که مجموع سهام آنها لااقل معادل يك خمس سرمایه شرکت باشد کتباً تقاضای انعقاد مجمع عمومی فوق العاده نمایند منظور خود را در آن تقاضانامه تصریح نموده باشند باید مجمع عمومی بطور فوق العاده منعقد شود.

ماده ۶۱ - مدیرهای شرکت در مقابل شرکت یا اشخاص ثالث برای تخلف از مقررات این قانون و تقصیراتی که در اعمال اداری شرکت مرتکب شوند موافق قواعد عمومی مسئول میباشند مخصوصاً در موقعیکه منافع موهومی را تقسیم نمایند یا از تقسیم منافع موهومی جلو گیری نکنند.

۴ - مفتشین شرکت و وظایف آنها

ماده ۶۲ - مجمع عمومی سالیانه يك يا چند مفتش (کمیسر) معین میکند - مفتشین مزبور که ممکن است از غیر شرکاء نیز انتخاب شوند مأموریت خواهند داشت که در موضوع اوضاع عمومی شرکت و همچنین در باب بیلان (خلاصه جمع و خرج) و صورت حسابها تیکه مدیرها تقدیم میکنند راپرتی بمجمع عمومی سال آینده بدهند - تصمیماتی که بدون این راپرت راجع بتصدیق بیلان و صورت حسابهای مدیران اخذ میشود معتبر نخواهد بود - در صورتیکه مجمع عمومی مفتشین مذکور را معین

نکرده باشد یا يك يا چند نفر از مفتشینی که معین شده اند نتوانند راپرت بدهند یا از دادن راپرت امتناع نمایند رئیس محکمه بدایت مرکز اصلی شرکت بتقاضای هر ذیحقی و پس از احضار مدیران شرکت مفتشین را انتخاب و یا بجای آنهائی که نتوانسته اند یا امتناع کرده اند مفتشین جدیدی معین میکند.

ماده ۶۳ - در ظرف سه ماه قبل از تاریخی که بموجب اساسنامه شرکت برای انعقاد مجمع عمومی معین است مفتشین میتوانند بدفاتر شرکت مراجعه نموده و از عملیات آن تحقیقاتی بنمایند مفتشین میتوانند در مواقعیکه ضرورت فوری دارد مجمع عمومی را دعوت نمایند.

ماده ۶۴ - حدود مسئولیت مفتشین و اثرات آن همان است که راجع بحدود مسئولیت و کلاء و اثرات آن در مقابل موکلین قانوناً معین است.

۵ - مجمع عمومی شرکت

ماده ۶۵ - مجمع عمومی شرکت باید لااقل سالی يك دفعه در موقعیکه بموجب اساسنامه معین است منعقد شود.

ماده ۶۶ - اساسنامه معین میکند برای حق ورود در مجمع چند سهم (بعنوان وکالت یا مالکیت) باید داشت.

ماده ۶۷ - عده آرائی که هر يك از شرکاء به نسبت عده سهام خود دارند بموجب اساسنامه معین میگردد.

ماده ۶۸ - در جلسات مجمع عمومی هیچکدام از صاحبان سهام معمولی و صاحبان سهام ممتاز از حیث رأی تفاوتی ندارند مگر اینکه اساسنامه شرکت طور دیگر مقرر کرده باشد.

ماده ۶۹ - دارندگان سهامی که عده سهام هر يك از آنها برای حضور یا

رأی در مجمع عمومی کافی نیست میتوانند باندازه که مجموع عده سهام آنها برای داشتن حق حضور و رأی کافی باشد با یکدیگر متفق شده يك نفر را از میان خود برای حضور و رأی در مجمع مذکور معین نمایند.

ماده ۷۰ - در مجامع عمومی که برای رسیدگی بسهم الشر که و مزایا مطابق ماده (۴۱) و در مجامعیکه برای تعیین اولین مدیرها و مفتشین و تصدیق اظهارات مؤسسين مطابق ماده (۴۵) منعقد میشود کلیه صاحبان سهام قطع نظر از عده سهامی که دارند میتوانند حضور بهم رسانند.

ماده ۷۱ - مجمع عمومی شرکت جز در موارد مذکور در مواد (۷۴ و ۷۵ و ۷۶ و ۷۷) باید مرکب از يك عده صاحبان سهامی باشد که لا اقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند و اگر در دفعه اول این حد نصاب حاصل نشد مجمع عمومی جدیدی مطابق شرایط مقرر در اساسنامه شرکت تشکیل و تصمیمات این مجمع قطعی خواهد بود و لو اینکه حد نصاب فوق حاصل نشود.

ماده ۷۲ - تصمیمات مجمع عمومی با کثرت آراء خواهد بود.

ماده ۷۳ - در مواردیکه مجمع عمومی شرکاء نسبت بحقوق نوع مخصوصی از سهام تصمیمی نماید که تغییری در حقوق آنها بدهد آن تصمیم قطعی نخواهد بود مگر بعد از آنکه صاحبان سهام مزبوره در جلسه خاصی آن تصمیم را تصویب نمایند و برای اینکه آراء جلسه خاص مذکور معتبر باشد باید حاضرین جلسه لا اقل صاحب بیش از نصف سرمایه مجموع سهامی باشد که موضوع مذاکره است.

ماده ۷۴ - در مجامع عمومی که برای امتداد مدت شرکت یا برای انحلال شرکت قبل از موعد مقرر یا هر نوع تغییر دیگری در اساسنامه تشکیل می شود باید عده از صاحبان سهام که بیش از سه ربع سرمایه شرکت را دارا باشند حاضر گردند.

اگر در مجمع عمومی عده که سه ربع سرمایه شرکت را دارا باشند حاضر نشدند ممکن است مجمع عمومی جدیدی دعوت کرد مشروط بر اینکه لا اقل یکماه قبل از انعقاد مجمع دو دفعه متوالی بفاصله هشت روز بوسیله یکی از جراید محل (که سالیانه از طرف وزارت عدلیه معین می شود) دستور جلسه قبل و نتیجه آن اعلان گردد.

مجمع عمومی جدید وقتی قانونی است که صاحبان لا اقل نصف سرمایه شرکت حاضر باشند اگر این حد نصاب حاصل نشد ممکن است با رعایت تشریفات فوق مجمع عمومی دیگری دعوت نمود این مجمع با حضور صاحبان لا اقل ثلث سرمایه شرکت حق تصمیم خواهد داشت در هر يك از سه مجمع فوق تصمیمات با کثرت دو ثلث آراء حاضر گرفته می شود.

در این مجامع کلیه صاحبان سهام قطع نظر از عده سهام خود حق حضور و نسبت هر يك سهم يك رأی دارند و لو اینکه اساسنامه برخلاف این مقرر داشته باشد.

هیچ مجمع عمومی تابعیت شرکت را نمی تواند تغییر بدهد.

بر تعهدات صاحبان سهام با هیچ اکثریتی نمی توان افزود.

ماده ۷۵ - در مجمع عمومی ورقه حاضر و غائبی خواهد بود حاوی اسم و محل اقامت و عده سهام هر يك از شرکاء و ورقه مزبور پس از تصدیق هیئت رئیسه مجمع در مرکز شرکت حفظ و بهر کسی تقاضا نماید ارائه می شود.

۶ - در تبدیل سهام

ماده ۷۶ - هر گاه شرکت بخواهد بموجب مقررات اساسنامه سهام بی اسم خود را بسهم با اسم تبدیل نماید باید اعلانی در این موضوع منتشر کرده و مهلتی که کمتر از ششماه نباشد بصاحبان سهام بدهد تا در ظرف مهلت مزبور سهام خود را بسهم جدید تبدیل نمایند.

ماده ۷۷ - اعلان مذکور در فوق باید در مجله رسمی عدلیه و در یکی از جراید کثیرالانتشار مرکز اصلی شرکت دودفعه و بفاصله ده روز منتشر شود در صورتیکه مرکز اصلی شرکت در خارج از طهران باشد باید در یکی از روزنامه های یومیه طهران که همه ساله از طرف وزارت عدلیه برای انتشار این قبیل اعلانات معین می شود نیز منتشر گردد.

ابتداء مهلت از تاریخ اولین انتشار اعلان در مجله رسمی خواهد بود.

ماده ۷۸ - هر صاحب سهمی که سهام خود را تا انقضاء مهلت مذکور در ماده (۷۶) سهام جدید تبدیل نکند دیگر نمی تواند تقاضای تبدیل نماید و شرکت حق خواهد داشت سهام جدیدی را که در ازاء سهام تبدیل نشده موجود می باشد با اشخاص دیگر بطریق مزایده بفروشد.

ماده ۷۹ - قیمت سهامی که بطریق مذکور در فوق فروخته می شود در مرکز اصلی شرکت یا در بانک ملی ایران و دیعه گذاشته خواهد شد و هر گاه در ظرف ده سال از تاریخ فروش سهام صاحب سهم سهام سابق خود را نداده و وجهی را که بطریق فوق امانت گذاشته شده است مطالبه ننماید نسبت بحق او مرور زمان حاصل شده و وجه مزبور در حکم اموال بلاصاحب بوده و مدیر شرکت مکلف است آنرا بمقامات صلاحیتدار تسلیم نماید - هر مدیر شرکت که باین تکلیف عمل نکند بتأدیه سه برابر وجه مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۸۰ - در صورتیکه شرکت بخواهد سهام با اسم خود را بسهم بی اسم تبدیل نماید باید مراتب را بطریقی که فوقاً مقرر است یکمرتبه اعلان نماید و اگر در ظرف مهلتی که معین می شود و نباید کمتر از دو ماه باشد صاحبان سهام با اسم خود را بسهم بی اسم تبدیل نکنند سهام با اسمی که در دست آنها باقی می ماند باطل و سهام جدید در مرکز اصلی شرکت به اسم آنها و دیعه خواهد بود.

ماده ۸۱ - در هر موقع که شرکت بخواهد تصدیق های موقتی را که به اشخاص داده تبدیل سهام کند در مورد تصدیقهای موقتی بی اسم مطابق مقررات مواد (۷۶) و (۷۷) و (۷۸) و (۷۹) و در مورد تصدیق موقتی با اسم مطابق ماده (۸۰) رفتار خواهد شد.

۷ - بطلان شرکت و یا بطلان اعمال و تصمیمات آن

ماده ۸۲ - هر شرکت سهامی که مقررات یکی از مواد ۲۸ - ۲۹ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۱ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۵۰ این قانون را رعایت نکرده باشد از درجه اعتبار ساقط و بلا اثر خواهد بود لیکن شرکاء نمیتوانند در مقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند.

ماده ۸۳ - در هر مورد که موافق مقررات ماده قبل محکمه بر بطلان شرکت یا اعمال و تصمیمات آن حکم کند مؤسسینی که مسئول این بطلان هستند و همچنین مفتشین و مدیرهایی که در حین حدوث سبب بطلان یا بلافاصله پس از آن سر کار بوده و انجام وظیفه نکرده اند متضامناً مسئول خساراتی خواهند بود که از این بطلان بصاحبان سهام و اشخاص ثالث متوجه میشود همین مسئولیت ممکن است بشرکائی متوجه شود که سهم غیر نقدی آنها تقویم و تصویب نشده یا مزایائی که مطالبه کرده اند بتصدیق نرسیده باشد.

ماده ۸۴ - هر گاه قبل از اقامه دعوی برای ابطال شرکت یا برای ابطال عملیات و قراردادهای شرکت موجبات بطلان مرتفع شود دعوی ابطال در محکمه پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۸۵ - اگر از تاریخ رفع موجبات بطلان یکسال منقضی شده و اشخاص خارج از جهت معاملاتیکه با ایشان شده است با استناد اموری که موجب بطلان بوده دعوی خسارت نکرده باشند دیگر دعوی مزبور از آنها پذیرفته نمیشود.

ماده ۸۶- هر گاه مقرر شده باشد که مجمع عمومی مخصوصی برای رفع موجبات بطلان منعقد شود و دعوت اعضاء نیز برای انعقاد مجمع موافق اساسنامه بعمل آمده باشد دعوی بطلان از تاریخ دعوت مجمع در محکمه پذیرفته نخواهد شد مگر اینکه مجمع مزبور موجبات بطلان را رفع ننماید.

ماده ۸۷- هر گاه از تاریخ حدوث سبب بطلان شرکت ده سال گذشته و اقامه دعوی بطلان و خسارت نشده باشد دیگر دعوی مذکور پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۸۸- استرداد منافعی که بین شرکاء تقسیم شده ممکن نیست مگر اینکه تقسیم بدون ترتیب صورت دارائی یا مخالف نتیجه حاصله از صورت مزبور بعمل آمده باشد در این صورت نیز فقط تا پنجسال اقامه دعوی استرداد میتوان نمود. مبدء مرور زمان روز تقسیم منافع است.

مقررات جزائی

ماده ۸۹- هر کسی سهام یا قطعات سهام شرکتی را که در مورد آن یکی از مواد ۲۸ - ۲۹ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۴ و ۵۰ این قانون رعایت نشده صادر نماید به پانصد الی ده هزار ریال جزای نقدی علاوه بر خسارات وارده بشرکت یا افراد محکوم خواهد شد. در مواردیکه عمل مشمول ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی است مرتکب بمجازات مقرر در آن ماده نیز محکوم میشود.

ماده ۹۰- حکم فوق درباره اشخاصی نیز مقرر است که برخلاف واقع خود را صاحب سهام یا قطعات سهام قلمداد کرده و در مجمع عمومی وارد شوند یا در دادن رأی شرکت نمایند و یا سهامی را برای اینکه بطور تقلب استعمال شود بدیگری بدهند. در مورد این ماده علاوه بر جزای نقدی متخلف را میتوان بیک تا شش ماه حبس تأدیبی نیز محکوم نمود.

ماده ۹۱- هر کس سهام یا قطعات سهامی را که در مورد آن ها مقررات یکی از مواد ۲۸ - ۲۹ - ۳۸ و ۳۹ رعایت نشده با علم بعدم رعایت قانون معامله کرده یا شرکت در معامله داشته و یا قیمت آنها را اعلان نموده باشد به پانصد الی ده هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

مقررات این ماده مانع نخواهد بود که اگر عمل مشمول ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی باشد مرتکب بمجازات حبس مذکور در آن ماده نیز محکوم شود.

ماده ۹۲- اشخاص ذیل کلاه بردار محسوب میشوند:

۱ - هر کس برخلاف حقیقت مدعی وقوع تعهد اکتیاع سهام یا تأدیه قیمت سهام شده یا وقوع تعهد و یا تأدیه را که واقعیت ندارد اعلام یا جعلیاتی منتشر کند که به این وسایل دیگری را وادار بتعهد خرید سهام یا تأدیه قیمت سهام نماید اعم از اینکه عملیات مذکور مؤثر شده یا نشده باشد.

۲ - هر کس بطور تقلب برای جلب تعهد یا پرداخت قیمت سهام اسم اشخاصی را برخلاف واقع بعنوانی از عناوین جزء شرکت قلمداد نماید.

۳ - مدیر هائی که با نبودن صورت دارائی یا باستناد صورت دارائی مزور منافع موهومی را بین صاحبان سهام تقسیم نموده باشند.

۹ - در انحلال شرکت

ماده ۹۳- شرکت سهامی در موارد ذیل منحل میشود:

۱ - وقتیکه شرکت مقصودی را که برای آن تشکیل شده بود انجام داده یا انجام آن غیرممکن شده باشد.

۲ - وقتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل و مدت منقضی شده باشد.

۳ - در صورتیکه شرکت ورشکست شود.

۴ - در صورت تصمیم مجمع عمومی .

مبحث دوم - شرکت با مسئولیت محدود

ماده ۹۴ - شرکت با مسئولیت محدود شرکتهایی است که بین دو یا چند نفر برای امور تجاری تشکیل شده و هر یک از شرکاء بدون اینکه سرمایه سهام یا قطعات سهام تقسیم شده باشد - فقط تا میزان سرمایه خود در شرکت مسئول قروض و تعهدات شرکت است .

ماده ۹۵ - در اسم شرکت باید عبارت (با مسئولیت محدود) قید شود و الا آن شرکت در مقابل اشخاص ثالث شرکت تضامنی محسوب و تابع مقررات آن خواهد بود .

اسم شرکت نباید متضمن اسم هیچیک از شرکاء باشد و الا شریکی که اسم او در اسم شرکت قید شده در مقابل اشخاص ثالث حکم شریک ضامن در شرکت تضامنی را خواهد داشت .

ماده ۹۶ - شرکت با مسئولیت محدود وقتی تشکیل میشود که تمام سرمایه نقدی تأدیه و سهم الشرکه غیر نقدی نیز تقویم و تسلیم شده باشد .

ماده ۹۷ - در شرکتنامه باید صراحتاً قید شده باشد که سهم الشرکه های غیر نقدی هر کدام بچه میزان تقویم شده است .

ماده ۹۸ - شرکاء نسبت به قیمتی که در حین تشکیل شرکت برای سهم الشرکه های غیر نقدی معین شده در مقابل اشخاص ثالث مسئولیت تضامنی دارند .

ماده ۹۹ - مرور زمان دعاوی ناشی از مقررات فوق ده سال از تاریخ تشکیل شرکت است .

ماده ۱۰۰ - هر شرکت با مسئولیت محدود که بر خلاف مواد ۹۶ و ۹۷

تشکیل شده باشد باطل و از درجه اعتبار ساقط است لیکن شرکاء در مقابل اشخاص ثالث حق استناد باین بطلان ندارند .

ماده ۱۰۱ - اگر حکم بطلان شرکت با استناد ماده قبل صادر شود شرکائی که بطلان مستند بعمل آنها است و هیئت نظار و مدیرهائی که در حین حدوث سبب بطلان یا بلافاصله پس از آن سرکار بوده و انجام وظیفه نکرده اند در مقابل شرکاء دیگر و اشخاص ثالث نسبت به خسارات ناشیه از این بطلان متضامناً مسئول خواهند بود . مدت مرور زمان ده سال از تاریخ حدوث موجب بطلان است .

ماده ۱۰۲ - سهم الشرکه شرکاء نمی تواند بشکل اوراق تجاری قابل انتقال اعم از با اسم یا بی اسم و غیره درآید . سهم الشرکه را نمی توان منتقل بغير نمود مگر براضایت عدّه از شرکاء که لا اقل سه ربع سرمایه متعلق به آنها بوده و اکثریت عددی نیز داشته باشند .

ماده ۱۰۳ - انتقال سهم الشرکه بعمل نخواهد آمد مگر بموجب سند رسمی .

ماده ۱۰۴ - شرکت با مسئولیت محدود بوسیله يك یا چند نفر مدیر . موظف یا غیرموظف که از بین شرکاء یا از خارج برای مدت محدود یا نامحدودی معین میشوند اداره میگردد .

ماده ۱۰۵ - مدیران شرکت کلیه اختیارات لازمه را برای نمایندگی و اداره شرکت خواهند داشت مگر اینکه در اساسنامه غیر این ترتیب مقرر شده باشد هر قرارداد راجع به محدود کردن اختیارات مدیران که در اساسنامه تصریح به آن نشده در مقابل اشخاص ثالث باطل و کان لم یکن است .

ماده ۱۰۶ - تصمیمات راجعه بشرکت باید با اکثریت لا اقل نصف سرمایه اتخاذ شود - اگر در دفعه اولی این اکثریت حاصل نشد باید تمام شرکاء مجدداً دعوت

شوند در این صورت تصمیمات با اکثریت عددی شرکاء اتخاذ میشود اگرچه اکثریت مزبور دارای نصف سرمایه نباشد. اساسنامه شرکت میتواند ترتیبی برخلاف مراتب فوق مقرر دارد.

ماده ۱۰۷- هر يك از شرکاء به نسبت سهمی که در شرکت دارد دارای رأی خواهد بود مگر اینکه اساسنامه ترتیب دیگری مقرر داشته باشد.

ماده ۱۰۸- روابط بین شرکاء تابع اساسنامه است. اگر در اساسنامه راجع به تقسیم نفع و ضرر مقررات خاصی نباشد تقسیم مزبور بنسبت سرمایه شرکاء بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۰۹- هر شرکت بامسئولیت محدود که عده شرکاء آن بیش از دوازده نفر باشد باید دارای هیئت نظار بوده و هیئت مزبور لااقل سالی یکمرتبه مجمع عمومی شرکاء را تشکیل دهد.

هیئت نظار باید بلافاصله بعد از انتخاب شدن تحقیق کرده و اطمینان حاصل کند که دستور مواد ۹۶ و ۹۷ رعایت شده است.

هیئت نظار میتواند شرکاء را برای انعقاد مجمع عمومی فوق العاده دعوت نماید مقررات مواد ۱۶۵ - ۱۶۷ - ۱۶۸ و ۱۷۰ در مورد شرکتهای بامسئولیت محدود نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۱۱۰- شرکاء نمی توانند تبعیت شرکت را تغییر دهند مگر باتفاق آراء.

ماده ۱۱۱- هر تغییر دیگری راجع با اساسنامه باید با اکثریت عددی شرکاء که لااقل سه ربع سرمایه را نیز دارا باشند بعمل آید مگر اینکه در اساسنامه اکثریت دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۱۱۲- در هیچ مورد اکثریت شرکاء نمی تواند شریکی را مجبور باز دیاد سهم الشرکه خود کند.

ماده ۱۱۳- مفاد ماده ۷۸ این قانون راجع به تشکیل سرمایه احتیاطی در شرکتهای بامسئولیت محدود نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۱۴- شرکت بامسئولیت محدود در موارد ذیل منحل میشود:

الف) در مورد فقرات ۱ - ۲ - ۳ ماده ۹۳.

ب) در صورت تصمیم عده از شرکاء که سهم الشرکه آنها بیش از نصف سرمایه شرکت باشد.

ج) در صورتیکه بواسطه ضررهای وارده نصف سرمایه شرکت از بین رفته و یکی از شرکاء تقاضای انحلال کرده و محکمه دلایل او را موجه دیده و سایر شرکاء حاضر نباشند سهمی را که در صورت انحلال به او تعلق میگیرد پرداخته و او را از شرکت خارج کنند.

د) در مورد فوت یکی از شرکاء اگر بموجب اساسنامه پیش بینی شده باشد.

ماده ۱۱۵- اشخاص ذیل کلاه بردار محسوب میشوند:

الف) مؤسسين و مدیرانی که برخلاف واقع پرداخت تمام سهم الشرکه نقدی و تقویم و تسلیم سهم الشرکه غیر نقدی را در اوراق و اسنادی که باید برای ثبت شرکت بدهند اظهار کرده باشند.

ب) کسانی که بوسیله متقلبانه سهم الشرکه غیر نقدی را بیش از قیمت واقعی آن تقویم کرده باشند.

ج) مدیرانی که بانبودن صورت دارائی یا باستناد صورت دارائی مزور منافع موهومی را بین شرکاء تقسیم کنند.

محبث سوم - شرکت تضامنی

ماده ۱۱۶- شرکت تضامنی شرکتهای است که در تحت اسم مخصوصی برای

امور تجارتي بين دو يا چند نفر با مسئوليت تضامني تشكيل ميشود: اگر دارائي شركت براي تاديه تمام قروض كافي نباشد هريك از شركاء مسئول پرداخت تمام قروض شركت است.

هر قراري كه بين شركاء برخلاف اين ترتيب داده شده باشد در مقابل اشخاص ثالث كان لم يكن خواهد بود.

ماده ۱۱۷ - در اسم شركت تضامني بايد عبارت (شركت تضامني) و لاقول اسم يك نفر شركاء ذكر شود.

در صورتي كه اسم شركت مشتمل بر اسامي تمام شركاء نباشد بايد بعد از اسم شريك يا شركائي كه ذكر شده است عبارتي از قبيل (و شركاء) يا (و برادران) قيد شود.

ماده ۱۱۸ - شركت تضامني وقتي تشكيل ميشود كه تمام سرمايه نقدي تاديه و سهم الشر كه غير نقدي نيز تقويم و تسليم شده باشد.

ماده ۱۱۹ - در شركت تضامني منافع به نسبت سهم الشر كه بين شركاء تقسيم ميشود مگر آنكه شركتنامه غير از اين ترتيب را مقرر داشته باشد.

ماده ۱۲۰ - در شركت تضامني شركاء بايد لاقول يك نفر از ميان خود يا از خارج بسمت مدبري معين نمايند.

ماده ۱۲۱ - حدود مسئوليت مدير يا مديران شركت تضامني همان است كه در ماده ۵۱ مقرر شده.

ماده ۱۲۲ - در شركتهای تضامني اگر سهم الشر كه يك يا چند نفر غير نقدي باشد بايد سهم الشر كه مزبور قبلا بتراضي تمام شركاء تقويم شود.

ماده ۱۲۳ - در شركت تضامني هيچيك از شركاء نمیتواند سهم خود را بديگري منتقل كند مگر برضايت تمام شركاء.

ماده ۱۲۴ - مادام كه شركت تضامني منحل نشده مطالبه قروض آن بايد از خود شركت بعمل آيد و پس از انحلال طلبكاران شركت ميتوانند براي وصول مطالبات خود بهريك از شركاء كه بخواهند و با تمام آنها رجوع كنند و در هر حال هيچيك از شركاء نمیتواند باستناد اينكه ميزان قروض شركت از ميزان سهم او در شركت تجاوز مينمايد از تاديه قروض شركت امتناع ورزد فقط در روابط بين شركاء مسئوليت هريك از آنها در تاديه قروض شركت بنسبت سرمايه خواهد بود كه در شركت گذاشته است آنهم در صورتي كه در شركتنامه ترتيب ديگري اتخاذ نشده باشد.

ماده ۱۲۵ - هر كس بعنوان شريك ضامن در شركت تضامني موجودي داخل شود متضامناً با ساير شركاء مسئول قروضي هم خواهد بود كه شركت قبل از ورود او داشته اعم از اينكه در اسم شركت تغييری داده شده يا نشده باشد.

هر قراري كه بين شركاء برخلاف اين ترتيب داده شده باشد در مقابل اشخاص ثالث كان لم يكن خواهد بود.

ماده ۱۲۶ - هر گاه شركت تضامني منحل شود مادام كه قروض شركت از دارائي آن تاديه نشده هيچيك از طلبكاران شخصي شركاء حقي در آن دارائي نخواهد داشت اگر دارائي شركت براي پرداخت قروض آن كفايت نكند طلبكاران شركت حق دارند بقيه طلب خود را از تمام يا فرد فرد شركاء ضامن مطالبه كنند ولي در اين مورد طلبكاران شركت بر طلبكاران شخصي شركاء حق تقدم نخواهند داشت.

ماده ۱۲۷ - بورشكستگي شركت تضامني بعد از انحلال نيز مي توان حكم داد مشروط با اينكه دارائي شركت تقسيم نشده باشد.

ماده ۱۲۸ - ورشكستگي شركت ملازمه قانوني با ورشكستگي شركاء و ورشكستگي بعضي از شركاء ملازمه قانوني با ورشكستگي شركت ندارد.

ماده ۱۳۹ - طلبکاران شخصی شرکاء حق ندارند طلب خود را از دارائی شرکت تأمین یا وصول کنند ولی میتوانند نسبت بسهمیه مدیون خود از منافع شرکت یا سهمی که در صورت انحلال شرکت ممکن است بمدیون مزبور تعلق گیرد هر اقدام قانونی که مقتضی باشد بعمل آورند.

طلبکاران شخصی شرکاء در صورتیکه نتوانسته باشند طلب خود را از دارائی شخصی مدیون خود وصول کنند و سهم مدیون از منافع شرکت کافی برای تأدیه طلب آنها نباشد می توانند انحلال شرکت را تقاضا نمایند (اعم از اینکه شرکت برای مدت محدود یا غیر محدود تشکیل شده باشد) مشروط بر اینکه لااقل شش ماه قبل قصد خود را بوسیله اظهارنامه رسمی با اطلاع شرکت رسانیده باشند در این صورت شرکت یا بعضی از شرکاء می توانند مادام که حکم نهائی انحلال صادر نشده با تأدیه طلب دائین مزبور تا حد دارائی مدیون در شرکت یا با جلب رضایت آنان بطریق دیگر از انحلال شرکت جلو گیری کنند.

ماده ۱۴۰ - نه مدیون شرکت می تواند در مقابل طلبی که ممکن است از یکی از شرکاء داشته باشد استناد به تهاتر کند نه خود شریک می تواند در مقابل قرضی که ممکن است طلبکار او بشرکت داشته باشد به تهاتر استناد نماید معذک کسی که طلبکار شرکت و مدیون یکی از شرکاء بوده و پس از انحلال شرکت طلب او لاوصول مانده در مقابل آن شریک حق استناد به تهاتر خواهد داشت.

ماده ۱۴۱ - در صورت ورشکستگی یکی از شرکاء و همچنین در صورتیکه یکی از طلبکاران شخصی یکی از شرکاء بموجب ماده ۱۲۹ انحلال شرکت را تقاضا کرد سایر شرکاء می توانند سهمی آن شریک را از دارائی شرکت نقداً تأدیه کرده و او را از شرکت خارج کنند.

ماده ۱۳۲ - اگر در نتیجه ضررهای وارده سهم الشرکه شرکاء کم شود مادام که این کمبود جبران نشده تأدیه هر نوع منفعت بشرکاء ممنوع است.

ماده ۱۳۳ - جز در مورد فوق هیچ يك از شرکاء را شرکت نمی تواند بتکمیل سرمایه که بعلت ضررهای وارده کم شده است ملزم کرده و یا او را مجبور نماید بیش از آنچه که در شرکتنامه مقرر شده است بشرکت سرمایه دهد.

ماده ۱۳۴ - هیچ شریکی نمی تواند بدون رضایت سایر شرکاء (بحساب شخصی خود یا بحساب شخص ثالث) تجارتي از نوع تجارت شرکت نموده و یا بعنوان شریک ضامن یا شریک با مسئولیت محدود در شرکت دیگری که نظیر آن تجارت را دارد داخل شود.

ماده ۱۳۵ - هر شرکت تضامنی می تواند با تصویب تمام شرکاء بشرکت سهامی مبدل گردد در این صورت رعایت تمام مقررات راجعه بشرکت سهامی حتمی است.

ماده ۱۳۶ - شرکت تضامنی در موارد ذیل منحل می شود:

الف) در مورد فقرات ۱ - ۲ - ۳ ماده ۹۳.
ب) در صورت ترازی تمام شرکاء.
ج) در صورتیکه یکی از شرکاء بدلائلی انحلال شرکت را از محکمه تقاضا نماید و محکمه آن دلائل را موجه دانسته و حکم بانحلال بدهد.

د) در صورت فسخ یکی از شرکاء مطابق ماده ۱۳۷.

ه) در صورت ورشکستگی یکی از شرکاء مطابق ماده ۱۳۸.

و) در صورت فوت یا مجبورت یکی از شرکاء مطابق مواد ۱۳۹ و ۱۴۰.

تبصره ۵ - در مورد بند (ج) هرگاه دلائل انحلال منحصر امر بوط شریک یا شرکاء

معینی باشد محکمه می تواند بتقاضای سایر شرکاء بجای انحلال حکم اخراج آن شرک یا شرکای معین را بدهد.

ماده ۱۳۷ - فسخ شرکت در صورتی ممکن است که در اساسنامه این حق از شرکاء سلب نشده و ناشی از قصد اضرار نباشد - تقاضای فسخ باید شش ماه قبل از فسخ کتباً بشرکاء اعلام شود.

اگر موافق اساسنامه باید سال بسال بحساب شرکت رسیدگی شود فسخ در موقع ختم محاسبه سالیانه بعمل می آید.

ماده ۱۳۸ - در مورد ورشکستگی یکی از شرکاء انحلال وقتی صورت می گیرد که مدیر تصفیه کتباً تقاضای انحلال شرکت را نموده و از تقاضای مزبور ششماه گذشته و شرکت مدیر تصفیه را از تقاضای انحلال منصرف نکرده باشد.

ماده ۱۳۹ - در صورت فوت یکی از شرکاء بقاء شرکت موقوف بر رضایت سایر شرکاء و قائم مقام متوفی خواهد بود - اگر سایر شرکاء ببقاء شرکت تصمیم نموده باشند قائم مقام متوفی باید در مدت یکماه از تاریخ فوت رضایت یا عدم رضایت خود را راجع ببقاء شرکت کتباً اعلام نماید در صورتیکه قائم مقام متوفی رضایت خود را اعلام نمود نسبت باعمال شرکت در مدت مزبور از تفع و ضرر شرکاء خواهد بود ولی در صورت اعلام عدم رضایت در منافع حاصله در مدت مذکور شرکاء بوده و نسبت بضرر آن مدت سهم نخواهد بود.

سکوت تا انقضای یکماه در حکم اعلام رضایت است.

ماده ۱۴۰ - در مورد محجوریت یکی از شرکاء مطابق مدلول ماده فوق عمل خواهد شد.

مبحث چهارم - در شرکت مختلط غیر سهامی

ماده ۱۴۱ - شرکت مختلط غیر سهامی شرکتی است که برای امور تجاری

در تحت اسم مخصوصی بین يك یا چند نفر شرک ضامن و يك یا چند نفر شرک با مسئولیت محدود بدون انتشار سهام تشکیل می شود.

شرک ضامن مسئول کلیه قروضی است که ممکن است علاوه بردارائی شرکت پیدا شود - شرک با مسئولیت محدود کسی است که مسئولیت او فقط تا میزان سرمایه است که در شرکت گذارده و یا بایستی بگذارد.

در اسم شرکت باید عبارت (شرکت مختلط) و لا اقل اسم یکی از شرکاء ضامن قید شود.

ماده ۱۴۲ - روابط بین شرکاء با رعایت مقررات ذیل تابع شرکتنامه خواهد بود.

ماده ۱۴۳ - هر يك از شرکاء با مسئولیت محدود که اسمش جزء اسم شرکت باشد در مقابل طلبکاران شرکت شرک ضامن محسوب خواهد شد.

هر قراری که برخلاف این ترتیب بین شرکاء داده شده باشد در مقابل اشخاص ثالث بی اثر است.

ماده ۱۴۴ - اداره شرکت مختلط غیر سهامی بعهده شرک یا شرکای ضامن و حدود اختیارات آنها همان است که در مورد شرکاء شرکت تضامنی مقرر است.

ماده ۱۴۵ - شرک با مسئولیت محدود نه بعنوان شرک حق اداره کردن شرکت را دارد نه اداره امور شرکت از وظایف او است.

ماده ۱۴۶ - اگر شرک با مسئولیت محدود معامله برای شرکت کند - در مورد تعهدات ناشیه از آن معامله در مقابل طرف معامله حکم شرک ضامن را خواهد داشت مگر اینکه تصریح کرده باشد معامله را بسمت وکالت از طرف شرکت انجام میدهد.

ماده ۱۴۷ - هر شرک با مسئولیت محدود حق نظارت در امور شرکت داشته

و میتواند از روی دفاتر و اسناد شرکت برای اطلاع شخص خود راجع بوضعیت مالی شرکت صورت خلاصه ترتیب دهد. هر قراردادی که بین شرکاء برخلاف این ترتیب داده شود از درجه اعتبار ساقط است.

ماده ۱۴۸- هیچ شریک با مسئولیت محدود نمی تواند بدون رضایت سایر شرکاء شخص ثالثی را با انتقال تمام یا قسمتی از سهم الشرکه خود باو داخل در شرکت کند.

ماده ۱۴۹- اگر یک یا چند نفر از شرکاء با مسئولیت محدود حق خود را در شرکت بدون اجازه سایرین کلاً یا بعضاً بشخص ثالثی واگذار نمایند شخص مزبور نه حق دخالت در اداره شرکت و نه حق تفتیش در امور شرکت را خواهد داشت.

ماده ۱۵۰- در مورد تعهداتی که شرکت مختلط غیر سهامی ممکن است قبل از ثبت شرکت کرده باشد شریک با مسئولیت محدود در مقابل اشخاص ثالث در حکم شریک ضامن خواهد بود مگر ثابت نماید که اشخاص مزبور از محدود بودن مسئولیت او اطلاع داشته اند.

ماده ۱۵۱- شریک ضامن را وقتی میتوان شخصاً برای قروض شرکت تعقیب نمود که شرکت منحل شده باشد.

ماده ۱۵۲- هر گاه شرکت بطریق غیر از ورشکستگی منحل شود و شریک با مسئولیت محدود هنوز تمام یا قسمتی از سهم الشرکه خود را نپرداخته و یا پس از تأدیه مسترد داشته است طلبکاران شرکت حق دارند معادل آنچه که از بابت سهم الشرکه باقی مانده است مستقیماً بر علیه شریک با مسئولیت محدود اقامه دعوی

نمایند. اگر شرکت ورشکست شود حق مزبور را مدیر تصفیه خواهد داشت.

ماده ۱۵۳- اگر در نتیجه قرارداد با شرکاء ضامن و یا در اثر برداشت قبلی از سرمایه شرکت شریک با مسئولیت محدود از سهم الشرکه خود که به ثبت رسیده است بکاهد این تقلیل مادام که به ثبت نرسیده و بر طبق مقررات راجعه به نشر شرکت ها منتشر نشده است در مقابل طلبکاران شرکت معتبر نبوده و طلبکاران مزبور میتوانند برای تعهداتی که از طرف شرکت قبل از ثبت و انتشار تقلیل سرمایه بعمل آمده است تأدیه همان سرمایه اولیه شریک با مسئولیت محدود را مطالبه نمایند.

ماده ۱۵۴- شریک با مسئولیت محدود فرع نمیتوان داد مگر در صورتی که موجب کسر سرمایه او در شرکت نشود.

اگر در نتیجه ضررهای وارده سهم الشرکه شریک با مسئولیت محدود کسر شد مادام که این کمبود جبران نشده تأدیه هر ربح یا منفعتی باو ممنوع است. هر گاه وجهی برخلاف حکم فوق تأدیه گردید شریک با مسئولیت محدود تا معادل وجه دریافتی مسئول تعهدات شرکت است مگر در موردیکه با حسن نیت و باعتبار بیلان مرتبی وجهی گرفته باشد.

ماده ۱۵۵- هر کس بعنوان شریک با مسئولیت محدود در شرکت مختلط غیر سهامی موجودی داخل شود تا معادل سهم الشرکه خود مسئول قروضی خواهد بود که شرکت قبل از ورود او داشته خواه اسم شرکت عوض شده یا نشده باشد.

هر شرطی که برخلاف این ترتیب باشد در مقابل اشخاص ثالث کان لم یکن خواهد بود.

ماده ۱۵۶- اگر شرکت مختلط غیر سهامی ورشکست شود دارائی شرکت

بین طلبکاران خود شرکت تقسیم شده و طلبکاران شخصی شرکاء در آن حقی ندارند -
 سهم الشرکه شرکاء با مسئولیت محدود نیز جزو دارائی شرکت محسوب است .
ماده ۱۵۷ - اگر دارائی شرکت برای تأدیه تمام قروض آن کافی نباشد
 طلبکاران آن حق دارند بقیه طلب خود را از دارائی شخصی تمام یا هر یک از
 شرکاء ضامن وصول کنند در این صورت بین طلبکاران شرکت و طلبکاران شخصی
 شرکاء ضامن تفاوتی نخواهد بود .

ماده ۱۵۸ - در صورت ورشکستگی یکی از شرکاء با مسئولیت محدود خود
 شرکت یا طلبکاران آن با طلبکاران شخصی شرکاء مزبور متساوی الحقوق خواهند بود .
ماده ۱۵۹ - مقررات مواد ۱۲۹ و ۱۳۰ در شرکت های مختلط غیر سهامی
 نیز لازم الرعایه است .

ماده ۱۶۰ - اگر شرکاء ضامن بیش از یک نفر باشد مسئولیت آنها در مقابل
 طلبکاران و روابط آنها با یکدیگر تابع مقررات راجع بشرکتهای تضامنی است .

ماده ۱۶۱ - مقررات مواد ۱۳۶-۱۳۷ - ۱۳۸-۱۳۹ و ۱۴۰ در مورد شرکت های
 مختلط غیر سهامی نیز جاری است .

مرک یا محجوریت یا ورشکستگی شرکاء یا شرکاء با مسئولیت محدود موجب
 انحلال شرکت نمیشود .

مبحث پنجم - شرکت مختلط سهامی

ماده ۱۶۲ - شرکت مختلط سهامی شرکتی است که در تحت اسم مخصوصی
 بین یک عده شرکاء سهامی و یک یا چند نفر شرکاء ضامن تشکیل میشود .

شرکاء سهامی کسانی هستند که سرمایه آنها بصورت سهام یا قطعات سهام
 متساوی القیمه در آمده و مسئولیت آنها تامیزان همان سرمایه است که در شرکت دارند .

شرکاء ضامن کسی است که سرمایه او بصورت سهام در نیامده و مسئول کلیه
 قروضی است که ممکن است علاوه بردارائی شرکت پیدا شود در صورت تعدد شرکاء
 ضامن مسئولیت آنها در مقابل طلبکاران و روابط آنها با یکدیگر تابع مقررات شرکت
 تضامنی خواهد بود .

ماده ۱۶۳ - در اسم شرکت باید عبارت (شرکت مختلط) و لا اقل اسم یکی از
 شرکاء ضامن قید شود .

ماده ۱۶۴ - مدیریت شرکت مختلط سهامی مخصوص به شرکاء یا شرکاء
 ضامن است .

ماده ۱۶۵ - در هر یک از شرکت های مختلط سهامی هیئت نظاری لا اقل مرکب
 از سه نفر از شرکاء برقرار میشود و این هیئت را مجمع عمومی شرکاء بلافاصله بعد
 از تشکیل قطعی شرکت و قبل از هر اقدامی در امور شرکت معین میکند انتخاب
 هیئت بر حسب شرایط مقرر در اساسنامه شرکت تجدید میشود در هر صورت اولین
 هیئت نظار برای یکسال انتخاب خواهد شد .

ماده ۱۶۶ - اولین هیئت نظار باید بعد از انتخاب شدن بلافاصله تحقیق کرده
 و اطمینان حاصل کند که تمام مقررات مواد ۲۸-۲۹-۳۸-۳۹-۴۱ و ۵۰ این قانون
 رعایت شده است .

ماده ۱۶۷ - اعضاء هیئت نظار از جهت اعمال اداری و نتایج حاصله از آن
 هیچ مسئولیتی ندارند لیکن هر یک از آنها در انجام مأموریت خود بر طبق قوانین
 معموله مملکتی مسئول اعمال و تقصیرات خود میباشند .

ماده ۱۶۸ - اعضاء هیئت نظار دفاتر و صندوق و کلیه اسناد شرکت را تحت
 تدقیق در آورده همه ساله راپورتی بمجمع عمومی میدهند و هر گاه در تنظیم صورت
 دارائی بی ترتیبی و خطائی مشاهده نمایند در راپورت مزبور ذکر نموده و اگر

مخالفتی بایشهاد مدیر شرکت در تقسیم منافع داشته باشند دلائل خود را بیان میکنند.

ماده ۱۶۹ - هیئت نظار میتواند شرکاء را برای انعقاد مجمع عمومی دعوت نماید و با موافقت رأی مجمع مزبور بر طبق فقره (ب) ماده ۱۸۱ شرکت را منحل کند.

ماده ۱۷۰ - تا پانزده روز قبل از انعقاد مجمع عمومی هر صاحب سهمی میتواند (خود یا نماینده او) در مرکز اصلی شرکت حاضر شده از صورت بیان و صورت دارائی و راپورت هیئت نظار اطلاع حاصل کند.

ماده ۱۷۱ - ورشکستگی هیچیک از شرکاء ضامن موجب انحلال شرکت نخواهد شد مگر در مورد ماده ۱۳۸.

ماده ۱۷۲ - حکم مواد ۱۲۴ و ۱۳۴ در مورد شرکت مختلط سهامی و شرکاء ضامن آن جاری است.

ماده ۱۷۳ - هر گاه شرکت مختلط سهامی ورشکست شود شرکاء سهامی تمام قیمت سهام خود را نپرداخته باشند مدیر تصفیه آنچه را که برعهده آنها باقی است وصول میکند.

ماده ۱۷۴ - اگر شرکت بطریق غیر از ورشکستگی منحل شد هر یک از طلبکاران شرکت میتواند بهر یک از شرکاء سهامی که از بابت قیمت سهام خود مدیون شرکت است رجوع کرده در حدود بدهی آن شریک طلب خود را مطالبه نماید مادام که شرکت منحل نشده طلبکاران برای وصول طلب خود حق رجوع بهیچیک از شرکاء سهامی ندارند.

ماده ۱۷۵ - اگر شرکت مختلط ورشکست شد تا قروض شرکت از دارائی آن تأدیه نشده طلبکاران شخصی شرکاء ضامن حقی به دارائی شرکت ندارند.

ماده ۱۷۶ - مفاد مواد ۲۸ - ۲۹ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۱ و ۵۰ شامل شرکتهای مختلط سهامی است.

ماده ۱۷۷ - هر شرکت مختلط سهامی که برخلاف مواد ۲۸ - ۲۹ - ۳۹ و ۵۰ تشکیل شود باطل است لیکن شرکاء نمی توانند در مقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند.

ماده ۱۷۸ - هر گاه شرکت بر حسب ماده قبل محکوم به بطلان شود مطابق ماده ۱۰۱ رفتار خواهد شد.

ماده ۱۷۹ - مفاد مواد ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ این قانون در شرکت های مختلط نیز باید رعایت شود.

ماده ۱۸۰ - مفاد مواد ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ و ۹۲ این قانون در مورد شرکت مختلط نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۸۱ - شرکت مختلط در موارد ذیل منحل میشود:

الف) در مورد فقرات ۱ - ۲ - ۳ ماده ۹۳.

ب) بر حسب تصمیم مجمع عمومی در صورتی که در اساسنامه این حق برای مجمع مذکور تصریح شده باشد.

ج) بر حسب تصمیم مجمع عمومی و رضایت شرکاء ضامن.

د) در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکاء ضامن مشروط بر اینکه انحلال شرکت در این موارد در اساسنامه تصریح شده باشد.

در مورد فقرات (ب) و (ج) حکم ماده ۷۲ جاری است.

ماده ۱۸۲ - هر گاه در اساسنامه برای مجمع عمومی حق تصمیم بانحلال معین نشده و بین مجمع عمومی و شرکاء ضامن راجع بانحلال موافقت حاصل نشود و محکمه دلائل طرفداران انحلال را موجه ببیند حکم بانحلال خواهد داد. همین حکم در موردی

نیز جاری است که یکی از شرکاء ضامن بدلائلی انحلال شرکت را از محکمه تقاضا نموده و محکمه آن دلائل را موجه ببیند.

مبحث ششم - شرکت نسبی

ماده ۱۸۳ - شرکت نسبی شرکتی است که برای امور تجارتي در تحت اسم مخصوصی بین دو یا چند نفر تشکیل و مسئولیت هر يك از شرکاء بنسبت سرمایه ایست که در شرکت گذاشته.

ماده ۱۸۴ - در اسم شرکت نسبی عبارت (شرکت نسبی) و لااقل اسم یک نفر از شرکاء باید ذکر شود - در صورتی که اسم شرکت مشتمل بر اسامی تمام شرکاء نباشد بعد از اسم شریك یا شرکائی که ذکر شده عبارتي از قبیل (و شرکاء) (و برادران) ضروری است.

ماده ۱۸۵ - دستور ماده ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ در مورد شرکت نسبی نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۸۶ - اگر دارائی شرکت نسبی برای تأدیه تمام قروض شرکت کافی نباشد هر يك از شرکاء بنسبت سرمایه که در شرکت داشته مسئول تأدیه قروض شرکت است.

ماده ۱۸۷ - مادام که شرکت نسبی منحل نشده مطالبه قروض آن باید از خود شرکت بعمل آید فقط پس از انحلال طلبکاران می توانند با رعایت ماده فوق بفرده فرد شرکاء مراجعه کنند.

ماده ۱۸۸ - هر کس بعنوان شریك ضامن در شرکت نسبی موجودی داخل شود بنسبت سرمایه که در شرکت میگذارد مسئول قروضی هم خواهد بود که شرکت قبل از ورود او داشته اعم از اینکه در اسم شرکت تغییری داده شده یا نشده باشد.

قرار شرکاء برخلاف این ترتیب نسبت باشخاص ثالث اثر ندارد.
ماده ۱۸۹ - مفاد ماده ۱۲۶ (جز مسئولیت شرکاء که بنسبت سرمایه آنها است) و مواد ۱۲۷ تا ۱۳۶ در شرکت های نسبی نیز جاری است.

مبحث هفتم

شرکت های تعاونی تولید و مصرف

ماده ۱۹۰ - شرکت تعاونی تولید شرکتی است که بین عدّه از ارباب حرف تشکیل میشود و شرکاء مشاغل خود را برای تولید و فروش اشیاء یا اجناس بکار میبرند.
ماده ۱۹۱ - اگر در شرکت تولید يك عدّه از شرکاء در خدمت دائمی شرکت نبوده یا از اهل حرفه که موضوع عملیات شرکت است نباشند لااقل دو ثلث اعضاء اداره کننده شرکت باید از شرکائی انتخاب شوند که حرفه آن ها موضوع عملیات شرکت است.

ماده ۱۹۲ - شرکت تعاونی مصرف شرکتی است که برای مقاصد ذیل تشکیل میشود:

۱ - فروش اجناس لازمه برای مصارف زندگانی اعم از اینکه اجناس مزبوره را شرکاء ایجاد کرده یا خریده باشند.

۲ - تقسیم نفع و ضرر بین شرکاء بنسبت خرید هر يك از آنها.

ماده ۱۹۳ - شرکت تعاونی اعم از تولید یا مصرف ممکن است مطابق اصول شرکت سهامی یا بر طبق مقررات مخصوصی که با تراضی شرکاء ترتیب داده شده باشد تشکیل بشود ولی در هر حال مفاد مواد ۳۲ - ۳۳ لازم الرعایه است.

ماده ۱۹۴ - در صورتیکه شرکت تعاونی تولید یا مصرف مطابق اصول شرکت سهامی تشکیل شود حد اقل سهام یا قطعات سهام ده ریال خواهد بود و هیچیک از

شرکاء نمیتوانند در مجمع عمومی بیش از يك رأی داشته باشد.

فصل دوم

در مقررات راجعه بثبت شرکتهای و نشر شرکتنامه ها

ماده ۱۹۵ - ثبت کلیه شرکتهای مذکور در اینقانون الزامی و تابع جمیع مقررات قانون ثبت شرکتهای است.

ماده ۱۹۶ - اسناد و نوشتجاتی که برای ثبت رسانیدن شرکت لازم است در نظامنامه وزارت عدلیه معین میشود.

ماده ۱۹۷ - در ظرف ماه اول تشکیل هر شرکت خلاصه شرکتنامه و منضمات آن طبق نظامنامه وزارت عدلیه اعلان خواهد شد.

ماده ۱۹۸ - اگر بعلمت عدم رعایت دستور دو ماده فوق بطلان عملیات شرکت اعلام شد هیچیک از شرکاء نمیتوانند این بطلان را در مقابل اشخاص ثالثی که با آنها معامله کرده اند عذر قرار دهند.

ماده ۱۹۹ - هر گاه شرکت در چندین حوزه شعبه داشته باشد مقررات مواد ۱۹۵ و ۱۹۷ باید بقسمیکه در نظامنامه وزارت عدلیه معین میشود در هر حوزه جدا گانه انجام گردد.

ماده ۲۰۰ - در هر موقع که تصمیماتی برای تغییر اساسنامه شرکت یا تمدید مدت شرکت زائد بر مدت مقرر یا انحلال شرکت (حتی در مواردیکه انحلال بواسطه انقضای مدت شرکت صورت میگیرد) و تعیین کیفیت تفریغ حساب یا تبدیل شرکاء یا خروج بعضی از آنها از شرکت یا تغییر اسم شرکت اتخاذ شود مقررات مواد ۱۹۵ و ۱۹۷ لازم الرعایه است. همین ترتیب در موقع هر تصمیمی که نسبت بمورد معین در ماده ۷۹ اینقانون اتخاذ میشود رعایت خواهد شد.

ماده ۲۰۱ - در هر گونه اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات و غیره که بطور خطی یا چاپی از طرف شرکت های مذکور در این قانون با استثنای شرکتهای تعاونی صادر میشود سرمایه شرکت صریحاً باید ذکر گردد و اگر تمام سرمایه پرداخته نشده قسمتی که پرداخته شده نیز باید صریحاً معین شود. شرکت متخلف بجزای نقدی از دوست تا سه هزار ریال محکوم خواهد شد.

تبصره ۵ - شرکتهای خارجی نیز که بوسیله شعبه یا نماینده در ایران اشتغال بتجارت دارند در مورد اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات خود در ایران مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

فصل سوم

در تصفیه امور شرکتهای

ماده ۲۰۲ - تصفیه امور شرکتهای پس از انحلال موافق مواد ذیل خواهد بود مگر در مورد ورشکستگی که تابع مقررات مربوط بورشکستگی است.

ماده ۲۰۳ - در شرکت های تضامنی و نسبی و مختلط سهامی و غیر سهامی امر تصفیه بامدیر یا مدیران شرکت است مگر آنکه شرکاء ضامن اشخاص دیگری را از خارج یا ازین خود برای تصفیه معین نمایند.

ماده ۲۰۴ - اگر از طرف يك یا چند شرکاء ضامن تعیین اشخاص مخصوص برای تصفیه تقاضا شد و سایر شرکاء ضامن آن تقاضا را نپذیرفتند محکمه بدایت اشخاصی را برای تصفیه معین خواهد کرد.

ماده ۲۰۵ - در هر مورد که اشخاصی غیر از مدیران شرکت برای تصفیه معین شوند اسامی آنها باید در اداره ثبت اسناد ثبت و اعلان گردد.

ماده ۲۰۶ - در شرکتهای مختلط (سهامی و غیر سهامی) شرکاء غیر ضامن

حق دارند يك يا چند نفر برای نظارت در امر تصفیه معین نمایند.

ماده ۲۰۷ - وظیفه متصدیان تصفیه خاتمه دادن بکارهای جاری و اجرای تعهدات و وصول مطالبات و تقسیم دارائی شرکت است بترتیب مقرر در مواد ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ و ۲۱۲.

ماده ۲۰۸ - اگر برای اجرای تعهدات شرکت معاملات جدیدی لازم شود متصدیان تصفیه انجام خواهند داد.

ماده ۲۰۹ - متصدیان تصفیه حق دارند شخصاً یا بتوسط وکیل از طرف شرکت محاکمه کنند.

ماده ۲۱۰ - متصدی تصفیه وقتی حق اصلاح و تعیین حکم دارد که شرکاء ضامن باو اجازه داده باشند - مواردی که بحکم قانون حکمیت اجباری است از اینقاعده مستثنی است.

ماده ۲۱۱ - آن قسمت از دارائی شرکت که در مدت تصفیه محل احتیاج نیست بطور موقت بین شرکاء تقسیم میشود ولی متصدیان تصفیه باید معادل قروضی که هنوز موعد تأدیه آن نرسیده است و همچنین معادل مبلغی که در حساب بین شرکاء مورد اختلاف است موضوع نمایند.

ماده ۲۱۲ - متصدیان تصفیه حساب شرکاء را نسبت بهم و سهم هر يك از شرکاء را از نفع و ضرر معین میکنند - رفع اختلاف در تقسیم بمحکمه بدایت رجوع می شود.

ماده ۲۱۳ - در شرکتهای سهامی و شرکتهای بامسئولیت محدود و شرکتهای تعاونی امر تصفیه بعهدہ مدیران شرکت است مگر آنکه اساسنامه یا اکثریت مجمع عمومی شرکت ترتیب دیگری مقرر داشته باشد.

ماده ۲۱۴ - وظیفه و اختیارات متصدیان تصفیه در شرکت سهامی و شرکتهای با مسئولیت محدود و تعاونی بترتیبی است که در ماده ۲۰۷ مقرر شده با این تفاوت که حق اصلاح و تعیین حکم برای متصدیان تصفیه این شرکتها (باستثنای مورد حکمیت اجباری) فقط وقتی خواهد بود که اساسنامه یا مجمع عمومی این حق را بآنها داده باشد.

ماده ۲۱۵ - تقسیم دارائی شرکتهای مذکور در ماده فوق بین شرکاء خواه در ضمن مدت تصفیه و خواه پس از ختم آن ممکن نیست مگر آن که قبلاً سه مرتبه در مجله رسمی و یکی از جراید اعلان و یکسال از تاریخ انتشار اولین اعلان در مجله گذشته باشد.

ماده ۲۱۶ - تخلف از ماده قبل متصدیان تصفیه را مسئول خسارت طلبکارانی قرار خواهد داد که بطلب خود نرسیده اند.

ماده ۲۱۷ - دفاتر هر شرکتی که منحل شده بانظر مدیر ثبت اسناد در محل معینی از تاریخ ختم تصفیه تاده سال محفوظ خواهد ماند.

ماده ۲۱۸ - هر شرکتی مجاز است در اساسنامه خود برای تصفیه ترتیب دیگری مقرر دارد ولی در هر حال آن مقررات نباید مخالف مواد ۲۰۷ - ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۷ و قسمت اخیر ماده ۲۱۱ باشد.

فصل چهارم - مقررات مختلفه

ماده ۲۱۹ - مدت مرور زمان در دعاوی اشخاص ثالث بر علیه شرکاء یا وراث آنها راجع بمعاملات شرکت (در مواردیکه قانون شرکاء یا وراث آنها را مسئول قرار داده) پنجسال است.

مبداء مرور زمان روزی است که انحلال شرکت یا کناره گیری شرک یا اخراج

اواز شرکت در اداره ثبت مثبت رسیده و در مجله رسمی اعلان شده باشد.
در صورتی که طلب پس از ثبت و اعلان قابل مطالبه شده باشد مرور زمان از روزی شروع می شود که طلبکار حق مطالبه پیدا کرده.

تبصره ۵ - دعوائی که سنخاً تابع مرور زمان کوتاه تری بوده یا بموجب این قانون مرور زمان طولانی تری برای آن معین شده از مقررات این ماده مستثنی است.
ماده ۲۲۰ - هر شرکت ایرانی که فعلاً وجود داشته یا در آتیه تشکیل شود و با اشتغال با امور تجاری خود را بصورت یکی از شرکت های مذکور در این قانون در نیاورده و مطابق مقررات مربوطه به آن شرکت عمل ننماید شرکت تضامنی محسوب شده و احکام راجع بشرکتهای تضامنی در مورد آن اجرا میگردد.

هر شرکت تجاری ایرانی مذکور در این قانون و هر شرکت خارجی که بر طبق قانون ثبت شرکتهای مصوب خرداد ماه ۱۳۱۰ مکلف بثبت است باید در کلیه اسناد و صورت حسابها و اعلانات و نشریات خطی یا چاپی خود در ایران تصریح نماید که در تحت چه نمره در ایران به ثبت رسیده و الا محکوم بجزای نقدی از دوست تادو هزار ریال خواهد شد - این مجازات علاوه بر مجازاتی است که در قانون ثبت شرکتهای برای عدم ثبت مقرر شده.

ماده ۲۲۱ - اگر شرکت سهام یا اوراق استقراضی داشته باشد که مطابق اساسنامه شرکت یا تصمیم مجمع عمومی قیمت آنها بطریق قرعه باید تأدیه شود و قبل از تأدیه قیمت آن سهام یا اوراق منافی که به آنها تعلق گرفته پرداخته شده باشد شرکت در موقع تأدیه اصل قیمت نمی تواند منافع تأدیه شده را استرداد نماید.
ماده ۲۲۲ - هر شرکت تجاری می تواند در اساسنامه خود قید کند که سرمایه اولیه خود را بوسیله تأدیه اقساط بعدی از طرف شرکاء یا قبول شریک جدید زیاد کرده و با واسطه برداشت از سرمایه آن را تقلیل دهد.

در اساسنامه حداقلی که تا آن میزان می توان سرمایه اولیه را تقلیل داد صراحتاً معین می شود.

کمتر از عشر سرمایه اولیه شرکت را حداقل قرار دادن ممنوع است.

باب چهارم

برات - فته طلب - چك

فصل اول - برات

مبحث اول - صورت برات

ماده ۲۲۳ - برات علاوه بر امضاء یا مهر برات دهنده باید دارای شرایط

ذیل باشد:

- ۱) قید کلمه (برات) در روی ورقه.
 - ۲) تاریخ تحریر (روز و ماه و سال).
 - ۳) اسم شخصی که باید برات را تأدیه کند.
 - ۴) تعیین مبلغ برات.
 - ۵) تاریخ تأدیه وجه برات.
 - ۶) مکان تأدیه وجه برات اعم از اینکه محل اقامت محال علیه باشد یا محل دیگر.
 - ۷) اسم شخصی که برات در وجه یا حواله کرد او پرداخته می شود.
 - ۸) تصریح باینکه نسخه اول یا دوم یا سوم یا چهارم النخ است.
- ماده ۲۲۴** - برات ممکن است بحواله کرد شخص دیگر باشد یا بحواله کرد خود برات دهنده.

ماده ۲۲۵ - تاریخ تحریر و مبلغ برات با تمام حروف نوشته می شود.

اگر مبلغ بیش از یکدفعه بتمام حروف نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ کمتر مناط اعتبار است اگر مبلغ با حروف ورقم هر دو نوشته شده و بین آنها اختلاف باشد مبلغ با حروف معتبر است.

ماده ۲۲۶ - در صورتیکه برات متضمن یکی از شرایط اساسی مقرر در فقرات ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ و ۸ ماده ۲۲۳ نباشد مشمول مقررات راجعه به بروات تجارتنی نخواهد بود.

ماده ۲۲۷ - برات ممکن است بدستور و حساب شخص دیگری صادر شود.

مبحث دوم - در قبول و نکول

ماده ۲۲۸ - قبولی برات در خود برات با قید تاریخ نوشته شده امضاء یا مهر می شود.

در صورتیکه برات بوعده از رؤیت باشد تاریخ قبولی با تمام حروف نوشته خواهد شد - اگر قبولی بدون تاریخ نوشته شد تاریخ برات تاریخ رؤیت حساب می شود.

ماده ۲۲۹ - هر عبارتی که محال علیه در برات نوشته امضاء یا مهر کند قبولی محسوب است مگر اینکه صریحاً عبارت مشعر بر عدم قبول باشد. اگر عبارت فقط مشعر بر عدم قبول يك جزء از برات باشد بقیه وجه برات قبول شده محسوب است.

در صورتیکه محال علیه بدون تحریر هیچ عبارتی برات را امضاء یا مهر نماید برات قبول شده محسوب می شود.

ماده ۲۳۰ - قبول کننده برات ملزم است وجه آنرا سر وعده تأدیه نماید.

ماده ۲۳۱ - قبول کننده حق نکول ندارد.

ماده ۲۳۲ - ممکن است قبولی منحصر بیک قسمت از وجه برات باشد در این صورت دارنده برات باید برای بقیه اعتراض نماید.

ماده ۲۳۳ - اگر قبولی مشروط بشرط نوشته شد برات نکول شده محسوب می شود ولی معهدنا قبول کننده بشرط در حدود شرطی که نوشته مسئول پرداخت وجه برات است.

ماده ۲۳۴ - در قبولی براتی که وجه آن در خارج از محل اقامت قبول کننده باید تأدیه شود تصریح بمکان تأدیه ضروری است.

ماده ۲۳۵ - برات باید بمحض ارائه یا منتهی در ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ ارائه قبول یا نکول شود.

ماده ۲۳۶ - نکول برات باید بموجب تصدیقنامه که رسماً تنظیم میشود محقق گردد - تصدیقنامه مزبور موسوم است باعتراض (پروتست) نکول.

ماده ۲۳۷ - پس از اعتراض نکول ظهر نویسهها و برات دهنده بتقاضای دارنده برات باید ضامنی برای تأدیه وجه آن در سر وعده بدهند یا وجه برات را بانضمام مخارج اعتراضنامه و مخارج برات رجوعی (اگر باشد) فوراً تأدیه نمایند.

ماده ۲۳۸ - اگر بر علیه کسی که براتی قبول کرده ولی وجه آنرا نپرداخته اعتراض عدم تأدیه شود دارنده براتی نیز که همان شخص قبول کرده ولی هنوز موعد پرداخت آن نرسیده است می تواند از قبول کننده تقاضا نماید که برای پرداخت وجه آن ضامن دهد یا پرداخت آنرا بنحو دیگری تضمین کند.

مبحث سوم - در قبولی شخص ثالث

ماده ۲۳۹ - هرگاه براتی نکول شد و اعتراض بعمل آمد شخص ثالثی میتواند

آنها بنام برات دهنده یا یکی از ظهر نویسها قبول کند - قبولی شخص ثالث باید در اعتراضنامه قید شده بامضاء او برسد .

ماده ۲۴۰ - بعد از قبولی شخص ثالث نیز تا برات تأدیه نشده کلیه حقوقی که برای دارنده برات از نکول آن در مقابل برات دهنده و ظهر نویس ها حاصل میشود محفوظ خواهد بود .

مبحث چهارم - در وعده برات

ماده ۲۴۱ - برات ممکن است بر رؤیت باشد یا بوعده يك یا چند روز یا يك یا چند ماه از رؤیت برات یا بوعده يك یا چند روز یا يك یا چند ماه از تاریخ برات - ممکن است پرداخت بروز معینی موکول شده باشد .

ماده ۲۴۲ - هر گاه برات بی وعده قبول شد باید فوراً پرداخته شود .

ماده ۲۴۳ - موعد پرداخت براتی که يك یا چند روز یا يك یا چند ماه از رؤیت وعده دارد بوسیله تاریخ قبولی یا تاریخ اعتراضنامه نکول معین میشود .
ماده ۲۴۴ - اگر موعد پرداخت برات با تعطیل رسمی تصادف کرد باید روز بعد تعطیل تأدیه شود .

تبصره ۵ - همین قاعده در مورد سایر اوراق تجارتي نیز رعایت خواهد شد .

مبحث پنجم - ظهر نویسی

ماده ۲۴۵ - انتقال برات بوسیله ظهر نویسی بعمل می آید .

ماده ۲۴۶ - ظهر نویسی باید به امضاء ظهر نویس برسد - ممکن است در ظهر نویسی تاریخ و اسم کسی که برات باو انتقال داده میشود قید گردد .

ماده ۲۴۷ - ظهر نویسی حاکی از انتقال برات است مگر اینکه ظهر نویس وکالت در وصول را قید نموده باشد که در این صورت انتقال برات واقع نشده ولی

دارنده برات حق وصول ولدی الاقتضاء حق اعتراض و اقامه دعوی برای وصول خواهد داشت . جز در مواردیکه خلاف این در برات تصریح شده باشد .

ماده ۲۴۸ - هر گاه ظهر نویس در ظهر نویسی تاریخ مقدمی قید کند مزبور شناخته میشود .

مبحث ششم - مسئولیت

ماده ۲۴۹ - برات دهنده - کسیکه برات را قبول کرده و ظهر نویسها در مقابل دارنده برات مسئولیت تضامنی دارند .

دارنده برات در صورت عدم تأدیه و اعتراض می تواند بهر کدام از آنها که بخواهد منفرداً یا بچند نفر یا بتمام آنها مجتمعاً رجوع نماید .
همین حق را هر يك از ظهر نویسها نسبت به برات دهنده و ظهر نویسهای ماقبل خود دارد .

اقامه دعوی بر علیه يك یا چند نفر از مسئولین موجب اسقاط حق رجوع بسایر مسئولین برات نیست - اقامه کننده دعوی ملزم نیست ترتیب ظهر نویسی را از حیث تاریخ رعایت کند .

ضامنی که ضمانت برات دهنده یا محال علیه یا ظهر نویسی را کرده فقط با کسی مسئولیت تضامنی دارد که از او ضمانت نموده است .

ماده ۲۵۰ - هر يك از مسئولین تأدیه برات میتواند پرداخت را به تسلیم برات و اعتراضنامه و صورت حساب متفرعات و مخارج قانونی که باید بپردازد موکول کند .

ماده ۲۵۱ - هر گاه چند نفر از مسئولین برات ورشکست شوند دارنده برات می تواند در هر يك از غرما یا در تمام غرما برای وصول تمام طلب خود (وجه برات و متفرعات و مخارج قانونی) داخل شود تا اینکه طلب خود را کاملاً وصول

نماید - مدیر تصفیه هیچیک از ورشکستگان نمی تواند برای وجهی که صاحب چنین طلب پرداخته میشود بمدير تصفیه ورشکسته دیگر رجوع نماید مگر در صورتی که مجموع وجهی که از دارائی تمام ورشکستگان بصاحب طلب تخصیص می یابد بیش از میزان طلب او باشد در این صورت مازاد باید بترتیب تاریخ تعهد تا میزان وجهی که هر کدام پرداخته اند - جزء دارائی ورشکستگان محسوب گردد که بسایر ورشکسته ها حق رجوع دارند .

تبصره ۵ - مفاد این ماده در مورد ورشکستگی هر چند نفری نیز که برای پرداخت يك دين مسئولیت تضامنی داشته باشند مرعی خواهد بود .

مبحث هفتم - در پرداخت

ماده ۲۵۲ - پرداخت برات بانوع پولی که در آن معین شده بعمل می آید .

ماده ۲۵۳ - اگر دارنده برات به برات دهنده یا کسی که برات را باو منتقل کرده است پولی غیر از آن نوع که در برات معین شده است بدهد و آن برات در نتیجه نکول یا امتناع از قبول و یا عدم تأدیه اعتراض شود دارنده برات میتواند از دهنده برات یا انتقال دهنده نوع پولی را که داده یا نوع پولی که در برات معین شده مطالبه کند ولی از سایر مسئولین وجه برات جز نوع پولی که در برات معین شده قابل مطالبه نیست .

ماده ۲۵۴ - برات بوعده باید روز آخر وعده پرداخته شود .

ماده ۲۵۵ - روز رؤیت در برواتی که بوعده از رؤیت است و روز صدور برات در برواتی که بوعده از تاریخ صدور است حساب نخواهد شد .

ماده ۲۵۶ - شخصی که وجه برات را قبل از موعد تأدیه نموده در مقابل اشخاصی که نسبت بوجه برات حقی دارند مسئول است .

ماده ۲۵۷ - اگر دارنده برات به کسی که قبولی نوشته مهلتی برای پرداخت بدهد به ظهر نویسه های ماقبل خود و برات دهنده که بمهلت مزبور رضایت نداده اند حق رجوع نخواهد داشت .

ماده ۲۵۸ - شخصی که در سر وعده وجه برات را می پردازد بری الذمه محسوب میشود مگر آنکه وجه برات قانوناً در نزد او توقیف شده باشد .

ماده ۲۵۹ - پرداخت وجه برات ممکن است بموجب نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ بعمل آید در صورتیکه در روی آن نسخه قید شده باشد که پس از پرداخت وجه بموجب این نسخه نسخ دیگر از اعتبار ساقط است .

ماده ۲۶۰ - شخصی که وجه برات را برحسب نسخه بپردازد که در روی آن قبولی نوشته نشده در مقابل شخصی که نسخه قبولی شده را دارد مسئول پرداخت وجه آن است .

ماده ۲۶۱ - در صورت گم شدن برواتی که هنوز قبول نشده است صاحب آن می تواند وصول وجه آن را برحسب نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ تقاضا کند .

ماده ۲۶۲ - اگر نسخه مفقود نسخه باشد که قبولی در روی آن نوشته شده تقاضای پرداخت از روی نسخه های دیگر فقط بموجب امر محکمه پس از دادن ضامن بعمل می آید .

ماده ۲۶۳ - اگر شخصی که برات را گم کرده - اعم از اینکه قبولی نوشته شده یا نشده باشد میتواند نسخه ثانی یا ثالث یا رابع الخ را تحصیل نماید پس از اثبات اینکه برات متعلق باو است میتواند با دادن ضامن تأدیه وجه آنرا بموجب امر محکمه مطالبه کند .

ماده ۲۶۴ - اگر با وجود تقاضائی که در مورد مواد ۲۶۱ - ۲۶۲ و ۲۶۳

بعمل آمده است از تأدیه وجه برات امتناع شود صاحب برات مفقود میتواند تمام حقوق خود را بموجب اعتراضنامه محفوظ بدارد.

ماده ۲۶۵ - اعتراضنامه مذکور در ماده فوق باید در ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ وعده برات تنظیم شده و در مواعد و بترتیبی که در این قانون برای ابلاغ اعتراضنامه معین شده است به برات دهنده و ظهرنویسها ابلاغ گردد.

ماده ۲۶۶ - صاحب برات مفقود برای تحصیل نسخه ثانی باید بظهرنویسی که بلافاصله قبل از او بوده است رجوع نماید - ظهرنویس مزبور ملزم است بصاحب برات اختیارمراجعه بظهرنویس ماقبل خود داده و راهنمایی کند و همچنین هرظهرنویس باید اختیار رجوع بظهرنویس ماقبل خود بدهد تا به برات دهنده برسد - مخارج این اقدامات برعهده صاحب برات مفقود خواهد بود.

ظهرنویس در صورت امتناع از دادن اختیارمسئول تأدیه وجه برات و خساراتی است که برصاحب برات مفقود وارد شده است.

ماده ۲۶۷ - در صورتی که ضامن برات مفقود (رجوع بمواد ۲۶۲ و ۲۶۳) مدتی برای ضمانت خود معین نکرده باشد مدت ضمانت سه سال است و هر گاه در ظرف این سه سال رسماً مطالبه یا اقامه دعوی نشده باشد دیگر از این حیث دعوی بر علیه او در محکمه مسموع نخواهد بود.

ماده ۲۶۸ - اگر مبلغی از وجه برات پرداخته شود بهمان اندازه برات دهنده و ظهرنویسها بری می شوند و دارنده برات فقط نسبت به بقیه می تواند اعتراض کند.

ماده ۲۶۹ - محاکم نمی توانند بدون رضایت صاحب برات برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهند.

مبحث هشتم - تأدیه وجه برات بواسطه شخص ثالث

ماده ۲۷۰ - هر شخص ثالثی میتواند از طرف برات دهنده یا یکی از ظهرنویسها وجه برات اعتراض شده را کارسازی نماید - دخالت شخص ثالث و پرداخت وجه باید در اعتراضنامه یاد ذیل آن قید شود.

ماده ۲۷۱ - شخص ثالثی که وجه برات را پرداخته دارای تمام حقوق و وظایف دارنده برات است.

ماده ۲۷۲ - اگر وجه برات را شخص ثالث از طرف برات دهنده پرداخت تمام ظهرنویسها بری الذمه می شوند و اگر پرداخت وجه از طرف یکی از ظهرنویسها بعمل آید ظهرنویسهای بعد از او بری الذمه اند.

ماده ۲۷۳ - اگر دو شخص متفقاً هر يك از جانب یکی از مسئولین برات برای پرداخت وجه حاضر شوند پیشنهاد آن کس پذیرفته است که تأدیه وجه از طرف او عده زیادتری از مسئولین را بری الذمه میکند - اگر خود محال علیه پس از اعتراض برای تأدیه وجه حاضر شود بر هر شخص ثالثی ترجیح دارد.

مبحث نهم - حقوق و وظایف دارنده برات

ماده ۲۷۴ - نسبت به برواتی که وجه آن باید در ایران بر رؤیت یا بوعده از رؤیت تأدیه شود اعم از اینکه برات در ایران صادر شده باشد یا در خارجه دارنده برات مکلف است پرداخت یا قبولی آنرا در ظرف یکسال از تاریخ برات مطالبه نماید و الا حق رجوع بظهرنویسها و همچنین ببرات دهنده که وجه برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت.

ماده ۲۷۵ - اگر در برات اعم از اینکه در ایران صادر شده باشد یا در خارجه برای تقاضای قبولی مدت بیشتر یا کمتری مقرر شده باشد دارنده برات باید در همان

مدت قبولی برات را تقاضا نماید و الا حق رجوع بظهر نویسه‌ها و برات دهنده که وجه برات را بمحال علیه رسانیده است نخواهد داشت.

ماده ۲۷۶ - اگر ظهر نویسی برای تقاضای قبولی مدتی معین کرده باشد دارنده برات باید در مدت مزبور تقاضای قبولی نماید و الا در مقابل آن ظهر نویس نمیتواند از مقررات مربوطه بیروا استفاده کند.

ماده ۲۷۷ - هر گاه دارنده برات بر رؤیت یا بوعده که در یکی از شهرهای ایران صادر و باید در ممالک خارجه تأدیه شود در مواعد مقرر در مواد فوق قبولی نوشتن یا پرداخت وجه را مطالبه نکرده باشد مطابق مقررات همان مواد حق اوساقت خواهد شد.

ماده ۲۷۸ - مقررات فوق مانع نخواهد بود که بین دارنده برات و برات دهنده و ظهر نویسه‌ها قرار داد دیگری مقرر گردد.

ماده ۲۷۹ - دارنده برات باید روز وعده وجه برات را مطالبه کند.

ماده ۲۸۰ - امتناع از تأدیه وجه برات باید در ظرف ده روز از تاریخ وعده بوسیله نوشته که اعتراض عدم تأدیه نامیده میشود معلوم گردد.

ماده ۲۸۱ - اگر روز دهم تعطیل باشد اعتراض روز بعد آن بعمل خواهد آمد.

ماده ۲۸۲ - نه فوت محال علیه نه ورشکستگی او نه اعتراض نکولی دارنده برات را از اعتراض عدم تأدیه مستغنی نخواهد کرد.

ماده ۲۸۳ - در صورتیکه قبول کننده برات قبل از وعده ورشکست شود حق اعتراض برای دارنده برات باقی است.

ماده ۲۸۴ - دارنده براتیکه بعلت عدم تأدیه اعتراض شده است باید در ظرف ده روز از تاریخ اعتراض عدم تأدیه را بوسیله اظهارنامه رسمی یا امر اسله سفارشی دو قبضه بکسی که برات را باو واگذار نموده اطلاع دهد.

ماده ۲۸۵ - هر يك از ظهر نویسه‌ها نیز باید در ظرف ده روز از تاریخ دریافت اطلاع نامه فوق آنرا بهمان وسیله بظهر نویس سابق خود اطلاع دهد.

ماده ۲۸۶ - اگر دارنده براتیکه بایستی در ایران تأدیه شود و بعلت عدم پرداخت اعتراض شده بخواد از حقی که ماده ۲۴۹ برای او مقرر داشته استفاده کند باید در ظرف سه ماه از تاریخ اعتراض اقامه دعوی نماید.

تبصره ۵ - هر گاه محل اقامت مدعی علیه خارج از محلی باشد که وجه برات باید در آنجا پرداخته شود برای هر شش فرسخ بکرو ز اضافه خواهد شد.

ماده ۲۸۷ - در مورد برواتیکه باید در خارجه تأدیه شود اقامه دعوی بر علیه برات دهنده و یا ظهر نویس های مقیم ایران در ظرف ششماه از تاریخ اعتراض باید بعمل آید.

ماده ۲۸۸ - هر يك از ظهر نویسه‌ها بخواد از حقی که در ماده ۲۴۹ باو داده شده استفاده نماید باید در مواعدی که بموجب مواد ۲۸۶ و ۲۸۷ مقرر است اقامه دعوی کند و نسبت باو موعدا از فردای ابلاغ احضاریه محکمه محسوب است و اگر وجه برات را بدون اینکه بر علیه او اقامه دعوی شده باشد تأدیه نماید از فردای روز تأدیه محسوب خواهد شد.

ماده ۲۸۹ - پس از انقضاء مواعد مقرر در مواد فوق دعوی دارنده برات بر ظهر نویسه‌ها و همچنین دعوی هر يك از ظهر نویسه‌ها برید سابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۲۹۰ - پس از انقضاء مواعد فوق دعوی دارنده و ظهر نویسه‌های برات بر علیه برات دهنده نیز پذیرفته نمیشود مشروط بر اینکه برات دهنده ثابت نماید در سر وعده وجه برات را بمحال علیه رسانیده و در اینصورت دارنده برات فقط حق مراجعه بمحال علیه خواهد داشت.

ماده ۳۹۱ - اگر پس از انقضاء موعدی که برای اعتراض و ابلاغ اعتراضنامه یا برای اقامه دعوی مقرر است برات دهنده یا هر يك از ظهر نویسها بطریق محاسبه یا عنوان دیگر وجهی را که برای تأدیه برات بمحال علیه رسانیده بود مسترد دارد دارنده برات برخلاف مقررات دوماده قبل حق خواهد داشت که بر علیه دریافت کننده وجه اقامه دعوی نماید.

ماده ۳۹۲ - پس از اقامه دعوی محکمه مکلف است بمجرد تقاضای دارنده بر اینکه بعلت عدم تأدیه اعتراض شده است معادل وجه برات را از اموال مدعی علیه بعنوان تأمین توقیف نماید.

مبحث دهم - در اعتراض (پروتست)

ماده ۳۹۳ - اعتراض در موارد ذیل بعمل می آید:

- (۱) در مورد نکول.
- (۲) در مورد امتناع از قبول یا نکول.
- (۳) در مورد عدم تأدیه.

اعتراضنامه باید در يك نسخه تنظیم و بموجب امر محکمه بدایت بتوسط مأمور اجراء بمحل اقامت اشخاص ذیل ابلاغ شود:

- (۱) محال علیه.
 - (۲) اشخاصیکه در برات برای تأدیه وجه عندالاقضاء معین شده اند.
 - (۳) شخص ثالثی که برات را قبول کرده است.
- اگر در محلی که اعتراض بعمل می آید محکمه بدایت نباشد وظایف اوبارعايت ترتیب بعهدہ امین صلح یا رئیس ثبت اسناد یا حاکم محل خواهد بود.

ماده ۳۹۴ - اعتراضنامه باید مراتب ذیل را دارا باشد:

- (۱) سواد کامل برات با کلیه محتویات آن اعم از قبولی و ظهر نویسی و غیره.
 - (۲) امر بتأدیه وجه برات.
- مأمور اجرا باید حضور یا غیاب شخصیکه باید وجه برات را بدهد و علل امتناع از تأدیه یا از قبول و همچنین علل عدم امکان امضاء یا امتناع از امضاء را در ذیل اعتراضنامه قید و امضاء کند.

ماده ۳۹۵ - هیچ نوشته نمیتواند از طرف دارنده برات جایگیر اعتراضنامه شود مگر در موارد مندرجه در مواد ۲۶۱ - ۲۶۲ و ۲۶۳ راجع بمفقود شدن برات.

ماده ۳۹۶ - مأمور اجرا باید سواد صحیح اعتراضنامه را بمحل اقامت اشخاص مذکور در ماده ۲۹۳ بدهد.

ماده ۳۹۷ - دفتر محکمه یا دفتر مقاماتیکه وظیفه محکمه را انجام میدهند باید مفاد اعتراضنامه را روز بروز بترتیب تاریخ و نمره در دفتر مخصوصی که صفحات آن بتوسط رئیس محکمه یا قائم مقام او نمره و امضاء شده است ثبت نمایند - در صورتیکه محل اقامت برات دهنده یا ظهر نویس اولی در روی برات قید شده باشد دفتر محکمه باید آنها را توسط کاغذ سفارشی از علل امتناع از تأدیه مستحضر سازد.

مبحث یازدهم - برات رجوعی

ماده ۳۹۸ - برات رجوعی براتی است که دارنده برات اصلی پس از اعتراض برای دریافت وجه آن و مخارج صدور اعتراضنامه و تفاوت نرخ بعهدہ برات دهنده یا یکی از ظهر نویسها صادر میکند.

ماده ۳۹۹ - اگر برات رجوعی بعهدہ برات دهنده اصلی صادر شود تفاوت بین نرخ مکان تأدیه برات اصلی و نرخ مکان صدور آن بعهدہ او خواهد بود و اگر

برات رجوعی بعهده یکی از ظهرنویسها صادر شود مشارالیه باید از عهده تفاوت نرخ مکانی که برات اصلی را در آنجا معامله یا تسلیم کرده است و نرخ مکانی که برات رجوعی در آنجا صادر شده است بر آید.

ماده ۳۰۰ - به برات رجوعی باید صورت حسابی (حساب باز گشت) ضمیمه شود - در صورت حساب مزبور مراتب ذیل قید میگردد:

- ۱) اسم شخصی که برات رجوعی بعهده او صادر شده است.
- ۲) مبلغ اصلی برات اعتراض شده.
- ۳) مخارج اعتراضنامه و سایر مخارج معموله از قبیل حق العمل صراف و دلال و وجه تمبر و مخارج پست و غیره.
- ۴) مبلغ تفاوت نرخهای مذکور در ماده (۲۹۹).

ماده ۳۰۱ - صورت حساب مذکور در ماده قبل باید توسط دو نفر تاجر تصدیق شود بعلاوه لازم است برات اعتراض شده و سواد مصدقی از اعتراضنامه بصورت حساب مزبور ضمیمه گردد.

ماده ۳۰۲ - هر گاه برات رجوعی بعهده یکی از ظهرنویسها صادر شود بعلاوه بر مراتب مذکور در مواد ۳۰۰ و ۳۰۱ باید تصدیقنامه که تفاوت بین نرخ مکان تأدیه برات اصلی و مکان صدور آنرا معین نماید ضمیمه شود.

ماده ۳۰۳ - نسبت بیک برات صورت حساب باز گشت متعدد نمیتوان ترتیب داد و اگر برات رجوعی بعهده یکی از ظهرنویسها صادر شده باشد حساب باز گشت متوالیاً بتوسط ظهرنویسها پرداخته میشود تا به برات دهنده اولی برسد.

تحمیلات براتهای رجوعی را نمیتوان تماماً بریک نفر وارد ساخت - هر يك از ظهرنویسها و برات دهنده اولی فقط عهده دار يك خرج است.

ماده ۳۰۴ - خسارت تأخیر تأدیه مبلغ اصلی برات که بواسطه عدم تأدیه اعتراض شده است از روز اعتراض و خسارت تأخیر تأدیه مخارج اعتراض و مخارج برات رجوعی فقط از روز اقامه دعوی محسوب میشود.

مبحث دوازدهم - قوانین خارجی

ماده ۳۰۵ - در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است.

هر قسمت از سایر تعهدات براتی (تعهدات ناشی از ظهر نویسی - ضمانت - قبولی و غیره) نیز که در خارجه بوجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است.

معذلك اگر شرایط اساسی برات مطابق قانون ایران موجود و یا تعهدات براتی موافق قانون ایران صحیح باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده اند حق استناد باین ندارند که شرایط اساسی برات یا تعهدات براتی مقدم بر تعهد آنها مطابق با قوانین خارجی نیست.

ماده ۳۰۶ - اعتراض و بطور کلی هر اقدامی که برای حفظ حقوق ناشیه از برات و استفاده از آن در خارجه باید بعمل آید تابع قوانین مملکتی خواهد بود که آن اقدام باید در آنجا بشود.

فصل دوم - در فته طالب

ماده ۳۰۷ - فته طلب سندی است که بموجب آن امضاءکننده تعهد میکند مبلغی در موعد معین یا عندالمطالبه در وجه حامل یا شخص معین و یا بحواله کرد آن شخص کارسازی نماید.

ماده ۳۰۸ - فته طلب علاوه بر امضاء یا مهر باید دارای تاریخ و متضمن مراتب ذیل باشد :

(۱) مبلغی که باید تأدیه شود با تمام حروف .

(۲) گیرنده وجه .

(۳) تاریخ پرداخت .

ماده ۳۰۹ - تمام مقررات راجع به بروات تجارتنی (از مبحث چهارم الی آخر فصل اول این باب) در مورد فته طلب نیز لازم الرعایه است .

فصل سوم - چك

ماده ۳۱۰ - چك نوشته ایست که بموجب آن صادر کننده وجوهی را که در نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا بدیگری واگذار مینماید .

ماده ۳۱۱ - در چك باید محل و تاریخ صدور قید شده و بامضای صادر کننده برسد - پرداخت وجه نباید وعده داشته باشد .

ماده ۳۱۲ - چك ممکن است در وجه حامل یا شخص معین یا بحواله کرد باشد - ممکن است بصرف امضاء در ظهر بدیگری منتقل شود .

ماده ۳۱۳ - وجه چك باید بمحض ارائه کار سازی شود .

ماده ۳۱۴ - صدور چك ولو اینکه از محلی بمحل دیگر باشد ذاتاً عمل تجارتنی محسوب نیست لیکن مقررات این قانون از ضمانت صادر کننده و ظهر نویس ها و اعتراض و اقامه دعوی ضمان و مفقود شدن راجع به بروات شامل چك نیز خواهد بود .

ماده ۳۱۵ - اگر چك در همان مکانی که صادر شده است باید تأدیه گردد دارنده چك باید در ظرف پانزده روز از تاریخ صدور وجه آنرا مطالبه کند و اگر

از يك نقطه به نقطه دیگر ایران صادر شده باشد باید در ظرف چهل و پنج روز از تاریخ صدور چك مطالبه شود .

اگر دارنده چك در ظرف مواعد مذکور در این ماده پرداخت وجه آن را مطالبه نکند دیگر دعوی او بر علیه ظهر نویس مسموع نخواهد بود و اگر وجه چك بسببی که مربوط بمحال علیه است از بین برود دعوی دارنده چك بر علیه صادر کننده نیز در محکمه مسموع نیست .

ماده ۳۱۶ - کسی که وجه چك را دریافت میکند باید ظهر آنرا امضاء یا مهر نماید اگر چه چك در وجه حامل باشد .

ماده ۳۱۷ - مقررات راجعه به چك هائی که در ایران صادر شده است در مورد چك هائی که از خارجه صادر شده و باید در ایران پرداخته شود نیز رعایت خواهد شد - لیکن مهلتی که در ظرف آن دارنده چك می تواند وجه چك را مطالبه کند چهار ماه از تاریخ صدور است .

فصل چهارم - در مرور زمان

ماده ۳۱۸ - دعاوی راجعه به برات و فته طلب و چك که از طرف تجار یا برای امور تجارتنی صادر شده پس از انقضای پنجسال از تاریخ صدور اعتراضنامه و یا آخرین تعقیب قضائی در محاکم مسموع نخواهد بود مگر اینکه در ظرف این مدت رسماً اقرار به دین واقع شده باشد که در این صورت مبداء مرور زمان از تاریخ اقرار محسوب است در صورت عدم اعتراض مدت مرور زمان از تاریخ انقضاء مهلت اعتراض شروع میشود .

تبصره ۵ - مفاد این ماده در مورد بروات و چك و فته طلبهائی که قبل از تاریخ اجرای قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴ صادر

شده است قابل اجرا نبوده و این اسناد از حیث مرور زمان تابع مقررات مربوط بمرور زمان راجع باموال منقوله است.

ماده ۳۱۹ - اگر وجه برات یافته طلب یا چک را نتوان بواسطه حصول مرور زمان پنجسال مطالبه کرد دارنده برات یافته طلب یا چک میتواند تا حصول مرور زمان اموال منقوله وجه آنرا از کسی که بضرر او استفاده بلاجهت کرده است مطالبه نماید.

تبصره ۵ - حکم فوق در موردی نیز جاری است که برات یافته طلب یا چک یکی از شرایط اساسی مقرر در این قانون را فاقد باشد.

باب پنجم - اسناد در وجه حامل

ماده ۳۲۰ - دارنده هر سند در وجه حامل مالك و برای مطالبه وجه آن محق محسوب میشود مگر در صورت ثبوت خلاف. معذلك اگر مقامات صلاحیتدار قضائی یا پلیس تأدیه وجه آن سند را منع کند تأدیه وجه بحامل مدیون را نسبت بشخص ثالثی که ممکن است سند متعلق باو باشد بری نخواهد کرد.

ماده ۳۲۱ - جز در موردیکه حکم بطلان سند صادر شده مدیون سند در وجه حامل مکلف به تأدیه نیست مگر در مقابل اخذ سند.

ماده ۳۲۲ - در صورت گم شدن سند در وجه حامل که دارای ورقه‌های کوبین یا دارای ضمیمه برای تجدید اوراق کوبین باشد و همچنین در صورت گم شدن سند در وجه حامل که خود سند بدارنده آن حق میدهد ربح یا منفعتی را مرتباً دریافت کند برای اصدار حکم بطلان مطابق مقررات ذیل عمل خواهد شد.

ماده ۳۲۳ - مدعی باید در محکمه محل اقامت مدیون معلوم نماید سند در تصرف او بوده و فعلاً گم شده است.

اگر مدعی فقط اوراق کوبین یا ضمیمه مربوط بسند خود را گم کرده باشد ابراز خود سند کافی است.

ماده ۳۲۴ - اگر محکمه ادعای مدعی را بنا بر اوضاع و احوال قابل اعتماد دانست باید بوسیله اعلان در جرید بدارنده مجهول سند اخطار کند - هر گاه از تاریخ انتشار اولین اعلان تا سه سال سند را ابراز ننمود حکم بطلان آن صادر خواهد شد - محکمه میتواند لدی الاقتضاء مدتی بیش از سه سال تعیین کند.

ماده ۳۲۵ - بتقاضای مدعی محکمه میتواند بمدیون قدغن کند که وجه سند را بکسی نپردازد مگر پس از گرفتن ضامن یا تأمینتی که محکمه تصویب نماید.

ماده ۳۲۶ - در مورد گم شدن اوراق کوبین نسبت بکوپینهایی که در ضمن جریان دعوی لازم التأدیه میشود بترتیب مقرر در مواد ۳۳۲ و ۳۳۳ عمل خواهد شد.

ماده ۳۲۷ - اخطار مذکور در ماده ۳۲۴ باید سه دفعه در مجله رسمی منتشر شود محکمه میتواند بعلاوه اعلان در جرید دیگر را نیز مقرر دارد.

ماده ۳۲۸ - اگر پس از اعلان فوق سند مفقود ابراز شود محکمه بمدعی مهلت متناسبی داده و اخطار خواهد کرد که هر گاه تا انقضای مهلت دعوی خود را تعقیب و دلائل خود را اظهار نکند محکوم شده و سند به ابراز کننده آن مسترد خواهد گردید.

ماده ۳۲۹ - اگر در ظرف مدتی که مطابق ماده ۳۲۴ مقرر و اعلان شده سند ابراز نگردد محکمه حکم بطلان آن را صادر خواهد نمود.

ماده ۳۳۰ - ابطال سند فوراً بوسیله درج در مجله رسمی و هر وسیله دیگری که محکمه مقتضی بداند به اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۳۳۱ - پس از صدور حکم ابطال مدعی حق دارد تقاضا کند بخرج او

سند جدید یا لدی الاقتضاء اوراق کوپن تازه باو بدهند. اگر سند حال شده باشد مدعی حق تقاضای تأدیه خواهد داشت.

ماده ۳۳۳ - هرگاه سند گم شده از اسناد مذکور در ماده (۳۲۲) نباشد بترتیب ذیل رفتار خواهد شد:

محکمه در صورتیکه ادعای مدعی سبق تصرف و گم کردن سند را قابل اعتماد دید حکم میدهد مدیون وجه سند را فوراً در صورتیکه حال باشد و پس از انقضای اجل - در صورت مؤجل بودن - بصندوق عدلیه بسپارد.

ماده ۳۳۳ - اگر قبل از انقضای مدت مرور زمانی که وجه سند مفقود پس از آن مدت قابل مطالبه نیست سند ابراز شد مطابق ماده ۳۲۸ رفتار والا وجهی که در صندوق عدلیه امانت گذاشته شده بمدعی داده میشود.

ماده ۳۳۴ - مقررات این باب شامل اسکناس نیست.

باب ششم - دلالی

فصل اول - کلیات

ماده ۳۳۵ - دلال کسی است که در مقابل اجرت واسطه انجام معاملاتی شده یا برای کسیکه میخواهد معاملاتی نماید طرف معامله پیدا میکند. اصولاً قرارداد دلالی تابع مقررات راجع بوکالت است.

ماده ۳۳۶ - دلال میتواند در رشته های مختلف دلالی نموده و شخصاً نیز تجارت کند.

ماده ۳۳۷ - دلال باید در نهایت صحت و از روی صداقت طرفین معامله را از جزئیات راجعه به معامله مطلع سازد ولو اینکه دلالی را فقط برای یکی از طرفین بکند - دلال در مقابل هر یک از طرفین مسئول تقلب و تقصیرات خود میباشد.

ماده ۳۳۸ - دلال نمیتواند عوض یکی از طرفین معامله قبض وجه یا تأدیه دین نماید و یا آنکه تعهدات آنها را بموقع اجرا گذارد مگر اینکه اجازه نامه مخصوصی داشته باشد.

ماده ۳۳۹ - دلال مسئول تمام اشیاء و اسنادی است که در ضمن معاملات باو داده شده مگر اینکه ثابت نماید که ضایع یا تلف شدن اشیاء یا اسناد مزبوره مربوط بشخص او نبوده است.

ماده ۳۴۰ - در موردیکه فروش از روی نمونه باشد دلال باید نمونه مال التجاره را تا موقع ختم معامله نگاه بدارد مگر اینکه طرفین معامله او را از این قید معاف دارند.

ماده ۳۴۱ - دلال میتواند در زمان واحد برای چند آمر در یک رشته یا رشته های مختلف دلالی کند ولی در اینصورت باید آمرین را از این ترتیب و امور دیگری که ممکن است موجب تغییر رأی آنها شود مطلع نماید.

ماده ۳۴۲ - هرگاه معامله بتوسط دلال واقع و نوشتجات و اسنادی راجع به آن معامله بین طرفین بتوسط او رد و بدل شود در صورتیکه امضاها راجع باشخصی باشد که بتوسط او معامله را کرده اند دلال ضامن صحت و اعتبار امضاهای نوشتجات و اسناد مزبور است.

ماده ۳۴۳ - دلال ضامن اعتبار اشخاصی که برای آنها دلالی میکند و ضامن اجرای معاملاتی که بتوسط او می شود نیست.

ماده ۳۴۴ - دلال در خصوص ارزش یا جنس مال التجاره که مورد معامله بوده مسئول نیست مگر اینکه ثابت شود تقصیر از جانب او بوده.

ماده ۳۴۵ - هرگاه طرفین معامله یا یکی از آنها باعتبار تعهد شخص دلال

معامله نمود دلال ضامن معامله است .

ماده ۳۴۶- در صورتیکه دلال در نفس معامله منتفع یا سهم باشد باید بطرفی که این نکته را نمیداند اطلاع دهد و الا مسئول خسارات وارده بوده و بعلاوه به پانصد تا سه هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد .

ماده ۳۴۷- در صورتیکه دلال در معامله سهم باشد با امر خود متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود .

فصل دوم - اجرت دلال و مخارج

ماده ۳۴۸- دلال نمی تواند حق دلالتی را مطالبه کند مگر در صورتیکه معامله بر اهنمائی یا وساطت او تمام شده باشد .

ماده ۳۴۹- اگر دلال بر خلاف وظیفه خود نسبت به کسی که باو مأموریت داده بنفع طرف دیگر معامله اقدام نماید و یا بر خلاف عرف تجارتنی محل از طرف مزبور وجهی دریافت و یا وعده وجهی را قبول کند مستحق اجرت و مخارجی که کرده نخواهد بود بعلاوه محکوم بمجازات مقرر برای خیانت در امانت خواهد شد .

ماده ۳۵۰- هر گاه معامله مشروط بشرط تعلیقی باشد دلال پس از حصول شرط مستحق اجرت خواهد بود .

ماده ۳۵۱- اگر شرط شده باشد مخارجی که دلال میکنند باو داده شود دلال مستحق اخذ مخارج خواهد بود ولو آنکه معامله سر نگیرد . همین ترتیب در موردی نیز جاری است که عرف تجارتنی محل به پرداخت مخارجی که دلال کرده حکم کند .

ماده ۳۵۲- در صورتیکه معامله برضایت طرفین یا بواسطه یکی از خیارات

قانونی فسخ بشود حق مطالبه دلالتی از دلال سلب نمی شود مشروط بر اینکه فسخ معامله مستند به دلال نباشد .

ماده ۳۵۳- دلالتی معاملات ممنوعه اجرت ندارد .

ماده ۳۵۴- حق الزحمه دلال بعهده طرفی است که او را مأمور انجام معامله نموده مگر اینکه قرارداد خصوصی غیر این ترتیب را مقرر بدارد .

ماده ۳۵۵- حق الزحمه دلال بواسطه قرارداد مخصوصی باید معین شده باشد و الا محکمه با رجوع باهل خبره و رعایت مقتضیات زمانی و مکانی و نوع معامله حق الزحمه را معین خواهد کرد .

فصل سوم - دفتر

ماده ۳۵۶- هر دلال باید دفتری داشته و کلیه معاملاتی را که بدلالتی او انجام گرفته بترتیب ذیل در آن ثبت نماید :

- (۱) اسم متعاملین .
 - (۲) مالی که موضوع معامله است .
 - (۳) نوع معامله .
 - (۴) شرایط معامله با تشخیص باینکه تسلیم موضوع معامله فوری است یا بوعده است .
 - (۵) عوض مالی که باید پرداخته شود و تشخیص اینکه فوری است یا بوعده است وجه نقد است یا مال التجاره یا برات در صورتیکه برات باشد بر رؤیت است یا بوعده .
 - (۶) امضاء طرفین معامله مطابق مقررات نظامنامه وزارت عدلیه .
- دفتر دلالتی تابع کلیه مقررات راجع بدفاتر تجارتنی است .

باب هفتم

حق العمل کاری (کمسیون)

ماده ۳۵۷ - حق العمل کار کسی است که باسم خود ولی بحساب دیگری (آمر) معاملات کرده و در مقابل حق العملی دریافت میدارد.

ماده ۳۵۸ - جز در مواردی که بموجب مواد ذیل استثناء شده مقررات راجعه بوکالت در حق العمل کاری نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۳۵۹ - حق العمل کار باید آمر را از جریان اقدامات خود مستحضر داشته و مخصوصاً در صورت انجام مأموریت این نکته را بفوریت باو اطلاع دهد.

ماده ۳۶۰ - حق العمل کار مکلف به بیمه کردن اموالی که موضوع معامله است نیست مگر اینکه آمر دستور داده باشد.

ماده ۳۶۱ - اگر مال التجاره که برای فروش نزد حق العمل کار ارسال شده دارای عیوب ظاهری باشد حق العمل کار باید برای محفوظ داشتن حق رجوع بر علیه متصدی حمل و نقل و تعیین میزان خسارات بحری (آواری) بوسایل مقتضیه و محافظت مال التجاره اقدامات لازمه بعمل آورده و آمر را از اقدامات خود مستحضر کند والا مسئول خسارات ناشیه از این غفلت خواهد بود.

ماده ۳۶۲ - اگر بیم فساد سریع مال التجاره رود که نزد حق العمل کار برای فروش ارسال شده حق العمل کار می تواند و حتی در صورتیکه منافع آمر ایجاب کند مکلف است مال التجاره را با اطلاع مدعی العموم محلی که مال التجاره در آنجا است یا نماینده او بفروش برساند.

ماده ۳۶۳ - اگر حق العمل کار مال التجاره را به کمتر از حد اقل قیمتی که آمر معین کرده بفروش رساند مسئول تفاوت خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید

از ضرر بیشتری احتراز کرده و تحصیل اجازه آمر در موقع مقدور نبوده است.

ماده ۳۶۴ - اگر حق العمل کار تقصیر کرده باشد باید از عهده کلیه خساراتی نیز که از عدم رعایت دستور آمر ناشی شده بر آید.

ماده ۳۶۵ - اگر حق العمل کار مال التجاره را به کمتر از قیمتی که آمر معین کرده بخرد و یا به بیشتر از قیمتی که آمر تعیین نموده بفروش رساند حق استفاده از تفاوت نداشته و باید آنرا در حساب آمر محسوب دارد.

ماده ۳۶۶ - اگر حق العمل کار بدون رضایت آمر مالی را به نسیه بفروشد یا پیش قسطی دهد ضررهای ناشیه از آن متوجه خود او خواهد بود معذالك اگر فروش به نسیه داخل در عرف تجارتنی محل باشد حق العمل کار مأذون بآن محسوب می شود مگر در صورت دستور مخالف آمر.

ماده ۳۶۷ - حق العمل کار در مقابل آمر مسئول پرداخت وجوه و یا انجام سایر تعهدات طرف معامله نیست مگر اینکه مجاز در معامله باعتبار نبوده و یا شخصاً ضمانت طرف معامله را کرده و یا عرف تجارتنی بلد او را مسئول قرار دهد.

ماده ۳۶۸ - مخارجی که حق العمل کار کرده و برای انجام معامله و نفع آمر لازم بوده و همچنین هر مساعده که بنفع آمر داده باشد باید اصلاً و منفعتاً به حق العمل کار مسترد شود.

حق العمل کار میتواند مخارج انبارداری و حمل و نقل را نیز بحساب آمر گذارد.

ماده ۳۶۹ - وقتی حق العمل کار مستحق حق العمل میشود که معامله اجرا شده و یا عدم اجرای آن مستند بفعل آمر باشد.

نسبت باموریکه در نتیجه علل دیگری انجام پذیر نشده حق العمل کار برای اقدامات خود فقط مستحق اجرتی خواهد بود که عرف و عادت محل معین مینماید.

ماده ۳۷۰ - اگر حق العمل کار نادرستی کرده و مخصوصاً در موردی که بحساب آمر قیمتی علاوه بر قیمت خرید و یا کمتر از قیمت فروش محسوب دارد مستحق حق العمل نخواهد بود - بعلاوه در دو صورت اخیر آمر میتواند خود حق العمل کار را خریدار یا فروشنده محسوب کند.

قبصره - دستور فوق مانع از اجرای مجازاتی که برای خیانت در امانت مقرر است نیست.

ماده ۳۷۱ - حق العمل کار در مقابل آمر برای وصول مطالبات خود از او نسبت باموالی که موضوع معامله بوده و یا نسبت بقیمتی که اخذ کرده - حق حبس خواهد داشت.

ماده ۳۷۲ - اگر فروش مال ممکن نشده و یا آمر از اجازه فروش رجوع کرده و مال التجاره را بیش از حد متعارف نزد حق العمل کار بگذارد حق العمل کار می تواند آنرا بانظارت مدعی العموم بدایت محل یا نماینده او بطریق مزایده بفروش برساند.

اگر آمر در محل نبوده و در آنجا نماینده نیز نداشته باشد فروش بدون حضور او یا نماینده او بعمل خواهد آمد ولی در هر حال قبلاً باید باو اخطار به رسمی ارسال گردد مگر اینکه اموال از جمله اموال سریع الفساد باشد.

ماده ۳۷۳ - اگر حق العمل کار مأمور بخريد یا فروش مال التجاره یا اسناد تجارتي و یا سایر اوراق بها داری باشد که مظنه بورسی یا بازاری دارد میتواند چیزی را که مأمور بخريد آن بوده خود شخصاً بعنوان فروشنده تسليم بکند و یا چیز را که مأمور بفروش آن بوده شخصاً بعنوان خریدار نگاهدارد مگر اینکه آمر دستور مخالفی داده باشد.

ماده ۳۷۴ - در مورد ماده فوق حق العمل کار باید قیمت را بر طبق مظنه بورسی یا نرخ بازار در روزی که وکالت خود را انجام میدهد منظور دارد و حق خواهد داشت که هم حق العمل و هم مخارج عادیه حق العمل کاری را برداشت کند.

ماده ۳۷۵ - در هر موردیکه حق العمل کار شخصاً میتواند خریدار یا فروشنده واقع شود اگر انجام معامله را به آمر بدون تعیین طرف معامله اطلاع دهد خود طرف معامله محسوب خواهد شد.

ماده ۳۷۶ - اگر آمر از امر خود رجوع کرده و حق العمل کار قبل از ارسال خبر انجام معامله از این رجوع مستحضر گردد دیگر نمیتواند شخصاً خریدار یا فروشنده واقع شود.

باب هشتم - قرارداد حمل و نقل

ماده ۳۷۷ - متصدی حمل و نقل کسی است که در مقابل اجرت حمل اشیاء را بعهدہ میگیرد.

ماده ۳۷۸ - قرار داد حمل و نقل تابع مقررات وکالت خواهد بود مگر در مواردیکه ذیلاً استثناء شده باشد.

ماده ۳۷۹ - ارسال کننده باید نکات ذیل را باطلاع متصدی حمل و نقل برساند: آدرس صحیح مرسل الیه - محل تسليم مال - عده عدل یا بسته و طرز عدل بندی - وزن و محتوی عدل ها - مدتی که مال باید در آن مدت تسليم شود - راهی که حمل باید از آن راه بعمل آید - قیمت اشیائی که گرانها است.

خسارات ناشیه از عدم تعیین نکات فوق و یا از تعیین آنها بغلط متوجه ارسال کننده خواهد بود.

ماده ۳۸۰ - ارسال کننده باید مواظبت نماید که مال التجاره بطرز مناسبی

عدل بندی شود - خسارات بحری (آواری) ناشی از عیوب عدل بندی بعهدہ ارسال کننده است .

ماده ۳۸۱ - اگر عدل بندی عیب ظاهر داشته و متصدی حمل و نقل مال را بدون قید عدم مسئولیت قبول کرده باشد مسئول آواری خواهد بود .

ماده ۳۸۲ - ارسال کننده میتواند مادام که مال التجاره در ید متصدی حمل و نقل است آنرا بایر داخت مخارجی که متصدی حمل و نقل کرده و خسارات او پس بگیرد .

ماده ۳۸۳ - در موارد ذیل ارسال کننده نمیتواند از حق استرداد مذکور در ماده ۳۸۲ استفاده کند :

۱ - در صورتیکه بار نامه توسط ارسال کننده تهیه و بوسیله متصدی حمل و نقل بمرسل الیه تسلیم شده باشد .

۲ - در صورتیکه متصدی حمل و نقل رسیدی بار سال کننده داده و ارسال کننده نتواند آنرا پس دهد .

۳ - در صورتیکه متصدی حمل و نقل بمرسل الیه اعلام کرده باشد که مال التجاره بمقصد رسیده و باید آنرا تحویل گیرد .

۴ - در صورتیکه پس از وصول مال التجاره بمقصد مرسل الیه تسلیم آنرا تقاضا کرده باشد .

در این موارد متصدی حمل و نقل باید مطابق دستور مرسل الیه عمل کند معذالك اگر متصدی حمل و نقل رسیدی بار سال کننده داده مادام که مال التجاره بمقصد تر رسیده مکلف بر عایت دستور مرسل الیه نخواهد بود مگر اینکه رسیدی بمرسل الیه تسلیم شده باشد .

ماده ۳۸۴ - اگر مرسل الیه مال التجاره را قبول نکند و یا مخارج و سایر

مطالبات متصدی حمل و نقل بابت مال التجاره تأدیه نشود و با مرسل الیه دسترسی نباشد متصدی حمل و نقل باید مراتب را با اطلاع ارسال کننده رسانیده و مال التجاره را موقتاً نزد خود بطور امانت نگاهداشته یا نزد ثالثی امانت گذارد و در هر دو صورت مخارج و هر نقص و عیب بعهدہ ارسال کننده خواهد بود .

اگر ارسال کننده و یا مرسل الیه در مدت مناسبی تکلیف مال التجاره را معین نکند متصدی حمل و نقل میتواند مطابق ماده ۳۶۲ آنرا بفروش برساند .

ماده ۳۸۵ - اگر مال التجاره در معرض تضییع سریع باشد و یا قیمتی که میتوان برای آن فرض کرد با مخارجی که برای آن شده تکافو ننماید متصدی حمل و نقل باید فوراً مراتب را با اطلاع مدعی العموم بدایت محل یا نماینده او رسانیده و با نظارت او مال را بفروش رساند .

حتی المقدور ارسال کننده و مرسل الیه را باید از اینکه مال التجاره بفروش خواهد رسید مسبق نمود .

ماده ۳۸۶ - اگر مال التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل و نقل مسئول قیمت آن خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن مربوط بجنس خود مال التجاره یا مستند بتقصیر ارسال کننده و یا مرسل الیه و یا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده اند و یا مربوط بحوادثنی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمیتوانست از آن جلوگیری نماید قرار داد طرفین میتواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیادتر از قیمت کامل مال التجاره معین نماید .

ماده ۳۸۷ - در مورد خسارات ناشیه از تأخیر تسلیم یا نقص یا خسارات بحری (آواری) مال التجاره نیز متصدی حمل و نقل در حدود ماده فوق مسئول خواهد بود .

خسارات مزبور نمی تواند از خساراتی که ممکن بود در صورت تلف شدن تمام

مال التجاره حکم به آن شود تجاوز نماید مگر اینکه قرار داد طرفین خلاف این ترتیب را مقرر داشته باشد.

ماده ۳۸۸ - متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده اعم از اینکه خود مباشرت بحمل و نقل کرده و یا حمل و نقل کننده دیگر را مأمور کرده باشد - بدیهی است که در صورت اخیر حق رجوع او به متصدی حمل و نقلی که از جانب او مأمور شده محفوظ است.

ماده ۳۸۹ - متصدی حمل و نقل باید بمحض وصول مال التجاره مرسل الیه را مستحضر نماید.

ماده ۳۹۰ - اگر مرسل الیه میزان مخارج و سایر وجوهی را که متصدی حمل و نقل بابت مال التجاره مطالبه مینماید قبول نکند حق تقاضای تسلیم مال التجاره را نخواهد داشت مگر اینکه مبلغ متنازع فیه را تا ختم اختلاف در صندوق عدلیه امانت گذارد.

ماده ۳۹۱ - اگر مال التجاره بدون هیچ قیدی قبول و کرایه آن تأدیه شود دیگر بر علیه متصدی حمل و نقل دعوی پذیرفته نخواهد شد مگر در مورد تدلیس یا تقصیر عمده بعلاوه متصدی حمل و نقل مسئول آواری غیر ظاهر نیز خواهد بود در صورتیکه مرسل الیه آن آواری را در مدتیکه مطابق اوضاع و احوال رسیدگی بمال التجاره ممکن بود بعمل آید و یا بایستی بعمل آمده باشد مشاهده کرده و فوراً پس از مشاهده بمتصدی حمل و نقل اطلاع دهد در هر حال این اطلاع باید منتها تا هشت روز بعد از تحویل گرفتن مال التجاره داده شود.

ماده ۳۹۲ - در هر موردی که بین متصدی حمل و نقل و مرسل الیه اختلاف باشد محکمه صلاحیتدار محل می تواند بتقاضای یکی از طرفین امر دهد مال التجاره نزد

ثالثی امانت گذارده شده و بالدی الاقتضاء فروخته شود در صورت اخیر فروش باید پس از تنظیم صورت مجلسی حاکی از آنکه مال التجاره در چه حال بوده بعمل آید. بوسیله پرداخت تمام مخارج و وجوهی که بابت مال التجاره ادعا می شود و یا سپردن آن بصندوق عدلیه از فروش مال التجاره می توان جلو گیری کرد.

ماده ۳۹۳ - نسبت بدعوی خسارت بر علیه متصدی حمل و نقل مدت مرور زمان یکسال است - مبدأ این مدت در صورت تلف یا گم شدن مال التجاره و یا تأخیر در تسلیم روزی است که تسلیم بایستی در آن روز بعمل آمده باشد و در صورت خسارات بحری (آواری) روزی که مال بمرسل الیه تسلیم شده.

ماده ۳۹۴ - حمل و نقل بوسیله پست تابع مقررات این باب نیست.

باب نهم - قائم مقام تجار تی و سایر نمایندگان تجار تی

ماده ۳۹۵ - قائم مقام تجار تی کسی است که رئیس تجار تخانه او را برای انجام کلیه امور مربوطه به تجار تخانه یا یکی از شعب آن نایب خود قرار داده و امضای او برای تجار تخانه الزام آور است.

سمت مزبور ممکن است کتباً داده شود یا عملاً.

ماده ۳۹۶ - تحدید اختیارات قائم مقام تجار تی در مقابل اشخاصی که از آن اطلاع نداشته اند معتبر نیست.

ماده ۳۹۷ - قائم مقامی تجار تی ممکن است بچند نفر مجتمعاً داده شود باقید اینکه تا تمام امضاء نکنند تجار تخانه ملزم نخواهد شد ولی در مقابل اشخاص ثالثی که از این قید اطلاع نداشته اند فقط در صورتی می توان از آن استفاده کرد که این قید مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

ماده ۳۹۸ - قائم مقام تجار تی بدون اذن رئیس تجار تخانه نمی تواند کسی

را در کلیه کارهای تجارتخانه نایب خود قرار دهد.

ماده ۳۹۹ - عزل قائم مقام تجارتهی که وکالت او به ثبت رسیده و اعلان شده باید مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شود و الا در مقابل ثالثی که که از عزل مطلع نبوده و کالت باقی محسوب می شود.

ماده ۴۰۰ - بافوت یا حجر رئیس تجارتخانه قائم مقام تجارتهی منعزل نیست - با انحلال شرکت قائم مقام تجارتهی منعزل است.

ماده ۴۰۱ - وکالت سایر کسانی که در قسمتی از امور تجارتخانه یا شعبه تجارتخانه سمت نمایندگی دارند تابع مقررات عمومی راجع بوکالت است.

باب دهم - ضمانت

ماده ۴۰۲ - ضامن وقتی حق دارد از مضمون له تقاضا نماید که بدو بمدیون اصلی رجوع کرده و در صورت عدم وصول طلب باو رجوع نماید که بین طرفین (خواه ضمن قرار داد مخصوص خواه در خود ضمانت نامه) این ترتیب مقرر شده باشد.

ماده ۴۰۳ - در کلیه مواردی که بموجب قوانین یا موافق قرار داد های خصوصی ضمانت تضامنی باشد طلبکار می تواند بضمامن و مدیون اصلی مجتماً رجوع کرده یا پس از رجوع بیکی از آنها وعدم وصول طلب خود برای تمام بابقیه طلب بدیگری رجوع نماید.

ماده ۴۰۴ - حکم فوق در موردی نیز جاری است که چند نفر بموجب قرارداد یا قانون متضامناً مسئول انجام تعهدی باشند.

ماده ۴۰۵ - قبل از رسیدن اجل دین اصلی ضامن ملزم بتأدیه نیست و لو اینکه بواسطه ورشکستگی یا فوت مدیون اصلی دین مؤجل او حال شده باشد.

ماده ۴۰۶ - ضمان حال از قاعده فوق مستثنی است.

ماده ۴۰۷ - اگر حق مطالبه دین اصلی مشروط باخطار قبلی است این اخطار نسبت بضمامن نیز باید بعمل آید.

ماده ۴۰۸ - همینکه دین اصلی بنحوی از انحاء ساقط شد ضامن نیز بری می شود.

ماده ۴۰۹ - همینکه دین حال شد ضامن می تواند مضمون له را بدریافت طلب یا انصراف از ضمان ملزم کند ولو ضمان مؤجل باشد.

ماده ۴۱۰ - استنکاف مضمون له از دریافت طلب یا امتناع از تسلیم وثیقه - اگر دین باوثیقه بوده - ضامن را فوراً و بخودی خود بری خواهد ساخت.

ماده ۴۱۱ - پس از آنکه ضامن دین اصلی را پرداخت مضمون له باید تمام اسناد و مدارکی را که برای رجوع ضامن بمضمون عنه لازم و مفید است باو داده و اگر دین اصلی باوثیقه باشد آنرا بضمامن تسلیم نماید - اگر دین اصلی وثیقه غیر منقول داشته مضمون عنه مکلف بانجام تشریفات است که برای انتقال وثیقه بضمامن لازم است.

باب یازدهم - در ورشکستگی

فصل اول - در کلیات

ماده ۴۱۲ - ورشکستگی تاجر یا شرکت تجارتهی در نتیجه توقف از تأدیه وجوهی که برعهده او است حاصل می شود.

حکم ورشکستگی تاجری را که حین الفوت در حال توقف بوده تا یکسال بعد از مرگ او نیز میتوان صادر نمود.

فصل دوم - در اعلان ورشکستگی و اثرات آن

ماده ۴۱۳ - تاجر باید در ظرف سه روز از تاریخ وقفه که در تأدیه قروض یا

سایر تعهدات نقدی او حاصل شده است توقف خود را بدفتر محکمه بدایت محل اقامت خود اظهار نموده صورت حساب دارائی و کلیه دفاتر تجارتي خود را بدفتر محکمه مزبور تسليم نمايد .

ماده ۴۱۴ - صورتحساب مذکور در ماده فوق باید مورخ بوده و بامضاء تاجر رسیده و متضمن مراتب ذیل باشد :

- (۱) تعداد و تقویم کلیه اموال منقول و غیر منقول تاجر متوقف بطور مشروح .
- (۲) صورت کلیه قروض و مطالبات .
- (۳) صورت نفع و ضرر و صورت مخارج شخصی .

در صورت توقف شرکتهای تضامنی - مختلط یا نسبی اسامی و محل اقامت کلیه شرکاء ضامن نیز باید ضمیمه شود .

ماده ۴۱۵ - ورشکستگی تاجر بحکم محکمه بدایت در موارد ذیل اعلام می شود :

الف) بر حسب اظهار خود تاجر .

ب) بموجب تقاضای يك یا چند نفر از طلبکارها .

ج) بر حسب تقاضای مدعی العموم بدایت .

ماده ۴۱۶ - محکمه باید در حکم خود تاریخ توقف تاجر را معین نماید و اگر در حکم معین نشد تاریخ حکم تاریخ توقف محسوب است .

ماده ۴۱۷ - حکم ورشکستگی بطور موقت اجرا میشود .

ماده ۴۱۸ - تاجر ورشکسته از تاریخ صدور حکم از مداخله در تمام اموال خود حتی آنچه که ممکن است در مدت ورشکستگی عاید او گردد ممنوع است . در کلیه اختیارات و حقوق مالی ورشکسته که استفاده از آن مؤثر در تأدیه دیون او

باشد مدیر تصفیه قائم مقام قانونی ورشکسته بوده و حق دارد بجای او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کند .

ماده ۴۱۹ - از تاریخ حکم ورشکستگی هر کس نسبت بتاجر ورشکسته دعوائی از منقول یا غیر منقول داشته باشد باید بر مدیر تصفیه اقامه یا بطرفیت او تعقیب کند - کلیه اقدامات اجرائی نیز مشمول همین دستور خواهد بود .

ماده ۴۲۰ - محکمه هر وقت صلاح بداند میتواند ورود تاجر ورشکسته را بعنوان شخص ثالث در دعوی مطروحه اجازه دهد .

ماده ۴۲۱ - همینکه حکم ورشکستگی صادر شد قروض مؤجل با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت بمدت بقروض حال مبدل میشود .

ماده ۴۲۲ - هر گاه تاجر ورشکسته فته طلبی داده یا براتی صادر کرده که قبول نشده یا براتی را قبولی نوشته سایر اشخاصیکه مسئول تأدیه وجه فته طلب یا برات میباشند باید با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت بمدت وجه آنرا نقداً بپردازند یا تأدیه آنرا در سر وعده تأمین نمایند .

ماده ۴۲۳ - هر گاه تاجر بعد از توقف معاملات ذیل را بنماید باطل و بلااثر خواهد بود :

(۱) هر صلح محاباتی یا هبه و بطور کلی هر نقل و انتقال بلاعوض اعم از اینکه راجع بمنقول یا غیر منقول باشد .

(۲) تأدیه هر قرض اعم از حال یا مؤجل بهر وسیله که بعمل آمده باشد .

(۳) هر معامله که مالی از اموال منقول یا غیر منقول تاجر را مقید نماید و بضرر طلبکاران تمام شود .

ماده ۴۲۴ - هر گاه در نتیجه اقامه دعوی از طرف مدیر تصفیه یا طلبکاری

براشخاصیکه با تاجر طرف معامله بوده یا بر قائم مقام قانونی آنها ثابت شود تاجر متوقف قبل از تاریخ توقف خود برای فرار از ادای دین یا برای اضرار به طلبکارها معامله نموده که متضمن ضرری بیش از ربع قیمت حین معامله بوده است آن معامله قابل فسخ است مگر اینکه طرف معامله قبل از صدور حکم فسخ تفاوت قیمت را بپردازد دعوی فسخ در ظرف دو سال از تاریخ وقوع معامله در محکمه پذیرفته میشود.

ماده ۴۲۵ - هر گاه محکمه بموجب ماده قبل حکم فسخ معامله را صادر نماید محکوم علیه باید پس از قطعی شدن حکم مالی را که موضوع معامله بوده است عیناً بمدير تصفیه تسلیم و قیمت حین معامله آن را قبل از آنکه دارائی تاجر بفرما تقسیم شود دریافت دارد و اگر عین مال مزبور در تصرف او نباشد تفاوت قیمت را خواهد داد.

ماده ۴۲۶ - اگر در محکمه ثابت شود که معامله بطور صوری یا مسبوق بتبانی بوده است آن معامله خود بخود باطل - عین و منافع مالیکه موضوع معامله بوده مسترد و طرف معامله اگر طلبکار شود جزو غرما حصه خواهد برد.

فصل سوم - در تعیین عضو ناظر

ماده ۴۲۷ - در حکمیکه بموجب آن ورشکستگی تاجر اعلام میشود محکمه بکنفر را بسمت عضو ناظر معین خواهد کرد.

ماده ۴۲۸ - عضو ناظر مکلف بنظارت در اداره امور راجعه بورشکستگی و سرعت جریان آن است.

ماده ۴۲۹ - تمام منازعات ناشیه از ورشکستگی را که حل آن از صلاحیت محکمه است عضو ناظر بمحکمه راپرت خواهد داد.

ماده ۴۳۰ - شکایت از تصمیمات عضو ناظر فقط در مواردی ممکن است که این قانون معین نموده.

ماده ۴۳۱ - مرجع شکایت محکمه است که عضو ناظر را معین کرده.

ماده ۴۳۲ - محکمه همیشه می تواند عضو ناظر را تبدیل و دیگر را بجای او بگمارد.

فصل چهارم - در اقدام بمهر و موم و سایر اقدامات اولیه

نسبت بورشکسته

ماده ۴۳۳ - محکمه در حکم ورشکستگی امر بمهر و موم را نیز میدهد.

ماده ۴۳۴ - مهر و موم باید فوراً توسط عضو ناظر بعمل آید مگر در صورتی که بعقیده عضو مزبور برداشتن صورت دارائی تاجر در يك روز ممکن باشد در این صورت باید فوراً شروع به برداشتن صورت شود.

ماده ۴۳۵ - اگر تاجر ورشکسته بمقاد ماده ۴۱۳ - ۴۱۴ عمل نکرده باشد محکمه در حکم ورشکستگی قرار توقیف تاجر را خواهد داد.

ماده ۴۳۶ - قرار توقیف ورشکسته در مواقعی نیز داده خواهد شد که معلوم گردد بواسطه اقدامات خود از اداره و تسویه شدن عمل ورشکستگی می خواهد جلو گیری کند.

ماده ۴۳۷ - در صورتیکه تاجر مقروض فرار کرده یا تمام یا قسمتی از دارائی خود را مخفی نموده باشد امین صلح می تواند بر حسب تقاضای يك یا چند نفر از طلبکاران فوراً اقدام بمهر و موم نماید و باید بلافاصله این اقدام خود را بمدعی العموم اطلاع دهد.

ماده ۴۳۸ - انبارها و حجره ها و صندوق و اسناد و دفاتر و نوشتجات و اسباب و اثاثیه تجارتخانه و منزل تاجر باید مهر و موم شود.

ماده ۴۳۹ - در صورت ورشکستگی شرکتهای تضامنی - مختلط یا نسبی اموال شخصی شرکاء ضامن مهر و موم نخواهد شد مگر اینکه حکم ورشکستگی آنها نیز در ضمن حکم ورشکستگی شرکت یا بموجب حکم جدا گانه صادر شده باشد.

قبصره - در مورد این ماده و ماده فوق مستثنیات دین از مهر و موم معاف است.

فصل پنجم - در مدیر تصفیه

ماده ۴۴۰ - محکمه در ضمن حکم ورشکستگی یا منتهی در ظرف پنج روز پس از صدور حکم یکنفر را بسمت مدیریت تصفیه معین میکند.

ماده ۴۴۱ - اقدامات مدیر تصفیه برای تهیه صورت طلبکاران و اخطار بآنها و مدتی که در آن مدت طلبکاران باید خود را معرفی نمایند و بطور کلی وظایف مدیر تصفیه علاوه بر آن قسمتی که بموجب این قانون معین شده بر طبق نظامنامه که از طرف وزارت عدلیه تنظیم می شود معین خواهد شد.

ماده ۴۴۲ - میزان حق الزحمه مدیر تصفیه را محکمه در حدود مقررات وزارت عدلیه معین خواهد کرد.

فصل ششم - در وظایف مدیر تصفیه

مبحث اول - در کلیات

ماده ۴۴۳ - اگر مهر و موم قبل از تعیین مدیر تصفیه بعمل نیامده باشد مدیر مزبور تقاضای انجام آن را خواهد نمود.

ماده ۴۴۴ - عضو ناظر بتقاضای مدیر تصفیه باو اجازه میدهد که اشیاء ذیل را از مهر و موم مستثنی کرده و اگر مهر و موم شده است از توقیف خارج نماید:

۱ - البسه و اثاثیه و اسبابی که برای حوائج ضروری تاجر ورشکسته و خانواده او لازم است.

۲ - اشیائی که ممکن است قریباً ضایع شود یا کسر قیمت حاصل نماید.

۳ - اشیائی که برای بکار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته و استفاده از آن لازم است در صورتیکه توقیف آنها موجب خسارت ارباب طلب باشد.

اشیاء مذکور در فقره ثانیه و ثالثه باید فوراً تقویم و صورت آن برداشته شود.

ماده ۴۴۵ - فروش اشیائی که ممکن است قریباً ضایع شده یا کسر قیمت

حاصل کند و اشیائی که نگاه داشتن آنها مفید نیست و همچنین بکار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته با اجازه عضو ناظر بتوسط مدیر تصفیه بعمل می آید.

ماده ۴۴۶ - دفتر دار محکمه دفاتر تاجر ورشکسته را باتفاق عضو ناظر یا امین

صلحی که آنها را مهر و موم نموده است از توقیف خارج کرده پس از آن که ذیل دفاتر را بست آنها را بمدیر تصفیه تسلیم مینماید.

دفتر دار باید در صورت مجلس کیفیت دفاتر را بطور خلاصه قید کند - اوراق

تجارتی هم که وعده آنها نزدیک است یا باید قبولی آنها نوشته شود و با نسبت بآنها باید اقدامات تأمینیه بعمل آید از توقیف خارج شده در صورت مجلس ذکر و بمدیر

تصفیه تحویل میشود تا وجه آنرا وصول نماید و فهرستی که از مدیر تصفیه گرفته میشود بعضو ناظر تسلیم میگردد - سایر مطالبات را مدیر تصفیه در مقابل قبضه

میدهد و وصول مینماید مراسلاتی که باسم تاجر ورشکسته میرسد بمدیر تصفیه تسلیم و بتوسط او باز میشود و اگر خود ورشکسته حاضر باشد در باز کردن مراسلات

میتواند شرکت کند.

ماده ۴۴۷ - تاجر ورشکسته در صورتی که وسیله دیگری برای اعاشه نداشته باشد

میتواند نفقه خود و خانواده اش را از دارائی خود درخواست کند - در این صورت عضو ناظر نفقه و مقدار آن را باتصویب محکمه معین مینماید.

ماده ۴۴۸ - مدیر تصفیه تاجر ورشکسته را برای بستن دفاتر احضار مینماید برای حضور او منتها چهل و هشت ساعت مهلت داده میشود در صورتیکه تاجر حاضر نشد با حضور عضو ناظر اقدام بعمل خواهد آمد - تاجر ورشکسته میتواند در موقع کلیه عملیات تأمینیه حاضر باشد.

ماده ۴۴۹ - در صورتیکه تاجر ورشکسته صورت دارائی خود را تسلیم ننموده باشد مدیر تصفیه آن را فوراً بوسیله دفاتر و اسناد مشارالیه و سایر اطلاعاتی که تحصیل مینماید تنظیم میکند.

ماده ۴۵۰ - عضو ناظر مجاز است که راجع به تنظیم صورت دارائی و نسبت باوضاع و احوال ورشکستگی از تاجر ورشکسته و شاگردان و مستخدمین او و همچنین از اشخاص دیگر توضیحات بخواهد و باید از تحقیقات مذکوره صورت مجلس ترتیب دهد.

مبحث دوم - در رفع توقیف و ترتیب صورت دارائی

ماده ۴۵۱ - مدیر تصفیه پس از تقاضای رفع توقیف شروع به تنظیم صورت دارائی نموده و تاجر ورشکسته را هم در اینموقع احضار میکند ولی عدم حضور او مانع از عمل نیست.

ماده ۴۵۲ - مدیر تصفیه بتدریجی که رفع توقیف میشود صورت دارائی را در دو نسخه تهیه مینماید. یکی از نسخین بدفتر محکمه تسلیم شده و دیگری در نزد او میماند.

ماده ۴۵۳ - مدیر تصفیه میتواند برای تهیه صورت دارائی و تقویم اموال از

اشخاصیکه لازم بداند استمداد کند صورت اشیائی که موافق ماده ۴۴۴ در تحت توقیف نیامده ولی قبلاً تقویم شده است ضمیمه صورت دارائی خواهد شد.

ماده ۴۵۴ - مدیر تصفیه باید در ظرف پانزده روز از تاریخ مأموریت خود صورت خلاصه از وضعیت ورشکستگی و همچنین از علل و اوضاعی که موجب آن شده و نوع ورشکستگی که ظاهراً بنظر می آید ترتیب داده بعضو ناظر بدهد. عضو ناظر صورت مزبور را فوراً بمدعی العموم ابتدائی محل تسلیم مینماید.

ماده ۴۵۵ - صاحبمنصبان پار که می توانند فقط بعنوان نظارت بمنزل تاجر ورشکسته رفته و در حین برداشتن صورت دارائی حضور بهم رسانند. مأمورین پار که در هر موقع حق دارند بدفاتر و اسناد و نوشتجات مربوطه بورشکستگی مراجعه کنند. این مراجعه نباید باعث تعطیل جریان امر باشد.

مبحث سوم - در فروش اموال و وصول مطالبات

ماده ۴۵۶ - پس از تهیه شدن صورت دارائی تمام مال التجاره و وجه نقد و اسناد طلب و دفاتر و نوشتجات و اثاثیه (بغیر از مستثنیات دین) و اشیاء تاجر ورشکسته بمدیر تصفیه تسلیم می شود.

ماده ۴۵۷ - مدیر تصفیه با نظارت عضو ناظر بوصول مطالبات مداومت مینماید و همچنین می تواند با اجازه مدعی العموم و نظارت عضو ناظر بفروش اثاث البیت و مال التجاره تاجر مباشرت نماید لیکن قبلاً باید اظهارات تاجر ورشکسته را استماع یا لا اقل مشارالیه را برای دادن توضیحات احضار کند - ترتیب فروش بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین خواهد شد.

ماده ۴۵۸ - نسبت بتمام دعاوی که هیئت طلبکارها در آن ذینفع میباشند مدیر تصفیه با اجازه عضو ناظر می تواند دعوی را بصلح خاتمه دهد اگر چه دعاوی

مزبوره راجع به اموال غیر منقول باشد و در این مورد تاجر ورشکسته باید احضار شده باشد.

ماده ۴۵۹ - اگر موضوع صلح قابل تقویم نبوده یا بیش از پنجهزار ریال باشد صلح لازم الاجرا نخواهد بود مگر اینکه محکمه آن صلح را تصدیق نماید در موقع تصدیق صلحنامه تاجر ورشکسته احضار می شود و در هر صورت مشارالیه حق دارد که بصلح اعتراض کند - اعتراض ورشکسته در صورتیکه صلح راجع باموال غیر منقول باشد برای جلوگیری از صلح کافی خواهد بود تا محکمه تکلیف صلح را معین نماید.

ماده ۴۶۰ - وجوهی که بتوسط مدیر تصفیه دریافت می شود باید فوراً بصندوق عدلیه محل تسلیم گردد. صندوق مزبور حساب مخصوصی برای عمل ورشکسته اعم از عایدات و مخارج باز میکند وجوه مزبور از صندوق مسترد نمی گردد مگر بحواله عضو ناظر و تصدیق مدیر تصفیه.

مبحث چهارم - در اقدامات تأمینیه

ماده ۴۶۱ - مدیر تصفیه مکلف است از روز شروع بمأموریت اقدامات تأمینیه برای حفظ حقوق تاجر ورشکسته نسبت بمدیونین او بعمل آورد.

مبحث پنجم - در تشخیص مطالبات طلبکارها

ماده ۴۶۲ - پس از صدور حکم ورشکستگی طلبکارها مکلفند - در مدتی که بموجب اخطار مدیر تصفیه در حدود نظامنامه وزارت عدلیه معین شده - اسناد طلب خود یا سواد مصدق آنرا بانضمام فهرستی که کلیه مطالبات آنها را معین مینماید بدفتردار محکمه تسلیم کرده قبض دریافت دارند.

ماده ۴۶۳ - تشخیص مطالبات طلبکارها در ظرف سه روز از تاریخ انقضای

مهلت مذکور در ماده قبل شروع شده وبدون وقفه در محل وروز وساعاتیکه از طرف عضو ناظر معین میگردد - بترتیبی که در نظامنامه معین خواهد شد - تعقیب میشود.

ماده ۴۶۴ - هر طلبکاری که طلب او تشخیص یا جزء صورت حساب دارائی منظور شده می تواند در حین تشخیص مطالبات سایر طلبکارها حضور بهم رسانیده و نسبت بطلب هائی که سابقاً تشخیص شده یا فعلاً در تحت رسیدگی است اعتراض نماید - همین حق را خود تاجر ورشکسته هم خواهد داشت.

ماده ۴۶۵ - محل اقامت طلبکارها و وکلای آنها در صورت مجلس تشخیص مطالبات معین و بعلاوه توصیف مختصری از سند داده می شود و تعیین قلم خوردگی یا تراشیدگی یا الحاقات بین السطور نیز باید در صورت مجلس قید و این نکته مسلم شود که طلب مسلم یا متنازع فیه است.

ماده ۴۶۶ - عضو ناظر می تواند بنظر خود امر بابر از دفاتر طلبکارها دهد یا از محکمه محل تقاضا نماید صورتی از دفاتر طلبکارها استخراج کرده و نزد او بفرستد.

ماده ۴۶۷ - اگر طلب مسلم و قبول شد مدیر تصفیه در روی سند عبارت ذیل را نوشته امضاء نموده و عضو ناظر نیز آنرا تصدیق میکند:

« جز و قروض مبلغ قبول شد بتاريخ »

هر طلبکار باید در ظرف مدت و بترتیبی که بموجب نظامنامه وزارت عدلیه معین میشود التزام بدهد طلبی را که اظهار کرده طلب حقیقی وبدون قصد استفاده نامشروع است.

ماده ۴۶۸ - اگر طلب متنازع فیه واقع شد عضو ناظر می تواند حل قضیه را بمحکمه رجوع و محکمه باید فوراً از روی راپرت عضو ناظر رسیدگی نماید محکمه می تواند امر دهد که با حضور عضو ناظر تحقیق در امر بعمل آید و اشخاصی را

که می توانند راجع باین طلب اطلاعاتی دهند عضو ناظر احضار یا از آنها کسب اطلاع کند.

ماده ۴۶۹- در موقعی که اختلاف راجع به تشخیص طلبی بمحکمه رجوع شده وقضیه طوری باشد که محکمه نتواند در ظرف پانزده روز حکم صادر کند باید بر حسب اوضاع امر دهد که انعقاد مجلس هیئت طلبکارها برای ترتیب قرارداد ارفاقی بتأخیر افتد و یا اینکه منتظر نتیجه رسیدگی نشده ومجلس مزبور منعقد شود.

ماده ۴۷۰- محکمه می تواند در صورت تصمیم بانعقاد مجلس قرار دهد که صاحب طلب متنازع فیه معادل مبلغی که محکمه در قرار مزبور معین میکند موقتاً طلبکار شناخته شده در مذاکرات هیئت طلبکارها برای مبلغ مذکور شرکت نماید.

ماده ۴۷۱- در صورتیکه طلبی مورد تعقیب جزائی واقع شده باشد محکمه میتواند قرار تأخیر مجلس را بدهد ولی اگر تصمیم بعدم تأخیر مجلس نمود نمیتواند صاحب آن طلب را موقتاً جزو طلبکاران قبول نماید ومادام که محاکم صالحه حکم خود را نداده اند طلبکار مزبور نمی تواند بهیچوجه در عملیات راجعه بورشکستگی شرکت کند.

ماده ۴۷۲- پس از انقضای مهلت های معین در مواد ۴۶۲ و ۴۶۷ بترتیب قرارداد ارفاقی و بسایر عملیات راجعه بورشکستگی مداومت می شود.

ماده ۴۷۳- طلبکارهایی که در مواعد معینه حاضر نشده و مطابق ماده ۴۶۲ عمل نکردند نسبت بعملیات و تشخیصات و تصمیماتی که راجع بتقسیم وجوه قبل از آمدن آنها بعمل آمده حق هیچگونه اعتراضی ندارند ولی در تقسیماتی که

ممکن است بعد بعمل آید جزء غرما حساب می شوند بدون اینکه حق داشته باشند حصه را که در تقسیمات سابق بآنها تعلق میگرفت از اموالی که هنوز تقسیم نشده مطالبه نمایند.

ماده ۴۷۴- اگر اشخاصی نسبت باموال متصرفی تاجر ورشکسته دعوی خیراتی دارند و صرف نظر از آن نمیکنند باید آن را در حین تصفیه عمل ورشکستگی ثابت نموده و بموقع اجرا گذارند.

ماده ۴۷۵- حکم فوق درباره دعوی خیراتی نیز مجری خواهد بود که تاجر ورشکسته نسبت باموال متصرفی خود یا دیگران دارد مشروط بر اینکه بر ضرر طلبکارها نباشد.

فصل هفتم - در قرارداد ارفاقی و تصفیه حساب تاجر ورشکسته

مبحث اول - در دعوت طلبکارها و مجمع عمومی آنها

ماده ۴۷۶- عضو ناظر در ظرف هشت روز از تاریخ موعدی که بموجب نظامنامه مذکور در ماده ۴۶۷ معین شده بتوسط دفتر دار محکمه کلیه طلبکارهایی را که طلب آنها تشخیص و تصدیق یا موقتاً قبول شده است برای مشاوره در انعقاد قرارداد ارفاقی دعوت می نماید - موضوع دعوت مجمع عمومی طلبکارها در رقعتهای دعوت و اعلانات مندرجه در جراید باید تصریح شود.

ماده ۴۷۷- مجمع عمومی مزبور در محل و روز و ساعتی که از طرف عضو ناظر معین شده است در تحت ریاست مشارالیه منعقد می شود - طلبکارهایی که طلب آنها تشخیص و تصدیق شده است و همچنین طلبکارهایی که طلب آنها موقتاً قبول گردیده یا وکیل ثابت الوکاله آنها حاضر می شوند تاجر ورشکسته نیز باین مجمع احضار می شود مشارالیه باید شخصاً حاضر گردد و فقط وقتی می تواند اعزام وکیل نماید

که عذر موجه داشته وصحت آن بتصدیق عضو ناظر رسیده باشد.

ماده ۴۷۸- مدیر تصفیه بمجمع طلبکارها راپورتنی از وضعیت ورشکستگی و اقداماتی که بعمل آمده و عملیاتی که با استحضار تاجر ورشکسته شده است می دهد راپورت مزبور بامضاء مدیر تصفیه رسیده عضو ناظر تقدیم می شود و عضو ناظر باید از کلیه مذاکرات و تصمیمات مجمع طلبکارها صورت مجلس ترتیب دهد.

مبحث دوم - در قرارداد ارفاقی

فقره اول - در ترتیب قرارداد ارفاقی

ماده ۴۷۹- قرارداد ارفاقی بین تاجر ورشکسته و طلبکارهای او منعقد نمیشود مگر پس از اجرای مراسمی که در فوق مقرر شده است.

ماده ۴۸۰- قرارداد ارفاقی فقط وقتی منعقد میشود که لااقل نصف بعلاوه یکنفر از طلبکارها بداشتن لااقل سه ربع از کلیه مطالباتی که مطابق مبحث پنجم از فصل ششم تشخیص و تصدیق شده یا موقتاً قبول گشته است در آن قرارداد شرکت نموده باشند والا بلااثر خواهد بود.

ماده ۴۸۱- هر گاه در مجلس قرارداد ارفاقی اکثریت طلبکارها عدداً حاضر شوند ولی از حیث مبلغ دارای سه ربع از مطالبات نباشند یا آنکه دارای سه ربع از مطالبات باشند ولی اکثریت عددی را حائز نباشند نتیجه حاصله از آن مجلس معلق و قرار انعقاد مجلس ثانی برای یک هفته بعد داده میشود.

ماده ۴۸۲- طلبکارهایی که در مجلس اول خود یا وکیل ثابت الوکاله آنها حاضر بوده و صورت مجلس را امضاء نموده اند مجبور نیستند در مجلس ثانی حاضر شوند مگر آنکه بخواهند در تصمیم خود تغییری دهند ولی اگر حاضر نشدند تصمیمات سابق آنها باعتبار خود باقی است - اگر در جلسه ثانی اکثریت عددی و مبلغی مطابق

ماده ۴۸۰- تکمیل شود قرارداد ارفاقی قطعی خواهد بود.

ماده ۴۸۳- اگر تاجر بعنوان ورشکسته به تقلب محکم شده باشد قرارداد ارفاقی منعقد نمیشود - در موقعی که تاجر بعنوان ورشکسته به تقلب تعقیب میشود لازم است طلب کارها دعوت شوند و معلوم کنند که آیا با احتمال حصول برائت تاجر و انعقاد قرارداد ارفاقی تصمیم خود را در امر مشارالیه بزمان حصول نتیجه رسیدگی بتقلب موکول خواهند کرد یا تصمیم فوری خواهند گرفت اگر بخواهند تصمیم را موکول بزمان بعد نمایند باید طلبکارهای حاضر از حیث عده و از حیث مبلغ اکثریت معین در ماده ۴۸۰ را حائز باشند چنانچه در انقضای مدت و حصول نتیجه رسیدگی بتقلب بنای انعقاد قرارداد ارفاقی شود قواعدی که بموجب مواد قبل مقرر است در این موقع نیز باید معمول گردد.

ماده ۴۸۴- اگر تاجر بعنوان ورشکستگی بتقصیر محکوم شود انعقاد قرارداد ارفاقی ممکن است لیکن در صورتیکه تعقیب تاجر شروع شده باشد طلبکارها میتوانند تا حصول نتیجه تعقیب و بازعایت مقررات ماده قبل تصمیم در قرارداد را تأخیر بیاندازند.

ماده ۴۸۵- کلیه طلبکارها که حق شرکت در انعقاد قرارداد ارفاقی داشته اند میتوانند راجع بقرارداد اعتراض کنند - اعتراض باید موجه بوده و در ظرف یک هفته از تاریخ قرارداد بمدیر تصفیه و خود تاجر ورشکسته ابلاغ شود والا از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

مدیر تصفیه و تاجر ورشکسته با اولین جلسه محکمه که بعمل ورشکستگی رسیدگی میکند احضار میشوند.

ماده ۴۸۶- قرارداد ارفاقی باید بتصدیق محکمه برسد و هر يك از طرفین

قرارداد میتوانند تصدیق آنرا از محکمه تقاضا نماید.

محکمه نمیتواند قبل از انقضای مدت یکهفته مذکور در ماده قبل تصمیمی راجع بتصدیق اتخاذ نماید. هر گاه در ظرف این مدت از طرف طلبکارهائی که حق اعتراض دارند اعتراضاتی بعمل آمده باشد محکمه باید در موضوع اعتراضات و تصدیق قرارداد ارفاقی حکم واحد صادر کند. اگر اعتراضات تصدیق شود قرارداد نسبت بتمام اشخاص ذینفع بلااثر میشود.

ماده ۴۸۷- قبل از آن که محکمه در باب تصدیق قرارداد رأی دهد عضو ناظر باید راپورتی که متضمن کیفیت ورشکستگی و امکان قبول قرارداد باشد بمحکمه تقدیم نماید.

ماده ۴۸۸- در صورت عدم رعایت قواعد مقرر محکمه از تصدیق قرارداد ارفاقی امتناع خواهد نمود.

فقره دوم - در اثرات قرارداد ارفاقی

ماده ۴۸۹- همینکه قرارداد ارفاقی تصدیق شد نسبت به طلبکارهائی که در اکثریت بوده اند یا در ظرف ده روز از تاریخ تصدیق آنرا امضاء نموده اند قطعی خواهد بود ولی طلبکارهائی که جزو اکثریت نبوده و قرارداد را هم امضاء نکرده اند میتوانند سهم خود را موافق آنچه از دارائی تاجر به طلبکارها میرسد دریافت نمایند لیکن حق ندارند در آتیه از دارائی تاجر ورشکسته بقیه طلب خود را مطالبه کنند مگر پس از تأدیه تمام طلب کسانی که در قرارداد ارفاقی شرکت داشته یا آنرا در ظرف ده روز مزبور امضاء نموده اند.

ماده ۴۹۰- پس از تصدیق شدن قرارداد ارفاقی دعوی بطلان نسبت به آن قبول نمیشود مگر اینکه پس از تصدیق مکشوف شود که در میزان دارائی یا مقدار

قروض حیلۀ بکار رفته و قدر حقیقی قلمداد نشده است.

ماده ۴۹۱- همینکه حکم محکمه راجع بتصدیق قرارداد قطعی شد مدیر تصفیه صورت حساب کاملی یا حضور عضو ناظر بتاجر ورشکسته میدهد که در صورت عدم اختلاف بسته میشود. مدیر تصفیه کلیه دفاتر و اسناد و نوشتجات و همچنین دارائی ورشکسته را باستثنای آنچه که باید بطلبکارانی که قرارداد ارفاقی را امضاء نکرده اند داده شود بمشارالیه رد کرده رسید میگیرد و پس از آنکه قرار تأدیه سهم طلبکاران مذکور را داد مأموریت مدیر تصفیه ختم میشود. از تمام این مراتب عضو ناظر صورت مجلسی تهیه مینماید و مأموریتش خاتمه می یابد. در صورت تولید اختلاف محکمه رسیدگی کرده حکم مقتضی خواهد داد.

فقره سوم - در ابطال یا فسخ قرارداد ارفاقی

ماده ۴۹۲- در موارد ذیل قرارداد ارفاقی باطل است:

۱- در مورد محکومیت تاجر بورشکستگی بتقلب.

۲- در مورد ماده ۴۹۰.

ماده ۴۹۳- اگر محکمه حکم بطلان قرارداد ارفاقی را بدهد ضمانت ضامن یا ضامن ها (در صورتی که باشد) بخودی خود ملغی میشود.

ماده ۴۹۴- اگر تاجر ورشکسته شرایط قرارداد ارفاقی را اجرا نکرد ممکن است برای فسخ قرارداد مزبور بر علیه او اقامه دعوی نمود.

ماده ۴۹۵- در صورتیکه اجرای تمام یا قسمتی از قرارداد را يك یا چند نفر ضمانت کرده باشند طلبکارها میتوانند اجرای تمام یا قسمتی از قرارداد را که ضامن دارد از او بخواهند و در مورد اخیر آن قسمت از قرارداد که ضامن نداشته فسخ میشود. در صورت تعدد ضامن مسئولیت آنها تضامنی است.

ماده ۴۹۶- اگر تاجر ورشکسته پس از تصدیق قرارداد بعنوان ورشکستگی بتقلب تعقیب شده در تحت توقیف یا حبس در آید محکمه میتواند هر قسم وسایل تأمینیه را که مقتضی بداند اتخاذ کند ولی بمحض صدور قرار منع تعقیب یا حکم تبرئه وسائل مزبوره مرتفع میشود.

ماده ۴۹۷- پس از صدور حکم ورشکستگی بتقلب یا حکم ابطال یا فسخ قرارداد ارفاقی محکمه يك عضو ناظر و يك مدیر تصفیه معین میکند.

ماده ۴۹۸- مدیر تصفیه میتواند دارائی تاجر را توقیف و مهر و موم نماید مدیر تصفیه فوراً از روی صورت دارائی سابق اقدام برسیدگی اسناد و نوشتجات نموده و اگر لازم باشد متممی برای صورت دارائی ترتیب میدهد مدیر تصفیه باید فوراً بوسیله اعلان در روزنامه طلبکارهای جدید را اگر باشند دعوت نماید که در ظرف یکماه اسناد مطالبات خود را برای رسیدگی ابراز کنند - در اعلان مزبور مفاد قرار محکمه که بموجب آن مدیر تصفیه معین شده است باید درج شود.

ماده ۴۹۹- بدون فوت وقت باستنادیکه مطابق ماده قبل ابراز شده رسیدگی میشود - نسبت بمطالباتیکه سابقاً تشخیص یا تصدیق شده است رسیدگی جدید بعمل نمی آید - مطالباتیکه تمام یا قسمتی از آنها بعد از تصدیق پرداخته شده است موضوع می شود.

ماده ۵۰۰- معاملاتی که تاجر ورشکسته پس از صدور حکم راجع بتصدیق قرارداد ارفاقی تا صدور حکم بطلان یا فسخ قرارداد مزبور نموده باطل نمی شود مگر در صورتیکه معلوم شود بقصد اضرار بوده و بضرر طلبکاران هم باشد.

ماده ۵۰۱- در صورت فسخ یا ابطال قرارداد ارفاقی دارائی تاجر بین طلبکاران ارفاقی و اشخاصیکه بعد از قرارداد ارفاقی طلبکار شده اند بفرما تقسیم می شود.

ماده ۵۰۲- اگر طلبکاران ارفاقی بعد از توقف تاجر تا زمان فسخ یا ابطال چیزی گرفته اند مأخوذه آنها از وجهی که به ترتیب فرما به آنها می رسد کسر خواهد شد.

ماده ۵۰۳- هر گاه تاجری ورشکست و امرش منتهی بقرار داد ارفاقی گردید و ثانیاً بدون اینکه قرار داد مزبور ابطال یا فسخ شود ورشکست شد مقررات دوماده قبل در ورشکستگی ثانوی لازم الاجرا است.

مبحث سوم - در تفریغ حساب و ختم عمل ورشکستگی

ماده ۵۰۴- اگر قرار داد ارفاقی منعقد نشد مدیر تصفیه فوراً بعملیات تصفیه و تفریغ عمل ورشکستگی شروع خواهد کرد.

ماده ۵۰۵- در صورتی که اکثریت مذکور در ماده (۴۸۰) موافقت نماید محکمه مبلغی را برای اعاشه ورشکسته در حدود مقررات ماده ۴۴۷ معین خواهد کرد.

ماده ۵۰۶- اگر شرکت تضامنی - مختلط یا نسبی ورشکست شود طلبکارها میتوانند قرارداد ارفاقی را با شرکت یا منحصراً بایک یا چند نفر از شرکاء ضامن منعقد نمایند. در صورت ثانی دارائی شرکت تابع مقررات این مبحث و بفرما تقسیم میشود ولی دارائی شخصی شرکائی که با آنها قرارداد ارفاقی منعقد شده است بفرما تقسیم نخواهد شد - شرک یا شرکاء ضامن که با آنها قرارداد خصوصی منعقد شده نمی توانند تعهد حصه نمایند مگر از اموال شخصی خودشان - شرکی که با او قرارداد مخصوص منعقد شده از مسئولیت ضمانتی مبری است.

ماده ۵۰۷- اگر طلبکارها بخواهند تجارت تاجر ورشکسته را ادامه دهند می توانند برای این امر و کیل یا عامل مخصوصی انتخاب نموده یا بخود مدیر تصفیه این مأموریت را بدهند.

ماده ۵۰۸ - در ضمن تصمیمی که وکالت مذکور در ماده فوق را مقرر می‌دارد باید مدت و حدود وکالت و همچنین میزان وجهی که وکیل میتواند برای مخارج لازمه پیش خود نگاهدارد معین گردد - تصمیم مذکور اتخاذ نمیشود مگر با حضور عضو ناظر و با اکثریت سه ربع از طلبکارها عدداً و مبلغاً - خود تاجر ورشکسته و همچنین طلبکارهای مخالف (با رعایت ماده ۴۷۳) می‌توانند نسبت باین تصمیم در محکمه اعتراض نمایند - این اعتراض اجرای تصمیم را بتأخیر نمیاندازد.

ماده ۵۰۹ - اگر از معاملات و کیل یا عاملیکه تجارت ورشکسته را ادامه می‌دهد تعهداتی حاصل شود که بیش از حد دارائی تاجر ورشکسته است فقط طلبکارهایی که آن اجازه را داده‌اند شخصاً علاوه بر حصه که در دارائی مزبور دارند به نسبت طلبشان در حدود اختیاراتی که داده‌اند مسئول تعهدات مذکوره می‌باشند.

ماده ۵۱۰ - در صورتی که عمل تاجر ورشکسته منجر بتفریغ حساب شود مدیر تصفیه مکلف است تمام اموال منقول و غیر منقول تاجر ورشکسته را بفروش رسانیده مطالبات و دیون و حقوق او را صلح و مصالحه و وصول و تفریغ کند تمام این مراتب در تحت نظر عضو ناظر و با حضور تاجر ورشکسته بعمل می‌آید. اگر تاجر ورشکسته از حضور استنکاف نمود استحضار مدعی‌العموم کافی است - فروش اموال مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد.

ماده ۵۱۱ - همینکه تفریغ عمل تاجر به اتمام رسید عضو ناظر طلبکارها و تاجر ورشکسته را دعوت مینماید. در این جلسه مدیر تصفیه حساب خود را خواهد داد.

ماده ۵۱۲ - هر گاه اموالی در اجاره تاجر ورشکسته باشد مدیر تصفیه در فسخ یا ابقاء اجاره بنحوی که موافق منافع طلبکارها باشد اتخاذ تصمیم میکند - اگر تصمیم برفسخ اجاره شد صاحبان اموال مستأجره از بابت مال الاجاره که تا آن

تاریخ مستحق شده اند جزو غرما منظور میشوند اگر تصمیم بر ابقاء اجاره بوده و تأمیناتی هم سابقاً بموجب اجاره نامه بموجرداده شده باشد آن تأمینات ابقاء خواهد شد والا تأمیناتی که پس از ورشکستگی داده می‌شود باید کافی باشد - در صورتیکه باتصمیم مدیر تصفیه برفسخ اجاره موجه راضی بفسخ نشود حق مطالبه تأمین را نخواهد داشت.

ماده ۵۱۳ - مدیر تصفیه میتواند با اجازه عضو ناظر اجاره را برای بقیه مدت بدیگری تفویض نماید (مشروط بر اینکه بموجب قرار داد کتبی طرفین این حق منع نشده باشد) و در صورت تفویض بغير باید وثیقه کافی که تأمین پرداخت مال الاجاره را بنماید بمالك اموال مستأجره داده و کلیه شرایط و مقررات اجاره نامه را بموقع خود اجرا کند.

فصل هشتم - در اقسام مختلفه طلبکارها و حقوق هر يك از آنها

مبحث اول

در طلبکارهاییکه رهینه منقول دارند

ماده ۵۱۴ - طلبکارهایی که رهینه در دست دارند فقط در صورت غرما برای یادداشت قید می‌شوند.

ماده ۵۱۵ - مدیر تصفیه میتواند در هر موقع با اجازه عضو ناظر طلب طلبکارها را داده و شیئی مرهون را از رهن خارج و جزو دارائی تاجر ورشکسته منظور دارد.

ماده ۵۱۶ - اگر وثیقه فك نشود مدیر تصفیه باید با نظارت مدعی‌العموم آنرا بفروش برساند و مرتهن نیز در آن موقع باید دعوت شود. اگر قیمت فروش وثیقه پس از وضع مخارج بیش از طلب طلبکار باشد مازاد بمدير تصفیه تسلیم می‌شود

و اگر قیمت فروش کمتر شد مرتهن برای بقیه طلب خود در جزو طلبکار های عادی در غرما منظور خواهد شد.

ماده ۵۱۷- مدیر تصفیه صورت طلبکار هائی را که ادعای وثیقه مینمایند بعضو ناظر تقدیم میکند. عضو مزبور در صورت لزوم اجازه میدهد طلب آنها از اولین وجوهی که تهیه میشود پرداخته گردد در صورتیکه نسبت بحق وثیقه طلبکارها اعتراض داشته باشند بمحکمه رجوع میشود.

مبحث دوم

در طلبکارهائیکه نسبت باموال غیر منقول حق تقدم دارند

ماده ۵۱۸- اگر تقسیم وجوهی که از فروش اموال غیر منقول حاصل شده قبل از تقسیم دارائی منقول یا در همان حین بعمل آمده باشد طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند و حاصل فروش اموال مزبور کفایت طلب آنها را ننموده است نسبت ببقیه طلب خود جزو غرماء معمولی منظور و از وجوهی که برای غرماء مزبور مقرر است حصه میبرند مشروط بر اینکه طلب آنها بطوریکه قبلاً مذکور شده است تصدیق شده باشد.

ماده ۵۱۹- اگر قبل از تقسیم وجوهی که از فروش اموال غیر منقول حاصل شده وجهی از بابت دارائی منقول تقسیم شود طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند و طلب آنها تصدیق و اعتراف شده است بمیزان کلیه طلب خود جزو سایر غرما وارد و از وجوه مزبوره حصه میبرند ولی عندالاقضاء مبلغ در یافتی در موقع تقسیم حاصل اموال غیر منقول از طلب آنها موضوع می شود.

ماده ۵۲۰- در مورد طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند ولی بواسطه مقدم بودن سایر طلبکارها نمی توانند در حین تقسیم قیمت اموال غیر منقول

طلب خود را تماماً وصول کنند ترتیب ذیل مرعی خواهد بود:

اگر طلبکار های مزبور قبل از تقسیم حاصل اموال غیر منقول از بابت طلب خود وجهی دریافت داشته باشند این مبلغ از حصه که از بابت اموال غیر منقول بآنها تعلق میگیرد موضوع و بحصه که باید بین طلبکار های معمولی تقسیم شود اضافه میگردد و بقیه طلبکار هائی که در اموال غیر منقول ذیحق بوده اند برای بقیه طلب خود بنسبت آن بقیه جزو غرما محسوب شده حصه میبرند.

ماده ۵۲۱- اگر بواسطه مقدم بودن طلبکار های دیگر بعضی از طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوق دارند وجهی دریافت نکنند طلب آنها جزو غرما محسوب و بدین سمت هر معامله که از بابت قرارداد ارفاقی و غیره با غرما می شود با آنها نیز بعمل خواهد آمد.

فصل نهم

در تقسیم بین طلبکارها و فروش اموال منقول

ماده ۵۲۲- پس از وضع مخارج اداره امور ورشکستگی و اعانه که ممکن است بتاجر ورشکسته داده شده باشد و وجوهی که باید بصاحبان مطالبات ممتازه تأدیه گردد مجموع دارائی منقول بین طلبکارها بنسبت طلب آنها که قبلاً تشخیص و تصدیق شده است تقسیم خواهد شد.

ماده ۵۲۳- مدیر تصفیه برای اجرای مقصود مذکور در ماده فوق ماهی یکمرتبه صورت حساب عمل ورشکستگی را با تعیین وجوه موجوده بعضو ناظر میدهد. عضو مذکور در صورت لزوم امر بتقسیم وجوه مزبور بین طلبکارها داده مبلغ آنها معین و مواظبت مینماید که بتمام طلبکارها اطلاع داده شود.

ماده ۵۲۴- در موقع تقسیم وجوه بین طلبکارها حصه طلبکار های مقیم ممالک

خارجه بنسبت طلب آنها که در صورت دارائی و قروض منظور شده است موضوع میگردد. چنانچه مطالبات مزبور صحیحاً در صورت دارائی و قروض منظور نشده باشد عضو ناظر میتواند حصه موضوعی را زیاد کند. برای مطالباتی که هنوز در باب آنها تصمیم قطعی اتخاذ نشده است باید مبلغی موضوع کرد.

ماده ۵۲۵ - وجوهیکه برای طلبکارهای مقیم خارج موضوع شده است تا مدتی که قانون برای آنها معین کرده بطور امانت بصندوق عدلیه سپرده خواهد شد. اگر طلبکارهای مذکور مطابق این قانون مطالبات خود را بتصدیق نرسانند مبلغ مزبور بین طلبکارهایی که طلب آنها بتصدیق رسیده تقسیم میگردد.

وجوهی که برای مطالبات تصدیق نشده موضوع گردیده در صورت عدم تصدیق آن مطالبات بین طلبکارهایی که طلب آنها تصدیق شده تقسیم می شود.

ماده ۵۲۶ - هیچ طلبی را مدیر تصفیه نمی پردازد مگر آنکه مدارک و اسناد آنرا قبلاً ملاحظه کرده باشد مدیر تصفیه مبلغی را که پرداخته در روی سند قید میکند عضو ناظر در صورت عدم امکان ابراز سند میتواند اجازه دهد که بموجب صورت مجلسی که طلب در آن تصدیق شده وجهی پرداخته شود در هر حال باید طلبکارها رسید وجه را در ذیل صورت تقسیم ذکر کنند.

ماده ۵۲۷ - ممکن است هیئت طلبکارها با استحضار تاجر ورشکسته از محکمه تحصیل اجازه نمایند که تمام یا قسمتی از حقوق و مطالبات تاجر ورشکسته را که هنوز وصول نشده بطوریکه صرفه و صلاح تاجر ورشکسته هم منظور شود خودشان قبول و مورد معامله قرار دهند در این صورت مدیر تصفیه اقدامات مقتضیه را بعمل خواهد آورد. در این خصوص هر طلبکاری میتواند بعضو ناظر مراجعه کرده تقاضا نماید که طلبکارهای دیگر را دعوت نماید تا تصمیم خود را اتخاذ نمایند.

فصل دهم - در دعوی استرداد

ماده ۵۲۸ - اگر قبل از ورشکستگی تاجر کسی اوراق تجارتنی باو داده باشد که وجه آنرا وصول و بحساب صاحب سند نگاهدارد و یا بمصرف معینی برساند و وجه اوراق مزبور وصول یا تأدیه نگشته و اسناد عیناً در حین ورشکستگی در نزد تاجر ورشکسته موجود باشد صاحبان آن میتوانند عین اسناد را استرداد کنند.

ماده ۵۲۹ - مال التجارهائی که در نزد تاجر ورشکسته امانت بوده یا بمشارالیه داده شده است که بحساب صاحب مال التجاره بفروش برساند مادام که عین آنها کلاً یا جزء نزد تاجر ورشکسته موجود یا نزد شخص دیگری از طرف تاجر مزبور با امانت یا برای فروش گذارده شده و موجود باشد قابل استرداد است.

ماده ۵۳۰ - مال التجارهائی که تاجر ورشکسته بحساب دیگری خریداری کرده و عین آن موجود است اگر قیمت آن پرداخته نشده باشد از طرف فروشنده والا از طرف کسیکه بحساب او آن مال خریداری شده قابل استرداد است.

ماده ۵۳۱ - هر گاه تمام یا قسمتی از مال التجاره که برای فروش به تاجر ورشکسته داده شده بود معامله شده و بهیچ نحوی بین خریدار و تاجر ورشکسته احتساب نشده باشد از طرف صاحب مال قابل استرداد است اعم از اینکه نزد تاجر ورشکسته یا خریدار باشد و بطور کلی عین هر مال متعلق بدیگری که در نزد تاجر ورشکسته موجود باشد قابل استرداد است.

ماده ۵۳۲ - اگر مال التجاره که برای تاجر ورشکسته حمل شده قبل از وصول از روی صورت حساب یا بارنامه که دارای امضاء ارسال کننده است بفروش رسیده و فروش صوری نباشد دعوی استرداد پذیرفته نمیشود و الا موافق ماده ۵۲۹ قابل استرداد است و استرداد کننده باید وجوهی را که بطور علی الحساب گرفته

یا مساعدتاً از بابت کرایه حمل و حق کمیسیون و بیمه و غیره تأدیه شده یا از این بابت‌ها باید تأدیه بشود بطلبکارها بپردازند.

ماده ۵۳۳- هر گاه کسی مال التجاره بتاجر ورشکسته فروخته ولیکن هنوز آن جنس نه بخود تاجر ورشکسته تسلیم شده و نه بکس دیگر که بحساب او بیاورد آن کس میتواند باندازه که وجه آنرا نگرفته از تسلیم مال التجاره امتناع کند.

ماده ۵۳۴- در مورد دوماده قبل مدیر تصفیه میتواند با اجازه عضو ناظر تسلیم مال التجاره را تقاضا نماید ولی باید قیمتی را که بین فروشنده و تاجر ورشکسته مقرر شده است بپردازد.

ماده ۵۳۵- مدیر تصفیه میتواند با تصویب عضو ناظر تقاضای استرداد را قبول نماید و در صورت اختلاف محکمه پس از استماع عقیده عضو ناظر حکم مقتضی را میدهد.

فصل یازدهم - در طرق شکایت از احکام صادره

راجع بورشکستگی

ماده ۵۳۶- حکم اعلان ورشکستگی و همچنین حکمی که بموجب آن تاریخ توقف تاجر در زمانی قبل از اعلان ورشکستگی تشخیص شود قابل اعتراض است.

ماده ۵۳۷- اعتراض باید از طرف تاجر ورشکسته در ظرف ده روز و از طرف اشخاص ذینفع که در ایران مقیمند در ظرف یکماه و از طرف آنهائی که در خارجه اقامت دارند در ظرف دو ماه بعمل آید ابتدای مدتهای مزبور از تاریخی است که احکام مذکوره اعلان میشود.

ماده ۵۳۸- پس از انقضای مهلتی که برای تشخیص و تصدیق مطالبات طلبکارها

معین شده است دیگر هیچ تقاضائی از طرف طلبکارها راجع بتعیین تاریخ توقف بغیر آن تاریخی که بموجب حکم ورشکستگی یا حکم دیگری که در این باب صادر شده قبول نخواهد شد - همینکه مهلهای مزبور منقضی شد تاریخ توقف نسبت به طلبکارها قطعی و غیر قابل تغییر خواهد بود.

ماده ۵۳۹- مهلت استیناف از حکم ورشکستگی ده روز از تاریخ ابلاغ است - باین مدت برای کسانی که محل اقامت آنها از مقرر محکمه بیش از شش فرسخ فاصله دارد از قرار هر شش فرسخ یکروز اضافه میشود.

ماده ۵۴۰- قرارهای ذیل قابل اعتراض و استیناف و تمیز نیست:

- ۱) قرارهای راجعه به تعیین یا تغییر عضو ناظر یا مدیر تصفیه.
- ۲) قرارهای راجعه به تقاضای اعانه بجهت تاجر ورشکسته یا خانواده او.
- ۳) قرارهای فروش اسباب یا مال التجاره که متعلق بورشکسته است.
- ۴) قرارهائی که قرارداد ارفاقی را موقتاً موقوف یا قبول موقتی مطالبات متنازع فیه را مقرر میدارد.

۵) قرارهای صادره در خصوص شکایت از اوامری که عضو ناظر در حدود صلاحیت خود صادر کرده است.

باب دوازدهم - در ورشکستگی بتقصیر و ورشکستگی بتقلب

فصل اول - در ورشکستگی بتقصیر

ماده ۵۴۱- تاجر در موارد ذیل ورشکسته بتقصیر اعلان میشود:

- ۱) در صورتیکه محقق شود مخارج شخصی یا مخارج خانه مشارالیه در ایام عادی بالنسبه به عایدی او فوق العاده بوده است.

۲) در صورتیکه محقق شود که تاجر نسبت به سرمایه خود مبالغ عمده صرف معاملات کرده که در عرف تجارت موهوم یا نفع آن منوط به اتفاق محض است.

۳) اگر بقصد تأخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی بالاتر یا فروشی نازلتر از مظنه روز کرده باشد یا اگر بهمان قصد وسایلی که دور از صرفه است بکار برده تا تحصیل وجهی نماید اعم از اینکه از راه استقراض یا صدور برات یا بطریق دیگر باشد.

۴) اگر یکی از طلبکارها را پس از تاریخ توقف بر سایرین ترجیح داده و طلب او را پرداخته باشد.

ماده ۵۴۲ - در موارد ذیل هر تاجر ورشکسته ممکن است ورشکسته به تقصیر اعلان شود:

۱) اگر بحساب دیگری و بدون آنکه در مقابل عوضی دریافت نماید تعهداتی کرده باشد که نظر بوضعیت مالی او در حین انجام آنها آن تعهدات فوق العاده باشد.

۲) اگر عملیات تجارتي او متوقف شده و مطابق ماده ۴۱۳ این قانون رفتار نکرده باشد.

۳) اگر از تاریخ اجرای قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و ۱۲ فروردین ۱۳۰۴ دفتر نداشته یا دفاتر او ناقص یا بی ترتیب بوده یا در صورت دارائی وضعیت حقیقی خود را اعم از قروض و مطالبات بطور صحیح معین نکرده باشد (مشروط بر اینکه در این موارد مرتکب تقلبی نشده باشد).

ماده ۵۴۳ - ورشکستگی به تقصیر جنحه محسوب و مجازات آن از ۶ ماه تا سه سال حبس تأدیبی است.

ماده ۵۴۴ - رسیدگی بجرم فوق بر حسب تقاضای مدیر تصفیه یا هر يك از

طلبکارها یا تعقیب مدعی العموم در محکمه جنحه بعمل می آید.

ماده ۵۴۵ - در صورتیکه تعقیب تاجر ورشکسته بتقصیر از طرف مدعی العموم بعمل آمده باشد مخارج آنرا بهیچوجه نمیتوان بهیئت طلبکارها تحمیل نمود - در صورت انعقاد قرارداد ارفاقی مأمورین اجرا نمیتوانند اقدام بوصول این مخارج کنند مگر پس از انقضای مدتهای معینه در قرارداد.

ماده ۵۴۶ - مخارج تعقیبی که از طرف مدیر تصفیه بنام طلبکارها میشود در صورت برائت تاجر بعهدۀ هیئت طلبکارها و در صورتیکه محکوم شد بعهدۀ دولت است لیکن دولت حق دارد مطابق ماده قبل به تاجر ورشکسته مراجعه نماید.

ماده ۵۴۷ - مدیر تصفیه نمیتواند تاجر ورشکسته را بعنوان ورشکستگی بتقصیر تعقیب کند یا از طرف هیئت طلبکارها مدعی خصوصی واقع شود مگر پس از تصویب اکثریت طلبکارهای حاضر.

ماده ۵۴۸ - مخارج تعقیبی که از طرف یکی از طلبکارها بعمل می آید در صورت محکومیت تاجر ورشکسته بعهدۀ دولت و در صورت برائت نمۀ بعهدۀ تعقیب کننده است.

فصل دوم - در ورشکستگی به تقلب

ماده ۵۴۹ - هر تاجر ورشکسته که دفاتر خود را مفقود نموده یا قسمتی از دارائی خود را مخفی کرده و یا بطریق مواضعه و معاملات صوری از میان برده و همچنین هر تاجر ورشکسته که خود را بوسیله اسناد و یا بوسیله صورت دارائی و قروض بطور تقلب بمیزانی که در حقیقت مدیون نمیشد مدیون قلمداد نموده است ورشکسته به تقلب اعلام و مطابق قانون جزا مجازات میشود.

ماده ۵۵۰ - راجع بتقاضای تعقیب و مخارج آن در موارد ماده قبل مفاد مواد ۵۴۵ تا ۵۴۸ لازم الرعایه است.

فصل سوم - در جنحه و جناياتی که اشخاص غیر از تاجر

ورشکسته در امر ورشکستگی مرتکب میشوند

ماده ۵۵۱ - در مورد ورشکستگی اشخاص ذیل مجرم محسوب و مطابق قانون

جزا بمجازات ورشکسته بتقلب محکوم خواهند شد:

(۱) اشخاصیکه عالماً بنفع تاجر ورشکسته تمام یا قسمتی از دارائی منقول یا غیر منقول او را از میان ببرند یا پیش خود نگاهدارند یا مخفی نمایند.

(۲) اشخاصیکه بقصد تقلب باسم خود یا به اسم دیگری طلب غیر واقعی را قلمداد کرده و مطابق ماده ۴۶۷ التزام داده باشند.

ماده ۵۵۲ - اشخاصیکه باسم دیگری یا به اسم موهومی تجارت نموده و اعمال

مندرجه در ماده ۵۴۹ را مرتکب شده اند بمجازاتیکه برای ورشکسته بتقلب مقرر است محکوم می باشند.

ماده ۵۵۳ - اگر اقوام شخص ورشکسته بدون شرکت مشارالیه اموال او را

از میان ببرند یا مخفی نمایند یا پیش خود نگاهدارند بمجازاتیکه برای سرقت معین است محکوم خواهند شد.

ماده ۵۵۴ - در موارد معینه در مواد قبل محکمه که رسیدگی میکنند باید در

خصوص مسائل ذیل ولو اینکه متهم تبرئه شده باشد - حکم بدهد:

(۱) راجع برد کلیه اموال و حقوقیکه موضوع جرم بوده است بهیئت طلبکارها -

این حکم را محکمه در صورتیکه مدعی خصوصی هم نباشد باید صادر کند.

(۲) راجع بضرر و خساراتی که ادعا شده است.

ماده ۵۵۵ - اگر مدیر تصفیه در حین تصدی بامور تاجر ورشکسته وجهی را

حیف و میل کرده باشد به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد.

ماده ۵۵۶ - هر گاه مدیر تصفیه اعم از اینکه طلبکار باشد یا نباشد در مذاکرات

راجع به ورشکستگی با شخص ورشکسته یا بادیگری تبانی نماید یا قرارداد خصوصی

منعقد کند که آن تبانی یا قرارداد بنفع مرتکب و به ضرر طلبکارها یا بعضی از آنها

باشد در محکمه جنحه بحبس تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم می شود.

ماده ۵۵۷ - کلیه قراردادهائی که پس از تاریخ توقف تاجر منعقد شده باشد

نسبت به هر کس حتی خود تاجر ورشکسته محکوم به بطلان است - طرف قرارداد

مجبور است که وجوه یا اموالی را که بموجب قرارداد باطل شده دریافت کرده است

باشخاص ذیحق مسترد دارد.

ماده ۵۵۸ - هر حکم محکومیتی که بموجب این فصل یا بموجب فصول سابق

صادر بشود باید بخرج محکوم علیه اعلان گردد.

فصل چهارم - در اداره کردن اموال تاجر ورشکسته در صورت

ورشکستگی بتقصیر یا بتقلب

ماده ۵۵۹ - در تمام مواردی که کسی بواسطه ورشکستگی به تقصیر یا به تقلب

تعقیب و محکوم می شود رسیدگی به کلیه دعای حقوقی بغیر از آنچه در ماده ۵۵۴

مذکور است از صلاحیت محکمه جزا خارج خواهد بود.

ماده ۵۶۰ - مدیر تصفیه مکلف است در صورت تقاضای مدعی العموم بدایت کلیه

اسناد و نوشتجات و اوراق و اطلاعات لازمه را باو بدهد.

باب سیزدهم - در اعاده اعتبار

ماده ۵۶۱ - هر تاجر ورشکسته که کلیه دیون خود را بامتفرعات و مخارجی که

به آن تعلق گرفته است کاملاً بپردازد حقاً اعاده اعتبار می نماید.

ماده ۵۶۲ - طلبکارها نمی توانند از جهت تأخیری که در اداء طلب آنها شده است برای بیش از پنجسال مطالبه متفرعات و خسارت نمایند و در هر حال متفرعاتی که مطالبه میشود در سال نباید بیش از صدی هفت طلب باشد.

ماده ۵۶۳ - برای آنکه شریک ضامن یک شرکت ورشکسته که حکم ورشکستگی او نیز صادر شده بتواند حق اعاده اعتبار حاصل کند باید ثابت نماید که به ترتیب فوق تمام دیون شرکت را پرداخته است ولو اینکه نسبت بشخص او قرارداد ارفاقی مخصوصی وجود داشته باشد.

ماده ۵۶۴ - در صورتی که یک یا چند نفر از طلبکارها مفقود الاثر یا غائب بوده یا اینکه از دریافت وجه امتناع نمایند تاجر ورشکسته باید وجوهی را که به آنها مدیون است با اطلاع مدعی العموم در صندوق عدلیه بسپارد و همینکه تاجر معلوم کرد این وجوه را سپرده است بری الذمه محسوب است.

ماده ۵۶۵ - تاجر ورشکسته در دو مورد ذیل پس از اثبات صحت عمل در مدت پنجسال از تاریخ اعلان ورشکستگی میتواند اعتبار خود را اعاده نمایند:

(۱) تاجر ورشکسته که تحصیل قرارداد ارفاقی نموده و تمام وجوهی را که بموجب قرار بعهد گرفته است پرداخته باشد. این ترتیب در مورد شریک شرکت ورشکسته که شخصاً تحصیل قرار داد ارفاقی جداگانه نموده است نیز رعایت میشود.

(۲) تاجر ورشکسته که کلیه طلبکاران ذمه او را بری کرده یا به اعاده اعتبار او رضایت داده اند.

ماده ۵۶۶ - عرضحال اعاده اعتبار باید بانضمام اسناد مثبت آن بمدعی العموم حوزه ابتدائی داده شود که اعلان ورشکستگی در آن حوزه واقع شده است.

ماده ۵۶۷ - سواد این عرضحال در مدت یکماه در اطاق جلسه محکمه ابتدائی و همچنین در اداره مدعی العموم بدایت الصاق و اعلان میشود بعلاوه دفتر دار محکمه باید مفاد عرضحال مزبور را بکلیه طلبکار هائی که مطالبات آنها در حین تصفیه عمل تاجر ورشکسته یا بعد از آن تصدیق شده و هنوز طلب خود را بر طبق مواد ۵۶۱ و ۵۶۲ کاملاً دریافت نکرده اند بوسیله مکتوب سفارشی اعلام دارد.

ماده ۵۶۸ - هر طلبکاری که مطابق مقررات مواد ۵۶۱ و ۵۶۲ طلب خود را کاملاً دریافت نکرده میتواند در مدت یکماه از تاریخ اعلام مذکور در ماده قبل بعرضحال اعاده اعتبار اعتراض کند.

ماده ۵۶۹ - اعتراض بوسیله اظهار نامه که بضمیمه اسناد مثبت بدفتر محکمه بدایت داده میشود بعمل میآید. طلبکار معترض می تواند بموجب عرضحال در حین رسیدگی بدعوی اعاده اعتبار بطور شخص ثالث ورود کند.

ماده ۵۷۰ - پس از انقضای موعده نتیجه تحقیقاتی که بتوسط مدعی العموم بعمل آمده است بانضمام عرایض اعتراض بر رئیس محکمه داده میشود رئیس مزبور در صورت لزوم مدعی و معترضین را بجلسه خصوصی محکمه احضار میکند.

ماده ۵۷۱ - در مورد ماده ۵۶۱ محکمه فقط صحت مدارک را سنجیده در صورت موافقت آنها با قانون حکم اعاده اعتبار میدهد و در مورد ماده ۵۶۵ محکمه اوضاع و احوال را سنجیده بطوریکه مقتضی عدل و انصاف بداند حکم میدهد و در هر دو صورت حکم باید در جلسه علنی صادر گردد.

ماده ۵۷۲ - مدعی اعاده اعتبار و همچنین مدعی عمومی و طلبکار هائی معترض میتوانند در ظرف ده روز از تاریخ اعلام حکم بوسیله مکتوب سفارشی از حکمی که در خصوص اعاده اعتبار صادر شده استیناف بخواهند. محکمه استیناف

پس از رسیدگی بر حسب مقررات ماده ۵۷۱ حکم صادر میکنند.

ماده ۵۷۳ - اگر عرضحال اعاده اعتبار رد بشود تجدید ممکن نیست مگر پس از انقضای ششماه.

ماده ۵۷۴ - اگر عرضحال قبول شود حکمی که صادر میگردد در دفتر مخصوصی که در محکمه بدایت محل اقامت تاجر برای اینکار مقرر است ثبت خواهد شد. اگر محل اقامت تاجر در حوزه محکمه که حکم میدهد نباشد در ستون ملاحظات دفتر ثبت اسامی ورشکستگان که در دائره ثبت اسناد محل موجود است مقابل اسم تاجر ورشکسته با مرکب قرمز بحکم مزبور اشاره میشود.

ماده ۵۷۵ - ورشکستگان بتقلب و همچنین اشخاصیکه برای سرقت یا کلاه برداری یا خیانت در امانت محکوم شده اند مادامی که از جنبه جزائی اعاده حیثیت نکرده اند نمیتوانند از جنبه تجارتي اعاده اعتبار کنند.

باب چهاردهم - اسم تجارتي

ماده ۵۷۶ - ثبت اسم تجارتي اختیاری است مگر در مواردیکه وزارت تعدلیه ثبت آنرا الزامی کند.

ماده ۵۷۷ - صاحب تجارخانه که شریک در تجارخانه ندارد نمیتواند اسمی برای تجارخانه خود انتخاب کند که موهم وجود شریک باشد.

ماده ۵۷۸ - اسم تجارتي ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمیتواند اسم تجارتي خود قرار دهد ولو اینکه اسم تجارتي ثبت شده با اسم خانوادگی او یکی باشد.

ماده ۵۷۹ - اسم تجارتي قابل انتقال است.

ماده ۵۸۰ - مدت اعتبار ثبت اسم تجارتي پنجسال است.

ماده ۵۸۱ - در مواردیکه ثبت اسم تجارتي الزامی شده و در موعد مقرر ثبت بعمل نیاید اداره ثبت اقدام بثبت کرده و سه برابر حق الثبت مأخوذ خواهد داشت.

ماده ۵۸۲ - وزارت تعدلیه بموجب نظامنامه ترتیب ثبت اسم تجارتي و اعلان آن و اصول محاکمات در دعاوی مربوطه با اسم تجارتي را معین خواهد کرد.

باب پانزدهم - شخصیت حقوقی

فصل اول - اشخاص حقوقی

ماده ۵۸۳ - کلیه شرکتهای تجارتي مذکور در این قانون شخصیت حقوقی دارند.

ماده ۵۸۴ - تشکیلات و مؤسساتیکه برای مقاصد غیر تجارتي تأسیس شده یا بشوند از تاریخ ثبت در دفتر ثبت مخصوصی که وزارت تعدلیه معین خواهد کرد شخصیت حقوقی پیدا میکنند.

ماده ۵۸۵ - شرایط ثبت مؤسسات و تشکیلات مذکور در ماده فوق بموجب نظامنامه وزارت تعدلیه معین خواهد شد.

حق الثبت مؤسسات و تشکیلات مطابق نظامنامه از پنچ ریال طلا تا پنچ پهلوی و بعلاوه مشمول ماده ۱۳۵ قانون ثبت اسناد و املاک است.

ماده ۵۸۶ - مؤسسات و تشکیلاتی را که مقاصد آنها مخالف با انتظامات عمومی یا نامشروع است نمیتوان ثبت کرد.

ماده ۵۸۷ - مؤسسات و تشکیلات دولتی و بلدی بمحض ایجاد و بدون احتیاج بثبت دارای شخصیت حقوقی میشوند.

فصل دوم - حقوق و وظائف و اقامتگاه و تابعیت شخص حقوقی

ماده ۵۸۸ - شخص حقوقی میتواند دارای کلیه حقوق و تکالیفی شود که

قانون برای افراد قائل است مگر حقوق و وظائفی که بالطبع فقط انسان ممکن است دارای آن باشد مانند حقوق و وظائف اَبوت - نبوت و امثال ذلك .

ماده ۵۸۹ - تصمیمات شخص حقوقی بوسیله مقاماتیکه بموجب قانون یا اساسنامه صلاحیت اتخاذ تصمیم دارند گرفته میشود .

ماده ۵۹۰ - اقامتگاه شخص حقوقی محلی است که اداره شخص حقوقی در آنجا است .

ماده ۵۹۱ - اشخاص حقوقی تابعیت مملکتی را دارند که اقامتگاه آنها در آن مملکت است .

باب شانزدهم - مقررات نهائی

ماده ۵۹۲ - در مورد معاملاتی که سابقاً تجار یا شرکتهای مؤسسات تجارتهای باعتبار بیش از يك امضاء کرده اند خواه بعضی از امضاء کنندگان بعنوان ضامن امضاء کرده باشند خواه بعنوان دیگر طلبکار میتواند با امضاء کنندگان مجتمعاً یا منفرداً رجوع نماید .

ماده ۵۹۳ - در مورد ماده فوق مطالبه از هر يك از اشخاصی که طلبکار حق رجوع بآنها دارد قاطع مرور زمان نسبت بدیگران نیز هست .

ماده ۵۹۴ - باستثنای شرکت های سهامی و شرکتهای مختلط سهامی بکلیه شرکتهای ایرانی موجود که بامور تجارتهای اشتغال دارند تا اول تیر ماه ۱۳۱۱ مهلت داده میشود که خود را با مقررات یکی از شرکتهای مذکور در اینقانون وفق داده و تقاضای ثبت نمایند و الا نسبت بشرکت متخلف مطابق ماده دوم قانون ثبت شرکتهای مصوب خرداد ماه ۱۳۱۰ رفتار خواهد شد .

ماده ۵۹۵ - هرگاه مدت مذکور در ماده فوق برای تهیه مقدمات ثبت کافی

نباشد ممکن است تا ششماه دیگر از طرف محکمه صلاحیتدار مهلت اضافی داده شود مشروط بر اینکه در موقع تقاضای تمدید نصف حق الثبت شرکت پرداخته شود .

ماده ۵۹۶ - تاریخ اجرای ماده ۱۵ این قانون در آن قسمتی که مربوط بجزای نقدی است و تاریخ اجرای ماده ۲۰۱ و تبصره آن و قسمت اخیر ماده ۲۲۰ اول فروردین ۱۳۱۲ خواهد بود .

ماده ۵۹۷ - شرکت های مختلط سهامی موجود مکلف هستند که در ظرف ۶ ماه از تاریخ اجرای این قانون هیئت نظاری مطابق مقررات این قانون تشکیل دهند والا هر صاحب سهمی حق دارد انحلال شرکت را تقاضا کند .

ماده ۵۹۸ - طلبکاران تاجر متوقفی که قبل از تاریخ اجرای این قانون طلب خود را مطالبه کرده اند مشمول مقررات ماده ۴۷۳ نبوده و از حقی که بموجب قانون سابق برای آنها مقرر بوده استفاده خواهند کرد .

ماده ۵۹۹ - نسبت بطلبکارانی که در امور ورشکستگی های سابق قبل از تاریخ اجرای این قانون طلب خود را مطالبه نکرده اند مدیر تصفیه هر ورشکسته اعلانی منتشر کرده و یکماه بآنها مهلت خواهد داد که مطابق ماده ۴۶۲ اینقانون رفتار کنند والا مشمول مقررات ماده ۴۷۳ خواهند شد .

ماده ۶۰۰ - قوانین ذیل :

قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و دوازدهم فروردین و دوازدهم خرداد ۱۳۰۴ - قانون اصلاح ماده ۲۰۶ قانون تجارت راجع باعتبار عدم تأدیة مصوب ۲ تیرماه ۱۳۰۷ - قانون اجازه عدم رعایت ماده ۲۷۰ و قسمتی از ماده ۴۴ قانون تجارت نسبت بتشکیلات و اساسنامه شرکت سهامی بانك ملی و شرکت سهامی بانك پهلوی مصوب ۳۰ تیرماه ۱۳۰۷ از تاریخ اول خرداد ماه ۱۳۱۱ نسخ و این قانون از تاریخ مزبور بموقع اجرا گذاشته میشود .

چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ « وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » علیهذا (قانون تجارت) مشتمل بر شصت ماده که در تاریخ سیزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قانون مالیات راه

مصوب ۸ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - از وزن غیر خالص کلیه مال التجاره که حق ورود و صدور آنها بر طبق قوانین جداگانه معین شده است عوارضی بعنوان مالیات راه بریال طلا (صد یک پهلوی) مطابق صورت ذیل اخذ میشود:

۱) از اشیاء ذیل یکم (۶۴۰ متقال) ده دینار اخذ میشود:

فصیل - یونجه - کاه - علوفه - هیزم .

خاک رس و شن و ماسه - خاک سرخ (اکسیددوفر) - سنک - سفال - آهک - کچ - آجر - سیمان - مازوت - قطران - گوگرد تصفیه نشده و سایر مواد معدنی خام غیر مذکور در اینصورت .

طلا - نقره .

حروف مطبوعه .

بطری .

* این قانون بموجب ماده دهم قانون اصلاح قانون تعرفه گمرکی مصوب ۲۲ تیرماه ۱۳۲۰ (دوره ۱۲) نسخ شده است .

۲) از اشیاء ذیل یکم بیست دینار اخذ میشود:

تخته - الوار - چوب - عتاب - روناس .

نمک طعام تصفیه نشده و سایر انواع نمک غیر مذکور در اینصورت - نفت - بنزین - گازلین - بنزل - پارافین و سایر مواد نفتی غیر مذکور در اینصورت - آهن - چدن - قلع - روی - حلبی - اشیاء آهنی - دست افزار - ماشین و قطعات مجزا و یدکی آن که مشمول قانون ۷ دلو ۱۳۰۳ نباشد - اقسام شیشه و شیشه لامپا و شیشه ساعت - اشیاء ساخته شده از سیمان .

انواع کاغذ و پاکت و مقوای غیر مذکور در اینصورت - اشیاء کاغذی مخصوص لفاف - اوراق و کتب و نقشه جات مطبوعه - الیاف نباتی غیر مذکور در اینصورت .

۳) از اشیاء ذیل یکم پنجاه دینار اخذ میشود:

انواع غلات - بلغور - برنج - سیب زمینی .

گزنکین - ترنجبین .

روغن ماشین و سایر روغنهایی که بکار چرب کردن میروند اعم از تصفیه شده یا نشده .

املاح شیمیائی غیر مذکور در اینصورت .

قند و شکر .

۴) از اشیاء ذیل یکم یک ریال اخذ میشود:

انواع آرد و نان غیر مذکور در اینصورت - ماهی نمک سود .

چای - بهدانه - قدمه - انقوزه - تخم پنبه - کنجد - درمنه - سقز - کتیرا - بزرك - رازك - خاکشی - رازیانه - کنجد - تخم کرچک - دانه خشخاش - تخم شاهدانه - نباتات طبی و بندروریش و گل و پوست نباتات و میوه های غیر مذکور در اینصورت - سریش - خرما - مرکبات و فواکه - لیموی خشک - تمبر کجرات و هندی - قیسی - انجیر خشک - برگه زردالو - سنجد - گردو - فندق - بادام - هسته - آلو - آلوبالو - بادام زمینی - بنه (اهلوك) و سایر انواع خشکبار غیر مذکور در اینصورت .

شیره انگور - انواع خوشاب و کمیوت - روغنهای نباتی غیر مذکور در اینصورت .

پرطیور - تخم نوغان - پوست اغنام و احشام - روده - موم - صدف - شاخ و سم حیوانات - میشن - تیماج - مواد حیوانی غیر مذکور در اینصورت .

رشته کتف - نخ قند - طناب - انواع نخ غیر مذکور در اینصورت .

حصیر - زغال چوب - انواع زغال سنک - انواع رنگهای طبیعی و مصنوعی - لعابهای غیر الکی - واکس .

نمک مکلس - دوا - ترکیبات شیمیائی غیر مذکور در اینصورت . انواع کائوچو و رزین - برزنت - قتر - آلومینیوم - اشیاء ساخته شده از آلومینیوم - فلزات غیر مذکور در اینصورت - ماشین تحریر - لوازم و قطعات آلات تفریح - آلات و ادوات علمی و طبی و جراحی - عینک - اسباب

ساعت - اسباب عکاسی و سینما توگراف و تلفن و تلگراف و ادوات الکترونیک - سوزن - سنجاق - سگک - دکمه معمولی - انگشت دانه - قیچی - قلاب - الک - چوب پنبه - قتیله - پاشنه کش - اطو - طوری چراغ .

آب معدنی و آبهای گازدار مصنوعی .

ملزومات دفتری - کاغذ دیوار - اشیاء کاغذی - چینی - لامپا - کبریت - کاغذ سیگار - اسلحه و مواد محترقه غیر مذکور در اینصورت - فیروزه .

ه) از اشیاء ذیل یکم در ریال اخذ میشود :

نشاسته - آرد سیب زمینی - حبوبات - سبزیهای تر و خشک - مواد لبنی - ماهی تازه یا یخ زده - کشمش - مویز - مغز هسته - مغز بادام - مغز گردو - زیره - سیاهدانه - قهوه بونداده - انواع تخمه - نمک طعام (تصفیه شده) - ادویه و چاشنی غذا و انواع ترشیا - نبات - مو - پشم - کرک - پنبه - کنف - زوت - خام گاو میش - انواع پوست حیوانات غیر مذکور در اینصورت .
برنج - سرب - مس - نیکل - اشیاء ساخته شده از قلع و سرب و روی - اشیاء ساخته شده از نیکل یا از برنج - ساعت (غیر طلا و نقره) - بازچه های علمی - تفنگ و اسلحه شکاری - دو چرخه و سه چرخه بچه گانه .

قرمز دانه - مازوج - حنا - زردو - ثعلب - کندر - اشک - وسایر انواع صمغ - لعابهای بی الکل - پشم رشته - نخ خیاطی - نوار - بند کفش - بند جوراب - بند شلوار - مشمع - چلوار - ململ - تنزیب - چیت با سسه ملون - کفش چرمی - زین و برک و اشیاء سراجی - آینه بلور - لنت - شمع - فندک و سایر اسباب تدخین - اجناس و مواد دخانیه غیر مذکور در اینصورت .

۶) از اشیاء ذیل یکم سه ریال اخذ میشود :

انواع فاستونی نخ - پارچه های بافته شده بانخ رنگی و سایر منسوجات نخ غیر مذکور در این صورت .

۷ - از اشیاء ذیل یکم چهار ریال اخذ میشود :

بیسکویت - ماکارونی و سایر اقسام خمیر خوراکی - شیر محفوظ در قوطی - قهوه بوداده - روغن زیتون .

عصیر یا آب فواکه و مرکبات (غیر الکل) - گلاب .

مخمل نخ - منسوج کتفی - منسوج کتانی - منسوج نخ و علف - منسوج نخ و پشم - انواع شال - منسوج پشمی و موئی غیر مذکور در اینصورت .

اسباب و آلات ورزش - گرامافون - صفحه گرامافون - آلات تفریح غیر مذکور در اینصورت - اغنام (هر رأس) :

۸) از الاغ هر رأس شش ریال اخذ میشود .

۹) از تریاک یکم هشت ریال اخذ میشود .

۱۰) از اشیاء ذیل یکم ده ریال اخذ میشود :

نان قندی - انواع کنسرو - انواع شیرینی و حلویات - انواع مربا - انواع شربت - کاکائو - شکلات .

آبجو - مشروبات طبی - زعفران .

پیه - روغن حیوانات (غیر از مواد لبنی) .

کلاه - چتر - عصا - کالوش - صابون - سایر لوازم نظافت و آرایش و تریکیات آن - اسباب سفر - ورق بازی - سیگار و سیگارت - کاغذ و پاکت و مقوای لوکس .

مخمل پشمی - مخمل ابریشمی - مخمل پشم و نخ - منسوج ابریشمی غیر مذکور در اینصورت - منسوج کشاف - منسوج نخ و ابریشم - ملبوس دوخته - یقه - کراوات - پایبون - گلابتون اصل - دگمه های لوکس - قز نقلی و اسباب علاقه بندی غیر مذکور در اینصورت .

پارچه های کاغذی و چوبی - لعابهای الکل .

اشیاء ساخته شده از چوب - اشیاء ساخته شده از مس - اشیاء سفالی لعابدار - اشیاء خاتم کاری شده - اشیاء کنده کاری - نقره زرگری شده - آلات موسیقی غیر مذکور در اینصورت - قطعات آلات موسیقی .

گاو و حیوانات غیر مذکور در اینصورت (هر رأس) .

۱۱) از اشیاء ذیل یکم بیست ریال اخذ میشود :

ابریشم - پيله - ابریشم مصنوعی - تخم مرغ - خاویار - عسل - گوشت (پخته یا خام) - پسته - زیر پراهنی - زیر شلواری - جوراب نخ - جوراب پشمی - دستکش - کفش - گیوه - صابون عطری - عطریات و بودر - کلبه اشیاء بدلی اعم از احجار و جواهر و مروارید و غیره - منسوج قلابدوزی شده - منسوج بولک دوزی شده - پارچه گلابتونی - پارچه صمغی - پارچه نمدی - انواع منسوجات و پارچه های غیر مذکور در اینصورت - طوری نخ - قالی - گلیم - زیلو - نمد .

احجار کریمه - جواهرات - اشیاء زرگری شده - ساعت طلا و نقره - اشیاء صنعتی - کلکسیون - اشیاء زیر خاکی و کهنه - کتب قدیمه - تمبریست - تابلو - جار - چهل چراغ - بیانو -

الکل تقلیبی

شتر و اسب و مادیان و قاطر و گاو میش (هر رأس) .

۱۲) از اشیاء ذیل یکم سی ریال اخذ میشود .

طوری ابریشمی - انواع الکل و شراب و سایر مشروبات الکلی غیر مذکور در اینصورت .

۱۳) از اشیاء ذیل یکم چهل ریال اخذ میشود :

ملبوس دوخته کشاف - دستمال نخ - دستمال ابریشمی - طوری قلابدوزی شده - سایر

اشیاء خرازی و سایر مصنوعات غیر مذکور در اینصورت .

۱۴) از اجناس و اشیائی که تحت هیچیک از عناوین مذکوره در اینصورت نیاید یکم یک ریال اخذ میشود.

قبصر ۱۵ - محصول و اشیائی که بطور کاپو تا از یک سرحد خارج و از سرحد دیگر وارد ایران میشود از عوارض راه معاف است و از آنچه بطور ترانزیت از خاک ایران میگردد مالیات راه فقط یکم تبه در موقع ورود اخذ خواهد شد.

قبصر ۲۵ - چهاربایانیکه موقتاً بایران داخل یا از آنجا خارج میشوند از پرداخت عوارض مذکور در اینقانون معاف خواهند بود فقط در ازای پلاک یا مهر مخصوصی که برای تشخیص آنها معین میشود دو ریال در اولین دفتر گمرکی ایران دریافت میشود و مادام که علامت تشخیص را دارند چیزی از آن بابت دریافت نخواهد شد ولی از بار و مال التجاره که بوسیله این قبیل دواب حمل میشود مطابق این قانون مالیات راه اخذ خواهد شد.

قبصر ۳۵ - مالیاتهای مذکوره در فوق یکم تبه در موقع ورود یا خروج دریافت میشود دیگر بعنوان عوارض راه هیچگونه حقوق و عوارضی در بین راه و شهرها از بار و مال التجاره دریافت نخواهد شد.

ماده ۴ - دولت مجاز است در موقع صدور امتعه و اجناس محصول یا مصنوع داخله جایزه صدوری تا میزان مالیات راه که از جنس گرفته می شود بصادر کننده بپردازد مدت و میزان جوایز مزبوره و اجناسی که بر صدور آنها جایزه تعلق می گیرد بر طبق تصویب نامه هیئت وزراء تعیین و منتشر میشود.

قبصر ۵ - جایزه هر جنس صدوری از محل عوارضی که بر طبق اینقانون بآن تعلق میگردد پرداخته خواهد شد و دوائر مربوطه مجاز خواهند بود که محاسبه عمل را بطریق فوق انجام داده عوائد خالص را در دفاتر خود ثبت نمایند.

ماده ۳ - اشیاء ذیل در ورود و صدور از تأدیه عوارض راه معاف خواهند بود:

الف - وسائط نقلیه.

ب - آنچه بموجب بند دوم قانون مصوب لیله اول اسفند ۱۳۰۷ از پرداخت حقوق گمرکی معاف است.

ج - مکاتیب و مراسلات و مجلات.

د - اسباب سفر مسافرین.

ه - اشیاء متعلق باشخاص یا اشخاصی که بموجب امتیازنامه از حقوق گمرکی و سایر عوارض و مالیاتها معافند.

و - نهال اشجار و نهال گل.

ز - مروارید بموجب قانون بیست و دوم اردیبهشت ۱۳۱۱.

ماده ۴ - اشیاء ذیل در موقع ورود از مالیات راه معاف خواهند بود:

الف - اشیائی که برای احتیاجات دربار سلطنتی از خارجه وارد میشود.

ب - اشیائی که برای تدارکات وزارت جنگ و امنیه لازم است بر طبق قانون ۲۰ آذر ۱۳۰۷.

قبصر ۵ - اشیاء مزبور از حقوق انبارداری گمرکی نیز معاف خواهند بود.

ج - معافیت های قانونی مصوب ۷ دلو ۱۳۰۳ فقط برای مدتیکه در قانون تصریح شده است.

د - اشیاء و ادوات و عوامل کار ایرانیان بی بضاعت در موقع بازگشت بایران بموجب قانون

۱۰ آبان ۱۳۰۹.

ه - تخم ینبه نوع امریکائی و نوع مصری.

و - لفاف و ظروف مال التجاره صادره از ایران در موقع بازگشت.

ز - مال التجاره ایرانی الاصل که در خارجه بفروش نرسیده در موقع بازگشت.

ح - گونی و کیسه و جوال و لوازم باربندی.

ط - اشیاء مربوطه بدفع ملخ مطابق قانون ۶ اردیبهشت ۱۳۱۱.

ی - کتب.

ماده ۵ - اشیاء ذیل در موقع صدور از عوارض راه معافند:

الف - تریاک بر طبق مقررات قانون انحصار دولتی تریاک مصوب ۲۶ تیر ۱۳۰۷.

ب - شلتوک - برنج - گندم و جو (مطابق قانون ۹ شهریور ۱۳۰۹) آرد - گل سرخ

(اکسید دوفر) .

ج - ساروج و گچ و آهک و غیره مطابق قانون ۲۷ آذر ۱۳۰۵.

ماده ۶ - عایدات حاصله از مالیات مقرر فوق توسط وزارت مالیه وصول و بطریق ذیل

تقسیم میشود:

الف - صدی سه از کل عواید حاصله از این محل در هر سال بیودجه وزارت مالیه منتقل

و برای مخارج اداره متصدی وصول عوارض مزبوره اختصاص مییابد.

ب - برای مؤسسات معارفی بعایدات عمومی منتقل میگردد

۲۶۰۶۶۰۷ ریال

ج - برای مؤسسات صحی به عایدات عمومی منتقل میگردد

۷۲۴۱۳۰

د - برای مؤسسات خیریه باقسط ماهیانه در وجه خیریه های

ولایات پرداخته میشود

ه - در وجه بلدیة طهران برای اصلاحات اساسی و تعمیرات

شهر سالیانه بشرط تصویب هیئت وزراء

۵۰۰۰۰۰۰

و - به بلدیة های ولایات برای اصلاحات اساسی و تعمیرات

سایر شهرها که بشرط تصویب هیئت وزراء تقسیم میشود

۳۰۰۰۰۰۰

ز - بقیه عایدات کلیتاً بایجاد و تعمیر راههای شوسه اختصاص خواهد داشت.

ماده ۷ - مواد ۳ و ۴ و ۵ این قانون از تاریخ تصویب و سایر مواد آن یکماه پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و از تاریخ اجرای این قانون قوانین ۱۹ بهمن ۱۳۰۴ و ۱۳ مهر ماه ۱۳۰۶ و ماده ۲ قانون بلدیہ ها مصوب ۳۰ اردی بهشت ۱۳۰۹ ملغی است و همچنین قانون پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸ قمری و قانون ۱۳ میزان ۱۳۰۳ شمسی راجع بنواقل کما کان ملغی و مطالبه و وصول مالیاتها و عوارض ذیل کما فی السابق منسوخ و موقوف المطالبه خواهد بود مگر مالیاتها و عوارضی که بموجب قانون بلدیہ ها مصوب ۳۰ اردی بهشت ۱۳۰۹ برقرار گردیده و اخذ میشود. باج راه - سوق الدواب - قیان - میزان داری - میدان ولرد - دلالی اعم از دلالی تریاک و حیوان و مال التجاره و مالیاتهای مراتع و دواب - راه گذر - مالیات هوائی - کلیه عوارض تعمیلی برارزاق و اجناس و سوخت اعم از زغال و هیزم و غیره - فوا که کلیه مالیاتها و عوارض بلدی و معارفی و خیریه و صغیه که توسط مأمورین مالیه و سایر مأمورین دولتی و مؤسسات معارفی و خیریه و صغیه و غیره از اهالی شهرها و قصبات یا از مال التجاره که بشهرها وارد میشود یا از آنجا عبور مینمایند مأخوذ میشود و همچنین کلیه مالیاتها و عوارضی که از طرف دولت و افراد یا مؤسسات بهر اسم و رسم از مال التجاره یا وسایط نقلیه که بشهرها یا قصبات وارد یا از آنجا عبور مینمایند یا خارج میشود یا در جادههای مملکت سیر مینمایند دریافت میگردد.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه هشتم شهریورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفسیر ماده اول قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ۲۰ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مقصود از پنجسال مذکور در ماده اول قانون متمم قانون ممیزی مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹ پنجسال اخیر بدون آفت قبل از ابتدای سال ۱۳۱۰ است.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع نرخ تسعیر جنس مالیاتی

مصوب ۲۴ مردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مکلف است در هذه السنه در هر حوزه که نرخ متوسط عادلہ جنس در سه ماه بعد از برداشت محصول معادل يك ثلث یا بیشتر از نرخ تسعیر کمیسیون مذکور در ماده اول قانون متمم ممیزی مصوب (آبان ماه ۱۳۰۹) و قانون مصوب بیستم تیرماه ۱۳۱۰ کمتر بوده باشد بجای میزان تسعیر کمیسیون مزبور همان قیمت سه ماه بعد از موسم خرمین را از مؤدیان دریافت نمایند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم مردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده هفتم قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ۱۱ مردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - هر گاه پس از تشخیص محصول ملك و عوائد مالکانه (بطوریکه در ماده ششم قانون متمم ممیزی مصوب ۱۲ آبان ۱۳۰۹ تصریح شده) معلوم شود که مؤدی محصول ملك را بیش از دو عشر و با عایدات مالکانه را بیش از يك عشر کمتر از میزان حقیقی در اظهار نامه قلمداد کرده است معادل پنج برابر مالیات ما به التفاوت بین عایدات قلمدادی در اظهار نامه و عایدات حقیقی بعنوان جریمه از مشارالیه مأخوذ خواهد شد - ماده هفتم قانون متمم ممیزی ملغی و این ماده از تاریخ تصویب قانون مزبور قائم مقام آن خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم مردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده اول قانون متمم قانون ممیزی

مصوب ۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مالیات جنسی تقاطی را که بر طبق ماده اول قانون متمم قانون ممیزی مصوبه ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹ تبدیل به نقدی ننموده است نیز بترتیب مقرر در قانون مذکور تا آخر سال ۱۳۱۲ تبدیل بنقدی نماید و نیز مجاز است در مواردیکه نرخ متوسطه عادلانه جنس در ماه سوم بعد از برداشت محصول يك خمس یا بیشتر از نرخهاییکه مطابق قانون مذکور در فوق و یا این قانون بوسیله کمیسیونها تعیین شده یا خواهد شد ترقی یا تنزل نماید جنس مالیاتی را بنرخ متوسط عادلانه در ماه سوم بعد از برداشت محصول تسعیر و نقدی دریافت نماید.

قسمتی از ماده اول قانون متمم قانون ممیزی و تبصره يك ماده مزبوره که مربوط باین قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود.

تبصره ۵ - در مواردی که تنزل قیمت جنس در هذمه السنه نصف یا بیشتر از نصف از نرخ کمیسیون باشد جرائمی که تا تصویب این قانون اخذ شده بابت مالیات هذمه السنه محسوب خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون مالیات خالصجات انتقالی

مصوب ۵ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - از صاحبان خالصجات انتقالی که تا تاریخ اجرای این قانون هیچیک از اقساط باز خرید منال دیوانی ملك متصرفی خود را مطابق اقساط معینه در قانون پرداخته باشند از تاریخ تصویب قانون ۲۰ اسفندماه ۱۳۰۶ منال خالصگی مطابق آنچه که در ماده ۳ قانون مزبور مقرر شده مأخوذ میشود.

ماده دوم - در مورد خالصجات انتقالی که تا تاریخ اجرای این قانون تمام اقساط باز خرید منال ملك پرداخته نشده است نسبت به آن قسمتی از ملك که منال خالصگی آن باز خرید و قسط پرداخته شده مالیات ملك اربابی و نسبت به آن قسمتی که قسط پرداخته نشده منال خالصه انتقالی مطابق ماده ۳ قانون ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۶ مأخوذ خواهد شد.

ماده سوم قانون مصوب ۲۰ اسفند ۱۳۰۶ که در آخر ماده دوم بالا بآن اشاره شده عیناً نقل میشود:

ماده سوم - در املاك خالصه انتقالی حد اکثر مالیات خالصگی صدی پنجاه عایدات متوسط خالص مالکانه است و هر گاه مالیات معمولی فعلی پرداختی املاك مزبور اضافه بر صدی پنجاه مذکور باشد وزارت مالیه مکلف است آنرا تا میزان صدی پنجاه تنزل دهد. اگر کمتر است همان مالیات فعلی مالیات خالصگی خواهد بود مگر اینکه مالیات فعلی کمتر از مالیات املاك اربابی باشد در اینصورت وزارت مالیه آنرا تا حد میزان مالیات املاك اربابی ترقی خواهد داد. از تاریخ تصویب این قانون منتهی در ظرف دو سال وزارت مالیه باید مالیات املاك خالصه انتقالی را مطابق مقررات قانون املاك اربابی معین کند که از ۱۳۰۷ هم ساله مطالبه و وصول نماید و اضافه مالیات خالصگی را که فوقاً ذکر شد بر مالیات اربابی تومانی پنج تومانی قیمت کرده از مالکین سند ذمه بگیرند که در سه سال سه قسط متساوی بپردازند و سهم اربابی محصول ملك در هر سال وثیقه تأدیه قیمت خواهد بود ولو اینکه نقل و انتقالی هم در ملك بشود.

ماده سوم - نسبت بخالصجات انتقالی که تا آخر سال ۱۳۱۰ معامله باز خرید بعمل نیاید و اقساط کلاً پرداخته نشود مزایای قانون ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۶ از حیث پرداخت باقساط زایل شده و باز خرید آنها فقط در صورتی ممکن است که تمام قیمت باز خرید یکمرتبه پرداخته شود. مگر در مورد خالصجات انتقالی که تا اول دیماه ۱۳۰۹ از طرف دولت در میری آنها اقدام نشده است و یا املاکی که خالصه انتقالی بودن آنها بین دولت و افراد متنازع فیه بوده و اعتراض کتبی بر خالصگی تا آخر سال ۱۳۰۹ بوزارت مالیه داده شده و منتظر رسیدگی است صاحبان املاک مزبوره در مورد اول بعد از تعیین مالیات اربابی آنها مطابق قانون ۱۲ آبان ۱۳۰۹ و در مورد ثانی پس از قطع دعوی و صدور حکم بر خالصگی می توانند تا آخر سال ۱۳۱۱ قیمت باز خرید را در دو قسط متساوی سالیانه بپردازند ولی معذک مقررات ماده اول و دوم این قانون درباره آنها مجری خواهد بود.

ماده چهارم - قیمت باز خرید خالصگی خالصجات انتقالی ولایت رضائیه و سلماس در ظرف دو سال ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ بدو قسط متساوی مأخوذ و مقررات ماده ۱ و ۲ این قانون از انقضای مدت دو سال شامل خالصجات انتقالی این دو ولایت خواهد بود.

ماده پنجم - این قانون از اول تیرماه ۱۳۱۰ مجری و وزارت مالیه مأمور اجرای آن خواهد بود.

تبصره ۱ - مراد از عایدات متوسط ثلث عایدات سه سال اخیر است.

تبصره ۲ - خالصجات انتقالی که در سه ساله اخیر مسلوب المنفعه بوده است مشمول مقررات قانونی مالیات املاک اربابی خواهد بود.

تبصره ۳ - در موقع تقویم اضافه مالیات خالصگی قیمت جنس مالیاتی نرخ متوسط پنجسال اخیر محل است و در املاکی که مالیات معمولی و کنونی آن نقدی است مأخذ خریداری همان مالیات پرداختی نقدی فعلی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه پنجم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمستغلات انتقالی

مصوب ۶ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود از تاریخ تصویب این قانون تمام منال خالصگی مستغلات انتقالی را از قرار تومانی ده تومان به متصرفین فروخته قیمت آن را از تاریخ اجرای این قانون در ظرف دو سال به اقساط متساوی دریافت نماید نسبت باختلاف حاصله بین دولت و متصرفین در مورد مستغلات مسبوق بخالصگی مواد قانون مالیات خالصجات انتقالی مصوب شب ۲۰ اسفند ۱۳۰۶ باستثناء ماده ۳ عمل خواهد شد.

تبصره ۵ - مأخذ باز خرید مستغلات انتقالی که منال جزء جمعی آنها مشخص نیست یا مستغلاتی که منال جزء جمعی آنها کمتر از صدی پنج مالیات مستغلات شهری است همان مالیات صدی پنج مستغلات شهری خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به بقایای مالیاتی

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت مالیه مکلف است بقایای مالیاتی املاک مزروعی و باغات

و طواحین و ایلات و مستغلات سنوات قبل از ۱۳۰۲ را باستثناء سه فقره که در ذیل این ماده ذکر شده از دفاتر مالیاتی دولتی حذف و مدیونین را از پرداخت آن معاف نماید.

بقایای مؤدیانی که مالیات سالیانه آنها از بیست تومان تجاوز نمی نماید تا آخر ۱۳۰۴ معاف و از دفاتر مالیاتی حذف خواهد شد.
موارد سه گانه مستثنی از قرار ذیل است:

الف) مالیاتهایی که ابواب جمعی اشخاص بوده و محاسبه خود را تصفیه نموده اند.
ب) مالیاتهایی که اشخاص در مقابل آن دعوی مطالباتی داشته و تا کنون محاسبه آنها خاتمه نیافته.

ج) بقایایی که بموجب قراردادهای مخصوص منعقد بین ادارات مالیه و مؤدیان ترتیب تصفیه و استهلاك آن داده شده.

استثناء فوق شامل بقایای مالیاتی قبل از ۱۲۹۰ شمسی که بطور کلی و بلا استثناء معاف میشود نخواهد بود.

ماده دوم - مؤدیان مخیرند بقایای از سال ۱۳۰۲ باینطرف املاک اربابی را تا سالی که ممیزی ملک آنها اجرا شده مطابق مالیات معمولی سابق یا از مأخذ نتیجه ممیزی قانونی تصفیه نمایند.

ماده سوم - بقایای جنسی هر سنه بنرخ متوسط سه ماهه محلی خرمن همان سنه مسعراً دریافت می شود و در صورتیکه نرخ مزبور از نرخ کمیسیون در تبدیل مالیات جنسی بنقد تشخیص داده بیشتر باشد بنرخ مشخصه کمیسیون تنزل داده خواهد شد و در نقاطی که نرخ کمیسیون از نظر احتیاج ارزاقی تعیین نشده باشد حداکثر تسعیر نرخ آزاد متوسط پنجسال بدون آفت قبل از ۱۳۱۰ که کمیسیونی

مطابق ترتیب منظور در قانون معین نماید خواهد بود.

ماده چهارم - بقایای مالیاتی املاک مخروبه و شکسته که کسر و شکست ملک مورد تصدیق وزارت مالیه واقع باشد از مأخذ مالیات نتیجه ممیزی قانونی تصفیه و بقایای جنسی این قبیل املاک بنرخ روز پرداخت مسعراً مأخوذ خواهد شد.

ماده پنجم - بقایای مالیاتی در هر سنه معادل یک برابر مالیات جاری همان سال از قرار اقساط مقرر در قانون متمم ممیزی وصول می شود و از حیث جرائم تأخیر تابع مقررات قانون مزبور خواهد بود.

طریقه وصول بقایا از مستنکفین بر طبق مقرراتی خواهد بود که قانون متمم ممیزی برای وصول مالیات جاری مقرر داشته است.

ماده ششم - مالکین خالصجات انتقالی مکلفند بقایای سنواتی املاک خالصه انتقالی را از سال ۱۳۰۲ لغایت ۱۳۰۶ بقرار جمع معمولی سابق یا صدی پنجاه عایدات خالص مالکانه که در نتیجه ممیزی قانونی تشخیص داده شده بپردازند و اقساط بقایا در هر سال معادل صدی پنجاه عایدات خالص مالکانه اخذ می شود و املاک مزبور از سنه ۱۳۰۷ ببعد تابع مقررات قانون خالصجات انتقالی مصوب ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۶ و قانون متمم آن مصوب پنجم اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ خواهد بود و مأخذ تسعیر بقایای جنسی خالصجات انتقالی در قسمت املاک کسر و شکست دار مطابق ماده ۴ و در غیر آن بر طبق ماده ۳ خواهد بود.

بقایای بعد از سنه ۱۳۰۷ املاکی که در نتیجه رأی حکمیت مطابق قانون خالصجات انتقالی اربابی شد یا وزارت مالیه در نتیجه رسیدگی تصدیق به اربابی بودن آنها را نموده یا مینماید مطابق مالیات املاک اربابی محسوب و اخذ خواهد شد.
ماده هفتم - بقایای مالیاتی (اعم از اربابی و خالصه انتقالی) املاکی که

بعد از تصویب این قانون نقل و انتقال می شود از عایدات مالکانه دریافت خواهد شد ولی بقایای املاکی که قبل از این قانون نقل و انتقال شده باشد برعهده مالکی خواهد بود که در موقع خود مالیات را نپرداخته است.

ماده هشتم - بقایای سنواتی افراد ایل تا آخر ۱۳۰۱ به تخفیف منظور خواهد شد.

نسبت ببقایای از سنه ۱۳۰۲ ببعد ایلات و همچنین نسبت ببدهی صاحب جمعان ایلات و املاک اعم از بقایای قبل یا بعد از ۱۳۰۲ وزارت مالیه مجاز است باملاحظه وضعیت افراد ایل و صاحب جمعان رعایت مقتضی را از حیث اعطاء تخفیف و امهال بعمل آورده محاسبه سنواتی را تصفیه نماید.

ماده نهم - وزارت مالیه مجاز است بقایای سنواتی اشخاصی را که در مقابل بدهی خود دعوی مطالباتی از دولت دارند پس از رسیدگی و تصدیق صحت آن معادل مطالبات آنها از بدهی که دارند کسر و بقیه را بارعایت مواد این قانون وصول و محاسبه آنها را تصفیه نماید.

ماده دهم - چنانچه مالیات جزو جمعی و منال خالصگی املاکی که قسمتی از مالیات سنوات ماضیه آنها پرداخت شده است و در نتیجه اجرای این قانون مأخذ بدهی آنها در سنوات ماضیه تنزل نماید ولی مبلغ و مقدار پرداخت شده از مالیات و منال جزو جمعی سابق تجاوز ننماید محاسبه بقایای آن سنوات تصفیه شده محسوب خواهد شد.

ماده یازدهم - کلیه بدهی زارعین و رعایای خالصجات دولتی که در دهات خالصه ساکن بوده یا مشغول زراعت هستند از بابت بندر و مساعده و مال الاجاره های نقدی و جنسی که مربوط به سنوات تا آخر ۱۳۰۴ باشد معاف و از سال ۱۳۰۵ ببعد

وزارت مالیه مجاز است باملاحظه وضعیت و استطاعت آنها رعایت های مقتضی را منظور و محاسبه سنواتی را بطوریکه صلاح بداند تصفیه کند.

بقایای جنسی زارعین مطابق ماده سوم این قانون مسعراً مأخوذ خواهد شد.

ماده دوازدهم - مالیات املاک کسر و شکست دار که قبل از ممیزی قانونی

از طرف وزارت مالیه بازدید شده در صورتیکه مأخذ مالیات ممیزی قانونی بیشتر از بازدید وزارت مالیه باشد بقایای این قبیل املاک در آنچه مربوط بقبل از ممیزی است از مأخذ بازدید تصدیق شده وزارت مالیه تصفیه میشود.

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بتخفیف قیمت باندرل تریاک

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود در هر يك از ایالات و ولایات

که صلاح بداند موقتاً از قیمت باندرل معینه در ماده ۷ قانون انحصار دولتی تریاک مصوبه ۲۶ تیر ۱۳۰۷ مبلغی که در هر مثقال از دو قران تجاوز ننماید تخفیف بدهد.

این تخفیف تأثیری در میزان جزای نقدی که تا کنون بر قاچاق تریاک و مشتقات آن تعلق میگرفته نخواهد داشت.

⊙ تبصره ۱۵ - حمل تریاک با باندرل از ولایتی که مورد تخفیف واقع شده بولایتی که

⊙ این تبصره بموجب قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم)

نسخ شده است.

مورد تخفیف نبوده یا از حیث میزان تخفیف مختلف است ممنوع و در صورت کشف در حکم قاچاق خواهد بود.

تبصره ۴ - قانون ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ راجع بحق کاشفین اجناس قاچاق انحصاری شامل قاچاق تریاک که قانون مخصوصی دارد (قانون ۳ آذر ۱۳۰۸) نخواهد بود و وزارت مالیه مجاز است علاوه بر سهمی که برای کاشفین و مخبرین قاچاق تریاک در قانون مزبور (۳ آذر ۱۳۰۸) مقرر است يك عشر از جرائم را نیز جهت مخارج کشف و بدست آوردن جنس قاچاق و جایزه سایر عمالی که در این امور دخالت مؤثر دارند بر طبق نظامنامه مخصوص وزارتى که تنظیم خواهد شد بپردازد و عایدات خالص حاصله را بعایدات دولت منظور دارد.

تبصره ۵ - این قانون پس از تهیه نظامنامه که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه خواهد رسید بموقع اجرا گذاشته می شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم اردی بهشت ماه یکم هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* قانون

اصلاح قانون انحصار دولتی تریاک

مصوب ۴ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - هر گاه قبل از برداشت محصول کشف شود کسی بدون دادن اظهارنامه بمأمورینی که از طرف وزارت مالیه (مؤسسه انحصار دولتی تریاک) معین شده باشند مبادرت به زرع تریاک نموده آن زراعت معدوم و اگر زراعت مزبور در موقع برداشت محصول کشف شود تریاک حاصله بلا عوض ضبط خواهد شد و چنانچه بعد از برداشت محصول کشف شود تریاک حاصله بلا عوض ضبط خواهد شد و چنانچه بعد از برداشت محصول تریاک قضیه کشف و

* این قانون بموجب ماده ۵۰ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) نسخ شده است.

ثابت شود که از بین برده با مرتکب همان معامله خواهد شد که با مرتکبین قاچاق تریاک میشود و در هر صورت باین نوع اشخاص دیگر اجازه زرع تریاک داده نمیشود.

ماده دوم - انواع تریاک قاچاق اعم از خالص و مخلوط مشمول کلیه مقررات مربوط به تریاک قاچاق بوده و جزای آن همان جزائی است که برای قاچاق جنس خالص مقرر است.

ماده سوم - تریاک دارای باندرل دوباره چسب در حکم تریاک قاچاق بوده و جزای آن نسبت بدارنده یا الصاق کننده مثل تریاک قاچاق بدون باندرل است.

ماده چهارم - از اشخاصیکه شیره تریاک خود را مطابق ماده سوم قانون انحصار دولتی تریاک مصوبه ۲۶ تیر ماه ۱۳۰۷ مستقیماً بانبار دولتی نیاورند برای هر مثقال ۲۵ دینار جریمه دریافت خواهد شد.

تبصره ۵ - دادن تعهدنامه شیره تریاک از طرف زارعین اختیاریست و کیفیت آن در نظامنامه ذکر خواهد شد.

ماده پنجم - مرتکبین قاچاق و مشمولین ماده ۸ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ مرداد ۱۳۰۷ که بایستی بر طبق قوانین مربوطه بقاچاق تریاک جریمه بپردازند در صورت عدم تأدیه جریمه مقرر بتقاضای مؤسسه انحصار تریاک توقیف می شوند و مادام که تأدیه جریمه را با موافقت مؤسسه مزبوره تأمین ننموده و یا حکم قطعی بر اراثت آنها صادر نشده است در توقیف خواهند بود لیکن مدت توقیف آنها نباید در مقابل هر ده ریال بدهی بیش از يك روز باشد و در هر حال از دو سال تجاوز نخواهد کرد - افلاس مرتکب مانع از توقیف نخواهد شد.

قرار توقیف اشخاص مذکور فوق را مستنطق مربوط باداره انحصار که وزارت عدلیه از میان مستخدمین دولت معین میکند صادر مینماید در صورت نبودن مستنطق مزبور قرار توقیف از طرف مستنطقین مأمور در نزد محکمه صادر میشود.

ولی در اینصورت تحقیقات مستنطق خارج از نوبت بعمل خواهد آمد - قرار های مزبور قابل استیناف و تمیز نیست لیکن شخص توقیف شده می تواند مطابق ماده ۶ این قانون بمحکمه عدلیه مراجعه کند.

حکام و مأمورین نظمی و امنیه مکلف می باشند که بتقاضای مؤسسه انحصار تریاک قرارهای مذکور فوق را بموقع اجرا گذارند - مواردی را که مؤسسه انحصار می تواند از قرارهای مستنطق مذکور شکایت نماید و همچنین موعد و مرجع شکایت مزبور و طرز رسیدگی به آنرا وزارتین مالیه و عدلیه با موافقت یکدیگر بموجب نظامنامه معین خواهند نمود.

ماده ششم - کسیکه اداره انحصار جریمه از او گرفته یا برای وصول جریمه او را توقیف نموده می تواند در صورتیکه منکر ارتکاب قاچاق باشد تا ده روز پس از پرداخت جریمه یا تا ده روز پس از تاریخ توقیف با رعایت مسافت قانونی به محاکم عدلیه مراجعه نماید - در اینصورت اداره انحصار دوسیه امر را بمحکمه فرستاده و در صورتیکه بموجب حکم قطعی مجرم نبودن

شاکی ثابت شد جریمه مأخوذه مسترد خواهند شد و هر گاه ارتکاب شاکی بجرم قاچاق ثابت شد محکمه او را بمجازات حبسی که برای مجرمین قاچاق مقرر است و صدی سی علاوه از جریمه مقرره محکوم خواهد کرد - شاکی تا حکم استینافی بربرائت او حاصل نشده در توقیف خواهد ماند . اداره انحصار تریاک مکلف است یکسی که برای اخذ جریمه توقیف میشود کتباً ابلاغ کند که در صورت انکار ارتکاب تا ده روز با رعایت مسافت قانونی میتواند بمحاکم عدلیه مراجعه کند والا حق شکایت او ساقط خواهد شد .

ماده هفتم - جریمه‌ها را که مطابق قانون مرتکب قاچاق باید بپردازد اداره انحصار مستقیماً وصول خواهد کرد در صورتیکه میزان جریمه از هزار ریال تجاوز نماید دوسیه را اداره انحصار پس از وصول جریمه برای تعیین مجازات حبس به پار که بدایت محل خواهد فرستاد .

ماده هشتم - کسانیکه شیره کشخانه دائر و وسایل استعمال شیره مطبوخ را فراهم نمایند بحکم محکمه بتأدیه پانصد ریال تا یک هزار ریال جزای نقدی و بجزس تأدیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهند شد .

ماده نهم - در کلیه مواردی که قاچاق قبل از تاریخ تصویب این قانون واقع شده ولی جریمه تا تاریخ تصویب این قانون وصول نگردیده و راجع به پرداخت آن نیز اداره انحصار قرار اقساطی نداده مطابق مقررات این قانون عمل خواهد شد .

ماده دهم - ماده ۷ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۶ مرداد ۱۳۰۷ و مواد ۳ و ۴ قانون طرز جلوگیری از قاچاق تریاک مصوب ۳ آذرماه ۱۳۰۸ از تاریخ تصویب این قانون ملغی است .

ماده یازدهم - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده دوازدهم - وزارتین عدلیه و مالیه هر یک در قسمت مربوط بخود مأمور اجرای این قانون میباشد .

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسه چهارم مردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع ببقایای جرائم قاچاق تریاک

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه (مؤسسه کل انحصار دولتی تریاک) اجازه داده میشود نسبت ببقایای جرائم قاچاق های تریاک و مشتقات آن که تا قبل از تاریخ

چهارم مرداد ۱۳۱۱ کشف گردیده است بطریق ذیل عمل نماید :

الف - بقایای جرائم تا سی تومان (۳۰۰ ریال) را بکلی بعنوان تخفیف منظور داشته و از محاسبه حذف نماید .

ب - بقایای جرائم علاوه بر سی تومان را پس از وضع سی تومان اولیه آنچه باقی میماند بقرار یک خمس (توهانی دو ریال) وصول و بقیه را بعنوان تخفیف منظور و از محاسبه حذف نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

معافیت قسمتی از وسایط نقلیه بلدی و مریضخانه‌ها و شیر و خورشید سرخ

از تأدیه حق الثبت

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - ماشین‌های آبیایی و اطفائیه و جاده کوب و سنگ شکن و اسفالت ریزی و حماله مخصوص بساختمان خیابانها خریداری بلدی و همچنین ارايه‌های بلدی که زباله میبرند و همچنین اتوبوسهای متعلق به مریضخانه‌ها و مؤسسه شیر و خورشید سرخ که مخصوص حمل و نقل مریض است مطابق تشخیص وزارت مالیه از تاریخ اول فروردین ۱۳۱۰ از تأدیه مالیات حق الثبت معاف خواهند بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بفرع وجوه بدهی مدیونین بانک ایران

مصوب ۷ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - مدیونین بانک ایران و قائم مقام آنها که راجع بفرع وجوه بدهی قراردادی با بانک استقراضی سابق داشته اند به تقاضای بانک ایران باید مطابق قرارداد مزبور فرع مقرر را تا تاریخ ۱۲ اسفند ۱۲۹۸ ببنام بانک ایران بپردازند.

مدیونین بانک ایران و قائم مقام آنها که با بانک استقراضی قرارداد مخصوصی راجع بفرع نداشته اند به تقاضای بانک باید فرع مبلغ بدهی را بنرخ و ترتیب معمول بانک استقراضی سابق تا تاریخ ۱۲ اسفند ۱۲۹۸ به بانک ایران تأدیه نمایند.

ماده ۳ - هر يك از مدیونین بانک ایران و قائم مقام آنها که بدهی خود را به ترتیب مذکور در ماده فوق تا اول تیرماه ۱۳۱۲ با بانک ایران تصفیه و تأدیه نمایند و یا قرار قطعی باموافقت بانک برای تصفیه آن بدهند از تاریخ اسفند ۱۲۹۸ تا زمان تأدیه فرع دیگری از آنها مطالبه نخواهد شد. هر يك از مدیونین بانک ایران و قائم مقام آنها که تا اول تیرماه ۱۳۱۲ بدهی خود را اصلاً و قرعاً بطوریکه در ماده فوق مقرراست نپردازند از تاریخ ابلاغ اظهارنامه و در صورت عدم ابلاغ از تاریخ اقامه دعوی در محاکم عدلیه یا محاکمات مالیه تا تاریخ صدور حکم بفرع مقرر در قرارداد و اگر قرارداد مخصوصی راجع بفرع نبوده بفرع معمولی بانک محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - هر يك از بدهکاران بانک ایران که تاده روز پس از ابلاغ حکم بدهی خود را اصلاً و قرعاً نپردازد و یا با موافقت بانک قراردادی راجع بپرداخت منعقد ننماید از تاریخ صدور حکم تا روز تأدیه (صدی دوازده بعنوان خسارت تأخیر) به محکوم به تعلق خواهد گرفت.

تبصره ۲ - مقصود از مدیونین مذکور در مواد فوق اعم از ضامن و مضمون عنه و هر يك از امضاء کنندگان دیگر اسناد بانک است. این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه هفتم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین فرهنگی

قانون

اجازه انتخاب محصلین ایرانی امریکا جزو صدی بیست محصلین اعزامی

مصوب ۱۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است از محصلین ایرانی که در ممالک متحده امریکا تحصیل میکنند با احراز شرایط مصرحه در قانون ششم تیرماه ۱۳۰۸ نیز جزو صدی بیست محصلین اعزامی بخارج انتخاب نماید. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف

مصوب ۲۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)

ماده ۱ - دعاوی اداره اوقاف بر اشخاص و دعاوی اشخاص بر اداره اوقاف راجع بوقفیت اموال منقول و غیر منقول یا بالعکس مشمول ماده ۴ قانون ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ (راجع

بدعاوی بین اشخاص و دولت (نبوده و در محاکم عدلیه قطع و فصل خواهد شد ولو قبل از تاریخ اجرای این قانون باستناد ماده مذکور محاکم عدلیه قرار عدم صلاحیت صادر کرده و آن قرار قطعی شده باشد .

ماده ۳ - این قانون از اول خرداد ماه ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذارده خواهد شد. چون بموجب قانون ۳۰ فروردین ۱۳۱۱ « وزیر عدلیه مجاز است لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد نمایند پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » علیهذا (قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف) مشتمل بر دو ماده که در تاریخ بیستم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمدت قبول مدارك داوطلبان امتحان طبابت مجاز

در سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است که مدارك داوطلبان امتحان طبابت مجاز را تا ۲۵ آبان ۱۳۱۱ بپذیرد و اول آذرماه ۱۳۱۱ امتحان ایشان را شروع کند. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قوانین استخدامی

قانون

اصلاح قسمتی از قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین

جزء تشکیلات نظمی

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - نواب سوم و دوم فعلی تشکیلات نظمی که مشمول ماده ۶۶ یا ماده ۷۱ قانون استخدام کشوری نیستند و یا مشمول یکی از دو ماده مزبوره بوده و رتبه کشوری آنها يك تشخیص گردیده و همچنین و کلاء و سایر مستخدمین تشکیلات نظمی در صورتیکه با شرط لیاقت و استعداد و بارعایت ماده ۲ قانون استخدام کشوری بمدرسه صاحبمنصبی نظمی پذیرفته شوند پس از طی دوره آن مدرسه دارای رتبه ۲ از قانون استخدام کشوری خواهند شد و دوره تحصیل در مدرسه جزو مدت خدمت رسمی آنها محسوب خواهد گردید.

تبصره ۵ - اشخاصی که دوره مدرسه صاحبمنصبی نظمی را در سال ۱۳۱۰ طی نموده و از عهده امتحان بر آمده اند مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

ماده دوم - مستخدمین تشکیلات نظمی که مشمول ماده ۲ قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء نظمی باشند در صورتیکه بمدرسه و کیلی نظمی پذیرفته شوند پس از طی دوره آن مدرسه با درجه و کیلی وارد خدمت خواهند شد.

تبصره ۵ - اشخاصی که مدرسه و کیلی نظمی را در سال ۱۳۱۰ طی نموده و از عهده

قانون اجازه تأسیس آموزشگاه شهربانی (دوره ۱۳) در جلسه ۱۱ اردی بهشت ۱۳۲۲ تصویب شده است.

این ماده بموجب قانون مصوب ۱۰ اسفند ۱۳۱۲ (دوره نهم) اصلاح شده است.

امتحان برآمده اند مشمول این ماده خواهند بود.

ماده سوم - صاحبمنصبان قشونی که بتشکیلات نظمیه انتقال داده شده اند یا در آتیه بر حسب احتیاج منتقل شوند همان حقوق درجه نظامی که دریافت میداشته اند درباره آنها برقرار و رتبه کشوری آنها نیز متناسب میزان حقوق مزبور تعیین میگردد و خدمت گذشته آنها هم ممکن است جزو مدت خدمت کشوری محسوب شود مشروط بر اینکه از آن بابت کسور تقاعد را بر طبق ماده ۶۹ قانون استخدام کشوری مصوب ۲۲ قوس ۱۳۰۱ بصندوق تقاعد مستخدمین کشوری بپردازند.

ماده چهارم - سن داوطلبان پلیس خدمت انتظامی و پلیس تأمیناتی کمتر از ۲۳ و زیادتر از ۳۷ سال نخواهد بود.

ماده پنجم - بند (ز) از ماده (۲) قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظمیه مصوب ۱۲ مهر ماه ۱۳۰۹ از تاریخ تصویب این قانون ملغی می شود.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

☆ قانون

راجع بمحصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله

مصوب ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت داخله مجاز است محصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله

بموجب قانون مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ سه ماه خدمت مجانی فقط برای مستخدمین جدیدی است که بعد از تصویب این قانون استخدام بشوند و شامل اشخاصی که قبل از تصویب این قانون مشغول خدمت بوده اند نخواهد بود.

را که بر طبق نظامنامه مصوب دولت از عهده امتحان نهائی مواد تحصیلات مقرر بر آیند در صورتی که از مستخدمین رسمی نباشند پس از سه ماه خدمت مجانی بارتبه يك ادارى استخدام نماید و هر گاه از مستخدمین رسمی باشند در ارجاع شغل و ترفیع رتبه بر دیگران مقدم بنماید.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و هشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمدت خدمت مجانی مستخدمین دون رتبه وزارت داخله

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مدت سه ماه خدمت مجانی مقرر در قانون ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ نسبت به کسانی که قبل از تاریخ تصویب قانون مذکور بعنوان مستخدم دون رتبه مشغول خدمت بوده اند لازم نبوده و وزارت داخله می تواند آنها را در صورتیکه دوره کلاسهای اختصاصی را طی نموده از عهده امتحان بر آیند بر تبه يك ادارى نائل سازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری از اول فروردین ۱۳۱۰ ملغی

و این ماده از تاریخ مزبور بجای آن برقرار می شود:

اولاً - هر گاه یکی از مستخدمین رسمی که بحد تقاعد رسیده اند اعم از اینکه متقاعد شده یا نشده باشد فوت نماید نصف حقوق تقاعدی که قانوناً باو تعلق میگیرد بطور متساوی بورثه قانونی متوفی که در ماده ۳ قانون وظایف مورخه ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ تصریح شده است بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت او بوده اند داده می شود.

ثانیاً - مستخدمینی که مطابق ماده ۴۶ به اخذ وظیفه معادل دو ثلث مقرری خود ذی حق شده باشند (اعم از اینکه بحد تقاعد رسیده یا نرسیده باشند) پس از فوت نصف بلا کسر وظیفه که دریافت می داشتند در باره ورثه قانونی آنها که در ماده ۳ قانون وظایف ذکر شده بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده اند از روز بعد از فوت برقرار می شود.

ثالثاً - هر ایرانی که در خدمت دولت بوده و حقوق میگیرد از هر طبقه که باشد (یعنی مستخدمین بارتبه و بی رتبه و جزء و کنتراتی) اگر در راه ادای وظیفه بواسطه حادثه فوت نماید دو ثلث بلا کسر آخرین مقرری او از روز بعد از فوت در باره ورثه قانونی او بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده اند برقرار می شود ولی اگر مستخدم رسمی بوده و بحد تقاعد رسیده بوده است و دو ثلث مقرری مذکور از میزان حقوق تقاعدی که بایستی مطابق ماده ۴۵ بمستخدم مزبور داده شود کمتر باشد همان حقوق تقاعد را دریافت خواهد نمود.

وظایف مذکور در این ماده در مورد فقره اول و ثانی مطلقاً از صندوق تقاعد و در مورد ثالث در صورتیکه مستخدم رسمی باشد از صندوق تقاعد و الا از عایدات عمومی دولت برقرار خواهد شد مگر آنکه از مستخدمین اداراتی باشد که عایدات آن منحصرأ بمخارج خود میرسد که در این صورت از بودجه آن اداره پرداخته می شود.

تبصره - مقصود از حادثه که در این ماده ذکر شده صدمات غیر مترقبه و اتفاقات فوق العاده است که در راه انجام وظیفه مستخدم به آن تصادف کرده و موجب اتلاف او می شود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفندماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح قسمتی از مواد قانون استخدام کشوری

مصوب ۲۹ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون در هر موقع که وزارتخانه ها یا ادارات مستقله دولتی که قانون خاصی برای استخدام جدید ندارند محتاج بعضو جدید با رتبه باشند و در میان منتظرین خدمت خود کسانی که از لحاظ رتبه و معلومات بتشخیص وزارتخانه یا اداره متناسب با شغل بلا متصدی مزبور باشند یافت نشوند می توانند عضو جدید لازم را در درجه اول از مستخدمین دون رتبه با رعایت فقره اول و دوم و سوم از ماده ۲ قانون استخدام کشوری در نتیجه مسابقه و امتحان و در درجه ثانی با رعایت فقرات مذکور در فوق از ماده ۲ و مواد ۳ و ۴

و ۵ قانون مزبور از خارج استخدام نمایند. این اشخاص پس از استخدام مشمول قانون استخدام کشوری خواهند بود.

در قبول مستخدمین دون رتبه حق تقدم بنسبت مزایا و اوصافی که فعلاً برای ترفیع رتبه مستخدمین با رتبه (غیر از مدت خدمت) و با تساوی شرایط بنسبت قدمت خدمت خواهد بود.

تبصره ۵ - برای انتخاب اعضای اداری وزارت عدلیه نیز مطابق مقررات فوق عمل خواهد شد.

ماده دوم - مستخدمینی که بموجب ماده اول این قانون استخدام میشوند در صورت داشتن معلومات شش ساله ابتدائی فقط تارتبه ۲ و در صورت داشتن معلومات دوره اول متوسطه فقط تارتبه ۴ میتوانند ارتقاء یابند ارتقاء این اشخاص از رتبه مادون برتبه مافوق در کمتر از چهار سال مجاز نیست ولی سیر در مراتب برای صاحبان تحصیلات دوره دوم متوسطه کماکان بر طبق مواد قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره ۵ - کسانی که بعد از دخول در خدمت رسمی بموجب این قانون بعد از امتحان مدارج علمی بالاتر را بدهند حق ارتقاء تا حد اعلائی منظور برای درجه علمی بالاتر را خواهند داشت.

ماده سوم - وزارتخانه ها و ادارات مستقله مکلفند منتظرین خدمتی را که در تاریخ تصویب این قانون بیش از چهار سال متوالی منتظر خدمت بوده اند و در ظرف یک هفته مجازند منتظرین خدمتی را که در تاریخ تصویب این قانون بیش از سه سال متوالی منتظر خدمت بوده اند بدون دارا بودن شرایط مندرجه در قانون اصلاحی ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری مصوب ۶ آبان ماه ۱۳۰۹ متقاعد نمایند دخول ثانوی این قبیل اشخاص در خدمت رسمی ممکن نخواهد بود مگر بموجب قوانین عمومی موجوده برای استخدام جدید. حقوق تقاعدی که باین اشخاص داده

این ماده بموجب ماده ۵ قانون مصوب ۲۴ خرداد ۱۳۲۲ (دوره ۱۳) نسخ شده است.

خواهد شد عبارت خواهد بود از ضرب يك شصتم حقوق مقام اخیر آنها در سنین خدمتشان در صورت عدم تجاوز سن آنها از چهل سال شمسی و از ضرب يك چهلم حقوق مقام اخیر آنها در سنین خدمتشان در صورت تجاوز سن آنها از چهل سال شمسی همچنین کسانی که در آتیه پنج سال متوالی منتظر خدمت بمانند بترتیب مذکور در فوق متقاعد خواهند شد.

بعلاوه وزارتخانه ها و ادارات مستقله می توانند منتظرین خدمتی را که سن آنها از پنجاه و پنج سال تجاوز کرده باشد تا دو هفته بعد از تصویب این قانون متقاعد نمایند حقوق تقاعد آنها مطابق اصول و حساب معمولی پرداخته خواهد شد مگر در صورتیکه مدت خدمت آنها کمتر از ده سال باشد که در این صورت حقوق تقاعد آنها عبارت خواهد بود از ضرب يك چهلم حقوق مقام اخیر آنها در سنین خدمت. تبصره ۱۵ - کسانی که در تاریخ تصویب این قانون بیش از چهار سال متوالی منتظر خدمت بوده و کلیه مدت خدمت آنها بیش از شش سال نباشد با استرداد کسور تقاعدی که پرداخته اند از خدمت معاف شده و حق تقاعد نخواهند داشت. وزارت عدلیه تا یک هفته مجاز است کسانی را که بموجب اختیارات وزیر عدلیه داخل خدمت دولت شده و در تاریخ تصویب این قانون منتظر خدمت آن وزارتخانه هستند با استرداد کسور تقاعدی که داده اند از خدمت معاف نماید این اشخاص حق تقاعد نخواهند داشت.

تبصره ۲۵ - منتظرین خدمتی که در خارج مشغول تحصیل هستند در صورتیکه از تاریخ تصویب این قانون تا شش ماه تصدیق نامه راجع باشتغال بتحصیل بوزارتخانه خود ارسال دارند مشمول مقررات این ماده نخواهند شد.

تبصره ۳۵ - مدت نمایندگی در مجلس شورای ملی از حیث این قانون جزو مدت انتظار خدمت محسوب نمیشود.

ماده چهارم - مستخدمین دفتری وزارت دربار پهلوی و دفتر مخصوص شاهنشاهی که فعلاً مشغول خدمت هستند مشمول قانون استخدام کشوری بوده و رتبه هر يك از آنها مطابق اسناد و سابقه خدمت آنها معین گردیده و مطابق قانون استخدام کشوری مدارج ترفیعات خود را طی خواهند نمود ولی در موقع تقاعد حق استفاده از حقوق تقاعد وقتی خواهند داشت که کسور تقاعد دوره خدمت خود را پرداخته باشند.

ماده پنجم - کسانی که دوسیه سابقه خدمت خود را در مدت قانونی که در قانون مصوب ۲۲ اسفند ماه ۱۳۰۷ شمسی معین شده به اداره استخدام وزارت متبوعه خود تقدیم کرده و رسید گرفته اند و در دفتر ثبت مراسلات آن اداره در آن موقع ثبت شده باشد و لی از طرف اداره استخدام آن وزارتخانه بوزارت مالیه در مدت قانونی داده نشده است در صورتیکه در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۰۷ سه سال متوالی منتظر خدمت نبوده باشند از تاریخ تصویب این قانون تا سه ماه اجازه داده میشود که آن دوسیه ها تکمیل و بوزارت مالیه داده شود که پس از رسیدگی در صورت دارا بودن سوابق قانونی سند خدمت آنها از طرف وزارت مالیه صادر و جزو مستخدمین رسمی محسوب شوند.

ماده ششم - ماده ۷۳ قانون استخدام کشوری ملغی است.

ماده هفتم - این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه بیست و نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

فهرست

قسمت دوم - امتیازات

از صفحه ۳۶۵ تا صفحه ۳۶۸

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱	قانون اعطای امتیاز استخراج ذغال سنگ اطراف شهر تبریز به آقای مسعود خان عدل	۳۶۵	۳۶۶
۲	قانون امتیاز انحصاری استخراج انتمون انارك نائین بشرکت مختلط سهامی شویمان و شرکاء اصفهان	۳۶۶	۳۶۸

قسمت دوم
امتیازات

قانون

اعطای امتیاز استخراج زغال سنگ اطراف شهر

به آقای مسعود خان عدل

مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بداره کل صناعت اجازه میدهد که امتیاز انحصاری مانع للغير استخراج و استفاده از معادن زغال سنگ اطراف شهر تبریز را از نقطه مرکزی ارك تا دوازده فرسخ از هر طرف برای مدت پانزده سال به آقای میرزا مسعود خان عدل اعطاء نماید.

ماده دوم - دولت میتواند استخراج یکی از معادن زغال سنگ واقعه در منطقه امتیاز را برای خود محفوظ داشته و آنرا استخراج نماید انتخاب معدن مزبور باید در ظرف یکسال از تاریخ اعطای امتیاز بعمل آمده و بصاحب امتیاز کتباً اطلاع داده شود.

ماده سوم - مؤسسات مربوط باین امتیاز از تأدیه هر گونه مالیات و عوارض (باستثنای عوارض بلدی) در پنجسال اول مدت امتیاز معاف خواهند بود پس از

مادہ ششم - پس از انقضای مدت امتیاز اگر دولت خواست استخراج معادن مورد امتیاز را بکسی واگذار نماید در صورت تمایل دولت و تساوی شروط صاحب امتیاز حق تقدم خواهد داشت .

مادہ ہفتم - ہر گاہ صاحب امتیاز در ظرف دو سال ونیم از تاریخ تصویب این قانون انٹیمون استخراج ننماید و یا در طول مدت امتیاز برخلاف ہر يك از مقررات این قانون عمل نماید دولت میتواند این امتیاز راملغی سازد .

مادہ ہشتم - دولت در پیشرفت کار صاحب امتیاز در حدود قوانین مملکتی مساعدتہای ممکنہ را بعمل خواهد آورد .

مادہ نہم - صاحب امتیاز موظف است در ظرف دو سال از تاریخ تصویب این قانون کورہ ہای کوچک برای ذوب آهن و تفکیک مواد انٹیمون در محل نصب نماید و در صورتیکہ از تأسیس کورہ ہای ذوب آهن منصرف شوند این امتیاز ملغی و کلیہ ماشین آلات و تأسیساتی کہ تا آن تاریخ نمودہ اند مجاناً بدولت تعلق خواهد داشت .

مادہ دہم - صاحب امتیاز نمیتواند امتیاز مذکور را بدیگری انتقال دہد . این قانون کہ مشتمل بر دہ مادہ است در جلسہ بیست و ہشتم مہر ماہ یکہزار و سیصد و یازدہ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

فہرست قسمت سوم

عہد نامہ ہا و مقالہ نامہ ہا

از صفحہ ۳۶۹ تا صفحہ ۴۹۲

فهرست : قسمت سوم - عهد نامه ها و معاوضه نامه ها

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۱		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لیتوانی	۳۷۳	۳۶۹
۲		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و چکواسلواکی	۳۸۱	۳۷۳
۳		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لتونی	۳۸۳	۳۸۱
۴		قانون اجازه مبادله قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائى منعقدہ بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی	۴۱۶	۳۸۳
۵		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائى منعقدہ بین دولتین ایران و یونان	۴۳۲	۴۱۶
۶		قانون اجازه مبادله قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافى هند و اروپا در ایران	۴۳۷	۴۳۲
۷		قانون اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه	۴۴۶	۴۳۷
۸		قانون اجازه مبادله عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائى اختلافات بین ایران و ترکیه	۴۵۴	۴۴۶
۹		قانون اجازه مبادله عهدنامه های منعقدہ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه	۴۶۰	۴۵۵
۱۰		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و تجارت و بحریمائى منعقدہ بین دولتین ایران و نروژ	۴۷۸	۴۶۰

فهرست : قسمت سوم - عهد نامه ها و معاوضه نامه ها

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۱۱		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و استونی	۴۸۲	۴۷۸
۱۲		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فنلاند	۴۸۷	۴۸۳
۱۳		قانون اجازه الحاق قطعی دولت ایران به مقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی	۴۸۹	۴۸۷
۱۴		قانون اجازه الحاق دولت ایران به قرارداد های بین المللی پاریس و ژنو راجع بجلوگیری از رفتار جنایت آمیز نسبت بزنان و کودکان	۴۹۰	۴۸۹
۱۵		قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی امداد و اساسنامه اتحاد بین المللی امداد	—	۴۹۰
۱۶		قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد تعاون مالی	—	۴۹۱
۱۷		قانون اجازه الحاق دولت ایران بمقررات قرارداد بین المللی راجع بتحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره	۴۹۲	۴۹۱
۱۸		قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی منع استعمال گوگرد سفید در ساخت کبریت	—	۴۹۲

قسمت سوم
عهدنامه‌ها و مقاوله نامه‌ها

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لیتوانی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت مشتمل بر هفت ماده را که

در تاریخ ۲۳ دیماه ۱۳۰۸ شمسی بین دولتین ایران و لیتوانی باعضاء رسیده تصویب
و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه بیست

وششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لیتوانی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری لیتوانی

نظر باینکه مابیند روابط مودت را بین دولتین مستقر نمایند و معتقدند که

یجاد این علایق بترقی ملتین کمک خواهد نمود تصمیم بعقد عهد نامه مودت نموده

و برای این منظور نمایندگان خود را بطریق ذیل معین نمودند.

اعلیحضرت شاهنشاه ایران :

جناب مستطاب اجل آقای علیقلی خان انصاری سفیر کبیر ایران

رئیس جمهوری لیتوانی :

ژورژیس بالتروزائی تیس وزیر مختار لیتوانی

مشارالیهما که از طرف دولت خود برای این مقصود دارای اختیارات معتبر بودند در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱- از تاریخ امروزی الابد دوستی صمیمانه و روابط حسنه دائم بین مملکت ایران و مملکت لیتوانی و همچنین بین اهالی مملکتین برقرار خواهد بود.

ماده ۲- طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط دیپلماسی بین مملکتین را بر روی اساس حقوق عمومی بین المللی استوار نمایند و همچنین موافقت دارند که با نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بقید معامله متقابله همان رفتاری خواهد شد که بموجب اصول کلی حقوق عمومی بین المللی مقرر است رفتار مزبور بهیچوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت بنمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کامله الوداد معمول میگردد.

ماده ۳- هر یک از طرفین متعاهدین حق دارد که نمایندگان قنسولی خود را در خاک طرف متعاهد دیگر منصوب نماید و محل توقف مأمورین مزبور در پایتخت و یا در شهرهای عمده خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه پذیرفته میشوند مشارالیهم نمیتوانند قبل از اینکه موافق ترتیب و قواعد معموله حقوق عمومی بین المللی اکثر کواتر تحصیل کرده باشند اشتغال بمأموریت خود ورزند.

ماده ۴- اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر

مطیع کلیه قوانین و احکام و نظامات مملکتی خواهند بود. مشارالیهم مانند اتباع داخله تابع محاکم ملی خواهند بود.

ماده ۵- طرفین متعاهدین موافقت دارند که هر چه زودترین مملکتین قرارداد قنسولی و تجارتی و گمرکی و قرارداد اقامت منعقد نمایند.

ماده ۶- دولتین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرارداد هائیکه منعقد شده یا در آتیه منعقد گردد و منجمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوطه به تفسیر یا راجع با اجرای عهود و قرارداد های مذکور می باشد نیز اعمال خواهد گردید. حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آوراست. برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بتقاضای یکی از دولتین متعاهدین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت: هر یک از دولتین متعاهدین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین می بایستی حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نمایند و یا دو حکم نتوانند بتسویه اختلاف در ظرف مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین بکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود.

چنانچه دولتین در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورترین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دو ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یک

از آنها که زودتر اقدام کنند از رئیس دیوان دائمی داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از بین اتباع ممالک دیگر انتخاب نماید. با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد.

طرفین می توانند راجع بشخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند در صورتی که طرز عمل حکمین بموجب قرارنامه مخصوص بین دولتین مشخص نگردیده و قرارنامه مزبور در موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد برطبق ماده ۵۷ و ماده ۵۹ الی ۸۵ قرارداد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه اختلافات بین المللی تعیین خواهد شد در صورتیکه مقررات مخالفی بین دولتین وجود نداشته باشد.

هر گاه تعیین بکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشانرا معین نموده اختلاف را تسویه خواهند کرد. کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با اکثریت آراء اتخاذ خواهد گردید.

برای کلیه اختلافات دیگر غیر از آنچه مضمول مقررات فوق الذکر میباشد و بطریق رضایت بخشی از طریق سیاسی تسویه نشده باشد طرفین متعاهدین با مراعات تعهدات خود ناشیه از عضویت جامعه ملل موافقت دارند که در هیچ مورد جز بوسائل مسالمت آمیز به تسویه اختلاف توسل نمایند و این حق را برای خود محفوظ میدارند که در هر مورد بوسیله قرار مخصوص هر طرفی را که برای تسویه اختلاف بهتر می بینند اتخاذ نمایند معهدا طرفین موافقت دارند که چنانچه هر دو بیک فورمول عمومی که از طرف جامعه ملل توصیه شده باشد ملحق شوند

فورمول مزبور را برای تسویه کلیه اختلافاتیکه با آن وفق دهد با وجود مقررات فوق بموقع اجرا بگذارند.

ماده ۷ - این عهد نامه برطبق قوانین اساسی هر يك از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و اسناد تصویب هر چه زودتر در «کناس» مبادله و پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و به مهر خود مهور نمودند. در مسکو مورخ ۱۳ ژانویه ۱۹۳۰

امضاء: علیقلی خان انصاری امضاء: ژورژی بالتروزائی تیس

اجازه مبادله عهد نامه مودت منعقد بین دولتین ایران و لیتوانی در جلسه بیست و ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی داده شده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهد نامه مودت و قرار داد اقامت منعقد بین دولتین ایران

و چکوسلواکی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت مشتمل بر پنج ماده و قرارداد اقامت مشتمل بر ده ماده و پروتکل اختتامیه را که در تاریخ بیست و نهم اکتبر ۱۹۳۰ مطابق با هفتم آبانماه ۱۳۰۹ شمسی بین دولتین ایران و چکوسلواکی با امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنها را بدولت می دهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن عهدنامه و قرار داد ضمیمه است در جلسه ۲۶ اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت بین دولتین ایران و جمهوری چکوسلواکی
اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یکطرف و رئیس جمهوری چکوسلواکی از
طرف دیگر
نظر باینکه مایل هستند روابط مودت را بین دولتین تحکیم نمایند تصمیم
بانعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بقرار ذیل
تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای میرزا محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری چکوسلواکی:

آقای میروسلاو شوبرت شارژدافر چکوسلواکی در ایران

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامههای خود که در کمال صحت و اعتبار بود

در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - بین دولتین ایران و چکوسلواکی و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر

و دوستی صمیمانه و دائم برقرار خواهد بود.

ماده ۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی خود را بر طبق

اصول عمومی حقوق بین المللی تنظیم نمایند و موافقت دارند که نمایندگان سیاسی

هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابل از معامله

که بموجب اصول حقوق عمومی بین المللی مقرر و آن معامله در هر صورت باقید
معامله متقابله نباید مادون رفتار معمول به نسبت بنمایند گان سیاسی دولت کامله -
الوداد باشد بهره مند شوند.

ماده ۳ - هر يك از طرفین متعاهدین در خاک خود نمایندگان قنسولی طرف
متعاهد دیگر را که موافق قاعده دارای ا کز کو اتر باشند خواه در پایتخت
و خواه در شهرهای مهمی که این قبیل مأمورین خارجه بطور عموم برای توقف
پذیرفته میشوند قبول خواهد کرد.

مشارالیهم بشرط معامله متقابله از رفتاریکه بموجب قواعد حقوق عمومی
بین المللی مقرر و آن معامله در هر صورت با قید معامله متقابله نباید مادون رفتار
معمول به نسبت بنمایند گان قنسولی دولت کامله الوداد باشد بهره مند میشوند.

ماده ۴ - طرفین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها
بظهور رسد و بطریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود
بوسائل مسالمت آمیز تسویه نمایند و این حق را برای خود محفوظ میدارند که در
هر مورد بوسیله قرار مخصوصی هر طرفی را که برای تسویه اختلاف بنظر آنها بهتر
رسد تعیین نمایند.

از طرف دیگر طرفین متعاهدین موافقت دارند هر گاه هر دو طرف بیک فورمول
عمومی که از طرف جامعه ملل توصیه شده باشد ملحق شوند فورمول مزبور را برای
تسویه کلیه اختلافاتی که با آن وفق دهد عنداللزوم با وجود مقررات فوق الذکر
بموقع اجرا گذارند.

ماده ۵ - این عهدنامه تصدیق و اسناد مصدقه آن هر چه زود تر ممکن است
در طهران مبادله خواهد شد.

عهد نامه مزبور پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصدقه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.

در طهران بتاريخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰ در دو نسخه نوشته شد.

امضاء: فروغی امضاء: میروسلاو شوبرت

متن قرارداد اقامت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکوسلواکی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری چکوسلواکی

نظر باینکه مایلند حق اقامت اتباع چکوسلواکی را در ایران و اتباع ایران را در چکوسلواکی بر طبق عهدنامه مودت مورخ امروز معین نمایند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت نموده و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف میرزا محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری چکوسلواکی:

آقای میروسلاو شوبرت شارژدافر چکوسلواکی در ایران

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱۵۵ - اتباع هر یک از دولتین متعاهدین در خاک دولت متعاهد دیگر راجع بشخص و اموالشان بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی پذیرفته خواهند شد. اتباع مزبوره از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان بهره مند خواهند گردید.

مشارالیهم میتوانند در خاک طرف معاهد دیگر داخل شده و از آن خارج و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند مشروط باینکه در تمام آن مدت از قوانین و نظامات جاریه در آن مملکت متابعت نمایند.

در کلیه این موارد مشارالیهم از معامله که مادون رفتار نسبت باتباع دولت کامله الوداد نباشد بهره مند خواهند شد.

معهدا مراتب مذکوره فوق مانع نخواهد شد که هر یک از دولتین متعاهدین در هر موقع مقرراتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک خود اتخاذ نمایند مشروط باینکه مقررات مزبوره در حکم تبعیضی نباشد که مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف معاهد دیگر باشد.

ماده ۲۵۵ - مقررات این قرارداد خللی بحق هیچیک از طرفین متعاهدین وارد نمی آورد که اقامت اتباع طرف دیگر را در موارد مخصوص خواه از لحاظ تصمیم قضائی و خواه از لحاظ اختلال نظم عمومی و خواه از لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکت که خود یگانه مشخص آنست و باینجهات تعاون عمومی و صحتی و اخلاقی بر طبق اصل قوانین و احکام جاریه قدغن نماید.

اخراج بترتیباتی که مطابق حفظ الصحه و نوع پرستی باشد صورت خواهد گرفت.

ماده ۳۵۵ - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف معاهد دیگر راجع بحق تجارت و صنعت و حرفه و باشغل باستثناء آنچه مشمول انحصار دولتی و بامتیاز اعطائی از طرف دولت میباشد از معامله که نسبت به اتباع دولت کامله الوداد معمول میشود بهره مند خواهند شد.

ماده ۴۵۵ - هرگونه شرکت های آنونیم و شرکت های تجاری و همچنین شرکتهای صنعتی و مالی و بیمه و ارتباط و حمل و نقل که مقر اصلی آنها در خاک یکی از دولتین

تا مدت پنج سال مجری خواهد بود و در صورتیکه شش ماه قبل از انقضای مدت پنجسال مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت نامحدودی ادامه خواهد یافت و از آن تاریخ در هر موقع ممکن است فسخ شود مشروط باینکه شش ماه قبل اعلام فسخ بعمل آید.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین که برای این مقصود مجاز بودند این قرارداد را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

در طهران مورخ ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضاء: میروسلاوشوبرت

امضاء: فروغی

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت منعقدہ امروز بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری چکوسلواکی نمایندگان مختار امضاء کنندہ اظهار ذیل را که جزء لاینجزای قرار داد میباشد نمودند:

۱- راجع بماده اول - مقررات ماده اول بنظامات راجعه بتذکره همچنین بمقررات عمومی که از طرف هر یک از دولتیین متعاهدین در باب حق اشتغال کارگران خارجه به حرفه وضع شده و یا خواهد شد خللی وارد نخواهد آورد.

راجع بماده ۴- بدیهی است که مقررات ماده ۴ و همچنین هیچیک از مقررات قرارداد اقامت نمیتواند حق تقاضای مزایای مخصوصی را که در ایران بشرکتهائیکه عملیاتشان بموجب امتیازات مخصوصی تعیین شده است بدهد.

از طرف دیگر شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین که شرایط اشتغالشان در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق امتیازات مخصوصی تنظیم شده باشد مجاز نیستند برای مسائلی که در امتیازنامه ذکر شده است مزایائی را که بموجب

عهد نامه ها و قرارداد های جاریه یا ناشیه از معامله دولت کامله الوداد اعطاء شده است تقاضا نماید.

۲- دولتیین متعاهدتین متعهد میشوند که هیچیک از اتباع مملکت دیگر را بدون رضایت خاطر قبلی دولت متبوع اتباع مزبور بتابعیت قبول نکنند.

طهران ۲۹ اکتبر ۱۹۳۰

امضاء: میروسلاوشوبرت

امضاء: فروغی

اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت منعقدہ بین دولتیین ایران و

چکوسلواکی بشرح فوق در جلسه ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتیین ایران و لتونی

مصوب ۲۳ خردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه مودت مشتمل بر شش ماده که

در تاریخ پانزدهم ژانویه ۱۹۲۹ مطابق با ۲۵ دیماه ۱۳۰۷ بین دولتیین ایران و لتونی امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه بیست

و سوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت بین دولت علیه ایران و جمهوری لتونی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

جناب شوکتآب رئیس جمهوری لتونی

چون هر دو مایل باستقرار روابط دائم بین مملکتین بوده و اطمینان دارند که ایجاد این علائق بترقی ملتین کمک خواهد نمود تصمیم بعقد عهدنامه مودت نموده و برای این منظور نمایندگان خود را بطریق ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب علیقلی خان انصاری سفیر کبیر خود را مقیم مسکو

جناب شوکتآب رئیس جمهوری لتونی

جناب آنطونس بالدیس وزیر امور خارجه لتونی را مشارالیهما با اختیاراتی صحیح که از دولت خود برای اینمقصود داشتند در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

۱۵۵۵ - از تاریخ امروز الی الابد دوستی صمیمانه و روابط حسنه دائم بین مملکت ایران و مملکت لتونی و همچنین بین اهالی مملکتین برقرار خواهد بود.

ماده ۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط دیپلماسی بین مملکتین بر روی اساس حقوق بین المللی استوار بوده و با نمایندگان سیاسی و قونسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بقید معامله متقابله همان رفتاری بشود که در حقوق بین المللی عمومی مقرر است.

ماده ۳ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که هر چه زودتر بین مملکتین قرارداد تجارتی و گمرکی و قونسولی و قرارداد اقامت بوسیله قراردادی که بر طبق اصول حقوق بین المللی و بر روی اصل معامله متقابله و مساوات کامل باشد منعقد نمایند.

ماده ۴ - اهالی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مطیع کلیه قوانین و احکام و نظامات مملکتی خواهند بود مشارالیهم مانند اهالی داخله تابع محاکم محلی خواهند بود.

ماده ۵ - این معاهده بر طبق قوانین اساسی هر یک از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هر چه زودتر در ریگا مبادله و پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته می شود.

ماده ۶ - این عهدنامه در سه نسخه بفارسی و فرانسه و لتونی نوشته شده است متن فرانسه معتبر خواهد بود.

بنا بمراتب فوق نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

امضاء: آنطونس بالدیس
امضاء: علیقلی انصاری

در شهر ریگا ۱۵ ژانویه ۱۹۲۹

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لتونی بشرح فوق در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ بین

دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی

مصوب ۱۰ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی

مشمول بر بیست ماده و یک پروتکل اختتامیه و یازده مراسله را که در تاریخ ۴ آبانماه ۱۳۱۰ بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد اقامت و تجارت و بخر پیمائی و پروتکل و مراسلات ضمیمه آن است در جلسه دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

متن قرارداد اقامت و تجارت و بخر پیمائی

بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف

و کمیته اجرائیه جماهیر شوروی از طرف دیگر

نظر باینکه مایلند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع ایران را در جماهیر شوروی سوسیالیستی و اتباع جماهیر شوروی را در ایران تنظیم و عملیات اقتصادی و روابط تجارته بین مملکتین را توسعه دهند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را معین نمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب اشرف آقای میرزا محمد علی خان فروغی وزیر امور خارجه

کمیته اجرائیه مرکزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی :

آقای م پطرووسکی سفیر فوق العاده و نماینده مختار اتحاد جماهیر شوروی در ایران. مشارالیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بوده در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین حق خواهند داشت آزادانه وارد خاک طرف متعاهد دیگر شده در آنجا اقامت و مسافرت نموده و از آنجا مراجعت کنند بشرط اینکه قوانین و نظامات جاریه آن مملکت را رعایت نمایند.

و از این حیث در هیچ مورد حالاً و مآلاً نامساعدتر از رفتاری که با اتباع دولت کاملة الوداد می شود با آنها نخواهد شد.

مقررات این ماده نه بنظاماتی که در امر تذکره فعلاً مجری و یا در آتیه مجری خواهد بود خلل میرساند و نه مانع از این حق طرفین متعاهدین است که در هر مورد مقرراتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک خود وضع نمایند مشروط باینکه نظامات و مقررات مزبوره نسبت با اتباع کلیه ممالک دیگر مجری باشد.

و نیز مقررات این ماده مانع حق هیچیک از طرفین متعاهدین نخواهد بود که نسبت با افراد اتباع طرف دیگر برای منع اقامت و توقف آنها در خاک خود بموجب تصمیم قضائی و یا از لحاظ حفظ امنیت داخلی و یا خارجی مملکت اقدامات بنمایند.

ماده ۲ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در مدت توقف در خاک طرف متعاهد دیگر چه در موقع صلح و چه در موقع جنگ از هر گونه خدمت نظامی اجباری و یا کشوری معاف خواهند بود ولیکن در موقع بروز بلیات طبیعی میتوان آنها را بکار واداشت. اتباع مزبور از هر قسم مالیات نقدی یا جنسی که بجای خدمت نظامی یا کشوری وضع شده باشد و نیز از تحمیل هر قسم قرضه اجباری معاف خواهند بود. بطور کلی راجع بهر نوع تعهداتی که هر يك از طرفین متعاهدین با اتباع خارجه مقیمین خاک خود تحمیل مینمایند یا معافیت هائی که از آن بابت منظور میدارند اتباع طرف متعاهد دیگر وضعیتی نامساعدتر از وضعیت فعلی و یا آتی اتباع دولت کاملة الوداد نخواهند داشت.

ماده ۳ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین از حیث تحصیل و تصرف هر گونه اموال و استفاده از آنها و رعایت حقوق مربوطه به آن و همچنین در مورد سلب مالکیت و مصادره اموال دارای کلیه حقوق اتباع دولت کامله الوداد خواهند بود.

ماده ۴ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط رعایت قوانین و نظامات مملکتی حق دارند مثل اهل آن مملکت بهر تجارت و صنعت یا حرفه که بطور عموم قانوناً مجاز بوده و برای کلیه اتباع خارجه ممنوع نیست اشتغال ورزند ازین لحاظ مشارالیهم وضعیتی دون وضعیت اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت.

ماده ۵ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین که در خاک طرف متعاهد دیگر اقامت داشته باشند تابع قضاوت مملکت متوقف فیها خواهند بود.

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین مثل اتباع داخله حق دارند آزادانه بکلیه محاکم از هر درجه برای احقاق و دفاع حقوق خود مراجعه نمایند و هیچوقت ازین حیث وضعیتی نامساعد تر از وضعیت اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت. اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر میتوانند در موقعی که بمحاکم مملکت متوقف فیها برای دفاع حق خود مراجعه مینمایند برای خود وکیل امور و وکیل مرافعه و نمایندگان ازین اشخاصی که برای اشتغال باین مشاغل پذیرفته می شوند بامتباع از قوانین و نظامات مملکتی انتخاب نمایند.

اتباع مزبور از حیث معافیت از وجه الضمانه قبلی برای مخارج محاکمه و تسهیلاتی که باشخاص بی بضاعت اعطاء می شود وضعیتی نامساعدتر از وضعیت اتباع داخله و اتباع دولت کامله الوداد نخواهند داشت.

ماده ۶ - اختراعات و علائم صنعتی و تجارتي و مسطوره ها و نمونه های صنعتی متعلق باتباع یکی از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر برطبق قوانین و

نظامات داخلی در تحت حمایت گرفته خواهند شد. اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع به اختراعات و علائم صنعتی و تجارتي و مسطوره ها و نمونه های صنعتی و همچنین حمایت در مقابل رقابت مکارانه از همان حقوقی بهره مند خواهند شد که اتباع داخله و اتباع دولت کامله الوداد فعلاً بهره مند بوده و یا در آتی بهره مند خواهند بود.

ماده ۷ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که در اسرع اوقات ممکنه راجع باحوال شخصیه و حمایت مالکیت صنعتی و مبارزه با قاچاق و حفظ حیوانات و نباتات از امراض یا حشرات موزیه و همینطور راجع بحکمیت در امور حقوقی و تعاون قضائی قراردادهای مخصوصی بین مملکتین منعقد نمایند.

ماده ۸ - ۱- برای هر نوع شرکت های تجارتي و مؤسسات دیگر اقتصادی ایرانی که بر طبق قوانین مملکتی در ایران تأسیس شده اند وجود حقوقی و اهلیت و حق ترافع در محاکم در خاک اتحاد جماهیر شوروی شناخته خواهد شد.

شرکتهای مزبوره مانعی نخواهند داشت که در خاک مزبور بعملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها در باب معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ترتیب تشکیل و اساسنامه آنها تابع قوانین ایران می باشد. باشرکتهای مزبوره در خاک اتحاد جماهیر شوروی از هر حیث مثل شرکتهای تجارتي و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد.

۲- برای شرکتهای تجارتي و مؤسسات دیگر اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی که بر طبق قوانین مملکتی جماهیر شوروی در آنجا تشکیل شده باشند همچنین برای شرکتهای و مؤسساتی که با سرمایه دولتی تأسیس گردیده باشد وجود حقوقی

و اهلیت و حق ترافع در محاکم در ایران شناخته خواهد شد، شرکتهای مزبور مانعی نخواهند داشت که در خاک ایران بعملیات خود اشتغال ورزند ولی البته حقوق آنها در باب معاملات و خود آن معاملات تابع قوانین ایران و ترتیب تأسیس و اساسنامه آنها تابع قوانین شوروی میباشد. با شرکتهای مزبور در خاک ایران از هر حیث مثل شرکتهای تجارتي و مؤسسات دیگر اقتصادی دولت کامله الوداد رفتار خواهد شد.

۳ - مقررات مواد ۲ الی ۶ این قرارداد متقابلاً شامل شرکتهای تجارتي و مؤسسات دیگر اقتصادی طرفین متعاهدین که در بند ۱ و ۲ این ماده ذکر شده خواهد بود.

۴ - تجار و شرکتهای تجارتي و مؤسسات اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی در ایران و تجار و شرکتهای تجارتي و مؤسسات اقتصادی ایران در اتحاد جماهیر شوروی میتوانند با شرایط مقرر در نظامات گمرکی مملکتی در نقاطی که اشتغال بعملیات تجارتي مینمایند چنانچه آنجا ادارات گمرکی وجود داشته باشد انبار هائی داشته باشند که مال التجاره های خود را آنجا بگذارند و تا موقع خروج مال التجاره های مزبور از انبار از عوارض گمرکی موقتاً معاف باشند.

۵ - ولی مسلم است که هیچیک از مقررات این قرارداد نمی تواند شرکتهای تجارتي و سایر مؤسسات اقتصادی یکی از طرفین متعاهدین مذکور در بند ۱ و ۲ این ماده را مجاز نماید که مطالبه امتیازات مخصوصی را بنمایند که طرف متعاهد دیگر بشرکتهائی عطا میکند که شرایط عملیاتشان در خاک وی بموجب امتیازنامه های مخصوصی تنظیم گردیده و یا خواهد گردید.

ماده ۹ - نمایندگان تجارتي اتحاد جماهیر شوروی در ایران که وظایف آن این است که نماینده و حافظ منافع اتحاد جماهیر شوروی نسبت بکلیه مسائل مربوطه

بتجارت شوروی با ایران باشد و تنظیم و اجرای مبادلات تجارتي بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی و کمک به بسط روابط اقتصادی بین مملکتین نماید. نمایندگان مزبور بر طبق اساس ذیل اجرای وظیفه خواهد نمود:

نمایندگان تجارتي اتحاد جماهیر شوروی در ایران که مقررش در طهران خواهد بود جزو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی در ایران محسوب میشود.

چون نماینده تجارتي و دونفر معاون او عضو سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی محسوب می شوند بنا بر این از مصونیت شخصی و سایر مصونیت هائی که بمأمورین سیاسی اعطاء می شود بهره مند خواهند بود. مقرر نمایندگان تجارتي در طهران حق خارج المملکتی دارا خواهد بود و لیکن حق خارج المملکتی مانع اجرای مقررات ذیل نخواهد گردید:

دولت اتحاد جماهیر شوروی مسئولیت هر گونه معاملات تجارتي را که در ایران بوسیله نمایندگان تجارتي انجام می یابد بر عهده میگیرد. مسئولیت معاملاتیکه بوسیله مؤسسات دیگر اقتصادی دولت اتحاد جماهیر شوروی صورت میگیرد بر عهده خود مؤسسات مزبور می باشد.

هر اختلافی که راجع به معاملات تجارتي که در ایران بوسیله نمایندگان تجارتي صورت میگیرد تولید شود از طرف محاکم ایران بر طبق قوانین مملکتی تسویه خواهد گردید و لیکن نظر به مسئولیتی که اتحاد جماهیر شوروی از بابت عملیات سابق الذکر نمایندگی تجارتي قبول کرده است مقرر می شود که اقدامات قضائی تأمینیه از قبیل تأمین مدعا به یا اقدامات اداری نسبت باموال نمایندگان تجارتي بحری نخواهد شد.

تصمیمات قضائی که قانوناً قابل اجرای شده باشد نسبت باموال نمایندگان تجارتي در مواردی که آن اموال مخصوص اجرای حقوق حاکمیت دولتی بر طبق اصول

عمومی حقوق بین‌المللی باشد و یا در مورد عملیات رسمی نمایندگی تجارتي که بعنوان عضویت سفارت کبرای جماهیر شوروی صورت گرفته با قوه قهریه بحری نخواهد گردید.

ماده ۱۰ - طرفین متعاهدین مقررات قوانین و نظامات راجعه بانحصار تجارت خارجی که در اتحاد جماهیر شوروی بحری و در ایران هم برقرار گردیده است در نظر گرفته در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند:

۱ - ایران قبول میکند که جماهیر شوروی مال التجاره هائی را که اسامی و مقدار آنها در يك فهرست سالیانه تنظیم می‌شود وارد ایران نماید و جماهیر شوروی وارد کردن آنها را تعهد مینماید. فهرست سالیانه مزبور که با موافقت بین اداره کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتي اتحاد جماهیر شوروی در ایران بر اساس سهمیه های سالیانه که از طرف دولت ایران اعلان میشود تنظیم خواهد شد در موقع امضای این قرارداد چنین فهرستی بتوسط مؤسسات سابق الذکر تهیه شده و همچنین در تمام مدت اعتبار این قرارداد بهمین ترتیب در آخر هر سال اقتصادی ایران که در ۲۲ ژوئن شروع میشود فهرستی تنظیم خواهد شد.

در موقع تهیه این فهرستها مؤسسات مذکور در بند اول این قسمت لزوم تعیین صدی چند (Percentage) سهمیه شوروی را نسبت بواردات هر يك از مال التجاره های مذکور در فهرست در نظر خواهند گرفت تا میزان نسبی واردات شوروی از آنچه در فهرست سال قبل معین گردیده است کمتر نباشد.

مقرر است هر گاه در مدت اجرای این قرارداد دولت ایران در سهمیه سالیانه واردات خود میزان ورود یکی از مال التجاره های خارجه را ازدیاد دهد دولت شوروی حصه از آن را که متناسب با سهمیه باشد که از واردات مال التجاره مزبوره قبل از ازدیاد میزان آن بدولت مزبوره تعلق میگرفت دریافت خواهد داشت.

راجع بمال التجاره هائی که ورودشان فعلاً بایران ممنوع میباشد هر گاه بعدها بموجب سهمیه سالیانه اجازه ورود آنها داده شود طرفین متعاهدین موافقت دارند که حصه از واردات مزبوره متناسب سهمیه که از واردات آن مال التجاره ها قبل از استقرار انحصار تجارت خارجی در ایران بانحاد جماهیر شوروی تعلق میگرفت در تمام مدت اجرای این قرارداد بدولت مشارالیه تعلق بگیرد.

اتحاد جماهیر شوروی این حق را برای خود محفوظ میدارد که بوسیله نمایندگی تجارتي خود در ایران و منتها در آخر ششماه اول هر سال اقتصادی ایران تقاضا نماید که تجدید نظری در فهرست مذکور در بند اول این قسمت بعمل آید تا اینکه برای بقیه سال از میزان یکی از مال التجاره های مذکور در فهرست کاسته شود. قند و کبریت از این قاعده مستثنی میباشد. همینکه تقلیل مزبور بعمل آمد دولت ایران نسبت بمقداری از آن مال التجاره که کسر شده و از قید واردات شوروی آزاد گردیده بمیل خود عمل خواهد نمود.

۲ - نظر باینکه تجارت اتحاد جماهیر شوروی با ایران بر طبق اصل تعادل صادرات و واردات صورت خواهد گرفت ایران قبول میکند که صدور جواز های واردات را که از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی یا مختلط نسبت بمال التجاره های مندرجه در فهرست مذکور در بند فوق تقاضا میشود موکول بارائه قبلی تصدیق صدور ننماید. مقرر است که مال التجاره های شوروی که تجار ایرانی بایران وارد میکنند جزو میزان مال التجاره شوروی که در فهرست سالیانه معین گردیده است بوده و در تعادل تجارت مملکتی محسوب خواهد شد.

و نیز موافقت حاصل است که صورت موقتی تصدیقنامه های صدور که ارائه شده در دو موقع یعنی آخر ماه دسامبر و آخر ماه مه هر سال صورتی از آنها تهیه گردیده و تعادل واردات و صادرات مملکتین در آخر سنه اقتصادی ایران

بین اداره کل تجارت ایران و نمایندگی تجارتهی اتحاد جماهیر شوروی در ایران بر اساس جوازهاییکه داده شده و تصدیقنامه هائیکه ارائه گردیده است مشخص خواهد گردید. هر گاه در موقع حساب معادله صادرات و واردات که در آخر هر سال اقتصادی ایران بعمل میآید اتفاقاً عدم تعادلی مشاهده گردد در شش ماه اول سال بعد اقتصادی باید جبران شود.

۳ - بدلائل مذکوره در بند اول قسمت ۲ این ماده دولت ایران قبول میکند که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط را از الزام فروش اسعار خارجه حاصله از صادراتشان از ایران معاف بدارد.

۴ - دولت ایران بوسیله مؤسسات مربوطه خود جوازهایی را که مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط برای وارد کردن مال التجاره های مندرج در فهرست مذکور در بند اول این ماده تقاضا میکنند و بمنزله يك جواز عمومی است صادر خواهد نمود صدور این جوازاها بدون تأخیر و بدون قیود معموله صورت خواهد گرفت. بموجب جوازه های مزبور ورود مال التجاره هائی که در آنها ذکر گردیده است از کلیه دفاتر گمرکی ایران جایز خواهد بود.

۵ - بین طرفین متعاهدین موافقت حاصل است که اولاً سفارتهائیکه دولت ایران در اتحاد جماهیر شوروی میدهد و ثانیاً کارخانه ها و ماشین ها و متفرعات آنها که برای فروش تمیباشد و تأسیس آنها در ایران موجب تقلیل واردات امتعه خارجه بایران خواهد بود ثالثاً مصالحی که برای تأسیسات و اشیائی که برای احتیاجات مؤسسات اقتصادی شوروی یا مختلط لازم است در صورتیکه مصالح و اشیاء مزبوره دارای خصوصیتی باشند که در ایران بدست نمی آید بعد از اینککه بر طبق قانون انحصار تجارت خارجی ایران وارد ایران شدند در جزو تعادل واردات و صادرات مذکور در بند ۲ این ماده محسوب نخواهد گردید بعبارة اخری اشیاء مزبوره در جزو

فهرست سابق الذکر محسوب نگردیده درازای آنها صادرات لازم نخواهد بود.

۶ - نظر باینککه قند و کبریت در ایران موضوع انحصار دولتی گردیده است طرفین متعاهدین موافقت دارند تا مدتی که این قرار داد مجری خواهد بود اتحاد جماهیر شوروی واردات کلیه این دو مال التجاره را بایران برعهده بگیرد. کنتراتهای فروش این مال التجاره ها راجع بقیمت و موعد و محل تحویل و ترتیب لفافه بندی و بستن آنها و غیره قبل از تصویب یافتن این قرارداد باید منعقد شود.

۷ - دولت ایران قبول میکند که در مدت اجرای این قرارداد واردات نفت و مشتقات آنرا از اتحاد جماهیر شوروی بمقداری که در فهرست مذکوره در بند اول این قرارداد معین میشود تأمین نماید.

ماده ۱۱ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که متقابلاً در خاک خود با تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار طرف متعاهد دیگر معامله نامساعد تری از آنچه نسبت به تجارت و مال التجاره و مؤسسات اقتصادی و تجار هر مملکت ثالثی بعمل میآید ننمایند.

طرفین موافقت دارند که مبادله مال التجاره بین خودشان را جز از محدودیتها و ممنوعیت های قانونی و یا مقررره بین خودشان مورد هیچ قسم محدودیتها و ممنوعیت هائیکه متوجه واردات و صادراتشان باشد نسازند. هر يك از طرفین متعاهدین معامله دولت کامله الوداد را نسبت بطرف متعاهد دیگر مرعی خواهند داشت در مورد خرید و فروش و وارد و صادر کردن و اجرای مراسم گمرکی راجع بسپردن مال التجاره ها در انبار و مخازن و بر گرداندن مال التجاره وارده و استرداد حقوق و عوارض گمرکی که در موقع ورود مال التجاره اخذ میشود همچنین راجع بحمل مال التجاره از کشتی بکشتی دیگر و کلیه عملیاتی از این قبیل که در موقع ورود و صدور و ترانزیت نسبت بمال التجاره واقع میشود و نیز طرفین معامله دولت کامله الوداد را راجع بحق الضمانه و عوارضی که از این عملیات مختلفه ناشی میشود در باره یکدیگر منظور خواهند نمود.

ماده ۱۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که غیر از محصولات طبیعی و صنعتی ایران که صدور آن عموماً برای هر مملکت ثالثی ممنوع باشد صدور آن متعه دیگر از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط بر طبق قوانین جاریه بدون اشکالات و عایقی صورت خواهد گرفت.

مقرر است که محصولات طبیعی و صنعتی ایران ممکن است هم از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط و هم از طرف تجار ایرانی با اتحاد جماهیر شوروی وارد گردد و نیز مقرر است که مال التجاره های ایرانی که تجار ایرانی با اتحاد جماهیر شوروی وارد میکنند در جزو میزان تعادل تجارت بین مملکتین محسوب خواهد گردید.

ماده ۱۳ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که معامله دولت کامله الوداد را راجع بحمل مسافرین و بار و بنه و مال التجاره بوسیله راه آهن و بطور عموم از راه خشکی و آب یا هوا متقابلاً بیکدیگر اعطاء نمایند.

هر يك از طرفین متعاهدین خواه در مورد تعرفه و عوارض حمل و نقل و کلیه عوارض دیگر مربوطه بحمل و نقل و خواه راجع بانظام و تسهیلات حمل از کلیه راههای مذکور گذشته از معامله دولت کامله الوداد مذکور در بند فوق مساعدترین معامله را که نسبت باتباع و یا بیکي از مؤسسات اقتصادی خود میکند با طرف متعاهد دیگر خواهد نمود.

ماده ۱۴ - هر يك از طرفین با توجه به اهمیت وسائط نقلیه برای توسعه تجارت خود با طرف متعاهد دیگر وسائط نقلیه و اتومبیل ها و عرابه ها و حیوانات بارکش را که اتباع و مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر در خاک او بموجب کنترات هائی که منظمأ در مقامات مربوطه ثبت رسیده باشد دارا بوده و یا بموقع استفاده

میگذارند در خاک خود جز در موارد بلیات طبیعی و یا احتیاجات نظامی مصادره نخواهد کرد و مصادره جز بموجب حکم مقامات مرکزی صورت نخواهد گرفت و هر دفعه مصادره مزبور باطلاع نمایندگی سیاسی طرف متعاهد دیگر میرسد در چنین موارد مقامات دولتی که بمصادره اقدام میکنند البته همه قسم مساعدت را در حدود امکان برای حمل و نقل مال التجاره طرف متعاهد دیگر بعمل خواهند آورد در مقابل استفاده که یکی از طرفین متعاهدین باین ترتیب از وسائط نقلیه متعلق بیکي از اتباع یا مؤسسات اقتصادی طرف متعاهد دیگر می نماید حق غرامت معموله پرداخته میشود.

ولی در هر حال وسائط نقلیه متعلقه بنمایندگان سیاسی و قنصلی و نمایندگان تجارتي که نسبت بآنها نیز مزایای سیاسی بموجب این قرار داد اعطاء میشود از هر گونه مصادره معاف میباشند.

ماده ۱۵ - ۱ - نظر بمنافع تجارتي ایران و بموافقت ماده ۲۰ عهدنامه مورخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ و برای تصریح مدلول آن اتحاد جماهیر شوروی حق ترانزیت آزاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی ایران بمقصد هر مملکت ثالثی ارسال شود میدهد و نیز دولت ایران حق ترانزیت آزاد را از خاک خود برای محصولات طبیعی و صنعتی جماهیر شوروی برای هر مملکت ثالثی که صادر شده باشد منظور میدارد.

۲ - بعلاوه اتحاد جماهیر شوروی بشرکتهای تجارتي و تجار ایرانی حق صدور آزاد را بهر مقصدی که باشد برای محصولات طبیعی و صنعتی که از ایران بخاک او وارد گردیده و بفروش نرسیده است اعطاء میکند.

محصولات متعلقه بتجار و شرکتهای تجارتي ایران که بخاک شوروی وارد شده و حقوق گمرکی پرداخته اند در موقع خروج از منطقه گمرکی اتحاد جماهیر شوروی

حقوقی که از آنها مأخوذ شده رد میشود بشرط اینکه معلوم کنند که اجناسی که صادر میکنند همان است که وارد کرده اند.

۳ - اتحاد جماهیر شوروی ترانزیت آزاد را از خاک خود بایران برای محصولات طبیعی یا صنعتی مذکور ذیل اعطاء میکند در صورتیکه مبداء آن محصولات ممالکی باشد که اتحاد جماهیر شوروی عهدنامه یا مقاله نامه یا قرارداد تجارتی منعقد ساخته باشند.

الف - ماشین و ابزار و مصالح برای کارخانجات همچنین برای مؤسسات فلاحی و ماشین و ابزار و مصالح برای ساختمان و نگاهداری خانه ها و ابنیه و ماشین و ابزار و ملزومات و مصالح برای اصلاح و استفاده از طرق و وسائط نقلیه از هر قبیل که برای احتیاجات و مؤسسات عام المنفعه باشد.

ب - دوا از هر قبیل و اسباب جراحی و اعضاء مصنوعی بدن.

ث - کاغذ و اوراق مطبوعه.

ث - تخم نوغان.

ج - چای.

ح - آلات و ادوات روشنائی و گرم کردن.

خ - دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل و کامیون و متفرعات و قطعات

مجزای آنها.

۴ - هر نوع سفارشات دولت ایران در ممالکی که با اتحاد جماهیر شوروی عهدنامه یا مقاله نامه یا قرارداد تجارتی داشته باشند باستثنای اسلحه و مهمات جنگی حق ترانزیت آزاد را در خاک جماهیر شوروی خواهد داشت.

اتحاد جماهیر شوروی منتهای موافقت را نسبت بهر قبیل سفارشات دولت ایران که برای تجارت نبوده و در ممالکی که با اتحاد جماهیر شوروی عهدنامه یا مقاله نامه

یا قرارداد تجارتی نداشته باشند بعمل آمده باشد مبذول داشته و تسهیلات لازمه را خواهند نمود. اسلحه و مهمات جنگی از این مقررات مستثنی میباشد.

۵ - مقررات این ماده بهیچوجه بترانزیت کلی پستال ها از خاک اتحاد

جماهیر شوروی بایران که ترتیبات آن بموجب قرارداد مخصوص مورخ دوم اوت ۱۹۲۹ تنظیم گردیده لطمه وارد نمیاورد و قرارداد مزبور باعتبار خود باقی خواهد ماند.

۶ - دولت ایران نیز ترانزیت آزاد را از خاک خود برای اتحاد جماهیر شوروی

نسبت بمحصولات ارضی و صنعتی هر مملکت دیگری باستثنای اسلحه و مهمات اعطاء میکند.

۷ - مقرر است که در مورد شرایط اجرای ترانزیت که در فوق بآن اشاره شد

هر يك از طرفین متعاهدین معامله دولت كامله الوداد را بطرف متعاهد دیگر بعمل خواهد آورد.

ماده ۱۶ - طرفین متعاهدین بر طبق اصولی که در عهدنامه مورخ ۲۶ فوریه

۱۹۲۱ بین جمهوری متحده سوسیالیستی شوروی روسیه و ایران اعلام گردیده است

موافقت دارند که در تمام بحر خزر کشتی های متعلق بایران یا به

اتحاد جماهیر شوروی یا متعلق باتباع و مؤسسات تجارتی و حمل و نقل مملکتی که با

بیرق جماهیر شوروی یا ایران سیر مینمایند نمیتواند وجود داشته باشد و نیز موافقت

حاصل شده است که هر يك از طرفین متعاهدین مستخدمین کشتیها را فقط از اتباع

خود انتخاب نمایند.

ماده ۱۷ - ۱ - نسبت بکشتیهای تجارتی که با بیرق یکی از طرفین متعاهدین

در بحر خزر سیر مینمایند در بنادر طرف متعاهد دیگر چه در حین ورود و چه در مدت

توقف و چه در موقع خروج از هر حیث مثل کشتیهای خود مملکت رفتار میشود.

۲ - از کشتیهای مزبور غیر از آنچه قانوناً برای کشتیهای مملکتی وضع گردیده است آنهم بهمان شرایط و باهمان معافیتها عوارض بندری دیگری اخذ نخواهد گردید در مورد اخذ عوارض فوق‌اشیاء مذکور ذیل مال‌التجاره وارد و صادر منظور و محسوب نخواهد شد:

الف - اسباب شخصی مسافرین که جزو محمولات کشتی نباشد. مقصود از اسباب شخصی علاوه بر بسته‌های کوچک دستی کلیه اشیائی میباشد که بموجب قبض بعنوان اسباب شخصی حمل میشود.

ب - سوخت و آذوقه برای مستخدمین و مسافرین کشتی و اشیاء و لوازم برای کشتی بمقدار لازم برای تمام مدت سیر مگر اینکه اشیاء مزبور را از کشتی خارج کنند که در بندر بماند.

ت - محمولاتی که در نتیجه صدمه وارده بکشتی و یا در مواقع توقف اتفاقی در بندر از کشتی خارج شده و مجدداً برای اینکه بیندر مقصد حمل گردد بکشتی گذارده شوند.

ث - محمولاتی که از کشتی بکشتی دیگر نقل میشود تا اینکه حمل آنها در دریا ادامه داده شود.

ج - محمولاتی که در کشتیهای حمل میشود که ظرفیت آنها کمتر از دوازده خروار که مطابق باسه تون و نیم است میباشد.

۳ - کابوتاژ فقط بکشتیهای مملکتی اختصاص دارد ولی معهداً موافقت حاصل شده است که هر يك از طرفین متعاهدین بکشتی‌هایی که تحت بیرق طرف متعاهد دیگر سیر مینمایند حق کابوتاژ برای حمل و نقل مسافر و بار در بحر خزر بدهند.

۴ - با وجود مقررات فوق‌الذکر هر يك از طرفین متعاهد صید ماهی را در آبهای ساحلی خود تا يك حد ده میل بحری بسفاین خود اختصاص داده و این حق

را برای خود محفوظ میدارد که واردات ماهی‌های صید شده از طرف کارکنان کشتیهای را که در تحت بیرق او سیر مینمایند از مزایای مرجعه بهره مند سازد.

۵ - کشتیهای که در دریا‌های غیر از بحر خزر در تحت بیرق یکی از طرفین متعاهدین سیر مینمایند در آبهای ساحلی و در بنادر طرف متعاهد دیگر نسبت بشرايط کشتی‌رانی از همان حقوق و مزایائی که در این مورد بکشتی‌های دولت کاملة الوداد اعطاء میگردد بهره مند میشوند.

ماده ۱۸ - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که راجع باقدامات صحی که باید نسبت بکشتی‌های هر يك از طرفین در بنادر طرف متعاهد دیگر در بحر خزر بعمل آید مقررات قرارداد صحی بین‌المللی که در پاریس در ۲۶ ژوئن ۱۹۲۶ امضاء شده با رعایت قیودی که هر يك از دولتین در موقع امضای قرارداد مزبوره نموده‌اند مجری گردد.

ماده ۱۹ - تصدیقنامه‌های ظرفیت کشتی Certificat de jaugeage که از طرف مقامات صالحه دولتین متعاهدین بکشتی‌های تحت بیرق خودشان که در بحر خزر ایاب و ذهاب میکنند داده میشود و از طرف هر يك از دولتین متعاهدین بدولت متعاهد دیگر اعلام میگردد در بنادر دولتین رسمیت خواهد داشت و کشتیهای که دارای تصدیقنامه‌های مزبوره هستند در ثانی در بنادر طرف متعاهد دیگر مورد تفتیش واقع نخواهند شد و نیز در بنادر طرفین متعاهدین در بحر خزر تصدیقنامه‌هایی که راجع بقابلیت سیر کشتیرانی و میزان نشست کشتی در آب و سایر اسناد فنی کشتیرانی دیگر که از طرف مقامات صالحه مذکوره فوق بکشتیها داده میشود متقابلاً برسمیت شناخته خواهد شد.

ماده ۲۰ - این قرار داد از طرف مقامات مقننه طرفین متعاهدین تصدیق گردیده و مبادله اسناد صحه شده در مسکو صورت خواهد گرفت.

قرارداد مزبور که برای مدت سه سال منعقد گردیده است بعد از تاریخ مبادله اسناد صحه شده بموقع اجرا گذارده خواهد شد .
بناءً علیهذا نمایندگان مختار مزبور این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

در طهران در نسختهین نوشته شد ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
امضاء : م . ع . فروغی - امضاء : ا . پطرسکی

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی بین مملکتین خود امضاء کنندگان در مقررات اضافی ذیل که جزء لایتجزای قرارداد مذکور خواهد بود موافقت حاصل کردند :

راجع بماده ۹ - هر گاه ایران نمایندگی تجارتهی در اتحاد جماهیر شوروی دائر نماید نمایندگی مزبور از همان حقوق و مزایائی بهره مند خواهد شد که در ایران بنمایندگی تجارتهی اتحاد جماهیر شوروی اعطاء شده و یاد آتیه اعطاء خواهد گردید .

حقوق نمایندگی مزبور در مورد اشتغال بمبادلات تجارتهی بین مملکتین بواسطه برقراری انحصار تجارت خارجی در ایران با حقوق نمایندگی تجارتهی شوروی در ایران یکسان خواهد بود در صورتیکه معاملات ناشیه از حقوق مزبور بموجب امر دولت ایران و یا بحساب او صورت بگیرد .

راجع بماده ۱۰ - ۱ - بملاحظه اینکه سال اقتصادی ایران از ۲۲ ژوئن شروع میشود ولی این قرارداد در ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ با امضاء رسیده است طرفین متعاهدین موافقت دارند که برای بقیه مدت از تاریخ اجرای این قرارداد تا ۲۲

ژوئن ۱۹۳۲ مقدار مال التجاره که از طرف اتحاد جماهیر شوروی بموجب فهرست مذکوره در ماده ۱۰ باید بایران وارد گردد متناسب عده ماههائیکه کسر میشود تقلیل خواهد یافت .

۲ - و نیز طرفین متعاهدین موافقت دارند که بهمان دلائل محاسبه موقتی تصدیقنامه های مذکوره در بند سوم قسمت ۲ ماده ۱۰ فقط یکمرتبه بین تاریخ اجرای این قرارداد و ۲۲ ژوئن یعنی در آخر مه ۱۹۳۲ صورت خواهد گرفت .

۳ - با محفوظ ماندن مزایای مقرر در بند ۲ و ۳ ماده ۱۰ این قرارداد ورود مال التجاره هائی که در فهرست مذکوره در قسمت ۲ بند اول ماده ۱۰ مندرج نشده ولی ورودشان بموجب سهمیه که دولت ایران معین میکند مجاز میباشد ممکن است از طرف مؤسسات اقتصادی شوروی و مختلط بایران بر اساس تعادل واردات و صادرات بر طبق قواعد عمومی انحصار تجارت صورت بگیرد .

راجع بماده ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ موافقت حاصل است که مقصود از مؤسسات مختلط مذکوره در قرارداد شرکت های ذیل میباشد :

شرق - پرس خلویک - پرس آذ نفت - بیورو پرس - روس پرس بانک - شرکت کویر خوریان - پرس ریبا . مواد قرارداد راجعه بعملیات تجارتهی فقط بشرکت هائی که مبادرت بصادرات و واردات مینمایند شامل میگردد . شرکتهای مزبوره باستثنای شرکت کویر خوریان و پرس ریبا که شرایط عملیاتشان بموجب مقاولات مخصوصه موجوده درباره آنها معین گردیده است این حق را برای خود محفوظ میدارند که بعملیات خود خاتمه داده و مبادرت بتسویه کارهای خود نمایند یا اینکه کاملاً جنبه مؤسسه شوروی بودن را بخود بدهند در اینصورت اخیر شرکتهای مزبوره از

مزایائی که بموجب قرارداد بمؤسسات اقتصادی شوروی اعطاء میگردد بهره مند خواهند بود.

راجع بماده ۱۳ - مدلول بند دوم ماده ۱۳ بمال التجاره هائی که تجار ایرانی وارد میکنند در عرض راه یعنی از سرحد تا مقصد و همچنین مال التجاره هائی که بطور ترانزیت از اتحاد جماهیر شوروی عبور مینمایند شامل میگردد.

راجع بماده ۱۵ - ۱ - بدیهی است که آزادی ترانزیت مذکوره در ماده ۱۵ را نمیتوان شامل مال التجاره هائی نمود که ورود آنها متقابلاً بخاص طرفین متعاهدین بموجب قوانین و نظامات مملکتی ممنوع است. آزادی ترانزیت در خاک جماهیر شوروی شامل سنطین و سمن کنترا (در منه) نیز نمیشود.

۲ - طرفین متعاهدین اظهار موافقت میکنند که در موقعیکه یکی از آنها مایل باشد که بطور ترانزیت آزاد اسلحه و مهمات خود را که مبدأ آن مملکت ثالثی میباشد از خاک طرف متعاهد دیگر حمل نماید ظرف متعاهد مزبور تقاضای راجع باین موضوع را بانهایت درجه مساعدت تلقی نموده و تسهیلات ممکنه را در این باب معمول بدارد.

راجع بماده ۱۶ - اتباع ممالک ثالثی که تبعه یکی از طرفین متعاهدین شده باشند و همچنین اتباع دولت سابق روسیه که تابعیت شوروی را تحصیل نموده باشند جزو اتباعی که در ماده ۱۶ ذکر شده است محسوب نمیشوند.

راجع بماده ۱۷ - مقررات بند ۴ ماده ۱۷ بهیچوجه بمقررات قرار راجع با استفاده از شیلات سواحل جنوبی بحر خزر که در اول اکتبر ۱۹۲۷ بین طرفین متعاهدین امضاء شده و همچنین طبعاً بعملیات پرس ریبا لطمه وارد نمی آورد.

در طهران بتاریخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ در نخستین نوشته شد.

ع . م . فروغی - ا . پطرسکی

فهرست مال التجاره های شوروی که مطابق ماده ۱۰ قرارداد اقامت و تجارت و بحر پیمائی منعقد شده ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ در مدت سال اقتصادی ۱۳۱۰-۱۳۱۱ بایران وارد میشود:

ردیف	مال التجاره ها	سهامیه سال اقتصادی ۱۳۱۰-۱۳۱۱	
		بر ریال	مقدار سهم شوروی پورسانتاز شوروی
۱	قند و شکر	۳۳۰۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۲	کبریت	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۳	کرو سین	۵۸۷۵۰۰۰	۵۸۷۵۰۰۰ / ۱۰۰٪
۴	بنزین	۶۳۰۰۰۰۰	۶۳۰۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۵	مازوت	۴۵۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۶	نفت سیاه	۲۲۵۰۰۰۰	۲۲۵۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۷	گودرن و سایر فضلات نفتی و غیره	۵۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰ / ۱۰۰٪
۸	گریس و مویبل اویل و سایر روغنهای معدنی تصفیه شده و غیر آن	۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰ / ۵۰٪
۹	منسوجات نخی	۴۴۴۵۰۰۰۰	۲۴۴۴۷۵۰۰ / ۵۵٪
۱۰	مصنوعات فلزی	۴۳۷۰۰۰۰۰	۲۸۴۰۰۰۰ / ۶۵٪
۱۱	گالش	۶۰۰۰۰۰۰	۵۵۲۰۰۰۰ / ۹۲٪
۱۲	اشیاء لاستیکی شامل رزین اتومبیل و کالسکه و دوچرخه و مواد کائوچوئی و رزینی	۳۵۰۰۰۰۰۰	۸۰۵۰۰۰۰ / ۲۳٪

ردیف	مال التجاره ها	سهاميه سال اقتصادي ۱۳۱۱-۱۳۱۰	
		سهاميه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	مقدار سهم شوروی بریال
۱۳	چینی آلات و بدل چینی و شیشه آلات	۱۵۲۶۰۰۰	۱۱۵۹۷۶۰
۱۴	سمنت و مصنوعات سمنتی	۸۳۰۰۰۰	۶۰۰۰۹۰
۱۵	تخم نوغان	۷۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
۱۶	مواد شیمیائی	۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰
۱۷	اقسام رنگ و مواد صباغی	۱۶۵۰۰۰۰	۱۹۸۰۰۰
۱۸	دو اجات باسثنای روغن کرچک و بادام و خشخاش و ینبه دانه	۲۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰
۱۹	کاغذ و مقوا و کاغذ دیوار و سایر مصنوعات کاغذی	۱۶۶۰۰۰۰	۱۱۲۰۳۸۰
۲۰	ماشین آلات و موتور و قطعات آنها و آلات و ادوات فنی و ابزار و لوازم الکتربک و لامپ الکتربک (باسثنای آنچه مبل حساب میشود)	۵۸۰۰۰۰۰	۳۱۰۸۸۰۰
۲۱	نخ خیاطی	۷۶۰۰۰۰	۴۲۵۶۰۰
۲۲	انواع مشمع	۱۶۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰
۲۳	طناب و ریسمان و نخ قند و غیره	۲۶۰۰۰۰۰	۱۵۰۸۰۰

ردیف	مال التجاره ها	سهاميه سال اقتصادي ۱۳۱۱-۱۳۱۰	
		سهاميه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	مقدار سهم شوروی بریال
۲۴	آبهای معدنی و شراب طبی	۶۶۰۰۰۰	۳۶۹۶۰
۲۵	الکل خالص	۱۶۰۰۰۰	۹۶۰۰۰
۲۶	صابون عطری	۸۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰
۲۷	شمع	۸۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰
۲۸	لوازم التحریر و وزنک اخبار	۳۳۰۰۰۰۰	۶۶۰۰۰۰
۲۹	آلات موسیقی	۱۰۰۰۰۰۰	۵۵۰۰۰۰
۳۰	ساعت قاب و کارخانه ساعت	۳۳۰۰۰۰۰	۹۹۰۰۰
۳۱	سینما توگراف و دور بین عکاسی و متعلقات آنها	۲۶۰۰۰۰۰	۳۹۰۰۰۰
۳۲	چرمهای ساخته شده و اشیاء چرمی	۱۶۰۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰
۳۳	نباتات و مواد نباتی باسثنای تخم شاهدانه و کرچک و کنجد	۵۰۰۰۰۰۰	۳۲۵۰۰۰

مراسلات مربوطه بقرارداد اقامت و تجارت و بحر پیمائی

ایران و شوروی

یادداشت نمره ۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرساند که دولت اتحاد جماهیر شوروی رضایت میدهد که :

الف - طرفین متعاهدین مزایای ناشیه از یک انحصار دولتی و یا یک انحصاری را که از طرف دولت ولواینکه با تباع یکی از طرفین متعاهدین داده شده باشد بر طبق ماده ۴ قرارداد اقامت و تجارت که امروز بامضاء رسیده است مطالبه ننمایند.
ب - اتباع و اشخاص حقوقی یکی از طرفین متعاهدین که از دولت یا از مقامات دولتی متعاهد دیگر تحصیل امتیازی بنمایند حق نداشته باشند راجع بمقرراتی که در امتیاز نامه پیش بینی شده است بیش از آنچه که در امتیاز نامه قید گردیده است بعنوان دولت کامله الوداد مذکوره در قرارداد توقعاتی بنمایند.

باتقدیم احترامات ... امضاء : ا. پطرسکی

جواب یادداشت نمره ۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخه امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهد :

« مضمون عین یادداشت نمره ۱ سفارت اتحاد جماهیر شوروی »

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم .

با تقدیم احترامات ... امضاء : م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۲

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام باستحضار خاطر آنجناب میرسانم نظر باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتهی میتوانند از بین همکاران خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد .

با تقدیم احترامات ... امضاء : م. ع. قروغی

جواب یادداشت نمره ۲

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب اشرف عالی را که بمضمون

ذیل است اطلاع میدهم :

« با کمال احترام با اطلاع خاطر محترم میرساند نظر باینکه بموجب قوانین جاریه مؤسسات تجارتهی میتوانند از بین همکاران خود نمایندگانی برای دفاع حقوق خود در محاکم ایران انتخاب نمایند مؤسسات اقتصادی شوروی نیز با اشکالاتی در این موضوع مواجه نخواهند شد »

بنام دولت خود از این اعلام اتخاذ سند مینمایم . امضاء : ا. پطرسکی

یادداشت نمره ۳

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

با ملاحظه مقررات بند ۷ ماده ۱۰ قرارداد اقامت و تجارت که امروز امضاء کرده ایم با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرساند که از تاریخ اجرای قرارداد مذکور شرکت پرس آذنت رضایت میدهد که قیمت‌های مواد نفتی و مشتقات آن را صدی ده تخفیف دهد ولیکن این تخفیف شامل روغنهای چربی نبوده و در قیمت کروزیل هم فقط پنج درصد تخفیف داده خواهد شد این تخفیف با مقایسه نرخ فروش امروزی این مال لتجاره‌ها نسبت بقیمت تحویل به بنادر ایران و باقیمت ورود بسرحدات ایران بدون مخارج معمولی و عوارضی که از موقع ورودشان بدفاتر گمرکی ایران تا موقع فروش بآنها تعلق میگردد محسوب خواهد گردید. تغییرات بعدی قیمت بر طبق ترقی یا تنزلی که در موقع خروج از باطوم مشاهده شود یا بر طبق تغییراتی که در مظنه پول ایران حاصل گردد بعمل خواهد آمد.

با تقدیم احترامات... امضاء: ا. پطرسکی

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم:

«مضمون عین یادداشت نمره ۳ سفارت جواهر شوروی»
بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم.

با تقدیم احترامات... امضاء: م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۴

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

چون در جریان مذاکرات راجع بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت بین مملکتین اظهار میل فرموده بودید که مؤسسات اقتصادی شوروی از حقی که قرارداد برای صدور فرش های ایرانی بدون الزام فروش اسعار حاصله از معاملات بآنها داده است بلا محدودیت استفاده نمایند. لهذا محض استرضای خاطر محترم با کمال توقیر اطلاع میدهم که مؤسسات اقتصادی شوروی در مدت اجرای قرارداد مزبور از حقی که برای صدور فرش بدون الزام فروش اسعار حاصله بآنها داده شده فقط در حدود ۲۰ درصد از مجموع صادرات فرشهای ایرانی استفاده خواهند نمود.

با تقدیم احترامات... امضاء: ا. پطرسکی

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم:

«مضمون عین یادداشت نمره ۴ سفارت شوروی»
بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم.

با تقدیم احترامات... امضاء: م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۵

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱
آقای وزیر

عطف به بند ۲ ماده ۱۲ قرار داد اقامت و تجارت که امروز با امضاء رسیده

است با کمال توقیر خاطر محترم را باین موضوع جلب مینماید که چون در جاهیر شوروی انحصار تجارت خارجی بر قرار است مال التجاره هائیکه از خارج وارد میشوند فقط از طرف مؤسسات دولتی که حق خرید مال التجاره از طرف دولت بآنها اعطاء شده است خریداری میشود باین طریق این تجارت ایرانی که با مؤسسات اقتصادی شوروی معامله مینمایند مجبورند قبل از وارد کردن مال التجاره بخاک شوروی راجع بشرایط امر معامله جدا گانه با مؤسسات مربوطه اقتصادی شوروی که حق معامله با ایران دارند قرارهای لازم را بگذارند.

این ترتیب لازمست تا احترام شود از اینکه تجار ایرانی قبل از انعقاد قرارهای لازم با مؤسسات مربوطه اقتصادی جاهیر شوروی مال التجاره به آنجا وارد کرده و بالتیجه مجبور شوند مال التجاره ها را بخارجیه حمل نموده و متحمل خسارت عمده تجارتهی گردند.

با تقدیم احترامات امضاء : ا. پطرسکی

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال توقیر وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم :

مضمون عین یاد داشت نمره ۵ سفارت اتحاد جاهیر شوروی

بنام دولت از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم . امضاء : م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۶

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

در موقع امضای قرار داد اقامت و تجارت بین اتحاد جاهیر شوروی و ایران

بنا بامر دولت خود با کمال توقیر مراتب ذیل را باطلاع دولت ایران میرسانم :
وارد کردن تریاک و مشتقات آن بخاک جاهیر شوروی همچنین صادر کردن آنها از خاک شوروی بایران گماکان ممنوع میباشد . نظر باینکه عده از ممالک وارد کردن تریاک را بخاک خود جز نسبت بمقداری از تریاک و مشتقات آن که جواز ورودی مخصوصی برای آن اعطاء شده باشد منع میکنند دولت جاهیر شوروی ترانزیت تریاک و مشتقات آنرا که از ایران بمقصد چنین ممالکی حمل میشود اجازه خواهد داد مشروط باینکه اتحاد جاهیر شوروی از حمل آنها مطلع بوده و اجازه نامه ورود در

طهران بمؤسسه مربوطه شوروی ارائه گردد .
بدیهی است از رد و قبول ممالک مقصد نسبت بمحمولات تریاک و مشتقات آن که از خاک دولت شوروی بطور ترانزیت حمل شود مسئولیتی بر عهده جاهیر شوروی و مؤسسات آن وارد نخواهد بود .
با تقدیم احترامات امضاء : ا. پطرسکی

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام وصول یاد داشت مورخ امروز آنجناب را که بمضمون ذیل است اطلاع میدهم :

مضمون عین یادداشت نمره ۶ سفارت اتحاد جاهیر شوروی

بنام دولت خود از این اطلاع اتخاذ سند مینمایم .

با تقدیم احترامات امضاء : م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۷

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

نظر باینکه بحر خزر که دولتین آنرا يك دریای ایرانی و شوروی محسوب

میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دارای یک حیثیت خاصی است با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرسانم که دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالک ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند که از حدود مشاغل محوله بآنها از طرف دولت متبوع دوستدار تجاوز نماید.

باتقدیم احترامات... امضاء: م. ع. فروغی

جواب یادداشت نمره ۷

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

با کمال توقیر وصول یادداشت مورخ امروز آنجناب اشرف عالی را که مضمون آن بقرار ذیل است با اطلاع خاطر محترم میرساند:

« نظر باینکه بحر خزر که دولتین آنرا یک دریای ایرانی و شوروی محسوب میدارند برای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دارای یک حیثیت خاصی است با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرساند که دولت متبوعه دوستدار اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا اتباع ممالک ثالثی که در بنادر دریای مزبور در خدمت او میباشند توقف خود را در این بنادر مصروف بمقاصدی ننمایند که از حدود مشاغل محوله بآنها از طرف دولت دوستدار تجاوز نماید » بنام دولت خود از این اعلام اطلاع حاصل نمودم.

باتقدیم احترامات... امضاء: ا. پطروسکی

یادداشت نمره ۸

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

بنا بر دولت خود با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم میرساند که اتحاد جماهیر

شوروی کلیه حقوق خود را نسبت بسفایین جنگی و تجارتنی متعلق بدولت سابق امپراطوری روسیه و همچنین نسبت بکشتیهائی که بر طبق احکام مربوطه بملی کردن Decrets be nationalisation کشتیهای تجارتنی که مال دولت شده اند و بدون رضایت دولت اتحاد جماهیر شوروی کشتیهای مزبور را بخارجه برده و در آنجا فروخته و با بنحوی از انحاء از مالکیت مقامات دولتی شوروی خود را خارج کرده باشند محفوظ میدارد.

باتقدیم احترامات... امضاء: ا. پطروسکی

جواب یادداشت نمره ۸

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر

با کمال احترام خاطر آنجناب را مستحضر میسازم که دولت متبوعه دوستدار از مفاد اعلامیه مندرجه در یادداشت مورخه امروز آنجناب راجع بحقی که دولت اتحاد جماهیر شوروی نسبت بسفایین جنگی و تجارتنی که بدولت سابق امپراطوری روسیه متعلق بوده اند همچنین نسبت بسفایینی که بر طبق احکام مربوطه بملی کردن کشتیهای تجارتنی مال دولت شده اند محفوظ میدارد اتخاذ سند نمود.

باتقدیم احترامات... امضاء: م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۹

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای وزیر

نظر باینکه دولت متبوعه دوستدار ترقیات آتیه بندر شاه و منافع اداره بحری و سایر مؤسسات حمل و نقل شوروی را در توسعه مبادلات تجارتنی بین جماهیر شوروی و ایران مورد توجه قرار داده است با کمال توقیر از دولت ایران خواهشمند است

مقداری زمین با شرایطی که بین مقامات مربوطه ایرانی و اداره بحری و مؤسسات حمل و نقل مزبور معین خواهد گردید برای احتیاجات اداره بحری و مؤسسات مذکوره بطور اجاره واگذار نمایند.

باتقدیم احترامات امضاء: ا. پطرسکی

جواب یادداشت نمره ۹

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ - آقای سفیر کبیر:

در جواب یادداشت مورخ امروز آنجناب راجع باجاره مقداری زمین دربندر شاه برای احتیاجات تجارتی اداره بحری و سایر مؤسسات حمل و نقل شوروی خاطر عالی را مستحضر می سازم که دولت متبوعه دوستدار حاضر است رضایت خاطر دولت اتحاد جماهیر شوروی را فراهم سازد.

بدیهی است شرایط اجاره اراضی را که دولت متبوعه دوستدار باختیار اداره بحری و مؤسسات حمل و نقل مذکوره فوق خواهد گذاشت باید بمقامات مربوطه ایرانی و مؤسسات مزبوره بین یکدیگر مقرر دارند.

باتقدیم احترامات امضاء: م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۱۰

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ - آقای وزیر:

در موقع امضای قرارداد اقامت و تجارت متعقد بین جماهیر شوروی و ایران که موجب توسعه روابط اقتصادی مملکتین خواهد بود امیدوارم دولت ایران نیز مانند دولت اتحاد جماهیر شوروی در حدود امکان اقدامات لازمه را برای بهبودی وضعیت راهپائی که مملکتین را بهم مربوط میسازند بعمل خواهد آورد مخصوصاً توجه جناب اشرف عالی راییدی بعضی از قسمتهای راه بین مشهد و عشق آباد جلب نموده و امیدوارم

دولت ایران اهتمام لازم را برای بهبودی راه مزبور مبذول خواهد فرمود.
باتقدیم احترامات امضاء: ا. پطرسکی

جواب یادداشت نمره ۱۰

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ - آقای سفیر کبیر:

در جواب یادداشت مورخ امروز آنجناب راجع بر راهپائی که ایران را با اتحاد جماهیر شوروی متصل میسازد با کمال توقیر خاطر محترم را مستحضر میسازم نظر باینکه پیرگرم ساختمان و نگاهداری راه ها در ایران یکی از مسائل داخلی مملکتی است که مورد توجه مخصوص دولت ایران می باشد و نظر بمنافع متقابل که مملکتین در ازدیاد و توسعه روابط تجارتی خود دارند میتوان اطمینان داشته باشید که دولت متبوعه دوستدار باتوجهی که بمنافع خود دارد در حدود امکان مراقبت جدی را در نگاهداری راه هائیکه مملکتین را بهم اتصال میدهد منجمله راه بین مشهد و عشق آباد که در یادداشت امروزی به آن اشاره نموده اید بعمل خواهد آورد.

باتقدیم احترامات امضاء: م. ع. فروغی

یادداشت نمره ۱۱

طهران مورخ ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱ - آقای وزیر:

با کمال توقیر با اطلاع خاطر محترم می رساند که شرکت پیرس آذنتفت برای تحصیل اجازه ایجاد یک اسکله و ساختمانهای دیگر در بندر پهلوی برای احتیاجات خود بیش از یکسال است در پیشگاه ادارات مربوطه ایرانی مشغول اقدامات بوده ولی نتیجه مطلوبه حاصل نشده و شرکت مزبوره دچار مشکلات گردیده است.

با اطلاع خاطر محترم از مراتب فوق تمنا دارم لطفاً علت این رفتار مقامات مربوطه ایرانی را نسبت بتقاضای شرکت پیرس آذنتفت بدوستدار اشعار فرمایند.

باتقدیم احترامات امضاء: ا. پطرسکی

جواب یادداشت نمره ۱۱

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۳۱

آقای سفیر کبیر: در جواب مراسله آنجناب مورخه امروز راجع بتقاضای پرس آذنت که در پهلوی برای حوائج کارهای خود اسکله و تأسیسات دیگر داشته باشد و مشکلاتی برای او پیش آمده است محترماً تصدیق میدهد که دولت ایران مخالفتی ندارد که مؤسسات شوروی که در ایران نفت میفروشند تأسیسات داشته باشند و بنابراین مانعی نیست از اینکه تقاضای مؤسسه مزبوره در پهلوی پذیرفته شود در این خصوص تعلیمات بوزارت طرق داده شده است که این قضیه را تسویه نماید.

باتقدیم احترامات فائقه. امضاء: فروغی

اجازه مبادله قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و پرتکل اختتامیه و مراسلات منضمه به آن در جلسه دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی

منعقدہ بین دولتین ایران و یونان

مصوب ۱۰ اسفندماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین ایران و یونان که مشتمل بر شش ماده و یک پرتکل اختتامیه است و همچنین قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی که مشتمل بر هیجده ماده و یک پرتکل است و در تاریخ ۱۹ دیماه ۱۳۰۹ (۹ ژانویه

۱۹۳۱ میلادی) بین نمایندگان ایران و یونان در لندن امضاء شده است تصویب مینماید و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنها را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی و پروتکل های ضمیمه آن است در جلسه دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت بین ایران و یونان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور یونان

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین دو مملکت تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را بقراردیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای میرزا حسین خان علاء وزیر مختار ایران در پاریس رئیس جمهور یونان:

جناب آقای د. کا کلامانوس وزیر مختار یونان در لندن

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - بین دولت شاهنشاهی ایران و یونان همچنین بین اتباع دو مملکت صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود.

ماده ۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی خود را بر روی

اساس حقوق عمومی بین المللی استوار نمایند و نیز موافقت دارند که نمایندگان سیاسی و قونسولی هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از معامله که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر و مادون رفتار معموله نسبت نمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کماله الوداد نخواهد بود بهره مند شوند.

ماده ۳- هر يك از طرفین متعاهدین حق دارد که نمایندگان قونسولی خود را در خاک طرف دیگر منصوب نماید و محل توقف مأمورین مزبور در پایتخت و یا در شهر های عمده خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه در آنجاها پذیرفته میشوند و آنها نمیتوانند قبل از اینکه موافق ترتیب و قواعد معموله حقوق عمومی بین المللی اکثر کواتور تحصیل کرده باشند اشتغال بمأموریت خود ورزند. اکثر کواتور مزبور در هر موقع ممکن است از طرف دولتی که آنرا صادر کرده است مسترد گردد بدون اینکه دولت مزبور بهیچوجه ملزم به اثبات دلائل خود بوده و یا اینکه مجبور باشد تصمیم خود را موکول بموافقت طرف دیگر نماید.

ماده ۴- دولتین متعاهدین موافقت مینمایند که روابط قونسولی و تجارتنی و گمرکی و بحر پیمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قرارداد هائی بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس معامله متقابله کامل تنظیم نمایند.

ماده ۵- دولتین متعاهدین موافقت مینمایند که کلیه اختلافاتیرا که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقدہ یا عهود و قرارداد هائی که منعقد گردد و از جمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و تصفیه دوستانه اختلافات مزبوره بوسایل سیاسی عادی در مدت متناسبی ممکن نگردد بحکمیت رجوع نمایند. این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلاف مربوط بتفسیر عهود و قرارداد های مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید.

حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است برای هر قضیه متنازع -
فیها محکمه حکمیت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت:

هر يك از دولتین متعاهدین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود هر گاه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه تا سه ماه مابین دولتین راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین باید حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نگردد یا اینکه حکمین نتوانند قضیه متنازع فیها را در مدتی که برای آنها تعیین شده تصفیه نمایند دولتین یکتفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند کرد چنانچه دولتین در ظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورترین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دو ماه بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر يك از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دول ثالث معین نماید.

با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد. طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث برای مدت معینی قبلاً قراری بین خود بدهند. در صورتیکه طرز عمل حکمین بموجب قرارنامه مخصوص بین دولتین مشخص نگردیده و قرارنامه مزبور تا موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد بوسیله خود حکمین تنظیم خواهد گردید.

هر گاه تعیین یکتفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدین راجع برویه که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم

ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معلوم نموده اختلافات را تسویه خواهند کرد. کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثرت آراء اتخاذ خواهد شد.

ماده ۶ - این عهدنامه بتصویب رسیده و مبادله اسناد مصدق آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد عهدنامه مزبور همین که اسناد مصدقه آن مبادله گردید بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا اختیارداران طرفین که بدین امر کاملاً مجاز میباشند این قرارداد را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

لندن بتاريخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱

امضاء: حسین علاء امضاء: د. کا کلامانوس

پروتکل اختتامیه

در موقع امضاء عهدنامه مودت منعقدہ امروز بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری یونان اختیارداران امضاء کنندہ اظهار ذیل را که جزء لاینجزای خود عهدنامه میباشد نمودند: دولتین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از آنکه دهسال از مبادله اسناد مصدقه عهدنامه مودت گذشت مقررات ماده ۵ عهدنامه مزبور را مجدداً تحت مطالعه قرار داده و با فسخ نمایند.

لندن بتاريخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱ امضاء: حسین علاء امضاء: د. کا کلامانوس

متن قرارداد اقامت و تجارت و بحرییمائی

بین ایران و یونان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور یونان

نظر باینکه مایل هستند شرایط مسافرت و توقف و اقامت اتباع ایرانرا در یونان و اتباع یونان را در ایران تنظیم نمایند و عملیات اقتصادی و روابط تجارنی

را بین مملکتین توسعه دهند بموجب ماده ۴ عهدنامه مودت منعقدہ بتاريخ امروز بین مملکتین تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت و تجارت نموده و برای این مقصود اختیارداران خودرا بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای میرزا حسین خان علاء وزیر مختار ایران در پاریس

و رئیس جمهور یونان:

جناب د. کا کلامانوس وزیر مختار یونان در لندن

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود

در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین می توانند بخواک مملکت متعاهد

دیگر وارد و در آن مسافرت و توقف و اقامت نموده و همچنین آزادانه از آنجا خارج شوند بشرط و تا مدتی که از قوانین و نظامات جاریه در خاک مزبور متابعت نمایند مشارالیهم در تحت همان شرایط از حمایت دائم قوانین و مصادر امور محلی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان بهره مند بوده و با آنها در این خصوص موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین الملل که در هیچ مورد مادون رفتار معموله نسبت باتباع دولت کامله الوداد نخواهد بود رفتار خواهد شد. معذک واضح است که مقررات مذکورہ فوق موجب تحدید حقوق هیچیک از دولتین متعاهدین نخواهد شد که بموجب حکم قضائی یا از لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکتی و یا انتظامات عمومی و یا بجهات معاونت عمومی یا انتظامات صحی و اخلاقی ورود و توقف اتباع طرف متعاهد دیگر را در مملکت خود قدغن نماید و نیز مقررات مذکورہ لطمه بحقوق هر یک از طرفین متعاهدین وارد نمی‌آورد که قوانین و نظاماتی برای منع یا تنظیم مهاجرت بخواک خود وضع نمایند مشروط براینکه

قوانین و نظامات مزبور در حکم تبعیضی نباشد که مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف متعاقد دیگر باشد.

این ماده قرارداد بمقررات عمومی که هر یک از طرفین متعاهدین راجع بشرایط پذیرفتن کارگران خارجه در خاک خود برای اشتغالشان بمشاغل وضع نموده و یا خواهد نمود و بقواعد مربوطه به تذکره لطمه وارد نمی آورد.

ماده ۲ - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاقد دیگر با متابعت از قوانین و نظامات مملکتی حق دارند مانند اتباع خارجه بهر نوع تجارت و صنعت و حرفه و شغل که منحصرأً باتباع داخله اختصاص نداشته و یا موضوع انحصارات دولتی یا انحصارات اعطائی از طرف دولت نباشد اشتغال ورزند.

ماده ۳ - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاقد دیگر با متابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی حق تحصیل و تصرف و انتقال اموال منقول که تحصیل و تصرف و انتقال آن بموجب قوانین و نظامات مزبوره برای اتباع مملکت دیگری مجاز و یادر آتیه مجاز خواهد بود تحصیل و تصرف و انتقال نمایند همچنین مشار الیه در تحت همان شرایط حق خواهند داشت تصرف مالکانه در اموال مذکوره نموده و آنها را از مملکت متوقف فیها خارج نمایند راجع باموال غیر منقول باتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاقد دیگر مثل اتباع دولت کامله الوداد معامله خواهد شد ولی با این قید که اتباع یونان در ایران مجاز نبوده و نخواهند بود که اموال غیر منقولی جز آنچه برای مسکن و مغازه ها و اماکنی که برای حرفه آنها لازم است تصرف و یا اشغال نمایند.

ماده ۴ - اتباع هر یک از مملکتین متعاهدین در خاک مملکت متعاقد دیگر در هر مورد نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان راجع بمالیاتها و هر گونه عوارض

همچنین راجع بکلیه تحمیلاتی که جنبه مالی دارند در پیشگاه مصادر امور و محاکم مالی از همان معامله و حمایتی که نسبت باتباع داخله می شود بهره مند خواهند شد.

ماده ۵ - اتباع هر یک از مملکتین متعاهدین در خاک مملکت متعاقد دیگر راجع بحفظ و حمایت خود و اموالشان از طرف محاکم و مصادر قضائی از همان معامله که نسبت باتباع داخله میشود بهره مند خواهند شد. مشار الیه مخصوصاً بدون هیچگونه مانعی بمحاکم دسترس داشته میتوانند در تحت همان شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است ترافع نمایند معذک شرایط راجع به تعاون قضائی نسبت باشخاص بی بضاعت و وجه الضمانه مخصوص خارجیها تا انعقاد قرارداد مخصوصی بر طبق قوانین مملکتی حل و تسویه خواهد گردید. ولی واضح است که در مسائل راجعه باحوال شخصیه اتباع هر یک از مملکتین متعاهدین در خاک مملکت متعاقد دیگر تابع مقررات قوانین مملکتی خود خواهند بود و دولت متعاقد دیگر نمی تواند از اعمال قوانین مزبوره منحرف بشود جز بطریق استثناء و تاحدیکه يك چنین رویه علی العموم نسبت بکلیه ممالک خارجه دیگر اعمال شود.

احوال شخصیه متضمن مسائل ذیل میباشد:

ازدواج - وضعیت اموال بین زوجین - طلاق - افتراق - جهیزیه - ابوت - نسب - تبنی - اهلیت قضائی - رشد - قیمومت و تولیت - حجر - حق میراث در نتیجه وصیت یا میراث بی وصیت - تفریغ و تقسیم میراث یا دارائی و بطور عموم کلیه مسائل راجعه بحقوق خانوادگی و همچنین کلیه مسائل راجعه بوضعیت اشخاص.

ماده ۶ - شرکت های آنونیم و شرکت های دیگری که جنبه تجارتي و یا انتفاعی داشته و مقر شرکتی آنها در خاک یکی از مملکتین متعاهدین بوده و در آنجا مطابق قوانین مملکتی تأسیس و تابعیت آنها شناخته شده باشد در خاک مملکت متعاقد دیگر نیز هویت حقوقی و اهلیت آنها شناخته شده و در آنجا حق ترافع قضائی خواه

بعنوان مدعی و خواه مدعی علیه خواهند داشت و قبول اجرای عملیات تجارتي و صنعتی آنها در مملکت متوقف فیها مطابق قوانین و مقرراتی خواهد بود که در مملکت مزبور مجری است. شرکت های مزبوره از هر لحاظ خواه راجع بحق اشتغال بعملیات تجارتي در حدود اهلیت خود و در تحت شروطی که این حق به آنها داده می شود و حق تحصیل و تصرف و اجاره - اشتغال اموال منقول و غیر منقول و حق تصرف مالکانه در آنها و خواه راجع بمالیات ها و عوارض و غیره مذکور در ماده ۴ از همان معامله که نسبت بهمان قبیل شرکتهای متشابه دولت کامله الوداد می شود بهره مند خواهند شد.

معهدا مسلم است که هیچیک از مقررات این قرارداد بشرکتهای مزبور حق نمیدهد مزایای مخصوصی را در حق خود دعوی نمایند که در ایران بشرکتهائی که ترتیب عملیاتشان بموجب امتیاز نامه های مخصوص معین شده اعطاء گردیده است از طرف دیگر شرکتهای هر يك از طرفین متعاهدین که شرایط عملیاتشان در خاک طرف متعاهد دیگر بموجب امتیاز نامه های مخصوص تعیین شده حق نخواهند داشت راجع بموادى که در امتیاز نامه آنها پیش بینی شده مزایائی را که بموجب عهد و قراردادهای جاریه یا ناشیه از ترتیب معامله دولت کامله الوداد اعطاء میشود دعوی نمایند.

ماده ۷- اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در موقع صلح و جنگ در خاک طرف متعاهد دیگر از هر گونه الزام کار کردن برای دولت معاف میباشند مگر برای دفاع از بلایای طبیعی. مشارالیه از هر نوع خدمت نظامی اجباری چه در قشون بری و قوای بحری و هواپیمائی و چه در گارد ملی یا چریک و همچنین از کلیه مالیاتهای که بجای خدمت شخصی وضع شده باشد معافیت دارند.

راجع بمصادرات نظامی در مورد اموال منقول و غیر منقول و کلیه مصادرات یا تحمیلات غیر نظامی همچنین برای انتزاع مالکیت از لحاظ مصالح و یا منافع عمومی با اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر معامله مادون اتباع دولت کامله الوداد نخواهد شد در اینصورت بمشارالیهم یکمساعدت مالی منصفانه که بر طبق قوانین مملکتی که ترتیب این قبیل مساعدتها را تنظیم مینماید داده خواهد شد. مقررات این ماده در مورد اموال شرکتهای مذکور در ماده ۶ نیز اعمال خواهد گردید.

ماده ۸- محصولات طبیعی یا صنعتی هر يك از طرفین متعاهدین در موقع صدور برای مملکت متعاهد دیگر بهیچگونه حقوق گمرکی و هیچ قسم مالیاتهای خروجی دیگری زیادتیر یا غیر از حقوق گمرکی و مالیاتهای خروجی که در موقع صدور امتعه متشابه برای مملکتی که در این قسمت از معامله دولت کامله الوداد بهره مند می شود دریافت میگردد یا دریافت خواهد گردید ملزم نخواهد بود. همچنین محصولات طبیعی و صنعتی یکی از طرفین متعاهدین که بخاک طرف متعاهد دیگر وارد میشود در موقع ورود بمملکت مزبور بهیچگونه حقوق گمرکی و کثیفیسیان و عوارض و یا مالیاتهای ورودی از هر قبیل زیادتیر یا غیر از آنچه به امتعه مشابه دولت کامله الوداد در این مورد تعلق میگیرد ملزم نخواهند بود.

ماده ۹- امتعه هر يك از طرفین متعاهدین که موافق قاعده بخاک طرف دیگر وارد گردیده و حقوق و عوارض و مالیاتهای ورودی را که بموجب قوانین و نظامات برای ورود امتعه متشابه خارجه مقرر است کاملاً پرداخته باشد پس از آن بهیچوجه مورد رفتاری مادون معامله که نسبت بمحصولات طبیعی یا صنعتی متشابه مملکت ثالث دیگری بعمل می آید واقع نخواهد گردید.

ماده ۱۰- راجع بکلیه ترتیبات مربوطه باخذ حقوق گمرکی و عوارض و

ضمانت و هر گونه مراسم دیگری راجع بوصول و خروج و درو باک (حقوقی است که از مواد خام وارده بمملکت بطور امانت گرفته می شود که چنانچه همان مواد بصورت ساخته شده از مملکت خارج شود حقوق مزبور مسترد گردد) و انبار گذاشتن و همینطور در باب طرز تفتیش و تجزیه مال التجاره و تفسیر تعرفه گمرکی هر يك از طرفین متعاهدین متقبل میگردد طرف متعاهد دیگر را از معامله که نسبت بدولت کامله الوداد می شود بهره مند سازد.

ماده ۱۱ - برای اینکه محصولات طبیعی و صنعتی هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از مزایای مقررات این قرارداد بهره مند شود مقامات گمرکی طرف متعاهد دیگر میتوانند تصدیقنامه های مبدأ را در موقع ورود مال التجاره بخاک طرف متعاهد مزبور مطالبه نمایند. تصدیقنامه های مزبور از طرف مقامات گمرکی یا از طرف مقامات صالحه دیگر مملکت صادر کننده داده میشود. طرفین متعاهدین صورت این مقامات و تغییراتی را که در صورت مزبور بعمل آید بیکدیگر ابلاغ خواهند نمود اگر تصدیقنامه های مبدأ را یکی از مقامات گمرکی صادر ننموده باشد دولتی که مال التجاره بمملکت آن حمل شده میتواند تقاضا نماید که تصدیقنامه های مبدأ را مقامات گمرکی مملکتی که مال التجاره از آنجا صادر گردیده تصدیق نماید.

تصدیقنامه های مبدأ ممکن است هم بزبان مملکت مقصد و هم بزبان مملکتی که مال التجاره از آنجا صادر گردیده نوشته شود در صورت اخیر دفاتر گمرکی مملکت مقصد میتوانند ترجمه فرانسه تصدیقنامه ها را تقاضا نمایند. مال التجاره هائی که از خارجه بیکی از مملکتین وارد شده و در آنجا تغییر شکل داده یا از لحاظ صنعتی تکمیل شده باشد مثل امتعه همان مملکت محسوب خواهد شد.

ماده ۱۲ - طرفین متعاهدین راجع به مبادله مال التجاره بین مملکتین

بهیچگونه منع یا تحدید واردات یا صادرات اقدام نخواهند نمود باستثنای ممنوعیتها یا تحدیداتی که در موارد ذیل بعمل می آید بشرط آنکه ممنوعیتها یا تحدیدات مذکوره بنحوی اعمال نگردد که وسیله تبعیض بلا مجوزی نسبت به آنها گردیده یا نسبت بمال التجاره آنها باطناً تحدیداتی را موجب گردد:

- ۱ - ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه بامنیت عمومی.
- ۲ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که جهات اخلاقی و نوع پروری آنها را الزام مینماید.
- ۳ - ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه بتجارت اسلحه و مهمات جنگی و یا در موارد استثنائی آنچه که بکار جنگ بخورد.
- ۴ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که بملاحظه حفظ صحت عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی موزیه لازم میشود.
- ۵ - ممنوعیتها یا تحدیدات صادرات که منظور از آن حفظ ذخایر مستظرفه ملی یا آثار عتیقه و یا تاریخی باشد.
- ۶ - ممنوعیتها یا تحدیدات شامل طلا و نقره و مسکوکات و اسکناس و اوراق بهادار.
- ۷ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که بموجب آن محصولات خارجه نیز مشمول رژیم باشند که در داخله مملکت راجع بتولید و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه ملی برقرار است.
- ۸ - ممنوعیتها یا تحدیدات معموله نسبت بامتعه که تولید یا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتی یا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده و خواهد بود.
- ۹ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که غرض از آن حفظ منافع حیاتی مملکت در

مواقع فوق العاده و غیر طبیعی باشد. هر گاه این قبیل اقدامات اتخاذ شود باید قسمی اجراء گردد که بالنتیجه هیچگونه تبعیض بلامجوزی بضرر طرف متعاقد دیگر بعمل نیاید. دوام اقدامات مزبوره تا وقتی است که علل یا کیفیاتی که سبب آنها بوده باقی باشد.

ماده ۱۳ - طرفین متعاهدین حق ترانزیت آزاد باشخاص و بار و بینه و هر نوع مال التجاره و هر قبیل محمولات از خاک خود بیکدیگر میدهند در موارد ذیل بعضی مستثنیات ممکن است ملحوظ بشود ولی بشرطی که مستثنیات مزبوره بتمام ممالک و یا ممالکی که دارای شروط متشابه میباشند شامل گردد:

الف - بعلم مربوطه با منیت عمومی.

ب - بجهت مربوطه با تنظیمات صحی یا برای حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل امراض و حشرات طفیلی.

پ - برای تجارت اسلحه و ذخایر و مهمات جنگی و در موارد استثنائی هر چه که بکار جنگ بخورد طرفین متعاهدین متعهد میگرددند که از بابت ترانزیت حقوقی دریافت ننمایند معذک از بابت حمل و نقل هائیکه بطور ترانزیت بعمل میآید فقط بجهت مخارج تفتیش و اداری که این ترانزیت الزام می نماید ممکن است عوارضی اخذ گردد.

مقررات این ماده شامل مال التجاره هائیکه مستقیماً بطور ترانزیت عبور مینمایند و همچنین شامل مال التجاره هائیکه از کشتی بکشتی دیگر حمل میشود یا از نو بسته و یا در مدت ترانزیت در انبار گذاشته میشود خواهد بود.

باضافه عوارض و حقوقی که از بابت انبارداری که برای تکفوی مخارج نظارت و اداری لازم است مأخوذ میگردد از امتعه مزبوره عوارض مالی ناشیه از معامله که در موقع انبار گذاری یا در موقع ترانزیت ممکن است واقع بشوند دریافت میگردد.

مقررات این ماده نمیتوانند مانع اخذ عوارضی که بموجب قرارداد و اساسنامه بارسلون مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۲۱ راجع با آزادی ترانزیت ممنوع نیست بشوند.

ماده ۱۴ - مقررات این قرارداد راجع بمعامله دولت کاملة الوداد شامل مزایای خصوصی که هر يك از طرفین متعاهدین بممالک مجاور خود برای تسهیل تجارت در قطعه زمینی از طرفین سرحد اعطاء مینماید یا در آتیه خواهد نمود نخواهد بود. و نیز باستناد این مقررات یکی از طرفین متعاهدین نمیتواند استفاده از معامله را که از لحاظ مالی برای احترام از تأدیه مالیات مکرر اعمال میشود و طرف متعاقد دیگر در روابط خود با دولت ثالثی بموجب قرارداد خصوصی که موضوع آن توزیع حق اخذ مالیات راجع بمواد مالیات بده باشد مقرر داشته است دعوی نماید.

ماده ۱۵ - هر يك از طرفین متعاهدین متقبل میشوند که هیچیک از اتباع طرف دیگر را بدون رضایت قبلی دولت متبوعه او بتابعیت خود قبول ننمایند.

ماده ۱۶ - نسبت بکشتیهای تجارتی ایران و محمولات آنها در یونان و نسبت بکشتیهای تجارتی یونان و محمولات آنها در ایران همان قسمی که نسبت بکشتیهای تجارتی خود آن مملکت و محمولات آنها رفتار میشود رفتار خواهد شد و در هر صورت معامله که درباره آنها میشود بهیچوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت بکشتیهای تجارتی و محمولات مملکت دیگری بعمل میآید.

هیچگونه حقی بابت تعیین ظرفیت کشتی و ترانزیت و کانال و بندر و راهنمایی و فانوس دریائی و قرنطینه یا حقوق و عوارض متشابه یا امتجانس دیگری بهر اسمی که باشد در آبهای ساحلی یکی از طرفین از کشتیهای تجارتی طرف دیگر باسم یا بشفع دولت و مستخدمین دولتی و اشخاص متفرقه و شرکتها یا مؤسسات دیگری اخذ نخواهد شد مگر اینکه در تحت همان شرایط از کشتیهای تجارتی خود آن مملکت نیز اخذ

گردد این تساوی رفتار نسبت بکشتیهای تجارتی طرفین از هر نقطه که وارد شوند و مقصد آنها هر جا باشد مجرا خواهد گردید. مقررات فوق شامل طرز معامله مخصوصی که یکی از طرفین متعاهدین در مورد کشتیهای صیادی معمول میدارد و همچنین شامل واردات ماهی که از طرف مستخدمین کشتیهای خود آن مملکت صید گردیده و بخواه آن حمل میشود نخواهد بود.

همچنین مقررات مزبوره شامل کابوتاژ که ترتیب آن از مختصات قوانین هر مملکتی است نخواهد بود معذک راجع بکابوتاژ هر يك از طرفین متعاهدین برای کشتیهای خود حق کلیه مساعدتها و مزایائی را خواهند داشت که طرف دیگر در این قسمت برای مملکت ثالثی ملحوظ نموده یا در آتیه بنماید بشرط آنکه طرف مزبور در خاک خود نسبت بکشتیهای طرف دیگر همان مساعدت و مزایا را ملحوظ بدارد.

ماده ۱۷ - در صورت غرق کشتی یا وارد شدن آسیبی بآن در دریا یا توقف اجباری آن هر يك از طرفین متعاهدین باید نسبت بکشتیهای تجارتی طرف متعاهد دیگر اعم از اینکه کشتیهای مزبوره متعلق بدولت یا متعلق باشخاص متفرقه باشد همان کمک و حمایت و همان مساعدتها را که در این موارد نسبت بکشتیهای تجارتی خود بعمل میآورد مجرا بدارد. اشیائی که از کشتیهای غرق شده یا آسیب دیده نجات داده میشود از هر گونه حقوق گمرکی معاف خواهد بود در صورتیکه تحت نظر ادارات گمرکی یا سایر ادارات صالحه محلی قرار گرفته باشد ادارات محلی باید در اسرع اوقات ممکنه غرق کشتی یا آسیب وارده را بنزدیکترین قنصل مملکتی که کشتی متعلق بآن بوده است اطلاع دهند قونسولهای طرفین متعاهدین مجاز هستند که نسبت باتباع خود مساعدت لازمه را معمول دارند.

ماده ۱۸ - این قرارداد تصویب شده و مبادله اسناد مصدق آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد. این قرارداد یکماه بعد از مبادله اسناد مصدق بموقع اجراء گذاشته میشود و مدت آن پنجسال خواهد بود چنانچه ششماه قبل از انقضای این پنجسال فسخ نشود بطور ضمنی برای یکمدت نامحدودی ادامه خواهد یافت و از آن تاریخ بیعد در هر موقع ممکن است آنرا هر يك از طرفین متعاهدین فسخ نماید و ۶ ماه بعد از اعلام فسخ ترتیب اثری بآن داده نخواهد شد بناء علیهذا اختیار داران طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

لندن بتاريخ ۹ ژانویه ۱۹۳۱ امضاء: حسین علاء - امضاء: د. کاکلامانوس پرتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائى که امروز بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری یونان منعقد گردیده اختیار داران امضاء کننده این پروتکل اظهار ذیل را که جزء لاینجزای خود قرارداد میباشد نمودند:

راجع بماده ۷ - بدیهی است که معامله دولت کامله الوداد در مورد انتزاع مالکیت که در ماده ۷ پیش بینی شده است شامل رژیم مخصوصی که بین یونان و ترکیه بموجب چهارمین قرارداد لوزان مورخ ۱۹۲۳ راجع به اقامت و صلاحیت قضائی و همچنین برژی می که بموجب موافقتنامه های منعقد شده بین یونان و بعضی دول راجع بخرید مجدداً املاک زراعتی اتباعشان از طرف دولت یونان مقرر گردیده است نخواهد بود.

راجع بماده ۱۲ - الف - تعهدات طرفین بممنوعیت ها و تحدیدات واردات و صادرات غیر از آنچه بموجب ماده ۱۲ اجازه داده شده و در حین امضای این قرارداد در هر يك از مملکتین مجرا و در ظرف دو ماه بطرف مقابل اعلام شده باشد مربوط نمیکردد.

ب - هر گاه یکی از طرفین متعاهدین باستناد مستثنیات مذکور در ماده ۱۲ ممنوعیتها یا تحدیدات جدیدی که بتجارت طرف دیگر لطمه شدیدی وارد سازد اعمال یا اجرا نماید طرف مزبور میتواند در ظرف یکسال از تاریخ اعمال یا اجرای ممنوعیتها یا تحدیدات مزبوره این قرارداد را فسخ نماید.

در این صورت قرارداد ششماه پس از فسخ خاتمه خواهد یافت.

لندن ۹ ژانویه ۱۹۳۱. امضاء: حسین علاء - امضاء: د. کاکلامانوس
اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و یونان بشرح فوق در جلسه دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه مبادله قرارداد راجع به انحلال اداره تلگرافی

هند و اروپا در ایران

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافی

هند و اروپا را در ایران که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ مطابق با ۲۷ بهمن ماه ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دو نسخه فرانسه بامضاء رسیده و مشتمل بر شش ماده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوبه آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافی

هند و اروپا است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

متن قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپا در ایران

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و امپراطور هندوستان

چون در نظر دارند مسائلی را که در نتیجه انحلال اداره تلگراف دولتی هند و اروپا بظهور رسیده است تصفیه نمایند تصمیم بانعقاد قراردادی در این باب نموده و اختیار داران خود را بقرار ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

اعلیحضرت پادشاه انگلیس و ایرلاند و مستملکات انگلیس ماوراء بحار و

امپراطور هندوستان برای انگلیس و ایرلاند شمالی:

آقای رزینالد هر وه هوار دارای نشان ذیشتان سن میشل و سن ژرژ وزیر مختار

و مأمور فوق العاده خود در ایران:

برای هندوستان:

آقای رزینالد هر وه هوار دارای نشان ذیشتان سن میشل و سن ژرژ وزیر مختار

و مأمور فوق العاده خود در ایران

معزی الیهما بعداً بمبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود

در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - ۱ - دولت مملکت متحده بریتانیای کبیر و ایرلاند شمالی و حکومت هندوستان از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ خطوط تلگرافی ذیل را:

طهران - بوشهر.

طهران - زاهدان (دزداب).

رباط - زابل (سیستان).

کرمان - بندر عباس.

بندر عباس - هنگام.

باتمام توقفگاههای غلامها و مراکز تلفونی و کلیه ملزوماتی که فعلاً در طول خطوط تلگرافی موجود و برای نگاهداری خطوط مزبوره لازم می باشد بدولت ایران واگذار می نماید.

۲ - و نیز دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان کلیه دستگاههای تلگرافی و اثاثیه و ملزومات دفتری را که برای بکار انداختن خطوط تلگرافی لازم میباشد بدولت ایران واگذار می نمایند.

۳ - موافقت حاصل است که مسئولیت نگاهداری خط خوزستان دیگر بعهده اداره تلگراف دولتی هند و اروپا نمی باشد.

ماده ۲ - ابنیه تلگرافخانه های متعلق با اداره تلگرافی دولتی هند و اروپا که در نقاط ذیل واقع می باشد از تاریخ اول مارس ۱۹۳۱ بدولت ایران واگذار می شود:

نقاط جزء طهران: علی آباد - ده آباد.

نقاط جزء شیراز: سیوند - دشت ارژن - کنار تخته.

نقاط جزء یزد: اردکان - مهدی آباد.

نقاط جزء کرمان: کمال آباد - تهرود - دولت آباد - پور.

نقاط سرحدی: فهره - شور گز - کهورک - سیلبه - دهنه - هرمک - گردی.

اداره تلگراف هند و اروپا می تواند از اول مارس ۱۹۳۱ تمام ابنیه دیگر خود را که عبارتست از منازل مخصوص رئیس و نایب رئیس و مفتش کل در طهران و خانه رئیس واقعه در قلعه و منازل اعضاء و کلوب واقعه در چهار راه سید علی در طهران و نیز ابنیه متعلقه با اداره را در شیراز و کرمان و اصفهان بفروش برساند.

ماده ۳ - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که کلیه دیون و دعاوی راجعه بمسائل تلگرافی که تا حال بین آنها تصفیه نشده است ملغی گردد.

ماده ۴ - ۱ - دولت ایران بعاملی که از طرف دولت مملکت متحده و حکومت هندوستان تعیین می شود اجازه خواهد داد تا اول مارس ۱۹۴۵ در نگاهداری دفاتر و یا عملیاتی که برای کار کردن تلگراف تحت البحری در بوشهر و هنگام و جاسک و چاه بهار لازم است و نیز در نگاهداری قسمت خط جاسک گوادر که در خاک ایران واقع است اقدام نماید.

۲ - دولت ایران ملزومات و آلات و ادواتی را که برای کار کردن سیم ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن لازم است از حقوق گمرکی و هرگونه عوارض دیگر معاف خواهد نمود.

۳ - ولیکن کلیه مخارج لازمه بجهت نگاهداری و کار کردن خط ارضی و سیم های تحت البحری و دفاتر آن که در تحت نظارت عامل سابق الذکر می باشد بعهده خود مشارالیه خواهد بود.

کشتی مرمت کننده عامل مزبور گاه بگاه باقتضای احتیاجات سیم های تحت البحری که بتوسط مشارالیه اداره میشود بخلیج فارس خواهد آمد در مواقع مذکور عامل مزبور با اعضاء و ملزومات موجود خود بدولت ایران بقدری که در

قوه دارد مساعدت نموده و سیم تحت البحری را که رابط بین جزیره هنگام و بندرعباس میباشد بخرج دولت ایران مرمت و اصلاح خواهد نمود.

۴ - مقرر است که اداره سیم‌های تحت البحری در خاک ایران مستقیماً از قبول تلگرافات بهر مقصدی که باشد و نیز از تسلیم تلگرافات مستقیماً به صاحبان آنها خودداری بنماید.

این وظایف را فقط اداره پست و تلگراف ایران انجام خواهد داد و اداره مزبور برای اینکار دفاتر تلگرافی در هنگام و جاسک و چاه بهار و گواتر برقرار خواهد ساخت. اداره پست و تلگراف ایران باید روابط بین دفاتر خود و خطوطی را که بتوسط عامل سابق الذکر اداره میشود تأمین نماید.

۵ - عامل مزبور تقبل مینماید تلگرافاتی را که بین ادارات محلی ایران مبادله میشود مجاناً مخایره کرده و از مخابرات محلی دیگر يك نرخ واحدی برای تمام خط بوشهر - چاه بهار از قرار کلمه ۲۰ سانتیم طلا دریافت دارد و بیست سانتیم مزبور را بالمناصفه با دولت ایران تقسیم نماید.

۶ - مخابرات بین المللی که از دو طرف بین اداره خطوط تلگرافی که تحت اداره عامل مزبور قرار گرفته و اداره تلگراف ایران صورت میگیرد مشمول تعرفه های بین المللی میباشد.

ولیکن دولت ایران از تلگرافاتی که بوسیله خط ارضی و یا سیم‌های تحت البحری که از طرف عامل مزبور اداره میشود بین عراق و هندوستان مبادله میگردد اعم از اینکه مبدأ یا مقصد این تلگرافات دو مملکت مزبوره بوده و یا بطور تراتزیت از آن دو مملکت مخایره شده باشد حقی دریافت نخواهد کرد.

ماده ۵۵ - طرفین متعاهدین توافق میکنند که از اول مارس ۱۹۴۳ الی اول

مارس ۱۹۴۵ راجع بترتیبی که باید بعد از تاریخ ۱۹۴۵ بموقع اجرا گذارده شود داخل مذاکرات شوند.

ماده ۶ - ۱ - این قرارداد قائم مقام کلیه قرارداد هائی میباشد که در امور تلگرافی بین طرفین متعاهدین موجود بوده است باستثنای معاهدات بین المللی عمومی که طرفین در آن شرکت کرده اند.

۲ - این قرارداد بتصویب رسیده و اسناد مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه در طهران تسلیم خواهد شد. قرارداد مزبور را طرفین متعاهدین از اول مارس ۱۹۳۱ مجری شده محسوب خواهند داشت.

بناء علیهذا نمایندگان مختار سابق الذکر این قرارداد را امضاء نموده و با مهر خود مهور نمودند.

بتاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ در طهران در نخستین تحریر شد.

امضاء: محمدعلی فروغی

برای بریطانیای کبیر و ایرلاند شمالی امضاء: ر. ه. هوار

برای هندوستان امضاء: ر. ه. هوار

اجازه مبادله قرارداد راجع به انحلال اداره تلگرافی هند و اروپا در ایران بشرح فوق در جلسه پنجم خردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد راجع بتعیین خط سرحدی ایران

و ترکیه مشتمل بر سه ماده بضمیمه يك مراسله راجع باستفاده پست های مستحفظ سرحدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه بورولان و چشمه های سلپ و قزلو و یوخاری یارم قایا و مراتع واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی را که توأماً در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضاء شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد. این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه است در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و رئیس جمهوری ترکیه

نظر بمیل صمیمی که متقابلاً برای تعیین قطعی خط سرحدی بین ایران و ترکیه دارند و مایلند باینوسیله حسن موافقت و روابط برادرانه و دوستانه بین ملتین را تحکیم نمایند تصمیم با انعقاد قراردادی نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بترتیب ذیل معین نمودند:

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه ایران

جناب دکتر توفیق رشدی بيك وزیر امور خارجه ترکیه

معزى اليهما با داشتن اجازه صحیح در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - ابتدای سرحد بین ایران و ترکیه از ملتقای رود ارس و رود قراسو از علامت سرحدی نمره ۱ واقعه درخاک ایران شروع گردیده و بعد خط منصف المیاء قره سو را سیر و تا دریاچه بورولان رسیده و از آنجا بخط مستقیم تانیه که در یکصد

متری جنوب شرقی چشمه های قره سو واقع است رفته و در مشرق و شمال تپه مزبور دور زده و تپه مزبور را درخاک ایران قرار میدهد و بعد خط سرحدی باز بطرف شمال غربی متمایل گردیده و بصخره های بورولان که بلافاصله به چشمه های قره سو مشرف میباشد میرسد. از علامت نمره ۲ خط سرحدی در استقامت علامت نمره ۳ و آغری داغ کوچک با عبور از علامتهای نمره ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ تا علامت ۹ که بخط مستقیم در ۱۶ کیلومتر و ۶۰۰ متری شمالی ترین ساحل دریاچه بورولان و در ۶ کیلومتر و ۴۰۰ متری مرتفع ترین نقطه آغری داغ کوچک واقع است میرسد. خط سرحدی در جاده بلیجان شیخ بابو متوازیاً تا ۱۷۰۰ متری تمتد شده و از این نقطه بیکصد متری جنوب شرقی توجیک تپه رسیده و تپه مزبور را درخاک ترکیه قرار داده و بعد بطرف جنوب غربی متمایل گردیده و از ۱۵۰ متری شرقی قریه توجیک گذشته و قریه مزبور را درخاک ترکیه قرار داده و در همان خط امتداد یافته و بفاصله ۱۰۰ متر از مغرب محل موسوم به تپ که دز سه هزار متری شرقی شیخ بابو واقع است گذشته و تپ را در خاک ایران قرار میدهد. از آنجا خط سرحدی بطرف تپه که در ۲۵۰۰ متری جنوب شرقی شیخ بابو واقع است امتداد یافته و از قله تپه مزبور گذشته و بطرف جنوب غربی تا تپه که در ۱۳۰۰ متری شرقی قریه حسن آقا واقع میباشد تمتد گردیده و از قله تپه اخیر عبور مینماید. بعد خط سرحدی بطرف مغرب تانیه که در ۸۰۰ متری جنوب قریه حسن آقا واقع است رفته و از قله تپه مزبور میگردد بعد از قله تپه که در ۵۰۰ متری جنوب غربی واقع است گذشته و ۱۵۰۰ متر بطرف جنوب در رأس الجبال تا نقطه که در ۲۰۰۰ متری جنوب شرقی سلپ واقع میباشد سرازیر شده و از تنگه که بین دو ارتفاع مهم که یکی در ۸۰۰ متری و دیگری در ۱۰۰۰ متری شمالی نقطه که بارتفاع ۱۹۴۸ نشان داده شده واقع هستند میگردد

بعد خط سرحدی از خط رأس الجبال تا نقطه (۱۹۴۸) ممتد شده و از بالای آن گذشته و از آنجا در طرف جنوب خط مقسم المیاء کوههای ایوبک را تا قله جنوبی کوههای مزبوره که در ۷۰۰ متری شمال غربی زانوی جاده که از یارم قایا به گیژو می‌رود واقع است سیر مینماید. زانوی مزبور در این جاده در ۳۵۰۰ متری شمال شرقی یارم قایا و در ۶۳۰۰ متری جنوب غربی گیژو قرار گرفته است.

از آنجا خط سرحدی بفاصله ۲۰۰ متر در طرف مغرب متوازیاً با جاده یارم قایا گیژو تا چهار راهی که در ۲۰۰ متری شمال یارم قایای علیا واقع است امتداد یافته و چهار راه مزبور را در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا بطرف مغرب تا نقطه واقعه در ۶۰۰ متری غربی یارم قایا در جاده یارم قایا بلاغ باشی ممتد میگردد سرانجام و بعد بطرف جنوب پائین آمده تا شمالی‌ترین نقطه کنار باطلاق میرسد و از آنجا بیعد خط سرحدی از وسط باطلاق امتداد یافته و تا بکنار جنوبی آن در ۵۰۰ متری شمال چخور - رش میرسد و در آنجا خط سرحد بطرف مغرب پیچ خورده و بقله تپه ۱۶۶۸ اتصال می‌یابد و چخور - رش و شیطان آباد در خاک ایران و گربوران در خاک ترکیه قرار می‌گیرد.

از این نقطه که بین قریه شیطان آباد متعلق بایران و قریه گربوران متعلق بترکیه واقع میباشد سرحد بقله تپه گربوران در مغرب بازرگان بالا رفته و در خط مقسم المیاء بین قریه موسوم بگرچی بلاغ و نازیک و قریه قویماز و قریه ایرانی موسوم بیازرگان و کجت و باش کند و مارو کمو ممتد گردیده و بعد از تنگه واقعه بین مارو کمو و طاوولا (متعلق بترکیه) گذشته و خرابه‌های کازرلو و شیخ اصغر را در خاک ایران قرار داده و بصخره‌های خوجا داغ رسیده و از رأس الجبال زیند و داشی و قانلی بابا واق داغ گذشته و قریه جوزار را در خاک ایران گذاشته و از رأس الجبال آق‌داغ و قلندر گذشته و مزارع قریه ایرانی موسوم به نیفتو و سلمان آباد و پیر احمد

را از مزارع قریه ترکیه موسوم به دشرمه مجزی نموده و باز خط مقسم المیاء را بین بایزید و اواجیق تعقیب و به خزین گدوک اتصال می‌یابد. از خزین گدوک سرحد پس از قراردادن قریه قزل قایا در خاک ترکیه و قریه سیلوما کول همچنین دریاچه قور و گل در خاک ایران از کوه قره گونی گذشته و رودخانه ابری چای را در تپ آق‌داغ عبور کرده و از کلا اقا داش گذشته و قریه نادو را در خاک ایران و قریه ابری چای را در خاک ترکیه قرار داده و بکوه‌های قزل زیارت اتصال پیدا کرده و از تنگه‌های آق‌چاک و خان گدوک و کوه‌های ساری چمن و قله غربی دو مانلو و تنگه قره بورغا گذشته و قریه شیخ سلو را در خاک ایران قرار داده و از کوه ناوور گذشته و قریه یک ماله را در خاک ایران قرار داده و از ریشکان و تپه‌های بین داو را و اخورک و گورا بگزادان و گوری ماخین و خدر بابا عبور می‌نماید.

از خدر بابا خط سرحدی مقسم المیاء را تعقیب و از ۲۰۰۰ متری شرقی دریاچه داسنا گل در استقامت جنوبی تا نقطه‌ای که نشانه ۸۰۰۰ دارد عبور نموده و باز یک هزار متر در همان استقامت در روی رأس الجبال امتداد یافته و بعد بطرف جنوب شرقی متمایل گردیده و در این استقامت جدید ۶۰۰ متر در رأس الجبال سیر مینماید بعد مجدداً بطرف جنوب تا قله تپه واقعه در ۵۰۰ متری بر میگردد و ارتفاع طولانی را که ۲۵۰ متر در طرف جنوب شرقی واقع است در خاک ایران قرار میدهد و از آنجا خط سرحدی رأس الجبال را سیر میکنند تا برسد بقله ارتفاع واقعه در ۵۰۰ متری جنوب شرقی و بعد بطرف جنوب غربی می‌رود تا ملتقای هر اتیل سو (نهری که از هر اتیل می‌آید) و قطور چای و بعد خط سرحدی بطرف جنوب تا قله واقعه در ۸۰۰ متری بالا رفته و از آنجا باز در خط جنوب در دره گانی - رش سرانجام میشود و منصف المیاء آنرا در مسافت هفتصد متر طرف مغرب و ۵۰۰ متر طرف جنوب سیر می‌نماید و به برجستگی واقعه در دنباله رأس الجبالی که مستقیماً در جنوب بطرف

ملا محمد داغ ممتد میشود بالا رفته و ملا محمد داغ را دو قسمت کرده و ارتفاع واقعه در ۲۵۰ متری شرقی ملا محمد داغ را در خاک ایران میگذارد و ارتفاع مزبور را در دو بیست و پنج متری در مشرق قرار میدهد.

از ملا محمد داغ خط سرحدی رأس الجبال را در مسافت ۸۰۰ متر تا یک نقطه واقعه در جاده که در ۲۰۰ متری شرقی قیشله میباشد سیر کرده و قیشله در خاک ترکیه قرار میگیرد و بعد سرحد خط مقسم المیاء را بطرف جنوب شرقی تا قلعه که در ۱۷۵۰ متری آنجا و در ۲۰۰ متری جنوب زانوی جاده واقع است سیر مینماید از این نقطه خط سرحدی از رأس الجبال تا یک نقطه واقعه در جاده که بفاصله ۲۲۰۰ متر از آنجا از دره میگذرد بطرف جنوب پائین آمده و از نقطه مزبوره در طرف جنوب بمسافت ۳۰۰ متر بالا رفته و در طرف جنوب غربی بر رأس الجبال تا نپه که بفاصله ۵۰۰ متر از آنجا واقع است اتصال می یابد و بعد از خط رأس الجبال تادره که جاده تارساواوچلیک اشاقا از ۹۰۰ متری آنجا عبور میکند پائین آمده و منصف المیاء دره مزبور را بطرف مغرب در یک مساحت ۵۰۰ متری سیر نموده و بعد از رأس الجبال تا نقطه که نشانی ۸۲۰۰ دارد واقعه در ۱۷۰۰ متری آن بالا رفته و بعد در رأس الجبال بطرف جنوب شرقی تا کوه کوچ سیر نموده و از کوچ خط سرحدی رأس الجبال را با عبور از تنگه کشکول تا کوه سوراوو تعقیب مینماید از کوه های سوراوو سرحد دائماً مقسم المیاء را سیر نموده و به باروش خوران رسیده و قریه باروش خورانرا در خاک ایران قرار داده و از کوه هاراوایل و تنگه خانا - سورو بلا کو و ساری چیچک (با گذاشتن قریه کالیک در خاک ایران) و کیژو سوربان و کوه برهین و تنگه سلطانی و کوه برازیوان و پری خان کیفاروق و میدان و کتول داغ ممتد میشود.

خط سرحدی از کتول داغ که نشانی ۲۸۶۹ دارد سیر کرده و از خط رأس الجبال بطرف جنوب شرقی تا نقطه که در کنار رودخانه بارا دوست در ۱۶۰۰ متری شرقی

باجر که واقع است ممتد شده و رأس الجبال را که دنباله ارتفاع ۱۸۹۰ بطرف جنوب میباشد در خاک ایران قرار میدهد (بنا بر این خط سرحدی از دره عبور میکند) و از آنجا بطرف جنوب شرقی رفته و از تپه علائم سرحدی ۱۴۸ و ۱۴۷ گذشته و بعد بطرف مشرق جنوب شرقی تارودخانه ا کمالوک واقعه در ۴۵۰ متری تپه منحرف گردیده و دره ا کمالوک را تا ارتفاع واقعه در ۸۰۰ متری جنوب که دارای نشانی ۲۳۰۰ می باشد بالا رفته و از آنجا خط رأس الجبال را تا نقطه که نشانی ۲۵۳۰ دارد تعقیب مینماید و بعد خط سرحدی رأس الجبال را در امتداد جنوب غربی تا ۲۵۰۰ متر طی میکند تا نقطه واقعه در ۱۵۰۰ متری غربی الوزان و این نقطه در خاک ایران قرار میگیرد و از آنجا خط رأس الجبال را در استقامت جنوب تا زانوی رأس الجبال مذکور که تقریباً ۲۵۰۰ متر از آن فاصله دارد تعقیب نموده و بعد بطرف مشرق می پیچد و همواره رأس الجبال را متابعت کرده تا آلا در داغ میرود و بعد خط سرحدی از رأس الجبال بطرف جنوب شرقی میرود تا قلعه واقعه در ۲۴۰۰ متری شمال ملتقای نهری که از پاکی و بردرش چای می آید و از آنجا بطرف جنوب تا ملتقای مزبور پائین آمده و از منصف المیاء بردرش چای تا ملتقای آن بانهری که از ۱۰۰۰ متری غربی قره شین داغ جاری میشود سیر مینماید.

خط سرحدی منصف المیاء آب مزبور را بطرف جنوب ۱۶۰۰ متر سیر نموده و بعد بر رأس الجبالی بالا میرود که بطرف جنوب شرقی تا قلعه غربی قره شین داغ ممتد میشود نقاط الی و پاکی در خاک ترکیه و مازیدشو در خاک ایران قرار میگیرد.

از قره شین داغ سرحد از کونا کوثر و زینوی تابوتان و هلانه و تنگه گلشین عبور کرده و بقله کوه دلامیر بالا رفته و از آنجا بعلامت سرحدی نمره ۹۹ سرحد ترکیه و عراق متصل میشود.

راجع بترسیم صحیح و جزئیات خط سرحدی از علامت نمره ۱ تا علامت نمره ۹۹ واقع در سرحد عراق بنقشه های نه گانه نمره ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ بمقیاس ۱:۸۴۰۰۰ و ۱:۵۰۰۰۰ و يك گرده (كالك) که مورد تصدیق نمایندگان مختار گردیده و متخصصین طرفین متعاهدین امضاء کرده اند و ضمیمه این قرارداد است رجوع خواهد گردید (املائی اسامی محلها مطابق با اسامی خواهد بود که روی نقشه ها و گرده (كالك) فوق الذکر معین گردیده است).

ماده ۲۵ - يك کمیسیون تحدید حدودی مأمور خواهد شد که خط سرحدی مذکور در ماده اول را در محل ترسیم نماید کمیسیون مزبور مرکب از چهار نماینده خواهد بود که دو نفرشان از طرف دولت ایران و دو نفر دیگر از طرف دولت ترکیه معین خواهد گردید.

کمیسیون تحدید حدود در عرض ماه ژوئن ۱۹۳۲ تشکیل گردیده و سعی خواهد نمود که در عملیات خود تحدیدات مندرجه در اینقرار داد را کاملارعايت نماید مخارج کمیسیون بین ایران و ترکیه بالتساوی تقسیم خواهد گردید طرفین متعاهدین متعهد میشوند که خواه مستقیماً و خواه بتوسط مأمورین محلی مساعدت لازم را به کمیسیون تحدید حدود راجع بمنزل و کارگران و مصالح (تیرهای تعیین حدود و علامت های حدود) که برای انجام مأموریت خود لازم خواهد داشت بعمل آورند.

بعلاوه طرفین متعهد میشوند که علائم مثلثاتی و نشانه ها و تیرها و علامت های سرحدی را که از طرف کمیسیون نصب میشوند محفوظ بدارند.

علائم حدود در فواصل مرئی از یکدیگر نصب گردیده و دارای نمره خواهند بود محل علائم مزبوره و نمره آنها در روی نقشه نموده خواهد شد.

صورت مجلس قطعی تحدید حدود نقشه ها و اسناد ضمیمه در دو نسخه تهیه

خواهد گردید که اصالت خواهند داشت.

ماده ۳۵ - این قرارداد بتصویب رسیده و اسناد مصدقه در اسرع اوقات ممکنه در آنکارا مبادله خواهد گردید و فوراً بعد از مبادله اسناد مصدقه بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار سابق الذکر این قرارداد را امضاء و بامهر خود مهور نمودند. در طهران بتاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ در دو نسخه نوشته شد

امضاء: دکتر ت. رشدی

امضاء: م. ع. فروغی

مراسله ضمیمه قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه

طهران مورخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

آقای وزیر:

عطفاً بماده ۱ قرار داد راجع بتعیین خط سرحدی بین ترکیه و ایران که امروز امضاء نموده ایم با کمال توقیر اعلام میدارد که پستهای مستحفظ سرحدی طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که از آب های چشمه های دریاچه بوزولان و همچنین از چمن های واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آبهای چشمه های سلپ و قوزلولو و بوخاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند بدیهی است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قرار دادی میباشد که امروز بامضاء رسیده است.

موقع را

امضاء: دکتر توفیق رشدی بيك وزیر امور خارجه ترکیه

طهران ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

جناب آقای دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه ترکیه

آقای وزیر:

با کمال توقیر یادداشت مورخ امروز آنجناب را دریافت و اتخاذ سند مینمایم که بموجب آن عطفاً بماده ۱ قرار دادی که امروز امضاء کرده ایم مراتب ذیل را اعلام داشته بودند: «پستهای مستحفظ سرحدی طرفین متعاهدین حق خواهند داشت که از آبهای چشمه های دریاچه بورولان و همچنین از چمنهای واقعه در جنوب و مغرب خط سرحدی در محوطه دریاچه مزبوره و از آبهای چشمه های سلپ و قوزلو و یوخاری یارم قایا بطور تساوی استفاده نمایند.

بدیهی است که مبادله این یادداشت جزء لاینجزای قرار دادی می باشد که امروز با امضاء رسیده است « و اظهار میدارم که با مندرجات یادداشت مزبور آنجناب کاملاً موافق هستم. موقع را ... امضاء: م. ع. فروغی وزیر امور خارجه ایران اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه و مراسله ضمیمه آن بشرح فوق در جلسه پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی

اختلافات بین ایران و ترکیه

مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی

اختلافات بین ایران و ترکیه را مشتمل بر ۲۶ ماده که در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضاء شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و منضم به عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه است در جلسه بیست و چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری ترکیه

نظر بروابط مودتیکه خوشبختانه بین ملتین ایشان موجود است و چون صمیمانه مایلند اختلافاتی را که ممکن است بین مملکتین آنها پیش بیاید بوسائل مسالمت آمیز حل و تسویه نمایند مصمم شدند که این نیت مشترک خود را بوسیله انعقاد عهدنامه فعلیت بدهند.

بنا بر این اختیار داران خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف آقای محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری ترکیه:

جناب دکتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه

معزی الیهما که صحیحاً مجاز بودند در مقررات ذیل موافقت حاصل کردند:

ماده ۱ - هر قلم اختلافی که بین دولتین متعاهدین حادث گردد و حل و فصل آن از طریق سیاسی ممکن نشود بطریق اصلاح و یا از راه تسویه قضائی و با حکمیت

با شرایطی که در این عهدنامه مقرر است فیصله خواهد شد.

ماده ۲- چنانچه موضوع اختلاف مطابق قوانین داخلی یکی از طرفین متعاهدین داخل در صلاحیت مقامات قضائی آن مملکت باشد طرف متعاهد مزبور می تواند قبل از آنکه رأی قطعی در ظرف مدت متناسبی از طرف مقامات صالحه صادر شده باشد نسبت با رجاع اختلاف مزبور به مراجع مقرر در این عهدنامه اظهار مخالفت نماید.

ماده ۳- طرفین متعاهدین متقبل میشوند که هر وقت هر نوع اختلافی بین آنها بروز نموده و از طریق سیاسی حل نشود بنحوی که در مواد ذیل پیش بینی شده است اقدام با اصلاح نمایند.

ماده ۴- اختلاف بیک کمیسیون اصلاح ذات البین که طرفین آنرا بطور دائم یا برای مورد خاص تشکیل داده باشند ارجاع میشود.

ماده ۵- کمیسیون اصلاح دائمی باینقسم تشکیل میشود که یکی از طرفین بطرف دیگر تقاضانامه تشکیل کمیسیون را میدهد و در اینصورت کمیسیون در ظرف مدت شش ماه از تاریخ ارسال تقاضانامه تشکیل میشود و آن مرکب از سه عضو خواهد بود که بطریق ذیل تعیین میشوند:

هر یک از طرفین متعاهدین یک نفر کمیسر از بین اتباع خود انتخاب و با موافقت نظر یکدیگر رئیس کمیسیون را از بین اتباع دولت ثالثی تعیین خواهند نمود. کمیسری که مشترکاً انتخاب میشود در اثنای مدت مأموریتش اگر بخواهند تغییر دهند باید با موافقت طرفین باشد ولی هر یک از طرفین میتواند کمیسر اختصاصی خود را هر وقت بخواهد تغییر بدهد ولیکن کمیسر های مزبور تا خاتمه کار هائیکه در دست دارند باقی میمانند.

هر گاه بعلت فوت یا استعفاء یا علل دیگر محل کمیسرها خالی شود در اسرع

اوقات جانشین آنها بهمانظریقیکه برای تعیین خود کمیسرها بطور عموم مقرر شده تعیین خواهد گردید.

ماده ۶- چنانچه در موقع بروز اختلاف کمیسیون دائمی اصلاح وجود نداشته باشد کمیسیون مخصوصی مطابق ترتیبی که در ماده قبل مذکور است برای رسیدگی باختلاف تشکیل خواهد شد مگر اینکه طرفین تصمیم دیگری اتخاذ نمایند.

ماده ۷- چنانچه در ظرف سه ماه از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین میل خود را دائر بمراجعه به اصلاح بطرف متعاهد دیگر اعلام نمود طرفین در انتخاب رئیس کمیسیون توافق نکرده باشند از رئیس دولت متحده جمهوری سویس تقاضا خواهد شد که رئیس کمیسیون را تعیین نماید.

ماده ۸-(۱)- طرفین متعاهدین متفقاً یا در صورت عدم اتفاق منفرداً بوسیله تقاضانامه که بر رئیس کمیسیون خطاب میشود موضوع مختلف فیه را بکمیسیون اصلاح مراجعه خواهند نمود.

(۲) - در تقاضانامه بعد از مقدمه مختصری در همانموضوع اختلاف کمیسیون را دعوت خواهند نمود که هر نوع تدابیر برای نیل به اصلاح مناسب باشد بعمل آورد.

(۳) - چنانچه تقاضانامه فقط از طرف یکی از متعاهدین داده شده باشد بلافاصله بطرف متعاهد دیگر ابلاغ خواهد شد.

ماده ۹-۱- در ظرف ۱۵ روز از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین اختلافی را بکمیسیون دائمی اصلاح مراجعه می دهد هر یک از طرفین می تواند برای رسیدگی باختلاف مزبور بجای کمیسر خود شخصی را که صلاحیت مخصوصی در آن امر داشته باشد تعیین نماید.

۲ - هر یک از طرفین که از این حق استفاده می نماید فوراً مراتب را بطرف

دیگر اعلام خواهد نمود و او نیز می تواند از طرف خود همان اقدام را در ظرف ۱۵ روز از تاریخ وصول اعلام مزبور بنماید.

ماده ۱۰ - کمیسیون اصلاح در محلی که رئیس آن مقرر می دارد تشکیل می شود مگر اینکه طرفین متعاهدین متفقاً جای دیگری را اختیار کرده باشند.

ماده ۱۱ - عملیات کمیسیون اصلاح علنی نخواهد بود مگر بموجب تصمیمی که از طرف کمیسیون با موافقت طرفین متعاهدین اتخاذ شده باشند.

ماده ۱۲ - ۱ - کمیسیون اصلاح در صورتیکه ترتیب دیگری مقرر نشده باشد رأساً طریقه رسیدگی خود را تعیین خواهد نمود و در هر صورت طرفین باید مطالب خود را بتوانند اظهار دارند. کمیسیون در تحقیق امر در صورتیکه باتفاق آراء طریقه دیگری اتخاذ ننموده باشد بر طبق مقررات فصل سوم قرارداد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه مسالمت آمیز اختلافات بین المللی رفتار خواهد نمود.

۲ - طرفین متعاهدین در کمیسیون اصلاح نمایندگان خواهند داشت که واسطه بین آنها و کمیسیون میباشند بعلاوه میتوانند مشاورین و متخصصینی برای این مقصود تعیین و استماع اشخاصی را که شهادتشان را مفید میدانند تقاضا نمایند.

۳ - کمیسیون نیز میتواند توضیحات شفاهی از نمایندگان و مشاورین و متخصصین طرفین متعاهدین و اشخاصی که حضور آنها را با موافقت دولت متبوعه شان مفید بداند بخواهد.

ماده ۱۳ - تصمیمات کمیسیون اصلاح در صورتیکه قرار دیگری بین طرفین متعاهدین داده نشده باشد به اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد و کمیسیون نمیتواند راجع به ماهیت اختلاف اظهار نظر نماید مگر اینکه کلیه اعضاء آن حاضر

باشند ولیکن طرفین متعاهدین که مرتباً تشکیل جلسات کمیسیون باستحضارشان خواهد رسید باید کمیسر خود را بنمایندگی اعزام دارند و در صورتیکه مانعی برای حضور کمیسر وجود داشته باشد قائم مقامی که بترتیب مذکور در ماده ۵ تعیین شده باشد بفرستند.

ماده ۱۴ - طرفین تعهد مینمایند که عملیات کمیسیون اصلاح را تسهیل و مخصوصاً بمنتهای درجه امکان کلیه اسناد و اطلاعات مفیده را در اختیار آن گذاشته و نیز وسایلی که دارند بکار ببرند که کمیسیون بتواند در خاک آنها و موافق قوانین جاریه مملکتشان به جلب و استماع شهود و متخصصین و تحقیقات محلی اقدام نماید.

ماده ۱۵ - ۱ - بکمیسر ها در مدتی که بکار های مرجوعه اشتغال دارند حق الزحمه که مبلغ آن با موافقت طرفین متعاهدین تعیین و هر يك از طرفین متعاهدین بالمناصفه آنرا عهده دار خواهد بود پرداخته میشود.

۲ - مصارف عمومی نیز که در نتیجه عملیات کمیسیون پیش می آید بطریق مذکور در قسمت اول این ماده تقسیم خواهد شد.

ماده ۱۶ - ۱ - وظیفه کمیسیون اصلاح روشن کردن مسائل مختلف فیها و جمع آوری کلیه اطلاعات مفیده از راه تحقیقات و غیره و سعی در اصلاح ذات البین است.

کمیسیون میتواند بعد از رسیدگی بموضوع مقررات قراردادی را که برای اصلاح طرفین مناسب دیده است بآنها عرضه داشته و بطرفین مهلتی بدهد که نظر خود را اظهار بدارند.

۲ - کمیسیون در پایان عملیات خود بر حسب پیش آمد صورت مجلسی تنظیم خواهد نمود مشعر بر اینکه طرفین اصلاح نمودند باز که مراتب اصلاح و با اینکه

باصلاح موفقیت حاصل نشد ولی در صورت مجلس قید نخواهد شد که تصمیمات کمیسیون باتفاق آراء اتخاذ شده است یا بنحو دیگر.

۳ - عملیات کمیسیون باید در ظرف ششماه از تاریخ که اختلاف بکمیسیون رجوع میشود خاتمه یابد مگر اینکه طرفین ترتیب دیگری اتخاذ نمایند.

ماده ۱۷ - صورت مجلس کمیسیون بدون تأخیر باطلاع طرفین متعاهدین خواهد رسید تصمیم انتشار آن منوط بنظر طرفین متعاهدین است.

ماده ۱۸ - چنانچه یکماه بعد از ختم عملیات کمیسیون اصلاح موافقت بین طرفین متعاهدین حاصل نشود اختلاف بدیوان دائمی داوری بین المللی مراجعه خواهد شد مگر اینکه طرفین موافقت حاصل کنند که امر بحکمیت ارجاع شود.

ماده ۱۹ - مقررات ماده ۱۸ شامل مسائلی که بموجب عهد جاریه بین دولتین متعاهدین داخل در صلاحیت یکی از آنها است نمیشود و نیز اموری را که مربوط بحق حاکمیت دولت است شامل نمیگردد.

هریک از طرفین متعاهدین حق دارد راساً بوسیله اظهاریه کتبی تعیین کند که موضوع مختلف فیه مربوط بحق حاکمیت است یا نه.

ولیکن در صورتیکه طرف متعاهد دیگر منکر شود که موضوع مزبور داخل در حق حاکمیت است میتواند برای معلوم کردن اینکه آن موضوع جزو حق حاکمیت است یا نه بحکمیت مراجعه نماید.

ماده ۲۰ - چنانچه طرفین موافقت نمایند که اختلاف خود را بحکمیت رجوع نمایند قرار نامه متضمن موضوع اختلاف و انتخاب حکمها و طرز حکمیت تنظیم خواهند نمود.

در صورتیکه در قرار نامه حکمیت مقررات یا تصریحات کافی قید نشده باشد مقررات قرار داد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ مربوط بتسویه مسالمت آمیز اختلافات

بین المللی حقاً بموقع اجرا گذاشته میشود.

ماده ۲۱ - چنانچه موافقتی بین طرفین متعاهدین راجع بقرار نامه مذکور

در ماده قبل داده نشده و یا بتعیین حکمها اقدام نشود هر یک از طرفین متعاهدین میتواند سه ماه قبلاً اخطار کند و مستقیماً بوسیله دادن تقاضا نامه موضوع مختلف فیه را بدیوان دائمی داوری بین المللی مراجعه نماید.

ماده ۲۲ - چنانچه در حکم قضائی و یا حکم حکمیت ذکر شده باشد که تصمیم متخذه یا امر صادر از طرف یک مقام قضائی یا مقام دیگر یکی از دولتین متعاهدین بعضاً یا کلاً مخالف با حقوق بین المللی است و حقوق اساسی دولت مشارالیه اجازه ندهد که اثرات تصمیم متخذه یا امر صادر مزبور تماماً یا بعضاً مرتفع شود در آن صورت

طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که بموجب حکم قضائی یا حکم حکمیت جبران خسارت طرف متعاهدی که در این مقدمه زیان دیده منصفانه بعمل آید.

ماده ۲۳ - چنانچه اختلافی در پیشگاه دیوان دائمی داوری بین المللی مطرح و محکمه مزبور اظهار عقیده نماید که آن اختلاف داخل در مباحث حقوقی نیست

طرفین متعاهدین در صورتیکه در ارجاع امر بحکمیت موافقت نمایند از دیوان دائمی داوری بین المللی تقاضا خواهند کرد که چنانچه نتوان نسبت بموضوع مختلف فیه قواعد حقوق بین المللی را اعمال نمود اختلاف را بر طبق اصول انصاف حل نماید.

ماده ۲۴ - ۱ - طرفین متعاهدین متقبل میشوند از هر اقدامی که نسبت

باجرای تصمیم قضائی یا حکمیت یا ترتیباتی که کمیسیون اصلاح پیشنهاد کرده تأثیرات مضره داشته باشد احتراز کنند و بطور کلی بهیچ عملی که موجب تشدید یا

بسط اختلاف باشد مبادرت نمایند.

۲- همچنین کمیسیون اصلاح می تواند اقدامات موقتی را که مفید میدانند بطرفین متعاهدین توصیه نماید.

ماده ۲۵- اختلافات راجعه بتفسیر یا اجرای این قرارداد بدیوان دائمی داوری بین المللی مراجعه خواهد شد.

ماده ۲۶- (۱)- این عهدنامه باید بتصویب برسد و مبادله اسناد مصوبه در آنکارا بعمل خواهد آمد.

(۲)- این عهد نامه برای مدت پنج سال از تاریخ مبادله اسناد مصوبه منعقد گردیده است.

(۳)- چنانچه این عهد نامه شش ماه قبل از انقضای مدت فسخ نشود پیوسته پنجسال به پنجسال بهمان شرط ادامه خواهد یافت.

(۴)- باوجود فسخ این عهدنامه از جانب یکی از طرفین جریان دعاوی که در موقع انقضای مدت این عهدنامه مطرح بوده نامدتی که عاده برای ختم دعاوی مزبوره لازم است دوام خواهد یافت.

بناء بمراتب مذکور فوق نمایندگان مختار طرفین متعاهدین این عهدنامه را امضاء نمودند.

در طهران در نسخین نوشته شد. بتاريخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲

امضاء: محمد علی فروغی امضاء: دکتر توفیق رشدی

اجازه مبادله عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه بشرح فوق در جلسه بیست و چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه های منعقدہ بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری ترکیه

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده- مجلس شورای ملی عهدنامه های منعقدہ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه را که یکی مشتمل بر چهار ماده و دیگری مشتمل بر هشت ماده است و هر دو در تاریخ ۱۴ آبان ۱۳۱۱ مطابق پنجم نوامبر ۱۹۳۲ در آنکارا بامضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنها را بدولت میدهد. این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه های ضمیمه است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت بین ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر باینکه بتحکیم روابط دوستی و برادری که خوشبختانه بین مملکتین موجود است مایل هستند تصمیم نمودند که مقررات مواد عهدنامه ودادیه و تأمینیه مورخه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ را راجع بروابط عمومی مملکتین در عهدنامه ودادیه جدیدی تنظیم نمایند و برای این منظور اختیارداران خود را بشرح ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت پادشاه ایران:

جناب اشرف میرزا محمد علیخان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهور ترکیه:

جناب د کتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه و نماینده از میر

مشارالیهما پس از مبادله اعتبارنامه‌های خود که صحیح و معتبر شناخته شد نسبت بمواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمی دائمی بین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری ترکیه و همچنین بین اتباع آنها برقرار خواهد بود.

ماده ۲ - طرفین معظمین متعاهدین موافقت میکنند که نمایندگان سیاسی و قونسولی هر یک از طرفین بشرط معامله متقابله در خاک طرف متعاهد دیگر از رفتاری که موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی مقرر است کماکان بهره‌مند گردند در هر حال رفتار مزبور بشرط معامله متقابله نباید دوت رفتاری باشد که بانمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کالمه الوداد بعمل می‌آید.

ماده ۳ - طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که روابط قونسولی و تجاری و گمرکی و بحریدمائی بین مملکتین و نیز شرایط توقف و اقامت اتباع خود را در خاک یکدیگر بوسیله قراردادهائی بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس معامله متقابله کالمه تنظیم نمایند.

ماده ۴ - این عهدنامه بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در طهران مبادله خواهد شد و از تاریخ مبادله نسخ مصوبه عهدنامه بموقع اجرا گذاشته می‌شود.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهور ساختند.

در آنکارا بتاريخ ۵ نوامبر ۱۹۳۲ در دو نسخه تحریر شد.

امضاء: د کتر ت. رشدی

امضاء: م. ع. فروغی

متن معاهده بین ایران و ترکیه

دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت جمهوری ترکیه

نظر باینکه بتحکیم روابط دوستی صمیمی که خوشبختانه بین مملکتین موجود است مایل میباشند و تعیین شرایط مادی روابط سیاسی و اقتصادی خود را لازم میدانند مصمم شدند که عهد نامه و دادیه و تأمینیه مورخه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ (اول اردیبهشت ۱۳۰۵) را تجدید نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را بشرح ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب اشرف میرزا محمدعلی خان فروغی وزیر امور خارجه

رئیس جمهوری ترکیه:

جناب د کتر توفیق رشدی بیک وزیر امور خارجه و نماینده از میر

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که صحیح و معتبر شناخته شد در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱ - در صورت وقوع عملیات نظامی از طرف یک یا چند دولت ثالث نسبت بیکدیگر از دولتین معظمین متعاهدین طرف دیگر متعهد است که بی طرفی را نسبت به متعاهد خود محفوظ بدارد.

ماده ۲ - هر یک از متعاهدین تقبل مینماید که از جمله نسبت به متعاهد دیگر خود داری کرده و در هیچ نوع اتحاد یا ائتلاف سیاسی یا اقتصادی یا مالی که از طرف یک یا چند دولت ثالث بر ضد طرف متعاهد دیگر یا بر ضد امنیت نظامی و بحری آن

منعقد شده باشد شرکت نجوید.

همچنین هر يك از متعاهدین تقبل مینماید که در هیچ نوع عملیات خصمانه که از طرف يك یا چند دولت ثالث بر ضد طرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننماید.

ماده ۳ - در صورتیکه يك یا چند دولت ثالث در موقع جنگ بایکی از متعاهدین معظمین بیطرفی متعاهد دیگر را نقض کرده و از خاک آن مملکت قشون و اسلحه و مهمات جنگی عبور دهد و یا بخواهد آنوقت و چهار پایان و کلیتاً هر چیزی که برای جنگ لازم باشد در آن مملکت تهیه نماید و یا قشون خود را که عقب نشینی مینماید از آنجا عبور دهد و یا ساکنه مملکت بیطرف را برای مقاصد نظامی خود تشویق و وادار بقیام بکند و یا در خاک مملکت بیطرف استکشافات نظامی بعمل آورد متعاهد بیطرف ملزم است که با قوای مسلحه خود از عملیات مذکور جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید.

ماده ۴ - در صورتیکه یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانه يك یا چند دولت ثالث واقع شود متعاهد دیگر تمام کوشش خود را برای اصلاح وضعیت مزبور بعمل خواهد آورد.

هر گاه با وجود تمام مساعی مبذوله باز وقوع جنگ حتمی گردد متعاهدین تقبل میکنند که وضعیت را بدقت و با روح محبت و خیرخواهی تحت مطالعه در آورند تا اینکه راه حلی که موافق منافع عالیه آنها باشد پیدا نمایند.

ماده ۵ - طرفین معظمین متعاهدین تعهد مینمایند که تشکیل و توقف تأسیسات و دستجاتی را که مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعاهد و یا تغییر حکومت آن باشد در خاک خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یا دستجاتی را که بوسیله تبلیغات یا سایر وسائل در صدد مبارزه با مملکت متعاهد دیگر باشند ممنوع از توقف

در خاک خود بدارند.

ماده ۶ - طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که در اسرع اوقات ممکنه شرایط تعاون اقتصادی نزدیک خود را تنظیم نمایند.

بدیهی است که انتخاب و تنظیم وسائل اجراء تعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترانزیت آزاد از خاک طرفین و ایجاد هر نوع وسائل ارتباطیه بین مملکتین تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیتداری قرار خواهد گرفت که طرفین متعاهدین معین خواهند نمود.

ماده ۷ - مسلم است که خارج از حدود تقبلات متقابله که در این عهدنامه معین شده است هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در روابط خود با دول ثالث آزادی مطلق خواهد داشت.

ماده ۸ - این عهدنامه بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات ممکنه در طهران مبادله خواهد شد. عهدنامه بلافاصله پس از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذارده می شود و در مدت پنجسال معتبر خواهد بود.

چنانچه یکی از طرفین معظمین متعاهدین ششماه قبل از انقضای مدت پنج سال فوق تصمیم خود را بخاتمه دادن به این عهدنامه بطرف دیگر اخطار نکند یکسال دیگر بخودی خود باعتبار آن افزوده می شود و در هر حال الغاء عهدنامه قبل از انقضای مدت ششماه از تاریخ اخطار عملی نخواهد گردید.

بنام علیهذا اختیارداران طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهور ساختند.

در آنکارا در تاریخ ۵ نوامبر ۱۹۳۲ در دو نسخه تحریر شد.

امضاء: م. ع. فروغی

امضاء: دکتر ت. رشدی

اجازه مبادله عهدنامه های مودت و تأمینیه بین دولتین ایران و ترکیه بشرح فوق در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت و تجارت و بحرییمائی منعقدہ بین

دولتین ایران و نروژ

مصوب ۱۷ خردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت و تجارت و بحرییمائی مشتمل بر بیست و پنج ماده را که در تاریخ هشتم ماه مه ۱۹۳۰ مطابق با هیجدهم اردیبهشت ۱۳۰۹ شمسی بین نمایندگان ایران و نروژ امضاء شده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و منضم بعهدنامه مودت و تجارت و بحرییمائی منعقدہ بین دولتین ایران و نروژ است در جلسه هفدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت و تجارت و بحرییمائی بین دولتین ایران و نروژ

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت پادشاه نروژ

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت و صمیمیتی را که خوشبختانه بین مملکتین

موجود است تحکیم و روابط تجارتی خود را بسط دهند و معتقد هستند که این مقصود بخوبی حاصل نمی شود مگر بوسیله یک عهدنامه مودت و تجارت و بحرییمائی که بر طبق اصول حقوق عمومی بین المللی و بر اساس معامله متقابله و تساوی کامل منعقد شده باشد لهذا برای انجام این مقصود اختیار داران خود را بترتیب ذیل تعیین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای میرزا حسین خان علاء وزیر مختار ایران در پاریس

اعلیحضرت پادشاه نروژ:

جناب آقای فردریک هارتویک هرمان ودل یارلسبرک وزیر مختار نروژ در پاریس

مشارالیهما بعد از مبادله اختیار نامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت نمودند:

ماده ۱ - بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی نروژ صلح دائم و دوستی ثابت برقرار خواهد بود.

ماده ۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط سیاسی و قونسولی خود را بر روی اساس حقوق عمومی بین المللی استوار نمایند و نیز موافقت دارند که نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از معامله که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر و بهیچوجه مادون رفتار معموله نسبت بنمایند گان سیاسی و قنسولی دولت کلمه الوداد نخواهد بود بهره مند شوند.

ماده ۳ - دولتین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرار داد هائی که منعقد شده یا در آتیه منعقد گردد و منجمله راجع به همین عهد نامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از

مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند. این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع باجرای عهد و قراردادهای مذکور میباشد نیز اعمال خواهد گردید. حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است.

برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بتقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت: هر یک از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود.

چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین میبایستی حکم خود را صادر کنند موافقت حاصل نمایند و یا نتوانند بتسویه اختلاف در ظرف مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود. چنانچه دولتین در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتین مذکورترین مشترکاً یا در صورتی که در ظرف مدت دو ماه بعد از آنها تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یک از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از بین اتباع دولت ثالثی انتخاب نماید. باموافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد.

طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگر بوسیله قرار مخصوص بین دولتین معین نشده و در مدتی که از موقع تعیین حکم تجاوز نکند منعقد نشده باشد بر طبق ماده

۵۹ الی ۸۵ قرارداد لاهه مورخه ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع بتسویه اختلافات بین المللی فیصله خواهد یافت در صورتیکه مقررات مخالفی از طرف دولتین وجود نداشته باشد هر گاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث یا دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند کرد. کلیه تصمیمات محکمه با کثرت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ۴ - ۱ - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند بشرط معامله متقابله آزادانه بخاک مملکت متعاهد دیگر وارد و از آنجا خارج و در آن مسافرت و توقف نمایند با این شرط و تا وقتیکه موافق قوانین و نظامات جاریه در خاک مزبور عمل نمایند راجع بتمام مسائلی که مربوط باقامت باشد بشرط رعایت قوانین و نظامات جاریه مملکت متوقف فیها از رفتاری که نسبت باتباع دولت کامله الوداد میشود بهره مند خواهند شد.

۲ - با اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بعملیات تجارتي و بحر پیمائی و صنعتی و اشتغال بحرف یا مشاغل همچنین راجع به تملك و تصرف و هر قسم تصرفات مالکانه نسبت باموال و حقوق مالکیت از هر جهت رفتار دولت کامله الوداد معمول خواهد گردید.

۳ - تجار و صاحبان کارخانجات و سایر ارباب صنایع تبعه یکی از طرفین متعاهدین همچنین مسافرین تجارتي در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بعملیات خود و مخصوصاً راجع به مالیات و تسهیلات گمرکی که نسبت بمسطوره جات بعمل میآید از همان رفتاری که در مورد تجار و صاحبان کارخانجات و مسافرین تجارتي دولت کامله الوداد معمول میشود بهره مند خواهند شد.

چنانچه ارائه تعرفه هویتی از مسافرین تجارتی در خاک یکی از طرفین متعاهدین لازم گردد مقررات قرارداد بین المللی تسهیل مراسم گمر کی منعقد در ژنو مورخه سوم نوامبر ۱۹۲۳ باید در این قسمت اعمال گردد معذک و بزای مقامات قنسولی و یا مقامات دیگر مطالبه نخواهد شد.

۴ - مشار الیهم در تحت هیچ عنوانی موظف بتأدیه عوارض یا مالیات های داخلی زیاد تر یا غیر از آنچه از اتباع دولت کامله الوداد اخذ می شود و یا میتوان اخذ نمود نخواهند بود.

۵ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بحمايت و امنیت کامل و دائم خود و اموالشان از حقوق و مزایائی که نسبت باتباع داخله مبذول میگردد و یا خواهد گردید بشرط متابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی بهره مند خواهند گردید.

۶ - معذک مشار الیهم در خاک طرف متعاهد دیگر از خدمت نظامی اجباری چه در قوای بری و بحری و هوائی و چه در گارد ملی و چریک معاف خواهند بود و نیز ملزم به پرداخت قرضه اجباری و مالیاتهای که بجای خدمت نظامی اشخاص وضع شده نخواهند بود و همچنین از کلیه مصادرات و مالیاتهای نظامی معاف میباشند مگر اینکه تحمیلات مزبور بهمان شرایطی که نسبت باتباع دولت کامله الوداد معمول میگردد نسبت بمشار الیهم بعمل آید.

۷ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در تمام خاک طرف متعاهد دیگر از آزادی عقیده مذهبی کاملاً بهره مند و می توانند با اجرای مراسم عمومی و خصوصی مذهبی خود با رعایت قوانین و احکام و نظامات مملکتی بپردازند.

ماده ۵ - دولتین متعاهدین موافقت دارند که در معاملات متقابل تجارتی خود

راجع بتصدیقنامه مبدأ مقررات بین المللی تسهیل مراسم گمر کی مورخ سوم نوامبر ۱۹۲۳ اعمال شود.

تصدیق صحت تصدیقنامه های مبدأ صادره از ادارات گمر کی یا يك اطاق تجارت که اختیار قانونی صدور آن را داشته باشد مطالبه نمی شود چنانچه تصدیقنامه های مزبوره از مقامات و یا مؤسسات دیگری صادر شده باشد دولتی که مال التجاره بخاک آن حمل شده می تواند تقاضا نماید که تصدیقنامه های مبدأ از طرف نمایندگان سیاسی یا قنسولی صلاحیتدار خود مقیم محل صدور مال التجاره تصدیق شود. تصدیق مزبور بشرط معامله متقابله مجاناً داده می شود.

ماده ۶ - مساکن و انبارها و کارخانجات و دکا کین و کلیه ابنیه متعلق باتباع هر يك از طرفین متعاهدین را در خاک طرف متعاهد دیگر و همچنین کلیه اماکن و ملحقات آنها را که برای مقاصد مشروع باشد نمی توان مورد تفتیش یا مصادره قرارداد و بهیچوجه نمی توان در این اماکن مبادرت برسیدگی و تفتیش دفاتر و اوراق و یا محاسبات نمود مگر در تحت شرایط و مطابق با مراسمی که بموجب قوانین و احکام و نظامات برای اتباع داخله مقرر است.

ماده ۷ - ۱ - برای تجارت و بحریمائی بین ممالک طرفین متعاهدین آزادی کامل و مطلق موجود خواهد بود.

۲ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین می توانند آزادانه و با کمال امنیت با کشتیها و محمولات آنها در تمام نقاط و بنادر و خطوط قابل کشتیرانی خاک طرف متعاهد دیگر که برای بحریمائی و تجارت خارجی باز بوده و یا خواهد بود با این شرط و تاوقتیکه متابعت از قوانین و نظامات جاریه مملکتی بنمایند مسافرت نمایند بامشار الیهم رفتاری دون رفتاری که با اتباع دولت کامله الوداد میشود نخواهد شد.

ماده ۸ - طرفین متعاهدین متقبل هستند که عایقی در مبادله مال التجاره بین

مملکتین بوسیله منع و یا تحدید واردات و صادرات تولید ننمایند معذلك طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که بععلل مذکور ذیل و تاحدی که ممنوعیتها و یا تحدیدات ذیل درعین حال شامل کلیه ممالک دیگری باشد که دارای وضعیت متشابهی هستند مستثنیاتی نسبت باصل مذکور فوق قائل شوند:

- ۱ - ممنوعیتها یا تحدیدات مربوط بامنیت عمومی.
- ۲ - ممنوعیتها و یا تحدیداتی که بنا بجهت اخلاقی و یا نوع پروری وضع شده باشد.
- ۳ - ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه به تجارت اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی یا در بعضی موارد استثنائی آنچه که بکار جنگ بخورد.
- ۴ - ممنوعیتها یا تحدیدات صادرات که منظور از آن حفظ ذخائر ملی و صنایع مستظرفه یا تاریخی یا آثار عتیقه باشد.
- ۵ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که بملاحظه حفظ صحت عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی مودیه وضع میشود.
- ۶ - ممنوعیتها یا تحدیدات شامل طلا و نقره و اسکناس و اوراق بهادار.
- ۷ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که بموجب آن محصولات خارجه نیز مشمول رژیم بشوند که در داخله مملکت راجع بتولید و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه ملی برقرار است.
- ۸ - ممنوعیتها یا تحدیدات معموله نسبت بامتعنه که تولید یا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصارات دولتی یا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده یا خواهد بود.

هیچیک از مواد این عهدنامه بحق هیچیک از طرفین متعاهدین خللی وارد نمی سازد که اقداماتی راجع بممنوعیتها یا تحدید واردات و صادرات برای حفظ

منافع حیاتی مملکت در مواقع فوق العاده و غیرعادی بنمایند. هر گاه این قبیل اقدامات اتخاذ شود باید بقسمی اجرا گردد که بالنتیجه هیچگونه تبعیض بلا مجوزی بضرر طرف متعاهد دیگر نباشد. دوام اقدامات مزبوره تاوقتی است که علل یا کیفیاتی که سبب ایجاد آنها بوده باقی باشد.

ماده ۹ - ۱ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین برای استیفای حق خود بعنوان مدعی یا مدعی علیه آزادانه بمحاکم طرف متعاهد دیگر دسترس خواهند داشت مشارالیهم از همان آزادی که برای اتباع داخله موجود است برای انتخاب و استفاده از اشخاص قانوندان و وکلای مدافع و نمایندگان از بین اشخاصیکه قوانین محلی برای اشتغال باین مشاغل می پذیرد برای استیفای حق خود بعنوان مدعی یا مدعی علیه در پیشگاه محاکم مزبور بهره مند خواهند بود. اتباع طرفین متعاهدین برای دسترسی بمحاکم طرف متعاهد دیگر ملزم بهیچ قسم شرط یا تقاضائی که شامل اتباع داخله نمی شود نخواهند بود.

۲ - بدیهی است که مسائل راجعه بوجه الضمانه مخصوص خارجیها و ارفاق قضائی مجانی و تبلیغ اوراق قضائی و غیرقضائی و اجرای موضوع تقاضای مقامات قضائی مملکت از مقامات قضائی مملکت دیگر Commission rogatoire و همچنین مسائل راجع باسترداد مقصرین بموجب قرارداد های مخصوص بین طرفین متعاهدین تنظیم خواهد گردید. در مسائل مربوطه باحوال شخصیه اتباع نروژ در ایران و اتباع ایران در نروژ تابع قوانین مملکت متبوعه خود هستند.

ماده ۱۰ - ۱ - شرکتهای تجارتي و صنعتی و مالی و حمل و نقل و کمپانیهای بیمه و کلیه شرکتهای دیگری که جنبه تجارتي و انتفاعی داشته و حسب القاعده مطابق قوانین یکی از طرفین متعاهدین تأسیس شده و مرکز اصلی آنها در خاک

همان مملکت بوده و تابعیت آن قانوناً در آنجا شناخته شده باشد در خاک طرف متعاقد دیگر می‌توانند حق خود را اجرا نموده و در محاکم ترافع نمایند بشرط اینکه از قوانین و نظامات مملکتی متابعت نمایند.

۲ - شرکتهای مزبور مثل همان نوع شرکتهای دولت کامله الوداد حق دارند در خاک طرف متعاقد دیگر مستقر شده و شعباتی تأسیس و بعملیات خود بشرایطی که در قوانین مملکتی معین است اشتغال ورزند.

۳ - شرکتهای مزبوره پس از آنکه در خاک طرف دیگر پذیرفته شدند راجع بعملیات و حق تملك و تصرف و اجاره اموال منقوله و غیر منقوله از رفتاری که نسبت بهمان نوع شرکتهای دولت کامله الوداد می‌شود و باممکن است در آتیه بشود بهره‌مند خواهند شد.

۴ - از شرکتهای مزبوره نه در مورد عملیات و نه در مورد اموالشان نمیتوان مالیاتها و عوارض و حقوقی به رسم و رسم باشد علاوه و یا غیر از آنچه از همان قسم شرکتهای دولت کامله الوداد اخذ می‌شود دریافت داشت.

۵ - شرکتهای یکی از طرفین متعاهدین که در خاک طرف دیگر مستقر گردیده اند نمی‌توانند مزایای مخصوصی را که در خاک آن دولت که بشرکتهائی که ترتیب عملیاتشان بموجب امتیازنامه‌های مخصوص معین شده اعطاء گردیده است در حق خود دعوی نمایند از طرف دیگر شرکتهای هر یک از طرفین متعاهدین که ترتیب عملیاتشان در خاک طرف متعاقد دیگر بموجب امتیازنامه‌های مخصوص تعیین شده حق نخواهند داشت مزایائی را که بموجب عهد و قرار داد های جاریه اعطاء شده یا از ترتیب معامله دولت کامله الوداد ناشی میشود راجع بمواد امتیازنامه در حق خود دعوی نمایند.

ماده ۱۱ - ۱ - طرفین متعاهدین متقابلاً متعهد میشوند که معامله دولت کامله الوداد نسبت بیکدیگر در مورد ترانزیت بعمل آورند.

۲ - معذالك هیچیک از طرفین متعاهدین بر طبق مفاد این ماده مقید نخواهند بود ترانزیت امتعه را که ورود آنها از لحاظ امنیت عمومی یا دفاع ملی و صحتی و یا بعنوان جلو گیری از امراض مسریه حیوانات و نباتات ممنوع است اجازه بدهد.

۳ - از مال التجاره هائی که بطور ترانزیت حمل میشود هیچگونه حق مخصوص بابت ترانزیت (اعم از ورود یا خروج) دریافت نخواهد شد از مال التجاره های مزبور فقط حقوقی بقدر مخارج نظارت و مصارف اداری ترانزیت مزبور و عوارضی بابت معاملاتی که نسبت باین مال التجاره ها در مدت توقف در انبار یا در حین حمل و نقل شده باشد مأخوذ خواهد گردید.

۴ - در این ماده کلمات (ترانزیت) و (مال التجاره) که بطور ترانزیت حمل میشود) بر طبق ماده اول (اساسنامه آزادی ترانزیت) که در کنفرانس بارسلون در تاریخ ۱۴ آوریل ۱۹۲۱ قبول شده تفسیر خواهد گردید.

ماده ۱۲ - ۱ - هر يك از طرفین متعاهدین نسبت بمسائل مربوطه بحمل و نقل اشخاص یا اشیاء و مال التجاره در خاک خود یا بطور ترانزیت از خاک خود معامله دولت کامله الوداد را نسبت بطرف متعاقد دیگر معمول میدارد. معذالك معامله دولت کامله الوداد شامل مزایای خاصی نخواهد بود که یکی از طرفین متعاهدین بشرکتهای خارجی که خواه برای اداره کردن يك انحصار و خواه بموجب يك امتیاز یا از لحاظ مصالح عمومی در خاک آن تشکیل شده است راجع به حمل و نقل مستخدمین و لوازم کار و محصولات آن شرکتهای اعطاء نموده یا خواهد نمود.

۲ - هر نوع مال التجاره که مبدأ آن خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و بخاک طرف دیگر وارد شود و در آنجا ملزم بتأدیه حقوق و رسومات شهری و عوارض

مصرف علاوه بر آنچه از امتعه متشابه دولت کامله الوداد اخذ می شود و یا ممکن است در آتیه اخذ شود نخواهد بود.

ماده ۱۳ - ۱ - محصولات طبیعی یا صنعتی ایران وارده به نروژ و محصولات طبیعی یا صنعتی نروژ وارده بایران بابت هر قبیل حقوق و مالیات ها و عوارض ورودی از رفتاری نامساعدتر از رفتاری که نسبت بمحصولات متشابه دولت کامله الوداد می شود و یا ممکن است در آتیه بشود بهره مند نخواهند گردید.

۲ - محصولات طبیعی یا صنعتی ایران صادره از ایران بقصد نروژ و محصولات طبیعی یا صنعتی صادره از نروژ بقصد ایران بابت هر قبیل حقوق و مالیات و عوارض صدور از رفتاری نامساعدتر از رفتاری که نسبت بامتعه متشابه صادر بقصد مملکت دولت کامله الوداد می شود یا ممکن است در آتیه بشود بهره مند نخواهد گردید.

۳ - معامله دولت کامله الوداد مذکوره در فوق طوری تفسیر می شود که شامل رژیم گمرکی و کلیه مراسم گمرکی و دروباک (حقوقی است که از مواد خام وارده به مملکت بطور امانت گرفته می شود که چنانچه همان مواد بصورت ساخته شده از مملکت خارج شود حقوق مزبور مسترد میگردد) و استفاده از انبار های گمرکی و تصدیقنامه مبدأ نیز باشد.

ماده ۱۴ - ۱ - کلیه امتعه که با کشتی های مملکت ثالثی مشروعاً به بنادر ایران وارد شده و یا ممکن است وارد شود با کشتی های نروژ نیز ممکن است به بنادر مزبور وارد گردد بدون اینکه در تحت هیچ عنوانی به پرداخت حقوق یا عوارضی زیادتیر و یا غیر از آنچه از همان امتعه در صورتیکه با کشتی های مملکت ثالثی وارد شود اخذ میگردد ملزم باشند.

متقابلاً کلیه امتعه که با کشتی های مملکت ثالثی مشروعاً به بنادر نروژ وارد و

یا ممکن است وارد شود با کشتی های ایران نیز ممکن است به بنادر مزبور وارد گردد بدون اینکه به هیچ عنوانی به پرداخت حقوق یا عوارضی زیادتیر و یا غیر از آنچه از همان امتعه در صورتیکه با کشتی های مملکت ثالثی وارد شود اخذ میگردد ملزم باشند.

این معامله متقابله بالاتفاوت چه امتعه مزبوره مستقیماً از مبدأ خود و چه از نقطه دیگر صادر شده باشند رعایت خواهد گردید.

۲ - همچنین در قسمت صادرات از خاک هر يك از طرفین متعاهدین نیز رعایت تساوی کامل بین کشتی های طرف متعاهد دیگر و کشتی های دولت ثالث خواهد شد. بعبارة اخری در خاک هر يك از طرفین متعاهدین از امتعه که مشروعاً از آنجا صادر شده و یا خواهد شد اعم از اینکه صادرات مزبوره با کشتی های طرف متعاهد یا با کشتی های مملکت ثالثی بعمل آید همان حقوق داخلی و همان حقوق صدور اخذ و نسبت به آنها همان جوائز و دروباک ها اعطاء خواهد گردید.

ماده ۱۵ - ۱ - کشتی های تجارتي هر يك از طرفین متعاهدین که خالی یا با بار داخل بنادر طرف متعاهد دیگر شده و یا از بنادر مزبور خارج میشوند در قسمت بحریمائی و همچنین راجع بمحمولات خود از حقوق و مزایا و آزادی و مساعدت ها و مصونیت و معافیتی که کشتی های دولت کامله الوداد و محصولات آنها بهره مند بوده و یا خواهند بود از هر کجا که حرکت کرده باشند و مقصد آنها هر جا باشد بهره مند خواهند گردید.

۲ - در بنادر هر يك از مملکتین متعاهدین کشتی های مملکت متعاهد دیگر به ادای هیچگونه حقی بابت ظرفیت کشتی و بندر و راهنمائی و فانوس دریائی و قرنطینه و یا حقوق متشابه و مرادفی از هر نوع و بهر اسم و رسمی که باشد باسم و یا بنفع دولت

و مستخدمین عمومی و اشخاص متفرقه و شرکتهای و هر قبیل مؤسسات دیگر خارج از آن ترتیب و شرایطی که کشتیهای مملکت ثالثی در موارد مشابه موظف بپرداخت آن هستند ملزم نخواهند بود.

۳- راجع ب ورود و خروج و توقف و بارگیری و بار اندازی کشتیها در بنادر و توقفگاهها و تعمیرخانهها (Docks) و لنگرگاهها و یادخطوط قابل کشتیرانی متعلق بهریک از مملکتین متعاهدین کشتیهای مملکت ثالث از هیچگونه مزایاییکه بکشتیهای مملکت متعاهد دیگر نیز داده نشده باشد بهره مند نخواهد شد زیرا طرفین متعاهدین مایلند که در این موارد با کشتیهای هر یک از آنها رفتاری که نسبت بکشتیهای دولت کامله الوداد میشود معمول گردد.

ماده ۱۶- تابعیت کشتیهای مملکتین بر طبق اسناد و تصدیقنامه هائی که در این باب از ادارات صالحه طرفین متعاهدین بر طبق قوانین و نظامات خودشان صادر میشود تعیین میگردد.

تصدیقنامه تعیین حجم کشتی و سایر اسناد مربوطه بتعیین حجم که از طرف یکی از دولتین متعاهدین صادر شده باشد از طرف دولت متعاهد دیگر بر طبق مقررات مخصوصی که ممکن است بین دولتین وضع شود شناخته میشود.

ماده ۱۷- ۱- کشتیرانی مابین بنادر مختلفه (کابوتاژ) و صید در آبهای ساحلی هر یک از طرفین متعاهدین از مقررات این عهدنامه مستثنی بوده و مشمول قوانین و احکام و نظامات محلی خواهد بود.

۲- بدیهی است راجع به کابوتاژ اتباع و کشتیهای نروژ در خاک و متصرفات ایران و اتباع و کشتیهای ایران در خاک و متصرفات نروژ در این مورد از حقوقی که درباره کشتیهای ممالک دیگر بموجب قوانین و احکام و نظامات مزبوره ملحوظ بوده و یا بعداً خواهد بود بهره مند خواهند گردید.

موارد ذیل کابوتاژ محسوب نمی شود:

الف- حرکت کشتیها بین يك بندر و بندر دیگر خواه برای پیاده کردن مسافرین یا خالی کردن تمام یا قسمتی از بارهای وارده از خارجه و خواه برای سوار کردن مسافرین یا بارگیری تمام یا قسمتی از بار هائیکه به خارجه حمل میشود.

ب- حمل مسافرینی که دارای بلیطهای مستقیمی باشند که در خارجه یا بقصد خارجه داده شده باشد از يك بندر به بندر دیگر و حمل مال التجاره هائی که با بارنامه های مستقیمی که در خارجه یا بقصد خارجه داده شده باشد.

ماده ۱۸- ۱- کشتیهای تجارتی یکی از طرفین متعاهدین که در نتیجه انقلاب هوا و یا بعلمت مخاطرات دیگری اجباراً بیندر طرف دیگر پناه میبرند آزادانه میتوانند در آنجا بتعمیرات خود و تهیه آذوقه لازم مبادرت نموده و مراجعت نمایند بدون اینکه حقوقی غیر از آنچه کشتیهای دولت کامله الوداد باید بپردازند تأدیه نمایند معذک چنانچه ناخدای يك کشتی تجارتی مجبور بفروش يك قسمت از محمولات کشتی برای مخارجی که متحمل شده بشود مقید بمتابعت از نظامات و تعرفه های جاریه محلی که به آنجا وارد شده میباشد.

۲- چنانچه کشتیهای تجارتی یکی از طرفین متعاهدین در سواحل طرف متعاهد دیگر بگل نشسته یا غرق شود مقامات محلی فوراً باید مأمور قونسولگری طرف دیگر را که در حوزه مأموریت او قضیه اتفاق افتاده و یا نزدیکترین مأمور قونسولی طرف دیگر را مستحضر سازند.

۳- کشتی بگل نشسته یا غرق شده و بقایا و متعلقات و تمام ملزومات و اشیاء و مال التجاره هائیکه نجات داده میشود همچنین کلیه اشیائیکه بدریا انداخته میشود یا قیمت اشیاء مذکوره در صورت فروش و نیز کلیه اوراقیکه در کشتیهای غرق شده و یا بگل نشسته پیدا میشود بصاحبان آنها متعلق بوده و ممکن است از طریق قانونی

و در مدت متناسب بتوسط نمایندگان آنها در صورتیکه وجود نداشته باشند بتوسط قنسولها از اشخاصیکه اشیاء مذکور را برداشته اند خواسته شود. صاحبان کشتیهای مزبور و یا نمایندگان آنها فقط مصارف حفظ اشیاء مزبور و همچنین مخارج نجات دادن وغیره را که در موارد متشابه کشتیهای خود مملکتی که در سواحل آن کشتی غرق شده و یا بگل نشسته میپردازند خواهند پرداخت.

۴ - اموال و امتعیه که از غرق شدن نجات می یابد از هر گونه حقوق گمرکی معاف خواهند بود مگر اینکه اشیاء مزبور برای مصرف داخلی بکار برده شود در آنصورت تابع حقوق گمرکی عادی خواهند بود.

۵ - چنانچه کشتیهای متعلقه باتباع یکی از طرفین متعاهدین در نتیجه انقلاب هوا اجباراً بخاک طرف متعاهد دیگر پناه برده و در آنجا بگل نشسته و یا غرق شوند مأمور قنسولگری مربوطه دولتی که کشتی تابع آن است در غیاب صاحبان کشتی یا نمایندگان آنها و یا باحضور آنها در صورت تقاضای آنها مجاز خواهد بود برای امداد لازم باتباع دولت خود در پیشگاه مقامات محلی اقدام نماید.

ماده ۱۹ - هیچیک از مقررات این عهدنامه شامل سفاین جنگی طرفین متعاهدین که پذیرفتن آنها در آبهای ساحلی طرف متعاهد دیگر بموجب قوانین و نظامات جاریه همان مملکت تنظیم می شود نخواهد بود.

ماده ۲۰ - ۱ - هر يك از طرفین متعاهدین می تواند ژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولهای کاربری و یا قنسولهای افتخاری برای توقف در شهرها و بنادر خاک و متصرفات طرف متعاهد دیگر که در آنها همان نوع مأمورین دول دیگر عموماً مجاز بر توقف بوده و یا خواهند بود معین نمایند.

۲ - مشارالیه هم بشرط معامله متقابل از همان حقوق و احترامات و معافیتها

و مصونیت هائی که برای نمایندگان قنسولی دولت کماله الوداد شناخته شده بهره مند میشوند.

ماده ۲۱ - ۱ - نمایندگان قنسولی طرفین متعاهدین یا اشخاصیکه مجاز بجانشینی آنها میباشد هر نوع اختلافاتی را که در دریا بوقوع پیوسته و یا در بنادر در کشتیهای تجارتی مملکت خودشان بین ناخدا و صاحبمنصبان و مستخدمین کشتی تولید میشود و همچنین اختلافات حاصله راجع بتسویه مخاسبات و اجرای کنتراتهائی استخدامی را که بین ناخدا و صاحبمنصبان و اعضای کشتی برضایت طرفین منعقد گردیده تسویه مینمایند.

۲ - محاکم یا مقامات دیگر هر يك از طرفین متعاهدین بهیچ عنوانی نمیتوانند مداخلاتی در اختلافات مذکوره بنمایند مگر اینکه آن اختلافات نوعی باشد که نظم و آسایش عمومی را در ساحل و یا در بندر مختل سازد و یا اینکه از اتباع داخله در اختلافات مزبور ذیمدخل باشند.

ماده ۲۲ - ۱ - نسبت بژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولهای طرفین متعاهدین از طرف مأمورین محلی هر نوع کمکی که بتوان قانوناً بعمل آورد برای استرداد اعضای فراری کشتیهای مزبور مبنول خواهد گردید مشروط بر اینکه فراریان مذکور از اتباع طرف متعاهد دیگر نباشند.

۲ - برای این مقصود مشارالیه هم باید کتباً رجوع بمقامات مربوطه مرکزی و یا محلی نموده و استرداد فراریان را تقاضا نمایند. مشارالیه هم باید با ارائه دفاتر کشتی یا صورت اعضای کشتی یا اسناد رسمی دیگر کشتی و در صورت فقدان عین آنها سواد مستخرجه مصدق اسناد مزبور مدلل سازند که اشخاصیکه استرداد آنها تقاضا میشود حقیقتاً جزء اعضای کشتی مزبور میباشد.

بر حسب تقاضائیکه باین ترتیب میشود هر نوع کمک برای تعقیب و توقیف فراریان مزبور بعمل آمده و مشارالیهم بر حسب تقاضای کتبی و بخرج ژنرال قنسولها و قنسولها و ویس قنسولها و مأمورین قنسولگریها در محابس مملکتی نگاهداشته می شوند تا وقتی که برای قنسول آن دولت موقع اعاده آنها بوطن خودشان پیش بیاید.

۳ - معذک هر گاه چنین موقعی در عرض مدت دو ماه از تاریخ توقیف پیش نیاید فراریان مزبور آزاد خواهند شد بدون اینکه مجدداً بتوان آنها را برای همان موضوع توقیف نمود.

۴ - چنانچه شخص فراری در خاک مملکت متوقف فیها مرتکب جنایت یا جنحه شده باشد تسلیم او بقنسول یا مأمور قنسولگری بتأخیر خواهد افتاد تا اینکه محکمه صالحه حکم صادر کرده و آن حکم اجرا شده باشد.

۵ - بدیهی است مقررات این ماده شامل اشخاصی نخواهد بود که تبعه مملکتی میباشند که با آنجا فرار کرده اند.

ماده ۲۳ - چنانچه پس از فوت یکی از اتباع نروژ اموالی در خاک ایران باقی مانده یا از یکی از اتباع ایران اموالی در نروژ باقیمانده و اشخاص ذوی الحقوق غیر معلوم و یا غائب بوده و نماینده نداشته باشند نمایندگان قنسولی آن دولت خواهند داشت تقاضای مهر و موم کلیه اثاثیه و اشیاء و کاغذهای متوفی و همچنین برداشتن مهر و موم را از آنها بنمایند.

نمایندگان قنسولی خودشان میتوانند بتسویه ماترك مبادرت نموده و با کسی را معین نمایند که مبادرت باین امر بکند اگر معلوم شد ذوی الحقوقی که دارای تابعیت متوفی باشد وجود ندارد مداخله قنسولها پذیرفته نیست.

معذالك مندرجات این ماده سبب سلب صلاحیت محاکم مملکتی که اموال در آنجا وجود دارد نسبت باموریکه داخل در صلاحیت محاکم مزبوره می باشد نخواهد بود.

ماده ۲۴ - ۱ - هیچیک از مقررات این عهدنامه مانع نخواهد شد که هر يك از طرفین متعاهدین مقرراتی در هر موقع برای تنظیم و یا منع مهاجرت بخاك خود وضع نمایند مشروط بر اینکه این مقررات در حکم تبعیضی نباشد که بالاخص متوجه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد مقررات این عهدنامه بهیچوجه خللی بحقوق هر يك از طرفین متعاهدین وارد نخواهد آورد که اقامت اتباع طرف دیگر را در خاک خود قدغن کرده و آنها را مطابق قوانین و نظامات جاریه مربوطه به کلیه اتباع خارجه اخراج نماید طرف دیگر تعهد میکند که اتباع خود و فامیل آنها را که بطریق مذکور فوق اخراج شده اند در صورتیکه تابعیت آنها را قنسول صلاحیتدار تصدیق نماید بپذیرد. حمل و نقل اشخاص اخراج شده تا سرحد مملکتی که حکم اخراج را صادر نموده و یا تا بندر آن مملکت که شخص اخراج شده از آنجا سوار کشتی می شود برعهده مملکت مشارالیها خواهد بود.

این عهدنامه نه بمقرراتی که جنبه عمومی دارند و از طرف هر يك از طرفین متعاهدین راجع بشرایطی که مطابق آن کارگران خارجه مجاز باشند شغلی میشوند وضع شده و یا خواهد شد و نه بمقررات راجعه بتذکره خللی وارد نخواهد آورد.

۲ - مقررات این عهدنامه شامل مزایائی که از طرف نروژ بسوئد و دانمارك و ایسلاند داده شده و یا داده خواهد شد تا وقتی که این مزایا بهیچ دولت دیگری داده نشده باشد نخواهد بود.

۳ - هیچیک از طرفین متعاهدین نمیتوانند باستناد بمقررات این عهدنامه

مزایائی را که طرف متعاقد دیگر بفره دولت همجواری برای تسهیل معاملات سرحدی یا از لحاظ اتحاد گمر کی داده و یا خواهد داد دعوی نماید.

ماده ۲۵ - ۱- این عهدنامه بتصدیق رسیده و مبادله نسخ مصدقه آن در اسرع اوقات ممکنه در پاریس بعمل خواهد آمد.

۲- این عهدنامه از تاریخ مبادله نسخ مصدقه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و از آن تاریخ تا مدت پنجسال مجرا خواهد بود.

۳- چنانچه ششماه قبل از انقضای مدت پنجسال مزبور هیچیک از طرفین متعاهدین قصد خود را برای فسخ عهدنامه بطرف متعاقد دیگر اعلام ننمایند این عهدنامه تا انقضای مدت ششماه بعد از تاریخی که یکی از طرفین متعاهدین آن را فسخ نماید دارای اعتبار خواهد بود.

بناء علیهذا اختیار داران طرفین متعاهدین این عهدنامه را امضاء و مهر نمودند.

در پاریس بتاریخ هشتم مه ۱۹۳۰ در نسختین بفرانسه نوشته شد.

امضاء: حسین علاء

امضاء: ودل یارلسبرک

اجازه مبادله عهدنامه مودت و تجارت و بحریمائى بین دولتین ایران و نروژ بشرح فوق در جلسه هفدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و استونی

مصوب ۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران

دولت جمهوری استونی را که در تاریخ ۱۰ مهرماه ۱۳۱۰ مطابق سوم اکتبر ۱۹۳۱ در مسکو با امضاء رسیده و مشتمل بر پنج ماده و یک پروتکل اختتامیه است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه است در جلسه چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهدنامه مودت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری استونی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری استونی

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین مملکتین تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد عهد نامه مودت نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای پاکروان سفیر کبیر و نماینده فوق العاده ایران

در مسکو

رئیس جمهوری استونی:

جناب آقای ژولیوس سی یاهاوزیر مختار و نماینده فوق العاده استونی در مسکو

مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند:

ماده ۱۵۵ - بین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری استونی و همچنین بین اتباع دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود.

ماده ۲۵۵ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط سیاسی و قنسولی خود را بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی ادامه دهند و نیز موافقت دارند که با نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از دولتین متعاهدتین در خاک متعاهد دیگر همان رفتاری بعمل آید که بموجب اصل و معمول حقوق عمومی بین‌المللی مقرر است و رفتار مزبور بشرط معامله متقابل بهیچوجه نامساعد تر از رفتاری نخواهد بود که نسبت بنمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کامله الوداد معمول میگردد.

ماده ۳۵۵ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط قنسولی و تجاری و گمرکی و بحرییمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قراردادهائی بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و بر روی اساس تساوی و معامله متقابل کامل تنظیم نمایند.

ماده ۴۵۵ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهائی که منعقد شده یا در آتی منعقد گردد و منجمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند. این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا اجراء عهود و قرار دادهای مذکوره میباشد یا نه نیز اعمال خواهد گردید. تصمیم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آوراست. برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بتقاضای یکی

از دولتین متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت: هر يك از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را تعیین خواهد نمود حکم مزبور از اتباع مملکت ثالثی نیز ممکن است انتخاب گردد چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین میبایستی حکم خود را صادر کنند موافقت حاصل نمایند و یا هر گاه حکمین نتوانند در ظرف مدتیکه برای آنها معین گردیده اختلاف را تسویه نمایند دولتین بکنفر از اتباع دولت ثالثی رابعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود.

چنانچه دولتین در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورین مشترکاً یا در صورتی که در ظرف مدت دو ماه بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر يك از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی لاهه تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از بین اتباع دول ثالثی انتخاب نماید با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد. طرفین میتوانند راجع به شخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند. طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگر بوسیله قرار مخصوصی بین دولتین معین نشده و ناموقع تعیین حکم منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۷ و مواد ۵۹ الی ۸۵ قرار داد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع بتسویه اختلافات بین‌المللی فیصله خواهد یافت بشرط آنکه طرفین مقرراتی مخالف این ترتیب نداشته باشند. هر گاه تعیین يك نفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه

حکمیّت داده و طرز عمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود.

کلیه تصمیمات محکمه با کثرت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ۵۵ - این عهدنامه بر طبق قوانین اساسی هر یک از طرفین متعاهدین بتصدیق رسیده و مبادله اسناد مصدقه آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد و از تاریخ مبادله اسناد مصدقه بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را که در نسخین بزبان فرانسه نوشته شده است امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

مسکو مورخ ۱۳ اکتبر ۱۹۳۱

امضاء: پاک روان
امضاء: ژولیوس سی یاما

پرتکل اختتامیه

در موقع امضاء عهد نامه مودت که امروز بین مملکتین ایران و جمهوری استونی منعقد گردیده نمایندگان مختار امضاء کنند مراتب ذیل را که جزء لایتجزای عهدنامه خواهد بود اعلام نمودند:

دولتین متعاهدتین حق تجدید نظر در مقررات ماده ۴ عهدنامه مودت را بعد از انقضاء ده سال از تاریخ مبادله اسناد مصدقه عهد نامه مزبور برای خود محفوظ میدارند.

مسکو ۱۳ اکتبر ۱۹۳۱

امضاء: پاک روان
امضاء: ژولیوس سی یاما

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقد بین دولتین ایران و استونی بشرح فوق در جلسه چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقد بین دولتین ایران و فنلاند

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فنلاندرا که در تاریخ ۲۰ آذر ۱۳۱۰ مطابق با ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱ در مسکو بامضاء رسیده و مشتمل بر پنج ماده و یک پروتکل اختتامیه است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن عهد نامه مودت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری فنلاند

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری فنلاند

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت قدیمی را بین مملکتین تحکیم نمایند تصمیم بانعقاد عهد نامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را بقرار ذیل معین نمودند:

اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب مستطاب اجل آقای پاک روان سفیر کبیر و نماینده فوق العاده ایران در مسکو

رئیس جمهوری فنلاند :

آقای رفائل هاکارنن عضو شورای دولتی و شارژدافر موقتی فنلاند در مسکو
مشارالیهما بعد از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد
ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱۵۵ - بین مملکت شاهنشاهی ایران و جمهوری فنلاند و همچنین بین اتباع
دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه و دائمی برقرار خواهد بود .

ماده ۲ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط سیاسی و قنسولی خود را
بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی ادامه دهند و نیز موافقت دارند که
بانمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از دولتین متعاهدتین در خاک دولت متعاهد
دیگر همان رفتاری بعمل آید که بموجب اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی
مقرر است و رفتار مزبور بشرط معامله متقابل بهیچوجه نامساعد تر از رفتاری
نخواهد بود که نسبت به نمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کامله الوداد
معمول میگردد .

ماده ۳ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط قنسولی و تجارتي و
گمر کی و بحریمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک
یکدیگر بموجب قرار دادهائی بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و
بر روی اساس تساوی و معامله متقابله کامل تنظیم نمایند .

ماده ۴ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در
موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قرار دادهائی که منعقد شده یا در آتیه
منعقد گردد و من جمله راجع به همین عهدنامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از مجرای
عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود به حکمیت رجوع نمایند این ترتیب
در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع با اجرای

عهود و قراردادهای مذکور میباید یا نه نیز اعمال خواهد گردید . تصمیم محکمه
حکمیت برای طرفین الزام آور است .

برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بموجب تقاضای یکی از دولتین
متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت : هر یک از دولتین متعاهدتین در
ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت
ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود . چنانچه دولتین در ظرف مدت سه ماه از
تاریخ تسلیم تقاضانامه راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین میبایستی حکم خود را
صادر کنند موافقت حاصل نمایند و یا دو حکم نتوانند به تسویه اختلاف در ظرف
مدتی که برای آنها معین گردیده نائل شوند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی
را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود .

چنانچه دولتین در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع به
انتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتین مذکور تین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت
دو ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یک از آنها که
زودتر اقدام کند از رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی لاهه تقاضا خواهد نمود
حکم ثالث را از بین اتباع دول ثالثی انتخاب نماید . با موافقت طرفین ممکن است صورتی
از ممالک ثالثی که رئیس دیوان دائمی داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصرأ
از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد . طرفین میتوانند راجع به شخص حکم
ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند .

طرز عملی که حکمین باید اتخاذ نمایند اگر بوسیله قرار خصوصی بین دولتین
معین نشده و تا موقع تعیین حکم منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۷ و مواد ۵۹ الی
۸۵ قرار داد لاهه مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ راجع به تسویه اختلافات بین‌المللی

فیصله خواهد یافت بشرط اینکه طرفین مقرراتی مخالف این ترتیب نداشته باشند. هر گاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد بین دولتین متعاهدین راجع بطرز عملی که بعد از تعیین حکم مزبور باید تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معین نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود.

کلیه تصمیمات محکمه با کثرت آراء اتخاذ خواهد گردید.

ماده ۵ - این عهدنامه بر طبق قوانین اساسی هر یک از طرفین متعاهدین بتصدیق رسیده و مبادله اسناد مصدقه آن در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد و از تاریخ مبادله اسناد مصدقه بموقع اجری گذارده خواهد شد. بناء علیهذا نمایندگان مختار طرفین این عهدنامه را که در نسخین نوشته شده است امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

مسکو مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱

امضاء: پا کروان
امضاء: رافائل ها کارنن

پرتکل اختتامیه

در موقع امضای عهدنامه مودت که امروز بین مملکت ایران و جمهوری فنلاند منعقد گردید نمایندگان مختار امضاءکننده مراتب ذیل را که جزء لایتجزای عهدنامه خواهد بود اعلام نمودند:

دولتین متعاهدین حق تجدید نظر در مقررات ماده ۴ عهدنامه مودت را بعد از انقضای ده سال از تاریخ مبادله اسناد مصدقه عهدنامه مزبور برای خود محفوظ میدارند.

مسکو مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۳۱

امضاء: پا کروان
امضاء: رافائل ها کارنن

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فنلاند بشرح فوق در جلسه سیزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده داده شده است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق قطعی دولت ایران بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه

دیوان دائمی داوری بین المللی

مصوب ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق قطعی دولت ایران را بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی راجع بالتزام حکمیت دیوان مزبور در موارد مشروحه در ماده سابق الذکر بطوریکه نماینده ایران در تاریخ دهم مهر ماه ۱۳۰۹ امضاء نموده است تصویب کرده و بدولت اجازه میدهد که اسناد مصدق آنرا بدار الانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

اینقانون که مشتمل بر یک ماده و متن ماده ۳۶ اساسنامه و شرایط الحاق دولت ایران بماده مزبوره است در جلسه بیست و سوم خردادماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی

ماده ۳۶ - صلاحیت محکمه شامل تمام مسائلی است که طرفین بآن رجوع میکنند و همچنین برای تمام مواردی است که در عهدنامه ها و قرارداد های جاریه مخصوصاً پیش بینی شده.

اعضاء جامعه ملل و دول مذکور در ضمیمه اساسنامه جامعه ملل میتوانند خواه در موقع امضاء و یا تصویب پروتکلی که این اساسنامه ضمیمه آن است خواه بعداً اعلام نمایند که بطور مطلق و بدون قرارداد مخصوصی قضاوت محکمه را نسبت باعضاء و دول دیگری که عین آن تعهد را مینمایند دائر به تمام یا بعضی از اختلافاتی که جنبه حقوقی دارند در مسائل ذیل اجباری میدانند:

الف) تفسیر عهدنامه ها.

ب) هر موضوعی از حقوق بین‌المللی.

ت) حقیقت هر قضیه که چنانچه به ثبوت برسد متضمن نقض يك تعهد بین‌المللی خواهد بود.

ث) کیفیت یارسیدگی بموضوع غراماتی که از بابت نقض يك تعهد بین‌المللی بایستی تأدیه شود. اعلامی که فوقاً بآن اشاره شد ممکن است بلاقید و شرط یا بشرط معامله متقابله از طرف چند عضو یا بعضی از دول یا برای مدت معینه باشد. در صورت اختلاف راجع باینکه آیا محکمه صلاحیت دارد یا نه خود محکمه تصمیم میگیرد. قبول التزام بحکمیت دیوان داوری بین‌المللی از طرف دولت ایران بشرط معامله متقابله است برای مدت شش سال و بعداً تاموقعی که اعلام فسخ بعمل آید. راجع بکلیه اختلافات ناشیه از احوال و یا اعمالی که مستقیماً و یا غیر مستقیم مربوط باشد باجرای عهدنامه ها و قرارداد هائی که دولت ایران بعد از تصویب این اعلامیه قبلاً کرده است.

مراتب ذیل مستثنی میباشد:

الف) اختلافات راجعه باحوال ارضی ایران و همچنین اختلافات راجعه بحقوق حاکمیت ایران راجع بجزایر و بنادر خود.

ب) اختلافاتی که طرفین راجع بآنها موافقت حاصل نموده و یا خواهند نمود که بطریق تصفیه مسالمت آمیز دیگر متشبت شوند.

ت) اختلافات راجع بمسائلی که برطبق قانون بین‌المللی منحصرأ تابع قضاوت ایران میباشد.

بعلاوه دولت شاهنشاهی ایران برای خود این حق را محفوظ میدارد که هر اختلافی که بشورای جامعه ملل ارجاع گردیده تعلیق محاکمه آنرا در دیوان داوری تقاضا نماید.

اجازه الحاق دولت ایران بماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین‌المللی که فوقاً ذکر شده در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی داده شده است - شرایط الحاق دولت ایران بشرح فوق صحیح و ضمیمه اجازه نامه مزبور است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقراردهای بین‌المللی پاریس و ژنو

راجع بجلوگیری از رفتار جنایت آمیز نسبت بزنان و کودکان

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی اولاً الحاق قطعی دولت ایران را به مقوله نامه بین‌المللی ۱۸ مه ۱۹۰۴ مطابق ۲۷ اردی بهشت ۱۲۸۳ که مشتمل بر نه ماده و در پاریس برای جلوگیری از رفتار خلاف اخلاق و جنایت آمیز نسبت بزنان و کودکان باعضاء رسیده است و همچنین قرار داد بین‌المللی پاریس که در تاریخ ۱۲

اردی بهشت ۱۲۸۹ (مطابق ۴ مه ۱۹۱۰) راجع بهمان مقصود مذکور در فوق که در پاریس امضاء شده است بدولت ایران اجازه میدهد تا نیاً قرارداد بین‌المللی الغاء خرید و فروش زنان و کودکان مشتمل بر ۱۴ ماده را که در تاریخ ۳۰ سپتامبر ۱۹۲۱ (مطابق با ۷ مهر ماه ۱۳۰۰) در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخ صحه شده آنرا به دارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین‌المللی امداد

و اساسنامه اتحاد بین‌المللی امداد

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمس

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق قطعی ایران را بقرارداد بین‌المللی امداد مشتمل بر بیست و يك ماده و همچنین با اساسنامه اتحاد بین‌المللی امداد مشتمل بر نوزده ماده که در تاریخ دوازدهم ژوئیه ۱۹۲۷ میلادی مطابق با بیستم سرطان ۱۳۰۶ شمس در ژنو بامضاء رسیده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدق آنها را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد تعاون مالی

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمس

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد تعاون مالی مشتمل بر سی و شش ماده را که در تاریخ دوم اکتبر ۱۹۳۰ میلادی مطابق با دهم مهر ماه ۱۳۰۹ شمس در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخه صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بمقررات قرارداد بین‌المللی

راجع بتحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره

مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۱۱ شمس

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد تحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره را مشتمل بر سی و چهار ماده بضمیمه پروتکل امضاء و سند اختتامیه که در تاریخ سیزدهم ژوئیه ۱۹۳۱ مطابق با بیست و یکم تیر ماه ۱۳۱۰ شمس در ژنو بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد صحه شده آن را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

قانون اجازه الحاق ایران بقرارداد تجدید ساخت ادویه مخدومه و منع استعمال گوگرد سفید ۴۹۲

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم تیر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی منع استعمال گوگرد

سفید در ساخت کبریت

مصوب ۱۲ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که الحاق ایران را بقرارداد بین المللی منع استعمال گوگرد سفید در ساخت کبریت که در ۲۶ سپتامبر ۱۹۰۶ (۹ میزان ۱۲۸۵) در برن بامضاء رسیده اعلام نموده و سند الحاق را تسلیم دفتر بین المللی مشاغل نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فهرست

قسمت چهارم = گنتراتها

از صفحه ۴۹۳ تا صفحه ۵۲۲

فهرست : قسمت چهارم - کتباتها

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۱		قانون تعیین طرز پرداخت قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی که به پهلوی منظور گردیده	—	۴۹۳
۲		قانون استخدام مسیو ربرت مرتس و ویلهلم بوختر اتباع دولت آلمان برای کارخانه ضرابخانه	۴۹۵	۴۹۴
۳		قانون اجازه استخدام مستخدمین بلژیکی جهت اداره گمرکات برای مدت سه سال	۴۹۷	۴۹۵
۴		قانون اجازه تجدید استخدام مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات برای مدت سه سال	۴۹۸	۴۹۷
۵		قانون اجازه استخدام چهار نفر بلژیکی برای وزارت مالیه بمدت سه سال	۵۰۱	۴۹۸
۶		قانون اجازه استخدام یکنفر متخصص برای زراعت و خشک کردن نوتون از اتباع دولت یونان	۵۰۲	۵۰۱
۷		قانون تجدید استخدام آقای هرمان فری رئیس اداره محاسبات گل مالیه	۵۰۳	۵۰۲
۸		قانون اجازه تجدید استخدام هرمان فری تابع آلمان برای ریاست محاسبات مالیه	۵۰۵	۵۰۴
۹		قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام مسیو آندره هس معلم مدرسه حقوق برای مدت دو سال	—	۵۰۵

فهرست : قسمت چهارم - کتباتها

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۱۰		قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام معلمین آهنگری و نجاری مدرسه صنعتی دولتی	۵۰۷	۵۰۶
۱۱		قانون اجازه تجدید کتبات شش نفر معلمین فرانسوی برای مدت سه سال	۵۰۸	۵۰۷
۱۲		قانون اجازه استخدام دو نفر معلم فرانسوی برای تکمیل مدارس متوسطه و عالیه	۵۱۰	۵۰۸
۱۳		قانون اجازه استخدام مادام آندره هس معلمه و مدیره مدرسه دارالمعلمات	—	۵۱۰
۱۴		قانون اجازه استخدام دو نفر معلم از اتباع فرانسه برای اصلاح و تکمیل مدارس عالیه	۵۱۱	۵۱۰
۱۵		قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام دکتر ملچارسکی مدیر فنی و معلم مدرسه دندانسازی	۵۱۲	۵۱۱
۱۶		قانون اجازه استخدام شش نفر معلمین فرانسوی برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه	۵۱۳	۵۱۲
۱۷		قانون اجازه استخدام سه نفر متخصص امریکائی برای خدمت در راه آهن جنوب	۵۱۴	۵۱۳
۱۸		قانون اجازه استخدام ۶۷ نفر مهندسین و اعضاء فنی راه آهن از اتباع ممالک خارجه برای مدت دو سال	۵۱۵	۵۱۴

فهرست : قسمت چهارم - کنتراتها

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱۹	قانون اجازه استخدام سه نفر متخصص الكتريك و مكانيك از اتباع فرانسه یا سوئیس برای دستگاههای بی سیم	۵۱۵	۵۱۶
۲۰	قانون راجع به کرایه خانه متخصصین مالی و مخارج مسافرت متخصصین بی سیم	۵۱۶	۵۱۷
۲۱	قانون اجازه استخدام یکنفر نقشه کش معدن از اتباع دولت آلمان برای مدت دو سال	۵۱۷	—
۲۲	قانون اجازه استخدام سه نفر کارگر متخصص چینی	۵۱۷	۵۱۸
۲۳	قانون اجازه استخدام دی لونک زی تبعه دولت چین مستخدم بامبوسازی	۵۱۸	۵۱۹
۲۴	قانون اجازه استخدام یکنفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحیه کل مملکتی	۵۱۹	۵۲۰
۲۵	قانون اجازه استخدام مسیو مارسل امیل روز تبعه فرانسه برای راندن کشتی صحی بنادر جنوب	۵۲۰	۵۲۱
۲۶	قانون اجازه استخدام یکنفر مهندس متخصص بطری سازی از ایتالیا	۵۲۱	۵۲۲
۲۷	قانون اصلاح ماده دوم قانون اجازه استخدام مهندس متخصص بطری سازی از ایتالیا	۵۲۲	—

قسمت چهارم
کنتراتها

قانون

تعیین طرز پرداخت قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی که به پهلوی

منظور گردیده

مصوب ۲۸ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تمام یا قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی را که به اسعار خارجی پرداخته میشود و اعتبار آن در بودجه مملکتی به پهلوی منظور گردیده است قطع نظر از نوع اسعار خارجی که در قانون استخدام آنها یا در کنترات آنها معین شده با سعاری پرداخت نماید که پایه آن مبنی بر طلا باشد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوختر اتباع دولت آلمان

برای کارخانه ضرابخانه

مصوب ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده ۱ - مجلس شورای ملی استخدام مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوختر تبعه دولت آلمان را برای کارخانه ضرابخانه بمدت سه سال تصویب مینماید ابتدای خدمت مشارالیهما از روز ورود بطهران محسوب می شود.

ماده ۲ - حقوق مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوختر هر يك ماهی دوپست و بیست دلار است که مطابق نرخ رسمی به پول ایران تبدیل و پرداخت خواهد شد بعد از تبدیل واحد پول ایران بریال حقوق مشارالیهما معادل حقوق مزبور به ریال تأدیه خواهد گردید.

ماده ۳ - برای مخارج مسافرت مسیور مرتس و ویلهلم بوختر از آلمان بطهران هر يك دوپست و پنجاه دلار داده می شود و بعد از انقضاء مدت استخدام مشارالیهما نیز معادل همین مبلغ برای مخارج معاودت داده خواهد شد چنانچه مسیور مرتس و ویلهلم بوختر مأموریت پیدا کنند که در داخله مملکت ایران مسافرت نمایند خرج سفر آنها مطابق نظامنامه های مربوطه بمخارج مسافرت پرداخت خواهد گردید.

ماده ۴ - مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوختر هر يك سالی يك ماه حق مرخصی با استفاده حقوق خواهند داشت و چنانچه در دو سال اول خدمت خود از مرخصی استفاده نکنند می توانند در سال سوم از مجموع مرخصی هایکجا استفاده نمایند.

ماده ۵ - در صورتیکه دولت ایران کنترات آنها را قبل از انقضاء مدت فسخ نماید علاوه بر خرج سفر معاودت معادل حقوق سه ماهه آنها را نیز به آنها

می پردازد ولی هر گاه الغاء کنترات در نتیجه دخالت آنها در قضایای داخلی مملکت یا اشتغال مشارالیهما بامور سیاسی باشد خرج سفر معاودت و حقوق سه ماهه مزبوره داده نخواهد شد.

ماده ۶ - چنانچه مسیوربرت مرتس و ویلهلم بوختر در ضمن مدت استخدام خود مریض شوند بطوریکه کسالت آنها از سه ماه تجاوز نماید و مطابق تصدیق طبیبی که وزارت مالیه معرفی کرده باشد از انجام وظیفه بازمانند و نتوانند خدمت خود را در ایران ادامه دهند دولت می تواند رأساً یا بتقاضای خود آنها به کنتراتشان خاتمه دهد در این صورت حقوق تا تاریخ لغو کنترات بانضمام مخارج معاودت مذکوره در ماده ۳ داده خواهد شد.

ماده ۷ - سایر شرایط کنترات مستخدمین مزبور مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ بوده و وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون میباشد.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه بیست و هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام مستخدمین بلژیکی جهت اداره گمرکات

برای مدت سه سال

مصوب ۳۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است بجای یازده نفر مستخدمین بلژیکی که در سال ۱۳۱۰ کنتراتشان منقضی میشود عدده بلژیکی که بیش از یازده نفر نباشند

برای اداره کل گمرکات از بین مستخدمین فعلی که مدت کنترالتشان منقضی میشود یا اشخاصی که جدیداً از بلژیک استخدام خواهند شد برای مدت سه سال از تاریخ چهارم ماه شهریور ۱۳۱۰ استخدام نماید.

ماده ۲ - حقوق مستخدمین مزبور نباید رو به هم رفته سالیانه از بیست و هشت هزار و چهار صد و بیست و پنج تومان (۲۸۴۲۵۰ قران) و نود و چهار هزار و هفتصد و چهل و هفت ریال تجاوز نماید.

ماده ۳ - شرایط کنترات مأمورین مزبور مطابق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ میباشد بجز در قسمت کرایه خانه مأمورین مقیم مرکز که حداکثر آن در ماه هفتاد و پنج تومان (۷۵۰ قران) خواهد بود.

ماده ۴ - کرایه خانه مسیو دکر کر رئیس اداره کل گمرکات از اول فروردین ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۱ که انقضای کنترات اوست از هشتاد تومان به یکصد تومان ترقی داده می شود.

ماده ۵ - از اول فروردین ۱۳۱۰ مادام که مسیو دکر کر عهده دار خزانه داری کل می باشد ماهی یکصد تومان بعنوان مدد معاش بمشارایه تأدیه خواهد شد.

ماده ۶ - مخارج معاودت مسیو دکر کر که مطابق کنترات فعلی پانصد تومان است طبق قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ و بشرح ذیل اصلاح و پرداخت خواهد شد: هر گاه مشارایه از یکی از بنادر خلیج فارس یا حمزه یا زاهدان یا سرحد کرمانشاهان مراجعت نماید معادل یکصد و بیست و پنج پهلوی و اگر از یکی از بنادر بحر خزر یا سرحد شمال ایران مراجعت نماید مبلغ یکصد پهلوی ولی مشارایه حق مطالبه آن را نخواهد داشت مگر در صورتیکه در انقضای کنترات بالقطع از ایران خارج شود.

ماده ۷ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است.

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه سی ام اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تجدید استخدام مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات

برای مدت سه سال

منصوب ۲۰ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است که کنترات خدمت مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات را از اول فروردین ۱۳۱۲ برای مدت سه سال دیگر تجدید نماید حقوق مشارایه سالیانه مبلغ یک هزار و چهار صد پهلوی طلا خواهد بود که نصف آن به اسعار خارجی و نصف دیگر بمظنه روز بریال پرداخته میشود.

ماده ۲ - علاوه بر حقوق مذکوره در ماده فوق دولت خانه اختیار مسیو دکر کر گذاشته و یا معادل یک هزار ریال کرایه خانه ماهیانه خواهد پرداخت.

ماده ۳ - در انقضای این کنترات هر گاه قطعاً بخدمت مسیو دکر کر خاتمه داده شود مخارج مراجعت به مشارایه بمیزان ذیل پرداخته خواهد شد:

الف - چنانچه از سرحد شوروی مسافرت نماید یکصد پهلوی طلا.

ب - در صورتیکه از سرحد دیگر مسافرت کند یکصد و بیست و پنج پهلوی طلا خواهد بود ولی اگر کنترات مشارایه در نتیجه اجرای ماده ۲ قانون ۲۳ عقرب

۱۳۰۱ راجع بشرايط اساسی کنترات مستخدمین خارجی فسخ شود حق مطالبه مبلغ مذکور را نخواهد داشت.

ماده ۴ - وزارت مالیه سایر شرایط کنترات را مطابق با قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ و قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ تنظیم خواهد نمود.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام چهار نفر بلژیکی برای وزارت مالیه بمدت سه سال

مصوب ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ - بوزارت مالیه اجازه داده میشود چهار نفر اشخاص ذیل از اتباع بلژیک را برای خدمات مفصله با حقوق سالی ۶۴۴۰ لیره بمدت سه سال از تاریخ عزیمتشان از بلژیک استخدام نماید:

۱ - آقای شارل کلاویر با ۲۷۰۰ لیره انگلیسی حقوق سالیانه که رئیس کل عایدات است (سواى گمرک) و مشاور اقتصادی خواهد بود.

۲ - آقای رنه هانری ماری لقبور با (۱۳۵۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه برای معاونت آقای کلاویر.

۳ - آقای لئون اسمتس برای خزانه داری کل با (۱۳۵۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

۴ - آقای داریوس دریس برای معاونت آقای اسمتس با (۱۰۴۰) لیره انگلیسی حقوق سالیانه.

تبصره ۵ - نصف حقوق هر يك به لیره و نصف دیگر بیول ایران مطابق نرخ رسمی روز پرداخت خواهد شد و مستخدمین مزبور مجاز خواهند بود که نصف حقوقی را که به لیره دریافت مینمایند آزادانه بخارجه انتقال دهند.

ماده ۲ - علاوه بر حقوق معینه در ماده اول بهر يك از مستخدمین مزبور بشرح ذیل مبلغی بعنوان کرایه خانه داده میشود:

۱ - آقای کلاویر ماهیانه ۱۰۰ تومان

۲ - آقای لقبور ۸۰ »

۳ - آقای اسمتس ۵۰ » (*)

۴ - آقای دریس ۵۰ » (**)

ماده ۳ - اسباب و لوازم مایحتاج شخصی مستخدمین مزبور از قبیل اثاثیه خانه و ملبوس و مصنوعات نقره که در موقع ورود همراه میآورند و یا تا شش ماه پس از ورودشان وارد شود از تأدیه حقوق ورودی گمرکی و سایر عوارض معاف خواهد بود و همچنین در موقع مراجعت از ایران میتوانند اثاثیه و البسه و اشیائی را که در موقع ورود در گمرکات سرحدی صورت برداشته شده و معاف از حقوق گمرکی و عوارض وارد شده آزادانه بدون ادای حقوق گمرک و سایر عوارض در ظرف مدت ششماه صادر نمایند ولی اسباب و لوازمی را که در ایران تحصیل

* - بموجب قانون ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ کرایه خانه آقای اسمتس ماهیانه هشتاد تومان منظور شده است.

** - بموجب قانون ۲ خرداد ماه ۱۳۱۰ کرایه خانه آقای دریس ماهیانه شصت تومان منظور شده است.

کرده باشند فقط در صورت داشتن اجازه مخصوص دولت میتوانند بدون هیچ تعهدی صادر نمایند.

ماده ۴- برای مخارج سفر هر يك از مستخدمین مزبور از بلژیک بطهران و بالعکس از سرحدات شمال يك صدلیره و از سرحدات جنوب یکصد و بیست و پنج لیره برای آمدن و همین مبلغ بطریق مذکور برای مراجعت تأدیه خواهد شد.

ماده ۵- دولت میتواند در هر موقع با تأدیه سه ماه حقوق و خرج سفر بکنترات هر يك از مستخدمین مزبور خاتمه دهد لیکن اگر این تصمیم دولت بواسطه مداخله مشارالیه در امور سیاسی و یا عدم رعایت قوانین مملکت و نظامات اداری باشد حق اخذ خرج سفر و حقوق سه ماه مذکور فوق را نخواهند داشت و همچنین هر يك از مستخدمین مزبور در هر موقع میتوانند از خدمت دولت ایران استعفا دهند مشروط بر اینکه سه ماه قبل تصمیم خود را بدولت اطلاع داده باشند در اینصورت فقط حقوق سه ماهی را که در خدمت دولت ایران میمانند اخذ خواهند کرد و علاوه بر آن بعنوان خرج سفر و حقوق چیزی داده نخواهد شد.

ماده ۶- مستخدمین مزبور سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق کامل خواهند داشت و میتوانند مرخصی ها را با اجازه وزارت مالیه جمع کنند ولی اگر در انقضای کنترات حاضر مجدداً بخدمت دولت برقرار شدند و کنتراتشان تجدید شد با اجازه وزیر مالیه ممکن است مرخصی های کنترات سابق و لاحق را یکجا جمع نمایند بدون اینکه مجموع آنها از چهار ماه تجاوز کند.

ماده ۷- الف- هر يك از مستخدمین مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور بمعاودت وطن و استعفای از خدمت دولت ایران گردد مخارج معاودت او بتناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تأدیه خواهد شد.

ب- هر يك از مستخدمین بلژیکی که بواسطه علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید و این غیبت از حد مرخصی که تا آن تاریخ بر طبق مقررات کنتراتی حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند کنترات مشارالیه را فسخ و در صورتیکه در آن موقع در ایران باشد خرج معاودت او بتناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخت شده است تأدیه خواهد شد ولی در ایام مرض زائد بر ایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دو ماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

ج- چنانچه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا بنحود دیگر فوت نماید دولت بورات مستقیم او معادل شش ماه حقوق مدد معاش خواهد داد در صورتیکه خانواده آن شخص در ایران باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد شد.

ماده ۸- سایر شرایط کنتراته های مأمورین سابق الذکر بر طبق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع با استخدام مأمورین خارجه از طرف وزارت مالیه برقرار خواهد شد.

ماده ۹- وزارت مالیه مأمور اجرای اینقانون است.

اینقانون که مشتمل بر نه ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه يك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام يك نفر متخصص برای زراعت و خشک کردن توتون

از اتباع دولت یونان

مصوب ۱۱ شهر یور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از اتباع دولت یونان برای

مدت دو سال که ابتدای آن از روز ورود بطهران محسوب خواهد شد بکنفر متخصص در زراعت و خشک کردن وجور نمودن توتون با حقوق سالی ششصد لیره انگلیسی که به اقساط دوازده گانه در آخر هر ماه تأدیه خواهد شد استخدام نماید علاوه بر حقوق معینه مقطوعاً مبلغ پنجاه لیره انگلیسی بابت خرج سفر از یونان بایران و پنجاه لیره انگلیسی بابت خرج مراجعت پرداخته میشود ولی هر گاه متخصص مزبور شخصاً تقاضای فسخ کنترات را بنماید حق دریافت مخارج مراجعت را نخواهد داشت.

ماده دوم - بر طبق قانون کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ وزارت مالیه سایر شرایط را تعیین و کنترات مشارالیه را امضاء خواهد نمود. این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

* قانون

تجدید استخدام آقای هرمان فری رئیس اداره محاسبات کل مالیه

مصوب ۹ آبانماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است آقای هرمان فری تابع آلمان را برای مدت یکسال از تاریخ ۱۲ آذر ماه ۱۳۱۰ بسمت ریاست محاسبات مالیه مجدداً استخدام نماید.

استخدام هرمان فری بموجب قانون ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ تجدید شده است.

ماده دوم - مقرری آقای هرمان فری سالی شش هزار و سیصد تومان (۶۳۰۰ تومان) و هشتصد و چهل لیره انگلیسی (۸۴۰ لیره انگلیسی) خواهد بود که باقساط دوازده گانه در آخر هر ماه شمسی ایرانی تأدیه میگردد.

ماده سوم - ماهی یکصد تومان بعنوان کرایه منزل با آقای هرمان فری پرداخته می شود.

ماده چهارم - در انقضای مدت یکسال مذکور در ماده اول فوق در صورتیکه بموجب قانون جدیدی ادامه خدمت آقای هرمان فری تصویب نشود و مشارالیه بطور قطع از ایران خارج گردد مبلغ یکصد لیره بعنوان خرج مراجعت با آلمان بمشارالیه تأدیه خواهد شد.

ماده پنجم - وزارت مالیه میتواند در هر موقع بپرداخت مبلغی معادل سه ماه از مقرری مذکور در ماده دوم و خرج سفر مذکور در ماده چهارم به آقای هرمان فری با استخدام او خاتمه دهد ولی در صورتیکه بمأموریت مشارالیه در اثر مداخله در امور سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری خاتمه داده شود یا خود مشارالیه بطیب خاطر قرارداد استخدام خود را فسخ نماید سه ماه مقرری مذکور در فوق و خرج سفر پرداخته نخواهد شد.

ماده ششم - وزارت مالیه مجاز است سایر شرایط استخدام مستخدم مذکور را مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشارالیه را امضاء نماید.

ماده هفتم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است. این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه نهم آبان ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه تجدید استخدام هرمان فری تابع آلمان برای ریاست

محاسبات مالیه

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است آقای هرمان فری تابع آلمان را برای مدت دو سال از تاریخ دوازدهم آذرماه ۱۳۱۱ بسمت ریاست محاسبات مالیه مجدداً استخدام نماید.

ماده ۲ - مقرری آقای هرمان فری سالی شصت و سه هزار ریال (۶۳۰۰۰) و هشتصد و چهل پهلوی خواهد بود که باقسط دوازده گانه در آخر هرماه شمسی ایرانی تأدیه میگردد.

ماده ۳ - ماهی یکهزار ریال (۱۰۰۰) بعنوان کرایه منزل با آقای هرمان فری پرداخته میشود.

ماده ۴ - در انقضای مدت دو سال مذکور در ماده اول فوق در صورتیکه بموجب قانون جدیدی ادامه خدمت آقای هرمان فری تصویب نشود و مشارالیه بطور قطع از ایران خارج گردد مبلغ یکصدلیره بعنوان خرج مراجعت به آلمان بمشارالیه تأدیه خواهد شد.

ماده ۵ - وزارت مالیه میتواند در هر موقع باپرداخت مبلغی معادل سه ماه از مقرری مذکور در ماده دوم و خرج سفر مذکور در ماده چهارم با آقای هرمان فری بانسخدام او خاتمه دهد ولی در صورتیکه به مأموریت مشارالیه در اثر مداخله در امور سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری خاتمه داده شود یا خود مشارالیه بطیب خاطر قرارداد استخدام خود را فسخ نماید سه ماه مقرری مذکور در

فوق و خرج سفر پرداخته نخواهد شد.

ماده ۶ - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است.

این قانون که مشتمل برشش ماده است در جلسه بیست و هشتم مهرماه یکهزار

وسیصدویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام مسیو آندره هس معلم مدرسه حقوق

برای مدت دو سال

مصوب ۳ مردادماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است قرار داد استخدام مسیو آندره هس تبعه دولت فرانسه را برای تدریس و معلمی در مدرسه عالی حقوق و مشاوره حقوقی دولت از تاریخ اول خرداد ۱۳۱۰ برای مدت دو سال در حدود قوانین نهم اسفندماه ۱۳۰۵ و چهارم بهمن ۱۳۰۷ تمدید نماید. حقوق مشارالیه سالیانه مبلغ چهار هزار و پانصد تومان باضافه هفتصد و پنجاه پهلوی خواهد بود و در موقع انقضاء کنتراست در صورتیکه قرارداد استخدام مسیو هس تجدید نشود مبلغ یکصد پهلوی خرج سفر بمشارالیه تأدیه خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم اردیبه ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تمدید قرارداد استخدام معلمان آهنگری و نجاری مدرسه

صنعتی دولتی

مصوب ۳۱ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است قرارداد استخدام دو نفر معلمان مدرسه صنعتی دولتی را که بجهت تعلیم آهنگری و نجاری بموجب قانون سیم تیر ماه ۱۳۰۷ استخدام شده اند برای مدت سه سال دیگر از تاریخ ۱۶ شهریور ۱۳۱۰ تجدید و تمدید نماید

ماده دوم - حقوق هر یک از معلمان مذکور سالی ۱۳۸۰ تومان بعلاوه ۲۳۰ پهلوی میباشد که به اقساط ماهیانه بمشاریلهما تأدیه خواهد شد.

ماده سوم - درموقع ختم قرارداد چنانچه کنترات دو نفر معلمان آهنگری و نجاری تجدید نگردد بهر یک معادل پنجاه پهلوی خرج معاودت پرداخت خواهد شد.

ماده چهارم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمان مذکور را برطبق مقررات قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشارالیهما را امضاء نماید.

ماده پنجم - بد کتر هائری اشترنک تبعه دولت آلمان علاوه بر حقوقی که بموجب قانون مورخ ۱۹ مرداد ۱۳۰۹ داده میشود از اول فروردین ۱۳۱۰ تا ختم کنترات در مقابل دروس شیمی دواسازی و سموم شناسی که در مدرسه عالی طب و دواسازی تدریس مینماید در هر ماه مبلغ پنجاه تومان پرداخته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه سی و یکم مردادماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تجدید کنترات شش نفر معلمان فرانسوی برای مدت سه سال
مصوب ۱۱ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه و عالیه استخدام شش نفر از معلمان مدارس متوسطه و عالیه را که بموجب قوانین ۱۳ خرداد و ۲۱ مرداد ۱۳۰۷ استخدام شده اند برای مدت سه سال از اول شهریور ۱۳۱۰ تجدید و تمدید نماید.

ماده دوم - حقوق شش نفر معلمان مذکور بترتیب ذیل میباشد:
الف - حقوق معلم طبیعیات که در دو مدرسه طب و دارالمعلمین عالی تدریس خواهد نمود:

از شهریور ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هر ماهه ۳۸۵ تومان و ۳۴ پهلوی.
از فروردین ۱۳۱۱ تا آخر مرداد ۱۳۱۲ هفده ماهه از قرار ماهی ۴۲۵ تومان

و ۴۱ پهلوی.
از اول شهریور ۱۳۱۲ تا آخر مرداد ۱۳۱۳ دوازده ماهه در هر ماه ۴۵۰ تومان و ۴۵ پهلوی.

ب - حقوق هر یک از چهار نفر معلمان مدرسه دارالمعلمین عالی در ظرف سه سال از تاریخ اول شهریور ۱۳۱۰ بطریق ذیل خواهد بود:

از اول شهر یور ۱۳۱۰ تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هر ماهه ۲۱۰ تومان و ۳۴ پهلوی .
از اول فروردین ۱۳۱۱ تا آخر مرداد ۱۳۱۲ هر ماهه ۲۵۰ تومان و ۴۱ پهلوی .

از اول شهر یور ۱۳۱۲ تا آخر مرداد ۱۳۱۳ هر ماهه ۲۷۵ تومان و ۴۵ پهلوی .
ج - حقوق معلم مدرسه متوسطه در ظرف هفت ماه از اول شهریور تا آخر اسفند ۱۳۱۰ مبلغ ۷۵۸ تومان بعلاوه ۱۲۷ پهلوی میباشد و تا آخر اسفند ۱۳۱۰ مبلغ ۱۵۰ تومان کرایه منزل بمشاریه پرداخته میشود و از اول فروردین ۱۳۱۱ تا موقع ختم کنترات از قرار سالی ۲۰۰۰ تومان بعلاوه ۳۳۳ پهلوی خواهد بود .

ماده سوم - در انقضای مدت قرارداد چنانچه کنترات معلمین مذکور تجدید نگردد بهریک مبلغ شصت پهلوی بعنوان مخارج معاودت پرداخت خواهد شد .

ماده چهارم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرار داد مشارالیه را امضاء نماید .
این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه یازدهم شهریور ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام دونفر معلم فرانسوی برای تکمیل مدارس متوسطه و عالیّه

مصوب ۱۱ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است برای تکمیل مدارس متوسطه و عالیّه دونفر معلم از فرانسه که صلاحیت آنها را دولت فرانسه تصدیق نماید استخدام کند .

ماده دوم - مدت استخدام معلمین مذکور از اول مهر ماه ۱۳۱۰ برای مدت سه سال خواهد بود و حقوق از روز ورود بطهران محسوب خواهد شد .

ماده سوم - حقوق دونفر معلمین مزبور بطریق ذیل میباشد :

الف (حقوق یکنفر معلم مدرسه عالیّه در ظرف سه سال از اول مهر ماه ۱۳۱۰ بترتیب ذیل خواهد بود :

از روز ورود بطهران تا آخر اسفند ۱۳۱۰ هر ماهه ۲۳۴ تومان بعلاوه ۳۰ پهلوی .

از اول فروردین ۱۳۱۱ تا شهریور ۱۳۱۲ هر ماهه ۲۵۰ تومان بعلاوه ۴۱ پهلوی .

از شهر یور ۱۳۱۲ تا شهریور ۱۳۱۳ هر ماهه ۲۷۵ تومان بعلاوه ۴۵ پهلوی .

ب (حقوق یکنفر معلم دیگر در ظرف سه سال مبلغ ۶۳۰۰ تومان بعلاوه ۱۰۵۰ پهلوی است که با قسایط ماهیانه دریافت خواهد داشت .

ماده چهارم - تفاوتی که در پرداخت حقوق ششماهه دوم ۱۳۱۰ مستخدمین خارجی در نتیجه تصویب این قانون نسبت به شش ماهه اول پیدا می شود از محل اعتبار مصرف نشده ششماهه اول سال تأمین می شود .

ماده پنجم - در موقع عزیمت بایران بهریک از معلمین مذکور مبلغ شصت پهلوی داده می شود و پس از انقضای قرارداد چنانچه کنترات آنها تجدید نشود همین مبلغ برای خرج معاودت پرداخت خواهد شد .

تبصره ۵ - خرج سفر معلمین مزبور از محل صرفه جوئی حقوق معلمین اروپائی پرداخت می شود .

ماده ششم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشار الیہما را امضاء نماید. این قانون که مشتمل برشش ماده است درجلسہ یازدهم شهریورماه یکہزار و سیصد و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازہ تجدید استخدام مادام آندره هس معلمہ و مدیرہ مدرسہ دارالمعلمات

مصوب ۷ دیماہ ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحدہ - دولت مجاز است قرارداد استخدام مادام آندره هس تبعہ دولت فرانسه را برای مدت دو سال از اول خرداد ۱۳۱۰ بجهت معلمی و مدیری مدرسہ دارالمعلمات درحدود مقررات قانون مصوب ۱۷ حوت ۱۳۰۳ تجدید و تمدید نماید حقوق مادام آندره هس سالیانہ مبلغ یکہزار و ہشتاد تومان بعلاوہ یکصد و ہشتاد پهلوی خواهد بود و درموقع ختم قرارداد در صورتی کہ کنترات مشار الیہا تجدید نشود مبلغ پنجاہ پهلوی خرج سفر تأدیہ خواهد شد.

این قانون کہ مشتمل بریک مادہ است درجلسہ ہفتم دیماہ یکہزار و سیصد و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازہ استخدام دو نفر معلم از اتباع فرانسه برای اصلاح و تکمیل

مدارس عالیہ

مصوب ۲۲ شهریورماہ ۱۳۱۱ شمسی

مادہ اول - وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس عالیہ دو

نفر معلم فرانسوی کہ صلاحیت آنہا را دولت فرانسه تصدیق نماید برای مدت سه سال از تاریخ اول مهرماہ ۱۳۱۱ استخدام نماید.

مادہ دوم - حقوق دونفر معلمین فرانسوی درہر سال مبلغ (۶۰۰۰۰ ریال) شصت ہزار ریال بعلاوہ نصد و ہشتاد و چہار پهلوی طلا (یا معادل آن باسعار خارجہ) خواهد بود کہ باقساط ماہیانہ بہ آنہا پرداختہ شود.

مادہ سوم - درموقع عزیمت بایران بہر یک از دو نفر معلمین مذکور مبلغ شصت پهلوی طلا (یا معادل آن باسعار خارجہ) از محل صرفہ جوئی اسغار وزارت معارف در ششماہ اول سال ۱۳۱۱ پرداختہ میشود و درموقع ختم قرارداد در صورتیکہ

کنترات آنہا تجدید نشود ہمین مبلغ برای معاودت بمشار الیہما پرداختہ خواهد شد. **مادہ چہارم -** وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد آنہا را امضاء نماید.

این قانون کہ مشتمل بر چہار مادہ است درجلسہ بیست و دوم شهریورماہ یکہزار و سیصد و یازدہ شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازہ تمدید قرارداد استخدام دکتر ملچارسکی مدیر فنی و معلم

مدرسہ دندانسازی

مصوب ۲۹ شهریورماہ ۱۳۱۱ شمسی

مادہ اول - دولت مجاز است قرارداد استخدام دکتر فالک کوش ملچارسکی تبعہ دولت لهستان را کہ بموجب قانون ۱۲ دیماہ ۱۳۰۸ شمسی استخدام شدہ است

برای مدیریت فنی و معلمی مدرسه دندانسازی بمدت سه سال از تاریخ اول مهرماه ۱۳۱۱ تمدید نماید.

ماده دوم - حقوق دکتر ملچارسکی بقرار ذیل است که باقسط ماهیانه بمشارایه پرداخته میشود:

(۱) از اول مهر تا آخر اسفند ۱۳۱۱ بقرار ماهی ۱۷۵۰ ریال بعلاوه ۲۹ پهلوی طلا (یا معادل ۲۹ پهلوی اسعار خارجه).

(۲) از اول سال ۱۳۱۲ تا ختم قرارداد در هر ماه مبلغ دو هزار ریال باضافه ۲۹ پهلوی (یا معادل ۲۹ پهلوی اسعار خارجه).

ماده سوم - دولت می تواند در هر موقع با تأدیه سه ماه حقوق کنترات دکتر مزبور را فسخ نماید ولی هر گاه دکتر بمیل خود مستعفی شد از تاریخ استعفاء حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

ماده چهارم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط قرارداد استخدام دکتر ملچارسکی را مطابق قانون مورخ ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ معین نموده و قرارداد را امضاء نماید. این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام شش نفر معلمین فرانسوی برای اصلاح و تکمیل

مدارس متوسطه

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه

مرکز و ولایات استخدام پنج نفر از معلمین فرانسوی مدارس متوسطه را که بموجب قانون مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸ در استخدام دولت هستند برای مدت سه سال دیگر از ۱۵ شهریور ۱۳۱۱ تمدید نموده و یک نفر معلم فرانسوی دیگر علاوه بر پنج نفر فوق از تاریخ تصویب این قانون برای مدت سه سال جدیداً استخدام نماید.

ماده دوم - حقوق شش نفر معلمین مذکور بترتیب ذیل میباشد:

الف (حقوق سالیانه هر يك از چهار نفر معلمین علوم ریاضی و طبیعیات بیست هزار ریال و سیصد و سی و سه پهلوی میباشد.)

ب (جمع حقوق سالیانه دو نفر معلمین تعلیم و تدریس زبان فرانسه سی و چهار هزار و هشتصد ریال و دو بیست و نود و دو پهلوی خواهد بود.)

ماده سوم - وزارت معارف مجاز است از محل اعتبار ماده سوم بودجه وزارت معارف (حقوق معلمین و مستخدمین خارجی) لای الاقتضاء معلمین ایرانی استخدام نموده و همچنین نواقص صحیه مدارس را رفع کند.

ماده چهارم - در انقضاء مدت قرارداد چنانچه کنترات معلمین مذکور تجدید نگردد بهر يك مبلغ شصت پهلوی بعنوان مخارج مسافرت پرداخت خواهد شد.

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد مشارالیه را امضاء نماید. این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص امر یگائی برای خدمت در راه آهن جنوب

مصوب ۵ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحد - وزارت طرق مجاز است سه نفر متخصص امر یگائی را برای

خدمات ذیل در راه آهن جنوب بمدت دو سال استخدام نماید :

- ۱ - یکنفر متخصص لکوموتیف .
- ۲ - یکنفر برای سوار کردن ماشین آلات و مدیریت ماشینخانه .
- ۳ - یکنفر برای نگاهداری و مراقبت خطوط راه آهن .

حقوق هر يك از مستخدمین مزبور سالیانه سه هزار دلار است و برای آمدن هر يك از آنها بایران هفتصد دلار و همچنین برای مراجعت هر يك از آنها هفتصد دلار خرج سفر پرداخته خواهد شد و وزارت مالیه مجاز است مبلغ مزبور را از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر و چای بپردازد - سایر شرایط کنتراست مستخدمین مزبور بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام شصت و هفت نفر مهندسین و اعضاء فنی راه آهن

از اتباع ممالک خارجه برای مدت دو سال

مصوب ۲۴ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

* ماده واحده - بوزارت طرق اجازه داده میشود که شصت و هفت نفر

مهندسین و کمک مهندسین و اعضاء فنی را که برای تکمیل راه آهن از بندر شاهپور تادزفول و نقشه برداری و ساختمان جدید راه آهن از دزفول رو بشمال و از علی آباد رو بجنوب لازم است و مهندسینی را که برای تشکیل اداره فنی در مرکز و بهره برداری راه آهن شمال و جنوب ضرور باشد و اعتبار سالیانه حقوق و مخارج مسافرت آنها از

⊗ تا خاتمه دوره هشتم تقنینیه فقط ملیت پنجاه نفر از مهندسین فوق بتصویب کمیسیون امور خارجه رسیده است .

خارجه بایران و بالعکس از چهار صد و چهل هزار تومان تجاوز ننماید برای مدت دو سال از اتباع خارجه که ملیت آنها استثناء باتشخیص هیئت وزراء بتصویب کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی خواهد رسید استخدام نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم مرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* قانون

اجازه استخدام سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه

یا سویس برای دستگاه های بی سیم

مصوب ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که برای دائر نگاهداشتن و مراقبت ماشین آلات و دستگاه های بی سیم برای مدت پنجسال با کمپانی ژنرال بی سیم فرانسه عقد کنتراست نموده سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس را بشرح ذیل :

یکنفر مهندس ماهیانه ۲۰۰ دلار و ۱۵۰ تومان

سالیانه ۲۴۰۰ دلار و ۱۸۰۰ تومان

یکنفر الکتریسین ماهیانه ۱۲۵ دلار و ۱۲۵ تومان

سالیانه ۱۵۰۰ دلار و ۱۵۰۰ تومان

یکنفر مکانیسین ماهیانه ۸۰ دلار و ۱۰۰ تومان

سالیانه ۹۶۰ دلار و ۱۲۰۰ تومان

جمع سالیانه ۴۸۶۰ دلار و ۴۵۰۰ تومان

⊗ بموجب قانون ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ راجع به مخارج مسافرت مهندسین فوق تصمیماتی اتخاذ شده است .

دو نفر اول را از ابتدای فروردین و یک نفر را از ۲۵ فروردین ۱۳۱۰ بخدمت اداره بی سیم قبول و سایر شرایط لازمه را بر طبق قانون کنتراست مستخدمین خارجه مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به کرایه خانه متخصصین مالی و مخارج مسافرت متخصصین بی سیم

مصوب ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - فقرات ۳ و ۴ ماده دوم قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام چهار نفر متخصص بلژیکی بنحو ذیل تصحیح می شود:

کرایه خانه آقای اسمتس ماهیانه هشتاد تومان (۸۰۰ قران).

کرایه خانه آقای دریس ماهیانه شصت تومان (۶۰۰ قران).

ماده دوم - در تکمیل قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام سه نفر مهندس بی سیم وزارت مالیه مجاز است مبلغ دوست و پنجاه دلار و پنجاه تومان بابت مخارج سفر سر مهندس بی سیم از اروپا بایران و همچنین معادل این مبلغ بمشارالیه و هریک از دو نفر متخصص دیگر در موقع انقضاء یا خاتمه دادن به کنتراست آنها جهت مخارج عودت بوطن خودشان پردازد مشروط بر اینکه کنتراست آنها تجدید نشده و بطور قطعی مرخص شوند والا این خرج معاودت برای موقع عزیمت قطعی آنها منظور خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یک هزار

و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام یک نفر نقشه کش معدن از اتباع دولت آلمان

برای مدت دو سال

مصوب ۲۰ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - اداره کل صناعت مجاز است یک نفر نقشه کش معدن را برای مدت دو سال از روز حرکت بطرف ایران جهت احتیاجات نقشه برداری معادن از اتباع دولت آلمان با شرایط مقرر در قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ استخدام نماید - حقوق نقشه کش مزبور از سالی یک هزار و دوست دلار و دوهزار و چهارصد تومان و خرج سفر مشارالیه ایاباً و ذهاباً از چهار صد دلار تجاوز نخواهد کرد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم تیر ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام سه نفر کارگر متخصص چینی

مصوب ۲۵ امرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - به اداره کل فلاحت اجازه داده می شود که خدمت سه نفر کارگر متخصص چینی را که اجازه استخدام آنها قبلاً نیز از تصویب مجلس گذشته است برای مدت یکسال شمسی دیگر از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۱۱ ادامه داده و

کنترات آنها را تجدید نماید.

ماده دوم - اداره کل فلاحت مجاز است مبلغ ۲۲۶۰ ریال اجرت ماهیانه

کارگران مزبور را بترتیب ذیل تقسیم:

تنک خی شو امتحان کننده و مترجم مبلغ ۹۰۰ ریال ماهانه.

شوتنک چی کارگر متخصص مبلغ ۶۸۰ ریال ماهانه.

ایپ موچون کارگر متخصص مبلغ ۶۸۰ ریال ماهانه.

و از محل بودجه مربوطه بمؤسسه چای لاهیجان در وجه آنها پردازد و نیز اجازه داده می شود که حقوق مستخدمین مزبور را از تاریخ انقضاء قرارداد سابق (۹ اسفند ۱۳۱۰) الی آخر اسفند ماه ۱۳۱۰ که در بودجه سال گذشته اداره کل فلاحت منظور می باشد معادل میزانی که دریافت میداشته اند تأمین و کارسازی دارد.

ماده سوم - در صورتیکه کنترات مستخدمین مذکور در انقضاء مدت تجدید نشود پرداخت مبلغ دوهزار و پانصد ریال برای خرج معاودت بهر يك از آنها تصویب میشود.

ماده چهارم - سایر شرایط استخدام کارگران مزبور بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع با استخدام اتباع خارجه تعیین و اداره کل فلاحت مجاز است کنترات آنها را امضاء نماید.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و پنجم امر داد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام دی لونگ زی تبعه دولت چین مستخدم بامبوسازی

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - به اداره کل صناعت و فلاحت اجازه داده میشود کنترات دی لونگ زی

مستخدم بامبوسازی تبعه دولت چین را برای مدت دو سال دیگر از تاریخ ۱۶ شهریور ماه ۱۳۱۱ لغایت ۱۵ شهریور ۱۳۱۳ تجدید نمایند.

ماده دوم - اداره کل صناعت و فلاحت مجاز است حقوق ماهیانه دی لونگ زی را از تاریخ ۱۶ شهریور ۱۳۱۱ الی آخر اسفند ۱۳۱۱ از قرار ماهی ۸۰ دلار مکزیک

که از هشتصد و پنجاه و شش ریال تجاوز نماید از محل ماده ۳ از قسمت دوم بودجه اداره کل فلاحت پردازد و از اول سال ۱۳۱۲ الی انقضاء کنترات اجرت مشارالیه را از قرار ماهیانه ۸۵۶ ریال در بودجه ۱۳۱۲ منظور و تأدیه نمایند.

ماده سوم - اداره کل صناعت و فلاحت مجاز است در صورتیکه کنترات دی لونگ زی پس از انقضاء مدت دو سال تجدید نشود دوهزار و پانصد ریال (۲۵۰۰ ریال) برای معاودت بچین بمشارالیه تأدیه نماید.

ماده چهارم - سایر شرایط استخدام دی لونگ زی طبق قانون مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع با استخدام اتباع خارجه بوده و اداره کل صناعت و فلاحت مجاز است کنترات او را امضاء و مبادله نمایند.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و هشتم مهرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام یک نفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحیه کل مملکتی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - وزارت داخله مجاز است با رعایت مقررات قانون ۲۳ تقرب ۱۳۰۱ یک نفر از اتباع فرانسه را برای ریاست صحیه کل با مبلغ یکصد و هشتاد هزار

فرانک فرانسه حقوق سالیانه که پرداخت نصف آن مسعراً بایول ایران و نصف باسعار خارجی خواهد بود بمدت سه سال از روز ورود بطهران استخدام نماید .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است برای کلیه مخارج آمدن متخصص مذکور از اروپا بطهران بکصد پهلوی بپردازد و چنانچه در انقضای مدت مذکور در ماده اول استخدام مشارالیه تجدید نگردید بکصد پهلوی برای مخارج مراجعت مشارالیه تأدیه نماید .

ماده سوم - حقوقی که در ظرف ۱۳۱۰ باید بر طبق قرارداد باو داده شود از صرفه جوئی ده ماهه اول ۱۳۱۰ بودجه صحیه کل مقرر میشود .

ماده چهارم - در هر موقع دولت می تواند با تأدیه سه ماه حقوق و مخارج معاودت به کنترات مشارالیه خاتمه دهد ولی در صورتیکه این تقاضا از طرف خود او بشود حقوق اضافی پرداخته نخواهد شد .

ماده پنجم - ماده چهارم قانون تمرکز صحرایی مورخه ۱۳ مورخه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ شامل مشارالیه نخواهد بود .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه بیست و ششم اسفندماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام مسیو مارسل امیل روز تبعه فرانسه برای راندن کشتی

صحرایی بنا در جنوب

مصوب ۴ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - وزارت داخله مجاز است برای اداره کردن و راندن کشتی صحرایی بنا در جنوب و انجام خدمات مربوطه به آن مسیو مارسل امیل روز مکانیسین تبعه

فرانسه را از تاریخ ۱۲ خرداد ۱۳۱۱ برای مدت سه سال استخدام نماید .

ماده دوم - شرایط استخدام مستخدم مزبور مطابق قانون ۱۳ دیماه ۱۳۰۷ خواهد بود جز در قسمت حقوق که سالیانه شانزده هزار و هشتصد ریال و دوپست پهلوی مقرر می شود .

ماده سوم - وزارت داخله سایر مواد کنترات را با رعایت قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین خواهد نمود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه چهارم امرداد ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام یک نفر مهندس متخصص بطری سازی از ایتالیا

مصوب ۲۸ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - بوزارت داخله اجازه داده میشود که یک نفر مهندس متخصص ایتالیائی جهت بطری سازی برای مدت یکسال استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق ماهیانه متخصص مزبور از تاریخ ورود بایران سیصد تومان خواهد بود که نصف آن به قران و نصف دیگر به پهلوی در آخر هر ماه از محل اعتبار تأسیس سناتور یوم تأدیه خواهد شد - برای مخارج مسافرت ایاب و ذهاب متخصص مزبور نیز مبلغ هزار تومان از اعتبار مزبور پرداخت میگردد .

ماده سوم - سایر شرایط فرعیه استخدام متخصص بطری سازی موافق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ مقرر خواهد گردید .

ماده دوم این قانون بموجب قانون ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ اصلاح شده است .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گز

قانون

اصلاح ماده دوم قانون اجازه استخدام مهندس متخصص

بطری سازی از ایتالیا

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - ماده دوم قانون ۲۸ آذر ماه ۱۳۱۰ در خصوص حقوق و خرج سفر مسافرت متخصص ایتالیائی که باید برای عمل بطری سازی استخدام شود ملغی و ماده ذیل بجای ماده مزبور تصویب میشود:

ماده دوم - حقوق ماهیانه متخصص مزبور از تاریخ ورود بطهران چهار هزار و پانصد ریال خواهد بود که در آخر هر ماه از محل اعتبار تأسیس ساناتوریم منظور در بودجه صحیه کل پرداخته خواهد شد. برای خرج مسافرت موقع آمدن بایران پنج هزار ریال و در انقضای مدت استخدام نیز برای مراجعت پنج هزار ریال پرداخته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گز

فهرست

قسمت پنجم - تصویبات مالی

از صفحه ۵۲۲ تا صفحه ۷۱۲

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	
	از	تا
	الف : بودجه ها	
۱	۵۲۳	—
	قانون تفریح بودجه سنه مالی یکهزار و سیصد و دو مملکتی	
۲	۵۲۴	—
	قانون متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی	
۳	۵۲۴	۵۲۶
	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی	
۴	—	۵۲۷
	قانون راجع باعتبار حقوق هشت ماده آخر سال ۱۳۰۹ اجرای محاکم و مأمورین احضار واجرا	
۵	۵۲۸	۵۴۰
	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی	
۶	۵۴۰	۵۴۲
	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی	
۷	۵۴۳	۵۵۷
	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی	
۸	۵۵۷	۵۶۳
	قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی	
۹	—	۵۶۴
	قانون راجع بیودجه سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی و ادارات تجارت و صناعت و فلاحت	
۱۰	—	۵۶۵
	قانون راجع بکسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت	
۱۱	۵۶۵	۵۶۷
	قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۰ اداره کل فلاحت	
۱۲	۵۶۷	۵۸۳
	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی	
۱۳	۵۸۳	۵۹۰
	قانون متمم بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی	
۱۴	۵۹۰	۶۰۵
	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ شمسی مجلس شورای ملی	
۱۵	—	۶۰۶
	قانون اصلاح مواد اول و پنجم فصل هفدهم قانون بودجه ۱۳۱۱ مملکتی	

فهرست

قسمت پنجم - تصویبات مالی

الف : بودجه ها	از صفحه ۵۲۳	تا صفحه ۶۲۲
ب : اعتبارات :		
از محل اعتبارات	۱۳۰۸ و ۱۳۰۹	۶۲۳
"	۱۳۱۰	۶۳۵
"	۱۳۱۱	۶۴۷
اجازه پرداخت تعهدات و دیون		۶۶۴
عوائد اختصاصی و اجازه استقرار		۶۶۵
ج : معافیت ها - واگذاری و تبدیل املاک		۶۹۲
خالصه - شهریه ها		۷۰۰
		۷۰۱
		۷۱۲

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۱۶		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ ادار کل فلاح	۶۰۶	۶۰۷
۱۷		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی	۶۰۸	۶۱۰
۱۸		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل صناعت در قسمت زری بافی	۶۱۱	-
۱۹		قانون اجازه انتقال قسمتی از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در بودجه ۱۳۱۱ مملکتی ببودجه اداره صناعت	۶۱۱	۶۱۲
۲۰		قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت	۶۱۳	-
۲۱		قانون اصلاح ماده اول بودجه ۱۳۱۱ وزارت مالیه در قسمت اداره گمرکات	۶۱۳	۶۱۴
۲۲		قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره احصائیه و سجل احوال	۶۱۴	۶۱۵
۲۳		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت معارف	۶۱۵	-
۲۴		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت داخله	۶۱۶	-
۲۵		قانون اصلاح فقره دوم از ماده اول بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمیه	۶۱۶	۶۱۷
۲۶		قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه	۶۱۷	-
۲۷		قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات	۶۱۷	۶۱۹
۲۸		قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف	۶۲۰	۶۲۲
۲۹		قانون اصلاح ماده اول بودجه سال ۱۳۱۱ مرکز وزارت عدلیه	۶۲۲	-

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۳۰		ب : اعتبارات قانون راجع با اعتبارات اضافی سنوات ۱۳۰۵ الی آذر ۱۳۰۹ اداره راه آهن و کشتیرانی آذربایجان	۶۲۳	-
۳۱		قانون اجازه پرداخت یک میلیون و پانصد هزار لیره کسرا اعتبار تهیه مهمات قشونی	۶۲۴	-
۳۲		قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی برای مخارج عمران لرستان	۶۲۴	-
۳۳		قانون راجع بحق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی در سنوات ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹	۶۲۵	-
۳۴		قانون راجع بمخارج مربوطه بمسکوکات و اسکناس جدید و اعتبارات مخارج ضروری ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰	۶۲۶	۶۲۷
۳۵		قانون هشتاد هزار لیره اعتبار اضافی برای مصارف مربوطه به طبع اسکناس و ضرب پول جدید	۶۲۷	-
۳۶		قانون تعیین محل و طرز پرداخت قسمتی از مخارج دولت در بهمن و اسفند ۱۳۰۹ باسعار خارجی	۶۲۷	۶۲۸
۳۷		قانون راجع بمخارج جمع آوری و تبدیل مسکوک معیوب	۶۲۸	-
۳۸		قانون راجع باعتبار حق التدریس معلمین مدرسه دارالمعلمین عالی و مدرسه طب و دواسازی	۶۲۹	-
۳۹		قانون اجازه پرداخت نه هزار و یکصد تومان مخارج ضروری وزارت پست و تلگراف	۶۲۹	۶۳۰

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		تا	از
۴۰	قانون راجع باضافه اعتبار معارف فارس و بنادر در ششماهه آخر سال ۱۳۰۹	—	۶۳۰
۴۱	قانون اجازه پرداخت ششصد و شصت تومان جهت کرایه محل دوایر صحیه و مباشرت اداره نظمیة	—	۶۳۱
۴۲	قانون راجع بمخارج ملبوس و لوازم ضروری توقیفیهای نظمیة و مخارج فوق العاده مأمورین اعزامی به قصبه بوکان	۶۳۲	۶۳۱
۴۳	قانون اجازه برداشت مازاد عایدات ۱۳۰۹ مملکتی برای پرداخت مخارج ۱۳۱۰ بعنوان مساعده	—	۶۳۲
۴۴	قانون اجازه پرداخت مخارج ضروری وزارت خانهها و ادارات دولتی از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ مملکتی از محل اعتبارات سال ۱۳۱۰	۶۳۵	۶۳۲
۴۵	قانون پنج میلیون و دویست و پنجاه هزار تومان اعتبار بابت مخارج تکمیل راه آهن جنوب و کلیه مصارف مربوطه براه آهن شمال در سال ۱۳۱۰	—	۶۳۵
۴۶	قانون سه میلیون و پانصد هزار تومان اعتبار اضافی برای خرید مصالح و مخارج ساختمان راه آهن در سال ۱۳۱۰	—	۶۳۶
۴۷	قانون راجع بمخارج تعمیر و کرایه محل محبس ها و توقیفگاهها	—	۶۳۶
۴۸	قانون چهل هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار برای چهار فقره احتیاجات اضافی سال ۱۳۱۰ اداره نظمیة	—	۶۳۷

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		تا	از
۴۹	قانون اجازه خریداری کامیون جهت محبس مرکزی	—	۶۳۸
۵۰	قانون اعتبار ساختمان ده محبس در ولایات و تفاوت قیمت ملبوس اداره نظمیة در سال ۱۳۱۰	—	۶۳۸
۵۱	قانون اجازه پرداخت مخارج خرید اثاثیه سفارت ایران در رم و مخارج سفر و توقف مستخدمین قنصلی کشتیهای ایتیاعی از محل فرع وجوه موجوده در بانکهای رم	—	۶۳۹
۵۲	قانون یکصد و سی و پنج هزار تومان اعتبار برای مصارف مربوطه به ممیزی و مخارج راجعه بدفع سن	۶۴۰	۶۳۹
۵۳	قانون پانزده هزار تومان اعتبار اضافی برای جلوگیری از امراض ساریه	—	۶۴۰
۵۴	قانون ده هزار تومان اعتبار برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی	۶۴۱	۶۴۰
۵۵	قانون پنج هزار تومان اعتبار بابت مطالبات سال ۱۳۰۹ اعضاء هیئت نفتیشیه مملکتی	—	۶۴۱
۵۶	قانون اعتبار اضافی بابت چند فقره مخارج ضروری از محل اعتبار تأسیسات اقتصادی منظوره در بودجه ۱۳۱۰	۶۴۳	۶۴۱
۵۷	قانون راجع بمصارف مربوطه بسال ۱۳۱۰ انبار غله	—	۶۴۳
۵۸	قانون اعتبار برای مصارف مربوطه به اصلاحات انبار غله طهران	۶۴۴	۶۴۳

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۵۹		قانون بیست و نه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از امراض ساریه و مخارج اضافی دیگر	۶۴۴	-
۶۰		قانون سه هزار تومان اعتبار برای تأمین کسر اعتبارات سال ۱۳۱۰ دولت	۶۴۵	-
۶۱		قانون راجع باعتبار قیمت و مصارف مربوطه بکشتی های ایتالیایی از ایتالیا	۶۴۵	۶۴۶
۶۲		قانون اعتبار هفتاد و پنج هزار پهلوی برای تنمیه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی	۶۴۶	-
۶۳		قانون یکصد و سی و پنج هزار پهلوی اعتبار اضافی برای مخارج مربوطه ببحریه	۶۴۶	۶۴۷
		از محل اعتبارات سال ۱۳۱۱		
۶۴		قانون هفتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال اعتبار برای مخارج مربوطه براه آهن در سال ۱۳۱۱	۶۴۷	-
۶۵		قانون شش میلیون و ششصد هزار ریال اعتبار بابت خرید لوازم و مصالح اضافی راه آهن جنوب	۶۴۸	-
۶۶		قانون ده میلیون ریال اعتبار اضافی جهت ادامه عملیات ساختمان راه آهن جنوب و تکمیل قسمتهای موجوده	۶۴۸	۶۴۹

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه	
	تا	از	تا	از
۶۷		قانون نوزده میلیون و یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای عملیات ساختمانی و مخارج مربوطه براه آهن شمال	۶۴۹	-
۶۸		قانون اعتبار اضافی جهت مخارج مربوطه بکارخانه سیمان سازی	۶۵۰	-
۶۹		قانون راجع بمخارج مربوطه براه آهن زاهدان میرجاوه ولوله آب میرجاوه	۶۵۰	۶۵۱
۷۰		قانون راجع بمخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن	۶۵۱	-
۷۱		قانون اعتبار برای خرید قایق خودرو جهت گمرک بندر پهلوی	۶۵۲	-
۷۲		قانون اعتبار برای استخدام نفرات امنیه جهت اجرائیات وزارت مالیه	۶۵۲	-
۷۳		قانون اجازه پرداخت کسر اعتبار بسودجه سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز	۶۵۳	-
۷۴		قانون اجازه پرداخت مخارج مربوطه به سیم کشی از شیراز به تل خسروی	۶۵۳	-
۷۵		قانون اعطای اعتبار برای تهیه قسمتی از لوازم دفتری و مطبوعات سال ۱۳۱۱	۶۵۳	۶۵۴
۷۶		قانون اعتبار جهت هائر داشتن انبار دولتی غله طهران	۶۵۴	۶۵۵
۷۷		قانون راجع بعواید اضافی ثبت اسناد در سال ۱۳۱۱	۶۵۵	۶۵۶

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه		
	تا	از	تا	از	
۷۸			۶۵۶	—	قانون راجع باعتبار انعام وزارت امور خارجه
۷۹			۶۵۶	—	قانون اعتبار جهة مرمت عمارات و تکمیل اثنایه سفارت مسکو و قونسولگریهای خاک شوروی
۸۰			۶۵۷	۶۵۷	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل قوای امنیه سرحدسیستان
۸۱			۶۵۷	—	قانون اعتبار جهة تهیه جنس برای خوزستان و بنادر جنوب و دادن قرض جنسی و اصلاحات بلدی در نقاط مزبور
۸۲			۶۵۸	۶۵۹	قانون اجازه معافیت اجناس وارده جهت خوزستان و بنادر جنوب از پرداخت مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی
۸۳			۶۵۹	—	قانون اعتبار اضافی برای مخارج عمران و تخت قاپو کردن عشایر
۸۴			۶۵۹	۶۶۰	قانون یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای مخارج بذر جهت الوار لرستان
۸۵			۶۶۰	—	قانون یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار برای امتداد تونلهای معدن شمشک
۸۶			۶۶۰	۶۶۱	قانون راجع بمخارج بیمه و حمل و نصب ماشین آلات معدن شمشک و ساختمان کارخانه
۸۷			۶۶۱	—	قانون اجازه پرداخت کسر بودجه ۱۳۱۱ مدارس ایران در بین النهرین
			۶۶۱	۶۶۲	

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون		صفحه		
	تا	از	تا	از	
۸۸			۶۶۲	—	قانون اعتبار اضافی جهت مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی
۸۹			۶۶۲	۶۶۳	قانون راجع بمخارج تعمیرات محبسها و توقیفگاهها
۹۰			۶۶۳	—	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل ساختمان راه شمشک
۹۱					قانون اجازه پرداخت تفاوت قیمت جنس قشون مرکز تارأس خرمین ۱۳۱۲
۹۲			۶۶۳	۶۶۴	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل میزی اجازه پرداخت تعهدات و دیون
۹۳			۶۶۴	—	قانون اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه و تعهدات سنوات ماضیه از محل اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰
۹۴			۶۶۵	۶۶۷	قانون اجازه پرداخت تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت خارجه
۹۵			۶۶۸	۶۷۴	قانون اجازه پرداخت دیون معوقه اداره احصائیه و سجل احوال
۹۶			۶۷۶	۶۸۷	قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمیه
۹۷					قانون اجازه پرداخت تعهدات معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف
۹۸			۶۸۸	—	قانون اجازه پرداخت تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ صحیه کل مملکتی
۹۹			۶۸۹	۶۹۰	قانون اجازه پرداخت تعهدات معوقه مربوطه به حق العبور مراسلات و امانات پستی و حق اشتراك دفتر برن
			۶۹۱	—	

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱۰۰	قانون اجازه پرداخت سه فقره تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ اداره فلاحات	۶۹۱	۶۹۲
	عوائد اختصاصی و اجازه استقراض		
۱۰۱	قانون اجازه تخصیص عایدات راه آهن رشت و پیله بازار به مخارج آن مؤسسه تامدت پنجسال	۶۹۲	-
۱۰۲	قانون راجع بداره نمودن امور مالی و محاسباتی معدن شمشک	۶۹۳	-
۱۰۳	قانون اجازه استقراض بیست و پنج هزار تومان برای ساختمان محل مخصوص احصائیه و سجل احوال	۶۹۳	۶۹۴
۱۰۴	قانون اجازه استقراض بیست و پنج هزار تومان جهت تأسیس چراغ برق ادارات دولتی	۶۹۴	-
۱۰۵	قانون اجازه استقراض يك ميليون تومان بوزارت پست و تلگراف برای خرید سهام شرکت کل تلفن	۶۹۵	-
۱۰۶	قانون راجع بمخارج و عواید حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش قند و شکر و کبریت	۶۹۵	۶۹۶
۱۰۷	قانون اجازه استقراض دو میلیون تومان از بانک ملی برای قیمت ماشین آلات و سایر مخارج مربوطه بکارخانه قند سازی کرج	۶۹۶	۶۹۷
۱۰۸	قانون باز خرید مستمریات	۶۹۷	۶۹۹
۱۰۹	قانون اجازه استقراض سی و پنج میلیون ریال به مؤسسه انحصار دخانیات برای سرمایه انتفاعی و مصارف مقدماتی	۶۹۹	۷۰۰

فهرست : قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
	ج : معافیت ها - واگذاری و تبدیل املاك خالصه - شهریه ها		
۱۱۰	قانون اجازه معافیت اشیاء وارده جهت دفع ملخ بوسیله مأمورین دولت شوروی ارمالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی	۷۰۱	-
۱۱۱	قانون اجازه معافیت مصالح و مواد شیمیائی جهت دفع ملخ وارده در سال ۱۳۰۹ از حقوق گمرکی و سایر عوارض و مالیاتها	۷۰۱	۷۰۲
۱۱۲	قانون اجاره و واگذاری باغ و قنات دوشان تپه بملکیت مؤسسه شیر و خورشید سرخ	۷۰۲	-
۱۱۳	قانون راجع بواگذاری فلاح و ابنیه که برای تخت قاپو نمودن الوار در لرستان تهیه شده بملکیت الوار	۷۰۲	۷۰۳
۱۱۴	قانون اجازه و واگذاری چهار دستگاه ماشین دستی پشم رسی موجوده در اداره صناعت بیلدیه طهران	۷۰۳	-
۱۱۵	قانون اجازه و واگذاری مزرعه برنجزار واقعه در قصبه نیریز بیلدیه همان محل	۷۰۳	۷۰۴
۱۱۶	قانون اجازه مصرف عواید خالص قریه کرج بمخارج عمران و آبادی قریه مزبوره	۷۰۴	-
۱۱۷	قانون اجازه و واگذاری قراء خالصه اطراف کرج بعنوان عمران مؤسسه قند سازی کرج	۷۰۴	۷۰۵
۱۱۸	قانون اجازه و واگذاری قراء خالصجات واقعه در لرستان با افراد الوار که ده نشین گردند	۷۰۵	-

شماره دفتر	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱۱۹	قانون اجازه واگذاری مراتع و اراضی دولتی واقع در آذربایجان بخوانین و افراد شاهسون	۷۰۶	-
۱۲۰	قانون اجازه فروش املاک خالصه واقع در اطراف پل ذهاب برای ده نشین کردن آنحدود	۷۰۶	۷۰۷
۱۲۱	قانون تکمیل قانون اجازه فروش اراضی و ابنیه دولتی واقع در شهرها	۷۰۷	-
۱۲۲	قانون اجازه تبدیل علاقه آب و خاکی آقای قوام در شیراز با رقبات خالصه دولت در نقاط دیگر	۷۰۸	-
۱۲۳	قانون اجازه معاوضه علاقه آب و خاکی اشخاص بخالصجات دولتی در صورت اقتضاء	۷۰۹	-
۱۲۴	قانون یکصد و هشتاد هزار ریال اعتبار برای مخارج تبدیل املاک و علاقه اشخاص با املاک دولتی	۷۱۰	-
۱۲۵	قانون برقراری شصت تومان شهریه در باره ورنه میرزا ابوالحسن خان خانلری	۷۱۰	۷۱۱
۱۲۶	قانون اجازه پرداخت شش تومان شهریه در باره حیدر اعمی	۷۱۱	-
۱۲۷	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار ریال شهریه باولاد مرحوم میرزا حسن خان مستوفی	۷۱۲	-

قسمت پنجم - تصویبات مالی

الف - بودجه ها

قانون

تقریر بودجه سنه مالی یکهزار و سیصد و دو مملکتی

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - حساب عمل بودجه کل سنه مالی یکهزار و سیصد و دو شمسی

جمعاً و خرجاً بمبالغ ذیل بالغ است :

عایدات ۲۳۱۱۱۸۵۹۷ قران

مخارج ۳۵ ر ۲۳۳۴۷۰۰۴۷ قران

تفاضل مخارج نسبت بعایدات ۳۵ ر ۲۳۵۱۴۵۰ قران

ماده دوم - مجلس شورای ملی حساب بودجه کل سنه مالی یکهزار و سیصد

و دو شمسی مملکتی را که بشرح مذکور در فوق می باشد تصویب و مقاصد آنرا

بدولت تسلیم مینماید .

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد

و یازدهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی
ماده واحده - برای تتمه مخارج سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی مبلغ هفتاد هزار تومان از محل صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ مملکتی بمباشرت مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که از وزارت مالیه دریافت دارد.
 اینقانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

تفریح بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۵ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی
ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۹ شمسی موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ پانصد و پنجاه و هشت هزار و پانصد و هفت تومان و دو قران تصویب میشود.
ماده دوم - عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۰۹ شمسی موافق قسمت (۴) ضمیمه بمبلغ شصت و یک هزار و چهار صد و چهل و نه تومان و پنج قران و دو بیست دینار تصویب میشود.
 این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه پانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

صورت ضمیمه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

تقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل
		قران	دینار	
	ماده اول			
	قسمت اول			
۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم بانضمام تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۳۴۵۹۸۰۰		
۲	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی	۴۶۷۳۹۸۶۵		
۳	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	۵۵۶۱۵۹		
۴	مصارف ماهانه و سالانه	۲۲۴۳۷۹۳۵		۴۷۰۷۷۳۷
	قسمت دوم			
۱	مصارف فوق العاده اعتباری			۲۳۹۴۱۴۳۰
	جمع کل مصارف یکساله مجلس			۴۹۴۷۱۵۱۳۰
	قسمت سوم			
۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس	۳۶۴۸۵۰۷۵		
۲	مصارف مطبعه مجلس	۹۱۸۳۱۶۰		
۳	اثاثیه مطبعه مجلس از خرید ماشین و لوازم جدید و تعمیرات اثاثیه سابق	۱۸۱۲۳۸۳۵		۶۳۷۹۲۰۷۰
	جمع کل مصارف یکساله مطبعه و مجلس			۵۵۸۵۰۷۲

فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل	
		ریال	قروش	ریال	قروش
	ماده دوم قسمت چهارم				
۱	عایدات مطبعه مجلس شورای ملی	۵۸۶۴۲۹	۲۵		
۲	عایدات باغ بهارستان	۱۲۵۱۸	۹۵		
۳	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس	۱۵۵۴۷		۶۱۴۴۹۵	۲۰

صورت فوق ضمیمه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع به اعتبار حقوق هشت ماهه آخر سال ۱۳۰۹ اجرای محاکم

و مأمورین احضار و اجرا

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ هفده هزار و هفتصد و نود و دو تومان اعتبار حقوق هشت ماهه آخر سال ۱۳۰۹ (از اول مرداد لغایت اسفند) اجرای محاکم و مأمورین احضار و اجراء را که در فصل اول از ماده يك بودجه منظور است بشرح ذیل :

ماهیه	ماهیه	۸ ماهه
۱ - اجرای محاکم	۳۲۰۰ قران	۲۵۶۰۰ قران
۲ - حقوق جهت اجرائیات و احضار	۱۹۰۴۰	۱۵۲۳۲۰
		۱۷۷۹۲۰ قران

بر طبق تشخیص وزارت عدلیه پرداخت نموده و وزارت عدلیه بسا رعایت قوانین موضوعه تشکیلات دوائر اجرائی خود را داده و از اعتبار فوق حقوق اعضاء و مأمورین را تأدیه نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی مبلغ پانصد و نود هزار و چهارده تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس شورای ملی داده میشود.

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ نوزده هزار و چهارصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود.

ماده سوم - برای حقوق و مخارج و ائانه دوازده ماهه مطبوعه مجلس مبلغ پنجاه هزار و پانصد و هشتاد و یک تومان موافق فقرات (۱) الی (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس شورای ملی داده میشود.

ماده چهارم - مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده و دو صورت ضمیمه است در جلسه بیست و یکم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ضمیمه (۱) قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

مورد	فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل
			قران	دینار	
۱	۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی با اضافه تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۴۶۸۰۰۰		
۲	۵	حقوق ۴۸ نفر اعضاء و اجزای اداره تهنیتی و اعتبار خصوصی دوازده ماهه	۴۷۶۵۴۰		
۳	۵	حقوق ۱۱۹ نفر اعضاء و اجزای مباشرت مجلس	۵۶۴۶۰۰		
۴	۵	مصارف ماهانه و سالانه ۱۲ قمره	۲۵۱۰۰۰	۵۹۰۰۱۴۰	
۲		مصارف فوق العاده اعتباری ۶ قمره		۱۹۴۰۰۰	
		جمع کل بودجه مجلس یکساله ۱۳۱۰		۶۰۹۴۱۴۰	
۱	۳	حقوق کارکنان مطبوعه مجلس ۱۱۱ نفر ۱۲ ماهه	۳۶۰۸۱۰		
۲	۵	مصارف و ائانه و اعتبار سالیانه مطبوعه مجلس	۱۴۵۰۰۰	۵۰۰۵۸۱۰	
		جمع کل بودجه مجلس و مطبوعه مجلس		۶۰۹۹۹۵۰	
		یکساله ۱۳۱۰			

صورت جزء قانون بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفی در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل قران
تفصیل ماده (۱)					
فقره (۱)					
مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس بحدود عده حاضر در هر موقع سال در مجلس بتشخیص مباشرت مجلس		۳۰۰۰		۴۶۰۸۰۰۰	۴۶۰۸۰۰۰
فقره (۲)					
تعمینیه					
معاونت					
معاون اداری ریاست	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	
منشی اطاق معاونت	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
کابینه					
رئیس					
دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰	
مدیر					
معاون					
مقطع و تند نویسی اول	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
مقطع و تند نویسی دوم	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
	۴	بتفاوت	۳۳۴۰	۴۰۰۸۰	
	۴		۲۵۶۰	۳۰۷۲۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفی در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل قران
پا کنویس	۴	بتفاوت	۲۵۶۰	۳۰۷۲۰	
عضو تصحیح و تند نویسی سوم	۳		۱۴۲۰	۱۷۰۴۰	
دایره دارالانشاء					
مدیر	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰	
منشی مینوت نویسی	۲	۹۲۰	۱۸۴۰	۲۲۰۸۰	
منشی پا کنویس	۳	بتفاوت	۲۲۱۰	۲۶۵۲۰	
منشی سواد نویسی	۲		۱۳۹۰	۱۶۶۸۰	
منشی اداری کمیسیون عرایض و مرخصی	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
دایره قوانین و مطبوعات					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
منشی قانون نویسی و پا کنویس کننده	۲	بتفاوت	۱۵۸۰	۱۸۹۶۰	
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰	
سواد نویسی و مصحح	۲	۴۲۰	۸۴۰	۱۰۰۸۰	
ثبات	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰	
دایره ضبط					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ضبط	۲	بتفاوت	۱۱۵۰	۱۳۸۰۰	
پرسنل و تفتیش					
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
عضو	۲	بتفاوت	۱۱۰۰	۱۳۲۰۰	
شعبه ثبت کل					
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
شعبه ارسال مراسلات					
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو کمک ثبت کل و ارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
اعتبار خصوصی اداره تقنینیه					۴۷۶۵۴۰
قره (۳)					۹۵۰۰
مباشرت					
معاونت اداری	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	
حسابات کل					
رئیس	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
مسئول صندوق (مدیر شعبه)	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰	
محاسب و منشی و عضو صندوق	۵	بتفاوت		۲۸۳۲۰	
مدیر پرسنل و ضبط محاسبات	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ملزومات					
مسئول (مدیر شعبه)	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
ناظر	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
توزیع صورت مشروح مذاکرات مجلس					
مسئول	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
انشاء					
منشی (مدیر شعبه)	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
متصدی ضبط و ارسال مراسلات (منشی دوم)	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
بلیط و لوايح					
مدیر	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
تفتیش					
رئیس	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰	
عضو	۳	بتفاوت	۸۷۰	۱۰۴۴۰	
ممیزی و توزیع					
مسئول	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
ممنیز بلیط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
کتابخانه					
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰	
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰	
عضو	۲	۳۲۰	۶۴۰	۷۶۸۰	
ضبط راکد					
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۱	۳۵۰	۳۵۰	۴۲۰۰	
مستخدمین جزء					
سرایدار باشی	۱	۶۵۰	۶۵۰	۷۸۰۰	
سرایدار	۱۹	بتفاوت	۴۶۳۰	۵۵۵۶۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰	
پیشخدمت	۲۵	بتفاوت	۶۹۷۰	۸۳۶۴۰	
تلفونچی و مکانیک	۲	»	۶۸۰	۸۱۶۰	
آبدار باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰	
آبدار وسقا	۶	بتفاوت	۱۶۶۰	۱۹۹۲۰	
حاجب	۴	»	۱۴۰۰	۱۶۸۰۰	
فراشباشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰	
فراش	۱۲	بتفاوت	۲۷۵۰	۳۳۰۰۰	
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰	
باغبان و گلکار	۸	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰	
فوق العاده مأمورین کشیک تلگراف					
ویست و یکنفر فراش پست مجلس	۴	»	۶۵۰	۷۸۰۰	
شهر بهورته مرحومان نعمت الله خان					
ومیرزا عبدالله فراش	۲	»	۲۱۰	۲۵۲۰	
مؤذن	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۴۴۰	۵۶۴۶۰۰

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالانه	جمع کل قران
فقره (۴)					
مصارف					
مصارف سوخت چراغ برق و ساعت و بادزن برقی					۲۰۰۰۰
مصارف آبدار خانه					۲۴۰۰۰
مصارف سرآبدار خانه و فراشخانه و تلفون و تلگرافخانه					۱۶۰۰۰
مصارف لوازم التحریر و مطبوعات					۴۸۰۰۰
مصارف و لوازم طبع صورت مشروح مذاکرات مجلس					۴۰۰۰۰
اعتبار کتابخانه برای خرید کتب					۲۰۰۰۰
مصارف تلگرافات و پست					۶۰۰۰
مصارف متفرقه					۶۰۰۰
فوق العاده نظامیان					۱۸۰۰۰
آبونه جرائد					۶۰۰۰
ملبوس مستخدمین جزء سالی دودست					۲۷۰۰۰
از قرار دستی ۱۵ تومان (۹۰ نفر)					۲۰۰۰۰
ذغال سنگ و چوب سفید					۲۵۱۰۰۰

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالانه	جمع کل قران
تفصیل ماده ۲					
خرید اثاثیه و تعمیرات					۱۵۰۰۰
مخارج جشن مشروطیت					۱۰۰۰۰
اعتبار فوق العاده پیش بینی نشده اعتبار خصوصی برای فوق العاده و عیدی اجزاء و مستخدمین					۱۴۰۰۰
تعمیرات ابنیه					۱۲۰۰۰۰
حق بیمه					۲۵۰۰۰
تفصیل ماده ۳					
فقره (۱)					
مطبعه مجلس					
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰		۱۷۲۸۰
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰		۱۱۰۴۰
مسئول محاسبات مطبعه	۱	۷۴۰	۷۴۰		۸۸۸۰
محاسب	۲	بتفاوت			۸۰۴۰
مسئول انبار و صندوق نفوذ مطبعه	۱	۶۸۰	۶۸۰		۸۱۶۰
مفتش	۱	۴۷۰	۴۷۰		۵۶۴۰

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل قران
مصصح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰	
مدیر فنی تبعه آلمان حقوق ۱۱ روزه	۱	—	—	۳۲۹۰	
فروردین و مخارج بازگشت	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰	
تحصیلدار	۶	بتفاوت	۱۱۴۰	۱۳۶۸۰	
فراش برای بردن اوراق نمونه و غیره بانضمام دو نفر سرایدار					
قسمت گراورسازی					
مسئول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰	
معاون	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰	
نقاش و رتوشه گر	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰	
عضو گراورسازی	۶	بتفاوت	۱۳۲۰	۱۵۸۴۰	
قسمت الکترونیک					
مسئول	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰	
عضو	۲	بتفاوت	۳۵۰	۴۲۰۰	
قسمت ماشین خانه					
مسئول	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰	
معاون	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۶۴۰	
کاغذ بده	۱۱	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه	میزان سالیانه	جمع کل قران
کاغذ بکیر و چرخ گردان و یادو قسمت اشتر و تیبی و کالوانو پلاستیک	۷	بتفاوت	۹۸۰	۱۱۷۶۰	
مسئول	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰	
عضو	۴	بتفاوت	۳۳۰	۳۹۶۰	
قسمت حر و فچینی					
مسئول	۱	۴۸۰	۴۸۰	۵۷۶۰	
حر و فچین	۱۸	بتفاوت	۲۸۰۰	۳۳۶۰۰	
قسمت فرم بندی					
مسئول فارسی و لاتین	۱	۳۴۰	۳۴۰	۴۰۸۰	
معاون	۱	۲۶۰	۲۶۰	۳۱۲۰	
فرم بند	۱۴	بتفاوت	۲۳۲۰	۲۷۸۴۰	
قسمت صحافی					
مسئول صحافی معمولی و اوراق بهادار	۲	»	۵۵۰	۶۶۰۰	
صحاف و نمره زن	۱۶	»	۲۲۵۰	۲۷۰۰۰	
اجرت کارگران کنتراتی برای اوراق بهادار و غیره				۲۸۰۰۰	
چاپ برجسته و مسی					
مسئول	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	
کاغذ بده و کاغذ بکیر و عضو	۴	بتفاوت	۴۹۰	۵۸۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نقری درماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران
اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتهای فنی مطبوعه فقره (۴) مصارف				۲۷۰۰۰۰	۳۶۰۸۱۰
مرکب و روغن و ژلاتین و نفت و غیره نواقص و لوازم ماشین آلات و تعمیرات اعتبار فوق العاده				۱۰۰۰۰۰ ۳۰۰۰۰	
جمع کل بودجه مجلس شورای ملی				۱۵۰۰۰۰	۱۴۵۰۰۰
					۶۵۹۹۹۵۰

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله یکهزار و سیصد و ده شمسی مجلس شورای ملی بوده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۰ دی ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۱۰ شمسی موافق قسمت ۱ الی ۳ ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه بمبلغ ششصد و بیست و چهار هزار و ششصد و بیست و هفت تومان و پنجقران و ششصد دینار (شش میلیون و دوست و چهل و شش هزار و دوست و هفتاد و پنجریال و شصت دینار) تصویب میشود.

ماده دوم - عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۱۰ شمسی موافق قسمت چهار ضمیمه بمبلغ هشتاد و چهار هزار و نهصد و نود و سه تومان و سیصد دینار (هشتصد و چهل و نه هزار و نهصد و سی و سه ریال و سی دینار) بر طبق قانون بودجه سال ۱۳۱۱ مجلس مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۱۱ بطریق ذیل تصویب میشود:

از بابت مصارف سال ۱۳۱۰ مطبوعه مجلس و صورت مشروح مذاکرات مجلس عاید خزانه مملکت میشود ۸۵ ر ۵۰۲۸۲۴ قران (۸۵ ر ۵۰۲۸۲۴ ریال) برای رفع نواقص و تکمیل اثاثیه مطبوعه مجلس

بمصرف خواهد رسید ۴۵ ر ۳۴۷۱۰۵ قران (۴۵ ر ۳۴۷۱۰۵ ریال)

جمع ۸۴۹۹۳۰/۰۳ قران (۳۰ ر ۸۴۹۹۳۰ ریال)

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیستم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی

فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل
		ریال	د	
	ماده اول - قسمت اول			
فقره ۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم با تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۴۳۵۳۷۰۰		
۲	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی	۴۷۵۴۲۷۰۵۵		
۳	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	۵۵۸۴۳۷۶۰		
۴	مصارف ماهانه و سالیانه	۲۰۳۰۲۲۳۵	۵۵۹۰۵۸۷۰۵۰	
	قسمت دوم			
	مصارف فوق العاده اعتباری			۱۷۸۵۶۲۲۵
	قسمت سوم			
فقره ۱	حقوق کارکنان مطبوعه مجلس	۳۴۷۱۹۲۸۰		
۲	مصارف مطبوعه مجلس	۱۱۳۴۶۴۹۰		
۳	اثاثیه مطبوعه مجلس	۱۶۴۶۸۱۵	۴۷۷۱۲۵۸۵	
	جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبوعه			۶۶۴۶۲۷۵۶۰
	ماده دوم - قسمت چهارم			
	عایدات مطبوعه مجلس	۸۱۲۲۳۸۳۵		
	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس	۲۳۷۴۰۵۵		
	عایدات خالص باغ بهارستان	۱۳۹۵۱۴۰	۸۴۹۹۳۰۳۰	

صورت فوق ضمیمه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی

مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی را که از حیث عایدات (باستثنای عوائد نفت جنوب از بابت ۱۹۳۰ میلادی که در ۱۳۱۰ وصول و بحساب فخریه مملکتی منظور میشود) بمبلغ سی و دو میلیون و یکصد و هفتاد و پنج هزار و نهصد و سی و نه تومان و نه قران (۳۲۱۷۵۹۳۹٫۹ تومان) و هشتصد و پنجاه و نه هزار پهلوی (۸۵۹۰۰۰۰ پهلوی) و از حیث مخارج بمبلغ سی و دو میلیون و یکصد و هفتاد و پنج هزار و سیصد و شصت و هفت تومان و هشت قران (۳۲۱۷۵۳۶۷٫۸ تومان) و هشتصد و پنجاه و هشت هزار و ششصد و شصت و سه پهلوی (۸۵۸۶۶۳ پهلوی) بالغ میشود بشرح صورت منضمه تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج مملکتی اعم از حقوق و مصارف را در حدود اعتبارات مصوبه مطابق بودجه های پیشنهادی که تا آخر اسفند ۱۳۰۹ باید بمجلس داده شود باستثنای بودجه ثبت اسناد و املاک که تا آخر خرداد ۱۳۱۰ داده خواهد شد با رعایت قوانین مربوطه با قساطر ماهیانه پردازد تا اینکه بودجه های مذکور تصویب کمیسیون بودجه برسد و پس از آن مصارف مملکتی مطابق تصویبات کمیسیون بودجه بعمل خواهد آمد.

تبصره ۵ - پرداخت مخارج ثابت و غیر ثابت که در متن بودجه مملکتی و جداگانه از اعتبارات وزارتخانه منظور شده است مقید بقید اقساط ماهیانه نمیشود

ولی پرداخت مخارج غیر ثابت که در بودجه های تفصیلی وزارتخانه ها منظور شده است بیش از یکدوازدهم در ماه مجاز نیست مگر بعد از تصویب کمیسیون بودجه. این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هفتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی

ردیف	شرح	عایدات	
		قران	پهلوی
قسمت اول - عایدات			
مالیات مستقیم			
۱	مالیات املاک اربابی و فروش منال خالصجات انتقالی	۵۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۲	مالیات بر عایدات	۱۰۰۰۰۰۰	
۳	حق الثبت اتومبیل و غیره	۶۰۰۰۰۰	
۴	متفرقه مستقیم	۲۵۰۰۰۰	
	جمع	۶۶۲۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
مالیات غیر مستقیم			
۱	ذبایح	۶۰۰۰۰۰۰	
۲	رسومات	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۳	متفرقه غیر مستقیم	۲۵۰۰۰۰۰	
	جمع	۱۶۲۵۰۰۰۰۰	
گمرک			
۱	حقوق گمرکی	۹۸۶۹۷۰۰۰	
۴	عوائد محصولات انحصاری	۳۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
	انحصار تریاک		

ماده	شرح	عایدات		ماده
		قران	پهلوی	
۲	انحصار دخانیات	۳۷۵۰۰۰۰۰		۲
	جمع	۶۷۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۵
	عوائد امتیازات			
۱	حق الامتیاز تلفون	۱۰۰۰۰۰		۱
۲	« « خاک سرخ	۴۰۰۰۰۰		۲
۳	بابت حقوق کمیسر نفت جنوب	۲۰۰۰		۳
۴	حق الامتیاز بانك شاهنشاهی بابت	۱۲۵۰۰۰		۴
۵	حقوق کمیسر بانك شاهنشاهی	۷۵۰۰		۵
	جمع	۶۳۲۵۰۰	۲۰۰۰	۶
	سهام و منافع دولتی			
۱	منافع سهام دولتی از بانك ملی	۴۸۰۰۰۰		۱
۲	« وجوه دولتی در حسابها	۱۰۰۰۰		۲
۳	« مسكوك نيكل	۲۵۰۰۰		۳
	جمع	۵۱۵۰۰۰		۷
	عایدات خالصجات و معادن و غیره			
۱	خالصجات	۱۷۰۰۰۰۰۰		۱

ماده	شرح	عایدات		ماده
		قران	پهلوی	
۲	معادن	۱۶۰۰۰۰۰		۲
۳	جنگلها	۵۰۰۰۰۰		۳
۴	شیلات داخلی	۴۰۰۰۰۰		۴
	جمع	۱۹۵۰۰۰۰۰		۸
	عوائد انتقالی از وجوه مخصوصه			
۱	صدی سه مخارج وصول مالیات راه و عوائد			۱
	انحصار قند و چای	۳۰۰۰۰۰۰		۲
۲	سهم معارف از مالیات راه	۲۶۰۶۶۰۷		۲
۳	سهم صحیه از بابت مالیات راه	۷۲۴۱۳۰		۳
۴	« « از عایدات بندری	۱۵۰۰۰۰۰		۴
۵	پوست بره	۳۰۰۰۰۰۰		۵
	جمع	۶۷۸۰۷۳۷		۹
	مطالبات دولتی			
۱	بدهی کارخانه پارچه بافی اصفهان	۱۱۵۲۸۱۲		۱

شماره	شرح	عایدات	
		قران	پهلوی
۲	بابت بدهی کارخانه نخرسی مرحوم صنیع الدوله	۱۵۰۰۰۰	
۳	بدهی اداره سابق ارزاق	۴۰۰۰۰۰۰	
۴	بدهی مؤسسه رهنی	۷۶۸۵۰	
۵	مطالبات متفرقه دولتی	۳۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۵۵۴۴۶۶۲	
۱۰	اداره مباشرت مجلس شورای ملی		
۱	عوائد مطبعه و باغ بهارستان	۵۰۰۰۰۰	
۱۱	وزارت عدلیه		
۱	عوائد محاکم	۴۰۰۰۰۰۰	
۲	عوائد ثبت اسناد و املاک	۹۰۰۰۰۰۰	
۳	متفرقه	۱۰۰۰	
	جمع	۱۳۰۰۱۰۰۰	
۱۲	وزارت مالیه - گمرک		
۱	عوائد شانس لری	۱۱۸۴۰۰۰	

شماره	شرح	عایدات	
		قران	پهلوی
۲	عوائد مهر و سرب	۶۳۳۰۰۰۰	
۳	انبار داری	۱۱۹۲۰۰۰۰	
۴	متفرقه گمرک	۱۲۹۴۰۰۰۰	
۵	وزارت مالیه	۱۰۰۰	
	جمع	۴۳۰۴۰۰۰	
۱۳	وزارت داخله		
۱	عوائد نظمی	۶۰۰۰۰	
۲	عوائد صحیه	۲۰۰۰۰۰	
۳	عوائد سجل احوال و احصائیه	۱۵۰۰۰	
۴	متفرقه	۱۰۰۰	
	جمع	۲۷۶۰۰۰	
۱۴	وزارت پست و تلگراف		
۱	عوائد پست ارضی	۵۶۰۰۰۰۰	
۲	عوائد پست هوایی	۹۰۰۰۰۰	

ماده	شرح	عایدات	
		قران	پهلوی
۳	عوائد تلگراف و تلگراف بی سیم	۷۰۰۰۰۰۰	
۴	عوائد متفرقه	۵۰۰۰	
	جمع	۱۳۵۰۰۰۰۰	
۱۵	وزارت امور خارجه		
۱	عوائد تذکره و شانسلری	۱۷۵۰۰۰۰	
۲	متفرقه	۵۰۰	
	جمع	۱۷۵۰۰۰۰	
۱۶	وزارت معارف		
۱	عوائد مدارس و غیره	۳۰۰۰۰۰	
۲	متفرقه	۱۰۰۰	
	جمع	۳۰۱۰۰۰	
۱۷	وزارت اقتصاد ملی		
۱	عوائد فروش نمبر	۲۵۰۰۰	
۲	عوائد مؤسسات فلاحتی	۶۰۰۰	

ماده	شرح	مخارج	
		قران	پهلوی
۳	متفرقه	۵۰۰	
	جمع	۳۱۵۰۰	
۱۸	وزارت طرق و شوارع		
	عوائد متفرقه	۵۰۰	
	جمع	۵۰۰	
۱۹	عوائد مترقبه از سایر منابع	۶۴۲۰۰۰۰	۱۵۷۰۰۰
	جمع کل عایدات	۳۲۱۷۵۹۳۹۹	۸۵۹۰۰۰
	قسمت دویم - مخارج		
۱	وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی	۵۱۴۶۶۴۰	
۲	مجلس شورای ملی	۶۶۰۰۰۰۰	
۳	ریاست وزراء	۶۲۲۰۰۰	
۴	وزارت جنگ		
۱	وزارت جنگ و قورخانه و هواپیمائی	۱۳۳۰۰۰۰۰۰	
۲	خرج سفر و حقوق محصلین وزارت جنگ و بحریه		
	و مستخدمین خارجی لشکری و بحریه	۷۹۹۸۰	۷۱۰۰۰

ردیف	شرح	مخارج		ردیف
		قران	پهلوی	
۳	خرید کشتی ها		۳۹۰۰۰۰	
	جمع	۱۳۳۰۷۹۹۸۰	۴۶۱۰۰۰	
۵	وزارت مالیه			
۱	وزارت مالیه بانضمام گمرکات		۳۰۵۷۰۰۰۰	
۲	حقوق مستخدمین خارجی مالیه و گمرکات		۱۹۶۰۰ ۴۵۶۰۰۰	
۳	ساختمان ابنیه گمرک کی و مالیه		۴۰۰۰۰۰	
۴	انحصار تریاک		۳۵۰۰۰۰۰	
۵	انحصار دخانیات		۲۵۰۰۰۰۰	
	جمع	۳۷۴۲۶۰۰۰	۱۹۶۰۰	
۶	وزارت داخله			
۱	وزارت داخله		۵۰۰۰۰۰۰	
۲	تشکیلات نظمیہ مملکتی		۱۹۵۳۰۰۰۰	
۳	تشکیلات امنیه مملکتی		۱۸۰۱۰۰۰۰	
۴	صحیه کل مملکتی		۱۸۰۰ ۶۱۴۲۰۰۰	
۵	احصائیه و سجل احوال		۴۰۶۰۰۰۰	

ردیف	شرح	مخارج		ردیف
		قران	پهلوی	
۶	نظام وظیفه		۳۰۰۰۰۰۰	
۷	ساختمان محابس		۲۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۵۳۲۴۲۰۰۰	۱۸۰۰	
۷	وزارت عدلیه			
۱	وزارت عدلیه و ثبت اسناد و املاک		۱۶۳۲ ۱۵۰۵۲۰۸۰	
۸	وزارت امور خارجه			
۱	وزارت امور خارجه		۹۳۱۲۴ ۲۶۳۰۰۰۰	
۲	کمیسیون سرحدی ترکیه و مخارج غیر مترقبه		۵۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۳۱۳۰۰۰۰۰	۹۳۱۲۴	
۹	وزارت پست و تلگراف			
۱	وزارت پست و تلگراف		۱۸۰۹۶ ۱۷۱۸۰۰۰۰	
۲	ساختمان عمارت پستخانه و گمرک		۱۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۱۸۱۸۰۰۰۰	۱۸۰۹۶	

ردیف	ماده	شرح	مخارج	
			قران	پهلوی
۱۰		وزارت معارف		
۱		وزارت معارف	۱۸۳۴۴۵۰۰	۱۶۹۲۵
۲		مخارج محصلین در اروپا و خرج سرپرستی و مسافرت آنها		۶۶۶۶۶
۳		تربیت اطفال عشایر	۲۵۰۰۰۰	
		جمع	۱۸۵۹۴۵۰۰	۸۳۵۹۱
۱۱		وزارت طرق و شوارع		
		وزارت طرق و شوارع	۸۵۰۰۰۰	
۱۲		وزارت اقتصاد ملی		
۱		وزارت اقتصاد ملی	۱۷۵۷۸۴۰	۴۰۳۶
۲		تأسیسات اقتصادی	۲۱۰۹۰۴۰	۶۹۸۲۶
		جمع	۳۸۶۶۸۸۰	۷۳۸۶۲
۱۳		اعتبارات دولت		
۱		مخارج غیر مترقبه	۱۵۰۰۰۰۰	

ردیف	ماده	شرح	مخارج	
			قران	پهلوی
۲		مخارج سری	۲۰۰۰۰۰	
۳		انعام	۱۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۸۰۰۰۰۰	
۱۴		اعتبارات ثابتة عمومی		
۱		دیون خارجی دولت		۱۰۳۰۵۰
۲		وظایف و شهریه و مستمریات	۵۱۴۵۵۲۰	۹۰۸
۳		حقوق انتظار خدمت مستخدمین دولتی	۲۴۰۰۰۰۰	
۴		منافع صندوق تقاعد کشوری	۴۸۸۹۰۰	
۵		حقوق کمیسر نطف جنوب		۲۰۰۰
۶		حقوق کمیسر بانک شاهنشاهی	۷۵۰۰	
۷		فرع و حق العمل بانکها و مخارج انتقال و جوه دولتی	۱۵۰۰۰۰۰	
۸		هیئت تفتیشیه مملکتی	۵۰۰۰۰۰	
۹		سرمایه بانک ملی از محل سهام دولتی	۴۸۰۰۰۰	
۱۰		سهم شیر و خورشید سرخهای تبریز و مشهد		
		از عایدات ذبایح	۵۱۹۰۴۸	
		جمع	۱۱۰۴۰۹۶۸	۱۰۵۹۵۸

ماده	شرح	مخارج	
		قران	پهلوی
۱۵	اعتبارات غیر ثابتة عمومی		
۱	مخارج عمران لرستان و کردستان و بلوچستان و خوزستان و کوچانیدن و تخت قاپو کردن ایلات	۱۰۰۰۰۰۰	
۲	مخارج مسلخها	۳۹۱۵۳۰	
۳	مخارج دفع ملخ	۱۰۰۰۰۰۰	
۴	مخارج مربوطه به ثبت املاک دولتی	۱۰۰۰۰۰۰	
۵	سرمایه بانک ملی	۵۰۰۰۰۰۰	
۶	سرمایه بانک فلاحتی	۵۰۰۰۰۰۰	
۷	کسر مؤسسه رهنی در موقع انتقال بیابانک ملی	۱۳۱۱۰۰	
۸	دیون داخلی و تعهدات دولت	۵۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۱۳۱۲۲۶۳۰	
	جمع کل مخارج	۳۲۱۷۵۳۶۷۸	۸۵۸۶۶۳
	حاصل		
۱	عایدات - جمع قران	۳۲۱۷۵۹۳۹۹	
	جمع پهلوی (۸۵۹۰۰۰) بقرار هر پهلوی ۶ تومان	۵۱۵۴۰۰۰۰	
	جمع کل عایدات بقران	۳۷۳۲۹۹۳۹۹	

ماده	شرح	مخارج	
		قران	پهلوی
۲	مخارج - جمع قران	۳۲۱۷۵۳۶۷۸	
	جمع پهلوی (۸۵۸۶۶۳) بقرار هر پهلوی شش تومان	۵۱۵۱۹۷۸۰	
	جمع کل مخارج بقران	۳۷۳۲۷۳۴۵۸	
	تفاضل عایدات بر مخارج	۲۵۹۴۱	

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله یکهزار و سیصد و ده مملکتی بوده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده ۱ - اعتبار مصوب مجلس برای هر يك از اقلام مخارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمیتوان از آن استفاده نمود.
 ماده ۲ - کلیه عواید مملکتی باید مستقیماً بخزانة دولتی عاید و مخارج دولتی در حدود اعتبارات مصوبه بموجب حواله وزارت مالیه از خزانه دولتی پرداخته شود. متخلفین از این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای

منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهند بود.

تبصره ۵ - قیمت اشیائی که بین وزارتخانه‌ها خرید و فروش میشود از محل اعتبارات مربوطه خودشان باید بجزانه دولتی عاید شود.

ماده ۳ - وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه به بودجه ۱۳۱۰ قرارداد دریافت سه میلیون تومان وجه متحرك بعنوان مساعدت (موضوع قانون ۳۰ مرداد ۱۳۰۹) را با بانک ملی تجدید و یا قرارداد دیگری از اول سال ۱۳۱۰ منعقد نماید و رد وجوه دریافتی با فرع آن بانک از عواید متعلقه بسال ۱۳۱۰ بعمل خواهد آمد و نیز مجاز است برای تأدیه مخارجی که با اسعار خارجی تعهد شده و می‌شود معادل یکصد و پنجاه هزار لیره بطور مساعدت بحساب جاری از بانکها دریافت دارد ولی یکصد و پنجاه هزار لیره مزبور اصلاً و فرعاً باید از طرف وزارت مالیه تا آخر ۱۳۱۰ از عواید همان سال به بانک رد شود.

ماده ۴ - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغی که برای بعضی از وزارتخانه‌ها و دوایر تابعه آنها در بودجه مملکتی به پهلوی منظور شده از عایداتی که با اسعار خارجی دریافت میشود اسعار خارجی بپردازد ولی وزارتخانه‌ها و دوایر مزبوره حق ندارند علاوه بر میزان اعتباریکه به پهلوی برای آنها منظور شده است از کل بودجه خودشان در سال ۱۳۱۰ تعهدی با اسعار خارجی بنمایند مگر بموجب تصویبنامه هیئت وزراء.

ماده ۵ - وزارتخانه‌ها مجاز نیستند بر عده مراتب منظوره در بودجه خود بیفزایند مگر بموجب مقررات نظامنامه که در حدود قوانین موضوعه از طرف دولت تصویب میشود ولی افزایش عده مراتب کوچکتر بوسیله حذف رتبه بزرگتر مجاز است.

ماده ۶ - هیچ وجهی از خزانه دولتی نباید پرداخته شود مگر اینکه در مقابل آن برای دولت خدمتی انجام یا مالی خریداری و یا اجاره شده باشد. اعتبارات مخارجی که در بودجه مملکتی یا بودجه‌های جزء وزارتخانه‌ها عنواناً برای مخارج معین دیگری تصویب شده اند از این قید مستثنی هستند.

ماده ۷ - برای تجدید نظر در تشکیلات فعلی مالیه وزیر مالیه در ظرف ۱۳۱۰ مجاز است که از مازاد اعتبارات مصوبه در بودجه کلیه ادارات و دوائر و مؤسسات تابعه وزارت مالیه که بمصارف مصوبه نرسیده باشد استفاده نماید.

ماده ۸ - وزارتخانه‌ها مجاز نیستند قبل از انقضای کنترات مستخدمین کنترات آنها را فسخ و بمبلغ بیشتری برای نوع کارهای پیش بینی شده در کنترات تجدید نمایند.

تبصره ۵ - سال معارفی برای عقد کنتراتها از ۱۵ شهریور هر سال خواهد بود و وزارت معارف مجاز است در صورت احتیاج بانتقال معلمین از مناطق معتدله بمناطق حاره در حدود اعتبارات خود اضافه منظور دارد.

ماده ۹ - چنانچه محقق شود مأمورینی که متصدی پرداخت مخارج ملزومات و مطبوعات و اثاثیه و سایر مصارف اداری هستند اشیائی را از حیث مقدار عمداً بیش از اقتضاء و ضرورت خریداری نموده و یا از حیث قیمت صرفه دولت را رعایت نکرده اند در حکم محتسین اموال دولتی بوده و بر طبق قوانین جزای عمال دولت تعقیب خواهند شد. وزارت مالیه مأمور تحقیق قضیه واحاله بمقامات قضائی است.

ماده ۱۰ - وزارتخانه‌ها مجازند در موقع لزوم باموافقت وزارت مالیه اثاثیه و وسایط نقلیه و ماشین آلات خود را بکمک اعتبارات مربوطه خود تبدیل به احسن نمایند. موقع لزوم را باید مأمورین مربوطه باتوجه بمدلول ماده (فوق) تصدیق نمایند.

ماده ۱۱ - حق التدریس مستخدمین ادارات که در غیر ساعات اداری در مدارس

عالیه تدریس مینمایند نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید و هیچ وزارت خانه نمیتواند اجازه غیبت مستخدم را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید.

ماده ۱۲ - در معاملات جزئی دولتی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را بر ضرر دولت تمام مینماید عمل مناقصه و مزایده با اشخاص طرف معامله حضوراً و بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضانداشته باشد باید مأمورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که بموجب آن اثبات شود فروش بمبلغ بیشتر و خرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است. حدود مبلغ معاملات جزئی و خیلی جزئی را هیئت وزراء معین خواهند نمود.

ماده ۱۳ - حد اقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲ تومان و حد اقل رتبه قضائی پنجاه تومان میباشد.

ماده ۱۴ - وزارتخانهها مکلفند نسبت بکلیه لوایح مالی قبلاً موافقت وزارت مالیه را جلب نمایند.

ماده ۱۵ - در صورتیکه خدمات متفرقه بیکی از منتظرین خدمت رجوع شود و حقی که برای آن خدمات دریافت میدارد بعلاوه حقوق انتظار خدمت بیشتر از آخرین حقوقی که در موقع خدمت دریافت میداشته باشد حقوق انتظار خدمت باو پرداخته نخواهد شد.

ماده ۱۶ - وزارت مالیه مجاز است کرایه حمل اجناس مالیاتی و خالصجات دولتی را پرداخته و از محل فروش جنس احتساب نماید.

ماده ۱۷ - وزارت مالیه مجاز است وجوهی را که من غیر حق تا آخر ۱۳۰۸

علاوه بر بدهی مدیونین و مؤدیان مالیاتی سهواً دریافت شده است پس از اثبات حق آنها از عایدات مربوطه ۱۳۰۹ تأدیه نماید.

ماده ۱۸ - در صورتیکه عایدات ثبت اسناد و املاک از ماهی شصت و دوهزار و پانصد تومان تجاوز نماید وزارت مالیه مجاز است از مبلغ اضافه وصولیها تا میزان دو بیست هزار تومان بر بودجه ثبت اسناد در سال ۱۳۱۰ بیفزاید در صورتیکه عایدات مزبوره در یکی از ماهها از مبلغ شصت و دو هزار و پانصد تومان کمتر باشد از اضافه وصولیهای ماههای بعد ابتدا این کسر جبران خواهد شد.

ماده ۱۹ - چنانچه یکی از مشاغل کشوری بیکی از صاحبمنصبان لشکری رجوع شود در صورتیکه صاحبمنصب مزبور حقوق رتبه خود را از وزارتخانه متبوعه خود دریافت دارد از حقوق شغل کشوری که باور رجوع شده معادل مبلغی که از وزارتخانه متبوعه خود میگیرد کسر خواهد شد.

ماده ۲۰ - خالصه و مستغلات دولتی و باغ و عمارت و مجاری میاه بهارستان مجلس شورای ملی از پرداخت حق الثبت که بر طبق قانون ثبت اسناد از املاک اربابی باید دریافت شود معاف خواهند بود.

ماده ۲۱ - وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازمه عمل مساعده دادن نقدی و جنسی را بزارعین خالصجات ادامه دهد. این قبیل مساعده هائیکه روی هم رفته بیش از مبلغ و مقادیر ذیل:

نقد ۴۰۰۰۰ تومان - غله ۲۴۰۰۰ خروار - شلتوک ۱۲۰۰ خروار نخواهد بود و در ظرف یکسال باید مستمر و مستهلك شود برای بندر و خرید دواب و آلات زراعتی و توسعه امور آبیاری و فلاحتی و غیره پرداخته خواهد شد.

ماده ۲۲ - فرعی که در ظرف ۱۳۱۰ بمساعده های دریافتی وزارت مالیه از

بانك ملی موضوع قانون ۳۰ مرداد ۱۳۰۹ تعلق خواهد گرفت باید از اعتبار مربوطه ۱۳۰۹ پرداخته شود و در صورت عدم کفایت اعتبار مذکور تفاوت از محل ۲۸۲۷۳۵۶ قران اعتبار مخارج جمع آوری مسكوك معيوب منظوره در بودجه ۱۳۰۹ پرداخته خواهد شد.

ماده ۲۳ - وزارت مالیه مجاز است مخارج مربوطه بکار انداختن معدن شمشك را از محل ۴۲۵۰۰۰ تومانی مخارج راه سازی شمشك موضوع قانون ۱۹ تیر ۱۳۰۹ بوزارت اقتصاد ملی تأدیه نماید.

ماده ۲۴ - وزارت مالیه مجاز است تا میزان ۲۰ هزار تومان از صرفه جوئیهای وزارت امور خارجه برای اضافه مخارج احتمالی بابت اجرت تلگرافات و خرج سفر آن وزارتخانه تأدیه نماید.

ماده ۲۵ - وزارت مالیه مجاز است منتهی تا مبلغ پنجاه هزار تومان حق الزحمه که بعضی از رؤساء محلی در بعضی از نقاط جهت کمک در امر وصول در سال ۱۳۰۹ از محل عواید جاری داده میشد در سال ۱۳۱۰ نیز کماکان تأدیه و جنبه اعتبار آنرا در هر دو سال مزبور از محل صرفه جوئی اعتبارات مخارج مملکتی تأمین نماید.

ماده ۲۶ - وزارت مالیه مجاز است مخارج جمع آوری مسكوك معيوب را از محل عایدات حاصل از تفاوت کسر مسكوك معيوب نسبت بمسكوك سالم بپردازد و در صورت تفاضل عایدات بر مخارج مازاد را بعایدات مملکتی وارد و در صورت نقصان مابه التفاوت را از صرفه جوئی اعتبارات خرج بودجه مملکتی تأدیه نماید.

ماده ۲۷ - وزارت داخله در قسمت مرکزی و حکومت های ایالات و ولایات و تشکیلات نظمی مجاز است در حدود اعتبارات مقرر هر گونه تغییری را که برای اصلاح تشکیلات خود در سال ۱۳۱۰ لازم بداند با تصویب کمیسیون بودجه مجلس

شورای ملی نسبت بتقسیم اعتبار مذکور بدهد.

ماده ۲۸ - وزارت مالیه مجاز است برای پرداخت منظم مخارج طرق با بانك قراردادی جدا گانه برای دریافت تدریجی يك میلیون تومان اعتبار متحرك منعقد نماید که منتهی تا آخر سنه ۱۳۱۰ مبلغ فوق بضمیمه فرع آن از محل عایدات راه بیانك مزبور مسترد گردد.

ماده ۲۹ - پرداخت وجهی از اعتبار دیون داخلی و تعهدات دولت که در بودجه مملکتی منظور گردیده است در هر موردی نسبت بدیون معوقه موکول بتصویب مجلس شورای ملی و نسبت بتعهدات دولت که در بودجه های مربوطه دارای اعتبار مصوب بوده است موقوف بتصویب هیئت وزراء میباشد.

ماده ۳۰ - صرفه جوئی سال ۱۳۰۸ بعایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی منتقل میشود و پنجاه هزار تومان از آن بکسر احتمالی مخارج تشکیلات امنیه در ۱۳۱۰ تخصیص داده خواهد شد.

ماده ۳۱ - وزارت مالیه مجاز است آنچه از مبلغ پنجاه هزار تومان که بموجب قانون ۱۲ بهمن ۱۳۰۹ برای مصارف عمران لرستان تصویب شده باقی مانده باشد در سال ۱۳۱۰ برای همان مصرف مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۳۲ - مجلس شورای ملی بکمیسیون بودجه اختیار میدهد که بودجه های تفصیلی ۱۳۰۹ مؤسسه انحصار تریاک و دخانیات را که بکمیسیون بودجه دوره تقنینیه گذشته داده شده بود و اصلاحاتی را که در بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه مورد احتیاج باشد رسیدگی و تصویب نماید.

این قانون که مشتمل برسی و دو ماه است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نه شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به بودجه سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی و ادارات تجارت

و صناعت و فلاحت

مصوب ۲۱ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بکمسیون بودجه اجازه میدهد که بودجه های تفصیلی سه ماهه اول سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی و ادارات کل تجارت و صناعت و فلاحت را در حدود اعتبارات ذیل که جمعاً معادل مبلغ ۸۲۹۸۶۰۰ قران است و در فصل ۱۲ از قسمت دوم قانون بودجه کل مملکتی در ۱۳۱۰ بتصویب رسیده است رسیدگی و تصویب نماید:

۱	وزارت اقتصاد ملی سابق برای ۳ ماهه اول سال	قران ۲۳۱۳۰۵۰
۲	اداره کل تجارت یکساله	« ۱۱۶۶۶۶۶
۳	اداره کل صناعت نه ماهه	« ۲۷۹۷۹۲۸
۴	اداره کل فلاحت نه ماهه	« ۲۰۲۰۹۵۶

جمع کل قران ۸۲۹۸۶۰۰

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی و یکم مرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت

مصوب ۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نه هزار و بیست و هشت تومان کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت را بشرح ذیل:

کسر اعتبار ماده (۱۱) راجع به سه ماهه اول سال	قران ۳۶۸۵۸/۴۰
» » » (۱۲) » »	» ۱۰۰۰۲/۹۰
» » » (۱۳) » »	» ۷۲۱۸/۴۵
» » » (۲۱) » »	» ۴۴۰/۲۵
» » (۹) برای تمام سال	» ۳۵۷۶۰/-

جمع قران ۹۰۲۸۰/-

از محل صرفه جوئی سایر اعتبارات سه ماهه اول سال بودجه مذکور احتساب نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۰ اداره کل فلاحت

مصوب ۵ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل نوزده هزار تومان جمع اعتبارات

مواد ۳۲ و ۳۳ از فصل سوم فقره ۴ بودجه نه ماهه آخر ۱۳۱۰ اداره کل فلاح اولاً مبلغ شش هزار و دوست تومان (۶۲۰۰) کسر اعتبار مواد بودجه مصوب را بشرح ذیل ترمیم نماید:

فقره	فصل	ماده	شرح	مبلغ
۱	۱	۹	حقوق اعضاء رسمی	۲۵۴ تومان
۱	۲	۱۱	ملزومات	۴۰۰
۱	۲	۱۲	مطبوعات	۲۰۰
۱	۲	۱۲	نشریات - خرید کتب و مجلات	۵۴۶
۱	۲	۱۳	خرید اثاثیه	۲۰۰
۱	۲	۱۴	سوخت	۱۰۰
۱	۲	۱۵	مخابرات تلگرافی و تلفنی	۲۰۰
۱	۲	۲۱	سایر مخارج	۵۵۰
۱	۳	۳۵	مخارج لابراتوار کرج	۵۰۰
۲	۲	۱۷	خرج سفر معاودت کارگران چینی	۱۲۵۰
۲	۳	۳۲	تکمیل مخارج مؤسسات چای	۱۰۰۰
۳	۲	۱۷	مخارج مسافرت	۱۰۰۰
جمع				۶۲۰۰ تومان

ثانیاً مبلغ دوازده هزار و هشتصد تومان بعنوان مخارج غیر ثابت در بودجه اداره کل فلاح تحت چهار ماده بشرح ذیل منظور:

- ۱ - مخارج ساختمان عمارت مؤسسه چای در کجور ۳۸۰۰ تومان
 - ۲ - خرید بذور از خارجه ۲۰۰۰
 - ۳ - مطالبات انجمن فلاحی بین المللی رم بابت ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ ۳۸۰۰
 - ۴ - مطالبات محصلین و هیئت سرپرستی محصلین در خارجه بابت ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ ۳۲۰۰
- جمع ۱۲۸۰۰ تومان

و تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۱ مملکتی را (باستثناء عوائد حق امتیاز نطف جنوب از بابت سال ۱۹۳۱ میلادی که در سال ۱۳۱۱ وصول و پس از وضع ده هزار لیره از آن بقیه بحساب ذخیره مملکتی منظور خواهد شد) مطابق صورت ضمیمه که از حیث عایدات بمبلغ چهار صد و بیست و یک میلیون و چهار صد هزار ریال (۴۲۱۴۰۰۰۰۰ ریال) و هفتصد و هشتاد و هفت هزار لیره (۷۸۷۰۰۰ لیره) و از حیث مخارج به مبلغ چهار صد و بیست و یک میلیون و

سیصد و نود و نه هزار و هشتصد و هفتاد ریال (۴۲۱۳۹۹۸۷۰ ریال) و چهار صد و هفت هزار و یکصد و هفتاد و شش پهلوی (۴۰۷۱۷۶ پهلوی) بالغ میباشد تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج ثابت ماهیانه مملکتی را اعم از حقوق و مصارف از ابتدای سال ۱۳۱۱ در حدود اعتبارات مصوبه در صورت ضمیمه و مطابق بودجه های تفصیلی ۱۳۱۰ تا حدیکه اعتبارات مصوبه در بودجه های مزبور ضمن بودجه های ۱۳۱۱ نیز منظور شده باشد بپردازد. تا وقتی که بودجه های تفصیلی ۱۳۱۱ (که باید تا آخر فروردین ماه سال مزبور بمجلس تقدیم گردد) به کمیسیون بودجه مجلس ارجاع شود و مادامیکه بودجه های تفصیلی از تصویب کمیسیون نگذشته مخارج مزبوره را مطابق بودجه های پیشنهادی و پس از تصویب کمیسیون بر طبق آنچه تصویب شده بپردازد. پرداخت مخارج مزبوره از اول اردیبهشت ۱۳۱۱ موکول بتقدیم بودجه های تفصیلی بمجلس شورای ملی خواهد بود.

پرداخت وجهی بابت اعتبارات مخارج ثابت سالیانه و مخارج غیر ثابته منظوره در بودجه وزارتخانه ها و ادارات (باستثنای مواردی که نظیر موارد مذکوره در قانون مصوبه ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ بوده باشد) مطلقاً موکول بتصویب بودجه ها از طرف کمیسیون بودجه خواهد بود.

تبصره ۵ - از مبلغ اعتباریکه برای سرمایه بانك فلاحتی در صورت ضمیمه منظور شده مبلغ ۱۷۵۰۰۰۰۰ ریال بداره کل صناعت برای خرید سهام کارخانه قند کهریزك که فعلاً متعلق بانك فلاحتی است داده خواهد شد و در صورت فروش سهام مزبور از طرف اداره کل صناعت باید حاصل فروش باز باعتبار منظور برای بانك فلاحتی بر گردد. این قانون که مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه سال ۱۳۱۱ مملکتی
قسمت اول - عایدات

ردیف	شرح	ریال	لیره
مالیات مستقیم			
۱	الف - مالیات املاك مزروعی	۵۰۰۰۰۰۰۰	
	ب - بقایای مالیات فوق	۵۰۰۰۰۰۰	
	ج - باز خرید منال خالصجات انتقالی	۵۰۰۰۰۰۰	
۲	مالیات بر شرکتهای و تجارت و غیره	۱۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
۳	حق الثبت اتومبیل و غیره	۶۰۰۰۰۰۰	
۴	متفرقه مستقیم	۵۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۷۲۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
مالیات غیر مستقیم			
۱	ذبایح	۶۰۰۰۰۰۰	
۲	رسومات	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۳	متفرقه غیر مستقیم	۳۵۰۰۰۰۰	
	جمع	۱۶۳۵۰۰۰۰۰	
	حقوق گمرکی	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	

ماده	شرح	ریال	لیره
۴	عوائد انحصاری		
۱	عوائد تجارتنی قند و شکر	۷۴۷۱۳۵۳۰	
۲	عوائد تجارتنی کبریت	۲۵۴۰۰۰۴۰	
۳	انحصار تریاک	۳۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
۴	انحصار دخانیات	۴۱۴۰۰۰۰۰	
۵	عوائد تنباکوی اصفهان (بابت صادرات)	۶۰۰۰۰	
	جمع	۱۴۸۶۵۳۵۷۰	۵۶۰۰۰۰۰
۵	عوائد امتیازات		
۱	حق الامتیاز تلفون	۱۰۰۰۰۰	
۲	حق الامتیاز خاک سرخ	۴۰۰۰۰۰	
۳	حق الامتیاز و عایدات دولت از کمیانی شیلات	۴۵۰۰۰۰۰	
۴	منافع سهام دولتی از نطف جنوب	۱۵۰۰۰۰	
۵	حقوق کمیسر نطف جنوب	۲۰۰۰	
۶	قسمتی از عوائد حق الامتیاز نطف جنوب که بعایدات عمومی منتقل میشود	۱۰۰۰۰	
	جمع	۵۰۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰

ماده	شرح	ریال	لیره
۶	سهام و منافع دولتی		
۱	منافع سهام دولتی از بانک ملی	۶۰۰۰۰۰	
۲	منافع وجوه دولتی در حسابها	۳۰۰۰۰	
۳	عایدات قند کرج	۴۰۰۰۰۰۰	
	جمع	۴۶۳۰۰۰۰	
۷	خالصجات و معادن و غیره		
۱	خالصجات	۱۹۰۰۰۰۰۰	
۲	معادن	۱۷۰۰۰۰۰	
۳	جنگلها	۶۵۰۰۰۰	
۴	شیلات داخلی	۴۰۰۰۰۰	
۵	عایدات شمشک	۵۰۰۰۰۰	
۶	عایدات تذکره	۱۵۸۵۰۰۰	
	جمع	۲۳۸۳۵۰۰۰	
۸	عوائد انتقالی از وجوه مخصوصه		
۱	صدی سه مخارج وصول مالیات راه و انحصار		

ردیف	شرح	ریال	لیره
	قند و چای	۲۸۰۰۰۰۰	
۲	سهم معارف از مالیات راه	۲۶۰۶۶۰۰	
۳	سهم صحیه " "	۷۲۴۱۳۰	
۴	سهم صحیه از عایدات بندری	۱۵۰۰۰۰	
۵	عایدات پوست بره	۸۰۰۰۰۰	
	جمع	۷۰۸۰۷۳۰	
	مطالبات دولت		۹
۱	کارخانه پارچه بافی اصفهان	۳۵۹۳۰۰	
۲	کارخانه نخریسی مرحوم صنیع الدوله	۳۰۰۰۰	
۳	بدهی ارزاق	۲۵۰۰۰۰۰	
۴	مطالبات متفرقه دولت	۳۰۰۰۰۰	
	جمع	۳۱۸۹۳۰۰	
	مجلس شورای ملی		۱۰
۱	عوائد مطبعه و باغ بهارستان	۵۰۰۰۰۰	
	وزارت عدلیه		۱۱
۱	عوائد محاکم	۴۰۰۰۰۰۰	

ردیف	شرح	ریال	لیره
۲	عوائد مأمورین صلح و نمایندگی پار که ها	۹۰۰۰۰	
۳	عوائد ثبت اسناد و املاک	۱۱۰۰۰۰۰۰	
۴	عوائد متفرقه	۱۰۰۰	
	جمع	۱۵۰۹۱۰۰۰	
	وزارت مالیه		۱۲
۱	عوائد شانسلری کمرک	۱۴۰۰۰۰۰	
۲	عوائد سرب و مهر کمرک	۸۰۰۰۰۰	
۳	عوائد انبارداری کمرک	۳۹۰۰۰۰۰	
۴	عوائد متفرقه کمرک	۲۰۰۰۰۰۰	
۵	عوائد متفرقه وزارت مالیه	۱۰۰۰	
	جمع	۸۱۰۱۰۰۰	
	وزارت داخله		۱۳
۱	عوائد متفرقه نظمی	۳۰۰۰۰	
۲	عایدات تفکره اقامت اتباع خارجه	۱۰۰۰۰۰	
۳	صحیه	۸۰۰۰۰	

ردیف	ماده	شرح	ریال	لیره
۴		سجل احوال	۲۰۰۰۰	
۵		متفرقه وزارت داخله	۵۰۰	
		جمع	۲۳۰۵۰۰	
۱۴		وزارت امور خارجه		
۱		عوائد متفرقه	۵۰۰	
۱۵		وزارت پست و تلگراف		
۱		پست	۶۳۳۰۰۰۰	
۲		تلگراف و تلگراف بی سیم	۸۵۹۰۰۰۰	
۳		متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۱۴۹۲۱۰۰۰	
۱۶		وزارت معارف		
۱		عوائد مدارس	۲۰۰۰۰۰	
۲		عوائد متفرقه	۱۰۰۰	
		جمع	۲۰۱۰۰۰	

ردیف	ماده	شرح	ریال	لیره
۱۷		وزارت طرق		
		عوائد متفرقه	۲۵۰	
۱۸		اداره کل تجارت		
۱		عوائد تمبر	۲۵۰۰	
۲		عوائد حاصل از اجراء قانون اوزان و مقادیر	۱۰۰۰۰۰۰	
۳		عوائد متفرقه	۲۰۰	
۴		اطاق تجارت (صدی يك وغيره)	۱۰۰۰۰۰	
		جمع	۱۱۰۲۷۰۰	
۱۹		اداره کل فلاحه		
		عوائد مؤسسات	۲۳۲۰۰	
۲۰		اداره کل صناعت		
۱		عایدات مدارس صنعتی	۲۵۰۰۰۰	
۲		عایدات تأسیسات صنعتی که از طرف اداره کل	۲۴۰۰۰۰	
		صناعت اداره میشوند	۲۵۰	
۳		عایدات متفرقه	۴۹۰۲۵۰	
		جمع	۴۹۰۲۵۰	
		جمع کل	۴۲۱۴۰۰۰۰	۷۸۷۰۰۰۰

قسمت دوم - مخارج

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۱		وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی	۵۱۴۶۶۴۰	
		مجلس شورای ملی	۶۱۳۰۰۰۰	
		اعتبار انتخابات دوره نهم	۱۳۵۰۰۰۰	
		ریاست وزراء	۶۹۷۰۰۰	۴۱۷
		وزارت جنگ		
۱		وزارت جنگ و خرج سفر و خرج تحصیل محصلین		
		وزارت جنگ و بحریه و حقوق و مخارج مستخدمین		
۲		خارجی لشکری و بحریه	۱۵۳۰۷۹۹۸۰	۷۱۰۰۰
		تشکیلات امنیه مملکتی	۲۱۵۱۰۰۰۰	
۶		وزارت داخله		
		وزارت داخله	۵۳۳۲۷۲۰	
		تشکیلات نظمیه مملکتی	۲۱۴۵۰۰۰۰	
۳		اعتبار استرداد قرض نظمیه بابت مخارج محبس		
		راجع بسال ۱۳۱۰	۸۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۷		صحبته کل مملکتی	۶۹۵۴۸۸۰	۲۲۵۲
		احصائیه و سجل احوال مملکتی	۴۵۶۰۰۰۰	
		نظام وظیفه	۳۵۰۰۰۰۰	
		ساختمان محابس	۳۰۰۰۰۰۰	
		بنای عمارت نظمیه مرکزی	۱۰۰۰۰۰۰	
		وزارت عدلیه		
		وزارت عدلیه		
		وزارت عدلیه		
۱		وزارت عدلیه	۱۱۱۹۵۵۰۰	۱۶۳۲
		ثبت اسناد و املاک	۶۴۵۵۰۰۰	
		اعتبار تکمیل عمارت وزارت عدلیه	۱۵۰۰۰۰۰	
		اعتبار بنای توقیفگاهها در طهران	۲۰۰۰۰۰۰	
		حق مأمورین صلح و نمایندگی پارکها (در حدود عایدات)	۹۰۰۰۰	
۸		وزارت امور خارجه		
		وزارت امور خارجه	۲۹۷۰۶۸۰	۹۸۸۸۲
		کمیسیون سرحدی	۵۰۰۰۰۰۰	

ردیف	شرح	ریال	پهلوی
۹	وزارت پست و تلگراف		
۱	وزارت پست و تلگراف	۲۰۱۶۰۶۱۰	۱۷۱۲۱
۲	ساختمان عمارت پست و گمرک	۹۰۰۰۰۰	
۱۰	وزارت معارف		
۱	وزارت معارف	۲۰۸۵۶۴۳۰	۱۴۶۲۱
۲	اعزام محصلین بخارجه	۵۰۰۰۰۰	۸۲۷۷۸
۱۱	وزارت طرق و شوارع	۸۵۰۰۰۰۰	
۱۲	اداره کل تجارت		
۱	اداره کل تجارت	۱۵۰۲۰۴۰	
۲	اطاقهای تجارت (در حدود عایدات)	۱۰۰۰۰۰۰	
۳	اعتبار اجرای قانون اوزان و مقادیر	۱۰۰۰۰۰۰۰	
۱۳	اداره کل فلاحت	۳۲۳۳۶۳۰	۷۷۸۰
۱۴	اداره کل صناعت		
۱	اداره کل صناعت	۲۱۶۴۴۳۰	۳۷۸۵

ردیف	شرح	ریال	پهلوی
۲	مخارج انتفاعی عمل معدن شمشک	۵۰۰۰۰۰۰	
۳	خرید ماشین آلات برای معدن شمشک	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۴	حمل معادن قراجه داغ	۵۰۰۰۰۰۰	
۵	مخارج انتفاعی کارخانه قندکرج	۵۰۰۰۰۰۰۰	
۱۵	وزارت مالیه		
۱	وزارت مالیه بانضمام گمرکات و بحریه و مخارج مربوطه با اجرای قانون انحصار تجارت	۳۴۷۵۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰
۲	حقوق و مخارج مستخدمین خارجی مالیه و گمرکات و سایر مؤسسات مالیه	۵۰۶۳۸۰	۱۶۰۰۰
۳	ساختمان ابنیه مالیه و گمرکی و تجهیز ابنیه مذکوره	۱۲۶۰۰۰۰۰	
۴	انحصار دولتی تریاک	۴۰۰۰۰۰۰۰	
۵	انحصار دولتی دخانیات	۳۰۰۰۰۰۰۰	
۶	اعتبار مخارج تحصیل عوائد تجارت قند و کبریت	۱۵۰۰۰۰۰۰	
۷	اعتبار اداری ضرابخانه	۳۰۰۰۰۰۰	
۸	مخارج انتفاعی مملکتی	۴۴۵۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۱۶		اعتبار دولت		
		الف - مخارج مترقبه و غیر مترقبه	۱۵۰۰۰۰۰	
		ب - مخارج سری	۲۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰
		ج - انعام	۱۰۰۰۰۰	
۱۷		اعتبارات ثابتة عمومی		
۱		دیون خارجی دولت	۸۰۰۰۰۰	
۲		وظایف و شهریه و مستمریات	۵۱۶۷۶۰۰	۹۰۸
۳		حقوق انتظار خدمت مستخدمین دولت	۲۴۰۰۰۰۰	
۴		منافع صندوق تقاعد کشوری	۴۷۲۳۰۰۰	
۵		حقوق کمیسر نطف جنوب	۱۵۰۰۰	
۶		مخارج نگاهداری مسلخها	۵۰۰۰۰۰	
۷		فرع و حق العمل بانکها و مخارج انتقال وجوه دولتی	۱۵۰۰۰۰۰	
۸		هیئت نفتیشیه مملکتی	۳۵۰۰۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
	۹	سرمایه بانک ملی از محل سهام دولتی	۶۰۰۰۰۰۰	
	۱۰	سهم شیر و خورشیدهای سرخ تبریز و مشهد از محل عایدات ذبایح	۵۱۹۰۵۰۰	
	۱۱	مخارج مربوطه بمحاکمه و کلیه اعتراضات ثبتی و مخارج ثبتی و قضائی و حق الحکمیة و سایر مخارج مربوطه باین قبیل امور و محکومیت های ناشیه از اعمال دائر بتصدی دولت	۵۰۰۰۰۰۰	
	۱۲	اعتبار نگاهداری قرق و باغات سلطنتی	۱۲۰۰۰۰۰	
	۱۳	حقوق مفتش بانک ملی و مخارج تفتیش مخارج غیر ثابتة عمومی	۶۰۰۰۰۰	
	۱۸			
	۱	اعتبار عمران و تخت قاپو کردن عشایر	۱۰۰۰۰۰۰۰	
	۲	اعتبار دفع آفات از محصولات زراعتی:		
		الف - دفع ملخ ۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰	
		ب - دفع سن ۵۰۰۰۰۰۰		
	۳	اعتبار تکمیل ممیزی	۷۵۰۰۰۰۰	
	۴	اعتبار ساختمان مسلخ در نقاطیکه مسلخ ندارند	۳۵۰۰۰۰۰	

ردیف	شرح	ریال	پهلوی
۵	دیون داخلی و تعهدات دولت	۶۰۰۰۰۰	
۶	سرمایه بانك ملی	۵۰۰۰۰۰۰	
۷	سرمایه بانك فلاحتی	۵۰۰۰۰۰۰	
۸	مخارج امور مربوطه به کارهای کمپانی نفت جنوب	۷۰۰۰	
۹	تعمیرات ابنیه عمومی دولتی	۳۰۰۰۰۰	
۱۰	مخارج مربوطه به آبهای سرحدی	۶۰۰۰۰	
۱۱	خرید و مخارج نگاهداری جهاز جلوگیری از سید قاجاق	۲۶۰۰۰۰	
۱۲	اعتبار پذیرائی های محتمله واردین خارجی	۱۵۰۰۰۰۰	
۱۳	سرمایه برای معاملات انحصار تجارت قند و کبریت	۳۰۰۰۰۰۰	
۱۴	مخارج پیش بینی نشده مملکتی	۳۵۰۰۰۰۰	
جمع کل مخارج مملکتی		۴۲۱۳۹۹۸۷۰	۴۰۷۱۷۶

خلاصه

جمع عایدات پیش بینی شده مبلغ ۴۲۱۴۰۰۰۰۰ ریال و مبلغ ۷۸۷۰۰۰ لیره
جمع مخارج پیش بینی شده مبلغ ۴۲۱۳۹۹۸۷۰ ریال و مبلغ ۴۰۷۱۷۶ پهلوی

تفاضل عایدات بر ریال ۱۳۰ ریال

این صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی بوده و صحیح است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده ۱ - اعتبارات مصوب بودجه مملکتی برای هر يك از مواد مخارج محدود بهمان خرج بوده و برای خرج دیگری نمیتوان از آن استفاده نمود.

ماده ۲ - کلیه عواید نقدی و جنسی که تحت تصدی ادارات و عمال دولت وصول و یا تحصیل میشود با استثنای آنچه که ادارات مالیه برای بلدییه ها وصول مینمایند باید مستقیماً بخرانه دولت عاید شده و کلیه مخارج مربوطه در حدود قوانین و نظامنامه های قانونی و مقررات راجعه بهر نوع خرجی بموجب حواله وزارت مالیه از خزانه دولت پرداخته شود متخلفین از مقررات این ماده در حدود قوانین موضوعه تعقیب و مشمول مجازاتهای منظوره در قوانین جزای عمال دولتی خواهند بود.
تبصره ۵ - قیمت اشیائی که بین وزارتخانه ها خرید و فروش میشود از محل اعتبارات مربوطه خودشان باید بخرانه دولتی عاید شود.

ماده ۳ - وزارت مالیه مجاز است مازاد عایدات ۱۳۰۹ را (موضوع قانون هفدهم مرداد هزار و سیصد و ده) که تا آخر سنه ۱۳۱۰ وصول شده و یا تا اول مهر ماه هزار و سیصد و یازده وصول شود بعلاوه مازاد عایدات ۱۳۱۰ پس از وضع آنچه برای تعهدات دولت در دوره عمل ۱۳۱۰ یا برای اجرای ماده ۵ این قانون قابل تأدیبه است برای پرداخت منظم مخارج متعلقه ببودجه ۱۳۱۱ بعنوان مساعده جهت وجه متحرك مخارج سالیانه اخذ نموده و در آخر سنه مزبور به قسمت مربوطه بسنه ۱۳۰۹ را

بخزانه بحساب ذخیره مملکتی رد نماید مگر آنکه تکلیف آن برطبق قانون مخصوص دیگری تعیین شود.

ماده ۴ - وزارت مالیه مجاز است پرداخت مخارج راجعه باجرت مزدوران و سوخت و کسر گداز و تهیه مصالح مربوطه بضر و سایر مخارج مربوطه بامر ضرب مسکوک را از محل اعتبار موضوع قانون ۲۷ بهمن ۱۳۰۹ ادامه داده و آنچه از این محل برای این منظور خرج شود از مازاد عایدات بودجه مملکتی بعدها بذخیره مملکتی مسترد نماید.

ماده ۵ - وزارت مالیه مجاز است چنانچه عایدات و وجوهی برخلاف قانون تا آخر ۱۳۰۹ دریافت نموده باشد پس از ثبوت اینکه عایدات و وجوه برخلاف قانون وصول و دریافت شده است از محل مازاد عایدات هزار و سیصد و ده مسترد دارد.

ماده ۶ - وزارت مالیه مجاز است که در مورد برقراری مستمری متوفی درباره ورثه آنها اگر سهم پرداختی هر يك از وراث از پنجاه ریال تجاوز نمیکند و یا اینکه وراث مزبور از مازاد پنجاه ریال صرف نظر میکنند آن سهم را در مقابل مبلغی که پنج برابر سهم پرداختی میباشد از محل اعتبار شهریه و مستمریات خریداری و از دفتر مستمریات حذف نماید و همچنین مستمریات فعلی را که مبلغ پرداختی آن کمتر از ده ریال است از محل اعتبار مذکور بوسیله تأدیه ۵ برابر مبلغ پرداختی خریداری و از دفتر حذف نماید.

تبصره ۵ - مستمریات موروثی که کمتر از ۵ سال بانقضای مدت پرداخت آن باقی مانده خریداری نخواهد شد.

ماده ۷ - وزارت مالیه مجاز است دوپست و نود هزار ریال عایدات خرواری ده ریال جنس ارزاق سابق را بر عایدات مملکتی علاوه نموده و از اضافه عایدات بودجه تا حدود دوپست و سی هزار ریال بمصرف کلیه مخارجی که برای اعمال مربوطه

بنگاهداری و فروش جنس مذکور لازم میآید برساند.

ماده ۸ - ادارات دولتی در خارجه می توانند برای احتیاجات محلی خودشان در صورت لزوم منشیهای موقت و ماشین نویس و مستخدمین جزء از اتباع خارجه استخدام نمایند.

تبصره ۵ - اتباع ایران در خارجه با شرایط متساوی حق تقدم خواهند داشت.

ماده ۹ - کلیه اعتبارات مصوبه برای ساختمانها در بودجه های ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ تا آخر دوره عمل سالهای مذکور قابل تعهد و مصرف میباشد.

ماده ۱۰ - وزارت مالیه مجاز است قیمت وسایل مصارف مربوطه بتدارك آن قسمت از لوازم دفتری وزارت خانه ها و ادارات دولتی را (باستثنای وزارتین دربار پهلوی و جنگ و اداره امنیه) که باید برای اول سال ۱۳۱۲ حاضر باشد از عایدات جاری ۱۳۱۱ پرداخته و پس از تصویب بودجه های ۱۳۱۲ از محل اعتبارات مربوطه بحساب عایدات سال ۱۳۱۱ مسترد دارد و نیز در صورت حصول اطمینان مذکور در قانون ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ مخارجی را که تأخیر تأدیه آنها منجر بضرر و خسارت دولت یا باعث فوت مقصود می شود بطور مساعدت از عایدات ۱۳۱۱ پرداخته و بعد از تصویب بودجه ۱۳۱۲ از اعتبارات مربوطه آن سال استرداد نماید.

ماده ۱۱ - وزارت مالیه مجاز است طلب مسلم و رسیدگی و تصدیق شده اشخاص را از دولت در مقابل بدهی همان اشخاص احتساب و در بودجه عایدات و مخارج ۱۳۱۱ مملکتی جمع و خرج نماید و نیز مجاز است: اولاً دیون قطعی تا آخر ۱۳۰۵ دولت را که در حدود اعتبارات سنوات مربوطه یا علاوه بر آن ایجاد شده است از محل ششصد هزار ریال اعتبار تعهدات و دیون داخلی منظوره در بودجه مملکتی بارعایت حق تقدم ایجاد دیون بتصویب هیئت وزراء بپردازد ثانیاً صدی بیست از اصل طلب اشخاصی که در سنه ۱۳۱۰ صدی بیست طلب آنها بموجب قانون ۲۸ آذر ۱۳۱۰

اجازه پرداخت داده شده و صدی سی از اصل طلب اشخاصی که بموجب قانون مذکور در سال ماضی صدی سی از مطالبات آنها اجازه پرداخت داده شده از اعتبار مذکور در فوق تأدیه نماید.

ماده ۱۲ - وزارت مالیه مجاز است مخارج معوقه ذیل را از محل اعتبارات معینه در ذیل احتساب یا بپردازد:

الف - احتساب قیمت غله که در ۱۳۰۹ بعشایر خوزستان داده شده است از محل اعتبار عمران ۱۵۲۶۷/۵ ریال.

ب = احتساب بقیه کسر عمل مؤسسه رهنی از محل اعتبار دولت ۲۰۱۰ ریال.

ج = پرداخت مخارج معوقه ۱۳۰۸ نظام وظیفه از محل اعتبار ۱۳۱۱ نظام وظیفه ۱۶۲۳ ریال.

د - احتساب مخارج ۱۳۰۹ ساختمان محبس نظمیته مشهد از محل اعتبار ۱۳۱۱ ساختمان محبس ۲۳۱۵۹/۳۵ ریال.

ه - بابت فرع وجوه تقاعد تا آخر ۱۳۰۹ از صرفه جوئی اعتبارات ماده ۷ از فصل ۱۷ قسمت مخارج بودجه مملکتی ۱۳۱۱ ۴۵/۴۸۲۳۸ ریال.

ماده ۱۳ - وزارت مالیه مجاز است مازاد اعتبارات ۱۳۱۰ عمران لرستان - کردستان - خوزستان و بلوچستان و کوچائیدن و تخت قاپو کردن طوایف را بر اعتبار عمران مصوب سال ۱۳۱۱ علاوه نماید.

بودجه جزء اعتبار ۱۳۱۱ عمران و اصلاح بودجه که در ظرف سال ممکن است لازم شود باید بتصویب هیئت وزراء برسد.

ماده ۱۴ - وزارت مالیه مجاز است در مورد خالصجاتی که امانی عمل می شود حق عمال محلی خالصه را بتناسب حقی که در دهات اربابی در همان محل یا محل های

مجاور آن بعمل داده می شود از عین عایدات خالصجات ادا نموده حاصل را پس از وضع حق مذکور بعایدات دولت ببرد و نیز در ترمیم خسارات عمده ناشی از آفات که بر عایای بی بضاعت خالصجات وارد می شود از محل عایدات خالصجات کمک نماید.

تبصره ۵ - کمک بر عایای قریه مرزین خالصه که در ۱۳۱۰ در اثر حریق قریه مزبور دچار خسارت شده اند مشمول ماده فوق خواهد بود.

ماده ۱۵ - وزارت مالیه مجاز است فروش قسمتی از اراضی اداره حمل و نقل واقع در خیابان یوسف آباد را (موضوع قانون ۲۶ مهر ۱۳۰۹) در سال ۱۳۱۱

بحری داشته و قسمتی از قیمت اراضی مذکور را که برای تکمیل ساختمان عمارت پست و تلگراف در رشت ضرور باشد برای آن منظور بپردازد. همچنین قانون مصوب ۴ آبان ۱۳۰۹ راجع بساختن مدرسه متوسطه تبریز را نسبت بوزارت معارف از محل فروش مدرسه شاهپور تبریز در ۱۳۱۱ مجری دارد.

ماده ۱۶ - وزارت مالیه مجاز است عواید معوقه سهم دولت از کمپانی شیلات را در عایدات مملکتی آورده و از آن محل شیل مبارک آباد را بقیمت عادلانه برای دولت خریداری نماید.

ماده ۱۷ - در معاملات جزئی دولتی که محسوس است مخارج نشر اعلان مزایده یا مناقصه موضوع معامله را بر ضرر دولت تمام مینماید عمل مناقصه و مزایده با اشخاص طرف معامله حضوراً و بوسیله تحریر صورت مجلس باید انجام شود و در معاملات خیلی جزئی که دعوت اشخاص طرف معامله اقتضا نداشته باشد باید مأمورین مربوطه برای فروش و خرید سندی تهیه نمایند که بموجب آن اثبات شود فروش بمبلغ بیشتر و خرید بمبلغ کمتر مقدور نبوده است حدود مبلغ معاملات جزئی و خیلی جزئی بر طبق تصویب نامه هیئت وزراء خواهد بود.

وزارت طرق مجاز خواهد بود که نسبت بخرید مصالح راه سازی و راه آهن در مواردی که دور از مراکز عمده معاملات خرید بعمل میآید و یا مناقصه باعث فوت وقت میشود تا میزان پنجهزار ریال بدون مناقصه خرید نماید ولی باید دلایل این کار در ضمن اسناد خرج شرح داده شود همچنین مقاطعه دادن قسمت های راه سازی (طرق و راه آهن) تا پنجهزار ریال بدون مناقصه مجاز خواهد بود.

ماده ۱۸ - وزارت مالیه مجاز است برای تأدیه مخارجی که به پهلوی در بودجه مملکتی منظور شده معادل یکصد و پنجاه هزار پهلوی باسعار خارجی بطور مساعد به حساب جاری از بانک ها دریافت دارد ولی آنچه از مساعد مزبور در ظرف سال استفاده شده باید از طرف خزانه دولتی اصلاً و فرعاً تا آخر دوره عمل سال ۱۳۱۱ رد شود.

ماده ۱۹ - مقررات کفالت و حق الکفاله شامل تمام طبقات مستخدمین از هر نوع که در مقابل انجام خدمت حقی مرتباً دریافت میدارند و شامل هر نوع حقوق (غیر از تقاعد) خواهد بود.

ماده ۴۰ - وزارت مالیه مجاز است (در انتظار تصویب قانونی برای جبران خسارات وارده بر مزدوران) بعمل و مزدورانی که در حین اشتغال بامور ساختمانی دولتی و امور مشابه آن خسارات مالی ناشی از حوادث غیر قابل اجتناب (فرس مازور) و یا صدمات جانی که موجب از کار افتادن موقت یا دائم آنها باشد وارد شده باشد از محل اعتبار مربوط بموضوع اشتغال آنها در وجه مشارالیهم و در صورت فوت در وجه ورثه آنها مبلغی بعنوان خسارت کار سازی دارد. این خسارت بتناسب اهمیت صدمات وارده از مبلغی که معادل اجرت ده روز الی مبلغی که معادل اجرت یکسال آنها است خواهد بود.

ماده ۲۲ - پرداخت از اعتبار خسارات جانی و مالی بودجه وزارت خانه ها و

ادارات مربوطه در حدود اعتبار مزبور در موارد ذیل مجاز است :

الف - مخارج معالجه صدمات جانی که در راه انجام وظیفه بطور ناگهانی بمستخدمین یا کسان آنها وارد شده است.

ب - جبران خسارت مالی مستخدمین که در راه انجام وظیفه بواسطه حوادث غیر قابل اجتناب اموال خود را از دست داده اند.

ج - خسارت مذکور در ماده ۲۰ در صورتیکه محل مذکور در آن ماده کافی نباشد.

ماده ۲۲ - وزارت مالیه در سنه ۱۳۱۱ مجاز است :

اولاً - در مورد مالکینی که نتوانسته اند اظهارنامه عایدات املاک خود را بر طبق ماده ۴ قانون متمم ممیزی تا ۱۲ فروردین ۱۳۱۰ که انقضای مدت قانونی است تهیه و تسلیم نمایند جریمه مقرر در ماده ۵ قانون فوق الذکر و تبصره آنرا از مالکین یا خورده مالکینی که اظهارنامه عایدات املاک خود را تا آخر اردیبهشت ۱۳۱۱ تسلیم نمایند مطالبه نکنند.

ثانیاً - مالیات قسمتی از ایالات را که غالباً در حرکت و در محلی که مالیات میدهند ششماه متوقف نیستند و همچنین مالیات خورده مالکینی که بدهی مالیاتی سالیانه آنها بشصت ریال نمیرسد بدون رعایت قانون متمم ممیزی با قساطر و فواصلی کمتر از شش قسط و ششماه وصول نماید.

ماده ۲۳ - حداقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲۰ ریال و حداقل مقرری رتبه اول قضائی ۵۰۰ ریال میباشد ولی در سال ۱۳۱۱ بحقوق مستخدمین اداری دارای رتبه یک و دو و مستخدمین دون اشل اداری بیست ریال در ماه اضافه میشود این اضافه از محل اعتبار ماده ۱۴ فصل ۱۸ بودجه خرج مملکتی تأدیه خواهد شد.

ماده ۲۴ - مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال از محل ماده ۲ فصل ۸ بودجه مخارج ۱۳۱۱ مملکتی کسر و معادل همان مبلغ برای مخارج غیر مترقبه وزارت امور خارجه بر ماده ۱ فصل مذکور اضافه میشود.

ماده ۲۵ - هر مبلغ از ۲۸۷۲۵۹ ریال اعتبار اضافی شش فقره سیم کشی وزارت پست و تلگراف موضوع قانون ۱۷ مرداد ۱۳۱۰ که در سال مذکور مورد خرج پیدا نکرده باشد در ظرف سال ۱۳۱۱ قابل تعهد و مصرف خواهد بود.

ماده ۲۶ - حق التدریس مستخدمین ادارات و متقاعدین در مدارس عالییه نباید از ساعتی ده تومان تجاوز نماید ولی هیچ وزارتخانه نمیتواند اجازه غیبت مستخدمین شاغل خدمت را در ساعات اداری برای تدریس تجویز و تصویب نماید.

ماده ۲۷ - مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۵ و ۲۶ متمم قانون بودجه سال ۱۳۱۰ در سال ۱۳۱۱ نیز مجری خواهد بود.

اینقانون که مشتمل بر بیست و هفت ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله یکهزار و سیصد و یازده شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۳ فروردین ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال یکهزار و سیصد و یازده مجلس شورای ملی مبلغ پنج میلیون و پانصد و هشتاد هزار و یکصد و چهل ریال موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود.

تبصره ۵ - مباشرت مجلس مجاز است تمام اعتبار مذکور فوق را از وزارت مالیه دریافت نموده بعد از پرداخت حقوق و مصارف مشخصه آنچه اضافه آید معادل مبلغ اضافی را بمصرف خرید و تفاوت مبادله فروش و اثنائیه مجلس برساند.

ماده دوم - برای حقوق و مخارج دوازده ماهه مطبعه مجلس مبلغ پانصد و چهل و نه هزار و هشتصد و شصت ریال موافق فقره (۱) و (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود.

ماده سوم - مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد.

ماده چهارم - کلیه عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس در مدت پنجسال از اول سال ۱۳۱۰ تا سال ۱۳۱۴ پس از وضع مخارج آنها مطابق بودجه های تصویبی که از وزارت مالیه دریافت و مسترد میشود توسط مباشرت مجلس بمصرف تکمیل و رفع نواقص مطبعه مجلس خواهد رسید.

ماده ۴ قانون بودجه سال ۱۳۱۰ مجلس شورای ملی مصوب ۲۱ اسفند ماه ۱۳۰۹ ملغی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و سوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت جزء قانون بودجه سال ۱۳۱۱ شمسی مجلس شورای ملی

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
تفصیل ماده (۱) فقره (۱) مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست مجلس	۱۲۲	۳۰۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	۲۸۱۲۰۰۰	۳۸۱۳۰۰۰	اعتباری که در متن برای مقرری آقایان نمایندگان محترم معین شده است در هر ماه در حدود اعتبار نامه های مصوبه مجلس مقدس اعم از اینکه از ۱۲۲ نفر کمتر یا زیاده تر باشد منظور خواهد شد.
فقره (۲) تقنینیه معاونت						
معاون اداری ریاست	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
منشی اطاق معاونت	۲	بتفاوت	۱۵۲۰	۱۸۲۴۰		
کابینه						
رئیس	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
تند نویسی و صورت مجلس						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
تند نویس اول و مقطع	۴	بتفاوت	۳۳۴۰	۴۰۰۸۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
تند نویس دوم و خلاصه نویس	۴	بتفاوت	۲۵۶۰	۳۰۷۲۰		
تند نویس دوم و پاک نویس	۴	»	۲۵۶۰	۳۰۷۲۰		
تند نویس سوم و عضو تصحیح	۳	»	۱۴۲۰	۱۷۰۴۰		
دارالانشاء						
مدیر	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰		
منشی مینوت نویس	۲	۹۲۰	۱۸۴۰	۲۲۰۸۰		
» پاک نویس	۴	بتفاوت	۳۰۰۰	۳۶۰۰۰		
» اداری کمیسیون						
عرایض و مرخصی	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
قوانین و مطبوعات						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		

شرح	تعداد	از قرار	میزان	میزان	جمع کل	ملاحظات
		نفری در ماه	ماهانه هر طبقه ریال	سالیانه ریال	ریال	
منشی قانون نویس و پاک نویس کنند	۲	بتفاوت	۱۵۸۰	۱۸۹۶۰		
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
سواد نویس و مصحح	۲	۴۲۰	۸۴۰	۱۰۰۸۰		
ماشینست	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ثبت	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ضبط جاری						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ضباط	۲	بتفاوت	۱۱۵۰	۱۳۸۰۰		
پرسنل و تقشیش						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
عضو	۲	بتفاوت	۱۱۰۰	۱۳۲۰۰		
ثبت						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		

شرح	تعداد	از قرار	میزان	میزان	جمع کل	ملاحظات
		نفری در ماه	ماهانه هر طبقه ریال	سالیانه ریال	ریال	
ارسال مراسلات						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
کتاب نویس و کمک						
ارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰	۴۷۰۸۸۰	
فقره (۳)						
قسمت اول						
مباشرت						
معاون اداری	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
محاسبات کل						
رئیس	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
محاسب و منشی	۳	بتفاوت	۱۷۲۰	۲۰۶۴۰		
مدیر پرسنل و ضبط						
محاسبات	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		

شرح	تعداد تقررات	از قرار تقرری در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
صندوق						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
عضو	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ملزومات						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
ناظر	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
توزیع صورت مشروح مذاکرات مجلس						
مسئول (کنتراتی)	۱	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰۰		
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
انشاء						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
متصدی ضبط و ارسال						
مراسلات	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

شرح	تعداد تقررات	از قرار تقرری در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
بلیط و لوايح						
مدیر	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
تفتیش						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون تفتیش	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
عضو	۳	بتفاوت	۸۹۰	۱۰۶۸۰		
ممیزی و توزیع						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ممیز بلیط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
کتابخانه						
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۳	بتفاوت	۱۴۳۰	۱۷۱۶۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
ضبط را کد						
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۳۵۰	۳۵۰	۴۲۰۰		
مستخدمین جزء						
سر ایدار باشی	۱	۶۵۰	۶۵۰	۷۸۰۰		
سر ایدار	۱۹	بتفاوت	۴۶۱۰	۵۵۳۲۰		
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		
پیشخدمت	۲۵	بتفاوت	۶۹۹۰	۸۳۸۸۰		
تلفونچی و مکانیک	۲	۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
آبدار باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		
آبدار وسقا	۶	بتفاوت	۱۶۶۰	۱۹۹۲۰		
حاجب	۵	۰	۱۷۰۰	۲۰۴۰۰		
فرش باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		
فرش	۱۲	بتفاوت	۲۷۵۰	۳۳۰۰۰		
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
باغبان و گلکار	۸	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰	۵۷۳۱۲۰	دونفر موزعین صورت مشروح مذاکرات مجلس میباشد.

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
قسمت دوم						
فوق العاده مأمورین کشیک تلگراف و پست و یک نفر فراش پست مجلس	۳	بتفاوت	۴۶۵	۵۵۸۰		
فوق العاده اعاشه و اعتبار جبران کسوف فقرات (۲) و (۳) ماده اول				۱۱۵۶۰۰		
شهر بهورته مرحومان نعمت الله خان پیش خدمت و میرزا عبدالله				۲۵۲۰		
فراش	۲	۰	۲۱۰			
مؤنن فقره (۴) مصارف سوخت چراق برق ساعت و بادزن برقی (روشنائی)	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۴۴۰	۱۲۵۱۴۰	
				۲۰۰۰۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
مصارف آبدارخانه				۳۰۰۰۰		
مصارف نظیف				۱۲۰۰۰		
ملزومات دفتری				۳۲۰۰۰		
مصارف طبع لوایح				۲۰۰۰۰		
مصارف طبع صورت مشروح مذاکرات مجلس				۳۵۰۰۰		
اعتبار کتابخانه برای خرید کتب و جرائد				۴۲۰۰۰		
مخارج ارسال مراسلات و مخایره تلگراف و تلفن فوق العاده مستحفظین مجلس				۱۰۰۰		
ملبوس مستخدمین جزء				۱۸۰۰۰		
سالی دو دست تقرری سوخت زمستانی (زغال سنک و چوب سفید) مخارج جشن ها	۹۰			۲۷۰۰۰		
				۱۵۰۰۰		
				۱۷۰۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
اعتبار مخارج یدش بینی نشده				۲۰۰۰۰		
ساختمان و تعمیرات ابنیه				۲۰۵۰۰۰		
حق بیمه				۱۰۰۰۰		
عیدی نوروز کارکنان مجلس				۸۵۰۰۰	۵۹۸۰۰۰	
جمع کل ماده اول بودجه مجلس				—	۵۵۸۰۱۴۰	
تفصیل ماده (۲) فقره (۱) مطبعه مجلس						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
مسئول محاسبات مطبعه	۱	۷۴۰	۷۴۰	۸۸۸۰		
محاسب	۲	بتفاوت	۶۷۰	۸۰۴۰		
مسئول انبار و صندوق نفود	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
مفتش	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
مصصح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
منشی اندیکاتور نویس						
و مسئول ضبط	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
تحصیلدار	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
فراش	۶	بتفاوت	۱۱۴۰	۱۳۶۸۰		
قسمت گراور سازی						
مسئول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
معاون	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
نقاش ورتوشه گر	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
عضو گراور سازی	۶	بتفاوت	۱۳۲۰	۱۵۸۴۰		
قسمت الکترونیک						
مسئول	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۲	بتفاوت	۳۵۰	۴۲۰۰		
قسمت ماشین خانه						
مسئول	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		
معاون	۱	۲۲۰	۲۲۰	۲۶۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار تقرری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
کاغذ بده	۱۲	بتفاوت	۲۰۱۰	۲۴۱۲۰		
کاغذ بگیر و چرخ گردان						
و یادو	۸	۲	۱۱۲۰	۱۳۴۴۰		
قسمت اشترو تیبی						
و گالوانو پلاستیک						
مسئول	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰		
عضو	۴	بتفاوت	۳۳۰	۳۹۶۰		
قسمت حروف چینی						
مسئول	۱	۴۸۰	۴۸۰	۵۷۶۰		
حروف چین	۱۹	بتفاوت	۲۹۵۰	۳۵۴۰۰		
قسمت فرم بندی						
مسئول فارسی و لاتین	۱	۳۴۰	۳۴۰	۴۰۸۰		
معاون	۱	۲۶۰	۲۶۰	۳۱۲۰		
فرم بند	۱۴	بتفاوت	۲۳۲۰	۲۷۸۴۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفی در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
قسمت صحافی						
مسئول صحافی معمولی و اوراق بهادار	۲	بتفاوت	۵۵۰	۶۶۰۰		
صحاف و نمره زن اجرت کارگران کنتراتی برای اوراق بهادار و غیره	۱۷	"	۲۳۹۰	۲۸۶۸۰		
قسمت افست						
مسئول کاغذ بده و کاغذ بگیر و عضو اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتهای فنی مطبعه فوق العاده اعاشه و اعتبار جبران کسر فقره (۱) از ماده ۲	۱		۴۲۰	۵۰۴۰		
	۶	بتفاوت	۷۹۰	۹۴۸۰		
				۳۰۰۰۰		
				۲۷۹۶۰	۴۱۰۸۸۰	

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفی در ماه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	میزان سالیانه ریال	جمع کل ریال	ملاحظات
فقره (۲)						
مرکب و روغن و ژلاتین و نفث و غیره سوخت زمستانی اعتبار فوق العاده عیدی نوروز کارکنان مطبعه				۱۰۰۰۰۰ ۶۰۰۰ ۱۴۰۰۰ ۱۸۹۸۰	۱۳۸۹۸۰	
جمع ماده دوم					۵۴۹۸۶۰	
جمع کل ماده اول و دوم بودجه مجلس					۶۱۳۰۰۰۰	

صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح مواد اول و پنجم فصل هفدهم قانون بودجه ۱۳۱۱ مملکتی

مصوب ۳۱ خردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بجای هشتاد هزار پهلوی موضوع ماده اول فصل هفده بودجه خرج ۱۳۱۱ مملکتی یکصد و سه هزار و پنجاه لیره انگلیسی و بجای یکهزار و پانصد پهلوی موضوع ماده پنجم فصل مذکور دو هزار لیره انگلیسی پرداخته و دو فقره اعتبار فوق را در بودجه مملکتی از همین قرار اصلاح نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل فلاح

مصوب ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و بیست و هشت هزار و چهل ریال از محل بودجه اداره کل فلاح بشرح ذیل:

صرفه جوئی از محل بقیه حقوق رئیس فلاح پس از وضع حق الكفاله

کفیل در مدت هشت ماه و بیست و چهار روز آخر سال قسمت اول از فصل اول فقره اول بودجه ۲۲۰۰۰۰ ریال

صرفه جوئی از محل حقوق مدیر کل در مدت هشت ماه آخر بشرح فوق ۲۱۴۴۰ ریال

صرفه جوئی از محل حقوق رئیس کابینه در مدت یکسال بشرح فوق ۱۹۶۸۰ ریال

صرفه جوئی از محل حقوق رئیس محاسبات در مدت هشت ماه آخر بشرح فوق ۹۹۲۰ ریال

صرفه جوئی از محل اعتبار خرید و حمل بذور از خارجه قسمت اول

از فصل سوم فقره اول ۵۰۰۰۰ ریال

صرفه جوئی از محل اعتبار خرید حیوانات قسمت چهارم از فصل

سوم فقره اول ۴۰۰۰۰ ریال

صرفه جوئی از محل اعتبار ترمیم مواد بشرح فوق ۱۰۰۰۰ ریال

جمع ۱۲۸۰۴۰ ریال

کسر و در عوض بمصرف اقلام مفصله ذیل برسانند:

برای دفع آفات نباتی ۱۰۰۰۰۰ ریال

برای کرایه خانه در هشت ماه آخر سال ۱۶۰۰۰ ریال

برای اضافه پست جنگلبانی ۱۲۰۴۰ ریال

جمع ۱۲۸۰۴۰ ریال

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم تیرماه یکهزار

و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی

مصوب ۱۸ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است قسمت بودجه جنگلبانی را که بمبلغ ۳۰۴۰۶۰ ریال تصویب شده بر طبق صورت ضمیمه برای هشت ماهه آخر سال ۱۳۱۱ بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه هیجدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی

خلاصه بودجه ۱۳۱۱ جنگلبانی

شرح	سالیانه	
	د	ریال
بودجه پرسنلی		۱۶۰۶۱۰
بودجه مخارج		۱۴۳۴۵۰
جمع		۳۰۴۰۶۰
اعتبار موجود:		
اعتبار مصوبه در بودجه		۲۹۲۰۲۰
اعتبار اضافه اخیر		۱۲۰۴۰
جمع		۳۰۴۰۶۰

بودجه پرسنلی جنگلبانی در ۱۳۱۱ با تفکیک چهار ماهه و هشت ماهه

شغل	تعداد	حقوق	چهار ماهه اول سال		هشت ماهه آخر سال		جمع
			د	ریال	د	ریال	
رئیس منطقه	۴	مختلف		۶۷۶۰		۱۷۱۲۰	۲۳۸۸۰
مستحفظ	۵	-		۵۴۷۰		۱۳۶۸۰	۱۹۱۵۰
پاسبان	۴۷	-		۲۳۱۴۰		۷۰۰۸۰	۹۳۲۲۰
باغبان	۴	۲۰۰		۸۰۰		۶۴۰۰	۷۲۰۰
عضو مرکزی	۱	۶۰۰		۲۴۰۰		۴۸۰۰	۷۲۰۰
پرداخت حقوق مأمورینی که از خدمت خارج شده اند				۳۸۵۷۰		۱۱۲۰۸۰	۱۵۰۶۵۰
اعتبار برای اضافه حقوق در هشت ماهه آخر سال				۴۳۴۵		۸۰۰	۴۳۴۵
اعتبار برای ترمیم مواد فوق و استخدام مأمورین جدید و غیره						۸۰۰	۸۰۰
جمع				۴۲۹۱۵		۱۱۲۸۸۰	۱۶۰۶۱۰

بودجه مخارج جنگلبانی در ۱۳۱۱

شرح	سالیانه		ملاحظات
	د	ریال	
مخارج احداث جنگل نمونه در کجور و تمیشان		۴۰۰۰۰	
ساختمان اقامتگاه در کجور و تمیشان		۲۰۰۰۰	
مرمت ساختمانهای موجوده		۶۰۰۰	
مخارج دائر نگاه داشتن باغات جنگلستان در خارخون		۳۰۰۰	
خرید چادر و لوازم آن (در مرکز پرداخته شود)		۵۰۰۰	

شرح	سالیانه		ملاحظات
	د	ریال	
ملزومات دفتر (در مرکز پرداخته شود)	۳۰۰۰		
خرید و تعمیر اثاثیه	۲۰۰۰		
کرایه محل (هشت ماهه و یکساله)	۵۰۰۰		
سوخت و روشنایی	۱۰۰۰		
حمل و نقل وجوه	۲۰۰		
خرج سفر و فوق العاده اعاشه و غیره (در مرکز پرداخته شود)	۲۰۰۰۰		
علیق ۱۲ رأس اسب (هشت ماهه و یکساله)	۱۳۶۰۰		
ملبوس پاسبان و مستحفظ برای ۵۲ نفر	۱۰۴۰۰		
تجهیزات مأمورین و خرید کتب و غیره	۲۰۰۰	از محل یکصد پهلوی	
خرید و تعویض اسب	۴۰۰۰		
مخارج معالجه و دوا	۲۵۰		
مطبوعات	۱۰۰۰		
اعتبار برای جبران کسر مواد فوق	۷۰۰۰		
جمع	۱۴۳۴۵۰		

صورت فوق ضمیمه قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگلبانی بوده و صحیح است: رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل صناعت در قسمت زری بافی

مصوب اول شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی با اداره کل صناعت اجازه میدهد مبلغ ۸۰۵۵۰ ریال اعتباری را که در بودجه مصوب ۱۳۱۱ آن اداره تحت ماده ۳۳ از فصل سوم جهت اجرت کارگران زری بافی بابت بیست دستگاه در نه ماهه آخر سال ۱۳۱۱ منظور شده است جهت اجرت کارگران زری بافی هیجده دستگاه در هشت ماهه آخر سال ۱۳۱۱ بمصرف برساند.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه اول شهریور ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه انتقال قسمتی از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در بودجه ۱۳۱۱

مملکتی بیودجه اداره صناعت

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که بشرح ذیل مبلغ یکصد هزار ریال از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی باعتبار ماده ۴۰ معادن منظوره در فصل سوم از فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت اضافه نماید.

شرح	اعتبار فعلی	کسر میشود	باقی اعتبار
اعتبار عمل معادن قراجه داغ فصل ۱۴ ماده ۴ بودجه ۱۳۱۱ مملکتی پس از یکصد هزار ریال که بموجب قانون پنجم آبان ماه ۱۳۱۱ برای دفع آفات حیوانی تخصیص داده شده	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
شرح	اعتبار فعلی	اضافه میشود	جمع اعتبار مصوب
اعتبار استخراج و اکتشاف معادن ضمن ماده ۴۰ از فصل ۳ فقره اول بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
جمع کل اعتبار سابق بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۲۱۶۴۴۳۰ ریال	
جمع کل اعتبار فعلی بودجه ۱۳۱۱ اداره صناعت		۳۷۸۵ یه لوی	
		۲۲۶۴۴۳۰ ریال	
		۳۷۸۵ یه لوی	

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت

مصوب ۵ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل (۷۰۳/۸۵) فرانك فرانسه طلب سفارت پاریس را که برای پرداخت کرایه حمل و نقل نمونه جات ایران از آنورس بیاریس مصرف نموده از محل اعتبار فصل دو ماده ۲۲ بودجه مصوبه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت خریداری و پرداخت نماید و نیز مبلغ (۳۵۰۰۰۰) ریال بشرح ذیل انتقال دهد:

از ماده ۲۲ از فصل ۲ (۱۰۰۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۳ از فصل ۲ انتقال داده شود ۱۰۰۰۰۰ ریال

از ماده ۲۳ از فصل ۲ (۲۰۰۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۱ از فصل ۲ انتقال داده شود ۲۰۰۰۰۰ ریال

از ماده ۲۳ از فصل ۲ (۵۰۰۰۰) ریال کسر و بماده

۱۲ از فصل ۲ انتقال داده شود ۵۰۰۰۰ ریال

جمع ۳۵۰۰۰۰ ریال

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم آبانماه یکهزار و سیصد

و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اصلاح ماده اول بودجه ۱۳۱۱ وزارت مالیه در قسمت اداره گمرکات

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اعتبارات ماده يك بودجه ۱۳۱۱

وزارت مالیه (قسمت اداره گمرکات) لدی الاقتضاء برای استخدام اعضاء مربوطه بماده ۲ همان بودجه استفاده نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و دوم شهر یورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره احصائیه و سجل احوال

مصوب ۲۶ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ هشتاد هزار ریال از اعتبار ماده ۹ بودجه هذی السنه ۱۳۱۱ احصائیه و سجل احوال بشرح ذیل کسر:

شرح	اصل اعتبار	مبلغی که کسر میشود	باقی اعتبار
ماده ۹ - اعتبار برای استخدام اعضاء جدید و جبران کسر مواد	۱۸۵۰۶۰ ریال	۸۰۰۰۰ ریال	۱۰۵۰۶۰ ریال
و معادل آن بر اعتبار ماده ۳۴ همان بودجه بشرح آتی اضافه نماید:			
شرح	اصل اعتبار	مبلغی که اضافه میشود	جمع
ماده ۳۴ - اعتبار جبران کسر مواد از ۱۱ الی ۳۲	۵۶۸۰۰ ریال	۸۰۰۰۰ ریال	۱۳۶۸۰۰ ریال

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت معارف

مصوب ۱۹ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۴۴۵۲۰ ریال از اعتبار ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول بودجه هزار و سیصد و یازده وزارت معارف را بشرح ذیل باعتبارات بودجه آن وزارتخانه نقل و پرداخت نماید:

- ۱ - باعتبار ماده ۱۳ از فصل دوم قسمت دوم (برای خرید اثاثیه و اشیاء لابراتوار مدارس) ۲۰۰۰۰ ریال
- ۲ - باعتبار ماده ۳۲ از فصل سوم قسمت سوم (برای اعانات مدارس ملی) ۱۵۶۰۰
- ۳ - باعتبار ماده ۳۳ از فصل سوم قسمت سوم (برای تأسیس دارالتربیه بهبهان) ۱۳۲۰۰
- ۴ - باعتبار ماده ۲ از فقره دوم (برای مرمت و ساختمان مدارس دولتی) ۹۵۷۲۰

جمع ۱۴۴۵۲۰ ریال

تبصره ۵ - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۵۵۶۸۰ ریال اعتبار تکمیل مدارس مرکز را بمصرف تکمیل مدارس مرکز و حومه طهران برساند. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه نوزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت داخله

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست و سه هزار و هفتصد و سی ریال از اعتبار منظور در ماده ۹ از قسمت دوم بودجه هذمه السنه وزارت داخله کسر و به اعتبار مواد ذیل اضافه نماید:

۱ - بماده ۱ از قسمت دوم بابت حقوق هفت ماهه یکنفر

مأمور با رتبه ۴ با اضافه نمودن یکنفر بتعداد مراتب ۴ ۵۵۳۰ ریال

۲ - بماده ۱ از قسمت دوم بابت حقوق پنجمماه یکنفر

مأمور با رتبه ۶ با اضافه نمودن یکنفر بتعداد مراتب ۶ ۶۲۰۰

۳ - بماده ۲۳ از قسمت اول بودجه

جمع اضافات ۲۳۷۳۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم آبانماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح فقره دوم از ماده اول بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمی

مصوب ۳ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ده هزار ریال اعتباریکه ضمن فقره دوم ماده ۱ مخارج غیر ثابت بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمی برای مخارج ابتدائی چهار نظمی منظور است برای مخارج ابتدائی ده نظمی بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم آذرماه یکهزار و سیصد و

یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمی

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصد هزار ریال (۳۰۰۰۰۰ ریال)

از اعتبار ماده (۱) و شصت و پنج هزار (۶۵۰۰۰) ریال از ماده ۲ بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمی کسر و باعتبار مواد ذیل اضافه نماید:

بماده ۱۱ برای مخارج ملزومات ۲۰۰۰۰ ریال

بماده ۱۴ برای مخارج تعمیرات ۱۵۰۰۰

بماده ۱۷ برای مخارج مسافرت مأمورین ۲۰۰۰۰

بماده ۲۳ برای مخارج محبوسین ۳۰۰۰۰۰

بماده ۲۵ برای مخارج کشف جنایات ۱۰۰۰۰

جمع ۳۶۵۰۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات

مصوب ۷ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل یکصد هزار ریال (۱۰۰۰۰۰)

از مواد بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات بشرح ذیل:

شرح مواد	اصل اعتبار مواد ریال	مبلغی که کسر میشود ریال	باقی اعتبار ریال
<u>از فصل اول</u>			
ماده (۱) - قسمت اعتبار اضافه حقوق و ترفیعات	۱۰۵۳۸۸۰	۲۵۰۰	۱۰۵۱۳۸۰
« (۲) - قسمت اعتبار اضافه حقوق	۱۱۵۴۲۰۰	۲۵۰۰	۱۱۵۱۷۰۰
« (۳) - حقوق و مخارج مستخدمین خارجی	۵۵۰۰۰	۵۵۰۰۰	-
« (۴) - حق الكفاله و حقوق مرخصی و غیره	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
« (۷) - اعتبار خسارت مالی و جانی مستخدمین	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
« (۹) - اعتبار مساعدت بمستخدمین بی بضاعت	۳۸۸۰	۲۰۰۰	۱۸۸۰
<u>از فصل دوم</u>			
ماده (۱۲) - مطبوعات	۵۲۵۰۰	۲۰۰۰۰	۳۲۵۰۰
« (۲۱) - مخارجی که در سایر مواد منظور نشده	۲۸۲۴۰	۵۰۰۰	۲۳۲۴۰
« (۲۳) - مخارج کشف قاچاق	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰
<u>از فصل سوم</u>			
ماده (۳۲) - حقوق و مخارج مأمورینیکه بمعاً که دعوت میشوند	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰
<u>از فقره دوم - مخارج غیر ثابت</u>			
ماده (۱) - اعتبار دیون معوقه	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰	۹۰۰۰
جمع کسور	۱۰۰۰۰۰		

موضوع نموده و معادل آن بمواد دیگر همین بودجه بشرح ذیل اضافه نمایند:

شرح مواد	اصل اعتبار ریال	مبلغیکه باید اضافه شود ریال	جمع اعتبار ریال
بماده (۱۰) - اعتبار ترمیم مواد از ۱ الی ۹	۴۷۰۰۰	۵۰۰۰۰	۹۷۰۰۰
بماده (۲۴) - اعتبار ترمیم مواد از ۱۱ الی ۲۳	۶۷۳۰۰	۵۰۰۰۰	۱۱۷۳۰۰
جمع اضافه		۱۰۰۰۰۰	

و نیز وزارت مالیه مجاز است مبلغ هشت هزار و یکصد و بیست (۸۱۲۰) ریال حقوق معوقه سال ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ (از تاریخ نوزدهم دیماه ۱۳۰۷ لغایت ۶ فروردین ۱۳۰۸) آقای موسس خان رئیس سابق مؤسسه انحصار دغانیات را از محل فقره دوم مخارج غیر ثابت ماده (۱) اعتبار دیون معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ انحصار دغانیات بپردازد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم دی ماه ۱۳۱۱ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمس

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ششصد و بیست و دو هزار ریال (۶۲۲۰۰۰) و پانصد و پنجاه (۵۵۰) پهلوی از بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف و بودجه کل مملکتی از اعتبارات مشروحه ذیل :

بودجه وزارت پست و تلگراف	شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغیکه کسر میشود	باقی
۱- ماده ۳ از فقره ۲	خرید دستگاه های بی سیم	۸۰۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰	۳۷۰۰۰۰ ریال
۲- ماده ۴ از فقره ۲	سیم کشیهای جدید	۲۳۵۰۰۰۰	۱۸۲۰۰۰۰	۴۱۶۸۰۰۰
۳- ماده ۶ از فقره ۲	مخارج اعزام نماینده بکنفرانس مادرید	۷۵۰ پهلوی	۵۵۰ پهلوی	۲۰۰ پهلوی
۴- ماده ۷ از فقره ۳	خرید اتومبیل	۵۵۰۰۰ ریال	۱۰۰۰۰ ریال	۴۵۰۰۰ ریال
			۶۲۲۰۰۰ ریال	
			۵۵۰ پهلوی	
بودجه کل مملکتی				
ماده ۹ فصل ۹ بودجه مملکتی ۱۳۱۱	۲۰۱۶۰۶۱۰	۱۸۰۰۰۰	۱۹۹۸۰۶۱۰ ریال	
	۱۷۱۲۱ پهلوی		۱۷۱۲۱ پهلوی	

کسر و باعتبار مواد ذیل علاوه نماید :

شرح اعتبار	میزان اعتبار	مبلغیکه علاوه میشود	جمع
۱- ماده ۱۱ از فصل ۲ خرید ملزومات	۲۰۰۰۰۰ ریال	۱۴۵۹۵۷ ریال	۳۴۵۹۵۷ ریال
۲- ماده ۱۲ از فصل ۲ مطبوعات	۸۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۳- ماده ۱۴ از فصل ۲ کرایه تعمیرات و غیره	۶۶۵۰۰۰	۸۶۴۲۰	۷۵۱۴۲۰
۴- ماده ۱۷ از فصل ۲ خرج سفر و علیق اسب	۴۵۰۰۰۰	۸۹۰۲۳	۵۳۹۰۲۳
۵- ماده ۱۸ از فصل ۲ مخارج اتومبیل	۱۹۶۰۰	۱۱۰۰۰	۳۰۶۰۰
۶- ماده ۱۹ از فصل ۲ ملبوس مستخدمین جزء	۶۰۰۰۰	۲۶۰۰	۶۲۶۰۰
۷- ماده ۳۳ از فصل ۳ صرف قوه و تعمیر سیم	۳۹۰۰۰۰	۸۷۰۰۰	۴۷۷۰۰۰
	۲۰۰۰ پهلوی	۵۵۰ پهلوی	۲۵۵۰ پهلوی
	جمع	۴۴۲۰۰۰ ریال	
		۵۵۰ پهلوی	
۸- ماده ۲ از فصل ۹ بودجه مملکتی ساختمان عمارت پست و گمرک	۹۰۰۰۰۰ ریال	۱۸۰۰۰۰ ریال	۱۰۸۰۰۰۰ ریال
	جمع کل	۶۲۲۰۰۰ ریال	
		۵۵۰ پهلوی	

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اصلاح ماده اول بودجه سال ۱۳۱۱ مرکز وزارت عدلیه

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد از اعتبار ماده اول بودجه پرسنلی مرکز وزارت عدلیه مبلغ ۸۴۰۰ ریال بابت حقوق یکنفر کسر و باعتبار ماده دوم - قسمت کنترائی - برای حقوق یکنفر علاوه نماید . اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

ب - اعتبارات

قانون

راجع باعتبارات اضافی سنوات ۱۳۰۵ الی آذر ۱۳۰۹ اداره

راه آهن و کشتیرانی آذربایجان

مصوب ۶ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب میکنند که قانون ۶ اسفند ماه ۱۳۰۶ راجع بعایدات اداره راه آهن و کشتیرانی آذربایجان از اول فروردین ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذاشته شود و وزارت مالیه مجاز است مبلغ دو بیست و ده هزار و دو بیست و شانزده تومان و نه قران و پانصد دینار (۲۱۰۲۱۶۹/۵۰ قران) را که اداره راه آهن و کشتیرانی از ۱۳۰۵ تا آخر آذر ۱۳۰۹ اضافه بر اعتبارات قانونی خود دریافت کرده است از محل مازاد عایدات سنوات مربوطه محسوب و بخرج منظور نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت يك ميليون و پانصد هزار ليره كسر

اعتبار تهیه مهمات قشونی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تا حدود مبلغ يك ميليون و پانصد هزار ليره از محل ذخيره مملكتی علاوه بر شش ميليون تومان مصوب در ذيل بودجه سال ۱۳۰۸ مملكتی برای تکميل تهیه مهمات قشونی بپردازد و نیز تصویب میشود که شش ميليون تومان مزبور معادل يك ميليون و دوست هزار ليره محسوب و باسعار خارجی از محل ذخيره مملكتی اخذ و احتساب شده و مدت اعتبار آن محدود بسال مالی و دوره عمل ۱۳۰۸ نخواهد بود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی برای مخارج عمران لرستان

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای مخارج عمران لرستان پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی تصویب می نماید که از محل ذخیره مملکتی بقران پرداخته شود . این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع بحق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی در سنوات ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود :

اولاً - مبلغ صد و چهل و هفت هزار و سیصد و سی و پنج تومان و هشت قران و یکصد دینار بشرح ذیل :

۱ - مبلغ چهل و هشت هزار و سی و نه تومان و چهار قران مبلغی که بیش از اعتبار ۱۳۰۸ حق العمل داده شده .

۲ - مبلغ هفتاد و دو هزار و نهصد و چهل و نه تومان و سه قران و ششصد دینار مبلغی که بیش از اعتبار ۱۳۰۸ حق المضاربه داده شده .

۳ - مبلغ بیست و شش هزار و سیصد و چهل و هفت تومان و پانصد دینار حق المضاربه را که در سال ۱۳۰۹ بر باقیمانده حساب ۱۳۰۸ خزانه داری کل تعلق گرفته از اعتبارات بودجه ۱۳۰۸ وزارت مالیه احتساب یا پرداخت نماید .

ثانیاً - از محل یکصد و پنجاه هزار و پانصد تومان اعتبار حق العمل بانك ملی مصوب در بودجه ۱۳۰۹ مملکتی کلیه حق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی را در بانكها بپردازد .

ثالثاً - حق العمل و حق المضاربه قسمتی از وجوه دولتی را که مربوط بمؤسسات انحصار تریاک و انحصار دخانیات است از محل اعتبارات بودجه ۱۳۰۹ مؤسسات مزبور تأدیه نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع به مخارج مربوطه به مسکوکات و اسکناس جدید و اعتبارات

مخارج ضروری ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰

مصوب ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مخارج طبع و نشر و حمل و نقل و توزیع اسکناس جدید که بموجب قانون هشتم خرداد ۱۳۰۹ (ک) باید منتشر شود و ضرب و حمل و توزیع انواع پولهای مسکوک جدید مطابق قانون مورخه ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ و یا متممات آن و قیمت مواد اصلی آن پولها و عیار آن و مصارف مربوطه بتکمیل ضرابخانه و بنای عمارت و تعمیرات آن و بودجه ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ و کلیه هر آنچه را باین امور و یا بطور کلی با تبدیل پول مسکوک و کاغذی ارتباط دارد بالتمام از فرع وجوه ذخیره مملکتی در سنه ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ تا مبلغ دو بیست و بیست هزار لیره انگلیسی پرداخته و کلیه عایدات پول مسکوک نقره و مس و نیکل یعنی معادل قیمتی را که در ازاء آن این پولها بمردم داده میشود بحساب وجوه ذخیره اضافه نماید.

و نیز بدولت اجازه داده میشود که آنچه را که بطور ضرورت تا حال برای مصارف مذکوره در فوق از فرع ذخیره مملکتی اخذ شده بحساب خرج قطعی از محل اعتبار مذکور محسوب داشته و آنچه از بودجه جاری مملکتی در هذاه السنه برای این مصارف پرداخته شده از بودجه برگشت نموده و معادل آنرا نیز از محل اعتبار فوق بعایدات هذاه السنه رد نماید.

(*) ممکن است معصود قانون (الغای امتیاز صدور اسکناس بانک شاهنشاهی) مصوب ۶ خردادماه ۱۳۰۹ باشد و الا در تاریخ ۸ خرداد ۱۳۰۹ قانونی از تصویب مجلس شورای ملی نگذشته است

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نود شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

هشتاد هزار لیره اعتبار اضافی برای مصارف مربوطه بطبع

اسکناس و ضرب پول جدید

مصوب ۲۵ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - علاوه بر اعتباری که بموجب قانون ۲۷ بهمن ۱۳۰۹ برای مصارف مربوطه بطبع اسکناس و ضرب پول جدید و غیره تصویب شده مبلغ هشتاد هزار لیره دیگر از فرع ذخیره مملکتی در سال جاری و سالهای بعد برای مخارج مذکوره در قانون مزبور و ماده ۴ از متمم قانون بودجه ۱۳۱۱ و کلیه آنچه با ضرب مسکوک و مصارف و حوائج ضرابخانه (غیر از مخارج پرسنلی و اداری) و یا باطبع و نشر اسکناس مربوط میباشد اعتبار داده میشود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و پنجم مردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تعیین محل و طرز پرداخت قسمتی از مخارج دولت در بهمن

و اسفند ۳۰۹ به اسعار خارجی

مصوب ۶ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است وجوهی را که از بودجه ۱۳۰۹ بابت ماههای

بهمن واسفند باید به اسعار خارجی پرداخته شود از قرار لیره شش تومان از عایداتیکه دولت با اسعار خارجه دریافت میدارد بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ششم اسفندماه يكهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمخارج جمع آوری و تبدیل مسكوك معيوب

مصوب ۲۱ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تا مبلغ سیصد و هشتاد و هفت هزار تومان مصارف جمع آوری و حمل مسكوك معيوب که سابقاً توسط بانك شاهنشاهی بحساب دولت جمع آوری شده و همچنین مخارج ضررات و منافع آن را در گذشته و آینده از محل ذخیره قران مملکتی محسوب و تأدیه نماید و نیز به آن وزارتخانه اجازه داده میشود نسبت به تبدیل آنچه مسكوك معيوب که جزو وجوه مخصوصه خزانه موجود باشد مطابق صرفه دولت اقدام نماید یعنی آنرا تجدید ضرب و ذوب و تبدیل به شمش و یا تبدیل به معادل بهاداری از مسكوك صحیح بی عیب و یا طلا و اسعار خارجی و غیره بنماید.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و یکم اسفندماه يكهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اعتبار حق التدریس معلمین مدرسه دارالمعلمین عالی

و مدرسه طب و دواسازی

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است حق التدریس معلمین ایرانی و اروپائی مدرسه دارالمعلمین عالی و کلاسهای فیزیک و شیمی و تاریخ طبیعی مدرسه طب و دواسازی را از پانزدهم دیماه ۱۳۰۹ تا آخر سال مزبور از قرار ماهی ششصد و چهل تومان مقسماً از محل اعتبار حقوق معلمین اروپائی بتشخیص وزارت معارف بپردازد. اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اسفندماه يكهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت نه هزار و یکصد تومان مخارج ضروری

وزارت پست و تلگراف

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که مبلغ نه هزار و یکصد تومان مخارج ذیل را از محل صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ وزارت پست و تلگراف تأمین و پرداخت نماید:

الف - بابت مواجب و مخارج بیست روزه ادارات سابق تلگرافی دولتی و

کمپانی هندو اروپا انگلیس و اگذاری بدولت علیه بطور علی الحساب ۳۰۰۰۰ تومان

ب - بابت سیم کشی خط کردستان مرپوان ۲۵۰۰۰ تومان

ج - بابت بقیه مخارج بیسیم (خرید نبط بنزین و روغن

و بعضی اشیاء فنی) ۳۶۰۰۰ تومان

جمع ۹۱۰۰۰ تومان

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع باضافه اعتبار معارف فارس و بنادر در ششماه

آخر سال ۱۳۰۹

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ دو هزار و نهصد و چهل تومان اضافه اعتبار معارف بنادر جنوب را در ششماه آخر ۱۳۰۹ از محل چهارده هزار و چهار صد تومان اعتبار تکمیل و تأسیس مدارس فارس و بنادر که برطبق تصویب کمیسیون بودجه دوره هفتم بمعارف آن حوزه تخصیص داده شده است پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت ششصد و شصت تومان جهت کرایه محل

دوائر صحیه و مباشرت اداره نظمیہ

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل مبلغ ششصد و شصت تومان از محل صرفه جوئی بودجه سنه ۱۳۰۹ اداره نظمیہ برای کرایه محل دوائر صحیه و مباشرت آن اداره تخصیص داده پیردازد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمخارج ملبوس و لوازم ضروری توقیفیهای نظمیہ

و مخارج فوق العاده مأمورین اعزامی بقصبه بوکان

مصوب ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل سه هزار و سیصد و پنجاه و هفت تومان و دو قران و هشتصد دینار جهت تهیه ملبوس و رختخواب و سایر لوازم ضروری توقیفی های نظمیہ و همچنین مبلغ یکهزار و پانزده تومان برای مخارج فوق العاده مأمورین اعزامی بقصبه بوکان از هشتم شهریور ماه ۱۳۰۹ تا آخر آن سال از محل اعتبار صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۹ تشکیلات نظمیہ پیردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه برداشت مازاد عایدات ۱۳۰۹ مملکتی برای پرداخت

مخارج ۱۳۱۰ بعنوان مساعدت

مصوب ۱۷ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مازاد عایدات ۱۳۰۹ را (به استثنای آنچه برای بقیه تعهدات سال مزبور لازم شود و همچنین باستثنای اعتباراتی که ضمن قانون ۱۷ مرداد ماه ۱۳۱۰ برای مخارج معینی منظور گردیده است) بطور مساعدت و بدون فرع برای پرداخت مخارج منظور در بودجه ۱۳۱۰ مملکتی بکار برده و بعد از محل عایدات هذه السنه رد نماید تا بموجب جمله اخیر صورت ضمیمه قانون بودجه ۱۳۰۸ مملکتی مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ بحساب وجوه ذخیره مملکتی منتقل شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت مخارج ضروری وزارتخانهها و ادارات دولتی

از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ مملکتی

مصوب ۱۷ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹

اعتباراتی را که برای هر يك از مخارج مفصله در ذیل معین شده مطابق مقررات قانونی بوزارتخانهها و ادارات مربوطه بدهد:

(۱) اعتبار سیم کشی های لازم بشرح ذیل:

بین خوی - سرحد ترکیه - کرمانشاهان - روانسرا - ناصری - فلاحیه - رشت - سفیدرود - آستارا و حسن کیاده - کازرون - پل خسروی - اصفهان - دهکرد
قران ۲۸۷۲۵۹

(۲) اضافه تعهدات و مخارج ضروری دولت در خارجه بشرح ذیل:

الف - کسر مخارج ساختمان عمارت سفارت آنقره - تعمیر عمارت لندن و برلن و بقیه مخارج ساختمان عمارت دفتر سرپرستی محصلین در پاریس و مصارف انحلال شرکت خرید عمارت سفارت پاریس
قران ۵۵۴۲۵۰

ب - تئمه اعتبار خرید اثاثیه جهت سفارت آنقره
قران ۷۰۰۰۰

ج - تعهدات اضافی ۱۳۰۸ نمایندگان دولت در خارجه
قران ۲۱۰۷۲۵

جمع قسمت ۲
قران ۸۳۴۹۷۵

(۳) اعتبار برای کسر مبلغ پنجاه هزار تومان که

بموجب ماده ۳۰ متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ از محل اضافه عایدات سال ۱۳۰۸ برای ترمیم بودجه امنیه اختصاص

داده شده
قران ۳۰۰۰۰۰

(۴) ساختمان عمارت لارستان (سهیمه حکومت)
قران ۲۰۰۰

(۵) مخارج انتفاعی و ساختمانهای لازمه بشرح ذیل:

الف - تهیه ساختمان و تعمیرات ابنیه دفاتر گمرکی
قران ۲۹۰۰۰۰

ب - ساختمان عمارت خزانه داری کل
قران ۳۰۰۰۰۰

- ج - تهیه عمارت برای مالیه های لارستان و سیستان ۴۴۳۰۰ قران
- د - ساختمان عمارت مالیه در شاهپور ۴۵۰۰۰ قران
- ه - مخارج انتفاعی ۱۵۰۰۰۰۰ قران

جمع قسمت ۵ ۲۱۷۹۳۰۰ قران

۶ (حقوق معوقه ۱۳۰۷ اعضاء و اجزاء ثبت اسناد

و بابت کرایه خانه وزارت عدلیه در ۱۳۰۹ ۱۰۰۰۰۰ قران

۷ (مخارج راجع به مسلخ ها بشرح ذیل :

الف - مخارج ساختمان قسمتی از مسلخ ها که

اعتبار سال ۱۳۰۹ مورد خرج پیدا نکرده ۳۶۲۰۲۵ قران

ب - اعتبار ساختمان مسلخ برای نقاطی که بنای

آنها در هذمه السنه منظور است ۳۰۰۰۰۰

ج - اعتبار نگاهداری مسلخ هائی که پرداخت مخارج

آنها مشمول قانون ذبایح نیست ۱۰۰۰۰۰

جمع قسمت ۷ ۷۶۲۰۲۵ قران

۸ (کسر اعتبار کلیه مخارج مربوطه به ثبت اسناد

واملاک دولتی و مخارج اعتراض و محاکمه و حکمیت و غیره ۱۵۰۰۰۰ قران

۹ (اعتبار مخارج تفتیش حفریات و لایات ۳۶۰۰۰

۱۰ (اعتبار برای ساختمان مدرسه عشایر کرمانشاهان ۲۰۰۰۰

جمع کل مخارج ۴۶۷۱۵۵۹ قران

تبصره ۵ - مخارج ساختمانی مفصله در فوق تا اتمام ساختمانهای مزبور و مخارج

انتفاعی در ظرف دوره عمل ۱۳۱۰ قابل تعهد و تأدیه است .

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم مرداد ماه يكهزار و

سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

پنج میلیون و دو بیست و پنجاه هزار تومان اعتبار بابت مخارج تکمیل راه آهن

جنوب و کلیه مصارف مربوطه بر راه آهن شمال در سال ۱۳۱۰

مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است در سال ۱۳۱۰ مبلغ پنج میلیون و دو بیست

و پنجاه هزار تومان بابت مخارج تکمیل راه آهن جنوب و مصارف مربوطه به بندر

شاهپور و مخارج بهره برداری راه آهن شمال و مخارج تکمیل نقشه برداری راه آهن

مزبور از علی آباد بطرف طهران و مخارج کشتی شن کش و مصارف کارخانه سمنت

سازی و ساختمان راه بین دامغان و بندر جز برای تهیه ذغال سنگ راه آهن شمال و

مخارج اداری و حقوق پرسنلی اداره مرکزی راه آهن از عایدات انحصار قند و شکر

و چای بوزارت طرق و شوارع پرداخت نماید .

تعیین میزان قطعی اعتبارات هر يك از اقلام خرج مذکور در فوق بموجب

تصویب هیئت وزراء خواهد بود .

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه يكهزار

و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

سه میلیون و پانصد هزار تومان اعتبار اضافی برای خرید مصالح و مخارج

ساختمان راه آهن در سال ۱۳۱۰

مصوب ۲ آبان ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سه میلیون و پانصد هزار تومان

علاوه بر اعتبار مصوب ۳۱ فروردین ۱۳۱۰ از محل عایدات قند و شکر برای خرید

مصالح و مخارج ساختمان راه آهن در سال ۱۳۱۰ بوزارت طرق پرداخت نماید.

تبصره - وزارت طرق مکلف است ششماه به ششماه صورت کلیه مصارف مربوطه

براه آهن را برای اطلاع نمایندگان بمجلس شورای ملی تقدیم نماید.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوم آبانماه یکهزار و سیصد و ده

شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمخارج تعمیر و کرایه محل محبس ها و توقیفگاهها

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اعتباری که در بودجه سنه ۱۳۱۰

ملکتی برای ساختمان محبس ها منظور شده مخارج تعمیر محبس ها و کرایه محل محبسها

و توقیفگاهها را نیز بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم اردیبهشتماه یکهزار و

سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

چهل هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار برای چهار فقره

احتیاجات اضافی سال ۱۳۱۰ اداره نظمی

مصوب ۲ مرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ چهل هزار و یکصد و بیست تومان

(۴۰۱۲۰۰ قران) اعتبار بشرح ذیل:

اعتبار برای تهیه وسائل اجرای قانون اقامت و عبور اتباع خارجه از حیث

طبع اوراق و دفاتر و قیمت ملزومات و اثاثیه و استخدام چند نفر اجزای دفتری

در نظمیه بعضی نقاط

قران ۱۰۰۰۰۰

اعتبار اضافی برای اغذیه محبوسین

قران ۱۸۰۰۰۰

اعتبار برای تهیه دو دستگاه دلیجان برای محبس مرکزی

قران ۳۱۲۰۰

اعتبار برای استخدام عده مأمورین اضافی اطلاعات

قران ۹۰۰۰۰

جمع ۴۰۱۲۰۰ قران

برای احتیاجات هذه السنه اداره نظمی تصویب مینماید که از محل صرفه جوئی های

ماهانه سنه ۱۳۱۰ اداره نظمی پرداخته شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم مرداد ماه یکهزار و

سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه خریداری کامیون جهت مجلس مرکزی

مصوب ۱۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل سه هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار خرید دودستگاه دلیجان جهت مجلس مرکزی موضوع قانون سوم مرداد ماه ۱۳۱۰ کامیون برای مجلس مذکور خریداری نماید .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اعتبار ساختمان ده مجلس در ولایات و تفاوت قیمت ملبوس اداره

نظمیه در سال ۱۳۱۰

مصوب ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی سی و پنج هزار تومان اضافه اعتبار برای ساختمان ده مجلس در ولایات و هیجده هزار تومان اضافه اعتبار برای تفاوت قیمت ملبوس اداره نظمیه در سال ۱۳۱۰ تصویب مینماید که از محل ذخیره قران مملکتی پرداخت شود .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت مخارج خرید اثاثیه سفارت ایران در رم
و مخارج سفر و توقف مستخدمین فنی کشتیهای ایتالیایی از محل فرع

و جوه موجوده در بانکهای رم

مصوب ۳۰ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است فرع کلیه وجوهی را که در نزد بانکهای رم برای پرداخت اقساط قیمت کشتیها گذاشته شده بود بعایدات سنه ۱۳۱۰ مملکتی برده و از آن محل یک هزار لیره انگلیسی برای مخارجی که جهت خرید اثاثیه سفارت ایران در رم پیش آمده است و دو هزار و یکصد تومان برای مخارج سفر و توقف هفت نفر مستخدمین فنی کشتی های ایتالیایی اعزام شده اند پرداخت یا احتساب نماید .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

یکصد و سی و پنج هزار تومان اعتبار برای مصارف مربوطه به ممیزی

و مخارج راجه بدفع سن

مصوب ۶ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مبلغ یکصد و سی و پنج هزار تومان از محل عایدات ۱۳۱۰

مملکتی (باستثنای حق الامتیاز نطق جنوب) برای مصارف مربوطه بتمیزی و اجرای قانون مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹ راجع بتمتع قانون تمیزی و مصارف راجعه بدفع سن بوزارت مالیه اعتبار فوق العاده داده میشود که در ظرف دوره عمل ۱۳۱۰ مورد استفاده قرار دهد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ششم تیرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

پانزده هزار تومان اعتبار اضافی برای جلوگیری از امراض ساریه

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مبلغ پانزده هزار تومان از مبلغ یکصد هزار تومانی که ضمن بودجه مملکتی هذه السنه ۱۳۱۰ برای دفع ملخ تصویب شده بود برای مصارف مربوطه بجلو گیری از امراض ساریه اختصاص داده میشود.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم مهرماه یکهزار و سیصد

و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

ده هزار تومان اعتبار برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی

مصوب ۷ دی ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ده هزار تومان از یکصد هزار

تومان اعتبار دفع ملخ که در بودجه کل هذه السنه مملکتی منظور است برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی و خرید لوازم و غیره باختیار اداره کل فلاحه بگذارد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم دی ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

پنجهزار تومان اعتبار بابت مطالبات سال ۱۳۰۹

اعضاء هیئت تفتیشیه مملکتی

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از پنجاه هزار

تومان اعتبار مصوب بودجه ۱۳۱۰ برای هیئت تفتیشیه مملکتی مبلغ پنجهزار تومان بابت مطالبه سال ۱۳۰۹ اعضا هیئت مزبور بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم مهرماه یکهزار و سیصد

و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی بابت چند قهره مخارج ضروری از محل اعتبار تأسیسات

اقتصادی منظوره در بودجه ۱۳۱۰

مصوب ۲۵ مهرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود:

اولاً - از محل اعتباریکه در بودجه سال ۱۳۱۰ تأسیسات اقتصادی برای کارخانه قند سازی منظور بوده مبلغ دو بیست و هشتاد و هشت هزار و هشتصد و هشتاد و هشت تومان و دو قران برای مصارف مشروحه ذیل پیردازد:

- (۱) کسر اعتبار عمران لرستان کردستان بلوچستان و خوزستان و کوچانیدن و تخت قاپو کردن ایلات ۹۰۰۰۰ تومان
- (۲) برای مصارف مربوطه با اجرای قانون انحصار تجارت ۴۰۰۰۰
- (۳) اضافه اعتبار انحصار دخانیات ۴۰۰۰۰
- (۴) مدد معاش پایان خدمت چهار نفر از مستخدمین بلژیکی که بیش از ۱۵ سال در خدمت دولت بوده و از خدمت معاف شده اند ۹۴۳۰
- (۵) برای دفع آفات نباتی ۱۵۰۰۰
- (۶) تهیه محل برای تمرکز رسومات طهران با این قید که تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ قابل تعهد و پرداخت میباشد ۳۰۰۰۰
- (۷) اضافه اعتبار مخارج سرری دولتی ۱۵۰۰۰
- (۸) تمهه مصارف تهیه جهاز چلچله گمرک ۶۴۵۸۲
- (۹) برای ساختمان محل کمیساریات نظمیه در علی آباد بارعایت قید مذکور در فقره (۶) ۳۰۰۰
- (۱۰) تفاوت تسعیر برای تأدیه هائی که به پهلوی منظور و بواسطه تنزل بعضی اسعار خارجه کسر پیدا شده ۴۰۰۰۰

جمع ۲۸۸۸۸۸۲ تومان

ثانیاً - علاوه بر دو بیست هزار تومان اعتبار مذکور در ماده (۱۸) متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ مملکتی مبلغ چهل و چهار هزار تومان دیگر از محل اضافه عایدات اداره

ثبت اسناد و املاک بطریقیکه در ماده مذکور فوق معین شده بابت مصارف سال ۱۳۱۰ تکمیل عملیات و تشکیلات اداره ثبت اسناد و املاک و شش هزار تومان برای کسر مخارج وزارت عدلیه از همان محل تأدیه نماید.

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمصارف مربوطه بسال ۱۳۱۰ انبار غله

مصوب ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود عایدات ۱۳۱۰ انبار غله مرکزی را بابت اجناس مؤسسه ارزاق سابق که در حدود هفتاد و پنج هزار تومان پیش بینی شده است جزو عایدات ۱۳۱۰ بودجه مملکتی به خزانه دولت منتقل نموده و معادل مبلغ مذکور بر اعتبارات بودجه همان سال خود افزوده و از آن محل کلیه مصارف مربوطه بآن سال انبار غله را پیردازد.

اینقانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون

اعتبار برای مصارف مربوطه به اصلاحات انبار غله طهران

مصوب ۲۴ خردادماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بقیه مبلغ هفتاد و پنج هزار تومان

اعتبار موضوع قانون ۱۱ آذرماه ۱۳۱۰ را در ظرف ۱۳۱۱ نیز برای مصارف مربوطه با اصلاحات انبارغله طهران مورد تعهد و خرج قرار دهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم خردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بیست و نه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از امراض

ساریه و مخارج اضافی دیگر

مصوب ۲۳ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست و نه هزار تومان برای

مصارف ذیل:

۱) مخارج جلوگیری از امراض ساریه ۲۰۰۰۰ تومان
 ۲) ساختمان عمارت پست و تلگراف در علی آباد
 با این قید که تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ قابل مصرف
 می باشد و خرید تیر تلگراف ۵۰۰۰ تومان

۳) اضافه اعتبار وزارت داخله فقط برای سال ۱۳۱۰ ۴۰۰۰ تومان

جمع ۲۹۰۰۰ تومان

از محل ذخیره قران مملکتی تأدیه نموده و در عایدات بودجه سال ۱۳۱۰ و اعتبار وزارتخانه های مربوطه جمع و خرج نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم آذرماه یکهزار و

سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

سه هزار تومان اعتبار برای تأمین کسر اعتبارات سال ۱۳۱۰ دولت

مصوب ۵ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای تأمین کسر اعتبارات هذه السنه دولت

مبلغ سه هزار تومان اضافه اعتبار تصویب میکند که از صرفه جوئی کدل اعتبارات

۱۳۱۰ مملکتی پرداخته شود.

طرز تقسیم اضافه اعتبار مذکور بین هر يك از اعتبارات سه گانه دولت بتشخیص

هیئت وزراء خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم بهمن ماه یکهزار و

سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع با اعتبار قیمت و مصارف مربوطه بکشتی های ایتالیایی

مصوب ۲۵ مهر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است قیمت کشتی هائی که در ایتالیا سفارش

داده شده و اشیاء و لوازم آنها و همچنین سایر مخارج مربوطه بآن کشتیها را تا ورود

آنها به آبهای ایران و مخارج تأسیس کارخانه های لازمه در بنادر ایران برای تعمیر

و دائر داشتن آنها تا حدود سیصد و نود هزار پهلوی یعنی معادل مبلغی که در بودجه

۱۳۱۰ منظور شده است استثناء از محل وجوه ذخیره مملکتی پرداخته و عوض آن را

از محل پیش بینی شده در بودجه ۱۳۱۰ و در صورت عدم تکافو از اضافه عایدات

سنه ۱۳۱۱ و بعدها بذخیره مملکتی مسترد دارد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و پنجم مهر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اعتبار هفتاد و پنجهزار پهلوی برای تنمه قیمت و مخارج

حمل کشتی های دولتی

مصوب ۲۸ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مبلغ هفتاد و پنجهزار پهلوی علاوه بر سیصد و نود هزار پهلوی موضوع قانون ۲۵ مهر ماه ۱۳۱۰ برای تنمه قیمت و مخارج حمل کشتی های دولتی از محل ذخیره مملکتی بشرح مذکور در آن قانون بوزارت مالیه اعتبار داده می شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

یکصد و سی و پنج هزار پهلوی اعتبار اضافی برای مخارج مربوطه به بحریه

مصوب ۱۲ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - علاوه بر مبلغ چهارصد و شصت و پنجهزار پهلوی که بموجب قانون های ۲۵ مهر و ۲۸ بهمن ۱۳۱۰ تصویب شده مبلغ یکصد و سی و پنجهزار پهلوی دیگر از محل ذخیره مملکتی بوزارت مالیه اعتبار داده میشود که هر دو اعتبار

که جمعاً ششصد هزار پهلوی میشود بمصرف قیمت و مخارج حمل کشتی های ایتیاعی و تجهیزات آنها و سایر مخارج مذکور در قانون ۲۵ مهر ۱۳۱۰ و همچنین خرید قایق و تعمیرات جهازات دولتی و سایر مخارج مربوطه به بحریه برسد.
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

هفتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال اعتبار برای مخارج

مربوطه برای آهن در سال ۱۳۱۱

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است در سال ۱۳۱۱ مبلغ هفتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال برای مخارج تکمیل راه آهن جنوب و مصارف مربوطه به بندر شاهپور و مخارج بهره برداری راه آهن شمال و مخارج ساختمان کلیه قسمت های راه آهن مزبور و مخارج کشتی شن کشی و مصارف کارخانه سمنت سازی و مخارج اداری و حقوق پرسنلی اداره مرکزی راه آهن را از وجوه انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع پرداخت نماید.

تعیین میزان قطعی اعتبارات هر يك از اقلام خرج مذکور در فوق طبق بودجه های مخصوص بموجب تصویب هیئت وزراء خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم اسفند ماه يك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

شش میلیون و ششصد هزار ریال اعتبار بابت خرید لوازم

و مصالح اضافی راه آهن جنوب

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ شش میلیون و ششصد هزار ریال بابت قیمت ۲۱۹۴۰۸ دلاری که بمصرف خرید لوازم و مصالح اضافی راه آهن جنوب رسیده است از محل عایدات انحصار قند و چای بوزارت طرق تأدیه نماید.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

ده میلیون ریال اعتبار اضافی جهت ادامه عملیات ساختمان راه آهن

جنوب و تکمیل قسمتهای موجوده

مصوب ۲۶ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که برای تکمیل خط بین بندر شاهپور و صالح آباد و همچنین ادامه عملیات ساختمان راه آهن در شمال صالح آباد علاوه بر مبلغ بیست و يك میلیون ریالی که از محل هفتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال (۷۲۵۰۰۰۰۰) مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ براه آهن جنوب تخصیص داده شده و شش میلیون و ششصد هزار ریال (۶۶۰۰۰۰۰)

موضوع قانون ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ مبلغ ده میلیون ریال دیگر از محل عواید انحصار قند و شکر بوزارت طرق بپردازد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

نوزده میلیون و یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای عملیات ساختمانی

و مخارج مربوطه براه آهن شمال

مصوب ۱۱ دی ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای ادامه عملیات ساختمانی راه آهن شمال و تعمیر اسکله بندر شاه و تعمیر تراورسهای خط بین بندر شاه و شاهی و خرید ماشین قیراندود کردن تراورسها در سال ۱۳۱۱ مبلغ نوزده میلیون و صد هزار ریال علاوه بر مبلغ هشتاد و نه میلیون و صد هزار ریال اعتباری که بموجب قوانین مصوبه مورخه ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ و مورخه ۲۲ شهریور ۱۳۱۱ و مورخه ۲۶ آبان ۱۳۱۱ اعطاء شده از محل عایدات انحصار قند و شکر بوزارت طرق بپردازد.

تبصره - اعتبارات مصوبه ساختمان راه آهن جنوب و راه آهن شمال شامل پرداخت مخارج تأمینیه راه از حقوق مأمورین تأمین و مخارج مربوطه بآن نیز میباشد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اعتبار اضافی جهت مخارج مربوطه بکارخانه سیمان سازی

مصوب ۵ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ ۵۳۸۶۱۲۰ ریال اضافه بر اعتبار مصوب ۲۸ اسفند ۱۳۱۰ از محل وجوه انحصار قند و شکر در سال جاری ۱۳۱۱ برای ساختمان ابنیه کارخانه سیمان سازی و قیمت اراضی آن و حقوق مهندسین و متخصصین خارجی برای سوار کردن ماشینها و امور ساختمانی کارخانه و خرید یک دستگاه لابراتوار و خرید خط آهن کوچک و غیره و سایر مخارج اداره کارخانه مزبوره بوزارت طرق بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پنجم مهرماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع بمخارج مربوطه براه آهن زاهدان میرجاوه و لوله آب میرجاوه

مصوب ۲۱ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ چهار میلیون ریال از محل عایدات قند و شکر برای خرید لوازم و راه انداختن راه آهن زاهدان میرجاوه تا سرحد و استفاده از لوله آب میرجاوه برای هدیه سنه و پرداخت مبلغ چهل و دو هزار و پانصد ریال از بابت حق الحفاظه سنه ماضیه راه آهن و لوله آب مذکور بوزارت طرق و شوارع کارسازی نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و یکم مهرماه یک هزار و

سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع بمخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی مخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن را از قرار سالیانه حد متوسط نفری دو بیست و ده (۲۱۰) پهلوی طلا تصویب و بوزارت طرق اجازه میدهد معادل این مبلغ وجه آنرا بریال بنرخ روز از محل عایدات انحصار قند و شکر از وزارت مالیه دریافت دارد.

مخارج ایاب و ذهاب و سرپرستی محصلین مزبور از محل اعتبار عایدات انحصار قند و شکر علاوه بر مخارج تحصیل بوزارت طرق تأدیه خواهد شد.

ماده دوم - در صورتیکه مخارج سالیانه هر یک از محصلین مزبور در ماده فوق معلوم شود در نتیجه گرانی معیشت مملکتی که محصل در آنجا تحصیل مینماید تجاوز از مبلغ مقرر در این قانون نماید وزارت طرق مجاز خواهد بود کسر مخارج آن محصل را از صرفه جوئی های مخارج سایر محصلین بپردازد.

تبصره ۵ - ماده واحده قانون سیزدهم خرداد ماه ۱۳۰۹ و تبصره یک از قانون اعزام محصلین راه آهن مصوب بیست و ششم مهرماه ۱۳۰۹ ملغی و این قانون از اول فروردین ۱۳۱۱ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه یازدهم دیماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اعتبار برای خرید قایق خودرو جهت گمرک بندر پهلوی

مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی یکصد هزار ریال اعتبار برای خرید قایق خودرو جهت گمرک بندر پهلوی تصویب مینماید که از صرفه جوئیهای بودجه سنه ۱۳۱۰ اداره گمرک داده شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار برای استخدام نفرات امنیه جهت اجرائیات وزارت مالیه

مصوب ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل صرفه جوئی سنه ۱۳۱۰ بودجه مملکتی تا حدود مبلغ هشتصد هزار ریال (۸۰۰۰۰۰۰ ریال) برای استخدام ششصد نفر (۶۰۰) امنیه اضافه که منحصرأً برای اجرائیات وزارت مالیه و کمک در امر وصول جدیداً استخدام شده یا میشوند از تاریخ استخدام نفرات با اداره کل امنیه مملکتی تأدیه نماید و این عده علاوه بر ۱۱۵۰ نفر امنیه است که از سابق برای اجرائیات وزارت مالیه تخصیص داده شده بوده است.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و هشتم تیرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت کسر اعتبار بودجه سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ پنجاه هزار ریال کسر اعتبار بودجه ششماه اول سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز را از محل صرفه جوئیهای بودجه سنوات ماضیه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مدارس قفقاز تأدیه نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت مخارج مربوطه به سیم کشی از شیراز به تل خسروی

مصوب ۱۲ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تا میزان پنجاه و نه هزار و هشتصد ریال (۵۹۸۰۰۰) اعتبار اختصاصی از قانون ۱۷ مرداد ۱۳۱۰ برای سیم کشی کازرون به تل خسروی را توسط وزارت پست و تلگراف و تلفون بمصرف سیم کشی شیراز به تل خسروی برساند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعطای اعتبار برای تهیه قسمتی از لوازم دفتری و مطبوعات سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزیر مالیه مجاز است برای تهیه قسمتی از لوازم دفتری و

مطبوعات و غیره که باید در اول سال جدید بودجه حاضر باشد و تأخیر تهیه آن بانتظار تصویب بودجه سال آینده موجب اختلال مؤثری در جریان عمومی امور اداری میشود تا حدود دوست هزار تومان از محل عایدات جاری ۱۳۱۰ برای مخارج اداری که اعتبار آن در بودجه های سال ۱۳۱۱ پیش بینی خواهد شد تأدیه نماید و نیز بوزیر مالیه اجازه داده میشود تا حدود مبلغ سیصد هزار تومان برسم علی الحساب از محل مذکور با رعایت شرایط ذیل بپردازد:

اولاً - در صورتیکه عدم اعطاء وجوه علی الحساب موجب خسارت یا مخارج زیادی برای دولت بشود.

ثانیاً - در صورتیکه اطمینان کامل حاصل شود که اعتبارات مربوطه در بودجه سال آینده تصویب خواهد شد. مسلم است که وجوه علی الحساب باید با سرعت و وقت از محل اعتبارات مصوب مربوطه مسترد شود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار جهت دائر داشتن انبار دولتی غله تهران

مصوب ۲۸ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است هر سال از قیمت گندم خالصجات و مالیاتی تهران پانصد هزار ریال بحساب مخصوصی تحت عنوان (اعتبار دائر داشتن انبار دولتی غله تهران) برده و برای مصارف ذیل بترتیب اختصاص بدهد:

(۱) مصارف مربوطه به پاك کردن و انبار کردن و فروختن جنس (باستثنای

حقوق پرسنل و مخارج اداری) و تکمیل ساختمانهای لازم و تجدید و تکمیل ماشین آلات و ادوات مربوطه بانبار غله دولتی طهران.

(۲) تهیه جنس در موارد ضرورت برای ذخیره احتیاطی نان شهر طهران از صرفه جوئی فقره اول.

ماده دوم - صرف وجهی از حساب مذکور برای خرج دیگری غیر از مخارج مذکور در این قانون ممنوع و مورد تعقیب جزائی واقع خواهد بود.

ماده سوم - وزارت مالیه مکلف است تا دو ماه بعد از هر سال محصولی (اول مرداد ماه تا آخر تیرماه سال بعد) حساب عوائد و مخارج انبار را به مجلس شورای ملی ارسال دارد.

ماده چهارم - از تاریخ تصویب این قانون کلیه عواید حاصل از تصدی انبار غله دولتی طهران متعلق بخرانه دولت خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و هشتم تیرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بعوائد اضافی ثبت اسناد در سال ۱۳۱۱

مصوب ۱۱ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه اجازه داده میشود عوائدی را که از محل صدی بیست و پنج (۲۵٪) اضافه مخارج ثبت اسناد که بموجب قانون مصوب اسفند ۱۳۱۰ دریافت میشود استثناء برای یکساله ۱۳۱۱ تصنیف و صدی پنجاه آنرا برای تکمیل و اضافه تشکیلات دوائر قضائی و صدی پنجاه دیگر را برای تکمیل و اضافه تشکیلات

ثبت اسناد تأدیبه و محسوب دارد و بودجه تفصیلی آنرا بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسانده مصوبات کمیسیون مزبور را مجری نمایند.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع باعتبار انعام وزارت امور خارجه

مصوب ۸ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل مبلغ پانزده هزار ریال از محل یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار حوائج پیش بینی نشده بودجه سال جاری وزارت امور خارجه باعتبار انعام وزارتخانه مذکور انتقال و با اختیار وزارت امور خارجه بگذارد که بتصویب هیئت دولت بمصرف برسانند.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار جهة مرمت عمارات و تکمیل اثنائیه سفارت مسکو و قونسولگریهای

خاک شوروی

مصوب ۸ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل

مبلغ پانصد هزار منات از محل اضافه عایدات مناتی دولت برای مصرف مرمت عمارات سفارت کبرای مسکو و تکمیل اثنائیه سفارت کبری و سایر قونسولگریهای خاک شوروی در وجه وزارت امور خارجه کارسازی دارد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل قوای امنیه سرحد سیستان

مصوب ۲۹ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دو بیست هزار ریال (۲۰۰۰۰۰۰) بشرح ذیل جهت تکمیل قوای امنیه در تمام طول سرحد سیستان اضافه بر بودجه سنه ۱۳۱۱ در وجه اداره کل امنیه بپردازد:

۱) از صرفه جوئی اعتباری که اخیراً بموجب قانون

۲۸ تیر ماه ۱۳۱۱ از محل صرفه جوئی های مملکتی برای

تزیید نفقات امنیه جهت کمک بامر وصول مالیات بتصویب

مجلس شورای ملی رسیده ۶۰۰۰۰۰ ریال

۲) از محل ذخیره مملکتی بقران ۱۴۰۰۰۰۰ ریال

جمع ۲۰۰۰۰۰۰ ریال

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و نهم شهریور ماه یکهزار

و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار جهة تهیه جنس برای خوزستان و بنادر جنوب و دادن

قرض جنسی و اصلاحات بلدی در نقاط مزبور

مصوب ۲۹ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است معادل يك ميليون و پانصد هزار ریال (۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال) از ذخیره مملکتی بقران برای کمک در رسانیدن جنس به خوزستان و بنادر جنوب و سایر نقاط کم آنوقه در ولایات جنوبی و فروش در آنجاها تخصیص داده و پس از رفع حاجت معادل همان مبلغ از محل فروش جنس مزبور بذخیره مملکتی مسترد نماید.

ماده دوم - بعلاوه وزارت مالیه مجاز است معادل دو میلیون ریال (۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال) از اعتبار حوائج پیش بینی نشده منظوره در بودجه مملکتی و در صورت عدم کفایت آن از محل صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۱۰ مملکتی برای تهیه جنس و دادن قرض جنسی جهة آنوقه و بذر برای نقاط مذکوره در ماده اول مصرف نماید.

ماده سوم - وزارت مالیه مجاز است آنچه را که در نتیجه تصفیه حسابهای گذشته سنواتی مالیات راه و تفکیک مطالبات و دریافتی های ادارات و مؤسسات مختلفه بر حسب سهم بندی قانونی طلب مؤسسات بلدی بوده باشد برای اصلاحات بلدی در شهرها و قصبات ولایات جنوبی مذکوره در فوق که با موافقت وزارتین مالیه و داخله طرح آن ریخته شود و بانظارت مأمورین مالیه محل بمصرف رسانیده یعنی مبلغ مزبور را پس از وضع قسمتی که برای تهیه مصالح ساختمانی لازم باشد بمصرف اجرت کاربه کسانیکه در نقاط مذکوره دچار عسرت و تنگدستی هستند برساند.

اینقانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و نهم شهر یورماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه معافیت اجناس وارده جهت خوزستان و بنادر جنوب از

پرداخت مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی

مصوب ۵ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود اجناسی را که بموجب قانون مصوب ۲۹ شهریور برای خوزستان و بنادر جنوب از خارجه خریداری و وارد مینماید از پرداخت مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی معاف بدارد.
اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای مخارج عمران و تخت قاپو کردن عشاير

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال برای مخارج عمران و تخت قاپو کردن عشاير علاوه بر اعتباری که در بودجه هذه السنه مملکتی منظور است از محل ذخیره مملکتی بر مال بمصرف برساند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای مخارج بذر جهت الوار لرستان

مصوب ۲۴ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد هزار ریال علاوه بر اعتبار اضافی که بموجب قانون ۱۲ مهر ۱۳۱۱ بتصویب رسیده است برای مخارج بذر جهت الوار لرستان از محل بقیه عایدات سال ۱۳۱۰ مملکتی بمصرف برسانند. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار برای امتداد تونلهای معدن شمشک

مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از محل يك میلیون و پانصد هزار ریال اعتبار خریداری ماشین آلات معدن شمشک که در فصل ۱۴ ماده ۳ بودجه کل مملکتی پیش بینی شده است یکصد و پنجاه هزار ریال برای امتداد دادن تونلهای معدن زغال سنگ شمشک در وجه اداره کل صناعت بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد

ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

راجع بمخارج بیمه و حمل و نصب ماشین آلات معدن شمشک

وساختمان کارخانه

مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل اعتبار يك میلیون و پانصد هزار ریال مذکور در ماده ۳ از فصل (۱۴) بودجه هذه السنه مملکتی که بعنوان خرید ماشین آلات برای معدن شمشک تصویب گردیده مخارج بیمه و حمل و نصب ماشین آلات معدن شمشک وساختمان کارخانه و کلیه مخارج مربوطه بعملیات مزبوره را نیز در وجه اداره کل صناعت وفلاحت کارسازی دارد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت کسر بودجه ۱۳۱۱ مدارس ایران در بین النهرین

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ شصت هزار ریال کسر اعتبار بودجه سال هزار و سیصد و یازده مدارس ایران در بین النهرین را از محل صرفه جوئی های پنجم ماه و نیم اول سال ۱۳۱۱ ماده ۴۹ از فصل سوم قسمت اول (اعتبار تکمیل و تأسیس

مدارس) بودجه هذه السنه وزارت معارف تأدیبه نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه يكهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی جهت مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد هزار ریال (۱۰۰۰۰۰) از اعتبار پانصد هزار ریال منظور در فصل ۱۴ ماده ۲ بودجه مملکتی برای عمل معادن قراجه داغ جهت پرداخت حقوق و مصارف متخصص و مستخدمین و کلیه مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی و مخارج مربوطه بآن تخصیص داده بمصرف برسانند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه يكهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمخارج تعمیرات محبسها و توقیفگاهها

مصوب ۲۶ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تامیزان شصت هزار ریال مخارج تعمیرات زندانها (محبسها) و توقیفگاهها را از سیصد هزار ریال اعتبار ساختمان محبسها و توقیفگاهها که در بودجه سال ۱۳۱۱ منظور است بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه يكهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل ساختمان راه شمشك

مصوب ۱۰ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای تکمیل ساختمان راه شمشك يك میلیون و دویست هزار ریال (۱۲۰۰۰۰۰ ریال) از عایدات انحصار قند و شکر و جای علاوه بر اعتباراتی که بموجب قانون ۲۰ مرداد ماه ۱۳۰۷ و ۱۰ تیر ماه ۱۳۰۹ تصویب شده است بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دهم آذر ماه يكهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت تفاوت قیمت جنس قشون مرکز تارأس خرمن ۱۳۱۲

مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تفاوتی را که در قیمت جنس محتاج الیه قشون مرکز تارأس خرمن سنه ۱۳۱۲ از لحاظ ترقی قیمت جنس حاصل شده و میشود در حدود مبلغ يك میلیون و نهصد و شصت هزار ریال (۱۹۶۰۰۰۰ ریال) از محل ذخیره ریالی مملکت در وجه وزارت جنگ بپردازد و بعدها از صرفه جوئیهای

سال جاری این مبلغ را به ذخیره مملکتی برگرداند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای تکمیل ممیزی

مصوب ۲۴ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰۰۰۰ ریال) بر اعتباری که در بودجه هذه السنه مملکتی برای تکمیل ممیزی منظور شده است بشرح ذیل اضافه نماید و اگر در نتیجه این افزایش در موازنه بودجه کسری حاصل شود کسر مذکور را از صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۱۰ مملکتی تأمین نماید.

اصل اعتباری که در بودجه منظور است

۷۵۰۰۰۰ ریال

مبلغی که اضافه میشود

۱۵۰۰۰۰

جمع ۹۰۰۰۰۰ ریال

مجموع این اعتبار تا آخر دوره عمل سال یکهزار و سیصد و یازده (آخر

اسفند ۱۳۱۲) قابل تعهد و مصرف میباشد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم آذر

ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه و تعهدات سنوات ماضیه از محل

اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰

مصوب ۲۸ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل پنجاه هزار تومانی که در بودجه هذه السنه برای دیون معوقه و تعهدات سنوات ماضیه منظور است مبلغ هفت هزار و هشتصد و هشتاد و هفت تومان و سه قران برای تصفیه کل طلب صد و چهل و شش نفر که مطالبات هر کدام آنها از یکصد تومان تجاوز نمیکند و مبلغ پنجاه هزار و چهار صد و نود و سه تومان برای تأدیه صدی بیست از مطالبات صد و سی نفر که طلب هر کدام آنها از یکصد تومان تجاوز نمیکند و مبلغ یک هزار و نهصد و چهل و پنج تومان و هفت قران برای تأدیه صدی سی از مطالبات ۲۴ نفر که با دولت طرف معامله و طلبکار بوده اند و طلب هر کدام آنها از هزار تومان تجاوز نمیکند مطابق صورتیکه به کمیسیون بودجه تسلیم شده و مبلغ نه هزار و سیصد و نود و سه تومان و دو قران و یکصد و پنجاه دینار برای همه یا قسمتی از مطالبات عده از طلبکاران دولت بموجب صورت ضمیمه پردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هشتم

آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت قسمتی

نمبر ترتیب	اسامی	شرح
۲	آقای مهدیخان دادور (و ثوق السلطنه)	بابت مخارج پذیرائی اعلیحضرت اقدس همایونی در خراسان
۳	« ابوالفتح خان دیبا (حشمت الدوله)	بابت مخارج بنائی اداره حکومتی خراسان
۴	« میرزا عبدالغفارخان جلال (جلال السلطنه)	بابت حقوق و مصارف در سفارت سوئد
۵	« سید محمد علیخان جمال زاده	بابت حقوق معوقه در مأموریت سفارت دولت علیه در برلن
۶	« نایب حسین خان نمره یک	بابت مخارج متجاسرین که مشارالیه عهده دار خرج بوده
۷	ورثه مرحوم سید سراج الدین معلم سابق مدرسه اردبیل	بابت حقوق تعلیم در مدرسه دولتی اردبیل و خرج سفر
۸	آقای حاج میرزا محمود خان علامیر (احتشام السلطنه)	بابت مخارج و مقرری سفارت کبرای اسلامبول
۹	آقای میرزا ابوالحسن خان مستوفی	بابت مخارج و حقوق معوقه در ممیزی قزوین
۱۰	« میرزا احمد خان مشیری	بابت حقوق مرحوم آقا خان در مأموریت ماکو و حقوق معوقه خودش
۱۱	« میرزا غلامحسین خان شریف	بابت حقوق و فوق العاده مأموریت اروپا
۱۲	« غلامرضاخان هدایت (مخبر الدوله)	بابت حقوق ایام تعلیق

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه از محل اعتبار منظور

از دیون معوقه از محل اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰

ملاحظات	مبالغ اصلی طلب		مبالغی که اختصاص داده شده		در چه تاریخ ایجاد شده
	د	ق	د	ق	
	۲۳۰۰	—	۱۱۰۰	—	
	۱۷۹۵	۲ ۶۵	۸۹۵	۲ ۶۵	۱۳۰۵
	۳۳۶۴	۵ —	۸۶۴	۵ —	۱۳۰۴
	۴۰۰۰	—	۱۰۰۰	—	۱۳۰۰
بقیه طلب او بابت صد یک معارفی است که بعد ها تصفیه میشود	۷۳۲	— ۸۰	۷۱۳	— ۸۰	از ۱۲۹۴ الی ۱۳۰۱
	۴۳۱۲	۹ —	۱۰۰۰	—	۱۲۹۹
	۸۰۰	—	۳۰۰	—	۱۳۰۰
	۲۲۰۶۶	۲ ۷۰	۱۵۶۶	۲ —	از ۱۲۹۲ الی ۱۲۹۸
	۸۸۱	۴ —	۴۸۱	۴ —	۱۲۹۹
	۱۷۳۶	۴ —	۵۳۶	۴ —	۱۲۹۸
	۲۲۵۰	—	۵۰۰	—	۱۲۹۹
			۴۳۵	۵ ۷۰	۱۳۰۷
			۹۳۹۳	۲ ۱۵	

در بودجه سال ۱۳۱۰ بوده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت خارجه

مصوب ۱۱ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل یکهزار و چهار صد و هشتاد و یک پهلوی و چهل و شش هزار و هفتصد و چهل ریال از تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت امور خارجه را مطابق صورت منضمه از محل اعتبار مصوب ۱۳۱۱ وزارتخانه مربوطه کار سازی دارد.

اینقانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه یازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات سنوات قبل وزارت خارجه

ردیف	شرح	مبلغ	
		در حد و بودجه و اعتبار	
		د	ریال
۱	آقای میرزا داود خان مفتاح بابت اضافه مصارف سفارت لندن و واشنگتن	۱۴۸۱	پهلوی
۲	صندوق خزانه - اعتبار برای پرداخت مصارف چراغانی کار گذاری آذربایجان در ۱۳۰۴	۴۸۶۸	ریال
۳	اعتبار برای پرداخت قرض ساختمان محل آتشفشانی نظامی سفارت کابل سنه ۱۳۰۷	۱۱۵۰۰	ریال
مطالبات اعضاء وزارت امور خارجه در سال ۱۳۰۷ که بواسطه انقضاء دوره عمل مالی پرداخت نگردیده			
۴	آقای هویدا (عین الملک) بابت تلگرافات	۱۴۴	۳۰
۵	آقای اسدخان بهادر بابت تلگرافات	۷۵۹	۲۰
۶	آقای پناه پور بابت تلگرافات	۳۲	۴۰
۷	آقای فرخ خان براغن بابت تلگرافات	۳۴۵	۵۵
۸	مرحوم حاج قلیخان بابت تلگرافات	۶۱	۵۵
۹	آقای ظهیر همایون بابت دو ماه حقوق ۱۳۰۷ و تلگرافات	۷۲۸۴	۹۵

نمبر ترتیب	شرح	مبلغ			
		در حدود بودجه و اعتبار		علاوه بر بودجه	
		ریال	د	ریال	د
۱۰	آقای عبدالصمد خان بابت تلگرافات	۲۱۰	۸۰		
۱۱	آقای عبدالعظیم میرزا بابت تلگرافات	۳۴	۳۰		
۱۲	آقای عباسخان مهاجر بابت تلگرافات و خرج سفر	۱۷۷۶	۹۰		
۱۳	آقای میرزا محمد خان شایسته بابت تلگرافات	۲۳۷۹	۹۰		
۱۴	آقای حاجب بابت تلگرافات	۴۲۰۱	۵۰		
۱۵	آقای محسن خان وافی بابت تلگرافات	۲۹۶	۵۰		
۱۶	آقای یدالله میرزا عضدی بابت تلگرافات	۱۵۱۲	۳۰		
۱۷	آقای مولوی	۹۴	۷۰		
۱۸	آقای مبصر روشنی	۱۶۰	۱۰		
۱۹	آقای علی قلیخان انصاری (مشاور الممالک)				
	بابت تلگرافات و تنمه خرج سفر و میهمانی				
	در ورشو و حق الزحمه تذکره نویسهای مسکو	۶۷۵۷	۳۰		
۲۰	آقای نورزاد بابت خرج سفر	۱۳۷۸			
۲۱	آقای ممتاز بابت خرج سفر	۱۱۲۳	۹۰		
۲۲	آقای هدایت بابت خرج سفر	۷۰۲	۲۰		

نمبر ترتیب	شرح	مبلغ			
		در حدود بودجه و اعتبار		علاوه بر بودجه	
		ریال	د	ریال	د
۲۳	آقای رضا قلیخان شقاقی بابت خرج سفر	۸۰۰			
۲۴	آقای عبدالحمید خان بابت خرج سفر	۱۶۰			
۲۵	آقای ضیائی بابت خرج سفر	۱۲۰			
۲۶	آقای فرزام خرج سفر حقوق سه روزه و قیمت دو رأس اسب	۶۶۹	۱۲۰		
۲۷	مشهدی حیدر فرشچی بابت حق التقویم	۴۰۰			
۲۸	آقای دکتر قدیمی بابت لوازم دفتری	۷۴۷۰			
۲۹	آقای عبدالحسین خان انصاری بابت خرج سفر	۴۴۴	۴۵		
۳۰	آقای میرزا مهدیخان اعتصام بابت قیمت اثاثیه و مصارف کویته	۱۴۸۸	۶۵		
۳۱	آقای بهنام بابت حق الکفاله	۷۲۰۰			
۳۲	آقای یمین اسفندیاری بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	۳۱۶۵	۵۰		
۳۳	آقای عبدالصمد خان بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	۳۵۶۳	۴۵		
۳۴	آقای کریمی بابت کمیسیون تفکیک تابعیت	۲۴۶۴	۴۵	۹۹۷	۳۰
۳۵	صفر علیخان بابت قیمت یکدست لباس	۱۵۹	۳۰		
		۴۸۲۴۴	۴۰	۱۹۰۶۸	۶۵ ریال
				۱۴۸۱	پهلوی

و جوهریکه بدون کسر بالتمام پرداخته می شود

شرح	رقم	
	د	ریال
۱ در وجه صندوق خزانه برای پرداخت مصارف چراغانی	۴۸۶۸	
۲ اعتبار پرداخت قرض ساختمان عمارت آتشه نظامی در کابل	۱۱۵۰۰	
۳ اعتبار پرداخت مطالبات آقای مفتاح از بابت لندن و واشنگتن	۱۴۸۱	پهلوی
۴ آقای هویدا بابت تلگرافات	۱۴۴۳۰	
۵ آقای اسدخان بهادر	۷۵۹۲۰	
۶ آقای پناه پور	۳۲۴۰	
۷ آقای براغن	۳۴۵۵۵	
۸ مرحوم حاج قلیخان	۶۱۵۵	
۹ آقای عبدالصمد خان	۲۱۰۸۰	
۱۰ آقای عبدالعظیم میرزا	۳۴۳۵	
۱۱ آقای مهاجر	۱۷۷۶۹۰	
۱۲ آقای میرزا محمد خان شایسته	۲۳۷۹۹۰	
۱۳ آقای محسن خان وافی	۲۹۶۵۰	
۱۴ آقای عضدی	۱۵۱۲۳۰	
۱۵ آقای مولوی	۹۴۷۰	

و جوهریکه بدون کسر بالتمام پرداخته میشود

شرح	رقم	
	د	ریال
۱۶ آقای مبصر روشنی	۱۵	۱۶۰
۱۷ آقای نورزاد		۱۳۷۸
۱۸ آقای ممتاز	۹۰	۱۱۲۳
۱۹ آقای هدایت	۲۵	۷۰۲
۲۰ آقای رضا قلیخان شقاقی		۸۰۰
۲۱ آقای عبدالحمید خان		۱۶۰
۲۲ آقای ضیائی		۱۲۰
۲۳ آقای فرزام		۷۸۹
۲۴ مشهدی حیدر		۴۰۰
۲۵ آقای دکتر قدیمی	۷۰	۹۴
۲۶ آقای عبدالحسین خان انصاری	۴۵	۴۴۴
۲۷ آقای میرزا مهدیخان اعتصام	۶۵	۱۴۸۸
۲۸ آقای صفرعلیخان	۳۰	۱۵۹
جمع	۸۵	۳۱۸۳۶ ریال
		۱۴۸۱ پهلوی

پرداختی از قرار ده ریال ۱۸-۴ ریال

نمبر ترتیب	شرح	اصل مبلغ طلب		پرداختی از قرار ۱۰ ریال	
		ریال	د	ریال	د
۱	آقای ظهیر همایون	۷۲۸۴	۹۵	۳۰۴۶	
۲	آقای حاجب	۴۲۰۱	۵۰	۱۷۵۷	
۳	آقای علیقلیخان انصاری (مشاور الممالک)	۶۷۵۷	۳۵	۲۸۲۵	
۴	آقای بهنام	۷۲۰۰		۳۰۱۰	
۵	آقای یمین اسفندیاری	۳۱۶۵	۵۰	۱۳۲۵	
۶	آقای عبدالصمدخان	۳۵۶۳	۴۵	۱۴۹۰	
۷	آقای کریمی	۳۴۶۱	۷۵	۱۴۵۰	۱۵
	جمع	۳۵۶۳۴	۵۰	۱۴۹۰۳	۱۵
	خلاصه				
	مطالباتی که بدون کسر بالتمام پرداخته میشود			۱۴۸۱	پهلوی
	مطالباتی که از قرار هر ۱۰ ریال ۱۸-۴ ریال پرداخته میشود			۳۱۸۳۶	۸۵
				۱۴۹۰۳	۱۵
	جمع			۱۴۸۱	پهلوی
	اعتبار مصوبه			۴۶۷۴۰	ریال
				۱۵۰۰	پهلوی
				۴۶۷۴۰	ریال
				۱۹	پهلوی
	اضافه اعتبار				

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات وزارت امور خارجه بوده

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

و صحیح است.

قانون

اجازه پرداخت دیون معوقه اداره احصائیه و سجل احوال

مصوب ۲۱ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل بیست هزار ریال اعتبار مصوبه

ضمن ماده ۱۷ از فقره اول و ۳۶۴۱۰ ریال ضمن ماده دوم از فقره دوم بودجه ۱۳۱۱ احصائیه و سجل احوال مبلغ بیست و چهار هزار و چهارصد و نود ریال (۲۴۴۹۰ ریال) دیون معوقه اداره مزبور را که در بودجه سنوات مربوطه اعتبار ندارد بشرح ذیل تأدیبه نماید:

حقوق از خرداد تا آخر اسفند ۱۳۰۷ یحیی خان صاحب جمعی	۱۲۸۰	ریال
تفاوت حقوق مصطفی خان رام از ۱۵ بهمن تا آخر اسفند ۱۳۰۷	۴۰۵	"
حقوق سید جعفر خان حیرانی عضو خراسان بابت سال ۱۳۰۶	۴۰۰	"
حقوق احمدخان ندری عضو خراسان بابت سال ۱۳۰۶	۶۳۰	"
خرید انائیه ناحیه آذربایجان بوسیله خان طالش در ۱۳۰۶	۱۷۷۵	"
تتمه مخارج سفر غلامرضا خان سلطان زاده در سال ۱۳۰۹	۱۱۳۴	"
تتمه خرج سفر ابراهیمخان پی سپار سعید در سال ۱۳۰۹	۴۰۸	"
قسمتی از مخارج مسافرت و علیق مأمورین در سال ۱۳۱۰	۱۸۴۵۸	"

جمع ۲۴۴۹۰ ریال

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و یکم مهر ماه یک هزار و

سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمی

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است:

اولاً - مبلغ بیست و پنج هزار ریال (۲۵۰۰۰ ریال) مخارج تعقیب فراریان محبوسین و سید فرهاد را بابت سال ۱۳۰۹ از اعتباریکه در ماده ۲ فقره دوم بودجه سنه ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمی مملکتی منظور شده بپردازد.

ثانیاً - دو فقره اعتبار دیگری را که بمبلغ شصت و هشت هزار ریال (۶۸۰۰۰ ریال) در ماده ۳ و ۷ فقره دوم بودجه سنه ۱۳۱۱ اداره مزبوره بشرح ذیل منظور شده مطابق هفت فقره صورتهای ضمیمه تأدیبه نماید:

۱ - اعتبار برای پرداخت دیون از سال ۱۳۰۶ لغایت ۱۳۱۰

ریال ۵۰۰۰۰

۲ - اعتبار برای پرداخت و استهلاك پنجاه هزار

ریال ۱۸۰۰۰

ریال قرضه بوزارت عدلیه

جمع ۶۸۰۰۰ ریال

این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه پنجم آبانماه

یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمی
صورت مطالبات معوقه

نمبر ترتیب	شرح	مبلغ		جمع
		ریال	د	
۱	جمع کل بدهی تشکیلات کل نظمی مملکتی بابت حقوق و مخارج سنوات ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ و ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و یک قسمت از ۱۳۱۰ (مطابق ریزینج فقره صورت ضمیمه) بشرح ذیل بالغ بر ۱۲۲۸۷۹/۴۵ ریال است و بطور تومانی شماراز محل فقره دوم:			
	۱ - مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ۱ بابت ۱۳۰۶ ۳۱۸۴۸/۸۵			
	۲ - مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ۲ بابت ۱۳۰۷ ۱۲۹۲۲/۴۵			
	۳ - مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ۳ بابت ۱۳۰۸ ۵۳۲۶۹/۵۰			
	۴ - مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ۴ بابت ۱۳۰۹ ۱۴۹۶۷/۶۰			
	۵ - مطالبات معوقه اشخاص مطابق صورت نمره ۵ بابت ۱۳۱۰ ۹۸۷۱/۰۵			
	جمع ۱۲۲۸۷۹/۴۵			
	مخارج غیر ثابت (۳ ماده) پرداخت خواهد شد			۳۰۰۰۰

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع	
		د	ریال	د	ریال
۲	بابت قیمت نطق و بنزین ۱۳۰۹ در وجه ملزومات مالیه		۲۰۰۰۰		۵۰۰۰۰
	جمع مطالبات معوقه		۵۰۰۰۰		۵۰۰۰۰
	صورت مطالبات معوقه مرکز و ولایات در سنه ۱۳۰۶				
	حقوق				
۱	حقوق یاور سید حبیب الله خان فاطمی		۲۸۸۰		
۲	حقوق سلطان فضل الله خان آقاخان		۱۷۶۰		
۳	حقوق ابو الفتح خان مستوفی		۹۲۵		
۴	حقوق جواد آقا نزا کتی		۱۴۸۰		
۵	حقوق فتحعلی خان کهن		۲۰۰۰		
۶	حقوق حسین خان سلامت		۶۰۰		
۷	حقوق اسد الله خان معاضدیان		۴۲۰		
۸	حقوق سلطان ابراهیم خان اشرفی		۴۲۰		
۹	حقوق عبدالحسین میرزای قهرمانی		۶۵۰		
۱۰	حقوق و کیل چپ علی اکبر خان		۳۷۰		
۱۱	حقوق سلطان غلامحسین میرزا		۱۲۶۰		
۱۲	حقوق عیسی خان دبیری		۶۰۰		

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع	
		د	ریال	د	ریال
۱۳	حقوق ابراهیم خان صالحی		۷۶۴۳۵		
۱۴	حقوق نایب سوم سیف الله خان		۸۰۰		
۱۵	حقوق امیر ریاضی		۴۲۰		
۱۶	حقوق سلطان ابراهیم خان سلطانی		۱۳۶۰		
۱۷	حقوق احمد علی خان ودادی		۵۲۰		
۱۸	حقوق ایام مرخصی از ۷ تیر لغایت ۶ مرداد سید علینقی خان فاطمی		۴۲۰		
۱۹	حقوق ۴۸ روزه نایب سوم سید محمد ابراهیم خان		۵۰۰		
۲۰	فوق العاده بدی آب و هوا ۷ ماهه سید حبیب الله خان فاطمی		۲۵۲۰		
۲۱	فوق العاده بدی آب و هوا ۴ ماهه سید علی محمد خان فاطمی		۵۲۰		
۲۲	فوق العاده بدی آب و هوا یکساله سید علینقی خان فاطمی		۱۳۶۰		
	جمع				۲۳۴۴۹۳۵
	مخارج				
۲۳	خرج سفر اسد الله خان معاضدیان		۲۱۰		
۲۴	مخارج سیم کشی پهلوی		۲۰۸۰		

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		د	ریال	
۲۵	خرج سفر عبدالله خان مجاب		۱۱۶۸	
۲۶	خرج سفر عبدالله خان مجاب		۳۸۵۶۰	
۲۷	خرج سفر عبدالله خان مجاب		۵۸۴	
۲۸	کسر خرج نظمیہ نیشابور در اسفند		۲۹۹۹۰	
۲۹	خرج سفر احمد علی خان ودادی		۱۲۰۰	
۳۰	خرج سفر حسن خان حشمتی		۱۷۲	
۳۱	خرج سفر و کلا بوشهر		۲۴۰۰	۸۳۹۹۰۰
	جمع کل		۳۱۸۴۸۸۵	۳۱۸۴۸۸۵
	<u>صورت مطالبات معوقه مرکز و ولایات در سنه ۱۳۰۷</u>			
	<u>حقوق</u>			
۱	حقوق نایب سوم محمد علی خان دژ بخش		۷۴۰	
۲	حق الکفاله نایب سر هنگک نیساری		۲۱۰۰	
۳	حقوق ۲۵ روزه مرخصی نایب اول حسن خان نگهبان		۳۵۰	
۴	حقوق چهار ماهه آخر دکتر سید محمد خان طیب مازندران		۶۰۰	
۵	فوق العاده بدی آب و هوای دو ماهه محمد حسین خان رفیع		۱۲۰	

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		د	ریال	
۶	فوق العاده بدی آب و هوای ۷ ماهه نایب سوم عبدالکریم خان		۴۲۰	
۷	فوق العاده بدی آب و هوای نه ماهه وکیل باشی اسمعیل میرزا		۴۵۰	
۸	فوق العاده بدی آب و هوای یکساله نایب اول سید علینقی خان		۱۲۶۰	۶۰۴۰
	<u>مخارج</u>			
۹	مخارج سیم کشی بندر پهلوی		۲۶۰۰	
۱۰	طلب مطبعه از نظمیہ شیراز		۱۰۸۲۴۵	
۱۱	حق الثبت ششماهه نظمیہ طهران		۱۶۲۰	
۱۲	حق الثبت از فروردین ۳۰۶ لغایت شهریور ۳۰۷		۱۰۸۰	۶۸۸۲۴۵
	جمع کل		۱۲۹۲۲۴۵	۱۲۹۲۲۴۵
	<u>صورت مطالبات معوقه مأمورین در سنه ۱۳۰۸</u>			
	<u>حقوق</u>			
۱	حقوق سنوات ۷ و ۸ سلطان احمد خان پولادین		۹۵۴۸	
۲	تفاوت حقوق یکنفر آژان سمنان		۴۰	

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		ریال	د	
۳	حقوق چهار ماهه ایام مرخصی میرزا عباسخان شرفی	۲۲۴۰		
۴	حقوق چهار ماهه ایام مرخصی نایب سوم فرج الله خان	۱۰۰۰		
۵	حقوق چهار ماهه ایام مرخصی رضاقلیخان نوروزی	۲۷۲۰		
۶	فوق العاده بدی آب و هوای چهار ماهه نایب سوم محمد خان	۳۲۰		
۷	حقوق یکساله د کتر سید محمدخان فتاحی	۱۸۰۰		
۸	حقوق آذر ماه لطف الله خان شکوه	۳۲۰		
۹	فوق العاده یکساله نایب اول سید علینقی خان فاطمی	۱۲۶۰		
۱۰	حقوق یکماه و پنجروز سرهنگک ابراهیمخان شریف	۲۲۱۰		
۱۱	حقوق چهار ماهه ایام مرخصی نایب اول جبّاری	۱۰۶۴		
۱۲	حقوق ۳۵ روزه شهریور و مرداد نایب اول سرتیب زاده	۵۲۰	۲۳۵۴۲	
	مخارج			
۱۳	مخارج سوخت و روشنائی نظمیه آباده	۲۵۰		

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		ریال	د	
۱۴	خرج سفر علیخان افخمی	۱۸۳۳		
۱۵	خرج سفر نایب سوم سیف الله خان	۱۲۹۸		
۱۶	قرض نظمیه کرمانشاه بخباز	۶۵۰		
۱۷	آبونمان تلفون نظمیه گیلان	۷۰۰		
۱۸	مخارج سیم کشی بندر پهلوی	۷۵۱	۲۰	
۱۹	خرج سفر محمدخان سراجی	۳۵۴	۲۰	
۲۰	کسر خرج ساختمان اصطلیل کرمانشاهان	۵۱۰۱		
۲۱	خرج سفر نایب سوم فضل الله خان فاطمی	۱۰۰۰		
۲۲	خرج سفر محمد علیخان جهان بین	۸۸	۴۰	
۲۳	خرج سفر خان بابا خان زند بصیری	۵۸۰		
۲۴	اضافه مخارج نظمیه ناصری	۹۶۵۵		
۲۵	طلب حاج علی معمارپور از نظمیه ناصری	۴۲۳۵		
۲۶	قرض نظمیه قزوین به تلفونخانه	۷۹		
۲۷	مخارج تبعید سید مصطفی (نظمیه طهران)	۲۸۰		
۲۸	طلب کارخانه وطن از نظمیه اصفهان	۴۵۲	۷۰	
۲۹	مطالبات شرکت تلفن از نظمیه اصفهان	۱۳۸۲	۱۰	
۳۰	طلب میرزا یحیی عباساف بابت مال الاجاره	۴۷	۶۵	
۳۱	طلب علی عامدی از نظمیه نهاوند بابت ملبوس	۹۸۵	۲۵	۲۴۱۵
	جمع مطالبات موقوفه سنه ۱۳۰۸	۵۳۲۶۹	۵۰	۵۳۲۶۹

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		د	ریال	
	صورت مطالبات معوقه مأمورین در سنه ۱۳۰۹			
	<u>حقوق</u>			
۱	حقوق ایام مرخصی سلطان عبدالعظیم خان از ۱۷ آذر تا ۱۳ اسفند		۱۹۴۸	
۲	حق الکفاله سلطان غلامحسین خان صفا از ۷ مهر لغایت دیماه		۱۷۱۰	
۳	فوق العاده بدی آب و هوا یکماهه عبدالله خان میانجی		۰۰	
۴	فوق العاده بدی آب و هوا دو ماهه نایب سوم محمد خان همیون نژاد		۱۶۰	
۵	فوق العاده بدی آب و هوا پنج ماهه علی خان علی آبادی		۶۰۰	
۶	تفاوت حقوق سه ماهه خرداد و تیر و مرداد نایب اول عباسقلیخان		۹۰	
۷	حقوق ۱۵ روزه مرداد نایب اول حاج اسمعیلخان ایزانی		۲۶۰	
۸	حقوق یکماهه میرزا نصرالله خان دیهیم		۳۰۰	
۹	بقیه حقوق مرخصی نصرالله میرزا دیهیم		۱۰۰۰	
۱۰	اضافه حقوق ششماهه آخر سر هتک بیات		۵۴۰	۶۸۰۸

نمبر ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع
		د	ریال	
	<u>مخارج</u>			
۱۱	خرج سفر از بوشهر به چاهبهار نایب سوم مهشید		۸۱۰	
۱۲	مخارج اعزام یککنفر متهم در وجه تشکیلات امنیه		۶۰	
۱۳	طلب مطبوعه از نظمیه بوشهر		۱۳۷۶۰۰	
۱۴	طلب نظمیه کردستان بابت کسر مخارج		۱۸۹۹۹۰	
۱۵	تعهدات نظمیه گیلان بابت اضافه مخارج		۳۰۰۱۴۵	
۱۶	کسر ملزومات و مطبوعات نظمیه ساوه		۱۴۷	
۱۷	طلب اداره تلفن از نظمیه بروجرد		۹۴۷۵	
۱۸	طلب مطبوعه تقی زاده از نظمیه تبریز		۳۶۰	
۱۹	خرج سفر مهدیخان سعیدی از کرمانشاه بتهران		۳۶۰	۸۱۰۹۶۰
	<u>جمع مطالبات معوقه ۱۳۰۹</u>	۱۴۹۶۷۶۰	۱۴۹۶۷۶۰	
	<u>صورت مطالبات معوقه مرکز و ولایات در سنه ۱۳۱۰</u>			
۱	حقوق تیرماه پنج نفر آژان جدید الاستخدام		۵۰۰	
۲	حق الکفاله سه ماهه سلطان محاسب زاده - شیراز		۱۲۷۵	
۳	حقوق چهارماهه مرخصی مرحوم مهدی خان که بورثه او باید داده شود		۱۶۸۰	
۴	حقوق ده روزه شهر یور سلطان رضاخان نعیمی		۱۴۰	
۵	حقوق پنج نفر آژان های مشهد سر		۶۱۰	

نمره ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع	
		ریال	د	ریال	د
۶	فوق العاده دی و بهمن و اسفند ۱۳۱۰ سید کاظم خان جنجالی	۷۲۰		۴۹۲۰	
۷	تتمه مخارج اتومبیل نظمیگیلان	۲۲۸۰			
۸	کسر مخارج نظمی بندر شاه طبق نمره ۱۶۵/۲۲ استرآباد	۷۱۰			
۹	قرض نظمی ساری به تلفون خانه آنجا بموجب مراسله نمره ۳۷۸	۱۰۷			
۱۰	قرض نظمی اصفهان به تلفونخانه مطابق راپورت نمره ۲۴۶۷۴۱۸	۶۸۴۰۰			
۱۱	تفاوت کرایه نظمی بابل	۱۸۰			
۱۲	مخارج پای شکسته عبدالحمید آژان کردستان	۲۰۰			
۱۳	بابت مخارج مخفی نظمی خوزستان	۱۰			
۱۴	بابت بقیه مخارج سفر سید ابوطالب خان وکیل	۱۲۷			
۱۵	بابت بقیه سوخت زمستانی نظمی عراق	۴۸۰			
۱۶	طلب مطبعه تمدن طهران از نظمی ساری	۲۳۳۰			
۱۷	بدهی نظمی بوشهر به تلفونخانه	۱۳۹۲۰		۴۹۴۶۰۰	
	جمع کل	۹۸۷۱۰۰		۹۸۷۱۰۰	
۱	صورت مخارج کارخانجات مجلس مرکزی که از محل پنجاه هزار ریال قرضه تهیه شده است				
	قیمت لوازم کارخانه قالی بافی	۲۲۳۰	۷۰		

نمره ترتیبی	شرح	مبلغ		جمع	
		ریال	د	ریال	د
۲	قیمت لوازم کارخانه سراجی	۲۳۳۲			
۳	قیمت درخت - گل - تخم گل و لوازم باغبانی	۴۶۴۷	۹۰		
۴	قیمت لوازم کارخانه جوراب بافی	۸۵۲	۴۰		
۵	قیمت لوازم کارخانه کفافی	۴۳۰	۹۰		
۶	قیمت لوازم کارخانه خیاطی	۶۷۸	۵۰		
۷	قیمت لوازم کارخانه کلاه دوزی	۷۱۱	۶۰		
۸	قیمت لوازم کارخانه نساجی	۳۶۴	۴۶۰		
۹	قیمت لوازم کارخانه سیگار پیچی	۶۰			
۱۰	قیمت لوازم کارخانه منبت کاری	۱۳۸			
۱۱	قیمت لوازم کارخانه نقاشی	۱۸۳	۰۰		
۱۲	قیمت ابریشم جهت سوزن زنی	۱۶۲			
۱۳	قیمت کارخانه حلاجی	۳۰			
۱۴	قیمت کارخانه نجاری	۱۸۰	۹۰		
۱۵	قیمت یکدست سرویس چای خوری (بطور نمونه)	۱۵۰			
۱۶	قیمت دفاتر و مطبوعات مربوطه بکارخانجات	۱۵۵۷	۳۰		
	جمع	۱۸۰۰۰		۱۸۰۰۰	

هفت فقره صورتهای فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمی مملکتی بوده و صحیح است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست

و تلگراف

مصوب ۲۶ آبانماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است هشتادوش هزار و بیست و شش ریال و نود دینار (۹۰ ر ۸۶۰۲۶ ریال) و یکهزار و چهار صد و هشتاد و هشت پهلوی (۱۴۸۸ پهلوی) که در بودجه تفصیلی ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف و تلفن بعنوان تعهدات معوقه بشرح ذیل منظور است کارسازی و تأدیبه نماید:

ضمن ماده ۱۲ - مخارج طبع کوپن رینس که در

سال ۱۳۱۰ بطبع رسیده ریال ۳۰۰

ضمن ماده ۱۴ - تنمه حق الشرب عمارت پست

و تلگراف تبریز در سال ۱۳۱۰ " ۳۹۱۵۰

ضمن ماده ۱۷ - تنمه خرج سفر مأمورین و علیق

اسب غلامان در سال ۱۳۱۰ " ۴۵۰۰

ضمن ماده ۲۲ - بقیه قیمت آلات و ادوات یدکی بیسیم که در

سالهای ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ سفارش داده شده ۱۴۶۶۳۷۰ ریال و ۱۴۸۸ پهلوی

ضمن ماده ۴ - مخارج غیر ثابت سیم کشی " ۲۵۶۷۱۷۰

جمع ۸۶۰۲۶۹۰ ریال ۱۴۸۸ پهلوی

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ صحیه کل مملکتی

مصوب ۳ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است پنج فقره اعتباری را که بشرح ذیل

ضمن بودجه سال ۱۳۱۱ صحیه کل منظور شده است:

ضمن ماده ۷ فقره دوم ریال ۱۵۰۰

ضمن ماده ۳۶ فصل سوم " ۵۴۶

ضمن ماده ۲ فصل اول قسمت اول " ۴۰۰

ضمن ماده ۲ فصل اول قسمت دوم " ۶۳۰

ضمن ماده ۲ فصل اول قسمت اول " ۶۴۲۰

جمع ۹۴۹۶ ریال

بشرح ذیل پرداخت نماید:

۱ - بقیه مخارج معاودت پرورفور نولمر مشاورفنی صحیه کل علاوه

بر میزان منظوره در قانون استخدام مشارالیه ریال ۱۵۰۰

۲ - اضافه مکالمات تلفونی مؤسسات صحیه کل در سال ۱۳۰۹ " ۵۴۶

۳ - بقیه حقوق اسفند ۱۳۰۹ دکتر شامبیانی رئیس قرنطینه هنگام " ۶۳۰

۴ - تفاوت حقوق اسفند ۱۳۰۹ و اسفند ۱۳۱۰ دکتر حبیب عدل " ۴۰۰

۵ - دکتر محمود سدیفی و دکتر محمد خان سلطانی اطباء کشیک

مریضخانه دولتی ۵۶ روزه از ۲۰ مهر الی ۱۵ آذر ۱۳۱۰ از قرار

ماهی سیصد ریال " ۱۱۲۰

۶ - دکتر اسمعیل خان خلعت بری طبیب کشیک مریضخانه دولتی

از ۱۱ آذر لغایت دیماه ۱۳۱۰ از قرار ماهی ششصد ریال ۵۰ روزه " ۱۰۰۰

۷ - دکتر حسینخان خسروخاور طبیب کشیک مریضخانه دولتی

از ۱۶ آذر لغایت دیماه ۱۳۱۰ از قرار ماهی ششصد ریال ۴۵ روزه ۹۰۰ ریال

۸ - دکتر منصورخان گل سرخی طبیب کشیک مریضخانه وزیری

از اول شهریور لغایت دیماه ۱۳۱۰ پنجم ماهه از قرار ماهی ۴۰۰ ریال ۲۰۰۰

۹ - دکتر عطاءالله خان سالاری طبیب کشیک مریضخانه وزیری

از اول شهریور الی پانزدهم آذر ماه ۱۳۱۰ سه ماه و پانزده روزه

ماهی چهارصد ریال ۱۴۰۰

جمع ۹۴۹۶ ریال

صورت تعهدات سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ منظوره در بودجه ۱۳۱۱

۱ - بقیه مخارج معاودت پروفیسور نولمر مشاور فنی سابق

صحیه کل منظوره در ماده ۷ فقره دوم ۱۵۰۰ ریال

۲ - اضافه مکالمات تلفونی مؤسسات صحیه کل در سال ۱۳۰۹

منظوره در ماده ۳۶ فصل سوم ۵۴۶

۳ - تفاوت حقوق اسفند ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ دکتر حبیب عدل منظوره

در ماده ۲ فصل اول قسمت اول ۴۰۰

۴ - بابت حقوق اسفند ۱۳۱۰ دکتر شامبیانی رئیس قرنطینه هنگام

منظوره در ماده ۲ فصل اول قسمت دوم ۶۳۰

۵ - حقوق شش نفر اطباء کشیک مریضخانه های دولتی و وزیری

منظوره در ماده ۲ فصل اول قسمت اول ۶۴۲۰

جمع ۹۴۹۶ ریال

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم آذرماه يكهزار و سیصد و یازده

شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت تعهدات معوقه مربوطه به حق العبور مراسلات

وامانات پستی و حق اشتراك دفتر برن

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از مبلغ منظوره در ماده ۳۲ فصل سوم

بودجه وزارت پست و تلگراف و تلفون مربوط بحق العبور مراسلات و امانات و حق

اشترك دفتر برن تعهدات معوقه مربوط بهمین موضوع رانیز بپردازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه يكهزار و سیصد

ویازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت سه فقره تعهدات منظوره در بودجه

سال ۱۳۱۱ اداره فلاحه

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که مطالبات اشخاص ذیل را

از محل اعتبار تأدیه دیون و تعهدات معوقه و دعاوی احتمالی منظوره در ضمن فقره

دوم مخارج غیر ثابت بودجه ۱۳۱۱ اداره فلاحه پرداخت نماید:

آقای میرزا حسینخان طاهرزاده بابت حق الزحمه ترسیم نقشه سردرب مدرسه

عالی فلاحه کرج ۱۵۰۰ ریال

آقای میرزا ابراهیم خان مهدوی بابت حقوق سه ماهه اول ۱۳۰۷ ریاست
مؤسسه چای لاهیجان ۳۰۰۰ ریال
ورثه مرحوم کاشف السلطنه بابت مراسم تدفین مرحوم مزبور ۲۰۰۰ ریال
۶۵۰۰ ریال

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تخصیص عایدات راه آهن رشت و پیله بازار بمخارج

آن مؤسسه تا مدت پنج سال

مصوب ۲۰ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارتین مالیه و طرق اجازه داده میشود که عایدات راه آهن رشت و پیله بازار را پس از وضع مخارج جاری آن مؤسسه از اول فروردین ماه ۱۳۱۰ تا مدت پنجسال برای ساختمان و مرمت و تجدید اصلاحات لازمه و خرید لوازم و اثاثیه راه آهن مزبور بمصرف برسانند - بودجه مخارج جاری هر يك از سنوات مذکوره در اینقانون باید بتصویب هیئت وزراء برسد.

تبصره - وزارت طرق در آخر هر سال منتهی تا دو ماه صورت جمع و خرج سنه ماضیه راه آهن پیله بازار برشت و راه آهن آذربایجان و گشتیرانی دریاچه رضائیه را بمجلس شورای ملی ارسال خواهد نمود.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیام خرداد ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع باداره نمودن امور مالی و محاسباتی معدن شمشك

مصوب ۷ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - اداره کل صناعت مجاز است امور مالی و محاسباتی و اداری معدن شمشك را مثل يك مؤسسه تجارتي بدون رعایت مقررات مربوطه بامور مالی و اداری دولت اداره نموده و حساب آنرا مرتباً بوزارت مالیه ارسال دارد.

ماده دوم - برای سرمایه عملیات مبلغ بیست هزار تومان از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان موضوع قانون مورخه ۱۰ تیر ماه ۱۳۰۹ استقرار نماید.

ماده سوم - عایدات معدن پس از استهلاك بیست هزار تومان قرضه موضوع ماده (۲) در آخر ۱۳۱۰ و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومانی که ضمن عایدات معادن در بودجه ۱۳۱۰ مملکتی منظور شده است بمصرف مخارج استخراج ذغال و دائر داشتن معدن مزبور رسیده و مازاد بصندوق عایدات مملکتی تحویل خواهد شد. اینقانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استقرار بیست و پنج هزار تومان برای ساختمان محل

مخصوص احصائیه و سجل احوال

مصوب ۴ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت داخله مجاز است مبلغ بیست و پنج هزار تومان برای ساختمان محل مخصوص احصائیه و سجل احوال که در اراضی میدان مشق سابق بنا

خواهد شد از بانك ملی یا هر بانك دیگر که شرایط آن مناسب تر باشد قرض نموده در عوض مبلغی که هر ساله بابت کرایه اداره مرکزی احصائیه و سجل احوال در بودجه منظور میشده سالی هفت هزار تومان از سال ۱۳۱۱ هر ساله در بودجه احصائیه و سجل احوال بابت استهلاك اصل و فرع قرضه مزبور منظور و مستهلك نماید مشروط بر اینکه مخارج ساختمان مذکور از بیست و پنج هزار تومان متجاوز نباشد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم آذر ماه يك هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استقراض بیست و پنج هزار تومان جهت تأسیس چراغ برق

ادارات دولتی

مصوب ۱۱ آذر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است تحت تصدی وزارت مالیه مبلغ بیست و پنج هزار تومان از بانك ملی یا هر محلی که مقتضی میدانند جهت تأسیس چراغ برق برای ادارات دولتی قرض نموده و اعتبار رد قرض مذکور را متناسب استفاده که ادارات مذکور از آن مینمایند در بودجه ۱۳۱۱ ادارات مربوطه پیش بینی نماید. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم آذرماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استقراض يك ميليون تومان بوزارت پست و تلگراف برای

خرید سهام شرکت کل تلفن

مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت پست و تلگراف اجازه داده میشود که برای خرید سهام شرکت کل تلفن و مؤسسات تلفونی ولایات و تزئید سرمایه و توسعه تشکیلات تلفونی مبلغ يك ميليون تومان توسط وزارت مالیه از بانك ملی ایران استقراض نموده و از محل منافع سهام خود از عمل تلفون وجه مزبور را اصلاً و فرعاً بپردازد. این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هیجدهم دیماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به مخارج و عوائد حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش

قند و شکر و کبریت

مصوب ۱۹ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است از تاریخ تصویب این قانون منافع حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش قند و شکر (موضوع قانون ۹ خرداد ۱۳۰۴) را بعد از وضع سرمایه و مبالغی که مطابق ماده سوم قانون ۹ خرداد ۱۳۰۴ برای مصرف مقرر در ماده ۹ همان قانون تخصیص یافته و همچنین حقوق گمرکی و عوارض راه (موضوع قانون ۱۹ بهمن ۱۳۰۴) و سایر عوارض مقرر در جزو عایدات عمومی مملکت

پس از اینکه مستمریات بر طبق نرخ مذکور خریداری شوند از دفاتر حذف خواهند شد.

ماده دوم - اشخاص ذیل حق استفاده از بازخرید مستمری نداشته و مستمری آنها در آخر اسفند ۱۳۱۳ از دفاتر دولت حذف خواهد شد:

(۱) اشخاصیکه مرتباً بعنوان دیگری حقوق از خزانه دولت میگیرند.
(۲) صاحبان مستمریاتیکه تا آخر اسفند ۱۳۱۳ برای اخذ قیمت بازخرید مستمری در مرکز بوزارت مالیه و در ایالات و ولایات با ادارات مالیه مراجعه نکرده باشند.
ماده سوم - اقلامیکه بعنوان صرف روشنائی بقاع و مقابر ضمن دفاتر مستمریات منظور می باشد باستثناء اقلام ذیل تماماً حذف خواهد شد:

الف - صرف روشنائی مزارات هر يك از ائمه اطهار و حضرت ابوالفضل علیهم السلام.
ب - صرف روشنائی مقابر سلاطین ماضی و عباس میرزا نایب السلطنه و مرحوم محمد علی میرزا دولت شاه که امسال به بودجه وزارت معارف انتقال یافته و در سالهای بعد اعتبار لازم برای آنها در بودجه وزارت مزبور منظور خواهد گردید.

ج - صرف روشنائی و مخارج مدارس و همچنین مخارج و مصارف روشنائی مساجد مطابق اقلام خرج آمده دفتر نقداً جنساً ببودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت که تحت نظارت وزارت مزبور بمصرف برسد.

تبصره - اجناسی که نرخ آنها ثابت است بهمان نرخ و آنهایکه تعیین قیمت نشده بنرخ روز تبدیل بنقد خواهد شد.

د - صرف روشنائی مقابر مرحوم حاج شیخ مرتضی انصاری - مرحوم حاج میرزا حسن شیرازی - مرحوم حاج ملاهادی سبزواری - مرحوم حاج شیخ شکرالله کردستانی ببودجه معارف انتقال خواهد یافت.

ماده چهارم - ارقامیکه بعنوان عوض بهره - عوض مال الاجاره و تخفیف

قانون اجازه استقراض برای سرمایه انتفاعی و مصارف مقدماتی مؤسسه انحصار دخانیات ۶۹۹

ضمن دفاتر مستمریات منظور شده است وزارت مالیه مجاز است باموافقت صاحبان آنها در مقابل تأدیه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری کرده از دفاتر حذف نماید.

ماده پنجم - وزارت مالیه مجاز است تا مبلغ هشت میلیون و هفتصد و چهل هزار ریال از بانک ملی با بانکهای دیگر استقراض نماید. مبلغ استقراضی مزبور باضافه اعتباری که جهت پرداخت و بازخرید مستمریات ضمن بودجه ۱۳۱۱ منظور است بمصرف تأدیه قیمت مستمریات و مصارف خریداری بر طبق مفاد ماده اول و چهارم این قانون تخصیص می یابد - برای استهلاك اصل و فرع قرضه نیز دولت موظف است در مدت سه سال متوالی از ابتدای سال ۱۳۱۲ اعتباری معادل ثلث قرضه مزبور باضافه فرع آن ضمن بودجه سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ منظور بدارد.

ماده ششم - در صورتیکه دارندگان شهریه تقاضا نمایند این قانون در باره آنها هم مجری شود وزارت مالیه میتواند این قانون را نسبت بآنها تعمیم دهد و از محل صرفه جوئی مستمریات و شهریه ها و وظایف پرداخت شود.

ماده هفتم - صرف روشنائی مزارات هر يك از ائمه اطهار و حضرت ابوالفضل مذکور در ماده سوم قسمت الف توسط خود مأمورین دولت ایران باید انجام گیرد.

ماده هشتم - این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و از تاریخ اجرای آن ماده ششم قانون متمم بودجه ۱۳۱۱ مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ ملغی خواهد بود. این قانون که مشتمل بر هشت ماده است در جلسه هیجدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی دادگر

قانون اجازه استقراض سی و پنج میلیون ریال بمؤسسه انحصار دخانیات

برای سرمایه انتفاعی و مصارف مقدماتی

مصوب ۱۸ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - مؤسسه انحصار دولتی دخانیات مجاز است علاوه بر بیست میلیون

ریال قرضه که ضمن ماده ۱۱ قانون انحصار دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ بعنوان سرمایه انتفاعی مؤسسه مزبور تصویب شده بود سی و پنج میلیون ریال دیگر نیز از بانکهای داخلی با همان ترتیب و شرایط که در ماده مزبور شرح داده شده استقراض نموده و از کلیه این پنجاه و پنج میلیون ریال تا میزان پنج میلیون ریال برای سرمایه انتفاعی سال جاری و بیست میلیون ریال برای تهیه مقدمات انحصار فعلی که در ماده ۴ قانون مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ برای سال ۱۳۱۲ و سالهای بعد پیش بینی شده است از قبیل بنای انبارها در نقاط توتون و تنباکو خیز ایران و ساختمان یا خرید کارخانجات و خرید ماشین آلات و غیره در هذه السنه و سالهای بعد بمصرف برساند و سی میلیون ریال باقی را نیز سرمایه جاری انتفاعی برای خرید و فروش توتون و تنباکو و کاغذ سیگار و بوبین و متفرعات آن در سالهای بعد از ۱۳۱۱ قرار بدهد و از ابتدای سال ۱۳۱۲ حق تصرف در این سی میلیون داشته باشد.

مؤسسه انحصار دخانیات مکلف است تا آخر سال ۱۳۱۲ مبلغی را که برای سرمایه انتفاعی سال جاری اخذ میکند و کثر آن پنج میلیون ریال خواهد بود از عایدات تجارتنی (سرمایه و منفعت) اجناس خریداری شده در سال ۱۳۱۱ پرداخته و استهلاك نماید و دولت نیز مکلف است بابت اعتبار استهلاك اصل و فرع پنجاه میلیون باقی از قرار سالی یازده میلیون ریال در بودجه های سالهای ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ منظور دارد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هیجدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ج- معافیتها - واگذاری املاك و خالصجات - شهریهها

قانون

اجازه معافیت اشیاء وارده جهت دفع ملخ بوسیله مأمورین
دولت شوروی از مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ادویه و اشیائی را که از اول اردیبهشت تا پانزدهم تیر ماه ۱۳۰۸ بتوسط مأمورین دولت شوروی برای دفع ملخ وارد شده از مالیات راه و عوارض گمرکی معاف نماید.
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه معافیت مصالح و مواد شیمیائی جهت دفع ملخ وارده
در سال ۱۳۰۹ از حقوق گمرکی و سایر عوارض و مالیاتها

مصوب ۶ مهر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مصالح و مواد شیمیائی و سایر اشیائی

را که برای دفع ملخ و حوایج مأمورین آن به اجازه دولت در سال ۱۳۰۹ وارد شده است از حقوق گمرکی و سایر مالیاتها و عوارض معاف نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم مهر ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه واگذاری باغ و قنات دوشان تپه بملکیت مؤسسه

شیر و خورشید سرخ

مصوب ۳۱ فروردین ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود باغ دوشان تپه و قنات دولتی را تا حدی که فعلاً برای باغ مزبور از آنجا استفاده میشود بملکیت مؤسسه شیر و خورشید سرخ واگذار نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بواگذاری قلاع و ابنیه که برای تخت قاپو نمودن الوار

در لرستان تهیه شده بملکیت الوار

مصوب ۳۰ خرداد ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود قلاع و ابنیه و ساختمانهای

که دولت برای تخت قاپو نمودن الوار در لرستان ساخته و تهیه نموده هر طور مقتضی بداند اعم از فروش یا غیر آن بخود آنها بطور ملکیت واگذار نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام خرداد ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه واگذاری چهار دستگاه ماشین دستی پشم ریسی

موجوده در اداره صناعت بیلدیه طهران

مصوب ۴ آذرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی با اداره کل صناعت اجازه میدهد چهار دستگاه ماشین دستی پشم ریسی موجوده در آن اداره را برای استفاده و تعلیم مقدمات نساجی در دارالتربیه بلدی با اختیار مؤسسه بلدی طهران واگذار نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم آذرماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه واگذاری مزرعه برنجزار واقع در قصبه نیریز بیلدیه همان محل

مصوب ۵ بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مزرعه مسلوب المنفعه برنجزار واقع

در قصبه نیریز فارس را بعنوان ملکیت بیلدیه محل واگذار نماید تا آب آنجا را بخرج خود بقصبه مزبوره آورده و برای مصرف اهالی اختصاص دهد.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پنجم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه مصرف عوائد خالص قریه کرج بمخارج عمران

و آبادی قریه مزبوره

مصوب ۱۵ اسفند ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مازاد عوائد خالص قریه کرج خالصه را پس از وضع مال الاجاره باختیار اداره کل فلاحت بگذارد که با نظارت وزارت مالیه بمصرف عمران و آبادی قریه کرج و تکمیل لوازم مؤسسه فلاحتی کرج برساند و جمع عایدات و مخارج را در بودجه در آخر سال ۱۳۱۰ منظور نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون

اجازه واگذاری خالصه اطراف کرج بعنوان اجاره بمؤسسه

قند سازی کرج

مصوب ۵ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که قراء حسین آباد و

توابع و عدل آباد و میان جاده - کمال آباد - حاجی آباد - حصارک - حیدر آباد صوفی آباد و قزل حصار واقعه در ساوجبلاغ و قریه مرد آباد شهریار را برای مدت پانزده سال که ابتدای آن از نسق ۱۳۱۰ محسوب خواهد شد باجاره بمؤسسه قند سازی کرج واگذار نماید.

میزان مال الاجاره سالیانه قراء مزبور معادل باحد اکثر پیشنهادی خواهد بود که در مدت مزایده سال ۱۳۱۰ واصل شده است با این قید که مال الاجاره جنس پیشنهادی هر قریه از قرار نرخ متوسط متعاقب رفع خرمق سال ۱۳۱۰ تسعیر و مبلغ آن بمیزان مال الاجاره نقدی همان قریه افزوده شود.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پنجم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه واگذاری خالصجات واقعه در لرستان با افراد الوار که ده نشین گردند

مصوب ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بهر فردی از طوایف الوار که چادر نشینی را ترک کند و ده نشین گردد از خالصجات واقعه در لرستان حصه ای که بقدر کفاف معاش او و خانواده اش باشد مجاناً واگذار نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم مهر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه واگذاری مراتع و اراضی دولتی واقعه در آذربایجان

بخوانین و افراد شاهسون

مصوب ۷ دی ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از مراتع و اراضی دولتی در ولایات آذربایجان که مقرر طوایف شاهسون است هر مقدار را که مقتضی بداند بخوانین و افراد طوایف مزبور بملکیت واگذار نماید. شرایط و ترتیبات واگذاری از طرف وزارت مالیه معین خواهد شد.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم دی ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه فروش املاک خالصه واقعه در اطراف پل ذهاب برای ده نشین

کردن طوایف آن حدود

مصوب ۱۴ تیرماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است املاک خالصه واقعه در اطراف پل ذهاب را کلاً یا بقطعات جزء با رعایت قوانین مربوطه و با شرط اینکه خریداران مکلف باشند در ظرف مدتی که در موقع معامله با دولت معین خواهد شد کلیه ساختمانها و آبادیهائی را که بجهت ده نشین کردن طوایف آن حدود آمده نمایند و وسائل رعیتی را در دسترس ایشان بگذارند بفروش برسانند.

هر گاه از میان طوایف مزبور افرادی حاضر بخیریداری قطعاتی از املاک مزبوره شوند که بقدر کفاف معاش خود و خانواده آنها باشد و از میزان بذر افشان دو جفت گاو تجاوز ننماید وزارت مالیه مجاز است بر حسب تقویم و بدون رعایت اصول مزایده قطعه مطلوبه را بدو طلب بفروشد و قیمت آنرا نقداً یا بوثیقه خود ملك استهلاکاً دریافت نماید.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهاردهم تیرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تکمیل قانون اجازه فروش اراضی وابنيه دولتی واقعه در شهرها

مصوب ۳ آذر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - در تکمیل قانون ۷ آبانماه ۱۳۰۹ راجع بفروش و تهیه ابنیه دولتی وزارت مالیه مجاز است از اراضی وابنيه واقعه در شهرها و اطراف بلا فصل آنها که مورد احتیاج دولت نیست و یا پس از انتقال ادارات دولتی باینیه جدید مورد احتیاج نخواهد بود بقدری که قیمت آنها برای ساختمان ادارات و مدارس دولتی کافی باشد فروخته و از حاصل فروش بناهای جدیدی برای ادارات و مدارس دولتی خریداری یا ساختمان نماید و تبصره قانون ۷ آبانماه ۱۳۰۹ بقوت خود باقی خواهد بود.

اینقانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم آذرماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تبدیل علاقه آب و خاکی آقای قوام در شیراز با رقبات خالصه

دولت در نقاط دیگر

مصوب ۱۷ خرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود کلیه علاقه آب و خاکی آقای میرزا ابراهیم خان قوام واقعه در ایالت فارس را بموجب قباله رسمی با رقبات خالصه دولت از زمین و آب و قنات و غیره واقعه در اشرف و سمنان و دامغان و نیشابور و کاشان و تورقوز آباد واقعه در غار بمآخذ معادله عوائد آنها (عایدی بعایدی) معاوضه نموده علاقه آب و خاکی مزبور را در دفتر رقبات خالصجات مملکتی بملکیت دولت ثبت کند و رقبات واگذار شده را بملکیت آقای قوام بشناسد در موقع محاسبه هر گاه علاقه یا رقبه ای امانی عمل شده باشد بهره مالکانه سال ۱۳۱۰ آن ملاک عمل است و هر گاه باجاره عمل شده باشد مال الاجاره سال ۱۳۱۱ آن چنانچه در نتیجه محاسبه مزبور عوائد علاقه آقای قوام بر عوائد رقبات دولتی مذکوره در این قانون زیاده داشته باشد وزارت مالیه مجاز خواهد بود بهمان مأخذ سابق الذکر تا میزان مابه التفاوت از رقبات خالصجات قاسم آباد شاهی و بافین آباد و علی آباد طیانچه واقعه در غار بر رقبات مفصله سابق الذکر که بملکیت آقای قوام منتقل میشود ببنفزایند هر یک از طرفین مکلف است املاک و رقبات واگذاری را ثبت شده تسلیم طرف دیگر نماید و یا آنکه مخارج ثبت آنرا خود بعهده بگیرد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه معاوضه علاقه آب و خاکی اشخاص با خالصجات

دولتی در صورت اقتضاء

مصوب ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است که از تاریخ تصویب این قانون تا مدت دو سال در مقابل علاقه آب و خاکی بعضی اشخاص که مصالح سیاسی مملکت انتقال آنها را از منطقه بمنطقه دیگر اقتضاء نماید بتصویب هیئت وزراء از خالصجات دولتی بعنوان معاوضه بآن اشخاص انتقال داده و علاقه آب و خاکی مورد معاوضه را در دفتر رقبات خالصجات مملکتی بملکیت دولت ثبت کند و رقبات واگذار شده را بملکیت طرف مقابل بشناسد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم مهر ماه یک هزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

بموجب ماده ۲۳ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۴ (دوره نهم) با دو تبصره آن که ذیلا نقل میشود دو سال بمدت قانون بالا علاوه شده:

ماده ۲۳ - قانون مصوب ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱ شمسی راجع بمعاوضه خالصجات از تاریخ انتضاء تا دو سال بقوت خود باقی است.

تبصره ۱ - هر گاه در نتیجه معاوضه قسمتی از ملک خالصه مورد معاوضه باقی بماند وزارت مالیه مجاز است قسمت مزبور را بدون مزایده طبق نظامنامه مصوب هیئت وزراء بشخص یا اشخاصی که ملک خالصه بآنها عوض داده شده بفروشد.

تبصره ۲ - چنانچه در نتیجه معاوضه ملک خالصه کمتر از ملک معوض شد وزارت مالیه مجاز است تنه را طبق نظامنامه هیئت وزراء از محل فروش خالصجات تأدیه نماید.

و بعد بموجب ماده پنجم قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۶ (دوره دهم) دو سال دیگر تمدید داده شده است.

و نیز بموجب ماده ۱۲ قانون متمم بودجه ۱۳۱۷ (دوره یازدهم) دو سال دیگر تمدید داده شده است.

قانون

یکصد و هشتاد هزار ریال اعتبار برای مخارج تبدیل املاک و علاقه

اشخاص با املاک دولتی

مصوب ۲۵ مرداد ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است تا میزان یکصد و هشتاد هزار ریال از اعتباری که ضمن بودجه هذه السنه مملکتی برای عمران و تخت قاپو کردن عشایر منظور شده است جهت مخارجیکه برای تبدیل املاک و علاقه اشخاص با املاک دولتی (که باتصویب مجلس شورای ملی انجام شده یا خواهد شد) و در نتیجه اجرای این عمل پیش میآید اذاعزام مأمور و مخارج تقویم و ثبت و هر گونه خرجهای دیگری که مربوط باین امر یا ناشی از این امر باشد بمصرف برساند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و پنجم مرداد ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

برقراری شصت تومان شهریه در باره ورته میرزا ابوالحسن خان خانلری

مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از دهم بهمن ماه ۱۳۰۸ ماهیانه شصت

تومان بشرح ذیل:

ملیحه خانم عیال ماهیانه ده تومان مادام که شوهر اختیار نکرده.

پرویز خان خانلری مازندرانی پسر ماهیانه بیست تومان تاسن بیست و چهار سالگی.

جمیله خانم خانلری مازندرانی دختر ماهیانه ده تومان مادام که شوهر اختیار نکرده.

پروینه خانم خانلری مازندرانی دختر « « « «

اختر خانم خانلری مازندرانی دختر « « « «

بوراث مرحوم میرزا ابوالحسن خان خانلری مازندرانی از محل اعتبار شهریه و مستمریات پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه نوزدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت شش تومان شهریه در باره حیدر اعمی

مصوب ۲۰ تیر ماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ماهی مبلغ شش تومان شهریه در باره

حیدر اعمی آژان سابق مأمور نظمیه اصفهان که در موقع اطفاء حریق چشم هایش کور و نابینا شده است از محل اعتبار شهریه و مستمریات از اول فروردین ماه ۱۳۰۹ مادام الحیوة تأدیه و پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیستم تیر ماه یکهزار و سیصد و

ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - داد گر

قانون

اجازه پرداخت پنجهزار ریال شهریه باولاد مرحوم میرزا حسن خان مستوفی
مصوب ۱۵ شهریور ماه ۱۳۱۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از تاریخ ۷ شهریور ماه ۱۳۱۱ که تاریخ فوت مرحوم میرزا حسن خان مستوفی است مبلغ پنجهزار ریال شهریه آن مرحوم را بدون کسر علی السویه باولاد آن مرحوم پرداخت نماید. صبیای آن مرحوم مادام که شوهر ندارند و اولاد ذکور مادام الحیوة از سهم شهریه خود استفاده خواهند نمود.

تبصره ۵ - هر گاه اولاد ذکور از خزانه دولت حقوقی دریافت دارند و یا اولاد اناث شوهر داشته باشند سهم شهریه آنها بسایر وراثت تقسیم می شود و در صورتیکه از خزانه دولت حقوقشان قطع شود مجدداً میتوانند از سهم شهریه خود که از سهام سایر ورثه کسر خواهد شد استفاده نمایند.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فهرست

قسمت ششم - تصمیحات قانونی

از صفحه ۷۱۳ تا صفحه ۷۱۴

فهرست : قسمت ششم - تصمیمات قانونی

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱	تصمیم جلسه چهارم بهمن ماه ۱۳۰۹ راجع بکابینه آقای هدایت	۷۱۳	-
۲	تصمیم قانونی راجع بتجدید نظر در ماده ۱۵ نظامنامه قانون اجازه نامه طبابت	۷۱۳	-
۳	تصمیم قانونی راجع به آقای اسمعیل خان قشقائی و ناصر خان قشقائی	۷۱۴	-
۴	تصمیم قانونی راجع بتأیید تصمیم دولت در موضوع الغای امتیاز نامه داری	۷۱۴	-

قسمت ششم

تصمیمات متفرقه

تصمیم

جلسه چهارم بهمن ماه ۱۳۰۹ راجع بکابینه آقای هدایت

مصوب ۴ بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی

مجلس شورای ملی در جلسه چهارم بهمن ماه ۱۳۰۹ شمسی پروگرام مورخه

۳۰ دی ماه ۱۳۰۹ کابینه آقای هدایت را که متضمن تقاضای رأی اعتماد نیز بود با اکثریت

۱۰۱ رأی از ۱۰۲ نفر عده حاضره تصویب نمود.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم قانونی

راجع بتجدید نظر در ماده ۱۵ نظامنامه قانون اجازه نامه طبابت

مصوب ۲۰ تیرماه ۱۳۱۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بکمیسیون فعلی معارف اجازه میدهد که

در ماده ۱۵ نظامنامه قانون تمدید قانون اجازه نامه طبابت مصوب ۲۸ شهریورماه ۱۳۰۶

تجدید نظر نماید.

تصمیم فوق در جلسه بیستم تیر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس

شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم قانونی

راجع باقای اسمعیل خان قشقائی و ناصر خان قشقائی

مصوب ۸ شهریورماه ۱۳۱۱ شمسی

مجلس شورای ملی اجازه میدهد که آقایان اسمعیل خان قشقائی و ناصر خان قشقائی را دولت مورد تعقیب جزائی قرار داده و پس از تکمیل اکتشاف چگونگی مطلب مراتب را باستحضار مجلس شورای ملی برساند.
تصمیم فوق در جلسه هشتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم قانونی

راجع بتأیید تصمیم دولت در موضوع الغای امتیاز نامه داری

مصوب ۱۰ آذرماه ۱۳۱۱ شمسی

مجلس شورای ملی موافقت خود را با تصمیم اخیر دولت راجع به الغای امتیاز نامه داری ابراز و اقدام دولت را در این موضوع تأیید و تحسین می نماید.
تصمیم فوق در جلسه دهم آذر ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فهرست

قسمت هفتم - این نامه ها

از صفحه ۷۱۵ تا صفحه ۷۱۶

شماره ردیف	عنوان قانون	صفحه	
		از	تا
۱	نظامنامه قانون راجع بتخفیف قیمت باندرل تریاک	۷۱۵	۷۱۶

قسمت هفتم

آئین نامه ها

نظامنامه

قانون راجع به تخفیف قیمت باندرل تریاک

مصوب ۳۰ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ (کمیسیون قوانین مالیه)

ماده اول - اختیاراتیکه در ماده واحده مصوبه ۱۴ اردی بهشت ۱۳۱۰ بوزارت

مالیه راجع بتخفیف قیمت باندرل تریاک داده شده از بدو اجرای قانون مزبور بنحودیل اعمال خواهد شد :

در آذربایجان - گیلان - مازندران - استرآباد - قزوین - کردستان - خسه و گروس - خوزستان - بلوچستان - شهر طهران و حومه آن و بلوک ساوجبلاغ و شهریار و دماوند سی شاهی و در سایر نقاط دو قران بهر مثقال تخفیف داده خواهد شد.

ماده دوم - بکلیه لول های تریاک مصرف داخلی باندرلی الصاق خواهد شد که وزن لول تریاک و قیمت باندرل مزبور را مصرح باشد.

ماده سوم - مسافرین میتوانند در سفر برای مصرف خود تا چهار مثقال تریاک

با باندرل محلی که از آنجا حرکت کرده اند همراه داشته باشند.

ماده چهارم - فروش تریاک با باندرل فقط توسط اشخاصی بعمل خواهد آمد که از مؤسسه انحصار تریاک تحصیل جواز فروش نمایند مگر در نقاطی که شعبه فروش از طرف مؤسسه انحصار تریاک نباشد - چنانچه اشخاص بدون تحصیل جواز مبادرت بفروش تریاک نمایند تریاک آنها ضبط خواهد شد و در هر صورت نباید تریاک با باندرل مصرف داخلی مورد استفاده تجارتنی واقع شده و موضوع مال التجاره گردد.

این نظامنامه که مشتمل بر چهار ماده است در تاریخ سی ام اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و ده بتصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی رسیده و به موجب قانون راجع به تخفیف قیمت باندرل تریاک مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۰ قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فهرست موضوعی
قوانین دوره هشتم قانونگذاری

شماره ردیف	عنوان قانون	شماره موضوعات	شرح موضوعات	شماره صفحه
۱	قانون متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی	۱	اصلاح ماده پنجم قانون محاکمات جنائی	۵۳
		۲	نسخ مواد ۳۲ و ۳۳ قانون مجازات عمومی	۵۳
		۳	ماده الحاقیه بقانون اصول تشکیلات	۵۴
۲	قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی	۱	تعیین مجازات متصدیان پرداخت مخارج ملزومات و اثاثیه و مصارف اداری اگر بیش از احتیاج خریداری یا از حیث قیمت صرفه دولت رعایت ننمایند جزو مختلسین اموال دولتی خواهند بود	۵۵۹
		۲	راجع بحق التدریس مستخدمین ادارات در ساعات غیر اداری در مدارس عالی	۵۵۹ و ۵۹۰
		۳	عدم رعایت آگهی مزایده یا مناقصه در معاملات دولتی	۵۶۰ و ۵۸۷
		۴	عدم پرداخت حقوق انتظار خدمت	۵۶۰
		۵	قرار دادن گریه حمل اجناس مالیاتی و خالصجات بعهدہ وزارت دارائی	۵۶۰
۳	قانون متمم بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی	۱	راجع بحق التدریس مستخدمین ادارات در ساعات غیر اداری در مدارس عالی	۵۹۰ و ۵۵۹
		۲	عدم رعایت آگهی مزایده یا مناقصه در معاملات دولتی	۵۸۷ و ۵۶۰
		۳	خریداری مستمری های تاپنجاه ریال	۵۸۴
		۴	جبران خسارات مالی و جانی مزدوران	
		۵	ساختمانهای دولتی و امور مشابه آن	۵۸۸
		۵	جبران خسارات مالی و جانی مستخدمین یا کسان آنها در راه انجام وظیفه	۵۸۸

فهرست تاریخی

قوانین و مصوبات

دوره هشتم قانونگذاری

(بترتیب تاریخ تصویب)

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دفتر	عنوان قانون		تاریخ تصویب		صفحه
	روز	ماه	روز	ماه	
۱	تصمیم جلسه چهارم بهمن ماه ۱۳۰۹ راجع بکابینه آقای هدایت	۴	بهمن ماه	۱۳۰۹	۷۱۳
۲	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی برای مخارج عمران لرستان	۱۲	"	"	۶۲۴
۳	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	"	"	"	۱
۴	قانون متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی	۱۶	"	"	۵۲۴
۵	قانون اجازه معافیت اشیاء وارده جهت دفع ملخ بوسیله مأمورین دولت شوروی از مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی	"	"	"	۷۰۱
۶	قانون راجع به حق العمل و حق المضاربه وجوه دولتی در سنوات ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹	"	"	"	۶۲۵
۷	قانون راجع بمخارج مربوطه به مسکوکات و اسکناس جدید و اعتبارات مخارج ضروری ضرابخانه در سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰	۲۷	"	"	۶۲۶
۸	قانون استخدام مسیور ربرت مرتس و ویلهلم بوخنر اتباع دولت آلمان برای کارخانه ضرابخانه	"	"	"	۴۹۴
۹	قانون واگذاری انحصار تجارت خارجی مملکت بدولت	۶	اسفندماه	"	۱۷۱
۱۰	قانون تعیین محل و طرز پرداخت قسمتی از مخارج دولت در بهمن و اسفند ۱۳۰۹ به اسعار خارجی	"	"	"	۶۲۷
۱۱	قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی	۲۰	"	"	۱۷۱
۱۲	قانون راجع بمخارج جمع آوری و تبدیل مسکوک معیوب	۲۱	"	"	۶۲۸
۱۳	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی	"	"	"	۵۲۸
۱۴	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقد بین دولتین ایران و لیتوانی	۲۶	"	"	۳۶۹

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دفتر	عنوان قانون		تاریخ تصویب		صفحه
	روز	ماه	روز	ماه	
۱۵	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت منعقد بین دولتین ایران و چکواسلواکی	۲۶	اسفند ماه	۱۳۰۹	۳۷۳
۱۶	قانون راجع باعتبار حقوق هشت ماهه آخر سال ۱۳۰۹ اجرای محاکم و مأمورین احضار و اجرا	"	"	"	۵۲۷
۱۷	قانون راجع باعتبار حق التدریس معلمین مدرسه دارالمعلمین عالی و مدرسه طب و دوا سازی	"	"	"	۶۲۹
۱۸	قانون اجازه پرداخت نه هزار و یکصد تومان مخارج ضروری وزارت پست و تلگراف	"	"	"	۶۲۹
۱۹	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۰ مملکتی	۲۷	"	"	۵۴۳
۲۰	قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۰ مملکتی	۲۸	"	"	۵۵۷
۲۱	قانون راجع باضافه اعتبار معارف فارس و بنادر در ششماهه آخر سال ۱۳۰۹	"	"	"	۶۳۰
۲۲	قانون مرجع محاکمه مأمورین نظمیه و سجل احوال (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۳۰	"	"	۹
۲۳	قانون اصلاح ماده ۱۹۲ قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	"	"	"	۱۰
۲۴	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	۲۴	فروردین ماه	۱۳۱۰	۲
۲۵	قانون اجازه واگذاری باغ و قنات دوشان تپه بملکیت مؤسسه شیر و خورشید سرخ	۳۱	"	"	۷۰۲

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه
		روز	ماه	
۲۶	قانون پنج میلیون و دویست و پنجاه هزار تومان اعتبار بابت مخارج تکمیل راه آهن جنوب و کلیه مصارف مربوطه براه آهن شمال در سال ۱۳۱۰	۳۱	فروردین ماه ۱۳۱۰	۶۳۵
۲۷	قانون اجازه استخدام سه نفر متخصص امریکائی برای خدمت در راه آهن جنوب	۵	اردیبهشت ماه ۵۱۳	۵۱۳
۲۸	قانون متمم قانون مالیات خالصجات انتقالی	«	«	۳۴۳
۲۹	قانون اصلاح ماده ۲۰۷ قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۷	«	۱۱
۳۰	قانون اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۱	«	۱۳
۳۱	قانون اصلاح ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	«	«	۱۵
۳۲	قانون راجع به تخفیف قیمت باندرل تریاک	۱۴	«	۳۴۹
۳۳	قانون راجع به مخارج تعمیر و کرایه محل محبسها و توقیفگاهها	«	«	۶۳۶
۳۴	قانون اجازه پرداخت ششصد و شصت تومان جهت کرایه محل دوائر صحیه و مباشرت اداره نظمیه	«	«	۶۳۱
۳۵	قانون برقراری شصت تومان شهریه دربارہ ورثه میرزا ابوالحسن خان خانلری	۱۹	«	۷۱۰
۳۶	قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران	«	«	۵۵
۳۷	قانون راجع به اشخاص ممنوع الوکاله (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۲	«	۶۶

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه
		روز	ماه	
۳۸	قانون راجع به مخارج ملبوس و لوازم ضروری توقیفیهای نظمیه و مخارج فوق العاده مأمورین اعزامی بقصبه بوکان	۲۳	اردیبهشت ماه ۱۳۱۰	۶۳۱
۳۹	قانون هیئت منصفه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۹	«	۶۷
۴۰	قانون اجازه استخدام سه نفر متخصص الکتریک و مکانیک از اتباع فرانسه یا سویس برای دستگاههای بی سیم	۳۰	«	۵۱۵
۴۱	قانون اجازه استخدام مستخدمین بلژیکی جهت اداره گمرکات برای مدت سه سال	«	«	۴۹۵
۴۲	قانون اجازه استخدام چهار نفر بلژیکی برای وزارت مالیه به مدت سه سال	«	«	۴۹۸
۴۳	قانون راجع به ثبت شرکتهای	۲	خرداد ماه ۷۲	۷۲
۴۴	قانون راجع به مجازات قطاع الطريق (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۹	«	۱۶
۴۵	قانون راجع به تقسیمات وزارت اقتصاد ملی	۱۶	«	۱۹۹
۴۶	قانون راجع باموال غیر منقول اتباع خارجی	«	«	۶۳
۴۷	قانون مجازات مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکت (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۲	«	۱۸
۴۸	قانون راجع به کرایه خانه متخصصین مالی و مخارج مسافرت متخصصین بی سیم	۲۳	«	۵۱۶
۴۹	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لتونی	«	«	۳۸۱
۵۰	قانون اجازه الحاق قطعی دولت ایران بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی	«	«	۴۸۷

شماره دفتر	عنوان قانون	تاریخ تصویب	
		ماه	روز
۵۱	قانون اجازه پرداخت مخارج خرید اثاثیه سفارت ایران در رم و مخارج سفر و توقف مستخدمین فنی کشتیهای ایتالیایی از محل فرع وجوه موجوده در بانکهای رم	۳۰	۱۳۱۰ خرداد ماه
۵۲	قانون راجع بواگذاری قلاع و ابنیه که برای تخت قاپو نمودن الوار در لرستان تهیه شده بملکیت الوار	۷۰۲	" "
۵۳	قانون اجازه تخصیص عایدات راه آهن رشت و پیله بازار به مخارج آن مؤسسه تا مدت پنج سال	۶۹۲	" "
۵۴	قانون ثبت علائم و اختراعات (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۷۶	تیر ماه
۵۵	قانون یکصد و سی و پنج هزار تومان اعتبار برای مصارف مربوطه بممیزی و مخارج راجع بدفع سن	۶۳۹	" "
۵۶	قانون تعیین تکلیف مال التجاره های وارده تا آخر خرداد ۱۳۱۰ و مال التجاره های موجوده در گمرکخانه های ایران	۱۹۳	" "
۵۷	قانون اجازه خروج نقره مسکوک سالم از ایران	۱۹۴	" ۱۳
۵۸	قانون متمم قانون مرور زمان اموال منقوله	۱۳۲	" "
۵۹	قانون اجازه پرداخت شش تومان شهریه دربارہ حیدر اعمی	۷۱۱	" ۲۰
۶۰	قانون تفسیر ماده اول قانون متمم قانون ممیزی	۳۴۰	" "
۶۱	تصمیم قانونی راجع بتجدید نظر در ماده ۱۵ نظامنامه قانون اجازه نامه طبابت	۷۱۳	" "
۶۲	قانون اجازه استخدام یک نفر نقشه کش معدن از اتباع دولت آلمان برای مدت دو سال	۵۱۷	" "

شماره دفتر	عنوان قانون	تاریخ تصویب	
		ماه	روز
۶۳	قانون اصلاح ماده ۲۴۴ و ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۲	تیر ماه ۱۳۱۰
۶۴	مواد متمم قانون مجازات عمومی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۷	" "
۶۵	قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام مسیو آندره هس معلم مدرسه حقوق برای مدت دو سال	۳	امرداد ماه ۱۳۱۰
۶۶	قانون چهل هزار و یکصد و بیست تومان اعتبار برای چهار فقره احتیاجات اضافی سال ۱۳۱۰ اداره نظمیه	"	"
۶۷	قانون اجازه تمدید مدت تعهد صدور نسبت باجناسیکه در موعد قانونی برای صدور مهیا نشده اند	۱۷	"
۶۸	قانون اجازه پرداخت مخارج ضروری وزارتخانه ها و ادارات دولتی از محل مازاد عایدات سال ۱۳۰۹ مملکتی	"	"
۶۹	قانون اجازه برداشت مازاد عایدات ۱۳۰۹ مملکتی برای پرداخت مخارج ۱۳۱۰ بعنوان مساعده	"	"
۷۰	قانون راجع بازدواج (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۳	"
۷۱	قانون مجازات مجرمین در امور نظام وظیفه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	"	"
۷۲	قانون راجع به نرخ تسعیر جنس مالیاتی	۲۴	"
۷۳	قانون اجازه استخدام ۶۷ نفر مهندسین و اعضاء فنی راه آهن از اتباع ممالک خارجه برای مدت دو سال	"	"
۷۴	قانون تفسیر اصل ۸۲ متمم قانون اساسی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۶	"

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دین	عنوان قانون	تاریخ تصویب	
		روز	ماه
۷۵	قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام معلمان آهنگری و نجاری مدرسه صنعتی دولتی	۳۱	امرداد ۱۳۱۰
۷۶	قانون راجع به بودجه سال ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی و ادارات تجارت و صناعت و فلاح	«	«
۷۷	قانون راجع بداره نمودن امور مالی و محاسباتی معدن شمشک	۷	شهریور ماه
۷۸	قانون اجازه تجدید کنترات شش نفر معلمان فرانسوی برای مدت سه سال	۱۱	«
۷۹	قانون اجازه استخدام یک نفر متخصص برای زراعت و خشک کردن توتون از اتباع دولت یونان	«	«
۸۰	قانون اجازه استخدام دو نفر معلم فرانسوی برای تکمیل مدارس متوسطه و عالیه	«	«
۸۱	قانون اعتبار ساختمان ده محبس در ولایات و تفاوت قیمت ملبوس اداره نظمیه در سال ۱۳۱۰	۳۰	«
۸۲	قانون اصلاح قانون خدمت ظامی	«	«
۸۳	قانون راجع باعتبارات اضافی سنوات ۱۳۰۵ الی آخر ۱۳۰۹ اداره راه آهن و کشتیرانی آذربایجان	۶	مهر ماه
۸۴	قانون راجع بمستغلات انتقالی	«	«
۸۵	قانون اجازه معافیت مصالح و مواد شیمیائی جهت دفع ملخ وارده در سال ۱۳۰۹ از حقوق گمرکی و سایر عوارض و مالیاتها	«	«
۸۶	قانون راجع بصدور جواهر آلات و احجار کریمه و تمبر پست	«	«

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دین	عنوان قانون	تاریخ تصویب	
		روز	ماه
۸۷	قانون مجازات متخلفین از قانون انحصار تجارت (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۰	مهر ماه ۱۳۱۰
۸۸	قانون راجع بجواز ورود سرمایه های خارجی بصورت ماشین آلات	۱۱	«
۸۹	قانون پانزده هزار تومان اعتبار اضافی برای جلوگیری از امراض ساریه	«	«
۹۰	قانون پنجاه هزار تومان اعتبار بابت مطالبات سال ۱۳۰۹ اعضاء هیئت نفتیشیه مملکتی	«	«
۹۱	قانون اعتبار اضافی بابت چند فقره مخارج ضروری از محل اعتبار تأسیسات اقتصادی منظوره در بودجه ۱۳۱۰	۲۵	«
۹۲	قانون راجع باعتبار قیمت و مصارف مربوطه به کشتی های ایتالیایی از ایتالیا	«	«
۹۳	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه	۲	آبان ماه
۹۴	قانون راجع بعوارض صدور میس و قوچ و بره	«	«
۹۵	قانون سه میلیون و پانصد هزار تومان اعتبار اضافی برای خرید مصالح و مخارج ساختمان راه آهن در سال ۱۳۱۰	«	«
۹۶	قانون تجدید استخدام آقای هرمان فری رئیس اداره محاسبات کل مالیه	۹	«
۹۷	قانون اعسار و افلاس و اصلاح قانون تسریع محاکمات (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۵	«

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون		تاریخ تصویب		صفحه
	روز	ماه	روز	ماه	
۹۸	قانون اجازه استقراض بیست و پنج هزار تومان برای ساختمان محل مخصوص احصائیه و سجل احوال	۴	آذر ماه ۱۳۱۰	۶۹۳	
۹۹	قانون اجازه واگذاری چهار دستگاه ماشین دستی پشم ریزی موجوده در اداره صناعت به بلدیة طهران	«	«	۷۰۳	
۱۰۰	قانون راجع بمعاكمه قطاع الطريق (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۶	«	۱۷	
۱۰۱	قانون حق الثبت شرکتهای بیمه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	«	«	۸۸	
۱۰۲	قانون محاکم شرع (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۹	«	۱۵۴	
۱۰۳	قانون اصلاح قانون سجل احوال	۱۱	«	۱۶۹	
۱۰۴	قانون اجازه استقراض بیست و پنج هزار تومان جهت تأسیس چراغ برق ادارات دولتی	«	«	۶۹۴	
۱۰۵	قانون راجع بمصارف مربوطه بسال ۱۳۱۰ انبار غله	«	«	۶۴۳	
۱۰۶	قانون بیست و نه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از امراض ساریه و مخارج اضافی دیگر	۲۳	«	۶۴۴	
۱۰۷	قانون راجع بجواز ورود اجناس وارده تا آخر مهرماه ۱۳۱۰ و موجوده در گمرکات و صدور فیروزه	«	«	۱۹۶	
۱۰۸	قانون تعیین طرز پرداخت قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی که به پهلوی منظور گردیده	۲۸	«	۴۹۳	
۱۰۹	قانون اجازه استخدام یک نفر مهندس متخصص بطری سازی از ایتالیا	«	«	۵۲۱	
۱۱۰	قانون اجازه پرداخت قسمتی از دیون معوقه و تعهدات سنوات ماضیه از محل اعتبار منظوره در بودجه ۱۳۱۰	«	«	۶۶۵	

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون		تاریخ تصویب		صفحه
	روز	ماه	روز	ماه	
۱۱۱	قانون اجازه تجدید استخدام مادام آندره هس معلمه و مدیره مدرسه دارالمعلمات	۷	دی ماه ۱۳۱۰	۵۱۰	
۱۱۲	قانون ده هزار تومان اعتبار برای رفع نواقص مؤسسه دفع آفات حیوانی	«	«	۶۴۰	
۱۱۳	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقراردادهای بین المللی پاریس و ژنورا جمع بجلو گیری از رفتار جنایت آمیز نسبت بزنان و کودکان	۱۴	«	۴۸۹	
۱۱۴	قانون اعطای اعتبار برای تهیه قسمتی از لوازم دفتری و مطبوعات سال ۱۳۱۱	«	«	۶۵۳	
۱۱۵	قانون راجع ببقایای مالیاتی	«	«	۳۴۵	
۱۱۶	قانون اجازه استقراض يك میلیون تومان بوزارت پست و تلگراف برای خرید سهام شرکت كل تلفن	۱۸	«	۶۹۵	
۱۱۷	قانون راجع بکسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت	۲	بهمن ماه	۵۶۵	
۱۱۸	قانون اجازه واگذاری مزرعه برنجزار واقع در قصبه نیریز ببلدیة همان محل	۵	«	۷۰۳	
۱۱۹	قانون سه هزار تومان اعتبار برای تأمین کسر اعتبارات سال ۱۳۱۰ دولت	«	«	۶۴۵	
۱۲۰	قانون اجازه خریداری کامیون جهت محبس مرکزی	۱۲	«	۶۳۸	
۱۲۱	قانون اصلاح قسمتی از قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظمیة	«	«	۳۵۷	

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ردیف
	ماه	روز		
۲۱۸	۲۴	۱۳۱۰	قانون راجع به آزادی معامله و نرخ اسعار خارجی	۱۲۲
۶۴۶	۲۸	"	قانون اعتبار هفتاد و پنج هزار پهلوی برای تتمه قیمت و مخارج حمل کشتیهای دولتی	۱۲۳
۳۵۸	"	"	قانون راجع بمحصلین کلاس اختصاصی وزارت داخله	۱۲۴
۵۶۵	۵	اسفند ماه	قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۰ اداره کل فلاحت	۱۲۵
۳۸۳	۱۰	"	قانون اجازه مبادله قرارداد اقامت و تجارت و بحرییمائی منعقدہ بین دولتین ایران و اتحاد جماهیر شوروی	۱۲۶
۴۱۶	"	"	قانون اجازه مبادله تهنه نامه مودت و قرارداد اقامت و تجارت و بحرییمائی منعقدہ بین دولتین ایران و یونان	۱۲۷
۷۰۴	۱۵	"	قانون اجازه مصرف عوائد خالص قریه کرج بمخارج عمران و آبادی قریه مزبوره	۱۲۸
۲۱۹	"	"	قانون اصلاح قانون اطاقهای تجارت	۱۲۹
۶۹۵	۱۹	"	قانون راجع بمخارج و عوائد حاصله از انحصار خرید و ورود و فروش قند و شکر و کبریت	۱۳۰
۱۹۹	۲۲	"	قانون اصلاح قانون واحد و مقیاس پول	۱۳۱
۵۶۷	"	"	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی	۱۳۲
۳۵۵	۱۰	"	قانون اجازه استقرار دو میلیون تومان از بانک ملی برای قیمت ماشین آلات و سایر مخارج مربوطه بکارخانه قندسازی کرج	۱۳۳
۶۹۶	"	"		

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ردیف
	ماه	روز		
۶۲۴	۲۶	اسفند ماه ۱۳۱۰	قانون اجازه پرداخت یک میلیون و پانصد هزار لیره کسر اعتبار تهیه مهمات قشونی	۱۳۴
۹۰	"	"	قانون ثبت اسناد و املاک (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۳۵
۲۰۸	"	"	قانون اصلاح قانون انحصار دخانیات	۱۳۶
۵۱۹	"	"	قانون اجازه استخدام یکنفر از اتباع فرانسه برای ریاست صحیه کل مملکتی	۱۳۷
۶۴۷	۲۸	"	قانون هفتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال اعتبار برای مخارج مربوطه براه آهن در سال ۱۳۱۱	۱۳۸
۳۶۰	"	"	قانون اصلاح ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری	۱۳۹
۵۸۳	"	"	قانون متمم بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی	۱۴۰
۵۹۰	۲۳	فروردین ماه ۱۳۱۱	قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ شمسی مجلس شورای ملی	۱۴۱
۳	۳۰	"	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه	۱۴۲
۲۸	۳	اردیبهشت ماه	قانون راجع باسلحه و مهمات جنگی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۴۳
۱۹۸	۶	"	قانون اجازه معافیت ادوات و مصالح دفع ملخ از حقوق و عوارض گمرکی و سایر مالیات ها	۱۴۴
۳۵۵	۱۰	"	قانون اجازه انتخاب محصلین ایرانی امریکا جزو صدی بیست محصلین اعزامی	۱۴۵
۲۲۱	۱۳	"	قانون تجارت (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۴۶

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه
		روز	ماه	
۱۶۰	قانون اجازه مبادله عهدنامه حکمیت و اصلاح و تسویه قضائی اختلافات بین ایران و ترکیه	۲۴	خرداد ماه ۱۳۱۱	۴۴۶
۱۶۱	قانون اصلاح مواد اول و پنجم فصل هفدهم قانون بودجه ۱۳۱۱ مملکتی	۳۱	"	۶۰۶
۱۶۲	قانون اعتبار برای خرید قایق خودر و جهت گمرک بندر پهلوی	"	"	۶۵۲
۱۶۳	قانون راجع بجلو گیری از قاچاق اجناس ممنوع الورود	"	"	۶
۱۶۴	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرار داد بین المللی امداد و اساسنامه اتحاد بین المللی امداد	۱۴	تیر ماه ۱۳۱۱	۴۹۰
۱۶۵	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرار داد تعاون مالی	"	"	۴۹۱
۱۶۶	قانون اجازه الحاق دولت ایران بمقررات قرارداد بین المللی راجع به تحدید ساخت و تنظیم توزیع ادویه مخدره	"	"	۴۹۱
۱۶۷	قانون اجازه فروش املاک خالصه واقعه در اطراف پل ذهاب برای ده نشین کردن طوایف آن حدود	"	"	۷۰۶
۱۶۸	قانون اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی	۱۹	"	۱۷۶
۱۶۹	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل فلاح	۲۸	"	۶۰۶
۱۷۰	قانون اعتبار برای استخدام نفرات امنیه جهت اجرائیات وزارت مالیه	"	"	۶۵۲
۱۷۱	قانون اعتبار جهت دائر داشتن انبار دولتی غله طهران	"	"	۶۵۴
۱۷۲	قانون اجازه استخدام مسیو مارسل امیل روز تبعه فرانسه برای راندن کشتی صحرای بنادر جنوب	۴	امرداد ماه ۱۳۱۱	۵۲۰

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه
		روز	ماه	
۱۴۷	قانون باز خرید مستمریات	۱۸	اردیبهشت ماه ۱۳۱۱	۶۹۷
۱۴۸	قانون راجع به انکار زوجیت (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۲۰	"	۲۹
۱۴۹	قانون راجع به ترک اتباع خارجه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	"	"	۶۶
۱۵۰	قانون راجع بقاچاق عوارض بلدی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	"	"	۳۰
۱۵۱	قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و اداره اوقاف (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	"	"	۳۵۵
۱۵۲	قانون آزادی ورود و صدور مروراید و معافیت آن از پرداخت حقوق و عوارض	۲۲	"	۱۹۷
۱۵۳	قانون اجازه مبادله قرارداد تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه	۵	خرداد ماه ۱۳۱۱	۴۳۷
۱۵۴	قانون اجازه مبادله قرارداد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپا در ایران	"	"	۴۳۲
۱۵۵	قانون اصلاح اصول محاکمات جزائی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۰	"	۳۳
۱۵۶	قانون اجازه تبدیل علاقه آب و خاکسای آقای قوام در شیراز با رقبات خالصه دولت در نقاط دیگر	۱۷	"	۷۰۸
۱۵۷	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و تجارت و بحریه منعمده بین دولتین ایران و فنروز	"	"	۴۶۰
۱۵۸	قانون اعطای امتیاز استخراج زغال سنگ اطراف شهر تبریز	۲۴	"	۳۶۵
۱۵۹	قانون اعتبار برای مصارف مربوطه با اصلاحات انبار غله طهران	"	"	۶۴۳

شماره دفتر	تاریخ تصویب		عنوان قانون
	روز	ماه	
۱۷۳	۴	امرداد ماه ۱۳۱۱	قانون اصلاح قانون انحصار دولتی تریاک
۱۷۴	۱۱	"	قانون راجع بعوائد اضافی ثبت اسناد در سال ۱۳۱۱
۱۷۵	"	"	قانون اصلاح ماده هفتم قانون متمم قانون ممیزی
۱۷۶	"	"	قانون اجازه طبع و تهیه یکصد و بیست و پنج میلیون ریال اسکناس اضافی بعنوان ذخیره
۱۷۷	"	"	قانون اجازه پرداخت تعهدات و دیون سنوات قبل وزارت خارجه
۱۷۸	"	"	قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ قسمت جنگل‌های
۱۷۹	"	"	قانون اجازه استقراض سی و پنج میلیون ریال مؤسسه انحصار
۱۸۰	"	"	دخانیات برای سرمایه انتفاعی و مصارف مقدماتی
۱۸۱	"	"	قانون یکصد و هشتاد هزار ریال اعتبار برای مخارج تبدیل املاک و علاقه اشخاص با املاک دولتی
۱۸۲	"	"	قانون اجازه استخدام سه نفر کارگر متخصص چینی
۱۸۳	"	"	قانون هشتاد هزار لیره اعتبار اضافی برای مصارف مربوطه بطبع اسکناس و ضرب پول جدید
۱۸۴	"	"	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل صناعت در قسمت زری باقی
۱۸۵	"	"	قانون راجع باعتبار انعام وزارت امور خارجه
۱۸۶	"	"	قانون اعتبار جهت مرمت عمارات و تکمیل اثاثیه سفارت مسکو و قونسولگریهای خاک شوروی

شماره دفتر	تاریخ تصویب		عنوان قانون
	روز	ماه	
۱۸۶	۸	شهریور ماه ۱۳۱۱	تصمیم قانونی راجع به آقای اسمعیل خان قشقائی و ناصر خان قشقائی
۱۸۷	"	"	قانون اصلاح قانون مالیات راه
۱۸۸	۱۵	"	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی
۱۸۹	"	"	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار ریال شهریه باولاد مرحوم میرزا حسنخان مستوفی
۱۹۰	"	"	قانون اصلاح ماده اول بودجه ۱۳۱۱ وزارت مالیه در قسمت اداره گمرکات
۱۹۱	۲۲	"	قانون اجازه استخدام دو نفر معلم از اتباع فرانسه برای اصلاح و تکمیل مدارس عالییه
۱۹۲	"	"	قانون شش میلیون و ششصد هزار ریال اعتبار بابت خرید لوازم و مصالح اضافی راه آهن جنوب
۱۹۳	۲۹	"	قانون اصلاح قسمتی از مواد قانون استخدام کشوری
۱۹۴	"	"	قانون اجازه تمدید قرارداد استخدام دکتر ملچارسکی مدیر فنی و معلم مدرسه دندانسازی
۱۹۵	"	"	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل قوای امنیه سرحد سیستان
۱۹۶	"	"	قانون اعتبار جهت تهیه جنس برای خوزستان و بنادر جنوب و دادن قرض جنسی و اصلاحات بلدی در نقاط مزبور
۱۹۷	۵	مهر ماه	قانون اعتبار اضافی جهت مخارج مربوطه بکارخانه سیمان سازی
۱۹۸	"	"	قانون تمدید مدت اعتبار قانونی پول قران و تعیین تکلیف یوهای نیکل سابق

شماره	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره دوره
	ماه	روز		
۱۹۹			قانون اجازه استخدام شش نفر معلمین فرانسوی برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه	
۲۰۰	۵	۵ مهر ماه ۱۳۱۱	قانون اجازه واگذاری قراء خالصه اطراف کرج بعنوان اجاره بمؤسسه قندسازی کرج	
۲۰۱			قانون رفع اختلافات صنفی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	
۲۰۲			قانون متمم اصلاح اصول محاکمات جزائی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه)	
۲۰۳		۱۲	قانون اعتبار اضافی برای مخارج عمران و تخت قاپو کردن عشایر	
۲۰۴			قانون یکصد و پنجاه هزار ریال اعتبار برای امتداد تونل پلی در معدن شمشک	
۲۰۵			قانون معافیت قسمتی از وسائط نقلیه بلدی و مریضخانه ها و شیروخورشید سرخ از تأدیه حق الثبت	
۲۰۶			قانون یکصد و سی و پنج هزار پهلوی اعتبار اضافی برای مخارج مربوطه به بحریه	
۲۰۷		۲۱	قانون اجازه پرداخت دیون معوقه اداره احصائیه و سجل احوال	
۲۰۸			قانون راجع بمخارج مربوطه براه آهن زاهدان میرجاوه ولوله آب میرجاوه	
۲۰۹			قانون اجازه معاوضه علاقه آب و خاک اشخاص بخالصجات دولتی در صورت اقتضاء	

شماره	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره دوره
	ماه	روز		
۲۱۰			قانون اجازه واگذاری خالصجات واقعه در لرستان به افراد الوار که ده نشین گردند	
۲۱۱	۲۸	۲۸ مهر ماه ۱۳۱۱	قانون امتیاز انحصاری استخراج انتمون انارک نائین بشرکت مختلط شوئمان و شرکاء اصفهان	۷۰۵
۲۱۲			قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه	۳۶۶
۲۱۳			قانون اجازه تجدید استخدام هرمان فری تابع آلمان برای ریاست محاسبات مالیه	۴
۲۱۴			قانون اجازه استخدام دی لونگزی تبعه دولت چین مستخدم بامبو سازی	۵۰۴
۲۱۵			قانون اجازه معافیت اجناس وارده جهت خوزستان و بنادر جنوب از پرداخت مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی	۵۱۸
۲۱۶		۵	قانون اجازه پرداخت کسر بودجه ۱۳۱۱ مدارس ایران در بین النهرین	۶۵۹
۲۱۷			قانون اعتبار اضافی جهت مصارف مربوطه بدفع آفات حیوانی	آبان ماه ۶۵۹
۲۱۸			قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره کل تجارت	۶۶۱
۲۱۹			قانون اجازه پرداخت دیون و تعهدات اداره تشکیلات نظمیه	۶۶۲
۲۲۰			قانون راجع بمخارج بیمه و حمل و نصب ماشین آلات معدن شمشک و ساختمان کارخانه	۶۱۳
۲۲۱		۱۲	قانون اجازه معافیت اجناس دخانیه وارده جهت مصرف شخصی نمایندگان سیاسی خارجه از پرداخت حقوق انحصار	۶۷۶
۲۱۴				۶۶۱

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دفتر	عنوان قانون		تاریخ تصویب	
	روز	ماه	روز	ماه
۲۲۲	قانون راجع بمدت قبول مدارک داوطلبان امتحان طبابت مجاز در سال ۱۳۱۱	۱۲	آبانماه	۳۵۶
۲۲۳	قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ وزارت معارف	۱۹	"	۶۱۵
۲۲۴	قانون اجازه انتقال قسمتی از اعتبار عمل معادن قراجه داغ منظوره در بودجه ۱۳۱۱ مملکتی بیودجه اداره صناعت	"	"	۶۱۱
۲۲۵	قانون راجع ببقایای جرایم قاچاق تریاک	"	"	۳۵۲
۲۲۶	قانون اصلاح مواد ۳ و ۴ قانون دخانیات	"	"	۲۱۵
۲۲۷	قانون ده میلیون ریال اعتبار اضافی جهت ادامه عملیات ساختمان راه آهن جنوب و تکمیل قسمتهای موجوده	۲۶	"	۶۴۸
۲۲۸	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ اداره احصائیه و سجل احوال	"	"	۶۱۴
۲۲۹	قانون اجازه پرداخت سر اعتبار بودجه سال ۱۳۱۰ مدارس دولتی ایران در قفقاز	"	"	۶۵۳
۲۳۰	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت داخله	"	"	۶۱۶
۲۳۱	قانون اجازه پرداخت تعهدات معوقه منظوره در بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف	"	"	۶۸۸
۲۳۲	قانون راجع بمخارج تعمیرات محبسها و توقیفگاهها	"	"	۶۶۲
۲۳۳	قانون تکمیل قانون اجازه فروش اراضی و ابنیه دولتی واقعه در شهرها	۳	آذرماه	۷۰۷
۲۳۴	قانون اجازه پرداخت تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ صخیه کل مملکتی	"	"	۶۸۹

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره دفتر	عنوان قانون		تاریخ تصویب	
	روز	ماه	روز	ماه
۲۳۵	قانون اصلاح فقره دوم از ماده اول بودجه ۱۳۱۱ تشکیلات کل نظمیه	۳	آذرماه	۶۱۶
۲۳۶	تصمیم قانونی راجع به تأیید تصمیم دولت در موضوع الغای امتیازنامه داری	۱۰	"	۷۱۴
۲۳۷	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل ساختمان راه شمشک	"	"	۶۶۳
۲۳۸	قانون اجازه پرداخت تفاوت قیمت جنس قشون مرکز تا رأس خرمین ۱۳۱۲	۲۰	"	۶۶۳
۲۳۹	قانون اعتبار اضافی برای تکمیل ممیزی	۲۴	"	۶۶۴
۲۴۰	قانون اصلاح ماده اول قانون متمم قانون ممیزی	۴	دیماه	۳۴۲
۲۴۱	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و استونی	"	"	۴۷۸
۲۴۲	قانون راجع بفرع وجوه بدهی مدیونین بانک ایران	۷	"	۳۵۴
۲۴۳	قانون اجازه واگذاری مراتع و اراضی دولتی واقعه در آذربایجان بخوانین و افراد شاهسون	"	"	۷۰۶
۲۴۴	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ انحصار دولتی دخانیات	"	"	۶۱۷
۲۴۵	قانون راجع بمخارج تحصیل نود نفر محصلین فنون علمی و عملی مربوط براه آهن	۱۱	"	۶۵۱
۲۴۶	قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۱۱ اداره کل تشکیلات نظمیه	"	"	۶۱۷
۲۴۷	قانون نوزده میلیون و یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای عملیات ساختمانی و مخارج مربوطه براه آهن شمال	"	"	۶۴۹
۲۴۸	قانون تفریغ بودجه سنه مالی یک هزار و سیصد و دو مملکتی	"	"	۵۲۳
۲۴۹	قانون اصلاح بودجه ۱۳۱۱ وزارت پست و تلگراف	"	"	۶۲۰

فهرست تاریخی قوانین و مصوبات دوره هشتم

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه
		روز	ماه	
۲۵۰	قانون اجازه پرداخت تعهدات معوقه مربوطه بحق العبور	۱۳	دیماه ۱۳۱۱	۶۹۱
۲۵۱	مراسلات و امانات پستی و حق اشتراك دفتر برن قانون اصلاح ماده دوم قانون اجازه استخدام مهندس متخصص بطری سازی از ایتالیا	"	"	۵۲۲
۲۵۲	قانون اجازه پرداخت مخارج مربوطه بسیم کشی از شیراز بتل خسروی	"	"	۶۵۳
۲۵۳	قانون اجازه پرداخت سه فقره تعهدات منظوره در بودجه سال ۱۳۱۱ اداره فلاح	"	"	۶۹۱
۲۵۴	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی منع استعمال گوگرد سفید در ساخت کبریت	"	"	۴۹۲
۲۵۵	قانون اجازه مبادله عهدنامه های منعقد شده بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه	"	"	۴۵۵
۲۵۶	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقد شده بین دولتین ایران و فنلاند	"	"	۴۸۳
۲۵۷	قانون مجازات مستخدمین قشونی که برخلاف حقیقت راپورت میدهند	۱۸	"	۳۲
۲۵۸	قانون اوزان و مقیاسها	"	"	۲۰۶
۲۵۹	قانون تفریح بودجه سال ۱۳۱۰ شمسی مجلس شورای ملی	۲۰	"	۵۴۰
۲۶۰	قانون اجازه تجدید استخدام مسیود کر کر رئیس کل گمرکات برای مدت ۳ سال	"	"	۴۹۷
۲۶۱	قانون تذکره	"	"	۱۶۰
۲۶۲	قانون راجع بمدت خدمت مجانی مستخدمین دون رتبه وزارت داخله	۲۴	"	۳۵۹
۲۶۳	قانون یکصد هزار ریال اعتبار اضافی برای مخارج بفرجهت الوار لرستان	"	"	۶۶۰
۲۶۴	قانون راجع بتعهدات مربوطه بانحصار تجارت خارجی	"	"	۱۹۲
۲۶۵	قانون اصلاح ماده اول بودجه سال ۱۳۱۱ مرکز وزارت عدلیه	"	"	۶۲۲

